ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM / INOVOVANÝ/

Základná škola – 2. stupeň

„SPOLU DOKÁŽEME VIAC“

Školský vzdelávací program ISCED2

Základná škola, Mojmírova 2, 953 01 Zlaté Moravce

Vzdelávací program	Stupeň vzdelania	ISCED 2
	Dĺžka štúdia	5-ročná
	Vyučovací jazyk	slovenský
	Študijná forma	denná
	Druh školy	základná
Predkladateľ	Názov školy	Základná škola, Mojmírova 2, Zlaté Moravce
	Adresa	Mojmírova 2, 953 01 Zlaté Moravce
	IČO	37865056
	Riaditeľ školy	Mgr. Viera Striešková
	Koordinátor pre tvorbu ŠkVP	Mgr. Eva Drgoňová
Zriaďovateľ	Názov	Mesto Zlaté Moravce
	Adresa	1.Mája 2, 953 01 Zlaté Moravce
	Kontakt	primátor mesta
		sekretariat@zlatemoravce.eu
		vedúca oddelenia školstva a sociálnych vecí
		danusa.holla@zlatemoravce.eu

Zlaté Moravce, 01.09.2015

Mgr. Viera Striešková
riaditeľ školy

mojmirovazm@gmail.com
Tel. : 037/ 6423565
Fax : 037/ 6423565

Mgr. Eva Drgoňová
zástupca riaditeľa
Tel. : 037/ 6323575

Školský vzdelávací program ISCED2

Základná škola, Mojmírova 2, 953 01 Zlaté Moravce

Platnosť Revidovanie	**Dátum**	**Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.**
Platnosť iŠkVP od	01. 09. 2015	
Revidovanie	august 2015	Vytvorenie iŠkVP pre 5.ročník
Platnosť iŠkVP od	01.09. 2016	
Revidovanie	august 2016	Vytvorenie iŠkVP pre 6.ročník
Platnosť iŠkVP od	01.09. 2017	
Revidovanie	august 2017	Vytvorenie iŠkVP pre 7. ročník
Platnosť NŠFG od	01.09. 2017	
Revidovanie	august 2017	Implementácia NŠFG verzia 1.2 do ŠkVP
Platnosť iŠkVP od	01.09. 2018	
Revidovanie	August 2018	Vytvorenie iŠkVP pre 8. ročník

Obsah

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY 4
1. Veľkosť školy 4
2. Charakteristika žiakov 4
3. Charakteristika pedagogického zboru 4
4. Organizácia prijímacieho konania 5
5. Dlhodobé projekty 5
6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami 5
7. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy 6
8. Škola a životný priestor 6
9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní 7
II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU 7
1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania) 7
2. Zameranie školy a stupeň vzdelania 7
3. Profil absolventa 8
4. Pedagogické stratégie 8
5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami 9
6. Začlenenie prierezových tém 9
III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA 10
IV. ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN 12
V. UČEBNÉ OSNOVY 15
1. VZDELÁVACIA OBLASŤ JAZYK A KOMUNIKÁCIA 15
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA 15
ANGLICKÝ JAZYK 131
RUSKÝ JAZYK 182
NEMECKÝ JAZYK 203
2. VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A PRÍRODA 227
FYZIKA 227
CHÉMIA 251
BIOLÓGIA 266
3. VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ 287
DEJEPIS 287
GEOGRAFIA 310
OBČIANSKA NÁUKA 327

4. VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A HODNOTY 339
NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA 339
ETICKÁ VÝCHOVA 362
5. VZDELÁVACIA OBLASŤ MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI 381
MATEMATIKA 381
INFORMATIKA 416
6. VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SVET PRÁCE 436
TECHNIKA 436
7. VZDELÁVACIA OBLASŤ UMENIE A KULTÚRA 463
VÝTVARNÁ VÝCHOVA 463
HUDOBNÁ VÝCHOVA 494
8. VZDELÁVACIA OBLASŤ ZDRAVIE A POHYB 513
TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA 513

I. VŠEOBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

1. Veľkosť školy

Škola pozostáva zo 6 samostatných budov – 3 pavilóny A, B, C s kmeňovými učebňami, telocvičňa, kuchyňa s jedálňou a školské dielne. Nachádza sa tu aj školské ihrisko. Areál školy dotvárajú trávnaté plochy s množstvom zelene. Neoddeliteľnou súčasťou školy je školský klub detí a zariadenie školského stravovania.

Učebne sú priestorovo usporiadané nasledovne :
pavilón A : prízemie - 3 učebne, poschodie vľavo – 4 učebne, poschodie vpravo – 3 učebne
pavilón B : prízemie – 4 učebne, poschodie vľavo – 3 učebne, 1 žiacka knižnica
poschodie vpravo – 3 učebne
pavilón C : prízemie – 4 učebne, poschodie – 4 učebne
Pre žiakov II. stupňa sú kmeňové učebne umiestnené v pavilóne B na prízemí (2 učebne), na poschodí vľavo (2 učebne), na poschodí vpravo (3 učebne), v pavilóne A na poschodí vpravo (2 učebne) a na poschodí vľavo (2 učebne).

Žiaci vo vyučovacom procese využívajú aj iné učebne v škole a to : počítačovú učebňu (pavilón C), 2 multimediálne učebne (pavilón C – poschodie), školskú žiacku knižnicu (pavilón B – poschodie), školské dielne a telocvičňu.

2. Charakteristika žiakov

Škola je plne organizovaná s počtom 20 tried a približne 439 žiakov v školskom roku 2018/19. Školu navštevujú žiaci zo Zlatých Moraviec, ale aj z okolitých obcí podľa záujmu rodičov. Všetci žiaci sú slovenskej národnosti. Integrovaní žiaci sa vzdelávajú podľa IVVP. Žiaci chodia do školy čisto hygienicky upravení. V škole sa vzdelávajú aj žiaci zo sociálne znevýhodneného prostredia. U niektorých žiakov absentuje aj starostlivosť zo strany rodičov, ktorí aj celú výchovu detí ponechávajú na školu. Niektorí žiaci sú netolerantní voči sebe, spolužiakom a iným dospelým ľuďom v škole. Žiaci nie sú zvyknutí samostatne získavať informácie z dostupných komunikačných mediálnych zdrojov. Na II. stupni máme zriadených 12 tried s počtom asi 255 žiakov. Sú to žiaci väčšinou zo Zlatých Moraviec.

3. Charakteristika pedagogického zboru

Pedagogický zbor pre II. stupeň tvoria kvalifikovaní učitelia, ale nie všetky vyučovacie hodiny sa vyučujú odborne. Všetci spĺňajú potrebnú kvalifikáciu a odbornú spôsobilosť. Všetci vyučujúci sú schopní zvládnuť nároky kladené na našu prácu. Pristupujú k práci svedomito a zodpovedne. V škole pracuje 1 výchovný poradca, ktorý rieši výchovné a vzdelávacie problémy žiakov. Úzko spolupracuje s učiteľmi II. stupňa a s rodičmi. Škola nemá vlastného školského psychológa. Jedna vyučujúca II. stupňa je koordinátorkou na prevenciu drogovej závislosti a patologických javov. Koordinátorkou pre Environmentálnu výchovu je vyučujúca z II. stupňa. Ďalšie vzdelávanie učiteľov bude orientované na získanie I. kvalifikačnej skúšky všetkých učiteľov a kariérneho rastu učiteľov.

4. Organizácia prijímacieho konania

Prijímanie na nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2 sa nekoná na základe zápisu ani prijímacieho konania, ale žiak po úspešnom ukončení primárneho vzdelávania ISCED 1 plynule prechádza na nižšie sekundárne vzdelávanie ISCED 2.

5. Dlhodobé projekty

Škola je zapojená do viacerých projektov akými sú INFOVEK, Školská mliečna liga, Rovesnícky program PEER v spolupráci s CPPPaP, Cesta k emocionálnej zrelosti, Vieme, že Škola sa aktívne zapája do akcií, ktoré sú poriadané aj inými subjektami formou projektov : Veľkí čítajú malým, malí čítajú veľkým; Olympijský deň; English One; Týždeň zdravej výživy; Knihobežník; Medzinárodný deň knižníc; BE ACTIVE – európsky týždeň športu; Matematický Klokan; Škola podporujúca zdravie; Hovorme o jedle; Zdravie na tanieri – aktivity na podporu prevencie obezity; iBobor; Komparo; e –testovanie.
V rámci výzvy Agentúry Ministerstva školstva vedy, výskumu a športu škola získala nenávratný finančný príspevok na projekt s názvom „Rozvoj kľúčových kompetencií žiakov s využitím nových učebných materiálov.“ Prínosom pre školu v rámci tohto projektu je vytvorenie 2 multimediálnych učební s pripojením na e-learningový portál, ktorý je orientovaný na využívanie moderných informačných a komunikačných schopností priamo vo vyučovacom procese.

6. Spolupráca s rodičmi a inými subjektami

Škola veľmi úzko spolupracuje s Rodičovským združením. Počas školského roka je organizované na začiatku školského roka plenárne zasadnutie RZ. Triedne stretnutia sú organizované podľa potreby. Rodičovská rada má 20 členov – jeden zástupca rodičov z každej triedy, stretnutia RZ sú minimálne 4-krát ročne.

Rada Školy sa skladá z 11 členov – 4 zástupcovia rodičov, 2 zástupcovia pedagogických zamestnancov, 1 zástupca nepedagogických zamestnancov a 4 zástupcovia delegovaní z mesta. RŠ sa schádza minimálne 2-krát ročne a podľa potreby školy.

Spolupráca s inými školami : MŠ v meste – exkurzie budúcich prvákov v škole, účasť na akciách poriadaných MŠ a naopak účasť detí z MŠ na akciách poriadaných našou ZŠ.

Spolupráca so SŠ a VŠ : podľa potreby poskytujeme prax študentom SŠ aj VŠ v našej základnej škole. Naši žiaci sa každoročne zúčastňujú na dňoch otvorených dverí v stredných školách v našom meste.

Naša škola spolupracuje aj s inými subjektami ako napríklad : CPPPaP, Špeciálna ZŠ, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Základná umelecká škola, MsKŠ, CVČ .

CPPPaP – úzka spolupráca, uskutočňovanie školení, besied pre žiakov našej školy pracovníkmi CPPPaP, školenia a úzka spolupráca výchovného poradcu, vyšetrenia žiakov školy v CPPPaP.

Špeciálna ZŠ, Špeciálno-pedagogická poradňa – vyšetrenia žiakov, konzultácie výchovného poradcu s pracovníkmi Špec. – pedag. poradne.

MsKŠ – účasť na podujatiach v meste, návštevy výstav, besedy v mestskej knižnici.

ZUŠ – exkurzie prvákov, návšteva výchovných koncertov poriadaných ZUŠ, spoločná príprava kultúrnych vystúpení v MsKŠ.

CVČ – naši žiaci pod vedením pedagógov sa aktívne zapájajú do súťaží a akcií poriadaných CVČ.

7. Priestorové a materiálno-technické podmienky školy

Škola pozostáva zo 6 samostatných budov – 3 pavilóny A, B, C s kmeňovými učebňami, telocvičňa, kuchyňa s jedálňou a školské dielne. Nachádza sa tu aj školské ihrisko. Areál školy dotvárajú trávnaté plochy s množstvom zelene. Neoddeliteľnou súčasťou školy je školský klub detí a zariadenie školského stravovania.

Učebne sú priestorovo usporiadané nasledovne :
pavilón A : prízemie - 3 učebne, poschodie vľavo – 4 učebne, poschodie vpravo – 3 učebne
pavilón B : prízemie – 4 učebne, poschodie vľavo – 3 učebne, 1 žiacka knižnica, poschodie vpravo – 3 učebne
pavilón C : prízemie – 4 učebne, poschodie – 1 učebňa
Pre žiakov II. stupňa sú kmeňové učebne umiestnené v pavilóne B na prízemí (2 učebne), na poschodí vľavo (2 učebne), na poschodí vpravo (3 učebne), v pavilóne A na poschodí vľavo (2 učebne), na poschodí vpravo (2 učebne).

Žiaci vo vyučovacom procese využívajú aj iné učebne v škole a to : počítačovú učebňu a 2 multimediálne učebne (pavilón C – poschodie), školskú žiacku knižnicu (pavilón B – poschodie), školské dielne a telocvičňu.

Vybavenie kabinetov je postačujúce, ale je potrebné pomôcky pravidelne obnovovať a vymieňať ich za modernejšie. Počas školského roka sme doplnili kabinety o niektoré učebné pomôcky, čo umožnilo tvorivejšie a efektívnejšie vyučovanie. Z finančných dôvodov absentuje vybavenie kabinetov o modernú techniku IKT – interaktívne tabule, viacej projektorov a notebookov, ktoré by sa mohli využívať nielen v počítačovej učebni, ale aj v ostatných učebniach. Telocvičňa je na vyhovujúcej úrovni. Z dôvodu počtu žiakov v škole, žiaci I. stupňa nemajú možnosť využívať telocvičňu na všetkých hodinách TV, ale žiaci II. stupňa využívajú telocvičňu na všetkých hodinách TSV aj na pohybovú prípravu.

Školské ihrisko je vo vyhovujúcom stave po rekonštrukcii. Žiaci na vyučovanie THD budú mať možnosť využiť školské dielne, ktorých súčasťou je cvičná kuchynka, nakoľko sú aktuálne v rekonštrukcii. Žiaci prvého stupňa tieto učebne využívajú zriedkavo.

Zariadenie školského stravovania je umiestnené v samostatnej budove, ktorú tvorí jedálenská časť a kuchyňa. ZŠS spĺňa všetky hygienické požiadavky. Výroba jedál sa zabezpečuje na základe vopred zostaveného jedálneho lístka v zmysle „Zásad pre zostavenie jedálneho lístka“.

8. Škola a životný priestor

Aby sa žiaci a pedagógovia cítili v škole čo najpríjemnejšie, treba klásť dôraz na upravené a estetické prostredie tried, chodieb i školského areálu. Za estetickú úpravu tried zodpovedajú triedni učitelia. Výzdobu chodieb zabezpečujú jednotliví učitelia spolu so žiakmi. Koordinátorom pre estetickú úpravu priestorov chodieb je vyučujúca VYV na druhom stupni. Aktivity školy a práce žiakov sú zverejňované na nástenkách, ktoré sú umiestnené na chodbách v jednotlivých budovách školy. Zabezpečili sme informačnú tabuľu, ktorá je umiestnená v areáli školy pri vstupnej bráne. Chodby budov by sme chceli vyzdobiť ešte vo väčšom počte priestorovými prácami žiakov, pretože žiaci veľmi radi manuálne tvoria .

Škola má pekný, veľký areál plný zelene. Taktiež chceme zabezpečiť, aby aj žiaci svojou mierou – primerane k veku sa podieľali na zveľaďovaní areálu školy. Budeme sa snažiť vytvoriť klímu školy, v ktorej sa žiaci i ostatní zamestnanci budú cítiť príjemne.

9. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Všetky školské priestory zodpovedajú bezpečnostným predpisom a normám na ochranu zdravia a bezpečnosti pri výchove a vzdelávaní. Triedni učitelia na začiatku školského roka na prvých hodinách poučia žiakov o nutnosti dodržiavania bezpečnostných predpisov a o správaní sa žiakov v priestoroch školy počas prestávok, na hodinách TSV, v dielňach, na školských akciách a školských výletoch a pod. O prevedenom poučení urobia zápis do triednej knihy, zároveň žiaci svojím podpisom v zoznamoch potvrdia, že boli poučení o BOZP a protipožiarnej ochrane.

Všetci zamestnanci sa pravidelne zúčastňujú školenia o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a proti požiaru. Bezpečnostný technik pravidelne kontroluje stav a úroveň priestorov školy. Požiarny technik pravidelne kontroluje stav zabezpečenia školy v príprade požiaru. Jedenkrát ročne sa zrealizuje cvičný požiarny poplach o čom sa urobí zápis do triednej knihy. Zistené nedostatky sa ihneď po nahlásení odstraňujú.

II. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1. Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Škola umožní všetkým žiakom získať dostatočné všeobecné vedomosti a zručnosti vo všetkých predmetoch. Dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech. Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli schopní kriticky a tvorivo myslieť, rýchlo a účinne riešiť problémy. Žiaci v rámci vyučovacieho projektu využívajú dve multimediálne učebne s pripojením na e-learningový portál, ktorý je orientovaný na využívanie moderných informačných a komunikačných schopností priamo vo vyučovacom procese.

Budeme sa snažiť zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy a tým dosiahnuť u žiakov ovládanie komunikácie v cudzom jazyku s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov. V spolupráci s rodičmi žiakov budeme vychovávať pracovitých, zodpovedných, morálne vyspelých a slobodných ľudí v duchu humanistických princípov. Pri organizácii vyučovania budeme zohľadňovať významné dni v roku a uplatňovať ich vo vyučovacom procese formou blokového vyučovania. Našim princípom je viesť žiakov k tvorivému mysleniu, kritickému mysleniu, naučiť ich tímovo pracovať, komunikovať medzi sebou, vzájomne sa rešpektovať, byť zodpovední a samostatní a byť schopní celoživotne sa vzdelávať. Našim princípom je aby každý žiak v škole zažil úspech. Pre integrovaných žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je ov vypracovaný individuálny výchovno-vzdelávací program.

2. Zameranie školy a stupeň vzdelania

Cieľom našej školy je byť školou humánnou a tvorivou. Vo výchovno-vyučovacom procese pôsobiť na žiaka tak, aby po ukončení stupňa vzdelania bol žiak schopný svoje získané vedomosti a zručnosti uplatniť v reálnom živote. Chceme, aby absolvent bol nielen vzdelaný, ale aby bol aj komunikatívny, primerane veku sa vedel ústne a písomne vyjadrovať, čítať text s porozumením. Aby ovládal základy komunikácie v cudzom jazyku s ohľadom na svoje schopnosti.

Predmet Regionálna výchova, ktorý sme zaviedli na 1. stupni nám dáva veľký priestor, aby sme už od začiatku vzdelávania žiaka v ZŠ viedli k lokálpatriotizmu. Vážiť si históriu, ľudové tradície, ale i súčasnosť nášho mesta a blízkeho regiónu – to bude hlavným cieľom predmetu RV.

Zavedením predmetu THD viesť od začiatku vzdelávania žiaka v ZŠ k manuálnym zručnostiam, rozvíjať ich vzťah k práci, viesť ich k úcte k práci svojej i druhých. Vážiť si životné a sociálne prostredie, v ktorom žijú, zveľaďovať ho vlastným pričinením.

V škole je veľmi dobrá spolupráca všetkých učiteľov. Názory a skúsenosti si vymieňame v rámci MZ, PK s prepojením I. a II. stupňa. Všetci vyučujúci si rozširujú vedomosti samoštúdiom, účasťou na školeniach, aby získané nové poznatky mohli čo najskôr zakomponovať do vyučovacieho procesu. Vo vyučovacom procese sa budeme snažiť medziľudské vzťahy medzi učiteľom a žiakom zmeniť z autoritatívneho (alebo direktívneho) prístupu na nedirektívny a empatický.

Stupeň vzdelania: ISCED 2

3. Profil absolventa

Absolvent II. stupňa by mal svojím vystupovaním robiť dobré meno škole, byť schopný vytvárať dobré medziľudské vzťahy, byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine, pracovať v tíme, byť tolerantný k rovesníkom i dospelým, hľadať informácie a pracovať s nimi. Vnímať umenie a krásu, chrániť prírodu a vedieť sa v nej správať, chrániť si svoje zdravie. Po skončení vzdelávania ISCED 2 sa úspešne zaradiť na štúdium na strednej škole.

4. Pedagogické stratégie

Formy a metódy práce budú vychádzať z cieľov učiva a budú prostriedkom motivácie žiakov na vyučovaní a učení.

1. metódy aktívneho učenia :
   - problémové vyučovanie
   - projektové vyučovanie
   - zážitkové učenie (hry, modelové situácie)

2. metódy rozvoja poznávania :
   - riešenie problémových situácií
   - tvorba projektov a ich reprezentácie
   - skupinové vyučovanie
   - exkurzie
   - diferencované vyučovanie
   - plavecký a lyžiarsky výcvik, ŠvP
   - športové aktivity
   - besedy
   - využívanie didaktickej techniky (PC, projektorov)

Dôraz je kladený na samostatnosť a zodpovednosť. V rozumovej výchove je naším cieľom rozvíjať u žiakov tvorivé myslenie, aktivitu, sebahodnotenie.

Oblasť environmentálnej výchovy je zapracovaná do prírodovedných predmetov a predmetov, ktoré spolu úzko súvisia.

Pri prevencii drogových závislostí sa chceme zamerať na boj proti fajčeniu a požívaniu alkoholických nápojov prostredníctvom koordinátora i všetkých vyučujúcich.

Kladieme do popredia zdravý životný štýl a účelné využívanie voľného času so zameraním na aktivity, ktoré im umožňuje krúžková činnosť v škole. Vo vyučovacom procese

sa budeme orientovať na pozitívne hodnotenie žiakov, najmä slaboprospievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie.

5. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Žiak so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami je žiak, u ktorého je potrebné zabezpečiť ďalšie zdroje na podporu efektívneho vzdelávania. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú u žiaka diagnostikované školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie. Špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby sú požiadavky na úpravu podmienok (obsahu, foriem, metód, prostredia a prístupov) vo výchove a vzdelávaní žiaka. Vyplývajú zo zdravotného znevýhodnenia alebo nadania, alebo vývinu žiaka v sociálne znevýhodnenom prostredí, zohľadnenie ktorých mu zabezpečí rovnocenný prístup k vzdelávaniu, priemeraný rozvoj schopností alebo osobnosti ako aj dosiahnutie primeraného stupňa vzdelania a primeraného začlenenia do spoločnosti.

Škola v spolupráci so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie podľa kompetencií (CPPPaP, CŠPP – centrum špeciálno-pedagogickej poradne Zlaté Moravce) zabezpečí podmienky na vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami tak, aby mali rovnocenný prístup vo vzdelávaní, aby plnohodnotne vnímali, prežívali vlastný život a aby sa stali tvorcami hodnôt, ktoré tvoria cieľavedomou činnosťou.

6. Začlenenie prierezových tém

Prierezové témy sú začlenené do predmetov podľa svojho obsahu a uvedené sú v učebných osnovách, resp. v TPU.

Osobnostný a sociálny rozvoj	OaSR
Environmentálna výchova	ENV
Mediálna výchova	MEV
Multikultúrna výchova	MKV
Ochrana života a zdravia	OZO
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	VMaR

Finančná gramotnosť – **FG -** program finančnej gramotnosti vychádza z NŠFG, verzia 1.2. Témy sú navrhnuté tak, aby sa žiaci naučili efektívne riadiť vlastné finančné zdroje s cieľom zaistiť celoživotné finančné zabezpečenie seba a svojej domácnosti. Naučili sa riešiť problémy, s ktorými sa môžu stretnúť v praxi. Vzdelávanie sa realizuje prostredníctvom zážitkových metód, praktických cvičení, rozhovorov v rámci prierezových tém.
Problematika výchovy a vzdelávania na podporu FG je súčasťou základného vzdelávania a je **včlenená do vyučovania jednotlivých predmetov** pre ISCED 1 a ISCED 2.

Témy FG:

- Finančná zodpovednosť spotrebiteľov
- Plánovanie, príjem a práca
- Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov
- Úver a dlh
- Sporenie a investovanie
- Riadenie rizika a poistenie

III. VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA

Vnútorný systém kontroly zameriame na :

1. hodnotenie žiakov
2. hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. hodnotenie školy

1. Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy, aké sú jeho rezervy. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod ako postupovať na odstraňovaní nedostatkov. Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon. Budeme odlišovať hodnotenie spôsobilostí od hodnotenia správania. Pozitívnym hodnotením podporiť u žiakov sebadôveru, vyjadrenie svojho vlastného názoru vhodnou formou. Učiteľ dá šancu každému žiakovi, aby sa rozvíjal podľa svojich schopností a bolo mu umožnené zažiť úspech. Pri hodnotení a klasifikácii dodržiavať Metodický pokyn č.22/2011 na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ . Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme postupovať podľa § 55 zákona č. 245/2008 Z.z o výchove a vzdelávaní.

2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov sa bude zakladať na pozorovaní, hospitáciách, výsledkoch žiakov, ktorých učiteľ vyučuje – prospech, zapájanie sa žiakov do súťaží, didaktické testy zadané naraz vo všetkých paralelných triedach, úspešnosť žiakov v celoštátnom testovaní, prijatie žiakov na stredné školy, sledovanie pokroku žiakov vo výsledkoch pod vedením učiteľa, hodnotení výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti. Hodnotenie pedagogických zamestnancov sa bude zakladať aj na úzkej spolupráci vedenia školy spolu s vedúcimi MZ a PK.

3. Cieľom hodnotenia školy je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné informácie o tom, ako žiaci zvládajú požiadavky na nich kladené, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.
   Dôraz je kladený na konštatovanie úrovne stavu, zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na :

- Ciele, ktoré si škola stanovila najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe a ich reálnosť a stupeň dôležitosti.
- Posúdenie toho, ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe.
- Oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky, oblasti, v ktorých dosahuje slabšie výsledky včítane návrhov a opatrení.

Pravidelne budeme monitorovať :

- Podmienky na vzdelanie
- Spokojnosť s vedením školy a učiteľmi
- Prostredie – klíma školy

- Úroveň podpory žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami
- Výsledky vzdelávania
- Riadenie školy
- Úroveň výsledkov školy

Kritérium pre nás je :

- Spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov
- Analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, na olympiádach

IV. ŠKOLSKÝ UČEBNÝ PLÁN

vzdelávacia oblasť	vyučovací predmet	ročník nižšie stredné vzdelávanie					
		5.	6.	7.	8.	9.	Σ
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a literatúra	5	5	4	5	5	24
				1			1
	anglický jazyk	3	3	3	3	3	15
		1					1
	druhý cudzí jazyk						
				2	2	2	6
Matematika a práca s informáciami	matematika	4	4	4	4	5	21
		1	1	1	1		4
	informatika	1	1	1	1		4
						1	1
Človek a príroda	fyzika		2	1	2	1	6
	chémia			2	2	1	5
						0,5	0,5
	biológia	2	1	2	1	1	7
						1	1
Človek a spoločnosť	dejepis	1	1	1	1	2	6
			1				1
	geografia	2	1	1	1	1	6
			1			0,5	1,5
	občianska náuka		1	1	1	1	4
Človek a hodnoty	náboženská výchova /etická výchova *	1	1	1	1	1	5
Človek a svet práce	technika	1	1	1	1	1	5
Umenie a kultúra	hudobná výchova	1	1	1	1		4
	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	5
		1	1				2
Zdravie a pohyb	telesná a športová výchova	2	2	2	2	2	10
	základ	24	25	26	27	25	127
	voliteľné (disponibilné) hodiny	3	4	4	3	5	19
	spolu	27	29	30	30	30	146

Poznámky

Organizácia u nás:

* žiak si zvolí jeden z predmetov ako povinný

Žiaci sa na hodine NBV a ETV delia na skupiny s počotom nad 20, žiaci navštevujúci ETV sa spájajú so žiakmi z iných ročníkov 2. stupňa. ETV sa vyučuje v 5. ročníku jedna skupina, 6. ročník a 8.A druhá skupina, 7. ročník 3 skupina, 9. ročník a 8. B štvrtá skupina.

Žiaci sa na hodine TSV delia na skupinu chlapcov a dievčat s počtom žiakov nad 25 a spájajú sa so žiakmi príslušného ročníka 2. stupňa

Žiaci na hodine ANJ, THD a INF delia na skupiny s počtom žiakov nad 17

1. Rozdelenie tried na skupiny a zriaďovanie skupín sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 320/2008 Z. z. o základnej škole v znení vyhlášky MŠVVaŠ SR č. 224/2011 Z. z. podľa podmienok školy. Vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda sa rozdelenie žiakov odporúča pri tých témach, kde sa vyžaduje nadobúdanie a overovanie praktických zručností žiakov.
2. Vo vyučovacom predmete Technika riaditeľ školy zohľadní personálno-odborné a materiálno-technické podmienky školy tak, aby v každom ročníku boli zastúpené témy tematických celkov Technika a Ekonomika domácnosti.
3. Voliteľné (disponibilné) hodiny použije škola na dotvorenie školského vzdelávacieho programu. Voliteľné (disponibilné) hodiny je možné využiť na:
    a. vyučovacie predmety, ktoré rozširujú a prehlbujú obsah predmetov zaradených do štátneho vzdelávacieho programu;
    b. vyučovacie predmety, ktoré si škola sama zvolí a sama si pripraví ich obsah;
4. Škola je povinná z rámca voliteľných hodín ponúknuť žiakom 7. – 9. ročníka ako druhý cudzí jazyk jeden z jazykov: francúzsky jazyk, nemecký jazyk, ruský jazyk, španielsky jazyk, taliansky **o** jazyk podľa možností školy a záujmu žiakov, a to najmenej 2 vyučovacie hodiny týždenne.
5. Škola môže pri tvorbe školského vzdelávacieho programu rozdeliť hodinové dotácie a vzdelávacie štandardy na celý stupeň vzdelávania pri zachovaní postupnosti jednotlivých vzdelávacích štandardov a celkového počtu vyučovacích hodín jednotlivých vyučovacích predmetov za predpokladu, že zachová ich vnútornú logickú štruktúru a zásadu veku primeranosti.

6. Pri prestupe žiaka prijímajúca škola v prípade zistených odlišností zohľadní žiakovi ich kompenzáciu spravidla v priebehu jedného školského roku.
7. Škola môže po prerokovaní v rade školy v školskom vzdelávacom programe stanoviť vyšší celkový počet hodín, najviac však na 161 hodín na 2. stupni. Ak sa škola rozhodne zvýšiť počet hodín, tieto sú financované z vlastných zdrojov.
8. Podľa tohto rámcového učebného plánu sa vzdelávajú aj žiaci so zdravotným znevýhodnením, ktorí sú v triede začlenení v rámci školskej integrácie, a to s uplatnením špecifík „Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením“.

Schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 6.2.2015 pod číslom 2015-5130/1760:1-10A0 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre základné školy s platnosťou od 1. 9. 2015.

V. UČEBNÉ OSNOVY

1. VZDELÁVACIA OBLASŤ JAZYK A KOMUNIKÁCIA

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Podstatou predmetu slovenský jazyk a literatúra je viesť žiakov k uvedomeniu si jazykovej a kultúrnej pestrosti nielen v rámci Európy a sveta, ale aj v rámci jednotlivých sociálnych prostredí. Cez pochopenie významu jazyka pre národnú kultúru by mali žiaci dospieť k chápaniu odlišností, tolerancii a orientácii v multikultúrnom prostredí.

Predmet slovenský jazyk a literatúra ako súčasť vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia je jedným z kľúčových všeobecnovzdelávacích predmetov, obsahom ktorého sú dve vzájomne sa dopĺňajúce zložky – jazyk a literatúra, pričom odporúčané vnútorné delenie predmetu je v pomere zložiek 3:2 a 2:2 alebo integrácia oboch zložiek.

JAZYKOVÁ ZLOŽKA

Jazyková časť predmetu sa zaoberá problematikou jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Jazyk je vnímaný ako potenciálny zdroj osobného a kultúrneho obohatenia človeka. Vo vyučovaní jazyka je v popredí analýza a interpretácia textov/prejavov a tvorba vlastných textov/prejavov, ktoré sú adekvátne konkrétnej komunikačnej situácii.

Vzdelávací štandard pre jazykovú zložku predmetu tvoria časti usporiadané do riadkov a stĺpcov v nasledujúcom poradí:

- **riadky:** kontext, kľúčové kompetencie,
- **stĺpce:** predmetové kompetencie, výkon, pojmy.

Kľúčové kompetencie majú nadpredmetový charakter. Sú nevyhnutné pre rôzne činnosti súvisiace s učením sa.

Predmetové kompetencie sú špecifické pre konkrétny predmet. Majú činnostný charakter a sú napĺňané výkonom a obsahovým vymedzením učiva.

Obsah predmetu :

Tematické celky v jazykovej zložke Slovenského jazyka a literatúry v 5. ročníku : 1. Opakovanie učiva zo 4. ročníka 2. Zhovárame sa a diskutujeme 3. Píšeme si so známymi 4. Chceme byť informovaní 5. Informujeme včas a správne 6. Opisujeme svet vôkol nás 7. Tvoríme jednoduché príbehy 8. Príbeh a opis patria k sebe 9. Zhotovujeme podľa návodu 10. Opakovanie učiva z 5. ročníka	**Počet a zameranie kontrolných diktátov:** 1. opakovanie učiva zo 4. ročníka – vstupný diktát 2. podstatné mená 3. prídavné mená 4. slovesá **Rozsah:** 50 – 60 plnovýznamových slov **Počet a zameranie slohových prác: 1** **Zameranie:** rozprávanie s prvkami opisu
Tematické celky v jazykovej zložke Slovenského jazyka a literatúry v 6. ročníku : 1. Opakovanie vedomostí a zručností z 5. ročníka 2. Zhovárame sa a diskutujeme 3. Ako tvoríme slová (pomenovania) 4. Svet je plný zaujímavých ľudí, vecí, javov 5. Svet v pohybe 6. Nielen ľudia, ale aj vety tvoria príbehy 7. Opakovanie učiva zo 6. ročníka 8. Informujeme presne a pútavo	**Počet a zameranie kontrolných diktátov:** 1. Opakovanie učiva z 5. ročníka 2. Prídavné mená 3. Slovesné spôsoby 4. Opakovanie učiva zo 6. ročníka **Rozsah:** 61 – 70 plnovýznamových slov **Počet a zameranie slohových prác: 2** **Zameranie:** Statický opis Rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba)

Tematické celky v jazykovej zložke Slovenského jazyka a literatúry v 7. ročníku : 1. Opakovanie vedomostí a zručností zo 6. ročníka 2. Komunikačné situácie 3. Komunikácia v spoločnosti 4. Slovné druhy 5. Skladba 6. Opakovanie učiva zo 6. a 7. ročníka 7. Projekt	**Počet a zameranie kontrolných diktátov:** 1. Opakovanie učiva zo 6. ročníka – vstupný diktát 2. Pomnožné podstatné mená 3. Prídavné mená 4. Číslovky 5. Opakovanie učiva zo 7. ročníka **Rozsah:** 100 slov **Počet a zameranie slohových prác: 2** **Zameranie:** Umelecký opis Charakteristika osoby

Tematické celky v literárnej zložke Slovenského jazyka a literatúry v 5. ročníku :

1. Úvod do literatúry
2. Pozvánka do knižnice
3. Ľudové piesne
4. Poézia nonsensu
5. V ríši rozprávok : A) Slovenské ľudové rozprávky
   B) Rozprávky iných národov
   C) Na návšteve u rozprávkarov – autorské rozprávky
6. Pozrime si rozprávku : A) V bábkovom divadle
   B) Poznávame filmovú a televíznu rozprávku
7. Čo opriadli povesti
8. Príbehy spred tisícročí – legendy
9. Príbehy na rýchle čítanie – komiks
10. Vedomosti z každej oblasti - encyklopédie

Tematické celky v literárnej zložke **Slovenského jazyka a literatúry v 6. ročníku :** 1. Úvod do literatúry 2. Ľudová slovesnosť 3. Poézia – A) Básne B) Piesne C) Balady 4. Rozprávanie vo veršoch i v próze – A) Bájky B) Báje 5. Próza – A) Zo života detí B) Dobrodružná literatúra 6. Opakovanie učiva zo 6. ročníka	**Doplnkové čítanie:** Balady (ľudové a umelé) Bájky Báje (Staré grécke báje a povesti)
Tematické celky v literárnej zložke **Slovenského jazyka a literatúry v 7. ročníku :** 1. Úvod do literatúry 2. Umelecká literatúra v poézii: A) Anekdoty B) Poézia C) Piesne 3. Umelecká literatúra v próze: A) Detský hrdina v literatúre B) Dobrodružstvo v literatúre C) Fantasy literatúra D) Detektívka E) Western F) Robinsonáda 4. Dramatické umenie: A) Rozhlasová hra B) Filmové umenie	**Doplnkové čítanie:** J. G. Tajovský – Žliebky (www.zlatyfond.sk) Gabriela Futová – ľubovoľná kniha Daniel Defoe – Robinson Crusoe

Kontrola a hodnotenie žiakov

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 11/2011-R na hodnotenie žiakov ZŠ vo všetkých troch zložkách predmetu. Známkou sa hodnotí ústny prejav, písomný prejav, projekty a iné formy samostatnej práce žiakov a schopnosti žiakov. Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho celkový výkon.

Vrámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú učebnými osnovami presne stanovené zamerania a počty povinne klasifikovaných kontrolných diktátov a písomných prác (kontrolné slohové práce), ktoré má žiak absolvovať v príslušnom ročníku.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 5. ročníku
počet: 4
zameranie: opakovanie zo 4. ročníka, podstatné mená, prídavné mená, slovesá

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 5. ročníku
počet: 1
zameranie: rozprávanie s prvkami opisu (možnosť výberu)

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 6. ročníku
počet: 4
zameranie: opakovanie z 5. ročníka, prídavné mená, slovesné spôsoby, opakovanie z 6. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 6. ročníku
počet: 2
zameranie: statický opis, rozprávanie s využitím priamej reči (1.osoba, 3.osoba)

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 7. ročníku
počet: 4
zameranie: opakovanie učiva zo 6. ročníka, cudzie slová, číslovky, záverečné opakovanie učiva zo 7. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 7. ročníku
počet: 2
zameranie: umelecký opis, charakteristika osoby

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 8. ročníku
počet: 4
zameranie: opakovanie učiva zo 7. ročníka, podstatné mená mužského rodu: zvieracie, neživotné zakončené na – r – l, opakovanie učiva zo 8. ročníka

Počet a zameranie kontrolných slohových prác v 8. ročníku
počet: 2
zameranie: slávnostný prejav, životopis

Kritériá hodnotenia diktátov podľa stupnice 5. – 6. ročník:

0 - 1	chyba	1
2 - 4	chyby	2
5 - 7	chýb	3
8 – 10	chýb	4
11 – viac		5

Kritériá hodnotenia diktátov podľa stupnice 7. – 9. ročník:

0 - 1	chyba	1
2 - 3	chyby	2
4 - 6	chýb	3
7 – 9	chýb	4
10 – viac		5

Hodnotenie tematických previerok:

100%-90%	1
89%-75%	2
74%-50%	3
49%-25%	4
24%- 0%	5

Hodnotenie projektov:

8 – 7	1
6 - 5	2
4 - 3	3
2 – 1	4
0 –	5

Za daný projekt môžu žiaci získa max. 8 bodov.
Sledované javy: prezentácie vlastnej práce, obhajoba práce, spôsob prezentácie, splnenie cieľa projektu, používanie správnej terminológie a estetický vzhľad.

Hodnotenie školských slohových písomných prác podľa predchádzajúcich pokynov (úprava, štylistika, gramatika), v zmysle iŠVP od 1. januára 2018 sa bude postupovať podľa týchto pokynov.

Hodnotiaca stupnica:

Známka:

1	28 – 26 bodov
2	25 – 21 bodov
3	20 – 14 bodov
4	13 – 9 bodov
5	8 – 0 bodov

SLOHOVÉ PRÁCE HODNOTIŤ PODĽA TÝCHTO KRITÉRIÍ:

1. **Vonkajšia forma = 4 body max.**
   - čitateľnosť – zreteľné odlíšenie veľkých a malých písmen, diakritické znamienka
   - zreteľné grafické členenie odsekov – 1,5 až 2 cm na začiatku riadka
   - prepísanie práce z konceptu do čistopisu za daný časový limit
   - čistota textu bez škrtania, používať okrúhle zátvorky a preškrtnutie vodorovne
   - dodržiavanie okrajov vnútorných i vonkajších, potreba rozdeľovania slov
   - dodržiavanie predpísaného rozsahu, menej i viac je nie maximálny počet bodov

2. Vnútorná forma = 20 bodov max.

OBSAH /max 4 body/

- ✓ dodržanie témy – použitie kľúčových slov z názvu
- ✓ myšlienkové vyústenie – zakončenie práce, záver /rozprávanie = pointa; výklad = vysvetlenie problému; úvaha = primeranosť vyjadrovania sa žiakov/

KOMPOZÍCIA /max 4 body/

- ✓ uplatnenie zodpovedajúceho slohového postupu
- ✓ vnútorná stavba, členenie textu do myšlienkových celkov, ich vyváženosť
- ✓ nadväznosť a logickosť textu

JAZYK /max. 4 body/

- ✓ správne použitie slovných druhov typických pre daný žáner
- ✓ morfologická správnosť jazykových prostriedkov – väzba slovies, pádové koncovky
- ✓ syntaktická správnosť jazykových prostriedkov – postavenie prívlastkov, slovosled
- ✓ rôznorodosť, variabilnosť – neopakovanie slov, šírka slovnej zásoby

PRAVOPIS /max. 4 body/

4 body	0 – 4 chyby
3 body	5 – 8 chýb
2 body	9 – 12 chýb
1 bod	13 – 16 chýb
0 bodov	17 a viac chýb

/poznámka: o rovnakej chybe a interpunkcii a neznámych javoch a rovnosti chýb platí to isté čo pri diktátoch/

ŠTÝL /max. 4 body/

- ✓ správna štylizácia viet – zrozumiteľnosť textu ako celku
- ✓ tvorivosť – tvorivá lexika
- ✓ pútavosť – podanie zaujímavou, pútavou formou, ktorá vyvoláva v čitateľovi zvedavosť

3. Celkový dojem = 4 body max.

- ➢ celkové vyznenie práce po jej prvom prečítaní
- ➢ práca by nemala obsahovať nelogické názory, protispoločenské názory, protihumánne a neetické názory, názory propagujúce poškodzovanie ľudského zdravia a iné.

Známka je vyjadrená slovne -výborný..., známka vyjadruje hodnotenie dodržania slohového útvaru, slohového postupu, štylizácie, pravopisu, estetickej úpravy textu.
V rámci predmetu slovenský jazyk a literatúra sú hodnotené tri zložky predmetu: jazyk, sloh a literatúra. Hodnotenie bude rešpektovať žiakove vedomosti a schopnosti, kreativitu, prácu s informáciami, samostatnosť, úspešnosť, spoluprácu.

Pri kontrole a hodnotení žiakov budeme využívať formy:

- **verbálna forma** - prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo konkrétneho žiaka učiteľom,
- **písomná forma** - osvojenie poznatkov kontrolovať pravidelnými pravopisnými

rozcvičkami v rozsahu 5 min., testami na konci jednotlivých tematických celkoch v rozsahu 10-15 otázok v časovom limite 20 min., pričom hodnotiť percentuálnu úspešnosť jednotlivých žiakov i celej triedy,

- **praktické aktivity** - tvorba samostatných textov a ich prezentácia v rámci štylistiky a literatúry podľa kritérií na základe vzájomnej dohody učiteľov a žiakov,
- **práca s textom** - vyhľadávanie jazykových umeleckých prostriedkov v umeleckom texte, sformulovanie hlavnej myšlienky, určovanie hlavných a vedľajších postáv atď. v rámci literatúry určených podľa pravidiel učiteľom.

Učebné zdroje

Na hodinách budeme využívať základnú učebnicu Slovenský jazyk pre 5.- 9. ročník Dr. Jarmila Krajčovičová a kol., Literárna výchova pre 5. – 9. roč. základných škôl Daniela Petríková a kol., všetky dostupné slovníky slovenského jazyka a jazykové príručky, mimočítankovú literatúru zo žiackej knižnice.

Medzipredmetové vzťahy

Vo vyučovaní slovenského jazyka a literatúry budeme využívať poznatky, ktoré žiaci získajú zvyučovacích predmetov dejepis, občianska náuka, etická výchova, náboženská výchova, geografia ale i matematika a prírodopis. Zručnosti získané na hodinách slov. jazyka a literatúry zasa budú žiaci využívať na hodinách iných predmetov.

Obsah vzdelávania pre 5. ročník – Slovenský jazyk a literatúra – jazyková zložka
Časová dotácia: 5h/týždeň (ŠVP = ŠkVP), 165h/rok = jazyková + literárna zložka

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK : 1. Opakovanie učiva zo 4. ročníka (14 hodín)	
Vety podľa obsahu Výslovnosť slabík de, te, ne, le, di, ti, ni, li v bežných slovách	**Žiak má vedieť:** - rozlíšiť vety podľa obsahu - správne intonovať vety - správne artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li - predstaviť sa, poskytnúť o sebe informácie
Hláska - písmeno Delenie hlások: Samohlásky – krátke, dlhé Výslovnosť a výskyt ä Spoluhlásky – tvrdé, mäkké, obojaké Slabikotvorné l, Í, r, ŕ Dvojhlásky Abeceda	- rozlišovať pojmy hláska a písmeno - ovládať delenie hlások a pravopis v domácich slovách - vymenovať hlásky slovenskej abecedy a aktívne ju využívať pri zoraďovaní slov - doplniť správne v slovách ä alebo e - tvoriť opytovacie vety – odlíšiť ich od oznamovacích a rozkazovacích viet
Vybrané slová Písanie i/y po obojakých spoluhláskach v koreni známych a frekventovaných slovenských slov	- vysvetliť pojem vybrané slová - ovládať pravopis po obojakých spoluhláskach - vybrané a príbuzné slová
Rozprávanie príbehu Slabiky, rozdeľovanie slov Tvorenie slov	- prerozprávať príbeh podľa obrázkov - rozdeľovať slová na slabiky a dodržiavať správnu dĺžku slabík - vytvoriť zo slabík nové slová (vybrané a príbuzné slová)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Čítanie s porozumením Podstatné mená – všeobecné a vlastné Prídavné mená Gramatické kategórie	- pracovať s textom, vyhľadať informácie v texte - oboznámiť sa s osobnosťou Jozefa Murgaša - rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená - vyhľadať v texte podstatné a prídavné mená a určiť ich gramatické kategórie
Čítanie s porozumením Slovesá – časovanie, gramatické kategórie	- vyhľadať informácie v texte - stručne opísať prostredie a jednoducho pomenovať tému prečítaného textu - dokončiť začatý príbeh - ovládať časovanie slovies a určiť gramatické kategórie slovies
Ohybné a neohybné slovné druhy Časovanie a skloňovanie Pravopis slov, v ktorých na-stáva spodobovanie	- vyhľadať v texte ohybné a neohybné slovné druhy - vysvetliť princíp spodobovania - správne vyslovovať slová, v ktorých nastáva podobovanie
Pravidlá aktívneho počúvania Psychohygiena učenia	- ovládať pravidlá aktívneho počúvania, zásady učenia sa – racionálny postup pri učení
Previerka pravopisných zručností žiakov **(Opakovanie učiva zo 4. ročníka)**	- správne rozdeliť slová na konci riadku - aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Analýza nedostatkov a oprava chýb	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text pomocou zaužívaných korektorských značiek - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Previerka vedomostí žiakov z učiva zo 4. ročníka	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 4. ročníku
Analýza vstupného testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a dokáže ich opraviť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK: 2. Zhovárame sa a diskutujeme (13 hodín)	
Interview - cielený rozhovor Zatvorené a otvorené otázky Typy interview	- na základe analýzy textu identifikovať poznatky o interview - stanoviť tému interview, vytvoriť otázky, zoradiť ich podľa logickej postupnosti - uskutočniť interview na zadanú alebo ľubovoľnú tému, vytvoriť písomnú verziu interview - zvoliť v interview vhodný spoločenský tón, začať a ukončiť komunikáciu so známymi ľuďmi, dodržiavať vhodnú vzdialenosť s komunikujúcim - rozlíšiť interview od bežného rozhovoru
Vety podľa obsahu: oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, želacie	- utvoriť jednoduché vety s rôznou modalitou a použiť interpunkčné znamienka - rozlíšiť vety podľa obsahu - správne intonovať všetky druhy viet - tvoriť vety podľa komunikačného zámeru
Zvolacie vety	- vytvoriť zvolaciu vetu a použiť správne interpunkčné znamienka - rozlíšiť želaciu a zvolaciu vetu
Klesavá a stúpavá melódia **Slovosled**	- správne intonovať všetky druhy viet - samostatne tvoriť rôzne typy viet, pričom dodržiava správny slovosled a intonáciu
Rozdelenie hlások podľa znelosti : znelé – neznelé – znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky Pravidlá spodobovania	- vysvetliť pojem: spodobovanie - rozoznať znelé a neznelé spoluhlásky - dodržiavať pravidlá spodobovania na základe osvojeného učiva o znelosti spoluhlások - vysvetliť pojem: splývavá výslovnosť
Spodobovanie (asimilácia) **Splývavá výslovnosť**	

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	- správne vyslovovať slová, v ktorých nastáva spodobovanie
Spodobovanie	- aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie
Diskusia **Debata** Názor, argument Vyjadriť súhlas / nesúhlas	- vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na tému diskusia - rozlíšiť debatu a diskusiu - použiť argumenty a vysloviť vlastný názor - sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť - v komunikačnej situácii primerane gestikulovať a používať vhodnú mimiku
Prozodické vlastnosti reči: **Prestávka** **Sila hlasu** **Dôraz**	- pochopiť formálnu stránku textu a dokáže ju vyjadriť hlasovými prostriedkami: prestávkou, silou hlasu a dôrazom - naučiť sa pracovať s hlasom
Prozodické vlastnosti reči: **Hlavný slovný prízvuk**	- správne intonovať všetky druhy viet a uplatňovať správny slovný a vetný prízvuk
Pravidlá dobrého čitateľa - čitateľská gramotnosť	- ovládať techniku čítania – pravidlá dobrého čitateľa a pravidlá na zlepšenie pamäti
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z 2. tematického celku	- upevňovať a sumarizovať vedomosti - identifikovať pojmy, dokáže ich prakticky odlíšiť
Previerka vedomostí žiakov z 2. tematického celku	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 2. tematickom celku
TEMATICKÝ CELOK: 3. Píšeme si zo známimi (6 hodín)	

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Pozdrav, Pohľadnica Adresa - adresát Pravopis zámen : Ty, Tvoj/a, Teba, Tebe, Ťa, Ti, Vy, Vás, Vám, Váš, Vaša	- vytvoriť text pohľadnice v súlade s cieľom komunikácie - ovládať písanie zámen s veľkými písmenami v korešpondencii - napísať adresu na pohľadnicu
Zámená, rozdelenie zámen: osobné – základné a privlastňovacie	- vyhľadať a pomenovať zámená v texte - rozlíšiť osobné privlastňovacie zámená od základných - utvoriť osobné privlastňovacie zámená od základných zámen
Číslovky, rozdelenie číslovíek: základné, radové Pravopis číslovíek	- rozoznať v texte základné a radové číslovky - rešpektovať pravopisné pravidlá a dodržiavať ich pravopis - v komunikačnej situácii používať základné a radové číslovky
Súkromný list, adresa Štruktúra, forma a obsah listov	- poznať štruktúru súkromného listu, ovládať úvodné a záverečné formulky - vytvoriť na zadanú alebo ľubovoľnú tému súkromný list - aplikovať vedomosti o písaní osobných zámen v korešpondencii s veľkými písmenami
Piktogramy, mapy, grafy	- definovať pojmy: piktogram, mapa, graf - poznať funkciu a význam známych piktogramov - získať informácie z grafu a mapy - sformulovať závery
TEMATICKÝ CELOK: 4. Chceme byť informovaný (14 hodín)	
SMS	- napísať stručnú SMS
E-mail Stavba e-mailu E-mailová adresa	- vytvoriť na zadanú tému e-mail - ovládať a zostaviť pravidlá posielania e-mailu - ovládať bezpečnostné pravidlá používania internetu - napísať a odoslať e-mail aj s prílohou - vybrať a použiť údaje z grafov

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Plnovýznamovosť, ohybnosť Skloňovanie podstatných mien Pádové otázky Gramatické kategórie Prehľad vzorov	- definovať podstatné mená ako slovný druh - aplikovať vedomosti o skloňovaní podstatných mien pri tvorbe vlastného textu - rozlíšiť podstatné mená podľa rodu - správne určiť gramatické kategórie - vymenovať jednotlivé vzory podstatných mien
Predložky **Väzba s pádom**	- dodržiavať správne predložkové väzby pri tvorbe slovných spojení a viet
Vzor chlap – pravopis pádových prípon **Životné / neživotné** Skloňovanie	- roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu - definovať vzory podstatných mien: chlap, hrdina - určiť vzory podstatných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť - ovládať spisovné skloňovanie
Vzor hrdina - pravopis pádových prípon Skloňovanie	
Správa	- vysvetliť pojem správa - vytvoriť na zadanú alebo ľubovoľnú tému správu
Vzor dub – pravopis pádových prípon Skloňovanie	- roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu - definovať vzory podstatných mien: dub, stroj - určiť vzory podstatných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť - ovládať spisovné skloňovanie
Vzor stroj – pravopis pádových prípon Skloňovanie	
Systematizácia vedomostí Pravopis podstatných mien mužského rodu	- argumentovať a aplikovať svoje znalosti o skloňovaní podstatných mien mužského rodu
Oznámenie Formy oznámenia	- vysvetliť pojem oznámenie - vytvoriť na zadanú alebo ľubovoľnú tému oznámenie

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	- porovnať správu a oznámenie, uviesť spoločné a odlišné znaky
Vzor žena - pravopis pádových prípon Skloňovanie	- roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu - definovať vzory podstatných mien: žena, ulica - určiť vzory podstatných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť - ovládať spisovné skloňovanie
Vzor ulica - pravopis pádových prípon Skloňovanie	
Vecný a umelecký text	- rozlíšiť a identifikovať vecný a umelecký text
TEMATICKÝ CELOK: 5. Informujeme včas a správne (18 hodín)	
Pozvánka	- vysvetliť pojem pozvánka - napísať koncept pozvánky - vytvoriť na zadanú alebo ľubovoľnú tému pozvánku
Vzor dlaň – pravopis pádových prípon Skloňovanie	- roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu - definovať vzory podstatných mien: dlaň, kosť - určiť vzory podstatných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť - ovládať spisovné skloňovanie
Vzor kosť – pravopis pádových prípon Skloňovanie	
Vizitka	- definovať pojem vizitka - vytvoriť vlastnú vizitku - navrhnúť grafickú úpravu vizitky
Systematizácia vedomostí Pravopis podstatných mien ženského rodu	- argumentovať a aplikovať svoje znalosti o skloňovaní podstatných mien ženského rodu
Vzor mesto – pravopis pádových prípon Skloňovanie	- roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu - definovať vzory podstatných mien: mesto, srdce - určiť vzory podstatných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť - ovládať spisovné skloňovanie
Vzor srdce - pravopis pádových prípon Skloňovanie	
Plagát	- definovať pojem plagát

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Forma plagátu, kombinácia písma a ilustrácie	- navrhnúť a vytvoriť vlastný plagát
Vzor vysvedčenie – pravopis pádových prípon Skloňovanie	- roztriediť podstatné mená podľa gramatického rodu
Vzor dievča – pravopis pádových prípon Skloňovanie Dvojtvary	- definovať vzory podstatných mien: vysvedčenie, dievča - určiť vzory podstatných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť - ovládať spisovné skloňovanie
Inzerát	- definovať pojem inzerát - vytvoriť inzerát na zadanú alebo voľnú tému
Systematizácia vedomostí Pravopis podstatných mien stredného rodu	- argumentovať a aplikovať svoje znalosti o skloňovaní podstatných mien stredného rodu
Reklama Druhy reklám Prostriedky reklamy - leták, bilbord, televízia, internet	- vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na tému reklama - vysvetliť pojem reklama - vytvoriť reklamu na zadanú alebo voľnú tému - analyzovať a zovšeobecniť druhy reklám – vizuálne a auditívne
Systematizácia vedomostí Pravopis podstatných mien	- argumentovať a aplikovať svoje znalosti o skloňovaní podstatných mien - určiť vzor podstatných mien a ovládať ich pravopis
Previerka pravopisných zručností žiakov (Podstatné mená) Konspekt a poznámky Kľúčové slová	- správne rozdeliť slová na konci riadku - aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti - vyhľadať v rozličných informačných zdrojoch fakty a informácie, zaznamenať si kľúčové slová - urobiť poznámky / konspekt v súlade s logikou východiskového textu
Analýza nedostatkov a oprava chýb	- poznať korektorské značky

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	- opraviť vlastný text pomocou zaužívaných korektorských značiek - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Previerka vedomostí žiakov z učiva – podstatné mená	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti z učiva – podstatné mená
Analýza nedostatkov a oprava chýb	- na základe analýzy identifikovať chyby a dokáže ich opraviť
TEMATICKÝ CELOK: 6. Opisujeme svet okolo nás (15 hodín)	
Opis zvieraťa - znaky Osnova Koncept a čistopis	- rozčleniť opis na úvod – jadro – záver - členiť text na odseky - vysvetliť pojmy opis, osnova, koncept a čistopis - vytvoriť na základe osnovy opis zvieraťa - vysvetliť úlohu prídavných mien v opise - rozlíšiť rozprávanie a opis
Akostné a vzťahové prídav-né mená **Ohybný slovný druh** Gramatické kategórie prídavných mien: rod, číslo, pád – pádové otázky	- vysvetliť dôležitosť gramatickej zhody medzi podstatnými a prídavnými menami - roztriediť prídavné mená podľa gramatického rodu - rozlíšiť akostné a vzťahové prídavné mená - správne doplniť prídavné mená v texte
Stupňovanie – 3 stupne vlastností	- správne stupňovať akostné prídavné mená
Opis ilustrácie / obrázka	- vytvoriť na základe osnovy opis ilustrácie / obrázka - aplikovať poznatky o štruktúre a členení textu na odseky
Vzor pekný Skloňovanie prídavných mien Pravidlo o rytmickom krátení	- vyhľadať v texte explicitne a implicitne vyjadrené informácie vzťahujúce sa na danú tému - roztriediť prídavné mená podľa gramatického rodu - ovládať skloňovanie a pravopis prídavných mien
Vzor cudzí	- roztriediť prídavné mená podľa gramatického rodu

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Skloňovanie prídavných mien	- ovládať skloňovanie a pravopis prídavných mien - zaradiť prídavné meno v 2. stupni ku skloňovaciemu vzoru
Opis osoby	- na základe osnovy vytvoriť opis osoby - aplikovať poznatky o štruktúre a členení textu na odseky - vysvetliť úlohu prídavných mien v opise - zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané štylistické prostriedky
Systematizácia vedomostí Vzory pekný, cudzí Pravopis prídavných mien	- argumentovať a aplikovať svoje znalosti o prídavných menách
Synonymá	- vysvetliť pojem synonymum - vysvetliť lexikálny význam synoným v texte - vysvetliť funkciu synoným - aplikovať vedomosti pri tvorbe vlastného textu - overiť si v jazykových príručkách vhodnosť a správnosť použitých slov (pracovať s MSS)
Antonymá	- vysvetliť pojem antonymum - aplikovať vedomosti pri tvorbe vlastného textu
Previerka pravopisných zručností žiakov (Prídavné mená)	- správne rozdeliť slová na konci riadku - aplikovať nadobudnuté vedomosti o skloňovaní prídavných mien - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Analýza nedostatkov a oprava chýb	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text pomocou zaužívaných korektorských značiek - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Previerka vedomostí žiakov z učiva o prídavných menách	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti z učiva o prídavných

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	menách
Analýza nedostatkov a oprava chýb	- na základe analýzy identifikovať chyby a doká-že ich opraviť
TEMATICKÝ CELOK: 7. Tvoríme jednoduché príbehy (8 hodín)	
Téma **Hlavná myšlienka**	- sformulovať tému literárneho textu adekvátnu komunikačnej situácii - vyjadriť autorský zámer – pointu (hl. myšlienku)
Osnova, nadpis, odsek Časová postupnosť Členenie rozprávania: úvod, jadro, záver	- rozlíšiť jednotlivé časti vonkajšej kompozície textu - zoradiť motívy a myšlienky podľa časovej a logickej postupnosti - dokáže prerozprávať obsah umeleckého textu o zachovaním časovej a logickej postupnosti
Neurčitok Časovanie slovies Slovesný čas Tykanie / vykanie Sloveso byť Gramatické kategórie	- aplikovať vedomosti o časovaní slovies - použiť správne tvary tykania a vykania - časovať sloveso byť vo všetkých časoch - vyhľadať tvary slovesa byť v texte - určiť gramatické kategórie slovies - ovládať pravopis slovies
Slabičné a neslabičné pred- pony Odvodené slová	- rozdeliť slová na slabiky a určiť predponu v slove - ovládať pravidlá delenia slov so slabičnou a neslabičnou predponou - vyhľadať a vytvoriť odvodené slová
Previerka pravopisných zručností žiakov (Slovesá)	- správne rozdeliť slová na konci riadku - aplikovať nadobudnuté vedomosti o pravopise slovies - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Analýza nedostatkov a oprava chýb	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text pomocou zaužívaných korektorských značiek - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Jednovýznamové slová **Viacvýznamové slová**	- vysvetliť lexikálne významy jednovýznamových a viacvýznamových slov - na základe kontextu odhadnúť význam slov a overiť si ich v jazykovedných príručkách - pracovať so slovníkmi – KSSJ
Jednoduché rozprávanie – časová postupnosť v rozprávaní	- vytvoriť jednoduché rozprávanie s dodržaním časovej postupnosti - posúdiť slovesný čas vzhľadom na časovú postupnosť - vysvetliť úlohu slovies v rozprávaní
TEMATICKÝ CELOK: 8. Príbeh a opis patria k sebe (6 hodín)	
Rozprávanie s prvkami opisu Rozprávanie zážitku so zvieratkom, opis zvieratka	- pochopiť funkciu opisných častí textu v rozprávaní
Rozprávanie s prvkami opisu	- samostatne sformulovať základné myšlienky - zostaviť osnovu, koncept - vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelené rozprávanie s prvkami opisu a dodržaním časovej postupnosti rozdelenej na úvod, jadro, záver - ústne prezentovať svoje rozprávanie - využiť vhodnú slovnú zásobu - upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozprávanie s prvkami opisu	- napísať primerane zložitý, spisovný, myšlienkovo celistvý slohový útvar - využívať vo vetách správne tvary slov - vykonať korektúry s využitím PSP a upraviť text na čistopis s prihliadnutím na formálnu stránku práce
Analýza nedostatkov a oprava chýb	- na základe analýzy textu identifikovať chyby a opraviť ich
Slovná zásoba **Prirovnania** **Porekadlá** **Príslovia** **Pranostiky** Ustálené slovné spojenie / frazeologizmus	- identifikovať v texte ustálené slovné spojenia - rozlíšiť príslovia, porekadlá, pranostiky, prirovnania a použiť ich vo vlastnom texte - odôvodniť svoj výber - porovnať všetky ustálené slovné spojenia a určiť ich špecifiká - dokáže si vybrať jazykovú príručku a overiť v nej význam neznámych lexikálnych jednotiek - pracovať so slovníkmi – MFS, KSSJ
TEMATICKÝ CELOK: 9. Zhotovujeme podľa návodu (2 hodiny)	
Opis pracovnej činnosti (pracovného postupu)	- vytvoriť jednoduchý opis pracovnej činnosti s využitím plnovýznamových slovies
Spisovný jazyk a nárečia	- rozlíšiť spisovné a nespisovné (nárečové) slová - ovládať rozdelenie nárečí
TEMATICKÝ CELOK: 10. Opakovanie učiva z 5. ročníka (3 hodiny)	
Systematizácia vedomostí	- upevňovať a sumarizovať vedomosti - identifikovať pojmy, dokáže ich prakticky odlíšiť
Previerka vedomostí žiakov z učiva zo 5. ročníka	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 5. ročníku
Analýza výstupného testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a dokáže ich opraviť

Hrubo vyznačené slová v stĺpci obsahový štandard sú nové pojmy zavedené v 5. ročníku.

Pojmy zavedené v 5. ročníku: splývavá / viazaná výslovnosť, znelé – neznelé; znelé nepárové (zvučné) spoluhlásky, prestávka, sila hlasu, tempo, hlavný slov-ný prízvuk, dôraz, slovná zásoba, spisovný jazyk – nárečia, jednovýznamové a viacvýznamové slová, príslovie, porekadlo, pranostika, prirovnanie, neživotné a životné podstatné mená, vzory chlap, hrdina, dub, stroj, žena, ulica, dlaň, kosť, mesto, srdce, vysvedčenie, dievča, prídavné mená – ohybný slovný druh, akost-né a vzťahové prídavné mená, stupňovanie prídavných mien, vzor pekný, cudzí, predložka – väzba s pádom, slovosled, rozprávanie s prvkami opisu, opis pra-covného postupu, cielený rozhovor (interview), hlavná myšlienka, téma, diskusia, debata

Učebnice:

- Krajčovičová, J., Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 5. ročník základných škôl, Bratislava, SPN 2009, 1. vydanie

Obsah vzdelávania pre 5. ročník – Slovenský jazyk a literatúra – literárna zložka
Časová dotácia: 5h/týždeň (ŠVP = ŠkVP), 165h/rok = jazyková + literárna zložka

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK : 1. Úvod do literatúry (2 hodiny)	
Organizačné pokyny, oboznámenie sa s predmetom	Oboznámiť žiakov s obsahom učiva, s požiadav- kami a pravidlami.
Opakovanie a upevňovanie vedo-mostí z predchádzajúcich ročníkov	**Žiak má vedieť:** - vysvetliť základné literárne pojmy – báseň, básnik, prirovnanie, zdrobnenina ... - dokáže uviesť vlastné príklady - ovládať pojmy verš, strofa, rým, nadpis, ilustrácia, ilustrátor - rozvíjať komunikačné schopnosti
TEMATICKÝ CELOK : 2. Pozvánka do knižnice (4 hodiny)	
Literárne pojmy: poézia, próza, literatúra, časopisy, noviny, denník, autor, spisovateľ, čitateľ, divák, text, ilustrácia, ilus-trátor, kniha, knižnica	- ovládať uvedené pojmy - vysvetliť rozdiel medzi poéziou a prózou, autorom (článku v novinách, v časopise) a spisovateľom (umeleckej literatúry) - rozlíšiť umelecký text od textu v dennej tlači, časopise - dokáže pochopiť súvislosť medzi textom a ilustráciou
Usporiadanie kníh v knižnici, druhy kníh Knihy na internete (www.zlatyfond.sk, www.eknizky.sk)	- poznať systém usporiadania kníh v školskej knižnici, vie sa - orientovať sa v knižnici a vybrať si knihu - porovnať knihu a internet ako zdroj informácií, uvedomiť si pozitíva i negatíva
História vzniku knihy, ako vzniká kniha, vynájdenie kníhtlače, citáty a zaujímavosti o knihách Typy knižníc, najväčšie knižnice, Slovenská národná knižnica	- rozoznať rôzne druhy kníh - vyhľadať informácie v knihe a použiť ich pri učení a riešení problémov - poznať typy knižníc

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Literárne pojmy: čitateľ, poézia, próza, spisovateľ, básnik, verš, strofa	- uplatňovať správnu techniku čítania - reprodukovať prečítaný text, pochopiť čítanie ako prostriedok sebarozvoja - pochopiť poéziu ako „viazanú“, veršovanú reč, prózu ako „neviazanú“, neveršovanú reč
TEMATICKÝ CELOK : 3. Ľudové piesne (10 hodín)	
Pojmy: Ústna ľudová slovesnosť **Pieseň** **Ľudová pieseň** Folklór Rozdelenie piesní, charakteristika	- ľudové tradície nášho národa - charakterizovať ľudovú pieseň - rozlíšiť druhy ľudových piesní na základe ich obsahu - vysvetliť vznik a význam ľudových piesní ako súčasť kultúrneho dedičstva národa - uvedomiť si prepojenie poézie s hudbou - poznať, pri akých príležitostiach si ľudia spievali
Personifikácia (zosobnenie) **Epiteton** **Refrén** Rým	- pochopiť vonkajšiu kompozíciu literárneho diela – verš, strofa, rým, nadpis - vysvetliť pojmy personifikácia, epiteton, refrén a vyhľadať ich v texte - dokáže uviesť vlastné príklady na personifikáciu a epiteton - určiť slová, ktoré sa rýmujú - poznať zberateľov ľudových piesní
Pozadie vzniku zbojníckych, re-grútskych a vojenských piesní	- analyzovať piesne z hľadiska témy, obsahu a vonkajšej kompozície - vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo
	- analyzovať piesne z hľadiska témy, obsahu a vonkajšej kompozície - vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rytmus	- vysvetliť pojem rytmus - dbať na rytmické usporiadanie básnického textu
Koleda Obrady v živote našich predkov – Vianoce, Fašiangy, svadba, krst	- vymenovať dôležité obrady v živote našich predkov, poznať niekoľko obradových piesní
Rozdelenie pracovných piesní: valašské, trávnice, pastierske, ba-čovské, banícke	- poznať rozdelenie pracovných piesní - analyzovať piesne z hľadiska témy, obsahu a vonkajšej kompozície
Zľudovená pieseň	- vysvetliť pojem zľudovená pieseň - poznať základný rozdiel medzi ľudovou a zľudovenou piesňou
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: **Ľudové piesne**	- ovládať základné literárne pojmy z tematické-ho celku: Ľudové piesne
Previerka vedomostí žiakov: Ľudové piesne	- ovláda a dokáže správne aplikovať vedomosti z uvedeného tematického celku
TEMATICKÝ CELOK : 4. Poézia nonsensu (2 hodiny)	
Nonsens ako základný výstavbo-vý prostriedok Autori nonsensu (Válek, Janovic, Hevier, Moravčík, Feldek, Navrátil)	- vysvetliť pojem nonsens - pochopiť význam nonsensu, pochopiť hru so slovami - vysvetliť pôvod a výskyt nonsensu v pôvod-nej slovenskej umeleckej tvorbe - vytvoriť krátky text s prvkami nonsensu - vymenovať mená spisovateľov nonsensu

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK : 5. V ríši rozprávok (22 hodín) **A) Slovenské ľudové rozprávky**	
Charakteristika rozprávok, ľudová rozprávka Rozdelenie rozprávok, hlavné zna-ky Pavol Dobšinský – život a dielo Prostonárodné slovenské povesti	- charakterizovať ľudovú rozprávku ako súčasťľudovej slovesnosti, vysvetliť pôvod rozprávky - rozlíšiť ľudovú rozprávku od autorskej - ovládať rozdelenie rozprávok podľa rôznych hľadísk (podľa obsahu, autorstva, formy, podľa výberu a spôsobu spracovania témy) - vymenovať hlavné znaky rozprávky - poznať zberateľov ľudových rozprávok (slovenskí, zberatelia iných národov) - vysvetliť význam činnosti zberateľov rozprávok - spoznať život a dielo Pavla Dobšinského
Fantastická (čarodejná) rozprávka Kompozícia rozprávky: **rozprávač**, hlavná postava, vedľaj- šie postavy, **dialóg**, monológ, odsek, gradácia, variácie, téma, hlavná myšlienka, nadpis, kľúčové slová	- zdôvodniť úlohu fantázie a fantastických dejov, magických čísel a predmetov - vyhľadať v texte hlavné znaky rozprávky - určiť hlavné a vedľajšie postavy a charakterizovať ich - dokáže posúdiť súvislosti medzi nadpisom a textom - vysvetliť členenie textu na odseky
Téma Hlavná myšlienka Dialogizované čítanie	- vyhľadať kľúčové slová - vyjadriť tému a sformulovať hlavnú myšlienku
Rozbor ľubovoľnej ľudovej roz-právky od Pavla Dobšinského	- poskytnúť inštrukcie, ako si robiť záznamy v čitateľskom denníku
Realistická rozprávka Hlavný hrdina realistických rozprávok Humor, zveličenie vlastností	- vysvetliť pojem realistická rozprávka - nájsť rozdiely medzi fantastickou a realistickou rozprávkou - pochopiť humor v literárnom diele

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	- vyhľadať v rozprávke malé formy ľudovej slovesnosti (porekadlá), dokáže uviesť vlastné príklady
Humor a nonsens v ľudovej rozprávke	- poznať pojmy humor a nonsens, vyhľadať ich v texte rozprávky - pochopiť význam nonsensu
Ľudové rozprávky (Rozrávky P. Dobšinského)	- analyzovať vybrané ľudové rozprávky (znaky, téma, hl. myšlienka, postavy – charakteristika, dejová osnova, reprodukcia, pekné myšlienky, citáty)
B) Rozprávky iných národov	
Rozprávky iných národov Zvieracie rozprávky **Personifikácia**	- oboznámiť sa s rozprávkami iných národov, spoznať kultúru a tradície iných národov - vyhľadať kľúčové slová, vypracovať osnovu, charakterizovať hlavné postavy - charakterizovať zvieraciu rozprávku - reprodukovať rozprávky - porovnať a uviesť odlišné znaky slovenských ľud. rozprávok od inonárodných rozprávok
Systematizácia a upevňovanie ve- domostí z tematických celkov: Ľudové rozprávky, rozprávky iných národov	- upevňovať a sumarizovať vedomosti - ovládať základné literárne pojmy z tematických celkov: Ľudové rozprávky, rozprávky iných národov
Previerka vedomostí žiakov: Ľudové rozprávky, rozprávky iných národov	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedených tematických celkov
C) Na návšteve u rozprávkarov - autorské rozprávky	

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Život a dielo H. CH. Andersena Autorské rozprávky	- spoznať život a dielo H. CH. Andersena - vymenovať jeho najznámejšie rozprávky - charakterizovať autorské rozprávky, poznať základný rozdiel medzi autorskou a ľudovou rozprávkou - porovnať slovenské ľudové rozprávky s Andersenovou rozprávkou
Život a dielo Milana Rúfusa Veršovaná rozprávka Zdrobneniny	- spoznať život a dielo Milana Rúfusa - pochopiť rozdiel medzi epickou neveršovanou a veršovanou rozprávkou, porovnať - poznať spoločné a odlišné znaky veršovanej a prozaickej rozprávky
Moderná rozprávka	- spoznať význam diela Karla Čapka - vysvetliť pojem moderná rozprávka
Život a dielo Ľubomíra Feldeka Moderná slovenská rozprávka	- spoznať život a dielo Ľubomíra Feldeka - vysvetliť pojem moderná rozprávka - uvedomiť si prvky ľudových rozprávok vo Feldekových textoch, prítomnosť jeho rodiny ako hrdinov textov
Literárna tvorba Roalda Dahla Postava čarodejníc v rozprávkach	- spoznať literárnu tvorbu Roalda Dahla - vysvetliť rozdiel medzi postavami (čarodenicami) v ľud. rozprávke a v modernej rozprávke
Systematizácia a upevňovanie ve- domostí z tematického celku: Autorské rozprávky	- ovládať základné literárne pojmy z tematického celku: Autorské rozprávky
Autorské rozprávky (Rozprávky H. CH. Andersena)	- analyzovať vybrané autorské rozprávky (znaky, téma, hl. myšlienka, postavy – charakteristika, dejová osnova, reprodukcia, pekné myšlienky, citáty)
Previerka vedomostí žiakov: Autorské rozprávky	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedeného tem. celku

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK : 6. Pozrime si rozprávku (8 hodín) **A) V bábkovom divadle**	
Pojmy: bábková hra – divadelná hra, animácia, bábkoherec, maňuška, maňuškové divadlo, marioneto-vé divadlo, javajkové divadlo Tvorcovia divadelnej hry (**dramaturg, režisér,** autor hudby, **herec**, bábkoherec, výtvarníci ...) Inscenácia	- charakterizovať divadelnú hru – bábkovú hru - vysvetliť pojmy súvisiace s bábkovou hrou - vysvetliť úlohu bábkoherca, vysvetliť rozdiel medzi bábkami - kto sa podieľa na tvorbe divadelnej hry - poznať úlohu tvorcov divadelnej hry - oboznámiť sa s inscenáciou
Divadelná hra	- spoločné a odlišné znaky prozaickej rozprávky (Zlatá páva, Rozprávka psia) a bábkovej rozprávky (Krása Nevídaná)
B) Poznávame filmovú a televíznu rozprávku	
Pojmy: **Filmová rozprávka** Hraný film Animovaný film **Scenárista, scenár** **Herec** **Režisér** Námet	- vysvetliť rozdiel medzi rozprávkou ako literárnym žánrom a filmovou/televíznou rozprávkou - vysvetliť pojem scenár a úlohu scenáristu - vysvetliť funkciu herca a režiséra pri realizácii dramatického diela - vysvetliť rozdiel medzi prozaickým textom a jeho zdramatizovanou podobou
Animovaný film Viktor Kubal **Televízna rozprávka**	- oboznámiť sa s animovaným filmom - poznať tvorbu Viktora Kubala, zakladateľa slovenského kresleného humoru
Dramatizácia rozprávky	- dramatizovať, dialogizovať text, pripraviť triednu dramatizáciu príbehu
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Pozrime si rozprávku	- ovládať základné literárne pojmy z tematického celku: Pozrime si rozprávku

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Previerka vedomostí žiakov: Pozrime si rozprávku	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedeného tematického celku
TEMATICKÝ CELOK : 7. Čo opriadli povesti (8 hodín)	
Povesť – charakteristika, rozdelenie - znaky Historická povesť **Ľudové povesti**	- charakterizovať povesť ako prozaický útvar - ovládať rozdelenie povestí, začleniť povesť k jednotlivým druhom - vysvetliť pojem ľudová povesť - vysvetliť rozdiel medzi povesťou a rozprávkou - reprodukovať povesť
Historická povesť	- osvojiť si pojem historická povesť - vypísať kľúčové slová, zostaviť osnovu - sformulovať hlavnú myšlienku, reprodukovať povesť, využiť ilustráciu
Miestna povesť **Autorská (umelá) povesť**	- osvojiť si pojmy miestna povesť, autorská povesť - vysvetliť rozdiely medzi ľudovou povesťou a autorskou povesťou - rozlíšiť, čo je v povesti fantastické a čo reálne - určiť hlavné a vedľajšie postavy - charakterizovať jednotlivé postavy - oboznámiť sa so životom a tvorbou Márie Ďuríčkovej
Miestna povesť	
Miestna povesť	
Heraldická povesť	- osvojiť si pojem heraldická povesť - vymenovať autorov povestí
Regionálne povesti	- poznať a reprodukovať regionálnu povesť
Povesti	- analyzovať vybrané povesti (znaky, téma, hl. myšlienka, postavy – charakteristika, dejová osnova, reprodukcia, pekné myšlienky, citáty)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK : 8. Príbehy spred tisícročí – legendy (5 hodín)	
Legenda	- oboznámiť sa s legendami ako s príbehmi zo života svätých
Legenda	- že hlavnou postavou legiend je postava, ktorá za svoje činy bola vyhlásená za svätú - poznať základné fakty zo života Konštantína a Metoda - vysvetliť súvislosti konkrétnej legendy s históriou
Autorská legenda	- poznať pozadie vzniku legiend – vznik v súvislosti so šírením kresťanstva - vyhľadať reálne a fantastické prvky v legende - vysvetliť rozdiely medzi povesťou a legendou
Ľudová rozprávková legenda	- rozlíšiť ľudovú a autorskú legendu - vytvoriť dejovú osnovu a prerozprávať obsah
Systematizácia a upevňovanie ve- domostí z tematických celkov: Povesti a legendy	- ovládať základné literárne pojmy z tematických celkov: Povesti a legendy
Previerka vedomostí žiakov: Povesti a legendy	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uve- dených tematických celkov
TEMATICKÝ CELOK : 9. Príbehy na rýchle čítanie – komiks (2 hodiny)	
Komiks – charakteristika Funkcia bubliny Pôvod komiksu Vtip a humor v komikse Slovenskí autori komiksu	- vysvetliť pojem komiks ako žáner s epickým dejom sprostredkovaným bez rozprávača cez priamu reč a obrázky - pochopiť komiks ako žáner, v ktorom sa spája slovné a výtvarné umenie a je obmedzená šírka slovného prejavu - poznať slovenských autorov komiksu
Walt Disney – najznámejší tvorca komiksu Komiks a filmové spracovanie	- pochopiť súvislosť komiksu s animovanými filmami Walta Disneyho

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK : 10. Vedomosti z každej oblasti - encyklopédie (3 hodiny)	
Encyklopédia – charakteristika **Náučná literatúra** Druhy encyklopédií Heslo, usporiadanie hesiel Register	- vysvetliť pojmy náučná literatúra, encyklopédia - uvedomiť si, že ide o náučný text, v ktorom sa využíva odborná terminológia - vysvetliť rozdiel medzi umeleckou literatúrou a náučným textom - vysvetliť, ako sú zoradené informácie v encyklopédii - vyhľadať informácie podľa hesla - získať potrebné informácie v príslušnej encyklopédii a použiť ich
Wikipédia	- vyhľadať potrebné informácie vo Wikipédii

Hrubo vyznačené slová v stĺpci obsahový štandard sú nové pojmy zavedené v 5. ročníku.

Pojmy zavedené v 5. ročníku: herec, režisér, scenárista, dramaturg, scenár, náučná literatúra, encyklopédia, pieseň, televízna rozprávka, filmová rozprávka, legenda, ľudová povesť, autorská povesť, téma, rozprávač, dialóg, personifikácia (zosobnenie), epiteton, nonsens, rytmus, refrén

Obsah vzdelávania pre 6. ročník – Slovenský jazyk a literatúra – jazyková zložka
Časová dotácia: 5h/týždeň (ŠVP = ŠkVP), 165h/rok = jazyková + literárna zložka

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK : 1. Opakovanie vedomostí a zručností z 5. ročníka (13 hodín) (Sloh, morfologická rovina, lexikálna rovina, zvuková rovina jazyka a pravopis, syntaktická rovina)	
Organizačné pokyny, oboznámenie sa s predmetom	Oboznámiť žiakov s obsahom učiva, s požiadav-kami a pravidlami.
Opis obrázka / ilustrácie Akostné prídavné mená + prirovnanie Podstatné mená Pravidlo o rytmickom krátení	**Žiak má vedieť:** - definovať pojem opis obrázka / ilustrácie - vytvoriť opis obrázka / ilustrácie (ústne) - pochopiť význam prídavných mien v opise obrázka / ilustrácie - aktívne počúvať spolužiakov, klásť im doplňujúce otázky - prerozprávať svoje zážitky z prázdnin a opísať navštívené miesta - ovládať pravopis prídavných mien
Pohľadnica Adresa, adresát Blahoželanie – ústne Abeceda Vlastné podstatné mená Spodobovanie Znelé a neznelé spoluhlásky Vybrané slová, príbuzné slová	- napísať adresu na pohľadnicu - vytvoriť text pohľadnice v súlade s cieľom komunikácie - ovládať písanie zámen veľkými písmenami v korešpondencii - ústne zablahoželať blízkym osobám - ovládať pravopis vlastných podstatných mien - správne vyslovovať a písať slová, v ktorých dochádza k spodobovaniu spoluhlások - rozoznať znelé a neznelé spoluhlásky - ovládať pravopis po obojakých spoluhláskach v koreni známych a frekventovaných slov

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozprávanie Časti rozprávania: úvod, jadro, záver Časová postupnosť Slovesá – časovanie Gramatické kategórie slovies	- rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy - aplikovať poznatky o štruktúre a členení textu na odseky (úvod, jadro, záver) - vysvetliť úlohu slovies v rozprávaní - dokončiť príbeh podľa vlastnej fantázie, obohatiť ho opisom zvieraťa
Ustálené slovné spojenie Vety podľa obsahu Melódia vety	- určiť gramatické kategórie slovies - rozlíšiť vety podľa obsahu a správne doplniť interpunkčné znamienka na konci vety - správne intonovať vety podľa obsahu
Téma Hlavná myšlienka Predložky, väzba s pádom Antonymá Synonymá Synonymický slovník Prestávka, dôraz, prízvuk Obojaké spoluhlásky Vybrané slová	- sformulovať tému a hlavnú myšlienku umeleckého textu - dodržiavať správne predložkové väzby pri tvorbe slovných spojení - charakterizovať synonymá a antonymá, uviesť príklady, vytvárať synonymické dvojice a rady - poznať synonymický slovník, vedieť s ním pracovať – vyhľadať heslo - pri čítaní umeleckého textu uplatňovať prestávku, silu hlasu, dôraz, prízvuk
Oznámenie Interview (cielený rozhovor) Tvorba otázok: Zatvorené a otvorené otázky Reklama	- samostatne a bez prípravy správne a plynulo čítať umelecký text - pripraviť interview s prvým slovenským kozmonautom Ivanom Bellom - rozlíšiť otvorené a zatvorené otázky - vyhľadať a porovnať informácie z grafu

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Opis pracovného postupu Stupňovanie prídavných mien	- vytvoriť jednoduchý opis pracovného postupu - pochopiť funkciu prídavných mien a slovies v dynamickom opise - správne stupňovať akostné prídavné mená
Podstatné mená Prídavné mená Skloňovanie Rod, číslo, pád Vzory pekný a cudzí Pravidlo o rytmickom krátení	- roztriediť podstatné a prídavné mená podľa gramatického rodu - skloňovať podstatné a prídavné mená - vysvetliť dôležitosť gramatickej zhody medzi podstatnými a prídavnými menami - určiť vzory podstatných a prídavných mien - poznať výnimky z rytmického krátenia pri skloňovaní podstatných a prídavných mien
Testy	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 5. ročníku
<u>Kontrolný diktát č. 1</u> – vstupný **(Opakovanie učiva z 5. ročníka)**	- správne rozdeliť slová na konci riadka - aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Oprava kontrolného diktátu č. 1	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
<u>VSTUPNÝ TEST</u> **(Učivo 5. ročníka)**	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 5. ročníku
Vyhodnotenie vstupného testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
TEMATICKÝ CELOK : 2. Zhovárame sa a diskutujeme (8 hodín) (Sloh, morfologická rovina)	
Rozhovor Slovná komunikácia	- pochopiť pojem komunikácia a dôležitosť dorozumievania sa medzi ľuďmi

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dialóg Neslovná komunikácia: **mimika, gestikulácia, postoj,** vzdialenosť	- rozlíšiť rôzne druhy komunikácie - vysvetliť pojem dialóg a zapojiť sa doň - v komunikačnej situácii primerane gestikulovať a používať vhodnú mimiku - odhadnúť podstatu neverbálnej komunikácie a vyjadriť svoje pocity - vyjadriť jednoduché príkazy pomocou mimiky a gestikulácie
Zámená Rozdelenie zámen: osobné – základné privlastňovacie **Skloňovanie zámen** Nesklonné privlastňovacie zámená: jeho, jej, ich	- ovládať delenie osobných zámen - vyhľadať a pomenovať zámená v texte - rozlíšiť základné a privlastňovacie zámená - utvoriť osobné privlastňovacie zámená zo základných zámen - skloňovať osobné zámená - poznať základný tvar osobných zámen – N sg. (pl.), vedieť ho vytvoriť - poznať krátky a dlhý tvar zámen - poznať nesklonnosť privlastňovacích zámen: jeho, jej, ich - ovládať výslovnosť a pravopis zámen: oni/ony, mojim/mojím, tvojim/tvojím ...
Argument **Dokazovanie** **Protiargument** **Dôkaz** Diskusia Názor Vyjadriť súhlas / nesúhlas	- sformulovať vlastný názor a použiť presvedčivé argumenty - obhájiť svoje stanovisko a ako argumenty použiť niektoré poznatky získané analýzou textu - obhájiť svoj názor kultivovaným spôsobom - slušne vyjadriť nesúhlas a vecne argumentovať - rešpektovať názory iných
Predložky **Neohybný slovný druh**	- identifikovať v texte predložky - určiť väzbu predložky s daným pádom

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Väzba s pádom **Vokalizácia predložiek**	- používať správnu väzbu s pádom pri bežne používaných predložkových spojeniach (o 5 minút) - vysvetliť pojem vokalizácia predložiek - správne používať vokalizované predložky
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z 2. tematického celku	- upevňovať a sumarizovať získané vedomosti - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - identifikovať pojmy, dokáže ich prakticky odlíšiť - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
TEST (Zámená, predložky)	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 2. tematickom celku
Vyhodnotenie testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
TEMATICKÝ CELOK : 3. Ako tvoríme slová (pomenovania) (8 hodín) (Lexikálna rovina)	
Slovníky: pravopisný, synonymický **výkladový** **cudzích slov** frazeologický elektronické slovníky	- poznať funkciu jednotlivých jazykových príručiek (PSP, SSS, KSSJ, SSSJ, SCS, MFS) - vybrať vhodnú jazykovú príručku a overiť v nej význam neznámych lexikálnych jednotiek - poznať výkladový slovník, vedieť s ním pracovať – vyhľadať heslo a interpretovať ho - vyhľadať synonymá, ustálené slovné spojenia a vysvetliť význam cudzích slov - poznať skratky a vysvetlenia v jednotlivých slovníkoch
Slovná zásoba **Neutrálne slová**	- vyjadriť názor na prečítaný text - ovládať a charakterizovať členenie slovnej zásoby na jadro a okraj

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Citovo zafarbené (expresívne) slová	slovnej zásoby - ovládať a charakterizovať členenie slovnej zásoby na neutrále a citovo zafarbené slová, rozoznať ich v texte - vysvetliť štylistickú funkciu neutrálnych a citovo zafarbených slov v texte
Tvorenie slov odvodzovaním – predponami Predpona **Prípona** **Slovotvorný základ** **Základové slovo** **Odvodené slovo**	- ovládať a vysvetliť pojmy: tvorenie slov odvodzovaním, predpona, prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo - porozumieť štruktúre slova a jeho častiam - určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich využitie na zmenu lexikálneho významu
Tvorenie slov odvodzovaním - príponami	- priradiť základové slovo k odvodenému slovu a naopak - vytvoriť odvodené slová – ovládať tvorenie slov predponami a príponami
Tvorenie slov skladaním **Zložené slová**	- identifikovať v texte slová, ktoré vznikli skladaním - vytvoriť zložené slová - určiť slová, z ktorých vzniklo zložené slovo
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z 3. tematického celku	- upevňovať a sumarizovať získané vedomosti - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - identifikovať pojmy, dokáže ich prakticky odlíšiť - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
TEST (Slovná zásoba, tvorenie slov, slovníky)	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti z 3. tematického celku
Vyhodnotenie testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
TEMATICKÝ CELOK : 4. Svet je plný zaujímavých, ľudí, vecí, javov (28 hodín)	

Obsahový štandard	Výkonový štandard
(Sloh, morfologická rovina, lexikálna rovina, zvuková rovina jazyka a pravopis)	
Statický opis	- vysvetliť pojem statický opis - vymenovať základné vlastnosti pozorovaného predmetu (ovocie, zelenina) - pochopiť štylistické využitie podstatných a prídavných mien v statickom opise - vytvoriť statický opis predmetu - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje a intonuje
Podstatné mená **Ohybný slovný druh** Pád a pádové otázky Životné a neživotné podstatné mená mužského rodu Gramatické kategórie Skloňovanie Vzory podstatných mien	- definovať podstatné mená ako slovný druh - vysvetliť ohybnosť podstatných mien - vyhľadať v texte podstatné mená a určiť ich gramatické kategórie - rozlíšiť životné a neživotné podstatné mená - aplikovať vedomosti o skloňovaní podstatných mien pri tvorbe vlastného textu - určiť vzory podstatných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť - ovládať písanie i/í, y/ý v pádových príponách
Podstatné mená Všeobecné, vlastné **Konkrétne, abstraktné**	- ovládať delenie podstatných mien na všeobecné, vlastné, konkrétne a abstraktné, charakterizovať ich a odlíšiť - skloňovať konkrétne a abstraktné podstatné mená podľa skloňovacích vzorov
Podstatné mená Skloňovanie Vzory Pravopis	- aplikovať vedomosti o skloňovaní podstatných mien - zaradiť podstatné mená ku vzoru - ovládať písanie i/í, y/ý v pádových príponách

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEST (Podstatné mená) Pozdrav, oslovenie **Vokatív**	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti z učiva – podstatné mená - identifikovať v texte piaty pád ako oslovenie - ovládať písanie čiarky pri oslovení
Vyhodnotenie testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
Statický opis Ustálené slovné spojenie / frazeologizmus	- pochopiť štylistické využitie podstatných aprídavných mien v statickom opise - vysvetliť význam ustálených slovných spojení - samostatne sformulovať základné myšlienky
Statický opis (Koncept) Príprava 1. školskej úlohy zo slohu (Opis kvetu)	- vytvoriť osnovu na základe pozorovania kvetu na obrázku, pripraviť koncept - vytvoriť na zadanú tému statický opis s členením textu na úvod, jadro, záver - zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie - ústne prezentovať svoj text - upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov
1. školská úloha zo slohu **Statický opis** (Opis kvetu)	- napísať primerane zložitý, spisovný, myšlienkovo celistvý slohový útvar - využívať vo vetách správne tvary slov - aplikovať pravopisnú normu v písomnom prejave - vykonať korektúry s využitím PSP a upraviť text na čistopis s prihliadnutím na formálnu stránku práce
Oprava 1. školskej úlohy zo slohu	- posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti - poznať korektorské značky - na základe analýzy textu identifikovať chyby a opraviť ich

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prídavné mená Akostné, vzťahové Gramatické kategórie Vzory pekný, cudzí Stupňovanie Pravopis	- ovládať delenie prídavných mien na akostné a vzťahové, identifikovať ich v texte - rozlišovať mäkko a tvrdo zakončené prídavné mená - správne tvoriť vzťahové prídavné mená z podstatných mien - určiť gramatické kategórie prídavných mien - pochopiť dôležitosť gramatickej zhody medzi podstatnými a prídavnými menami - stupňovať a zaradiť prídavné mená ku vzoru - ovládať skloňovanie a pravopis prídavných mien
Prídavné mená: **Privlastňovacie individuálne** **Privlastňovacie druhové**	- získať prehľad o delení privlastňovacích prídavných mien na individuálne a druhové - správne tvoriť privlastňovacie prídavné mená (individuálne aj druhové) z podstatných mien - získať prehľad o zaradení prídavných mien ku vzorom otcov, matkin, páví
Vzor otcov – pravopis pádových prípon	- ovládať rozdelenie privlastňovacích prídavných mien na individuálne a druhové - rozlíšiť individuálne a druhové privlastňovacie prídavné mená, identifikovať ich v texte - ovládať pravopis vzorov otcov, matkin, páví - zaradiť privlastňovacie prídavné mená ku vzoru - poznať výnimky z rytmického krátenia pri skloňovaní prídavných mien (páví) - ovládať skloňovanie a pravopis privlastňovacích prídavných mien
Vzor matkin – pravopis pádových prípon	
Vzor páví – pravopis pádových prípon Pravidlo o rytmickom krátení	
Pravopis prídavných mien	- aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - ovládať pravopis prídavných mien

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Kontrolný diktát č. 2 **(Prídavné mená)**	- správne rozdeliť slová na konci riadka - aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Oprava kontrolného diktátu č. 2	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Charakteristika osoby Vonkajšia, vnútorná (Osoba, ktorú mám rád)	- vysvetliť pojem charakteristika osoby a vymenovať druhy charakteristiky - rozlíšiť vonkajšiu a vnútornú charakteristiku osoby - vytvoriť charakteristiku osoby
Vzory prídavných mien Pravopis prídavných mien Systematizácia vedomostí	- poznať sústavu skloňovania prídavných mien podľa všetkých skloňovacích vzorov - určiť vzory prídavných mien a svoje tvrdenie zdôvodniť - ovládať pravopis prídavných mien - argumentovať a aplikovať svoje znalosti o prídavných menách
TEST (Prídavné mená)	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti z učiva o prídavných menách
Vyhodnotenie testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
TEMATICKÝ CELOK : 5. Svet v pohybe (21 hodín) (Morfologická rovina, sloh, zvuková rovina jazyka a pravopis)	
Slovesá Osoba, číslo, čas slovies Neurčitok Časovanie slovies Sloveso byť Vykanie / tykanie	- charakterizovať slovesá ako slovný druh - určiť gramatické kategórie slovies - vyhľadať v texte tvary neurčitku - aplikovať vedomosti o časovaní slovies - časovať sloveso byť vo všetkých časoch - poznať podstatu slovesa byť ako plnovýznamového a neplnovýznamového slovesa

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	- ovládať správne vykanie v slovenčine - poznať výnimky z rytmického krátenia pri slovesách (zmúdrieť, mútia)
Plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá	- identifikovať v texte plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá, vysvetliť ich funkciu - odlíšiť neplnovýznamové slovesá od plnovýznamových
Dynamický opis Téma Opis	- poznať základné znaky dynamického opisu - porovnať dynamický a statický opis, dynamický opis a rozprávanie, vedieť ich odlíšiť - napísať jednoduchý dynamický opis
Zvratné a nezvratné slovesá	- identifikovať v texte zvratné a nezvratné slovesá a vysvetliť ich funkciu - poznať význam slov *sa* a *si* v zvratných slovesách
Rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba) **Ja – rozprávanie** (ja - forma) **Vnútorná kompozícia:** **- úvod** **- zápletka** **- vyvrcholenie** **- obrat** **- rozuzlenie**	- poznať hlavné znaky rozprávania - vysvetliť úlohu slovies v rozprávaní - ovládať základy členenia jazykového prejavu na odseky (úvod, jadro, záver) - rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu - rešpektovať logickú postupnosť v rozprávaní - vytvoriť rozprávanie vlastného príbehu alebo zážitku v tvare pyramídy (podľa učebnice)
Slovesný spôsob: **- oznamovací** **- rozkazovací** **- podmieňovací** Gramatické kategórie slovies	- poznať a vedieť určiť kategóriu slovesného spôsobu - z neurčitku vytvoriť tvary slovies v jednotlivých spôsoboch - identifikovať v texte oznamovací, rozkazovací a podmieňovací spôsob slovesa a pochopiť jeho funkciu v texte

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Jednoduchý a zložený slovesný tvar	- tvoriť a rozoznávať jednoduchý a zložený slovesný tvar, poznať výnimky (3. osoba minulý čas, zvratné slovesá)
Rozprávanie (3. osoba) **On – rozprávanie** (on -forma) Téma Nadpis	- prerozprávať obsah textu so zachovaním časovej a logickej postupnosti - vyjadriť názor na prečítaný text, jasne sformulovať svoj čitateľský zážitok - rozlíšiť opis (osoby, prostredia) a rozprávanie - rešpektovať vnútornú kompozíciu rozprávania, členenie textu na odseky - uvedomiť si tvar slovesa v 3. osobe sg. - pretransformovať text do 3. osoby pl.
Slovesá Pravopis – **slovesá** **slovesný spôsob**	- aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Kontrolný diktát č. 3 **(Slovesné spôsoby)**	- správne rozdeliť slová na konci riadka - aplikovať nadobudnuté vedomosti o pravopise slovies, slovesného spôsobu - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Oprava kontrolného diktátu č. 3	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Príslovky **Neohybný slovný druh** **Druhy prísloviek: miesta, času, spôsobu, príčiny** **Stupovanie prísloviek**	- vysvetliť podstatu neohybnosti prísloviek - ovládať delenie prísloviek na miesta, času, spôsobu a príčiny, identifikovať ich v texte - odlíšiť príslovku od spojenia predložky s podstatným menom (kde? – v triede)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	- ovládať tvorenie prísloviek z prídavných mien príponami –o, -e, -y, uviesť príklady - stupňovať príslovky utvorené od akostných prídavných mien, vysvetliť funkciu stupňovania - vytvoriť k príslovke antonymum, synonymum
Priama reč **Uvádzacia veta**	- poznať tri schémy zapisovania priamej reči - poznať postavenie uvádzacej vety - ovládať písanie interpunkčných znamienok v priamej reči
Citoslovcia **Neohybný slovný druh**	- rozoznať v texte citoslovcia ako slová vyjadrujúce cit, vôľu a rôzne zvuky - osvojiť si pravopis citosloviec - ovládať písanie čiarky pri vyčlenení citoslovca
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z 5. tematického celku	- upevňovať a sumarizovať získané vedomosti - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - identifikovať pojmy, prakticky ich odlíšiť
<u>TEST</u> (Slovesá, príslovky, citoslov- cia, priama reč)	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v tematickom celku
Vyhodnotenie testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
TEMATICKÝ CELOK : 6. Nielen ľudia, ale aj vety tvoria príbehy (14 hodín) (Syntaktická rovina, sloh)	

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hlavné vetné členy **Podmet - vyjadrený** **nevyjadrený** **Prísudok – slovesný** **slovesno-menný** **(neslovesný)**	- vymenovať hlavné vetné členy, charakterizovať ich - vyhľadať vo vete podmet a určiť, či je vyjadrený alebo nevyjadrený, holý alebo rozvitý - poznať vyjadrenie podmetu podstatným menom, zámenom - doplniť k podmetu vhodný prísudok a naopak - vyhľadať vo vete prísudok a určiť, či je slovesný alebo slovesno-menný (neslovesný), holý alebo rozvitý - premeniť holý podmet na rozvitý a naopak - premeniť holý prísudok na rozvitý a naopak - poznať vyjadrenie prísudku slovesom - rozlíšiť prísudok vyjadrený plnovýznamovým slovesom; spojením pomocného slovesa byť + podstatné meno, prídavné meno, zámeno, číslovky
Rozprávanie s využitím priamej reči (Koncept) Príprava 2. školskej úlohy zo slohu	- dokončiť príbeh z učebnice podľa vlastnej fantázie - samostatne sformulovať základné myšlienky - zostaviť osnovu, zvoliť formu rozprávania - zvoliť si predbežný názov rozprávania - vytvoriť na zadanú alebo voľnú tému ucelené rozprávanie (koncept) s využitím priamej reči - rešpektovať vnútornú kompozíciu rozprávania, logickú postupnosť a členenie textu na odseky (úvod, jadro, záver) - zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie - ústne prezentovať svoje rozprávanie - upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľaa spolužiakov

Obsahový štandard	Výkonový štandard
2. školská úloha zo slohu **Rozprávanie s využitím priamej reči**	- aplikovať svoje vedomosti o vnútornej kompozícii a vytvoriť rozprávanie, ktoré obsahuje všetky jeho fázy - využívať vo vetách správne tvary slov - aplikovať pravopisnú normu v písomnom prejave - vykonať korektúry s využitím PSP a upraviť text na čistopis s prihliadnutím na formálnu stránku práce
Oprava 2. školskej úlohy zo slohu	- posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti - poznať korektorské značky - na základe analýzy textu identifikovať chyby a opraviť ich
Vetné sklady **Prisudzovací sklad**	- charakterizovať prisudzovací sklad v jednoduchej vete - určiť v jednoduchých vetách hlavné vetné členy a označiť prisudzovací sklad - vytvoriť príklady na prisudzovací sklad
Veta, jednoduchá veta **Dvojčlenná veta:** **úplná, neúplná** **Zhoda**	- charakterizovať vetu, jednoduchú vetu - tvoriť dvojčlenné vety s rôznou modalitou - rozlíšiť dvojčlennú vetu úplnú a neúplnú - pochopiť dôležitosť gramatickej zhody medzi podmetom a prísudkom pre porozumenie textu
Pravopisné cvičenia	- aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Kontrolný diktát č. 4 **(Opakovanie učiva zo 6. ročníka)**	- správne rozdeliť slová na konci riadka - aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Oprava kontrolného diktátu č. 4	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
TEMATICKÝ CELOK : 7. Opakovanie učiva zo 6. ročníka (4 hodiny) (Zvuková rovina, morfologická rovina, lexikálna rovina, syntaktická rovina, sloh)	
Systematizácia a upevňovanie vedomostí zo 6. ročníka	- upevňovať a sumarizovať vedomosti získané v 6. ročníku - identifikovať pojmy, dokáže ich prakticky odlíšiť - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
<u>VÝSTUPNÝ TEST</u> **(Učivo 6. ročníka)**	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 6. ročníku
Vyhodnotenie výstupného testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
TEMATICKÝ CELOK : 8. Informujeme presne a pútavo (3 hodiny) (Sloh)	
Projekt	- vybrať tému projektu - v tímovej spolupráci pripraviť projekt (vytvoriť plán, zvoliť postup pri plnení úloh, zhromaždiť materiál) - aplikovať znalosti o formálnej úprave počas tvorby projektu
Prezentácia projektu	- prezentovať projekt a poskytnúť údaje o projekte - prijať hodnotenie iných a opraviť chyby s cieľom zlepšiť vlastný projekt - prijať kritické hodnotenie od spolužiakov a učiteľa a vysloviť argumenty pre svoju obhajobu kultivovane sa vyjadrovať pri obhajobe svojho názoru

Hrubo vyznačené slová v stĺpci obsahový štandard sú nové pojmy zavedené v 6. ročníku.

Pojmy zavedené v 6. ročníku: priama reč, uvádzacia veta, neutrálne slová, citovo zafarbené (expresívne) slová, výkladový slovník, slovník cudzích slov, tvorenie slov odvodzovaním, prípona, slovotvorný základ, základové slovo, odvodené slovo, tvorenie slov skladaním, zložené slová, podstatné mená – ohybný slovný druh, konkrétne – abstraktné podstatné mená, vokatív, privlastňovacie prídavné mená – individuálne, druhové, vzor páví, vzor matkin, vzor otcov, skloňovanie zámen, slovesá, zvratné a nezvratné slovesá, plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá, oznamovací, rozkazovací, podmieňovací spôsob, príslovky – neohybný slovný druh, druhy prísloviek – miesta, času, spôsobu, príčiny, stupňovanie prísloviek, predložky – neohybný slovný druh, vokalizácia predložiek, citoslovcia – neohybný slovný druh, hlavné vetné členy, podmet – vyjadrený, nevyjadrený, prísudok – slovesný, neslovesný (slovesno-menný), zhoda, vetné sklady, prisudzovací sklad, dvojčlenná veta – úplná, neúplná, rozprávanie s využitím priamej reči (1. osoba, 3. osoba) – ústne a písomne, vnútorná kompozícia – úvod, zápletka, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, statický opis, dynamický opis, charakteristika, gestikulácia, mimika, postoj, argument, dokazovanie, protiargument, dôkaz, dialóg, projekt

Učebnice:

- Krajčovičová, J., Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 6. ročník základných škôl, Bratislava, SPN 2009, 1. vydanie

Obsah vzdelávania pre 6. ročník – Slovenský jazyk a literatúra – literárna zložka
Časová dotácia: 5h/týždeň (ŠVP = ŠkVP), 165h/rok = jazyková + literárna zložka

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK : 1. Úvod do literatúry (3 hodiny) (Všeobecné pojmy, literárne žánre, štruktúra diela, štylizácia textu, metrika	
Organizačné pokyny, oboznámenie sa s predmetom	Oboznámiť žiakov s obsahom učiva, s požiadav-kami a pravidlami.
Literárna teória Rozbor ľubovoľnej básne (piesne)	**Žiak má vedieť:** - vysvetliť základné literárne pojmy: poézia, verš, strofa, prirovnanie, zdrobnenina, personifikácia, epiteton, rým, refrén, téma, hlavná myšlienka, próza, ľudové piesne, ľudové a autorské rozprávky, legendy, ľudové a autorské povesti - analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky
TEMATICKÝ CELOK : 2. Ľudová slovesnosť (8 hodín)	(Literárne žánre, všeobecné pojmy)
Príslovie **Porekadlo** **Pranostika** **Hádanka** **Anekdota** **Humor** Slávne výroky?	- vysvetliť pojmy: ľudová slovesnosť, tradovanie, kolektívny výtvor - identifikovať v texte ustálené slovné spojenia - rozlíšiť krátke a dlhé formy ľudovej slovesnosti - vysvetliť a rozlíšiť pojmy príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota a uviesť príklad - vysvetliť význam konkrétneho príslovia, porekadla a pranostiky - vysvetliť rozdiel medzi príslovím a porekadlom - funkčne využiť príslovie, porekadlo, pranostiku, anekdotu vo svojom texte - vybrať jazykovú príručku a overiť v nej význam neznámych lexikálnych jednotiek (MFS, KSSJ) - analyzovať obsah anekdoty - vysvetliť podstatu humoru v anekdote z hľadiska deja, charakteristiky postavy a štýlu - vytvoriť krátky vtipný príbeh, pri jeho tvorbe aplikovať znalosti o anekdote

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Ľudová slovesnosť	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať svoje znalosti o ľudovej slovesnosti
TEST (Ľudová slovesnosť)	- aplikovať nadobudnuté vedomosti osvojené v tematickom celku: Ľudová slovesnosť
Vyhodnotenie testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a dokáže ich opraviť
TEMATICKÝ CELOK : 3. Poézia (19 hodín) **A) Básne** (Literárne žánre, metrika, štruktúra diela, štylizácia textu)	
Epická báseň **Verš** **Združený rým** Téma Hlavná myšlienka Hlavná literárna postava Vedľajšia literárna postava	- recitovať báseň s rešpektovaním rytmického usporiadania básnického textu, správne artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť - zaradiť text básne k literárnemu druhu - vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, charakterizovať ich z čitateľského hľadiska - vysvetliť pojmy verš, strofa, rým v súvislosti s viazanou umeleckou rečou - vyhľadať v texte združený rým, graficky ho zaznačiť - sformulovať tému a hlavnú myšlienku básne - na základe analýzy prerozprávať obsah básne
Báseň Metafora Zdrobneniny Literárna postava	- analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky - vyhľadať štylisticky príznakové slová v texte, vedieť ich pomenovať - vysvetliť pojem metafora, vyhľadať ju v básni - vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Báseň Rým Rytmus	- pochopiť súvislosť medzi textom a ilustráciou - vysvetliť pojem rytmus v básni - dbať na rytmické usporiadanie básnického textu - vyhľadať vo frazeologickom slovníku slovné spojenia, ktoré sa týkajú očí
B) Piesne (Literárne žánre, metrika, štruktúra diela, štylizácia textu)	
Detská populárna pieseň Refrén Rým	- vysvetliť pojem detská populárna pieseň - analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky - vysvetliť pojem refrén a vyhľadať ho v texte - uvedomiť si prepojenie poézie s hudbou - porovnať detskú populárnu pieseň s ľudovou piesňou z hľadiska pôvodu, tvorcu, adresáta - vyjadriť svoj zážitok z textu piesne
Populárna pieseň Epiteton **Striedavý rým** Téma	- vysvetliť pojem populárna pieseň - analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky - vyhľadať v texte striedavý rým, graficky ho zaznačiť
Populárna pieseň Refrén Rým	- analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky - vysvetliť rozdiel medzi ľudovou a populárnou piesňou z hľadiska obsahu a využitia umeleckých prostriedkov
Populárna pieseň Rytmus, rým Evergreen Téma	- analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky - vyhľadať básnické umelecké prostriedky v texte - vysvetliť pojem evergreen v súvislosti s populárnou piesňou

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Básne, Piesne	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať svoje znalosti o básňach a piesňach
TEST (Básne, Piesne)	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedeného tematického celku
C) Balady (Literárne žánre, štruktúra diela, štylizácia textu, metrika)	
Vyhodnotenie testu **Balada** **Ľudová balada** Vonkajšia kompozícia diela Zdrobneniny Hlavná a vedľajšie postavy	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich - vysvetliť pojem balada, ľudová balada - identifikovať hlavné znaky balady - pochopiť vonkajšiu kompozíciu literárneho diela – verš, strofa, nadpis - vyhľadať zdrobneniny a vysvetliť ich funkciu - porovnať baladu s rozprávkou, uviesť rozdiely - pretransformovať baladu na prozaické rozprávanie
Ľudová balada **Združený rým** **Verš**	- identifikovať hlavné znaky balady - vymenovať hlavné znaky ľudovej rozprávky - porovnať baladu s ľudovou rozprávkou, vymenovať rozdiely medzi baladou a rozprávkou - vyhľadať básnické umelecké prostriedky v texte
Umelá balada Hlavná literárna postava Vedľajšia literárna postava	- vysvetliť pojem umelá balada, znaky balady - vytvoriť dejovú osnovu balady - vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, charakterizovať ich z čitateľského hľadiska - na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho diela
Umelá balada **Vnútorná kompozícia diela:** **úvod, zápletka, vyvrcholenie,**	- na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť - vytvoriť dejovú osnovu diela

Obsahový štandard	Výkonový štandard
obrat, rozuzlenie Zdrobneniny Téma, hlavná myšlienka **Združený rým** Slabičný veršový systém	- vyhľadať zdrobneniny a vysvetliť ich funkciu - sformulovať tému a hlavnú myšlienku balady - prerozprávať príbeh súrodencov v neviazanej umeleckej reči ako rozprávku
Sociálna balada Hlavná literárna postava Vedľajšia literárna postava Vonkajšia kompozícia balady **Vnútorná kompozícia balady**	- vyjadriť svoj čitateľský zážitok z balady - vysvetliť pojem sociálna balada, odlíšiť sociálnu a klasickú baladu - vysvetliť pomocou slovníka význam neznámych slov (KSSJ, elektronické slovníky) - určiť hlavné a vedľajšie postavy diela a charakterizovať ich - pochopiť vnútornú kompozíciu balady - pripraviť dramatizáciu balady, napísať dialógy pre hlavné a vedľajšie postavy a zahrať ako rozhlasovú hru
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Balady	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať znalosti o baladách
Balady (Ľudové a umelé balady)	- analyzovať ľudové a umelé balady (znaky, téma, hl. myšlienka, postavy – charakteristika, dejová osnova, reprodukcia, pekné myšlienky, citáty)
<u>TEST</u> (Balady)	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedeného tematického celku
TEMATICKÝ CELOK : 4. Rozprávanie vo veršoch i v próze (24 hodín) A) Bájky (Literárne žánre, štruktúra diela, štylizácia textu)	
Bájka Znaky bájky Hlavná literárna postava	- plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať správnu výslovnosť - vysvetliť pojem bájka

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Personifikácia	- identifikovať hlavné znaky bájky - identifikovať a charakterizovať hlavnú postavu - vyvodiť z bájky mravné ponaučenie - objaviť utajený zmysel v bájke - zreprodukovať obsah bájky - vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo - na základe prozaickej podoby bájky napísať kratší veršovaný útvar, ktorý má znaky bájky
Bájky (veršované) Personifikácia Alegória (inotaj)	- vyjadriť svoj čitateľský zážitok z bájky - identifikovať hlavné znaky bájky - vyvodiť z bájok mravné ponaučenie - poznať pojmy alegória, satira, humor - pochopiť vonkajšiu kompozíciu bájky - porovnať bájku *Netopieri* s Ezopovou bájkou *O vtákoch*… z hľadiska vonkajšej kompozície, obsahu, výrazových prostriedkov
Bájka (veršovaná)	- vyvodiť z bájky mravné ponaučenie - porovnať bájku *Líška a lasica* s Ezopovou bájkou *O nenásytnej líške* z hľadiska vonkajšej kompozície, obsahu, výrazových prostriedkov
Triedne kolo súťaže Hviezdoslavov Kubín	- zarecitovať úryvok z poézie alebo prózy, frázovať text v zhode s rytmom básne alebo atmosférou prózy
Bájka (veršovaná) **Kompozícia literárneho diela** Hlavná literárna postava Satira	- porovnať Ezopovu bájku *Líška a vrana* s bájkami Krylova a Petišku z hľadiska vonkajšej a vnútornej kompozície, z hľadiska spôsobu charakteristiky hlavných postáv - porovnať námet jednotlivých bájok - porovnať poučenia vyplývajúce z bájok, vysvetliť zhodu a rozdiely

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Bájky	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať svoje znalosti o bájkach
Bájky	- analyzovať bájky (znaky, téma, hl. myšlienka, postavy – charakteristika, dejová osnova, reprodukcia, pekné myšlienky, citáty)
TEST (Bájky)	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedeného tematického celku
B) Báje (Literárne žánre, štruktúra diela, štylizácia textu)	
Báj Hlavná literárna postava Vedľajšia literárna postava Hlavná myšlienka	- vysvetliť a charakterizovať pojem báj - identifikovať hlavné znaky báje - vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, charakterizovať ich z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi - rozlíšiť pojmy boh a hrdina - sformulovať hlavnú myšlienku
Báj Hlavné postavy (Boh)	- charakterizovať hlavné postavy (spoločné znaky, pôvod, kladné – záporné, reálne – fantastic.) - pripraviť rozhovor medzi bohmi rôznych národov, ktorý vedú dialóg o tom, ako tvorili svet
Báj Hlavné literárne postavy **Vnútorná kompozícia** Dialóg	- vyhľadať hlavné a vedľajšie postavy, charakterizovať ich z čitateľského hľadiska a svoje tvrdenie podložiť argumentmi - identifikovať vnútornú kompozíciu diela a svoje tvrdenie zdôvodniť - prerozprávať príbeh podľa pripravenej osnovy - poznať niektorých bohov gréckej mytológie
Báj Básnické umelecké prostriedky	- charakterizovať postavy - vyhľadat v texte opis prírody

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	- vyhľadať epitetá a prirovnania - prerozprávať príbeh podľa pripravenej osnovy
Báj (veršovaná) Básnické umelecké prostriedky	- pochopiť rozdiel medzi veršovanou a neveršo-vanou bájou - poznať spoločné a odlišné znaky veršovanej a prozaickej báje - vyhľadať v báji básnické umelecké prostriedky
Báj Literárna postava	- vyhľadať a charakterizovať hlavné postavy - prerozprávať príbeh podľa pripravenej osnovy
Báj Hlavná postava Rozprávač Téma Personifikácia Dej Bájoslovie (mytológia)	- vyhľadať a charakterizovať hlavnú postavu - sformulovať tému báje - vypísať kľúčové slová, na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu báje - vysvetliť pojem personifikácia a vyhľadať ho v texte báje - na základe analýzy prerozprávať obsah báje
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Báje	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať znalosti o bájach
Báje	- analyzovať báje (znaky, téma, hl. myšlienka, postavy – charak-teristika, dejová osnova, reprodukcia, pekné myšlienky, citáty)
<u>TEST</u> (Báje)	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedeného tematického celku
TEMATICKÝ CELOK : 5. Próza (11 hodín) **A) Zo života detí** (Všeobecné pojmy, štruktúra diela, literárne žánre)	
Literatúra pre deti	- vysvetliť pojem literatúra pre deti (detský hrdina, prostredie blízke

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozprávač **On – rozprávanie** Literárna postava	deťom) - rozlíšiť v texte pásmo rozprávania autora a pásmo prehovoru postáv (pásmo rozprávača a pásmo postáv) - vysvetliť pojem on - rozprávanie - vysvetliť pojem literárna postava, rozlíšiť hlavnú a vedľajšiu postavu, charakterizovať ich z čitateľského hľadiska
Literatúra pre deti Hlavná literárna postava Vedľajšia literárna postava	- vysvetliť pojem autobiografická literatúra - vysvetliť význam neznámych slov - rozlíšiť hlavnú a vedľajšiu postavu, charakterizovať ich z čitateľského hľadiska - pochopiť podstatu nepriamej charakteristiky (prostredníctvom konania a prehovorov postáv)
Literatúra pre deti **Poviedka**	- vysvetliť pojem poviedka - charakterizovať hlavnú postavu poviedky - identifikovať reálne postavy z našej histórie
Literatúra pre deti Rozprávač **Ja – rozprávanie** Literárna postava	- vysvetliť pojem ja – rozprávanie - charakterizovať hlavnú postavu - identifikovať reálne postavy zo súčasnosti
Literatúra pre deti Slangové slová	- rozlíšiť hlavnú a vedľajšiu postavu, charakterizovať postavu na základe rečového prejavu - vyjadriť vlastný názor na umelecký text

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Zo života detí	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať svoje znalosti z literatúry pre deti
TEST (Zo života detí)	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedeného tematického celku
B) Dobrodružná literatúra (Všeobecné pojmy, štruktúra diela)	
Dobrodružná literatúra Rozprávač	- vysvetliť pojem dobrodružná literatúra - vysvetliť pojem rozprávač - identifikovať formu rozprávania - vyhľadať básnické umelecké prostriedky a vysvetliť ich význam v neviazanej umeleckej reči - charakterizovať rozprávača z hľadiska jeho vzťahu k prírode
Dobrodružná literatúra Hlavná literárna postava	- opísať hlavnú literárnu postavu na základe textu - charakterizovať zápornú postavu - vyhľadať básnické umelecké prostriedky a vysvetliť ich význam v neviazanej umeleckej reči
Dobrodružná literatúra Rozprávač	- nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie v texte - na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho diela
TEMATICKÝ CELOK: 6. Opakovanie učiva zo 6. ročníka (1 hodina) (Všeobecné pojmy, literárne žánre, štruktúra diela, štylizácia textu, metrika)	
Systematizácia a upevňovanie vedomostí zo 6. ročníka	- upevňovať a sumarizovať vedomosti získané v 6. ročníku - identifikovať pojmy, prakticky ich odlíšiť - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť

Hrubo vyznačené slová v stĺpci obsahový štandard sú nové pojmy zavedené v 6. ročníku.

Pojmy zavedené v 6. ročníku: dobrodružná literatúra, humor, bájka, báseň, populárna pieseň, príslovie, porekadlo, pranostika, báj, poviedka, balada, anekdota, ja - rozprávanie, on – rozprávanie, kompozícia literárneho diela, vnútorná kompozícia literárneho diela: úvod, zápletka, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie, združený rým, striedavý rým, verš

Obsah vzdelávania pre 7. ročník – Slovenský jazyk a literatúra – jazyková zložka
Časová dotácia: 5h/týždeň (ŠVP = 4h, ŠkVP= 1h), 165h/rok = jazyková + literárna zložka

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK: 1. Opakovanie vedomostí a zručností zo 6. ročníka (14 hodín) (Sloh, zvuková rovina jazyka a pravopis, lexikálna rovina, morfologická rovina, syntaktická rovina)	
Organizačné pokyny, oboznámenie sa s predmetom	Oboznámiť žiakov s obsahom učiva, s požiadav-kami a pravidlami.
Interview Prozodické vlastnosti reči: prestávka, slovný prízvuk, dôraz, melódia Rozdelenie spoluhlások: tvrdé, mäkké, obojaké	**Žiak má vedieť:** - pripraviť a zrealizovať interview na tému prázdniny - správne intonovať všetky druhy viet a uplatňo-vať správne slovný a vetný prízvuk - ovládať delenie spoluhlások na tvrdé, mäkké, obojaké
Spodobovanie Znelé – neznelé – znelé nepá-rové (zvučné) spoluhlásky	- vysvetliť princíp spodobovania - rozoznať znelé a neznelé spoluhlásky - ovládať pravopis a výslovnosť slov, v ktorých nastáva spodobovanie
Súkromný list Charakteristika osoby Opis osoby Slovesá	- poznať štruktúru súkromného listu - vytvoriť na zadanú tému súkromný list - dodržiavať formálnu úpravu súkromného listu - sformulovať tému a hlavnú myšlienku textu - rozlíšiť vonkajšiu a vnútornú charakteristiku - rozlíšiť charakteristiku a opis osoby - vytvoriť stručnú charakteristiku vlastnej osoby - určiť gramatické kategórie slovies (osoba, číslo, čas, spôsob)

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Rozprávanie s využitím priamej reči Vnútorná kompozícia Ja-rozprávanie, on-rozprávanie Priama reč, uvádzacia veta Slovné druhy: slovesá, príslovky, citoslovcia	- rozoznať a pomenovať časti vnútornej kompozície umeleckého textu (úvod, zápletka, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie) - rozlíšiť ja- a on-rozprávanie - ovládať zásady zapisovania priamej reči - upevniť si poznatky o slovných druhoch - rozlíšiť plno- a neplnovýznamové slovesá - napísať ja-rozprávanie prázdninového zážitku
Statický opis Prídavné mená: akostné, vzťahové, privlastňovacie Stupňovanie prídavných mien Pravopis prídavných mien	- vysvetliť pojem statický opis - ovládať delenie prídavných mien na akostné, vzťahové a privlastňovacie, identifikovať ich v texte - správne tvoriť privlastňovacie prídavné mená (individuálne aj druhové) z podstatných mien - ovládať skloňovanie, stupňovanie a pravopis prídavných mien
Slovné druhy Gramatické kategórie: podstatné mená prídavné mená slovesá	- určiť gramatické kategórie podstatných a prídavných mien, slovies - určiť vzory podstatných a prídavných mien - poznať pravopisný slovník, pracovať s ním - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Tvorenie slov: odvodzovaním a skladaním Dynamický opis Prisudzovací sklad	- vytvoriť odvodené slová zo slovies a podstatných mien - určiť v slove slovotvorný základ, predponu a príponu a vysvetliť ich využitie na zmenu lexikálneho významu - vytvoriť zložené slová - rozlíšiť tvorenie slov skladaním a odvodzovaním - pracovať s Malým frazeologickým slovníkom - vyhľadať vo vete prisudzovací sklad

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Vecný text Podstatné mená, vzory Jednoduchá veta Podmet, prísudok Prisudzovací sklad Predložky Vokalizácia predložiek Synonymá	- rozlíšiť vecný a umelecký text - identifikovať v texte podstatné mená a určiť ich vzor - charakterizovať jednoduchú vetu, vyhľadať v nej podmet a prísudok, určiť prisudzovací sklad - rozlíšiť holú a rozvitú vetu - identifikovať v texte predložky - vysvetliť pojem vokalizácia predložiek - správne používať vokalizované predložky - vytvárať synonymické dvojice a rady
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z 1. tematického celku ❖	- upevňovať a sumarizovať získané vedomosti - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - identifikovať pojmy, prakticky ich odlíšiť
<u>Kontrolný diktát č. 1</u> – vstupný **(Opakovanie učiva zo 6. ročníka)**	- správne rozdeliť slová na konci riadka - aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Oprava kontrolného diktátu č. 1	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
<u>VSTUPNÝ TEST</u> **(Učivo 6. ročníka)**	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 6. ročníku
Vyhodnotenie vstupného testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK: 2. Komunikačné situácie (7 hodín)	(Sloh, lexikálna rovina)
Komunikácia: vysielateľ, prijímateľ, komu-nikačná situácia, dialóg	- vysvetliť pojmy: komunikácia, komunikačná situácia, vysielateľ, prijímateľ, dialóg - poznať podoby komunikácie: ústnu, písomnú, súkromnú, verejnú, oficiálnu, neoficiálnu, technicky sprostredkovanú, priamu, monologickú, dialogickú - opísať komunikačné situácie podľa obrázkov - uviesť príklady na rôzne druhy komunikácie - prispôsobiť lexiku textu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie
Asertívna a efektívna Komunikácia ❖	- poznať pojmy asertivita a efektivita, asertívne správanie, dokáže asertívne komunikovať a vystupovať - prispôsobiť lexiku prejavu vzhľadom na cieľ komunikačnej situácie, využívať mimiku a gestikuláciu - sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho kultivovaným spôsobom obhájiť
Spisovné slová **Nespisovné slová**: nárečové slová **slangové slová** ❖	- ovládať členenie slovnej zásoby na spisovné a nespisovné slová (slangové a nárečové) - identifikovať nárečové a slangové slová v súkromnej komunikácii - nahradiť nespisovné slová spisovnými výrazmi a naopak - funkčne využívať bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky s ohľadom na cieľ komunikácie
Skratky Značky	- vysvetliť pojem skratka, vytvoriť ju a použiť v texte - osvojiť si podstatu a opodstatnenosť skracovania slov v písomnom

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Iniciálové skratky Skratkové slová ❖	styku - identifikovať skratky a vysvetliť ich funkciu v texte, ovládať ich pravopis - poznať význam frekventovaných skratiek
TEMATICKÝ CELOK: 3. Komunikácia v spoločnosti (12 hodín) (Sloh, lexikálna rovina, zvuková rovina jazyka a pravopis)	
Príhovor (prívet): uvítací záverečný ❖	- z navrhovaného súboru tém vybrať tému písania, ktorá je v súlade s komunikačnou situáciou - porovnať uvítací a záverečný príhovor - samostatne sformulovať základné myšlienky - využiť vhodnú slovnú zásobu - ústne prezentovať vlastný príhovor - upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov
Príhovor (prívet) **Artikulácia** **Sila hlasu** **Gestikulácia** **Mimika** **Postoj**	- pochopiť funkciu a využitie rečníckeho príhovoru - rozumieť pojmu artikulácia - začať a ukončiť príhovor, používať pritom vhodné jazykové a mimojazykové prostriedky (mimika, gestikulácia, postoj) - nahlas a plynulo prečítať svoj text, pričom správne artikuluje, intonuje, prispôsobuje tempo svojho prejavu poslucháčom
Príhovor (prívet) – prezentácie žiakov (prednes príhovoru)	- použiť vhodný spoločenský tón v súlade s cieľom a prostredím komunikácie - aplikovať poznatky o prozodických vlastnostiach vo svojom príhovore - plynulo a zrozumiteľne artikulovať a uplatňovať primeranú silu hlasu - verejne spamäti odprezentovať vlastný príhovor - opraviť chybnú artikuláciu vo svojom prehovore - po upozornení učiteľom upraviť gestikuláciu a mimiku
Domáce slová	- ovládať členenie slovnej zásoby na slová domáce a cudzie,

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Cudzie slová Nesklonné **cudzie slová** **Slovník cudzích slov (SCS)**	charakterizovať ich - vyhľadať v texte cudzie slová, rozlíšiť domáce a cudzie slová, poznať nesklonné cudzie slová - poznať SCS a overiť v ňom pôvod slova - nahradiť domáce slová slovami cudzieho pôvodu a opačne - vysvetliť význam frekventovaných cudzích slov
Výslovnosť slabík de, te, ne, le, di, ti, ni, li v cudzích slovách	- správne artikulovať a spisovne vyslovovať slabiky de, te, ne, le, di, ti, ni, li v domácich a cudzích slovách, dodržiavať správnu dĺžku slabík - ovládať pravopis cudzích slov po mäkkých, tvrdých a obojakých spoluhláskach (i – y)
Cudzie slová ❖	- aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti - overiť pravopis cudzích slov v jazyk. príručkách
Nové slová (neologizmy) **Výkladový slovník (KSSJ)**	- osvojiť si termín neologizmus a pochopiť dynamiku lexiky v súvislosti s rozvojom spoločnosti - osvojiť si pojmy historizmus, archaizmus, zastarané slová, poznať rozdiely medzi nimi - správne vyslovovať známe neologizmy, poznať ich význam a ovládať ich pravopis - osvojiť si niektoré slová podľa dobov. výskytu - poznať výkladový slovník, vedieť s ním pracovať: vyhľadať heslo a interpretovať ho - uviesť príklad na výkladový slovník - získať prehľad o členení slovnej zásoby
Historizmy Archaizmy **Zastarané slová** **Slovná zásoba**	
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z 2. a 3. tematické-ho celku	- upevňovať a sumarizovať získané vedomosti - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich

Obsahový štandard	Výkonový štandard
❖	znalosť - identifikovať pojmy, prakticky ich odlíšiť
TEST (2. a 3. tematický celok)	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 2. a 3. tematickom celku
Vyhodnotenie testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
TEMATICKÝ CELOK: 4. Slovné druhy (37 hodín)	(Morfologická rovina, sloh)
Podstatné mená Všeobecné a vlastné Konkrétne a abstraktné Životné a neživotné (MR) Gramatické kategórie Vzory Pravopis	- definovať podstatné mená ako slovný druh - vyhľadať podstatné mená v umeleckom texte - rozlíšiť všeobecné a vlastné, konkrétne a abstraktné podstatné mená, identifikovať v texte - určiť gramatické kategórie a vzory podstatných mien - ovládať skloňovanie a pravopis podstat. mien
Pomnožné podstatné mená ❖	- definovať pomnožné podstatné mená a uviesť príklady - identifikovať pomnožné podstatné mená v texte - rozlíšiť množné číslo podstatných mien od pomnožných podstatných mien - vysvetliť význam frazeologizmov, ktorých súčasťou sú pomnožné podstatné mená
Rod pomnožných podstat- **ných mien** Vzory	- na základe pravidiel určiť rod a vzor pomnožných podstatných mien - ovládať skloňovanie a pravopis názvov obcí regiónu - overiť pravopis pomnožných podstatných mien v PSP
Kontrolný diktát č. 2 **(Pomnožné podstatné mená)**	- správne rozdeliť slová na konci riadka - aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Oprava kontrolného	- poznať korektorské značky

Obsahový štandard	Výkonový štandard
diktátu č. 2	- opraviť vlastný text - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Prídavné mená: Akostné a vzťahové Privlastňovacie ❖ Gramatické kategórie Vzory Stupňovanie Pravopis	- ovládať delenie prídavných mien na akostné a vzťahové, privlastňovacie, identifikovať ich v texte a vysvetliť ich funkciu - správne tvoriť privlastňovacie prídavné mená (individuálne aj druhové) z podstatných mien - určiť gramatické kategórie prídavných mien - zaradiť prídavné mená ku vzorom - ovládať skloňovanie a pravopis prídavných mien
Umelecký opis Básnické umelecké prostriedky ❖	- vyjadriť vlastný názor a svoje pocity - charakterizovať podstatu umeleckého opisu - vysvetliť a pochopiť funkciu básnických umeleckých prostriedkov v umeleckom opise - aplikovať vedomosti z literatúry o básnických umeleckých prostriedkoch - samostatne sformulovať základné myšlienky - pochopiť rozdiel medzi opisom a rozprávaním
Umelecký opis (Koncept) Príprava 1. školskej úlohy zo slohu	- zostaviť osnovu, koncept - vybrať slová, vety a textové pasáže a použiť ich vo vlastnom texte - zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie a využívať primerané štylistické prostriedky - ústne prezentovať svoj text - upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov

Obsahový štandard	Výkonový štandard
<u>1. školská úloha zo slohu</u> **Umelecký opis** (Miesto, ktoré mám rád) (Opis obrázka)	- napísať primerane zložitý, spisovný, myšlienkovo celistvý slohový útvar - využívať vo vetách správne tvary slov - aplikovať pravopisnú normu v písomnom prejave - vykonať korektúry s využitím PSP a upraviť text na čistopis s prihliadnutím na formálnu stránku práce
Oprava 1. školskej úlohy zo slohu	- posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti - poznať korektorské značky - na základe analýzy textu identifikovať chyby a opraviť ich
<u>Kontrolný diktát č. 3</u> **(Prídavné mená)**	- správne rozdeliť slová na konci riadka - aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Oprava kontrolného diktátu č. 3	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Zámená: Osobné – základné – privlastňovacie Nesklonné privlastňovacie zámená: jeho, jej, ich	- ovládať delenie osobných zámen - vyhľadať a pomenovať zámená v texte - rozlíšiť základné a privlastňovacie zámená - poznať základný tvar osobných zámen – N sg. (pl.), vedieť ho vytvoriť - poznať nesklonnosť privlastňovacích zámen: jeho, jej, ich - ovládať výslovnosť a pravopis zámen: oni/ony, mojim/mojím, tvojim/tvojím ...
Číslovky Základné číslovky **Skloňovanie základných čísloviek** **Rod, číslo, pád**	- ovládať delenie čísloviek na základné a radové, uviesť príklad - charakterizovať základné a radové číslovky - rozoznať v texte základné a radové číslovky - ovládať skloňovanie základných a radových čísloviek, určovať

Obsahový štandard	Výkonový štandard
❖ Pravopis čísloviek	gramatické kategórie - rešpektovať pravopisné pravidlá a dodržiavať pravopis základných a radových čísloviek - zaradiť číslovky ku vzorom päť, pekný, cudzí - v komunikačnej situácii používať základné a radové číslovky
Radové číslovky **Skloňovanie radových čísloviek** ❖ Pravopis čísloviek	
Násobné číslovky **Skloňovanie násobných čísloviek** Pravopis čísloviek	- charakterizovať a identifikovať v texte násobné číslovky - rešpektovať pravopisné pravidlá a dodržiavať pravopis násobných čísloviek (prípony –krát, - násobný, raz, razy, ráz) - poznať výnimky z rytmického krátenia - zaradiť číslovky ku vzorom pekný a cudzí
Určité a neurčité číslovky	- ovládať delenie čísloviek na určité a neurčité, uviesť príklad - charakterizovať určité a neurčité číslovky - identifikovať v texte neurčité číslovky (základné, radové, násobné)
Číslovky Pravopis čísloviek ❖ Systematizácia vedomostí	- upevňovať a sumarizovať získané vedomosti - argumentovať a aplikovať svoje znalosti o číslovkách
<u>Kontrolný diktát č. 4</u> **(Číslovky)**	- správne rozdeliť slová na konci riadka - aplikovať nadobudnuté vedomosti o pravopise čísloviek - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Oprava kontrolného diktátu č. 4	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
Slovesá Plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá	- charakterizovať slovesá ako slovný druh - identifikovať v texte plnovýznamové a neplnovýznamové slovesá,

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Sloveso byť	vysvetliť ich funkciu - odlíšiť neplnovýznamové slovesá od plnovýznamových - poznať podstatu slovesa byť ako plnovýznamového a neplnovýznamového slovesa
Slovesá Zvratné a nezvratné slovesá ❖ Gramatické kategórie slovies Neurčitok Časovanie slovies	- identifikovať v texte zvratné a nezvratné slovesá a vysvetliť ich funkciu - poznať význam slov *sa* a *si* v zvratných slovesách - určiť gramatické kategórie slovies (osoba, číslo, čas, slovesný spôsob) - z neurčitku vytvoriť požadované tvary slovies - aplikovať vedomosti o časovaní slovies
Slovesný vid: dokonavý a nedokonavý	- vysvetliť pojem slovesný vid - rozlíšiť dokonavé a nedokonavé slovesá - zmeniť vidovú formu slovesa - vytvoriť od nedokonavého slovesa dokonavé a opačne
Dynamický opis (Opis pracovného postupu)	- poznať základné znaky dynamického opisu - porovnať dynamický a statický opis, dynamický opis a rozprávanie, vedieť ich odlíšiť - uvedomiť si dôležitosť časovej postupnosti úkonov a prítomnosť slovies pri tvorbe dynamického opisu
Systematizácia a upevňovanie vedomostí o ohybných slovných druhoch ❖	- upevňovať a sumarizovať získané vedomosti - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať svoje znalosti o ohybných slovných druhoch
TEST (Ohybné slovné druhy)	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti z učiva o ohybných slovných druhoch
Vyhodnotenie testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a dokáže ich opraviť

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Príslovky Druhy prísloviek: miesta, času, spôsobu, príčiny Stupňovanie prísloviek	- ovládať delenie prísloviek na miesta, času, spôsobu a príčiny, identifikovať ich v texte - odlíšiť príslovku od spojenia predložky s podstatným menom (kde? – v triede) - ovládať tvorenie prísloviek z prídavných mien príponami –o, -e, -y, uviesť príklady - stupňovať príslovky utvorené od akostných prídavných mien, vysvetliť funkciu stupňovania - ovládať nepravidelné stupňovanie prísloviek - vytvoriť k príslovke antonymum, synonymum
Predložky Väzba s pádom Vokalizácia predložiek ❖	- identifikovať v texte predložky - určiť väzbu predložky s daným pádom - používať správnu väzbu s pádom pri bežne používaných predložkových spojeniach (o 5 minút) - vysvetliť pojem vokalizácia predložiek - správne používať vokalizované predložky
Spojky **Interpunkcia** ❖	- charakterizovať spojky ako slová spájajúce vetné členy a vety, identifikovať ich v texte - poznať frekventované spojky a ovládať pravopis čiarky pred spojkami - poznať delenie spojok na priraďovacie a podraďovacie - doplniť do vety vhodnú spojku
TEMATICKÝ CELOK: 5. Skladba (18 hodín)	(Syntaktická rovina, zvuková rovina jazyka a pravopis, sloh)
Jednoduchá veta Vety podľa obsahu	- charakterizovať vetu, jednoduchú vetu - odlíšiť jednoduchú vetu od súvetia - ovládať delenie, tvoriť a určovať vety podľa obsahu na oznamovacie,

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Melódia vety	opytovacie, rozkazovacie, želacie a zvolacie - určiť melódiu viet
Základné vetné členy Podmet – vyjadrený – nevyjadrený Prísudok – slovesný – neslovesný	- vymenovať základné vetné členy, charakterizovať ich - doplniť do vety podmet a určiť, či je vyjadrený alebo nevyjadrený, holý alebo rozvitý - poznať vyjadrenie podmetu podstatným menom, zámenom - doplniť do vety prísudok a určiť, či je slovesný alebo slovesno-menný (neslovesný), holýalebo rozvitý - poznať vyjadrenie prísudku slovesom
Prisudzovací sklad Dvojčlenná veta - úplná - neúplná	- poznať princíp dvojčlennej vety - určiť podmet a prísudok - vyhľadať prisudzovací sklad a graficky ho znázorniť - vytvoriť obidva typy dvojčlennej vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka
Holá veta **Rozvitá veta** Holý a rozvitý vetný člen ❖	- charakterizovať holú vetu, rozvitú vetu - rozlíšiť holú a rozvitú vetu, vyhľadať holú vetu - vytvoriť z holej vety rozvitú vetu - rozlíšiť holý a rozvitý vetný člen
Viacnásobný vetný člen	- identifikovať vo vete viacnásobný vetný člen - pochopiť rozdiel medzi holým, rozvitým a viacnásobným vetným členom - poznať pravopisné zásady pri zapisovaní viacnásobných vetných členov
Vetný základ **Jednočlenná veta** ❖	- pochopiť princíp výstavby jednočlennej vety - rozlíšiť, či je gramatické jadro vety vyjadrené vetným základom alebo je rozčlenené na podmet a prísudok

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	- určiť vetný základ v jednočlennej vete - tvoriť jednočlenné vety s rôznou modalitou - odlíšiť jednočlennú vetu od dvojčlennej vety - zmeniť dvojčlenné vety na jednočlenné a opač.
❖ **Jednočlenná veta slovesná** **Jednočlenná veta neslovesná**	- pochopiť pomenovanie prírodných javov a úkazov, fyzických a duševných stavov jednočlennou vetou slovesnou - rozlíšiť a tvoriť jednočlenné vety slovesné a neslovesné - určiť slovný druh, ktorým je vyjadrený vetný základ (sloveso – podstatné meno, prídavné meno, príslovka, častica, citoslovce)
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku skladba ❖	- ovládať základné pojmy a definície zo skladby: základné vetné členy, podmet (vyjadrený, nevyjadrený), prísudok (slovesný, neslovesný), jednočlenné (slovesné a neslovesné) vety, dvojčlenné (úplné a neúplné) vety, vetný základ, holý, rozvitý, viacnásobný vetný člen
Vývoj písma	- samostatne pripraviť prezentáciu o vývine písma
TEST (Skladba)	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti z učiva o skladbe
Vyhodnotenie testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
Charakteristika osoby Vonkajšia a vnútorná Priama a nepriama	- vysvetliť pojem charakteristika osoby a vymenovať druhy charakteristiky - rozlíšiť vonkajšiu a vnútornú charakteristiku, poznať rozdiel medzi nimi - pochopiť podstatu priamej a nepriamej charakteristiky

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Charakteristika osoby (Koncept) Príprava 2. školskej úlohy zo slohu (Literárny hrdina) (Filmový hrdina)	- samostatne sformulovať základné myšlienky - zostaviť osnovu, koncept - vytvoriť na zadanú tému charakteristiku s členením textu na úvod, jadro, záver - zosúladiť slovnú zásobu s cieľom komunikácie - ústne prezentovať svoju prácu - upraviť text na základe spätnej väzby od učiteľa a spolužiakov
<u>2. školská úloha zo slohu</u> **Charakteristika osoby** (Literárny hrdina) (Filmový hrdina)	- napísať primerane zložitý, spisovný, myšlienkovo celistvý slohový útvar - využívať vo vetách správne tvary slov - aplikovať pravopisnú normu v písomnom prejave - vykonať korektúry s využitím PSP a upraviť text na čistopis s prihliadnutím na formálnu stránku práce
Oprava 2. školskej úlohy zo slohu	- posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti - poznať korektorské značky - na základe analýzy textu identifikovať chyby a opraviť ich
TEMATICKÝ CELOK: 6. Opakovanie učiva zo 6. a 7. ročníka (7hodín) (Sloh, lexikálna rovina, morfologická rovina, zvuková rovina jazyka a pravopis, syntaktická rovina)	
Systematizácia a upevňovanie vedomostí zo 6. a 7. ročníka ❖	- upevňovať a sumarizovať vedomosti získané v 6. a 7. ročníku - identifikovať pojmy, dokáže ich prakticky odlíšiť - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Kontrolný diktát č. 5 **(Opakovanie učiva zo 7. ročníka)**	- správne rozdeliť slová na konci riadka - aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe - preukázať vedomosti a pravopisné zručnosti
Oprava kontrolného diktátu č. 5	- poznať korektorské značky - opraviť vlastný text - posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti
VÝSTUPNÝ TEST **(Učivo 7. ročníka)**	- aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti osvojené v 7. ročníku
Vyhodnotenie výstupného testu	- na základe analýzy identifikovať chyby a opraviť ich
TEMATICKÝ CELOK: 7. Projekt (4 hodiny)	(Sloh)
❖ Projekt: Miesto, ktoré mám rád Slávni rečníci Súčasní slovenskí spisovatelia Kalendár Slovník cudzích slov **Tabuľka – názov, hlavička, riadok, stĺpec**	- vysvetliť pojem projekt a jeho funkciu - vybrať tému projektu - vytvoriť plán, navrhnúť postup pri riešení úloh - získať potrebné informácie s cieľom priblížiť spracovanú problematiku poslucháčovi - pracovať samostatne pri riešení svojej čiastkovej úlohy - vytvoriť v skupinách vlastný projekt podľa bodov osnovy - vysvetliť pojmy: tabuľka, názov, hlavička, riadok, stĺpec - určiť jednotlivé časti tabuľky, pomenovať ich a objasniť vzťahy medzi nimi - vecne i jazykovo správne odprezentovať vlastný projekt pred spolužiakmi - vyjadrovať sa spisovne - posúdiť výkon svoj aj ostatných spolužiakov - vytvoriť záverečnú správu o projekte
Prezentácia projektov Správa o riešení / výsledku Projektu ❖	

Rozširujúce učivo: spodobovanie, pravopis podstatných mien, prídavných mien a slovies, zámená, príslovky, predložky, jednoduchá veta, vety podľa obsahu, melódia vety, viacnásobný vetný člen

- **Posilnené vyučovacie tematické celky v súčte o 24 vyučovacích hodín**

Učebnice:

- Krajčovičová, J., Kesselová, J.: Slovenský jazyk pre 7. ročník základných škôl, Bratislava, SPN 2010, 1. vydanie

Obsah vzdelávania pre 7. ročník – Slovenský jazyk a literatúra – literárna zložka
Časová dotácia: 5h/týždeň (ŠVP = 4h, ŠkVP= 1h), 165h/rok = jazyková + literárna zložka

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK 1. Úvod do literatúry (4 hodiny) (Všeobecné pojmy, literárne žánre, štruktúra diela, štylizácia textu, metrika)	
Organizačné pokyny, oboznámenie sa s predmetom Čítaj a môžeš byť, kým chceš!	Oboznámiť žiakov s obsahom učiva, s požiadav- kami a pravidlami.
Rozbor literárneho textu Práca s čitateľským denníkom Doplnkové čítanie	**Žiak má vedieť:** - pracovať s knihou, ovládať pravidlá zaobchádzania s knihou - oboznámiť sa s odporúčanou literatúrou (doplnkové čítanie)
Literárna teória	- vysvetliť a aplikovať pojmy: poézia, próza, báseň, príslovie, porekadlo, pranostika, anekdota, populárna pieseň, balada, bájka, alegória (inotaj), satira, báj, poviedka, dobrodružná literatúra, literárna postava ... - vysvetliť rozdiel medzi poéziou a prózou - pochopiť poéziu ako „viazanú“, veršovanú reč, prózu ako „neviazanú“, neveršovanú reč
Rozbor ľubovoľnej básne (piesne) Autori a diela	- vysvetliť a aplikovať pojmy: verš, strofa, rým (združený, striedavý), rytmus, refrén, prirovnanie, personifikácia, zdrobnenina, epiteton, téma, hlavná myšlienka ... - analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície štylizácie a metriky - recitovať báseň s rešpektovaním rytmického usporiadania básnického textu, správne artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť - priradiť literárne dielo k autorovi a opačne - zaradiť autora k básnikom, prozaikom

Obsahový štandard	Výkonový štandard
TEMATICKÝ CELOK : 2. Umelecká literatúra v poézii (18 hodín) **A) Anekdoty** (Literárne žánre)	
Anekdota Humor	- poznať a vysvetliť pojem anekdota - analyzovať obsah anekdoty a vysvetliť funkciu humoru v anekdote - pochopiť zmysel anekdoty
B) Poézia (Všeobecné pojmy, metrika, štylizácia textu, literárne žánre, štruktúra diela)	
Poézia Rytmus Zdrobnenina	- ovládať znaky poézie, odlíšiť poéziu a prózu - dbať na rytmické usporiadanie básnického textu - identifikovať v básni verš a strofu - analyzovať báseň z hľadiska témy, obsahu a vonkajšej kompozície - vyhľadať zdrobneniny a vysvetliť ich funkciu
Revolučná báseň Hlavná myšlienka Refrén Sylabický verš Združený rým	- sformulovať hlavnú myšlienku básne - vysvetliť pojem refrén a vyhľadať ho v texte - poznať podstatu sylabického verša - definovať pojem rým - vyhľadať v texte združený rým, zaznačiť ho
Sylabický veršový systém Rým Verš Strofa	- vysvetliť pojem sylabický veršový systém - vysvetliť pojmy verš, strofa, rým v súvislosti s viazanou umeleckou rečou - vyhľadať slová, ktoré sa rýmujú - vyhľadať, zhromaždiť a spracovať biografické údaje o spisovateľovi z rôznych zdrojov

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Hlavná myšlienka Vonkajšia kompozícia básne Združený rým Sylabický verš	- recitovať báseň s rešpektovaním rytmického usporiadania básnického textu, správne artikulovať a dodržiavať spisovnú výslovnosť - pochopiť vonkajšiu kompozíciu literárneho diela – verš, strofa, nadpis - v texte básne vyhľadať a určiť básnické umelecké prostriedky, vysvetliť ich funkciu
Lyrická báseň Téma Hlavná myšlienka Striedavý rým	- dbať na rytmické usporiadanie básnického textu - vyjadriť tému a sformulovať hlavnú myšlienku - vyhľadať v texte striedavý rým, graficky ho zaznačiť - interpretovať umelecký text vlastnými slovami
Téma Hlavná myšlienka Obkročný rým	- vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo - porovnať báseň s básňou Jána Smreka *Najčistejšia láska* - vyhľadať v texte obkročný rým, graficky ho zaznačiť
Vonkajšia kompozícia básne Voľný verš Viazaný verš	- pochopiť vonkajšiu kompozíciu literárneho diela – verš, strofa - porovnať texty básní s básňami predchádzajúcich autorov z hľadiska formy a vyhľadať spoločné a odlišné znaky v hlavnej myšlienke, téme, obsahu - rozpoznať voľný verš v básni, všimnúť si jeho nepravidelnosť - rozlíšiť voľný a viazaný verš
Projekt (Samostatná práca pri vytváraní projektu v tímoch) ❖	- vybrať tému projektu - v tímovej spolupráci pripraviť projekt vo forme PP prezentácie (vytvoriť plán, zvoliť postup pri plnení úloh, zhromaždiť materiál) - aplikovať znalosti o formálnej úprave počas tvorby projektu

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Prezentácia projektu (Výstupy žiakov)	- prezentovať projekt a poskytnúť údaje o projekte - prijať hodnotenie iných a opraviť chyby s cieľom zlepšiť vlastný projekt
Prezentácia projektu (Výstupy žiakov)	- prijať kritické hodnotenie od spolužiakov a učiteľa a vysloviť argumenty pre svoju obhajobu - kultivovane sa vyjadrovať pri obhajobe svojho názoru
C) Piesne (Literárne žánre, štylizácia textu, všeobecné pojmy, metrika)	
Populárna pieseň Epiteton	- vysvetliť pojem populárna pieseň - interpretovať text populárnej piesne vlastnými slovami - analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky
Hlavná myšlienka Refrén	- sformulovať hlavnú myšlienku piesne - vysvetliť pojem refrén, vyhľadať ho v texte a vysvetliť jeho funkciu - vyhľadať básnické umelecké prostriedky v texte a pomenovať ich
Populárna pieseň Hlavná myšlienka	- analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky - sformulovať hlavnú myšlienku piesne - vyhľadať básnické umelecké prostriedky v texte - interpretovať text populárnej piesne vlastnými slovami, vyjadriť svoje pocity - postrehnúť nepravidelnosť vo výstavbe strof
Populárna pieseň Strofa (nepravidelnosť) Refrén	
Hlavná myšlienka Verš	- analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie a metriky - sformulovať hlavnú myšlienku piesne
Básnické umelecké prostriedky	- analyzovať text populárnej piesne z hľadiska témy, štylizácie

Obsahový štandard	Výkonový štandard
(trópy)	a metriky - postrehnúť netradičné formy vyjadrovania autora (nepoužíva interpunkciu)
Systematizácia a upevňovanie ve- domostí z tematického celku: Umelecká literatúra v poézii ❖	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať svoje znalosti z tematického celku
TEST (Anekdoty, poézia, piesne)	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedeného tematického celku
TEMATICKÝ CELOK : 3. Umelecká literatúra v próze (39 hodín) **A) Detský hrdina v literatúre** (Literárne žánre, štruktúra diela, štylizácia textu, všeobecné pojmy)	
Poviedka Hlavná literárna postava Téma	- vysvetliť pojem poviedka - vysvetliť pojem hlavná postava a identifikovať ju v texte - charakterizovať hlavnú postavu poviedky - vysvetliť archaizmy a ich súvislosť s obdobím vzniku literárnej ukážky - vysvetliť súvislosť medzi názvom poviedky a vlastnosťami starého otca
Dej literárneho diela Prostredie	- charakterizovať jednotlivé postavy a svoje tvrdenie podložiť argumentmi - charakterizovať prostredie literárneho diela - prerozprávať dej literárneho diela – ako hlavný znak prozaického diela, reprodukovať text - subjektívne zhodnotiť prečítaný text a obhájiť vlastný názor - postrehnúť humor v literárnom diele
Poviedka Hlavná literárna postava Humor	

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Poviedka Hlavná literárna postava Vedľajšia literárna postava Konflikt	- určiť hlavné a vedľajšie postavy a charakterizovať ich z čitateľského hľadiska - reprodukovať prečítaný text, pochopiť čítanie ako prostriedok sebarozvoja - sformulovať vlastné hodnotenie prečítaného textu a podložiť svoje stanovisko argumentmi - vyjadriť tému a sformulovať hlavnú myšlienku
Vnútorná kompozícia literárneho diela Hlavná literárna postava Vedľajšia literárna postava Dialóg Slang ❖	- vytvoriť vlastnú verziu pokračovania príbehu - na základe analýzy literárneho diela identifikovať jeho vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť - určiť hlavné a vedľajšie postavy diela a charakterizovať ich, rozlíšiť kladné a záporné literárne postavy - vyjadriť vlastný názor na umelecký text
Poviedka Vnútorná kompozícia Rozprávač Humor	- pochopiť vnútornú kompozíciu diela - rozlíšiť v texte pásmo rozprávania autora a pásmo prehovoru postáv (pásmo rozprávača a pásmo postáv) - vyhľadať básnické umelecké prostriedky a vysvetliť ich význam v neviazanej umeleckej reči - vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo
Kladný a záporný literárny hrdina Ja – rozprávanie	- vysvetliť pojem ja - rozprávanie - charakterizovať hlavnú postavu, postrehnúť zmeny v povahe a názoroch hlavného hrdinu
Poviedka Vnútorná kompozícia Hlavná literárna postava Slang	- pochopiť vnútornú kompozíciu poviedky - charakterizovať hlavnú postavu - na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho diela

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Literatúra pre deti a mládež	- plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýchať, artikulovať a dodržiavať správnu výslovnosť - na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho diela
Detský hrdina v literatúre (J. G. Tajovský – Žliebky) (G. Futová – ľubovoľná kniha) ❖	- analyzovať literárne diela (znaky, téma, hl. myšlienka, postavy – charakteristika, dejová osnova, reprodukcia, pekné myšlienky, citáty)
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Detský hrdina v literatúre ❖	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať svoje znalosti z celku: Detský hrdina v literatúre
TEST (Detský hrdina v literatúre)	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedeného tematického celku
B) Dobrodružstvo v literatúre **(**Všeobecné pojmy, štruktúra diela, štylizácia textu, štruktúra diela)	
Dobrodružná literatúra Literárna postava Hlavná myšlienka Personifikácia v próze ❖	- vysvetliť pojem dobrodružná literatúra - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - zhodnotiť konanie a myslenie postáv a svoje stanovisko podložiť argumentmi - odlíšiť realitu a fikciu v umeleckom diele

Obsahový štandard	Výkonový štandard
Dobrodružná literatúra Rozprávač Hlavná myšlienka Personifikácia v próze	- identifikovať základné znaky dobrodružnej literatúry - vysvetliť pojem rozprávač a v texte identifikovať jednotlivé formy rozprávača - nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie - vypísať kľúčové slová, na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu - na základe analýzy prerozprávať obsah úryvku
Triedne kolo súťaže Hviezdoslavov Kubín	- zarecitovať úryvok z poézie alebo prózy, frázovať text v zhode s rytmom básne alebo atmosférou prózy
Vnútorná kompozícia literárneho diela Hlavná literárna postava ❖	- identifikovať vnútornú kompozíciu a svoje tvrdenie zdôvodniť na základe ukážky - vytvoriť dejovú osnovu diela - na základe analýzy prerozprávať obsah literárneho diela
Dobrodružná literatúra Rozprávač	- vypísať kľúčové slová, na základe analýzy vytvoriť dejovú osnovu a prerozprávať obsah - vytvoriť vonkajšiu a vnútornú charakteristiku ľudoopa - rozlíšiť fakty a fikciu, reč autora a reč postáv
C) Fantasy literatúra	(Štruktúra diela)
Fantasy literatúra Hlavná literárna postava Fantastický dej	- poznať fantasy literatúru ako druh literatúry populárnej u mládeži - identifikovať základné znaky fantasy literatúry - porovnať fantasy literatúru s realistickou literatúrou - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska
Rozprávač (ja –forma) Fantastický dej	- vysvetliť pojem rozprávač a identifikovať v texte formu rozprávača - rozlíšiť fikciu a realitu, fantastické a reálne postavy

Obsahový štandard	Výkonový štandard
D) Detektívka (Štylizácia textu)	
Detektívka Dialóg ❖	- vysvetliť pojem detektívka - nájsť jazykové prostriedky, ktorými autor dosahuje dramatické napätie a svoje tvrdenie zdôvodniť - charakterizovať hlavnú postavu detektívky – detektíva - zaznamenávať a získavať indície pri riešení detektívnej zápletky
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Dobrodružstvo v literatúre, fan-tasy literatúra, detektívka ❖	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať svoje znalosti z tematických celkov
TEST (Dobrodružstvo v literatúre, fan-tasy literatúra, detektívka)	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedených tematických celkov
E) Western (Štruktúra diela)	
Western Hlavná literárna postava	- vysvetliť pojem western - určiť hlavné a vedľajšie postavy diela a charakterizovať ich, rozlíšiť kladné a záporné literárne postavy
Western - DVD	- porovnať literárnu ukážku a filmové spracovanie westernu
Western Hlavná literárna postava	- určiť hlavné a vedľajšie postavy diela a charakterizovať ich, rozlíšiť kladné a záporné literárne postavy
F) Robinsonáda (Všeobecné pojmy, štruktúra diela)	
Robinsonáda Hlavná myšlienka Rozprávač (ja – forma)	- vysvetliť pojem robinsonáda - vysvetliť pôvod názvu prozaického žánru robinsonáda - aplikovať svoje znalosti o literárnej postave a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - vypísať kľúčové slová, na základe analýzy ukážky vytvoriť dejovú

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	osnovu a prerozprávať obsah
Robinsonáda Hlavná literárna postava	- aplikovať svoje znalosti o literárnej postave a charakterizovať ju z čitateľského hľadiska - reprodukovať prečítaný text
Robinsonáda (Daniel Defoe – Robinson Crusoe)	- analyzovať literárne dielo (znaky, téma, hl. myšlienka, postavy – charakteristika, dejová osnova, reprodukcia, pekné myšlienky, citáty)
Systematizácia a upevňovanie vedomostí z tematického celku: Western, robinsonáda	- upevňovať a sumarizovať získané poznatky - zapamätať si potrebné fakty a definície a vedieť demonštrovať ich znalosť - argumentovať a aplikovať svoje znalosti z tematických celkov
TEST (Western, robinsonáda)	- ovládať a správne aplikovať vedomosti z uvedených tematických celkov
TEMATICKÝ CELOK : 4. Dramatické umenie (5 hodín) **A) Rozhlasová hra** (Literárne žánre, všeobecné pojmy)	
Rozhlasová hra Rozhlasový scenár Hlavná myšlienka	- definovať pojem rozhlasová hra - pochopiť rozhlasovú hru ako literárno-dramatický žáner - vysvetliť funkciu zvukových efektov v rozhlasovej hre - sformulovať hlavnú myšlienku dramatického textu
B) Filmové umenie (Literárne žánre, štruktúra diela)	
Povesť Hlavná literárna postava	- charakterizovať literárne postavy - pochopiť vzájomné vzťahy medzi postavami
Film - DVD	- porovnať literárnu ukážku a filmové spracovanie povesti
Literárny scenár Technický scenár	- definovať pojem scenár - rozlíšiť literárny a technický scenár - charakterizovať základné rozdiely medzi literárnym a technickým

Obsahový štandard	Výkonový štandard
	scenárom - vysvetliť rozdielne mená hlavných postáv v literárnej predlohe a v scenári

❖ Posilnené vyučovacie tematické celky v súčte o 9 vyučovacích hodín

Učebnice:

- Petríková, Daniela: Literárna výchova pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom

Obsah vzdelávania pre 8. ročník - Slovenský jazyk a literatúra (časť jazyková zložka)
Časová dotácia: 3 h / týždeň / 99 h / rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Opakovanie učiva (12 hodín)	
Žiak vie vytvoriť uvítací príhovor pri príležitosti začiatku nového školského roku. Pri tvorbe vie využiť slová cudzieho pôvodu, ktorých význam si vie overiť v slovníkoch (SCS).	**Príhovor** *(Vítame vás na otvorení...)* Príhovor, slová cudzieho pôvodu, mimojazykové prostriedky, gestá, mimika.
Žiak si aktivizuje vedomosti a zručnosti z lexikológie nadobudnuté v predchádzajúcich ročníkoch. Vie ako sa člení slovná zásoba, vie štylisticky správne využívať spisovné a nespisovné slová, neutrálne slová a citovo zafarbené (expresívne) slová, domáce slová a cudzie slová, zastarané slová a nové slová, slangové slová.	**Opakovanie - členenie slovnej zásoby, slovníky, slovotvorba** *(Vítame vás na otvorení...)* Výkladový slovník, slová cudzieho pôvodu, SCS, nespisovné slová, skratky, značky, nárečie, slovná zásoba .
Žiak vie samostatne napísať umelecký opis. Pri tvorbe vlastných písaných a ústnych útvarov používa správne tvary podstatných mien, prídavných mien a zámen vo vetách, správne tvorí vzťahové a privlastňovacie prídavné mená, vie správne napísať cudzie slovo, ak sa s ním predtým stretol na hodine.	**Umelecký opis** Opakovanie - ohybné slovné druhy, podstatné mená, prídavné menách, zámená *(Skôr než stromy zhodia šaty)* Čítanie s porozumením, umelecký opis, pravopis podstatných a prídavných mien, osobné zámená
Žiak dokáže vytvoriť dynamický opis / opis pracovnej činnosti. Pozná jeho znaky a vie ich v texte určiť a pri písaní vlastného textu dodržať. Neznáme slová z textu vie vyhľadať v príslušných slovníkoch (SCS, KSSJ).	**Opis pracovnej činnosti** *(Fotografické videnie)* Dynamický opis, SCS, slová cudzieho pôvodu.
Žiak dodržiava pravopis prísloviek, vie samostatne tvoriť jednoduché holé a rozvité vety s rôznou modalitou, pričom dodržiava správny slovosled a správne používa interpunkčné znamienka. Žiak vie aplikovať pravopis čísloviek, správne tvorí jednotlivé spôsoby slovies.	**Opakovanie - slovesá, číslovky, spojky, predložky, príslovky** *(Fotografické videnie)* Slovesá, pravopis čísloviek, spojky, predložky.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie správne používať základné vetné členy v jednoduchých holých a rozvitých vetách, vie ich určiť a zdôvodniť ich gramatickú funkciu.	**Vecný text** Opakovanie - vetné členy, sklady, jednoduché vety: jednočlenné, dvojčlenné *(Čo ovplyvňuje našu budúcnosť?)* Komunikačný zámer textu, prisudzovací sklad, dvojčlenné a jednočlenné vety, viacnásobný vetný člen.
	Opakovanie – vetné členy, sklady, jednoduché vety: jednočlenné, dvojčlenné
Žiak dokáže v texte aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie, lexikológie, morfológie, syntaxe nadobudnuté v 6. a 7. ročníku.	Opakovanie a upevňovanie poznatkov - príprava na vstupnú previerku Pojmy z predchádzajúcich hodín.
	Vstupná previerka
Žiak dokáže na základe analýzy textov identifikovať chyby a opraviť ich.	Sebahodnotenie. Analýza vstupne previerky
Opakovanie učiva zo 7. ročníka. Pravopis cudzích slov a čísloviek.	Opakovanie učiva zo 7. ročníka Pravopis cudzích slov a čísloviek. **Kontrolný diktát č. 1 (Opakovanie učiva zo 7. ročníka)**
	Oprava kontrolného diktátu č. 1
Komunikácia v spoločnosti (1 hodina)	
Žiak vie vyhľadať v slovníku slová, ktorým nerozumie, vie reagovať na prečítaný text – vie vysloviť svoj názor, dokáže sa zapojiť do diskusie na zadanú tému, vie spolupracovať so spolužiakmi v skupine, dokáže zhromaždiť a pripraviť si materiál, vytvoriť anketu a uskutočniť ju medzi spolužiakmi.	**Komunikácia - opakovanie vedomostí** *(Aká je budúcnosť plastov)* Komunikácia, vysielateľ, prijímateľ, debata, diskusia.
Tvarová/morfologická rovina, slovné druhy (12 hodín)	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie pracovať s textom reklamy podľa pokynov, dokáže k reklame zaujať hodnotiaci postoj, upevňuje si poznatky o podstatných menách z predchádzajúcich ročníkov (vlastné a všeobecné pod. mená, pravopis podst. mien, gramatické kategórie podst. mien).	**Opakovanie podstatných mien** Vlastné a všeobecné podstatné mená, konkrétne a abstraktné podstatné mená, pravopis veľkých a malých písmen, určovanie gramatických kategórií podstatných mien, určovanie vzorov podstatných mien.
	Opakovanie podstatných mien
Žiak používa termín zvieracie podstatné mená a vie ho vysvetliť, pozná pravidlá skloňovania zvieracích podst. mien mužského rodu, ovláda pravopis zvieracích pod. mien v singulári i v pluráli, pozná dvojaké skloňovanie slov pes, vlk, vták.	**Zvieracie podstatné mená mužského rodu** Skloňovanie zvieracích podst. mien muž. rodu v singulári (vzor chlap) a v pluráli (vzor dub a vzor stroj), skloňovanie podstatných mien pes, vlk a vták.
Žiak vie aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie. vie posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti. vie napísať čistopis s opravenými chybami.	**Kontrolný diktát č. 2 (podstatné mená mužského rodu zvieracie)**
Žiak dokáže na základe analýzy textov identifikovať chyby a opraviť ich.	Sebahodnotenie. **Oprava kontrolného diktátu č. 2**
Žiak pozná a vie aplikovať pravidlá zaraďovania neživotných podst. mien zakončených na -r, -l k vzorom, ovláda pravopis týchto slov a zdokonaľuje sa v ňom, vie v texte identifikovať neživotné podst. mená muž. rodu zakončené na -r, -l, vie ich použiť v správnom tvare a vysvetliť ich pravopis. Uvedomuje si vypadávanie a nevypadávanie samohlásky e pri skloňovaní podst. mien zakončených na –el, –er.	Neživotné podstatné mená, vzory a pády podstatných mien.
	Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončené na - r
	Neživotné podstatné mená, vzory a pády podstatných mien.
	Neživotné podstatné mená mužského rodu zakončená na -l

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie v texte vyhľadať nesklonné podst. mená cudzieho pôvodu, z ponúknutých nesklonných podst. mien cudzieho pôvodu dokáže vybrať a doplniť do textu to správne, vie nájsť/overiť si význam slova v SCS i na webovej stránke www.slovnikcudzichslov.eu.	**Cudzie nesklonné podstatné mená** Nesklonné podstatné mená.
Žiak vie vysvetliť princípy skloňovania podstatného mena pani a vie ho v texte použiť v správnom tvare.	**Skloňovanie slova pani** Vzor pani.
Žiak si upevňuje a sumarizuje nadobudnuté vedomosti z tematického celku Tvarová / morfologická rovina.	**Opakovanie a upevňovanie poznatkov o podstatných menách** Pojmy z predchádzajúcich hodín.
Komunikácia v spoločnosti (1 hodina)	
Žiak dokáže nájsť v správe podstatné informácie, dokáže vyjadriť na tému správy svoj názor, vie v dvojici uskutočniť debatu a dokáže argumentovať, dokáže uskutočniť v skupine diskusiu o filmových hrdinoch, ktorí sa stali idolmi a ich podobizne nájdeme na rôznych predmetoch.	**Asertívna a efektívna komunikácia** *(Môže za to Harry Potter?)* Asertívna a efektívna komunikácia.
Tvarová/morfologická rovina, slovné druhy (10 hodín)	
Žiak aktivizuje poznatky o príd. menách z predchádzajúcich ročníkov (delenie príd. mien, gram. kategórie, vzory a pravopis, štylistické využitie)	**Opakovanie prídavných mien** Prídavné mená (akostné, vzťahové, privlastňovacie), ich gramatické kategórie a vzory.
Žiak vie vysvetliť a skloňovať osobné zámená, pozná krátke aj dlhé tvary osobných základných zámen, vie vysvetliť privlastňovacie osobné zámená, vie určiť, ktoré privlastňovacie osobné zámená sú ohybné a ktoré nie.	Osobné zámená: základné a privlastňovacie.
Žiak pozná opytovacie zámená a vie vysvetliť ich funkciu, vie vyhľadať v texte opytovacie zámená, rozlišuje používanie zámen kam? a kde?, správne skloňuje a píše opytovacie zámená aký?, ktorý?, čí?, zostaví pre spolužiakov dotazník na zadanú tému, v ktorom označí opytovacie	Opytovacie zámená.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
zámená; o výsledkoch dotazníka informuje triedu.	
Žiak pozná ukazovacie zámená a vie vysvetliť ich funkciu v texte, vie v texte vyhľadať ukazovacie zámená a správne ich používať, ovláda skloňovanie zámen taký a toľký – vzor pekný.	Ukazovacie zámená.
	Ukazovacie zámená.
Žiak aktivizuje poznatky o číslovkách z predchádzajúcich ročníkov, rozozná základné, radové, násobné číslovky, vie rozlíšiť určité a neurčité číslovky, aplikuje vedomosti o skloňovaní základných, radových a násobných čísloviek a dodržiava ich pravopis.	Číslovky - ohybný slovný druh, skloňovanie čísloviek, rod, číslo, pád čísloviek, delenie čísloviek na základné, radové a násobné a ich pravopis. Delenie čísloviek na určité a neurčité.
	Číslovky (opakovanie)
Žiak dokáže slovami opísať svoje pocity a vnemy pri pozorovaní obrázka (zvuky, farby, tvary, detaily, atmosféru). Dokáže napísať krátku báseň o obľúbenom ročnom období.	**Použitie slovných druhov pri tvorbe vlastných textov - báseň** *(Od slovných druhov k tvorivosti)* Ohybné slovné druhy.
Žiak vie stupňovať prídavné mená, z vlastných príd. mien vie utvoriť privlastňovacie príd. mená, ovláda pravopis zámen; vie vybrať spisovný tvar zámen, vie posúdiť vetu z hľadiska jazykovej správnosti, nájsť v nej gramatickú chybu a opraviť ju.	**Opakovanie slovných druhov: podstatné mená, prídavné mená, číslovky, zámená** *(Obzrime sa späť)* Opakovanie podstatných mien, prídavných mien, zámen, čísloviek
	Opakovanie slovných druhov, podstatné mená, prídavné mená, číslovky, zámená
Sloh (6 hodín)	
Žiak vie vysvetliť pojmy príhovor a slávnostný prejav, rečník, chápe funkciu a využitie príhovoru a slávnostného prejavu, pozná kompozíciu prejavu, vie sformulovať vhodné oslovenie. Dokáže samostatne sformulovať text na zvolenú tému a prečítať ho s ohľadom na správnu artikuláciu, pomalšie tempo, slávnostný tón hlasu, dôraz. Vie zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu.	**Slávnostný prejav** Príhovor, oslovenie, slávnostný prejav.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak dokáže samostatne sformulovať text na zvolenú tému a prečítať ho s ohľadom na správnu artikuláciu, pomalšie tempo, slávnostný tón hlasu, dôraz. Vie zhodnotiť kvalitu ústneho prejavu.	Slávnostný prejav
Žiak vie vytvoriť osnovu, koncept pre pripravovaný text, dokáže vytvoriť slávnostný prejav a prezentovať ho, vie vo svojom texte využiť vhodnú slovnú zásobu (knižné slová) a básnické prostriedky.	Príprava na 1. školskú písomnú prácu
Žiak dokáže vytvoriť slávnostný prejav a prezentovať ho, vie vo svojom texte využiť vhodnú slovnú zásobu (knižné slová) a básnické prostriedky.	Príprava na 1. školskú písomnú prácu
Žiak dokáže napísať primerane zložitý, spisovný, myšlienkovo celistvý slávnostný prejav, dokáže vykonať korektúry s využitím PSP, KSSJ a vie text upraviť na čistopis s prihliadnutím na formálnu stránku práce.	**1. školská písomná práca (slávnostný prejav)**
Žiak dokáže na základe analýzy textov identifikovať chyby a opraviť ich.	Sebahodnotenie. **Oprava 1. školskej písomnej práce**
Opakovanie učiva (3 hodiny)	
Žiak vie aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti.	Ohybné slovné druhy, skloňovanie neživotných podstatných mien na -r, -l, podstatného mena pani, podstatných mien mužského rodu zvieracích. Polročná písomná previerka
Žiak dokáže na základe analýzy textov identifikovať chyby a opraviť ich.	Sebahodnotenie. Oprava polročnej písomnej previerky.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak dokáže zhodnotiť svoju prácu na hodinách slovenského jazyka v prvom polroku.	Hodnotenie a klasifikácia práce žiakov v I. polroku
Tvarová/morfologická rovina, slovné druhy (10 hodín)	
Žiak aktivizuje vedomosti o slovesách nadobudnuté v predchádzajúcich ročníkoch, vie vysvetliť a identifikovať dokonavý a nedokonavý vid slovies, vie vysvetliť funkciu vidu v texte, aplikuje znalosti o časovaní slovesa byť vo vlastnom texte.	**Opakovanie slovies** Tvary slovesa byť, plnovýznamové a neplnovýznamové sloveso byť, pomocné slovesá,
	Opakovanie slovies rozkazovací spôsob slovies, gramatické kategórie slovies, vid.
Žiak si zopakuje vedomosti o príslovkách nadobudnuté v predchádzajúcich ročníkoch (funkcia prísloviek v texte, rozdelenie prísloviek), vie v texte identifikovať príslovky miesta, času, spôsobu a príčiny, dokáže v texte nahradiť príslovku iným synonymom, ovláda stupňovanie prísloviek a ich pravopis.	**Príslovky** Delenie prísloviek, neohybný slovný druh, stupňovanie prísloviek.
Žiak si zopakuje vedomosti o predložkách nadobudnuté v predchádzajúcich ročníkoch (funkcia predložiek, väzba s pádom), vie definovať predložky, pozná pojem vokalizácia predložiek, vie nájsť vokalizovanú predložku a vie vysvetliť jej funkciu, ovláda pravopis predložiek.	**Predložky** Predložky, väzba s pádom, vokalizácia predložiek.
Žiak aktivizuje vedomosti o spojkách nadobudnuté v predchádzajúcich ročníkoch (funkcia spojok), vie definovať spojky, ovláda pravopis najbežnejších spojok a pravidlá písania čiarok.	**Spojky** Podstata a funkcia spojok, písanie čiarky.
Žiak ovláda definíciu častíc a vie vysvetliť funkciu častíc vo vete, dokáže nájsť časticu a odlíšiť ju od iného slovného druhu.	**Častice** Častice, funkcia častíc - vyjadrenie osobného postoja

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak dokáže nájsť časticu a odlíšiť ju od iného slovného druhu.	Častice
Žiak vie definovať citoslovcia a vie vysvetliť ich funkciu v texte, ovláda pravopis citosloviec (vyčleňovanie čiarkou).	**Citoslovcia** Citoslovcia, funkcia a pravopis citosloviec.
Žiak dokáže pracovať podľa pokynov; vie opísať obrázky pomocou odpovedí na zadané otázky, vie určiť, aké slovné druhy použil v odpovediach.	**Použitie slovných druhov pri tvorbe vlastných textov - statický / dynamický umelecký opis** *(Od slovných druhov k tvorivosti* Slovesá a neohybné slovné druhy.
Žiak vie priradiť jednotlivé slová z vety k slovným druhom, vie charakterizovať slovesá podľa významu a zvratnosti, vie určiť druh a vybrať spisovný tvar prísloviek, pozná neohybné slovné druhy a vie ich správne používať.	**Opakovanie slovies a neohybných slovných druhov** *(Obzrime sa späť)* Opakovanie slovies, prísloviek, predložiek, spojok, častíc a citosloviec
Významová/lexikálna rovina (8 hodín)	
Žiak chápe rozdiel medzi priamymi a nepriamymi pomenovaniami	Priame a nepriame pomenovania.
Žiak vie nájsť v texte nepriame (obrazné) pomenovania a pomenovať ich, dokáže vytvoriť obrazné pomenovanie a použiť ho vo vlastnom texte (umelecký opis, slávnostný prejav, rozprávanie, báseň), chápe význam nepriamych pomenovaní v umeleckých textoch.	Prirovnanie, personifikácia – zosobnenie, metafora, metonymia.
Žiak vie definovať pojem frazeologické jednotky ako viacslovné ustálené pomenovania s obrazným významom, vie roztriediť frazeologické jednotky na príslovia, porekadlá, pranostiky, prirovnania a iné frazeologizmy, vie vysvetliť rozdiel medzi jednotlivými frazeologickými jednotkami a uviesť k nim príklady.	**Frazeologizmy** Viacslovné ustálené pomenovania, frazeologické jednotky, príslovia, porekadlá, prirovnania, pranostiky, iné frazeologizmy, význam frazeologizmov, Malý frazeologický slovník.
Žiak dokáže použiť frazeologizmy vo vlastných textoch.	Frazeologizmy
Žiak pozná a vie vysvetliť pojmy jednoslovné, viacslovné a združené pomenovania, vie nájsť v texte združené pomenovanie.	**Združené pomenovania** Jednoslovné a viacslovné pomenovania, združené pomenovania.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak dokáže použiť združené pomenovania vo vlastných textoch.	Združené pomenovania
Žiak aktivizuje a sumarizuje poznatky o spôsoboch obohacovania slovnej zásoby, vie charakterizovať jednotlivé spôsoby obohacovania slovnej zásoby (tvorenie nových slov, prenášanie významu slov, spájanie slov do viacslovných pomenovaní, skracovanie, preberanie slov cudzieho pôvodu) a vie ich identifikovať v texte.	**Spôsoby obohacovania slovnej zásoby** Tvorenie slov odvodzovaním a skracovaním, spôsoby obohacovania slovnej zásoby, skratky, iniciálové slová, skratkové slová, značky.
Žiak dokáže pri tvorbe textov využiť bohatstvo spisovnej a nespisovnej lexiky národného jazyka s ohľadom na žáner, slohový postup, jazykový štýl a cieľ komunikácie.	Spôsoby obohacovania slovnej zásoby
Opakovanie učiva (4 hodiny)	
Žiak vie aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie. vie posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti.	Podstatné mená neživotné zakončené na -r, -l.
Žiak vie napísať čistopis s opravenými chybami.	Opakovanie podstatných mien neživotných zakončených na -r, -l.
	Kontrolný diktát č. 3 (podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na –r, -l)
Žiak dokáže na základe analýzy textov identifikovať chyby a opraviť ich.	Sebahodnotenie **Oprava kontrolného diktátu č. 3**
Sloh (5 hodín)	
Žiak vie vysvetliť pojem úradný / štruktúrovaný životopis	Úradný/ štruktúrovaný životopis.
Žiak pozná formálnu úpravu úradného životopisu.	Úradný/ štruktúrovaný životopis.
Žiak vie vytvoriť koncept pre pripravovaný text - štruktúrovaný životopis, dokáže vytvoriť štruktúrovaný životopis, vie vo svojom texte využiť vhodné jazykové prostriedky, vie skontrolovať vlastný text i texty žiakov s cieľom identifikovať jednotlivé chyby a následne ich opraviť, pozná korektorské značky, vie pracovať so	Príprava na 2. školskú písomnú prácu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
slovníkmi – MSS, PSP, KSSJ.	
Žiak dokáže napísať štruktúrovaný životopis, pozná jeho formálnu úpravu, ktorú pri písaní zachováva, dokáže vykonať korektúry s využitím PSP, KSSJ a vie text upraviť na čistopis s prihliadnutím na formálnu stránku práce.	**2. školská písomná práca (úradný / štruktúrovaný životopis)**
Žiak dokáže na základe analýzy textov identifikovať chyby a opraviť ich.	Sebahodnotenie **Oprava 2. školskej písomnej práce**
Skladba/syntax (9 hodín)	
Žiak aktivizuje a sumarizuje poznatky o podmete, prísudku a vetnom základe z nižších ročníkov, vie určiť vo vete vyjadrený/nevyjadrený podmet a slovesný/slovesno-menný prísudok.	**Podmet, prísudok a vetný základ (opakovanie)** Vyjadrený a nevyjadrený podmet, slovesný a slovesno-menný prísudok, dvojčlenná veta - prisudzovací sklad, jednočlenná veta - vetný základ.
Žiak vie vyhľadať vo vete prisudzovací sklad a graficky ho zakresliť, vie odlíšiť jednočlennú vetu od dvojčlennej, dokáže rozlíšiť slovesný a neslovesný vetný základ.	Podmet, prísudok a vetný základ (opakovanie)
Žiak chápe, že prísudok je rozvíjaný, doplňaný predmetom, chápe, že gramatický tvar predmetu je určený nadradeným slovesom, vie vo vete na základe väzby k slovesu a správnej pádovej otázky určiť predmet.	**Predmet** Predmet, väzba na sloveso, pádové otázky.
Žiak vie vyjadriť, akým slovným druhom je predmet vyjadrený.	Predmet
Žiak chápe prívlastok ako vetný člen, ktorý vo vete rozvíja, spresňuje podstatné meno, vie vo vete určiť prívlastok, na základe zhody v rode, čísle a páde s podstatným menom.	**Zhodný a nezhodný prívlastok** Prívlastok, zhoda s podstatným menom, zhodný a nezhodný prívlastok.
Žiak vie rozlíšiť zhodný a nezhodný prívlastok, dokáže z nezhodného prívlastku vytvoriť zhodný a naopak.	Zhodný a nezhodný prívlastok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak chápe príslovkové určenie ako vetný člen, ktorý rozvíja prísudok vo vete.	**Príslovkové určenie miesta a času** Príslovkové určenie, väzba na sloveso. Príslovková určenie miesta a času
Žiak dokáže vo vete určiť príslovkové určenie, vie určiť druh príslovkového určenia a akým slovným druhom je vyjadrené .	**Príslovkové určenie spôsobu a príčiny** Príslovkové určenie, väzba na sloveso. Príslovkové určenie spôsobu a príčiny
	Príslovkové určenie (opakovanie)
Sloh (1 hodina)	
Žiak vie vysvetliť pojem prihláška, pozná funkciu, využitie a štruktúru prihlášky, dokáže sformulovať prihlášku na podujatie podľa zadania, vie vyplniť predpísaný formulár prihlášky, podľa osnovy vie zostaviť formulár prihlášky na rôzne podujatia.	**Prihláška** Prihláška, formulár.
Skladba/syntax (3 hodiny)	
Žiak vie definovať prístavok, vie vo vete vyhľadať prístavok a dokáže do viet doplniť vhodný prístavok. Dokáže aplikovať zvukové a grafické členenie prístavku vo vete.	**Prístavok** Prístavok, vydeľovanie prístavku vo vete: čiarkami, pauzami a melódiou.
Žiak si upevňuje a sumarizuje vedomosti o skladbe.	Opakovanie (základné a vedľajšie vetné členy, prístavok) Základné a vedľajšie vetné členy, prístavok.
	Opakovanie (základné a vedľajšie vetné členy, prístavok)
Sloh (2 hodiny)	
Žiak vie vysvetliť pojem výťah, dokáže z prečítaného textu urobiť výťah.	**Výťah** Výťah, konspekt, koncept.
Žiak vie odlíšiť výťah od konceptu a konspektu.	Konspekt, koncept
Skladba/syntax (2 hodiny)	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak pozná funkciu čiarky v jednoduchom súvetí, ovláda základné pravidlá písania čiarky pred bežnými spojkami v jednoduchom súvetí,	**Interpunkcia v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí** Interpunkcia, spojky, jednoduché súvetie.
Žiak vie správne doplniť chýbajúce čiarky v jednoduchých súvetiach.	Interpunkcia v jednoduchej vete a v jednoduchom súvetí
Opakovanie učiva (2 hodiny)	
Žiak vie aplikovať nadobudnuté vedomosti z ortografie. vie posúdiť text z hľadiska jazykovej správnosti. vie napísať čistopis s opravenými chybami.	Pojmy z predchádzajúcich hodín. **Kontrolný diktát č. 4 (opakovanie učiva z 8. ročníka)**
Žiak vie na základe korektorských značiek skontrolovať text, identifikovať chyby a opraviť ich.	Sebahodnotenie. **Oprava kontrolného diktátu č. 4**
Projekt (4 hodiny)	
Žiak aktivizuje a sumarizuje poznatky o rozprávaní, dokáže identifikovať všetky časti vnútornej kompozície rozprávania (úvod, zápletka, vyvrcholenie, obrat, rozuzlenie).	**Rozprávanie** *(Tri želania)* Rozprávanie a jeho vnútorná kompozícia: úvod – zápletka – vyvrcholenie – obrat – rozuzlenie, ja-rozprávanie, on- rozprávanie.
Žiak vie vysvetliť pojem pointa, dokáže napísať príbeh, ktorý obsahuje všetky časti vnútornej kompozície.	Pointa
V skupine dokáže príbeh transformovať do rozhlasovej hry. Žiaci v skupinách nahrajú príbeh vo forme rozhlasovej hry (alebo len prerozprávaný) na CD. žiak vytvorí k CD graficky zaujímavú obálku. Žiak dokáže pred triedou a ohodnotiť príbehy ostatných.	Rozprávanie
Žiak dokáže doplniť do príbehov vhodné pointy, formou krátkeho komiksu dokáže vytvoriť vlastný príbeh s pointou.	
Opakovanie učiva (4 hodiny)	
Žiak si upevňuje a sumarizuje vedomosti nadobudnuté v 8. ročníku.	Zhrnutie učiva a záverečné opakovanie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
	Slovné druhy, vetné členy, jednoduché vety a súvetia.
	Zhrnutie učiva a záverečné opakovanie
Žiak vie aplikovať nadobudnuté vedomosti a spôsobilosti.	Pojmy z predchádzajúcich hodín. Výstupná previerka
Žiak dokáže na základe analýzy textov identifikovať chyby a opraviť ich.	Sebahodnotenie Analýza výstupnej previerky

Obsah vzdelávania pre 8. ročník Slovenský jazyk a literatúra (časť literárna výchova)
Časová dotácia: 2 h / týždeň / 66 h / rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Opakovanie učiva (2 hodiny)	
Žiak dokáže plynulo čítať súvislý náučný i umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava spisovnú výslovnosť. Žiak vie rozlíšiť umelecký a náučný text. Vie určiť tému a hlavnú myšlienku textu.	Všeobecné pojmy Opakovanie a upevňovanie vedomostí z predchádzajúcich ročníkov. Technika čítania
Informovať žiakov o učive 8. ročníka, oboznámiť ich s obsahom cieľmi vyučovania literatúry	**Rozhovor dvoch detí**
Poézia (20 hodín)	
Žiak dokáže vysvetliť pojem lyrika a dokáže ju odlíšiť od epiky. Žiak dokáže určiť dielo z hľadiska literárneho druhu a formy (poézia, próza).	**Lyrická poézia** Literárny druh, lyrika, epika, poézia, próza.
Žiak dokáže plynulo čítať súvislý umelecký text, pri hlasnom čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. Žiak dokáže vysvetliť pojem ľúbostná lyrika, lyrický hrdina. Dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. Dokáže porovnať ľudovú a poloľudovú ľúbostnú poéziu a povedať znaky, ktoré majú spoločné/odlišné.	**Ľúbostná poézia – ľudová a poloľudová** **Ľudová pieseň: Červené jabĺčko, Láska, bože, láska** **Poloľudová pieseň: Sivé oči, sivé, jako tá mrákava** Ľúbostná lyrika, ľudová a poloľudová pieseň.
Žiak dokáže vysvetliť rozdiel medzi ľudovou a autorskou piesňou. Dokáže vysvetliť pojem poézia a dokáže zaradiť žánre patriace k poézii. Dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, kompozície a štylizácie. Dokáže v básni nájsť metaforu, epiteton a prirovnanie. Dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo.	**Ľúbostná lyrika – autorská** **Veľpieseň od Šalamúna: Pieseň piesní.** Lyrický hrdina, lyrická báseň, poézia, ľúbostná lyrika.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak dokáže porovnať básne na základe témy (láska k žene, láska k vlasti). Dokáže analyzovať báseň z hľadiska kompozície (znelka/sonet) a štylizácie. Dokáže v básni vyhľadať jazykové umelecké prostriedky a dokáže sformulovať svoj čitateľský zážitok z nich.	**Ján Kollár: Slávy dcéra** Lyrický hrdina, lyrická báseň, poézia, ľúbostná lyrika, téma lásky k vlasti.
Žiak dokáže vysvetliť pojem symbol a vie ho vyhľadať v texte. Dokáže vysvetliť známe symboly a rozumie funkcii symbolov v texte. Dokáže analyzovať báseň (kompozícia, štylizácia, metrika) a na základe analýzy vyjadriť svoj čitateľský zážitok.	**Ľudovít Štúr: Rozlúčenie** Symbol, lyrická báseň, verš, strofa, téma, hlavná myšlienka.
Žiak dokáže nahlas plynulo čítať básnický text, pri čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. Dokáže sformulovať svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo.	**Andrej Sládkovič: Marína** Básnická otázka, rým, rytmus, verš, strofa, lyrická báseň,
Žiak dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie. Dokáže vysvetliť pojem básnická otázka a vyhľadať básnickú otázku v texte básne. Dokáže porovnať ľúbostnú poéziu Sládkoviča s básňou Ľ. Štúra a Jána Kollára a so súčasnými autormi.	**Andrej Sládkovič: Marína** téma lásky k žene, hlavná myšlienka.
Žiak dokáže nahlas plynulo čítať básnický text, pri čítaní správne dýcha, artikuluje a dodržiava správnu výslovnosť. Dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. Dokáže sformulovať svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo.	**Janko Kráľ: Moja pieseň** Ponáška na ľudovú slovesnosť, verš, strofa, rým, rytmus, sylabický veršový systém.
Žiak vie vysvetliť pojem lyrická báseň a zaradiť báseň k literárnemu druhu. Žiak vie porovnať básne dvoch autorov z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. Vie vytvoriť definíciu a vysvetliť pojem básnická otázka. Dokáže ju vyhľadať	**Alexander Puškin: Slávik a ruža,** **Sándor Petöfi: Povedal by som** Lyrická báseň, motív lásky, básnická otázka.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
v texte a vytvoriť básnickú/rečnícku otázku vo vlastných textoch.	
Žiak dokáže vytvoriť a vysvetliť definíciu metafory. Dokáže ju v texte vyhľadať a vytvoriť vlastnú metaforu. Žiak dokáže porovnať básne dvoch autorov z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. Dokáže na základe zadania (pokynov) vytvoriť vlastnú báseň (cinquain). Túto báseň dokáže plynulo prečítať pred triedou. Dokáže sformulovať svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo.	**Rainer Maria Rilke: Ľúbostná pieseň** Voľný verš, rým, rytmus, verš, strofa, téma,
Rozbor textu	**Ján Smrek: Dievča v rozkvete** metafora, epiteton, básnická otázka.
Žiak dokáže porovnať dve básne z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky. Dokáže transformovať text básne do prozaického / dramatického textu (dialógu).	**Milan Rúfus: A napokon láska.** **Vojtech Mihálik: Starý album** Téma, hlavná myšlienka, voľný verš, lyrická báseň.
Žiak dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie. Dokáže sformulovať svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. Žiak dokáže vyhľadať umelecké básnické prostriedky a vysvetliť ich význam.	**Prírodná poézia** **Pavol Országh-Hviezdoslav: Pozdrav** Prírodná lyrika, epiteton, metafora, rým, rytmus, téma, hlavná myšlienka.
Žiak dokáže transformovať text básne na umelecký opis. Dokáže plynulo prečítať svoj text pred triedou.	**Maša Haľamová: Vyznanie** Prírodná lyrika
Žiak dokáže vysvetliť pojem modlitba a dokáže nájsť znaky modlitby v texte. Dokáže analyzovať text z hľadiska témy a štylizácie. Dokáže porovnať rôzne texty modlitieb z hľadiska formy.	**Modlitba** **Liturgické modlitby (Modlitba Pána, K anjelovi strážcovi)** **Antoine De Saint-Exupéry: Exupéryho modlitba** Modlitba, próza, poézia, téma,

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak dokáže v básnických textoch nájsť a vysvetliť umelecké jazykové prostriedky. Dokáže sformulovať svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo.	**Milan Rúfus: Modlitba za starkú,** **Rozhovor v parku so strážnym anjelom** Hlavná myšlienka, vonkajšia kompozícia.
Žiak dokáže zaradiť báseň k príslušnému lit. druhu a forme. Dokáže analyzovať báseň z hľadiska témy, kompozície, štylizácie a metriky.	**Epická poézia** **Samo Chalupka: Mor ho!** Epika, epická báseň, poézia,
Žiak dokáže charakterizovať kladného a záporného hrdinu básne. Dokáže sformulovať svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. Dokáže transformovať poetický text do prozaického / dramatického	**Samo Chalupka: Mor ho!** Prednes básne - recitácia Rytmus, rým, verš, strofa, Epiteton, metafora, básnická otázka, kolektívny hrdina.
	Pavol Országh-Hviezdoslav: Rastislav Rozbor textu
Žiak dokáže zostaviť dejovú osnovu, prerozprávať obsah básne	Epická poézia, dejová osnova
Opakovanie učiva (2 hodiny)	
Žiak dokáže vytvoriť a vysvetliť definície pojmov lyrika, epika, poézia, próza, ľúbostná poézia, prírodná poézia, modlitba. Dokáže vysvetliť vzťahy medzi týmito pojmami a zaradiť umelecké texty k literárnemu druhu a žánru.	**Opakovanie tematického celku** Lyrika, ľúbostná poézia, prírodná poézia, modlitba, poézia, próza.
	(Polročné opakovanie)
Projekt (3 hodiny)	
Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. Žiak dokáže vytvoriť nový text/obraz (próza, ilustrácia, komiks, báseň a pod.), ktorým reaguje na prečítané umelecké dielo.	Projekt, časopis.
Žiaci v skupinách vytvoria triedny časopis, v ktorom uverejnia svoje príspevky.	Projekt triedny časopis

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak dokáže vytvoriť krátke umelecké texty	Prezentácia projektu
Próza (11 hodín)	
Žiak dokáže vyvodiť a vysvetliť definíciu pojmu epika. Rozumie, že epika môže byť v neviazanej (próza) aj viazanej umeleckej reči (poézia). Dokáže v diele identifikovať základné charakteristické znaky epiky. Dokáže v texte rozlíšiť pásmo rozprávača a pásmo postáv. Dokáže určiť druh rozprávania (ja- rozprávanie).	**Zo života mladých ľudí** **Antoine de Saint-Exupéry: Malý princ** Hlavná postava, charakteristika postavy, hlavná myšlienka, ilustrácia.
Charakterizuje hlavné postavy príbehu. Dokáže nakresliť ilustráciu k prečítanému textu.	**Malý princ** – rozbor textu
Žiak dokáže určiť druh rozprávania v texte. Dokáže z textu vypísať kľúčové slová, zostaviť osnovu a podľa nej prerozprávať dej ukážky. Žiak dokáže transformovať text z ja- rozprávania do on-rozprávania alebo dramatickej formy. Žiak dokáže posúdiť, ktorá forma je sugestívnejšia.	**Margita Figuli: Tri gaštanové kone** Novela, hlavná postava, rozprávač, charakteristika postavy.
	Tri gaštanové kone – rozbor textu Román, druhy románov, vonkajšie členenie
Žiak vie charakterizovať dievčenský román ako typ románu určený dospievajúcim dievčatám, v ktorom je hlavnou postavou hrdinka.	**Dievčenský román** **Lucy Maud Montgomeryová: Anna zo Zeleného domu** Dievčenský román, hlavná postava, charakteristika postavy, on-rozprávanie, ja- rozprávanie,
Žiak dokáže charakterizovať hlavnú postavu na základe jej konania a svoje tvrdenia vie podložiť argumentami.	**Dievčenský román** **Lucy Maud Montgomeryová: Anna zo Zeleného domu** dej, udalosti, epika, monológ, dialóg.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie charakterizovať dobrodružný román ako epické dielo vyznačujúce sa príbehovosťou a dramatickosťou. Žiak vie vysvetliť pojem historický román. Žiak dokáže v texte určiť hlavné a vedľajšie postavy,	**Dobrodružná literatúra** **Joe Alex: Čierne koráby** Hlavná a vedľajšia postava, dobrodružný román, historický román.
Žiaci v skupinách transformujú text ukážky do rôznych foriem (príbeh, odborná prednáška, informácia). Žiak dokáže zhodnotiť svoj zážitok z prezentovaných textov a vie uviesť, čo ho vyvolalo.	**Joe Alex: Čierne koráby**
Žiak vie charakterizovať vedecko- fantastický román /poviedku ako epický žáner, v ktorom autor nielen využíva súčasné poznatky o vede a technike, ale aj umelecky spracúva svoje vízie (predstavy) o budúcnosti. Vie určiť znaky toho žánru. Dokáže analyzovať text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie.	**Vedecko-fantastická literatúra** **Jules Verne: Cesta na Mesiac** – rozbor textu Vedecko-fantastický román, kompozičné prostriedky v epickom texte: pásmo rozprávača a pásmo postáv. Monológ a dialóg. Prerozprávanie deja. Oddelenie vážnych častí od humorných.
	Vedecko-fantastická literatúra Hlavné znaky a autori **Jules Verne** – život a tvorba
Žiak dokáže určiť hlavné postavy a napísať ich krátku charakteristiku. Vie určiť, kde sa v texte spája vedecké a fantastické a vytvára zaujímavú podobu príbehu.	**William Kotzwinkle: E. T. Mimozemšťan**
Dramatické umenie (2 hodiny)	
Žiak dokáže vytvoriť a vysvetliť definície pojmov scenár, režisér, scenárista, herec, dramaturg, televízia, film.	**William Kotzwinkle: E. T. Mimozemšťan** – filmové spracovanie umeleckého textu Scenár, režisér, scenárista, herec, dramaturg, televízia, film.
Žiak dokáže porovnať umelecký text a jeho filmové spracovanie. Dokáže vyjadriť svoj zážitok z filmu a uviesť, čo ho vyvolalo.	**Filmové spracovanie umeleckého textu**

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Próza (22 hodín)	
Žiak dokáže vyjadriť svoj čitateľský zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo.	**Douglas Adams: Stopárov sprievodca galaxiou** Vedecko-fantastický román, kombinácia sci-fi, komédie, dobrodružného žánru a filozofických úvah, vtip, humor (absurdita).
Žiak dokáže vytvoriť nový text, ktorým reaguje na prečítané umelecké dielo (bedeker).	Vedecko-fantastický román, kombinácia sci-fi.
Žiak dokáže analyzovať umelecký text z hľadiska témy, vonkajšej a vnútornej kompozície a štylizácie.	**Denník** **Móric August Beňovský:** **Osudy a cesty grófa Mórica Augusta Beňovského** Dobrodružný cestopisný denník.
Žiak dokáže transformovať text z ja-rozprávania do on-rozprávania. Dokáže obe formy porovnať a určiť v čom sa odlišujú.	Denník ako druh románu, ja-rozprávanie.
Žiak dokáže v texte rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy, dokáže opísať vzťahy medzi nimi,	**Sue Towsendová: Tajný denník 13 a polročného Adriana Molla** Román vo forme denníkových zápiskov,
Žiak dokáže charakterizovať hlavnú postavu a svoje tvrdenia položiť ukážkami z textu.	**Sue Towsendová: Tajný denník 13 a polročného Adriana Molla** – rozbor textu hlavné postavy, vedľajšie postavy, ja- rozprávanie.
Žiak dokáže porovnať dve literárne postavy. Dokáže sformulovať svoj literárny zážitok a uviesť, čo ho vyvolalo. Dokáže určiť vonkajšiu a vnútornú kompozíciu prečítaného textu.	**Louis Rennison: Denník Georgie Nicolsonovej** Román vo forme denníkových zápiskov.
Žiak dokáže vytvoriť text denníku (viesť si denník).	**Louis Rennison: Denník Georgie Nicolsonovej** - rozbor textu
Žiak vie vysvetliť rozdiel medzi umeleckým a vecným textom.	**Vedecko-populárna literatúra** **Matej Bel: Zvolenská stolica** Encyklopedické dielo, umelecký text, vecný text.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak dokáže vysvetliť, že encyklopedické dielo poskytuje čitateľovi skôr informácie.	**Matej Bel: Zvolenská stolica** – rozbor textu
Žiak vie vysvetliť pojem vedecko- populárna literatúra a vie zaradiť známe diela do tejto skupiny.	**Matúš Kučera: Konštantín a Metod** Literatúra faktu, vecný a umelecký text.
Žiak dokáže analyzovať text z hľadiska vnútornej kompozície, vonkajšej kompozície, štylistiky, jazyka. Dokáže porovnať úryvok s úryvkom legendy.	**Matúš Kučera: Konštantín a Metod** – rozbor textu
Žiak analyzuje slová použité v úryvku. Vie nájsť paralely medzi prísloviami z úryvku a slovenskými prísloviami. Pri práci dokáže použiť slovníky (SCS, KSSJ, Malý frazeologický slovník).	**Vojtech Zamarovský: „Slová, slová, slová...“** Historický cestopis, slovná zásoba, odborná terminológia,
	Vojtech Zamarovský: „Slová, slová, slová...“ – rozbor textu metafora, prirovnanie, epiteton.
Žiak dokáže analyzovať slovnú zásobu ukážky. Vie vysvetliť slovné spojenia použité v ukážke.	**Jana Skladaná: Slová z hlbín dávnych vekov** Umelecký a vecný text, frazeologizmy, slovná zásoba.
Žiak vie v ukážke nájsť znaky umeleckého a vecného textu a svoje tvrdenia podporiť argumentami.	**Jana Skladaná: Slová z hlbín dávnych vekov** – rozbor textu
Žiak dokáže dielo určiť z hľadiska literárneho druhu/žánru (literatúra faktu, biografický román). Dokáže vytvoriť a vysvetliť definíciu pojmu literatúra faktu (texty, ktoré majú predovšetkým poznávaciu funkciu) a biografický román (opisuje život jednej osobnosti).	**Literatúra faktu** **Erik Newth: Všetko sa skladá z atómov** Literatúra faktu, vecný a umelecký text, realita a fikcia,
Žiak dokáže charakterizovať hlavného hrdinu ukážky. Žiak rozumie, že v tomto type diel sú udalosti / fakty spracúvané tak, aby u čitateľa vyvolali estetický zážitok. Žiak dokáže vyjadriť umelecký zážitok z diela a vie uviesť, čo ho vyvolalo. Žiak	**Biografický román** **Laco Zrubec: Zomrel dva razy** vnútorná kompozícia umeleckého diela, charakteristika hlavnej postavy, biografický román.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
rozumie rozdielu fakt - fikcia v diele.	
	Laco Zrubec: Zomrel dva razy – rozbor textu
Žiak rozumie pojmu literatúra faktu - texty, ktorí majú predovšetkým poznávaciu funkciu. Vie vysvetliť rozdiel medzi realitou a fikciou v texte.	**František Gel: Premožiteľ neviditeľných dravcov**
Žiak dokáže charakterizovať hlavného hrdinu ukážky - vedca a obyčajného človeka.	**František Gel: Premožiteľ neviditeľných dravcov** – rozbor textu
Žiak dokáže vytvoriť a vysvetliť definície pojmov detektívny román, detektív. Dokáže zaradiť dielo do príslušného žánru a určiť jeho vnútornú kompozíciu. Žiak vie charakterizovať hlavnú postavu detektíva.	**Detektívny román** Arthur Conan Doyle: Pes baskervillský - úryvok **Agatha Christie** - úryvok z jedného jej románu Detektívny román, detektív, vnútorná kompozícia (úvod, zápletka, vyvrcholenie, obrat rozuzlenie).
Projekt (4 hodiny)	
Žiak dokáže predstaviť významnú osobnosť, o ktorej čítal knihu / úryvok. Žiak dokáže vytvoriť plagát, pomocou ktorého predstaví túto osobnosť. Žiaci vytvoria v priestore školy "Živé múzeum", v ktorom prezlečení za vybrané osobnosti predstavia najvýznamnejšie činy a životné osudy známych osôb.	**Projekt - Živé múzeum** Projekt, plagát, verbálne a neverbálne jazykové prostriedky.
	Zhrnutie a opakovanie učiva 8. ročníka Previerka vedomostí žiakov
Žiak ovláda obsahový a výkonový štandard 8. ročníka	Hodnotenie a klasifikácia práce žiakov v 8. ročníku

Učebné osnovy Slovenský jazyk v 8. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet slovenský jazyk, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

Slovenský jazyk 3 VH týždenne - 99 VH za školský rok
Literatúra 2 VH týždenne – 66 VH za školský rok
Vzdelávacia oblasť *Jazyk a komunikácia* 99 *vyučovacích hodín*

Zvuková rovina jazyka a pravopis. 5 VH
vsuvka, oslovenie, prístavok

Významová/ lexikálna rovina 17 VH
spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov, nepriame pomenovanie: metafora, jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania),ustálené slovné spojenie – frazeologizmus

Tvarová/morfologická rovina jazyka 36 VH
podstatné mená mužského rodu zvieracie, podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l, cudzie nesklonné podstatné mená, skloňovanie podstatného mena pani, zámená – ohybný slovný druh; skloňovanie; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie, častice: neohybný slovný druh

Syntaktická/skladobná rovina 25 VH
vedľajšie vetné členy: prívlastok (zhodný, nezhodný), prístavok, jednoduché súvetie, interpunkcia, vedľajšie vetné členy, predmet, príslovkové určenie: miesta, času, spôsobu, príčiny

Sloh 16 VH
výťah, prihláška, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný prejav

1. Čítanie s porozumením

výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

výťah, prihláška, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný prejav

nepriame pomenovania: metafora, jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus

vsuvka, prístavok, oslovenie, podstatné mená mužského rodu zvieracie, podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l, cudzie nesklonné podstatné mená, skloňovanie

podstatného mena pani, zámená – ohybný slovný druh; skloňovanie; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie, častice: neohybný slovný druh, vedľajšie vetné členy: prívlastok (zhodný, nezhodný), prístavok, jednoduché súvetie, interpunkcia

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; vyhľadať, prijať a spracovať informácie; formulovať svoj názor a argumentovať; regulovať svoje konanie

2. Písanie

výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad, výťah, prihláška, úradný/štruktúrovaný životopis, slávnostný prejav

spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov nepriame pomenovanie: metafora, jednoslovné pomenovania, viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus

vsuvka, prístavok, oslovenie, jednoduché súvetie, vedľajšie vetné členy, predmet, príslovkové určenie: miesta, času, spôsobu, príčiny, prívlastok: zhodný, nezhodný, prístavok, interpunkcia

vsuvka, prístavok, oslovenie spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov, nepriame pomenovania: metafora, jednoslovné pomenovania a viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus, podstatné mená mužského rodu zvieracie, podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l, cudzie nesklonné podstatné mená, skloňovanie podstatného mena pani, zámená: ohybný slovný druh; skloňovanie zámen; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie, neohybné slovné druhy – častice, jednoduché súvetie, vedľajšie vetné členy: prívlastok(zhodný, nezhodný), prístavok, interpunkcia

Kľúčové kompetencie: kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne vyjadriť vôľu a city;
tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém;

3. Hovorenie

výťah; odborný opis; prihláška; úradný list; úradný/štruktúrovaný životopis; slávnostný prejav; texty jednotlivých jazykových štýlov: náučný, administratívny, publicistický, rečnícky, hovorový, umelecký; texty jednotlivých slohových postupov: informačný, rozprávací, opisný, výkladový; úvaha; výklad

vsuvka, oslovenie, prístavok, nepriame pomenovanie: metafora, jednoslovné pomenovania a viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus, slávnostný prejav

spôsoby obohacovania slovnej zásoby: tvorenie slov, preberanie slov nepriame pomenovania: metafora, jednoslovné pomenovania a viacslovné pomenovania (združené pomenovania), frazeologizmus

vsuvka, prístavok, oslovenie, podstatné mená mužského rodu zvieracie, podstatné mená mužského rodu neživotné zakončené na -r, -l, cudzie nesklonné podstatné mená, skloňovanie podstatného mena pani, zámená – ohybný slovný druh; skloňovanie; základný tvar zámen; rod, číslo, pád; delenie zámen: opytovacie, ukazovacie, častice: neohybný slovný druh, jednoduché súvetie

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; tvoriť, prijať a spracovať informácie; vyhľadávať a sprostredkovať informácie; kriticky myslieť; tvorivo myslieť; verbálne a neverbálne vyjadriť vôľu a city; tolerovať odlišnosti jednotlivcov a skupín; spolupracovať s jednotlivcami aj skupinami; vžiť sa do pocitov a konania osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém

Použité prierezové témy:
Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova / jej súčasťou je regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra/, Ochrana života a zdravia.

Učebné osnovy z literatúry v 8. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:
sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet etická výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:
2VH týždenne - 66 VH za školský rok
Vzdelávacia oblasť *Jazyk a komunikácia* 66 *vyučovacích hodín*

Všeobecné pojmy
literatúra faktu, vedecko-fantastická literatúra, vedecko-populárna literatúra

Literárne druhy
epika, lyrika: prírodná, ľúbostná

Literárne žánre
modlitba , román: detektívny román, biografický román, dievčenský román, historický román, dobrodružný román, román vo forme denníka, literatúra faktu, vedecko-fantastická literatúra, vedecko-populárna literatúra

Štylizácia textu
básnická otázka, metafora

Štruktúra diela
vonkajšia kompozícia literárneho diela – diel

TEMATICKÉ CELKY
Umelecká literatúra v poézii - **31** VH
Poézia

Modlitba
Básnická otázka,
Metafora
Umelecká literatúra v próze - **35** VH
Román: detektívny román, biografický román, dievčenský román, historický román, dobrodružný román, román vo forme denníka, literatúra faktu, vedecko-fantastická literatúra, vedecko-populárna literatúra.

Kľúčové kompetencie

1. umelecká literatúra
Aplikačný kontext, druhy textov: báseň, lyrika: lyrické dielo, ľúbostná lyrika, prírodná lyrika, spoločenská lyrika, reflexívna lyrika; modlitba

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; reflektovať vlastnú identitu

2. umelecká literatúra v próze
Aplikačný kontext, druhy textov: epika: epické dielo; detektívny román; biografický román; dievčenský román; historický román; dobrodružný román, román vo forme denníka; vedecko-fantastická literatúra; literatúra faktu; populárno-vedecká literatúra

Kľúčové kompetencie: používať kognitívne operácie; formulovať svoj názor; verbálne vyjadriť city; vžiť sa do pocitov a konania inej osoby; vytvárať vlastný hodnotový systém; reflektovať vlastnú identitu

Použité prierezové témy:
Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova / jej súčasťou je regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra/, Ochrana života a zdravia.

Prirezové témy slovenský jazyk a literatúra

Ročník: piaty

Prierezová téma	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Komunikačné zručnosti-argument,diskusia,interview, Ústna ľudová slovesnosť
Enviromentálna výchova	Opis zvieraťa,pozorovanie prírody, Encyklopédie
Mediálna výchova	Digitálne médiá-sms,e-mail,pozvánka,správa,oznámenie,inzerát Film- filmová rozprávka,bábkové divadlo
Ochrana života a zdravia	Statický opis,prídavné mená-vzor pekný Povesti –M .Ďuríčková,
Multikultúrna výchova	Podstatné mená mužského rodu Rozprávky iných národov
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Zemský poklad ,Detvan a Jánošíkov poklad Vzory podstatných mien

Ročník :šiesty

Prierezová téma	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Komunikačné zručnosti,Kvety našich sviatkov,Privlastňovacie prídavné mená Hádanky,Ezopove bájky
Mediálna výchova	Komunikácia-správa,oznámenie Rozprávka-Princezná so zlatou hviezdou na čele
Ochrana života a zdravia	Báje rôznych národov,Kočovníci severu
Multikultúrna výchova	Privlastňovacie prídavné mená Turčín Poničan,Príbehy z prírody,Báje
Enviromentálna výchova	Jednoduchý statický opis,tvorenie slov,Dynamický opis Báje,bájky,R.Moric-Prefíkané vrany
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Zámená a podstatné mená –pravopis Popoluškine šaty,Oči

Ročník :siedmy

Prierezová téma	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Príhovor,asertívna komunikácia Robinsonáda,
Mediálna výchova	Komunikačný zámer-reklama,Filmový scenár,
Ochrana života a zdravia	D.Defoe:Robinson Crusoe,Ako sa správne stravovať,
Multikultúrna výchova	Cudzie slová a ich pôvod,Diskusia o príčinách utečenectva Western
Enviromentálna výchova	Umelecký opis prírody,robinsonáda
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	J.Lenko :Dcérke, Syntax-vedľajšie vetné členy

Ročník : ôsmy

Prierezové témy	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Slávnostný prejav,priame a nepriame pomenovania v komunikácii Poézia štúrovských básnikov
Mediálna výchova	On-line formuláre,prihláška,útvary administratívneho štýlu Rozhlasová hra
Ochrana života a zdravia	Správne stravovanie,zdravá výživa E.T.mimozemšťan,Anna zo Zeleného domu
Multikultúrna výchova	Podstatné mená cudzieho pôvodu,nesklonné podstatné mená Exupéry .dielo Malý princ,modltba
Enviromentálna výchova	Zvieracie podstatné mená Prírodná lyrika-P.O.Hviezdoslav,M.Haľamová
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Skloňovanie slova pani Životopis, M.Figuli:Tri gaštanové kone,F.Gél:Premožiteľ neviditeľných dravcov

Ročník :deviaty

Prierezové témy	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Slová poda spisovnosti,obohacovanie slovnej zásoby,rečnícky štýl Úvaha,A.Sládkovič:Nehaňte ľud môj,
Mediálna výchova	Úvaha,výkladový slohový postup, Dráma,filmové umenie,muzkál
Ochrana života a zdravia	Neohybné slovné druhy Wilsonová:Dieľa zo smetiska
Multikultúrna výchova	Obohacovanie slovnej zásoby Tvorb a autorov iných národov
Enviromentálna výchova	Umelecký štýl,slovná zásoba S.Chalupka :Kráľohoľská,I.Krasko:Otcova roľa
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	J.G.Tajovský:Ženský zákon,D.Dušek:Zimomriavky Opakujeme skloňovanie podstatných a prídavných mien-pravopis

ANGLICKÝ JAZYK

Úvod

Vzdelávací štandard z anglického jazyka pre nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A2 svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Zahŕňa výkonový a obsahový štandard, ktorý je východiskom školského vzdelávacieho programu pre príslušný vyučovací predmet a daný stupeň vzdelávania. Zároveň obsahuje odporúčané časti, ktoré dotvárajú plastický obraz o používaní a ovládaní jazyka na úrovni A2. Vzdelávací štandard predstavuje rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií a ich realizáciu v rôznych komunikačných kontextoch. Zároveň poskytuje priestor na vytváranie množstva komunikačných situácií a podporuje činnostne zameraný prístup. V tomto zmysle nemajú byť žiaci len pasívnymi aktérmi výučby a konzumentmi hotových poznatkov, ktoré si majú len zapamätať a následne zreprodukovať. Vzdelávací štandard je programom rôznych činností a otvorených príležitostí na rozvíjanie individuálnych učebných možností žiakov.

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet anglický jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a spoločne s vyučovacím predmetom slovenský jazyk a literatúra, resp. jazyk národnostnej menšiny a literatúra vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, Anglický jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj v práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca. Výučba prvého cudzieho jazyka, t. j. anglického jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A2 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A2 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania anglického jazyka na úrovni A2 podľa SERR je nasledujúca

Rozumie vetám a často používaným výrazom vzťahujúcim sa na oblasti, ktoré sa ho bezprostredne týkajú (napríklad najzákladnejšie informácie o sebe, o rodine, nakupovaní, miestnom zemepise a o zamestnaní). Dokáže komunikovať v jednoduchých a rutinných úlohách vyžadujúcich si jednoduchú a priamu výmenu informácií o známych a bežných záležitostiach. Dokáže jednoduchými slovami opísať svoje rodinné zázemie, bezprostredné okolie a záležitosti v oblastiach nevyhnutných potrieb (SERR, 2013, s. 26)

Ciele predmetu

Hlavným cieľom vyučovania cudzieho jazyka je komunikácia v cudzom jazyku. Cieľom praktického ovládania anglického jazyka v základnej škole je, aby žiak dosiahol základnú úroveň komunikatívnej kompetencie, ktorá vytvára predpoklady pre jeho ďalšie štúdium a v profesionálnej praxi. Výber tém, textov a sociálnych foriem sa orientuje na veku primerané postoje, zážitky, záujmy a potreby žiaka, ako aj na jeho výkonnostnú úroveň. Podporuje sa samostatnosť žiaka. Žiak je stredobodom vyučovania.
Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu anglický jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup- na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu anglický jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine

- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,

- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:
• kritické myslenie, t.j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,
• tvorivé myslenie, t.j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
• prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- vedome získavať nové vedomosti a zručnosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať si ich,
- uvedomovať si stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- opísať rôzne stratégie učenia sa s cieľom pochopiť ich a používať,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať zručnosti, prepájať ich s už osvojeným učivom, systematizovať ich a využívať ich pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- pri samostatnom štúdiu využívať dostupné materiály,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.
-

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa používať konkrétne jazykové prostriedky v komunikácii. Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí anglickým jazykom.

Komunikačné kompetencie zahŕňajú nasledovné zložky:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže používať:

- bežné slová a slovné spojenia nevyhnutné pre uspokojovanie jednoduchých komunikačných potrieb obmedzeného charakteru,
- základné vetné modely a komunikovať o osvojených témach prostredníctvom naučených slovných spojení a skupín niekoľkých slov a výrazov,
- obmedzený repertoár naučených krátkych slovných spojení, ktoré sa týkajú predvídateľných základných jazykových situácií,
- osvojenú slovnú zásobu tak, aby si dokázal poradiť v každodennom konaní, ktoré sa týka známych situácií a tém,
- niektoré jednoduché gramatické štruktúry cudzieho jazyka, aj keď sa systematicky dopúšťa základných chýb, ale je mu rozumieť (upravené SERR, 2013, s.111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- komunikovať v bežných spoločenských situáciách,
- jednoducho sa vyjadrovať pomocou základných funkcií jazyka, akými sú napr. výmena informácií, žiadosť, vyjadrenie vlastných názorov a postojov, pozvanie, ospravedlnenie atď.,
- udržať a rozvinúť spoločenskú konverzáciu prostredníctvom najjednoduchších bežných výrazov (upravené SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- usporiadať vety v takom poradí, aby vytvorili koherentný jazykový celok (tematická organizácia, logické usporiadanie slov, príčina/následok),
- využívať základné funkcie jazyka s cieľom poskytnúť a vyhľadať faktografické informácie, vyjadriť a zisťovať postoj, vyjadriť presvedčenie, nadviazať kontakt s ľuďmi,
- používať jednoduché spôsoby na začatie, udržanie a ukončenie krátkeho rozhovoru
- používať najčastejšie sa vyskytujúce spojovacie výrazy na prepojenie jednoduchých viet potrebných na vyrozprávanie alebo opis príbehu v logickom časovom slede (upravené SERR, 2013, s.124–132).

Výkonový štandard – komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak dosiahnuť na konci každého ročníka. Navrhované delenie výkonových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A2.
Jazykové činnosti a stratégie sa rozvíjajú väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci 6. ročníka dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.

Žiak na konci 7. ročníka dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach.
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.

Žiak na konci 8. ročníka dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- rozumieť jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,

- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú
- identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe.

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- porozumieť podstate počutého natoľko, aby bol schopný spĺňať konkrétne potreby za predpokladu, že reč je jasne formulovaná a pomaly artikulovaná,
- porozumieť slovným spojeniam a vetám vzťahujúcim sa na bežné oblasti každodenného života,
- porozumieť základným informáciám v krátkych zvukových záznamoch, v ktorých sa hovorí o predvídateľných každodenných záležitostiach,
- rozumieť jednoduchým pokynom informatívneho charakteru,
- pochopiť vety, výrazy a slová, ktoré sa ho priamo týkajú
- identifikovať tému vypočutej diskusie,
- porozumieť základným bodom v rečovom prejave na témy, ktoré sú mu známe (upravené SERR, 2013, s. 68, 69).

Čítanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci 6. ročníka dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.

Žiak na konci 7. ročníka dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.

Žiak na konci 8. ročníka dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov.

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- porozumieť krátkym jednoduchým textom, ktoré obsahujú veľmi frekventovanú slovnú zásobu,
- rozumieť označeniam a nápisom na verejných miestach,
- pochopiť konkrétne informácie v jednoduchších písaných materiáloch, s ktorými prichádza do styku, akými sú napríklad listy, brožúry a krátke texty,
- porozumieť jednoduchým osobným listom,
- vyhľadať konkrétne informácie v jednoduchých každodenných materiáloch, akými sú napríklad prospekty, jedálne lístky, programy a časové harmonogramy,
- vyhľadať špecifické informácie v zoznamoch a vybrať z nich potrebné informácie,
- z kontextu krátkeho prečítaného textu pochopiť význam niektorých neznámych slov(upravené SERR, 2013, s. 71 – 74).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak na konci 6. ročníka dokáže:

- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy.

Žiak na konci 7. ročníka dokáže:

- napísať jednoduché osobné listy,

- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina.

Žiak na konci 8. ročníka dokáže:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy.

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- napísať krátke jednoduché poznámky z okruhu jeho záujmov,
- napísať jednoduché osobné listy,
- zaznamenať krátky jednoduchý odkaz za predpokladu, že môže požiadať o jeho zopakovanie a preformulovanie,
- stručne a krátkymi vetami predstaviť a charakterizovať osoby a veci,
- napísať jednoduché vety a spojiť ich najčastejšie sa vyskytujúcimi spojovacími výrazmi,
- jednoducho opísať aspekty všedného dňa - miesto, škola, rodina, záujmy (upravené SERR, 2013, s. 85 –86, 127).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak na konci 6. ročníka dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Žiak na konci 7. ročníka dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Žiak na konci 8. ročníka dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia a reagovať na ne,
- vyjadriť, čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť.

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- komunikovať v jednoduchých a bežných situáciách, ktoré vyžadujú jednoduchú a priamu výmenu informácií na známe a bežné témy,
- zvládnuť krátke spoločenské konverzačné výmeny,
- zapojiť sa do krátkych rozhovorov na známe a bežné témy,
- používať jednoduché zdvorilostné formy oslovení,
- sformulovať pozvania, návrhy a ospravedlnenia a reagovať na ne,
- vyjadriť , čo sa mu páči a čo nie,
- požiadať o rôzne jednoduché informácie, služby a veci, alebo ich poskytnúť(upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak na konci 6. ročníka dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti .

Žiak na konci 7. ročníka dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti.
-

Žiak na konci 8. ročníka dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok.
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti.

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- opísať každodenné skutočnosti zo svojho prostredia, napríklad ľudí, školu a miesto,
- opísať niečo ako jednoduchý sled myšlienok,
- podať krátky jednoduchý opis udalostí a činností, opísať svoje plány a osobné skúsenosti (upravené SERR, 2013,s. 60).

Kompetencie a funkcie jazyka

V rámci 6. až 9. ročníka ZŠ sa v anglickom jazyku rozvíjajú tie kompetencie a funkcie jazyka, ktoré sú špecifikované v časti Obsahový štandard – úroveň A2. Každá kompetencia v obsahovom štandarde sa člení na šesť komponentov, ktoré sú všetky súčasťou komunikačnej kompetencie a bez ktorých sa komunikácia nemôže uskutočňovať. V rámci obsahového štandardu jednotlivé kompetencie na seba nenadväzujú, môžu sa navzájom kombinovať a neustále vytvárať nové komunikačné kontexty. **Kompetencie** súvisia s komunikačnými situáciami v ústnom a písomnom prejave a zahŕňajú reakcie účastníkov komunikácie.
Funkcie sú chápané ako základné časti komunikácie. Žiaci ich musia ovládať, aby sa mohla komunikácia v cudzom jazyku uskutočniť, pričom s niektorými z nich sa stretnú až na vyšších úrovniach.
Interakčné schémy sú časťou, ktorá vyjadruje pragmatické kompetencie, nie je uzavretá a charakterizuje jednotlivé úrovne. Poskytuje učiteľovi základný rámec pre rozvoj komunikačných jazykových činností a stratégií v súlade s príslušnou úrovňou, pričom platí, že čím je úroveň vyššia, tým sa možnosti jazykového prejavu rozširujú.
Jazyková dimenzia dokresľuje uvedené funkcie a jej ovládanie by nemalo byť samostatným cieľom, ale prostriedkom na správne vyjadrenie jednotlivých funkcií jazyka.
Diskurzná dimenzia opisuje formu realizácie komunikačného kontextu, funkčné štýly a typy textov. Zameriava sa na rozvíjanie schopnosti žiakov usporiadať vety v takom poradí, aby vedeli vytvoriť koherentný jazykový celok a prispôsobili svoj jazykový prejav prijímateľovi. Rozvíjanie **Interkultúrnej dimenzie** umožňuje žiakom, aby sa dokázali prispôsobiť zásadám

sociálnej kohézie v cieľových krajinách. Do tejto dimenzie zároveň patria interkultúrne kompetencie, t. j. znalosti a povedomie o rôznych etnických, kultúrnych a sociálnych skupinách, akceptácia ľudí z iných kultúr s ich rozdielnym správaním a hodnotami, schopnosť interpretovať, kriticky vnímať a hodnotiť udalosti, dokumenty a produkty vlastnej kultúry aj iných kultúr.
Časti **Diskurzná dimenzia** a **Interkultúrna dimenzia** v obsahovom štandarde sú iba odporúčané a dotvárajú kontext na využitie funkcií jazyka a interakčných schém. **Diskurzná dimenzia a Interkultúrna dimenzia** sú pre učiteľa východiskom a poskytujú mu priestor, aby ich dopĺňal podľa špecifických potrieb vo svojej škole.

Prehľad spôsobilostí a funkcií stanovených pre úrovne **A1** až **B2**
Tabuľka uvádza prehľad kompetencií a funkcií stanovených pre úrovne A1 až B2.
Kompetencie a funkcie relevantné pre komunikačnú úroveň A2 sú zvýraznené.

Kompetencie	**Funkcie**
1.Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa
2.Vypočuť si a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky
3.Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť Opraviť
4.Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť vzdor Protestovať Vyjadriť stupne istoty
5.Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány
6. Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť
7.Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok, skľúčenosť Vyjadriť súcit Vyjadriť fyzickú bolesť Utešiť, podporiť, dodať odvahu

Kompetencie	Funkcie
8.Vyjadriť očakávania a reagovať na ne	Vyjadriť nádej Vyjadriť sklamanie Vyjadriť strach, znepokojenie, úzkosť Ubezpečiť Vyjadriť úľavu Vyjadriť spokojnosť Vyjadriť nespokojnosť, posťažovať sa Zistiť spokojnosť/nespokojnosť
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem
10.Reagovať vo vyhrotenej situácii	Vyjadriť hnev, zlú náladu Reagovať na hnev, zlú náladu niekoho iného
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Zakázať Reagovať na zákaz Vyhrážať sa Sľúbiť
12.Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností	Obviniť (sa), priznať (sa) Ospravedlniť (sa) Odmietnuť/ poprieť obvinenie Vyčítať/Kritizovať
13.Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť záujem o to, čo niekto rozpráva Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť, že ma niekto/ niečo neprekvapil /-lo Vyjadriť nezáujem
14.Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnúť niekomu, aby niečo urobil Navrhnúť niekomu,aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnúť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh
15.Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti	Varovať pred niekým/niečím Poradiť Povzbudiť Vyjadriť želanie

Kompetencie	Funkcie
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo/niekoho Vyjadriť, že som na niečo/niekoho zabudol Pripomenúť niekomu niečo Kondolovať Blahoželať
17.Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť niekoho Predstaviť sa Reagovať na predstavenie niekoho Privítať Predniesť prípitok
18.Korešponovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list
19.Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor
20.Komunikovať	Začať rozhovor Ujať sa slova v rozhovore Vypýtať si slovo Vrátiť sa k nedopovedanému, keď ma prerušili Zabrániť niekomu v rozhovore
21.Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu	Uviesť tému, hlavnú myšlienku Oboznámiť s obsahom a osnovou Rozviesť tému a hlavnú myšlienku Prejsť z jedného bodu na iný Ukončiť výklad
22.Doplniť štruktúrovanú prezentáciu	Zdôrazniť, dať do pozornosti Odbočiť od témy Vrátiť sa k pôvodnej téme Uviesť príklad Citovať Parafrázovať
23.Zúčastniť sa diskusie/argumentovať	Navrhnúť novú tému/bod diskusie Odmietnuť diskutovať na ponúkanú tému/bod diskusie Vrátiť sa k téme/k bodu diskusie
24.Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené	Uistiť sa, že účastník komunikácie pochopil moje vyjadrenia Uistiť sa, že som dobre pochopil to, čo bolo povedané Požiadať o pomoc pri vyjadrení slova/slovného spojenia Nahradiť zabudnuté/neznáme slovo

Kompetencie	Funkcie
	Hľadať slovo/slovné spojenie Opraviť sa, vrátiť sa k rozhovoru
25.Porozprávať príbeh	Rozprávať Začať príbeh, historku, anekdotu Zhrnúť

Prehľad výskytu kompetencií na jednotlivých úrovniach SERR

Kompentecie	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1.Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2.Vypočuť si a podať informácie				
3.Vybrať si z ponúkaných možností				
4.Vyjadriť názor				
5.Vyjadriť vôľu				
6. Vyjadriť schopnosť				
7.Vyjadriť pocity				
8.Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť záľuby a vkus				
10.Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11.Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam				
12.Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností				
13.Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14.Dať ponuku a reagovať na ňu				
15.Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17.Reagovať pri prvom stretnutí				
18.Korešponovať				
19.Telefonovať				
20.Komunikovať				
21.Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu				
22.Doplniť štruktúrovanú prezentáciu				
23.Zúčastniť sa diskusie/argumentovať				
24.Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené				
25.Porozprávať príbeh				

Obsahový štandard

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa učia anglický jazyk od primárneho vzdelávania a dosiahli úroveň A1. Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu. Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo/ročníkovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Navrhované delenie obsahových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A2. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzná dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

Odporúčané rozdelenie kompetencií z obsahového štandardu do ročníkov:

Ročník	**Čísla kompetencií**
6.ročník	1,2,3,4,5,17,18,19
7.ročník	1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,17,18,19
8.ročník	1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,12,13,14,15,16,17,18,19
9.ročník	1,2,3,4,5,6,7,8,9,11,12,13,14,15,16,17,18,19,25

Tematické okruhy a slovná zásoba

Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike. Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné témy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navŕšenie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).

Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

Rodina a spoločnosť	Rodina - vzťahy v rodine
Osobné údaje	Národnosť/štátna príslušnosť

Tlačivá/dokumenty
Vzťahy medzi ľuďmi
Náboženstvo
Náš domov
Môj dom/byt
Zariadenie bytu
Domov a jeho okolie
Bývanie v meste a na dedine
Spoločnosť a životné prostredie
Spoločnosť a jej životný štýl
Ľudské telo, starostlivosť o zdravie
Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
Charakterové vlastnosti človeka
Choroby a nehody
Hygiena a starostlivosť o telo
Zdravý spôsob života
Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie
Človek na cestách
Dopravné prostriedky
Osobná doprava
Príprava na cestu a cestovanie
Turistika a cestovný ruch
Problémy cestných, železničných a leteckých sietí
Vzdelávanie a práca
Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
Pracovné činnosti a profesie
Školský systém
Celoživotné vzdelávanie
Pracovné podmienky
Človek a príroda
Zvieratá/fauna
Počasie
Rastliny/flóra
Klíma
Človek a jeho životné prostredie
Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia
Voľný čas a záľuby
Záľuby
Literatúra, divadlo a film
Rozhlas, televízia a internet
Výstavy a veľtrhy
Výživa a zdravie
Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje
Mliečne výrobky
Cestoviny a múčne výrobky
Stravovacie návyky
Stravovacie zariadenia
Príprava jedál
Kultúra stolovania
Zdravá výživa
Uprostred multikultúrnej spoločnosti
Cudzie jazyky
Rodinné sviatky
Štátne a cirkevné sviatky
Zvyky a tradície v rôznych krajinách
Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií
Odievanie a móda
Základné druhy oblečenia
Odevné doplnky
Výber oblečenia na rôzne príležitosti
Druhy a vzory odevných materiálov
Móda a jej trendy
Šport nám, my športu
Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
Športové disciplíny
Význam športu pre rozvoj osobnosti
Nové smerovania v športe
Čestnosť športového zápolenia
Obchod a služby
Nákupné zariadenia
Pošta a telekomunikácie
Nakupovanie a platby
Hotelové a reštauračné služby
Centrá krásy a zdravia
Kultúra nakupovania a služieb
Krajiny, mestá a miesta
Krajiny a svetadiely
Moja krajina a moje mesto

Geografický opis krajiny
Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest
Kultúra a umenie
Druhy umenia
Kultúra a jej formy
Spoločnosť – kultúra – umenie
Kultúra a jej vplyv na človeka
Umenie a rozvoj osobnosti
Kultúrny život
Človek a spoločnosť; komunikácia
Jazyk ako dorozumievací prostriedok
Formy komunikácie
Kultúra komunikácie
Mládež a jej svet
Aktivity mládeže
Vzťahy medzi rovesníkmi
Generačné vzťahy
Predstavy mládeže o svete
Konflikty predstáv a reality
Profesia a pracovný život
Výber profesie
Zamestnania
Pracovné pomery a kariéra
Platové ohodnotenie
Nezamestnanosť
Veda a technika v službách ľudstva
Technické vynálezy
Vedecký pokrok
Vzory a ideály
Človek, jeho vzory a ideály
Pozitívne a negatívne vzory
Individuálne priority a hodnoty
Slovensko
Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
Krajina, ktorej jazyk sa učím
Geografické údaje
História
Turistické miesta a kultúrne pamiatky
Zvyky a tradície
O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím

Vybraná odporúčaná lexika

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie	
1.Rodina a spoločnosť Osobné údaje Rodina - vzťahy v rodine Národnosť/štátna príslušnosť Tlačivá/dokumenty Vzťahy medzi ľuďmi Náboženstvo	name, address, age, birthday, street, country, boy, girl, family, daughter, son, mother, father, brother, sister, parents, grandmother, grandfather, baby, child, family tree, student, date	first name, surname, schoolboy, schoolgirl, pupil, member, only child, girlfriend, boyfriend, aunt, uncle, cousin, husband, wife, teenager, great grandfather, church, telephone number, go out, Britain, British, Canada, Canadian, Poland, Polish, Greece, Greek, Italy, Italian, Germany, German, Russia, Russian, Spain, Spanish, Hungary, Hungarian, France, French, Brazil, Brazilian, Sweden, Swedish, China, Chinese, form, information, hometown,

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie	
		postcode, passport, identity card/ID, fill in, spell, complete, adult, single, married, be crazy about, colleague, room/flatmate, neighbour
2. Náš domov Môj dom/byt Zariadenie bytu Domov a jeho okolie Bývanie v meste a na dedine Spoločnosť a životné prostredie Spoločnosť a jej životný štýl	town, village, farm, garden, floor, door, window, wall, room, living room, dining room, bathroom, bedroom, kitchen, toilet, live, paint, table, desk, chair, bed, lamp, sofa, bath, picture, shower, cup, fruit tree, plant, tired	mirror, fridge, cooker, washbasin, carpet, light, cupboard, drawer, armchair, repair, move, stay, build, hall, building, downstairs, upstairs, stairs, house, sitting room, flat, castle, countryside, ceiling, roof, gate, guest room, garage, playground, rent, make the bed, tidy up, coffee table, curtain, letter box, bookcase, stove, path, petrol, worried
3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie Ľudské telo Fyzické charakteristiky Charakterové vlastnosti človeka Choroby a nehody Hygiena a starostlivosť o telo Zdravý spôsob života Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie	head, face, nose, eye, ear, mouth, tooth, teeth, body, back, arm, hand, leg, foot, feet, tired, cold, doctor, tall, short, young, old, hair, long, beautiful, slim, fat, beard	straight, dentist, nurse, cold, temperature, pain, heart, finger, stomach, neck, brain, thin, good looking, fit, intelligent, running nose, break, clean/brush teeth, have/take a shower/bath, toothbrush, toothpaste, comb, soap, shampoo, accident, pharmacy, take medicine, feel fit, get upset (with sb/about sth), blood, make-up, perfume, sick
4.Človek na cestách Dopravné prostriedky Osobná doprava Príprava na cestu a cestovanie Turistika a cestovný ruch Problémy cestných, železničných a leteckých sietí	car, bus, boat, plane, taxi, train, go by car, take a taxi, leave, fly, drive, ride, catch, ticket, driver, come, get home/to school, here, there, get a bus/train, road, street, station, travel, visit	arrive, helicopter, bike, rocket, ship, liner, underground, motorcycle, ambulance, railwaycarriage, get on/in/off/out, miss, go on a trip/journey, zebra crossing, motorway, traffic lights, steward, stewardess, bus stop/station, railway station, coach, tram, airport, platform, waiting room, fare, driving

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie	
		licence, mechanic, petrol station, timetable, passport control, travel guide, map, sightseeing, tourist, visitor, book a holiday, change planes/trains, take off, rent, stay in, spend, get lost, car park, pack sb's luggage, receptionist, guest, tour, crowded, pay a bill, roundabout
5. Vzdelávanie a práca Škola a jej zariadenie Učebné predmety Pracovné činnosti a profesie Školský systém Celoživotné vzdelávanie Pracovné podmienky	teacher, school, classroom, board, chair, desk, schoolbag, pencil, pen, book, homework, popular, important, favourite, learn, write, read, start, finish lesson, subject, English, Slovak, Maths, Geography, History, Science, Music, Art, P.E., R.E., student, holiday, good, teach, study, waiter, driver, clever, take	break, timetable, exercise book, map, ruler, pupil, blackboard, classmate, marks, playground, chalk, sponge, duster, to be good at, interested in, practice, Computer Science, Craft, Drama, Humanities, Handwriting, Chemistry, Biology, Physics, foreign languages, German, French, Spanish, Russian, factory worker, shop-assistant, policeman, postman, cook, actress, actor, taxi-driver, gardener, artist, teaching staff, file, pass, fail, library card, mechanic, prepare, department
6.Človek a príroda Zvieratá/fauna Počasie Rastliny/flóra Klíma Človek a jeho životné prostredie Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia	animal, bird, pet, cow, pig, dog, mouse, horse, chick, summer, winter, hot, cold, weather, sun, rain, fog, cloud,wind, snow, snow, flower, tree, grass, farm, zoo, sun, fruit, beach, factory, water, river, sea, plant	sky, kid, rainbow, sunny, rainy, foggy, cloudy, windy, dry, wet, spring, autumn, frog, elephant, puppy, kitten, lamb, types of animals, wild, insects, tail, wing, paw, cool, rainstorm, temperature, degrees, Indian summer, meteorologist, evacuate, country, island, mountain, hill, lake, ocean, wood, forest, grow, nature, desert, storm

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie	
7.Voľný čas a záľuby Záľuby Literatúra, divadlo, film Rozhlas, televízia a internet Výstavy a veľtrhy	free time, hobby, photo, drawing, reading, plastic/paper model, poster, playing, computer game, show, do sport, page, e-mail, newspaper	keeping pets, a musical instrument, chess, join a club, collect, stamps, hockey cards, collecting, building, photography, spare time, board game, hiking, doing crosswords, school club, visiting theme parks, be crazy about, interested in, sci-fi, fairy tale, writer, lend, borrow, news, cartoon, surf the Internet, magazine, photographer, newsagent, page, advertisement, copy, daily, weekly, show, print, public library, dog show, file, cartoon, print out
8.Výživa a zdravie Mäso a mäsové výrobky Zelenina a ovocie Nápoje Mliečne výrobky Cestoviny a múčne výrobky Stravovacie návyky Stravovacie zariadenia Príprava jedál Kultúra stolovania Zdravá výživa	food, meat, egg, chicken, fish, hot dog, hamburger, fruit, apple, orange, lemon, banana, vegetable, tomato, potato, drink, milk, tea, coffee, fruit juice, meals, breakfast, lunch, dinner, restaurant, be hungry, have a drink, eat, drink, cook, cold, hot, school, box, sandwich, pizza, bread, wash, put	be thirsty, supper, fast food, lemonade, iced tea, soft drink, mineral water, pepper, onion, pea, bean, carrot, peach, pear, sausage, soup, starter, main dish, a snack, dessert, wash the dishes, have a meal, ham, strawberry, grapes, grapefruit, plum, apricot, melon, mushroom, syrup, alcohol, beer, wine, milkshake, bottle, mix, pasta, spaghetti, margarine, piece of cake, healthy, use, cut, make, boil, bake, roast, grill, barbecue, pub, cornflakes, add, cover, cafeteria, types of food, slice, cereal, mango, garlic, duck, steak, order, serve, enjoy one's meal, light meal
9.Uprostred multikultúrnej spoločnosti Cudzie jazyky	language, food, Easter, Christmas, carol, stocking, tree, family, birthday, meet, visit, buy/give/get a present,	holiday, reindeer, congratulation, card, star, church, grammar, spelling, vocabulary, Thanksgiving,

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie	
Rodinné sviatky Štátne a cirkevné sviatky Zvyky a tradície v rôznych krajinách Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	party, picnic, invite, music, phone	Christmas Day, Christmas Eve, Christmas dinner, Boxing Day, New Year's Eve, New Year's Day, chocolate egg, Easter egg, invitation, polite, spend, married couple, history, potato salad, difference
10. Odievanie a móda Základné druhy oblečenia Odevné doplnky Výber oblečenia na rôzne príležitosti Druhy a vzory odevných materiálov Móda a jej trendy	clothes, T-shirt, shirt, jeans, trousers, skirt, cap, sock, dress, jacket, coat, costume, hat, shoe, put on, wear, watch, blouse	go with night shirt, anorak, pullover, get dressed, take off, boot, trainers, sandals, slippers, pyjamas, shorts, sweater, jumper, raincoat, sweatshirt, uniform, swimsuit, swimming costume, knickers, underpants, underwear, tights, gloves, scarf, button, pocket, try on, comfortable, jewellery, necklace, earring, ring, belt, handbag, tie, sunglasses, purse, umbrella, perfume, be in/out of fashion, trendy, wallet, jewellery, chain, wool, leather
11. Šport nám, my športu Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne Športové disciplíny Význam športu pre rozvoj osobnosti Nové smerovania v športe Čestnosť športového zápolenia	sport, game, football, basketball, play football, ball, summer/winter sports, kick, run, player, tennis, horse-riding, team, summer, winter, expensive	table tennis, jump, team, race, badminton, bicycle, golf, swimming, skiing, skating, playground, volleyball, ice hockey, field, individual/team, gym, field, match, net, basket, darts, do exercise, go jogging, windsurfing, be interested in, give up, win, lose, throw, run quickly/fast/slowly, prize, trophy, amazing, changing room, fishing, pool, time out, club, break, relax, safe, competition, bat, danger, dangerous, rugby
12.Obchod a služby Nákupné zariadenia Pošta a telekomunikácie	cinema, hotel, shop, supermarket, letter, bank, pay, card, buy, close, bag, cheap, expensive, get, shop,	postcard, post office, stamp, envelope, postman, postcode, air-mail, pound, euro, cent, spend, receipt, sale, change,

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie	
Nakupovanie a platby Hotelové a reštauračné služby Centrá krásy a zdravia Kultúra nakupovania a služieb	go shopping, open, closed, send	cheque, cash, lose, price, cost, bill, shopping centre, sell, post box, phone box, online shopping, gift shop, cheque, return, congratulations, pay in cash/by credit card, single room, double room, book, fill in the registration form, stay, stamp, fill in, price, fitness centre
13. Krajiny, mestá a miesta Krajiny a svetadiely Moja krajina a moje mesto Geografický opis krajiny Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	world, country, town, village, city, flat, family house, in the country, street, park, live, like, river, sea, beach, nice, old, new, big, small, sea, road	hill, mountain, lake, city centre, America, Europe, Africa, Australasia, Antarctica, Asia, the North Pole, the Equator, the southern hemisphere, subtropical, arctic, island, jungle, ocean, pond, hill, canal, direction, east, in the north, in the centre, town hall, home town, square, go sightseeing, walk back in time, tour, forest, channel, crowded
14.Kultúra a umenie Druhy umenia Kultúra a jej formy Spoločnosť – kultúra – umenie	cinema, dance, sing, read, book, film, band, group, play an instrument, recorder, guitar, music, song, picture, paint watch, ticket, learn, CD player, draw	listen to, piano, drums, programme, stage, star, instrument, message, concert, theatre, opera, play, show, rock, MP3 player, disco, star, take a photograph, painting, brush, cartoon,art, fan, album, actor, channel, classical music, hip-hop, pop, musical, player, singer, record, poster, stage, video, see on TV
15. Človek a spoločnosť; komunikácia Jazyk ako dorozumievací prostriedok Formy komunikácie Kultúra komunikácie	language, speak, talk, listen, read,write, phone call, e-mail, SMS, internet, telephone number, well, friend, party, present, understand, little, question, visit, ask, love, letter, say, tell, word	text message, clear, explain, mistake, Slovak, English, French, Spanish, German, Russian, Italian, Chinese, Czech, clear, colleague, foreign, slowly, quickly, by post, chat, website, beginner, advanced, call back, shout,

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie	
		answer, contact, meeting, describe, discuss, invitation, document, offer, repeat, spell
16.Mládež a jej svet Aktivity mládeže Vzťahy medzi rovesníkmi Generačné vzťahy Predstavy mládeže o svete Konflikty predstáv a reality	play, study, computer, film, music, past, school, happy, sad, good, well, like, favourite, fine, birthday, birthday party, class, lesson, meet friends	guitar lesson, dream, future, teenager, kid, win, lose, boyfriend, girlfriend, football practice, yoga, ballet class, lunch break, go out with friends, have fun, family language/music school, weekend job, team, be popular with, colleague, friendly, miss, prefer, upset, lazy, hate, cry, believe, hope, worried, polite
17.Profesia a pracovný život Výber profesie Zamestnania Pracovné pomery a kariéra Platové ohodnotenie Nezamestnanosť	hospital, factory, school, shop, farm, driver, teacher, farmer, cook, footballer, computer, teacher, doctor, holiday, work as, job, teach, buy, money	builder, occupation, office, earn, sell, boss, manager, worker, actor, actress, singer, shop-assistant, waiter, waitress, cleaner, mechanic, pilot, policeman, secretary, chef, dancer, detective, staff, uniform, busy, spare time, boss, advertisement, order, job centre
18.Veda a technika v službách ľudstva Technické vynálezy Vedecký pokrok	internet, mobile, tablet, CD, DVD, game, machine, modern, phone, use, make, photo, CD player	space, spaceship, laptop, science, screen, projector, patent, electric, engineer, surfing the internet, chatting online, MP3 player, speaker, camera, download, electricity, improve, turn on/off, compete, engine, printer, explain, digital, digital camera, enter, file, keyboard
19. Vzory a ideály Človek, jeho vzory a ideály Pozitívne a negatívne vzory	friend, favourite, famous, happy, important, difficult, boring, interesting, kind, nice, good, example, fun, clever	interested, rich, strange, have a great time, lots of fun, have a terrible time, lazy, brave, strong, lovely, positive, negative, exciting, bored, friendly, difference, decide, share, gift, talent fan, miss,

Tematické okruhy	Nižšie stredné vzdelávanie	
		member, copy, collect, follow, join, improve, repeat, attractive, brilliant, amazing, horrible, pleasant, special, wonderful
20. Slovensko Geografické údaje História Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície	Slovakia, Slovak, town, city, village, river, go on holiday, zoo, near, to be from, beautiful, bus, train	far, lake, bus stop, train station, Hungary, Austria, the Czech Republic, Poland, Ukraine, airport, forest, mountains, go sightseeing, luggage, trip, passport, guidebook, sunny, area, castle, offer, mix, capital
21. Krajina, ktorej jazyk sa učím Geografické údaje História Turistické miesta a kultúrne pamiatky Zvyky a tradície O človeku v krajine, ktorej jazyk sa učím	England, Great Britain, the USA, English, American, London, Washington, New York, English, visit, holiday, beach, travel, travelling, carry, end, cross, wall, interesting, river, sea	the Republic of Ireland, Australia, New Zealand, Canada, Malta, Scotland, Wales, Republic of South Africa, India, castle, city walls, skyscraper, river, ocean, market, build, century, journey, passenger, foreign, tourist, airport, well-known, fantastic, motorway, king, queen, last, wellown, desert, bill

Metódy, formy a postupy práce – stratégie vyučovania

Metodické základy

Vyučovací proces a metódy by nemali byť priamo sprostredkované vyučujúcim. Vyučujúci dáva impulzy, ktoré žiakov podnietia k samostatným a autonómnym učebným aktivitám. Osobitú úlohu pritom zohráva, ako naučiť žiakov učiť sa. K tomu patrí rozvíjanie a nacvičovanie počúvania, čítania a zrakového vnímania s porozumením, a to použitím techník porozumenia počutému, čítanému a videnému.

Okrem toho má silnejšie vystúpiť do popredia kontrastívny pohľad na jazyk v porovnaní s materinským jazykom alebo iným cudzím jazykom. Nie je tým myslený preklad, ale využívanie pomocných funkcií materinského jazyka alebo aj iných cudzích jazykov k hlbšiemu nahliadnutiu do štruktúry anglického jazyka.

Možnosti a formy medzipredmetového vyučovania v spolupráci s vyučujúcimi iných predmetov treba využívať systematicky a cielene – predovšetkým vzhľadom na neskoršie požiadavky v povolaniach a pri sprostredkúvaní vecných poznatkov.

Vyučovanie anglického jazyka zahŕňa v 3.ročníku nasledujúci počet týždenných vyučovacích hodín: 3 hodiny. V rámci upevňovania a rozširovania učiva sa zameriava pozornosť na upevňovanie spôsobilostí, komunikačných zručností a medzipredmetových vzťahov formou prierezových tém – napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov.

Prierezové témy:

Rýchlo sa meniaca realita súčasnej globalizovanej spoločnosti s novými technológiami a sociálnymi zmenami ovplyvňuje postoje, hodnotový systém žiakov a ich konanie. Táto skutočnosť sa musí odraziť aj vo vzdelávaní. Vhodným prostriedkom na to sú prierezové témy, ktoré sa svojím obsahom a výchovným zameraním premietajú do vymedzených vzdelávacích oblastí, dopĺňajú ich, prepájajú ich obsah s aktuálnym dianím v spoločnosti, s každodennou žitou skúsenosťou žiaka a konkrétnej triedy. V tomto zmysle prierezové témy priaznivo ovplyvňujú proces utvárania a rozvíjania funkčných kompetencií žiakov. Prierezové témy sa môžu realizovať ako súčasť učebného obsahu vyučovacích predmetov alebo prostredníctvom samostatných projektov, seminárov, vyučovacích blokov, kurzov a pod. Súčasne prierezové témy môžu tvoriť samostatný vyučovací predmet z rámca voliteľných (disponibilných) hodín. Obidve formy sa môžu aj ľubovoľne kombinovať. Účinnosť pôsobenia prierezových tém sa môže zvýšiť relevantnými mimoškolskými aktivitami. V rámci nižšieho stredného vzdelávania majú prierezový charakter tieto témy: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Ochrana života a zdravia.**

Výchovná a vzdelávacia stratégia:

Kompetencia k učeniu

Učiteľ:

- vyberá a využíva vhodné spôsoby a metódy pre efektívne učenie,
- kladie dôraz na pozitívnu motiváciu žiaka,
- zaraďuje prácu so slovníkmi,
- venuje sa oprave chýb,
- umožňuje žiakom vyhľadávať a triediť informácie a na základ ich pochopenia efektívne využívať v procese učenia,
- vedie žiakov k overovaniu výsledkov,
- predkladá žiakom, pokiaľ je to možné, k učivu vždy konkrétny názor, aby bolo učivo žiakom predkladané s využitím čo najviac zmyslov, najmä zraku, hmatu a sluchu,
- necháva žiakov s názornými pomôckami manipulovať, pozorovať, triediť a rozlišovať.

Kompetencia k riešeniu problémov

Učiteľ:

- motivuje žiakov k samostatnému riešeniu, napomáha mu hľadať ďalšie riešenie,
- kladie vhodné otázky,
- umožňuje voľný prístup k informačným zdrojom,
- kladie dôraz na prečítanie textu.

Kompetencia komunikatívna

Učiteľ:

- komunikuje na zodpovedajúcej úrovni,
- počúva žiakov a vhodne reaguje na ich otázky,
- vedie žiakov k výstižnému a súvislému prejavu,
- vytvára príležitosti pre komunikáciu medzi žiakmi,
- vedie žiakov k aktivitám, ktoré môžu byť vykonávané individuálne, vo dvojiciach.

Kompetencia sociálna a personálna

Učiteľ:

- vedie žiakov k spolupráci v skupine,
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triede,
- vedie žiakov k sebakontrole,
- hodnotí žiakov spôsobom, ktorý im umožňuje vnímať vlastný pokrok,
- vedie žiakov aby hodnotili svoju činnosť.

Kompetencia občianska

Učiteľ:

- rešpektuje názory žiakov,
- vedie žiakov k prezentácii,
- diskutuje so žiakmi,
- vedie žiakov k vzájomnému počúvaniu sa.

Kompetencia pracovná

Učiteľ:
 efektívne organizuje prácu na hodinách,
 zohľadňuje rozdiely vo vedomostiach a pracovnom tempe žiakov,
 napomáha pri ceste k správnemu riešeniu problému.
Pozornosť na hodinách je zameraná na gramatiku. Žiaci pracujú s bohatým materiálom v učebnici a v pracovnom zošite. V komunikácii si zvukovou nahrávkou napodobňujú správnu výslovnosť rodených Angličanov. Vo veľkom množstve sú využívané jednoduché riekanky, piesne, nacvičovanie dialógov a konverzácia.
Učebnica i pracovné zošity sú koncipované pre časovú dotáciu 4. vyučovacích hodín v 5. ročníku. Učebnica obsahuje nielen prehľad gramatiky a slovnú zásobu, ale aj množstvo textov z rôznych oblastí života detí daného veku a zoznamuje ich so životom, zvykmi a povinnosťami ich rovesníkov v anglicky hovoriacich krajinách.

Formy realizácie:
Na vyučovacej hodine okrem výkladu, posluchu, čítania, precvičovania gramatiky, dialógov, reprodukcie textu, sa kladie dôraz na samostatnú prácu žiakov, práca so slovníkom a iné formy vyhľadávanie informácii. Súčasťou vyučovania sú hry, súťaže, prejavy, prezentácie a projekty. Žiaci majú možnosť zúčastniť sa olympiády v anglickom jazyku.
Uvedené učebné osnovy sú spracované na základe učebných osnov a štandardov určených pre základné školy. Témy budú posilnené o jednu hodinu, ktorá bude využitá na podporu čítania, prezentáciu projektov, nácvik a zdokonaľovanie výslovnosti v anglickom jazyku a konverzáciu.

Na hodinách budeme používať:
 metódy: Total Physical Response, Silent method, Comunity Language Learning, Direct Method, Audio-Lingual Method, Communicative Approach.
 formy práce: individuálna práca žiaka, práca v skupinách, dialógy, diskusia, práca na projekte, prezentácia práce.

Dôležité je, aby žiak aktívne pracoval na hodine, mal možnosť prehovoriť, napísať, prečítať si a vypočuť si text.

Obsah hodnotenia

Počúvanie s porozumením:

hodnotia sa rôzne čiastkové spôsobilosti-rozlišovanie a porovnávanie hlások, slabík a slov, porovnávanie významu viet na základe ich intonácie. Úlohy vhodné pre žiakov tohto veku sú také, ktoré im umožňujú demonštrovať pochopenie prostredníctvom neverbálnych prostriedkov (označovanie a spájanie obrázkov, vyfarbovanie, kreslenie).

Ústny prejav:

úlohy, ktoré sú určené na hodnotenie ústneho prejavu, musia byť realistické, zmysluplné. Výroky žiakov v cudzom jazyku sa nemajú hodnotiť izolovane, ale majú byť vnímané v kontexte situácie. Dôraz sa kladie na splnenie komunikačného zámeru. Osobitnú pozornosť je potrebné venovať správnej výslovnosti a náležitej intonácii.

Čítanie s porozumením:

hodnotia sa čiastkové spôsobilosti čítania (napr. rozlišovanie a porovnávanie písomnej formy slov, hľadanie konkrétnych slov alebo informácií v texte, čítanie krátkych textov s porozumením).

Písaný prejav:

úlohy určené na hodnotenie písania by mali odzrkadľovať aktivity v triede. Žiaci odpisujú slová a krátke vety, neskôr aj krátke odseky; nakoniec píšu vlastné vety a krátke odseky. Úlohy musia byť autentické a pre žiakov zaujímavé (napísanie zoznamu potravín, ktoré treba kúpiť, napísať krátke vety o sebe a pod.).

Spôsoby hodnotenia:

•*Hodnotenie učiteľom*: ústnou formou alebo písomnou formou:

jeho cieľom je ohodnotiť vedomosti žiaka a jeho spôsobilosti, pomáhať učiteľom aj žiakom monitorovať pokrok žiaka v učení. Forma a obsah hodnotenia by mali reflektovať skúsenosti detí z vyučovania (typy úloh sú žiakom známe z vyučovacieho procesu).

•*Hodnotenie spolužiakmi:*

má mať motivačnú funkciu, viesť žiakov k väčšej vzájomnej tolerancii a naučiť ich všímať si pozitíva práce spolužiakov, čo môže pozitívne ovplyvniť atmosféru v triede, pretože žiaci sa učia rešpektovať jeden druhého.

•*Sebahodnotenie:*

rozvíja kognitívne spôsobilosti žiaka, ako je napríklad monitorovanie vlastného pokroku v učení, uvedomovanie si svojich schopností, štýlov učenia a kladenia si vlastných cieľov. Proces hodnotenia prebieha zo začiatku v materinskom jazyku.

Kontrola a hodnotenie žiakov

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011-R na hodnotenie žiakov ZŠ známkou **výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).** Cieľom a základom každého hodnotenia je poskytnúť žiakovi spätnú väzbu a ukázať mu ako postupovať ďalej. Hodnotenie musí byť pre žiaka motivujúce, nehodnotí sa osoba žiaka, ale jeho vedomosti. Pre celkové hodnotenie používame klasifikáciu, iba na doporučenie CPPPaP

sa u žiakov s poruchami učenia používa slovné hodnotenie. Žiaci sú vedení k seba hodnoteniu a sebakontrole.

Kritéria hodnotenia
Učiteľ hodnotí žiaka podľa zvládnutia výstupu v predmete v rámci individuálnych možností dieťaťa, podľa schopností riešiť problémové situácie, podľa úrovne komunikačných spôsobilostí, podľa zmysluplnej aktivity, vedomostí, zodpovednosti.

Formy overovania vedomostí žiakov
Učiteľ využíva písomné práce, testy, cvičenia, ústne skúšanie, spracovanie projektov k danej téme, úprava a vedenie zošitov, domáce úlohy, modelové a problémové úlohy – kvízy, krížovky atď.

Základné pravidlá hodnotenia prospechu
Do klasifikácie sa premieta priebežné hodnotenie úrovne dosiahnutých vedomostí, spôsobilostí, postupov, práce s informáciami, úroveň komunikácie a tvorivosť žiaka.

Hodnotenie projektov:

-výsledná známka pozostáva zo 4 ohodnotených častí projektu, kde každá časť tvorí 25% výslednej známky
1. slovná zásoba 25%
2. lingvistická časť (morfológia, syntax) 25%
3. kreativita/úsilie/zreteľnosť 25%
4. úprava 25%

Hodnotenie testov, písomných prác, projektov a prezentácií:

1 100 % – 90 %
2 89 % – 75%
3 74 % – 50 %
4 49 % – 25 %
5 24 % - 0 %

Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, odborné časopisy, náučné slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky a pod..Dôležitým metodickým prvkom vyučovania jazyka sú didaktické prostriedky. Tvoria predpoklady pre otvorené vyučovanie s učením sa objavovaním (heuristickým učením sa). Tradičné médiá technologickým vývojom nič nestratili na svojom význame. Ostávajú aj naďalej podstatným

základom pre vyučovanie jazyka, ktorý tam, kde je to možné, doplníme, rozšírime o nové médiá, a tým umožníme organizovať vyučovanie efektívnejšie a zaujímavejšie. Možnosti využitia didaktických prostriedkov je potrebné skúmať z hľadiska ich zmysluplnej funkcie vo vyučovaní jazyka. Didaktické prostriedky môžu kedykoľvek zostaviť vyučujúci alebo ich dajú zostaviť žiakom.

- Tradičné didaktické prostriedky
  - funkcia a využitie učebnice
  - druh, funkcia a využitie slovníka
  - funkcia a využitie tabule
  - plánovanie a vedenie žiackych zošitov
  - pracovné zošity
- Didaktické prostriedky vyrobené svojpomocne
  - kartičky a iný materiál na hry
  - práce žiakov ako didaktické prostriedky
  - názorné materiály, koláže
  - štruktúrované zbierky materiálov (napr. jazykové portfólio)
- Tlač
  - časopisy pre mládež
  - noviny, časopisy, magazíny
  - komiksy a obrázkové príbehy
  - texty piesní
- Audiovizuálne didaktické prostriedky
  - CD
  - televízny prijímač DVD prehrávač
  - počítač

Na hodinách anglického jazyka budeme využívať učebnice, pracovné zošity, didaktickú techniku, výpočtovú techniku.
Miesto realizácie: jazyková učebňa, trieda, učebňa výpočtovej techniky.

Používané učebnice:
6. ročník
I. cudzí jazyk: Project 2 Tom Hutchinson 4th edition, Oxford University Press
7. ročník
I. cudzí jazyk: Project 3 Tom Hutchinson 4th edition, Oxford University Press
8. ročník
I: cudzí jazyk: Project 4 Tom Hutchinson 4th edition Oxford University Press

Obsah vzdelávania pre 5. ročník
Časová dotácia: 4h/týždeň (ŠVP – 3h, ŠkVP – 1h), 132h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
1. Hello- A-O program - 16 h	
Vie sa predstaviť a uviesť do kolektívu. Vie sa pozdraviť a odpovedať na pozdrav. Vie sa rozlúčiť. Žiak sa naučí dodržiavať pravidlá slušnosti v komunikácii. Vie reagovať na pokyny. Získava prvé informácie o výslovnosti a pravopise v anglickom jazyku.	Sloveso byť (to be). Opytovacie zámená (pronouns). Ukazovacie zámená . Číslovky 1-20. Privlastňovacie zámená (possesive). Jednotné a množné číslo podstatných mien (singular, plural). Prídavné mená (adjectives). Farby (colours). Predložky (prepositions).
2. Getting Started – Zoznamovanie – 20 h	
Je schopný podať alebo vyžiadať si informáciu o sebe, telefónnom čísle. Pozná radové a základné číslovky. Vymenuje názvy krajín, rozpozná ich zástavy a nájde ich na mape. Žiak používa základné frázy v konverzácii o záujmových aktivitách, športe, mene, veku a podobne. Ovláda dni v týždni, mesiace. Rozpozná a vie utvoriť jednotné a množné číslo podstatných mien. Vie sa opýtať na vlastníctvo, využíva privlastňovací pád a zámená – whose. Ovláda predmetové zámená. Využíva sloveso byť a jednoduchý prítomný čas. Používa neurčité členy.	Predstavovanie a rozlúčenie. Základné číslovky (numbers) 1-100. Krajiny, mestá (countries, cities). Abeceda (alphabet). Dni v týždni (days of the week). Mesiace (months). Športy (sports). Jednoduchý prítomný čas (present simple). Zámená (pronouns). Neurčitý člen (a, an). Čo je to? (What's this). Prídavné mená (adjectives). Predloţky (prepositions). Výslovnosť (pronunciation). Opakovanie (revision).

Výstupný štandard	Obsahový štandard
3. Communication – Osobná charakteristika - 20 h	
Predložky (prepositions). Otázka v jednoduchom prítomnom čase. Písanie pohľadnice. Posluch s porozumením (listening comprihension). Výslovnosť (pronunciation). Intonácia anglickej vety. Narodeninová pozvánka. Informácie o sebe. Opakovanie. Projekt – o sebe a priateľovi.	Vie použiť jednoduchý prítomný čas – oznamovacia veta, otázka. Vie použiť sloveso to be. Vie rozlíšiť jednotné a množné číslo. Pomenuje štáty a národnosti.. Vie napísať krátky pozdrav. Používa základné frázy – meno, vek, adresa, telefónne číslo. Vie používať privlastňovacie zámená.
4. My world – Škola, Denný režim - 20 h	
Žiak vie vyjadriť vlastníctvo. Vie použiť sloveso to have got. Vie použiť množné číslo podstatných mien. Vie utvoriť jednoduché vety s použitím ukazovacích zámen this, these. Vie napísať krátky list priateľovi s použitím údajov o sebe. Žiak rozumie krátkemu príbehu. Žiak vie rozprávať o sebe s použitím školských predmetov. Vie požiadať o niečo. Vie si vypýtať a kúpiť niečo v obchode	Zvieratá (animals). Dni týždňa (days of the week). Škola (school). Výslovnosť (pronunciation). Zisťovacie otázky yes, no. Ceny. Rodina. Opakovanie. Projekt – list priateľovi.
5. Time – Voľný čas a zábava - 20 h	
Žiak sa vie spýtať na čas a odpovedať. Vie použiť jednoduchý prítomný čas v krátkom kontexte. Vie utvoriť otázky v jednoduchom prítomnom čase s použitím opytovacích zámen. Vie voľne rozprávať o svojom režime dňa a o svojom voľnom čase. Vie vyjadriť základné informácie o svojom kamarátovi v 3. osobe.	Čas (time). Jednoduchý prítomný čas. Režim dňa (daily routine). Voľný čas (free time). Aktivity. Výslovnosť. Intonácia – WH otázky.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
	Opakovanie. Projekt – moje záľuby.
6. Places – Dom a bývanie - 20 h	
Žiak vie pomenovať a poznať svetové strany. Vie podať základné informácie o svojom bydlisku. Reaguje na otázku kde býva. Vie opísať svoj dom, izbu. Dokáže za pomoci základných fráz a predložiek, kde je dom alebo predmet situovaný. Rozumie použitiu existenčnej väzby there is, there are. Vie a dokáže vyjadriť aký tovar sa dá v jednotlivých obchodoch kúpiť. Používa sloveso can v kladnej, zápornej a opytovacej vete.	Obchody (shops). Dom (house), izba (room), nábytok (furniture). Jednoduchý prítomný čas, otázka where? Predložky miesta. Sloveso vedieť, môcť, musieť (can, must). Ukazovacie zámená this, these, that, those. Svetové strany. Práca s mapou. Výslovnosť. Projekt – opis vysnívaného domu
7. People – Človek a spoločnosť - 16 h	
Žiak dokáže hovoriť o členoch svojej rodiny a vyjadriť vzťahy v rodine Popíše vzhľad a charakter osôb. Reaguje na otázku who's this? Tvorí množné číslo pravidelných podstatných mien a niektorých nepravidelných. Používa sloveso to have vo význame vlastniť. Používa privlastňovací pád i v množnom čísle. Správne používa some/any na vyjadrenie množstva. Dokáže napísať krátky list kamarátovi so správnou adresou	Rodina (family).Rodinné vzťahy. Prídavné mená vyjadrujúce opis osoby. Farby. Vek, váha, výška. Priebehový prítomný čas (present continuous). Sloveso mať. Privlastňovací pád a privlastňovacie zámená. Množné číslo podstatných mien Some-Any. Výslovnosť. Projekt – opis človeka.

Obsah vzdelávania pre 6. ročník I. cudzí jazyk
Časová dotácia: 3h/týždeň, 99h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
0. Opakovanie učiva z 5. ročníka - 3 h	
Učíme sa anglický jazyk. Organizačné pokyny. BOZP. Vie sa pozdraviť a predstaviť. Je schopný podať informáciu o sebe, o svojej rodine, bydlisku, záľubách. Zdvorilostné frázy, interkultúrne rozdiely	Opakovanie slovesa to be , can, have got, oznamovacia veta, opytovacia veta, zápor. Pozdravy. Predstavovanie. Informácie o rodine. Rozprávanie o svojej izbe.
1. My life – Môj život - 16 h	
Žiak ovláda časovanie slovies v jednoduchom prítomnom čase (kladná, záporná a otázka). Dodržiava správny slovosled vo vete. Vie vytvoriť vety oznamovacie, opytovacie a záporné. Vie vytvoriť a predniesť jednoduchú správu. Číta primerane jednoduché texty. Vyhľadáva odpovede na otázky. Je schopný používať radové číslovky v bežnej komunikácii, vie povedať dátum narodenia a mesiac. Spoznáva sviatky v Anglicku a je schopný ich porovnávať so sviatkami na Slovensku	Môj život. Jednoduchý prítomný čas. Rozprávanie o sebe – dialógy. Radové číslovky. Frekvenčné príslovky. Mesiace roka. Dátumy. Sviatky v Anglicku. Výslovnosť th, es- koncovky. Pieseň.
2. Animals – Zvieratá - 16 h	
Žiaci vedia pomenovať názvy zvierat v anglickom jazyku. Žiak vie nahradiť podstatné meno zámenom. Vyhľadáva a vie použiť slovesá v priebehovom prítomnom čase. Žiak vie utvoriť otázku v PPČ. Žiak vie zachytiť informáciu z jednoduchého posluchu a zreprodukovať ho.	Priebehový prítomný čas. Predmetové zámená. Modálne sloveso – must. Opakovanie . Projekt. Pieseň.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Žiak vie oznámiť a prijať pravidlá alebo povinnosti Žiak vie opísať v ústnej a písomnej forme svoje najobľúbenejšie zvieratko.	Výslovnosť – intonácia anglickej vety.
3. Holidays – Prázdniny - 16 h	
Žiak dokáže vyjadriť vlastnými slovami prežité zážitky v minulosti. Vie zachytiť a vyjadriť hlavnú myšlienku z krátkeho počutého textu. Vie porovnať dopravu v minulosti so súčasnou. Je schopný vysvetliť stavbu anglickej vety a gramatiku jednoduchého minulého času. Aplikuje poznatky v písomnom prejave – pohľadnica. Rieši problémové úlohy spojené s používaním jazyka v každodennom živote. Číta nahlas, plynule a foneticky správne.	Jednoduchý minulý čas. Pravidelné a nepravidelné slovesá v minulom čase. Doprava. Písanie pohľadnice. Opakovanie. Projekt. Pieseň. Výslovnosť slovies v minulom čase.
4. Food – Jedlá - 16 h	
Žiak vie na základe zvládnutej slovnej zásoby komunikovať v reštaurácii. Vie si získať informácie o cene a množstve. Je schopný písomne vytvoriť recept na jednoduché jedlo. Žiak vie pomenovať potraviny a nápoje a vie vyjadriť množstvo. Je schopný nakupovať. Na základe získania informácii o systéme stravovania vie žiak porovnávať stravovacie zvyky v anglicky hovoriacich krajinách a na Slovensku	Počítateľné a nepočítateľné podstatné mená. Neurčitý člen. Vyjadrenie množstva. Príbeh. Jedlá sveta. Recept. Projekt. Pieseň. Výslovnosť. .
5. My country – Moja krajina - 16 h	
Vytvoriť a predniesť jednoduchú správu. Podať informácie o UK a USA. Vedieť povedať základné informácie o svojej krajine.	Zemepisné názvy. Stupňovanie prídavných mien. Počasie.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Vedieť používať stupňovanie prídavných mien v komunikácii a v texte. Žiak je schopný opísať jednotlivé ročné obdobia. Žiak dokáže vytvoriť písomný projekt na tému: Moja krajina. Žiak ovláda slovnú zásobu k danej téme a uplatňuje ju pri tvorbe projektu.	Reálie UK a USA. Ročné obdobia. V obchode. Porovnávanie. Opakovanie. Projekt. Moja krajina. Výslovnosť –otvorené a zatvorené e.
6. Entertainment – Zábava - 16 h	
Žiak si vie vybrať z množstva informácii. Žiak vie predstaviť svoje záľuby a vkus. Vie opísať svoju činnosť v budúcnosti. Dokáže veci premyslieť a naplánovať. Je schopný správne čítať a správne používať intonáciu anglickej vety. Vie formulovať ústne a písomné otázky a odpovedať na ne. Využíva prídavné mená k obohateniu prejavu. Vie správne používať časové predložky a príslovkového určenia času. Demonštruje poznatky v písomnom prejave.	TV programy. Blízka budúcnosť . Prídavné mená. Príslovky. Dramatizácia príbehu. Typy filmov. Opakovanie. Projekt. Pieseň. Výslovnosť písmen: r, a. Prízvuk.

Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 3h/týždeň , 99h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Introduction - Úvod do jazyka - 10 h	
Využiť doposiaľ naučené, správne použiť slovesný čas, Vedieť sa predstaviť, pýtať sa iných osôb čo majú radi, Podľa počutého vedieť zaradiť informáciu	Človek a spoločnosť, diskusia v triede, opakovanie gramatických javov, slovnej zásoby, ktoré sa žiak naučil, prítomný jednoduchý a priebehový čas
1. My life - Môj život - 14 h	
Vedieť menovať etapy života, porozumieť životopis známej osobnosti, hľadať špecifické informácie v čítanom texte, precvičovať správnu výslovnosť, opýtať sa, čo sa dialo v minulosti, informovať o svojich aktivitách, predstaviť kamaráta, diskutovať o rozdieloch života rodín u nás a v iných krajinách	Môj nový domov, etapy života, moja rodina, členovia rodiny, voľný čas a šport, minulý čas od slovesa „byť“, pravidelné a nepravidelné slovesá, tvorenie otázky, biológia – migrácia zvierat, opakovanie, pieseň Projekt: Moja rodina
2. The future - Budúcnosť - 12 h	
Vedieť pomenovať vesmírne telesá, pochopiť text vedcov, rozhovor a reagovať naň, vedieť vyjadriť svoj názor na vedu a výskum v dobývaní vesmíru, na veci, kde sa robia prognózy, vedieť používať bežné spoločenské frázy, reagovať na výsledok dotazníka, predvídať budúcnosť	Pomenovanie častí vesmíru, techniky v ňom, typov dopravy, cestovania, vyjadrenie budúcnosti pomocou „will“, použitie „will“ na vyjadrenie rozhodnutia, geografia – Slnečná sústava, opakovanie, pieseň Projekt: Budúcnosť
3. Times and places - Čas a miesta - 17 h	
Vedieť vymenovať známe štáty sveta, gramaticky správne opísať situáciu v minulosti, v kriminálnom príbehu, pýtať sa osoby, čo robila v minulosti a vedieť odpovedať na podobné otázky, pomenovať prírodné katastrofy, podať konkrétnu informáciu, vyjadriť varovanie pred nešťastím, napísať text o krajine	Pomenovanie krajín, miest, prírodných katastrof, opis domu, Veľká Británia, minulý priebehový čas, otázka, zápor, krátka odpoveď, rozdiel medzi priebehovým a jednoduchým minulým časom. Geografia – časové pásma, opakovanie, pieseň. Projekt: Opis krajiny (možnosť výberu) Slovensko

Výstupný štandard	Obsahový štandard
4. London - Londýn - 11 h	
Vedieť opísať obrázky o Londýne na základe textu, rozlíšiť komunikáciu o výlete osôb, pochopiť a definovať body detektívneho príbehu, vedieť sa opýtať na cestu a odpovedať, navrhnúť možné aktivity v meste, rozprávať sa o živote a zaujímavostiach vo veľkomeste, rozprávať o New Yorku	Pomenovanie miest v meste, orientácia v meste, New York, používanie členu „the“ s názvami miest, používanie členov „a/an“ a „the“, história – mor, opakovanie, pieseň Projekt: Turistický sprievodca našim hlavným alebo iným veľkým mestom
5. Experiences - Zážitky - 19 h	
Správne používať výrazy spojené so závitkami, správne sformulovať vety, pospájať obrázky s textom, porozumieť obrázkovému príbehu, rozumieť rozprávanému príbehu, pochopiť náučný text a vyjadriť sa k jeho obsahu, vedieť urobiť rozhovor, byť schopný diskutovať o národných hrdinoch a osobnostiach	Slovná zásoba spojená so zážitkami, voľnočasovými aktivitami, osobnosti vo Veľkej Británii, predprítomný čas, otázka, použitie „ever“ a „never“, použitie „just“ a „go and ...“, hudobná výchova – melódia a rytmus, opakovanie, pieseň Projekt: Známa osobnosť našej krajiny
6. Problems - Problémy - 16 h	
Vedieť pochopiť zápletku kresleného príbehu, vedieť vymenovať pravidlá spojené so školou, reagovať na obrázky, byť schopný pomenovať ľahké ochorenia a pýtať sa na ne inej osoby, zaradiť do komunikácie výrazy bežnej komunikácie, správne používať modálne slovesá	Pomenovanie problémov so zdravím, pravidiel spojených so školou, záchranných služieb, slovná zásoba spojená so starostlivosťou o zrak, použitie modálnych slovies„should, shouldnt“, „must, mustnt, dont have to“, opakovanie, pieseň Projekt: Sprievodca záchrannými službami na Slovensku

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 3 h / týždeň / 99 h / rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Introduction - Úvod 5 hodín	
aktívne používať lexiku a morfológiu z 7. ročníka, prítomné časy, poznať a používať *stavové slovesá*, vyjadriť budúcnosť pomocou slovies *will / going to*	štruktúry a lexika z 7. ročníka, prítomné časy, stavové slovesá (*want, have got, think, like, love need)*, štruktúry s väzbou *going to*, slovesá *will / going to*,
1. Past and present – Minulosť a prítomnosť 15 hodín	
porozumieť textu, vedieť ho interpretovať, používať slovesá v minulom čase (jednoduchý, priebehový), používať lexiku z lekcie, vyjadriť opakovanie sa deja v minulosti *used to,* vedieť opísať oblečenie, vyjadriť množstvo pomocou výrazov *too / enough,* poznať a používať minulé modálne slovesá	tvary slovies v minulom čase, štruktúry s väzbou *used to* vo vetách, lexika danej lekcie, *too / enough,* minulé modálne slovesá (*could, couldn´t , had to, didn´t have to),* lexika z histórie Anglicka, materálov, štruktúry a lexika na opis dôležitej udalosti v živote človeka
2. Fame and fortune – Sláva a bohatstvo 15 hodín	
porozumieť textu, vedieť ho interpretovať, používať slovesá v minulom čase a v predprítomnom, poznať rozdiely, používať *since / for* v predprítomnom čase, používať lexiku z lekcie, tvoriť podstatné mená z prídavných a naopak, poznať číslovky a vlastné mená, vedieť používať prídavné otázky, poznať rozdiely medzi *gone / been*,	štruktúry predprítomného času a minulého času, veta, otázka, zápor, lexika danej lekcie, číslovky a vlastné mená, štruktúra tvorenia *question tags*, been/gone, štruktúry a slovná zásoba pri písaní biografie
3. Health and safety – Zdravie a bezpečnosť 15 hodín	
poznať slovnú zásobu pomenúvajúcu časti ľudského tela, poznať definujúce vzťažné vety, porozumieť počutému textu, používať vzťažné vety v komunikácii, používať modálne slovesá *should/might* na vyjadrenie možnosti v budúcnosti, porozumieť čítanému textu, vedieť ho interpretovať, poznať lexiku danej lekcie, poznať vybranú lexiku pomenúvajúcu spôsoby ošetrenia a chorôb, poznať číslovky a vlastné mená, vyjadriť súhlas / nesúhlas	lexika danej lekcie, vzťažné zámená (*what, which, that*), štruktúry you *should/ shouldn´t*, štruktúra vzťažných viet should/might, a vzťažné zámená vo vetách, štruktúry *So have I. Neither have I...*, štruktúry a lexika na napísanie plagátu o zdravej výžive

Výkonový štandard	Obsahový štandard
4. Heroes – Hrdinovia 15 hodín	
porozumieť čítanému textu, vedieť ho interpretovať, poznať pravidlá gerundia a infinitívu vo vetách, používať neurčité zámená *someone / something,* poznať lexiku z lekcie, ovládať lexiku pomenúvajúcu ľudské predstavy a pocity, porozumieť počutému textu, vedieť nájsť informácie v texte	príbeh King Arthur, lexika danej lekcie, tvary slovies v gerundiu a infinitíve, zložené tvary neurčitých zámen: something, someone.., lexika danej lekcie, štrtuktúry a lexika na napísanie projektu o slávnom hrdinovi
5. Our enviroment – Naše životné prostredie 15 hodín	
poznať a používať lexiku týkajúcu sa ochrany životného prostredia, vedieť vyjadriť dôležitosť deja trpným rodom v prítomnom čase, porozumieť počutému textu, vedieť tvoriť vety v trpnom rode v rôznych časoch, porozumieť čítanému textu, vedieť ho interpretovať, vedieť vyjadriť obavy, vedieť nájsť informácie v texte	lexika danej lekcie, štruktúry viet v trpnom rode, v prítomnom, minulom, predprítomnom a v budúcom čase, štruktúry a lexika potrebné na napísanie projektu o ochrane životného prostredia,
6. Relationshps – Vzťahy 19 hodín	
porozumieť čítanému textu, vedieť ho interpretovať, poznať štruktúru 1. podmienkovej vety, vedieť ju tvoriť, a správne používať, poznať a správne používať vybrané frázové slovesá, porozumieť, počutému textu, vedieť tvoriť časové vety (*as soon as, before, after, when)*, poznať lexiku z lekcie, poznať lexiku označujúcu slovesá a podstatné mená, používať gramatiku lekcie na rozvíjanie počúvania a hovorenia, vedieť vyjadriť zámer, aplikovať nadobudnuté poznatky pri opakovaní učiva, upevňovať zručnosti v úlohách	príbeh Friends, štruktúra 1. podmienkovej vety, frázové slovesá, spojky as soon as, before.., lexika danej lekcie, štruktúry a lexika potrebné na napísanie listu (problémy v triede), opakovanie

Učebné osnovy – Anglický jazyk v 5.ročníku základnej školy

Výchovno - vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

-sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet anglický jazyk, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.
Podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) označenie úrovne A1 je
používateľ základného jazyka. Komunikačnú úroveň A1 žiaci dosiahnu v prvom cudzom jazyku, t. j. v anglickom jazyku na konci 5. ročníka ZŠ.

Rozsah vyučovania predmetu:3 VH týždenne – 99 VH za školský rok
Tematické okruhy a slovná zásoba
Slovná zásoba patrí k základným prvkom tvorby zmysluplného jazykového prejavu, preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť. Slovná zásoba má istú tematickú príslušnosť, ktorá sa prirodzene vo viacerých komunikačných témach prelína, najmä pri menej špecifickej, všeobecnej lexike.
Predložený dokument uvádza základné tematické okruhy, ku ktorým boli pričlenené podtémy bližšie špecifikujúce základné tematické okruhy. Tematické okruhy a podtémy sú v zásade spoločné pre všetky cudzie jazyky, ktoré sa vyučujú na našich školách. Naplnenie tematických
okruhov konkrétnou slovnou zásobou, prípadne formulácia podtém, je špecifické pre každý jazyk. Nižšia úroveň vždy tvorí základ pre navŕšenie lexiky na vyššej úrovni (až po úroveň B2).
Uvedené tematické okruhy a vybraná slovná zásoba sú odporúčané, nie povinné.

Tematické okruhy

1.Rodina a spoločnosť	6
2.Náš domov	9
3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie	8
4.Človek na cestách	6
5.Vzdelávanie a práca	3
6.Človek a príroda	8
7.Voľný čas a záľuby	9
8.Výživa a zdravie	6
9.Uprostred multikultúrnej spoločnosti	3
10.Odievanie a móda	3
11.Šport nám, my športu	3
12.Obchod a služby	6
13.Krajiny, mestá a miesta	3
14.Kultúra a umenie	3
15.Človek a spoločnosť	3
16.Mládež a jej svet	6

17.Profesia a pracovný život 3
18.Veda a technika v službách ľudstva 3
19.Vzory a ideály 3
20.Slovensko 3
21.Krajina, ktorej jazyk sa učím 3
Prierezové témy: OSR, VMR, ENV, OZO, MDV, MUV, prelínanie s predmetmi hudobná výchova, geografia, dejepis, biológia

Učebné osnovy –Anglický jazyk v 6.ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

-sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet anglický jazyk, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:
3 VH týždenne – 99 VH za školský rok

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa učia anglický jazyk od primárneho vzdelávania a dosiahli úroveň A1.
Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu.
Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo/ročníkovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Navrhované delenie obsahových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzná dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

Tematické okruhy
1.Rodina a spoločnosť
2.Náš domov
3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie
4.Človek na cestách
5.Vzdelávanie a práca
6.Človek a príroda
7.Voľný čas a záľuby
8.Výživa a zdravie

9.Uprostred multikultúrnej spoločnosti
10.Odievanie a móda
11.Šport nám, my športu
12.Obchod a služby
13.Krajiny, mestá a miesta
14.Kultúra a umenie
15.Človek a spoločnosť, komunikácia
16.Mládež a jej svet
17.Profesia a pracovný život
18.Veda a technika v službách ľudstva
19.Vzory a ideály
20.Slovensko
21.Krajina, ktorej jazyk sa učím

Prierezové témy: OSR, VMR, ENV, OZO, MDV, MUV prelínanie sa s predmetmi, biológia, matematika, dejepis, geografia, informatika

Kompetencie	Funkcie	Počet hodín
1.Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa	16
2.Vypočuť a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky	12
3.Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť	14
4.Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť stupne istoty	16
5.Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány	12
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť sa Predstaviť niekoho Privítať Reagovať na predstavenie	13
18.Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list	8

19.Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor	8

Učebné osnovy –Anglický jazyk v 7.ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

-sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet anglický jazyk, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:
3 VH týždenne – 99 VH za školský rok

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa učia anglický jazyk od primárneho vzdelávania a dosiahli úroveň A1.
Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu.
Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo/ročníkovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Navrhované delenie obsahových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzná dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

Tematické okruhy
1.Rodina a spoločnosť
2.Náš domov
3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie
4.Človek na cestách
5.Vzdelávanie a práca
6.Človek a príroda
7.Voľný čas a záľuby
8.Výživa a zdravie
9.Uprostred multikultúrnej spoločnosti
10.Odievanie a móda
11.Šport nám, my športu
12.Obchod a služby

13.Krajiny, mestá a miesta
14.Kultúra a umenie
15.Človek a spoločnosť, komunikácia
16.Mládež a jej svet
17.Profesia a pracovný život
18.Veda a technika v službách ľudstva
19.Vzory a ideály
20.Slovensko
21.Krajina, ktorej jazyk sa učím

Prierezové témy: OSR, VMR, ENV, OZO, MDV, MUV prelínanie sa s predmetmi, dejepis, informatika, biológia, geografia, dopravná výchova

Kompetencie	Funkcie	Počet hodín
1.Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa	10
2.Vypočuť a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky	8
3.Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť	8
4.Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie Vyjadriť stupne istoty	10
5.Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány	4
6.Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť	6
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok Utešiť, podporiť, dodať odvahu	10
8. Vyjadriť očakávanie a reagovať na ne	Vyjadriť nádej, sklamanie, strach Vyjadriť spokojnosť, nespokojnosť Ubezpečiť	6
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád	10

	Vyjadriť, čo uprednostňujem	
11.Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Sľúbiť	8
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť sa Predstaviť niekoho Privítať Reagovať na predstavenie	10
18.Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list	6
19.Telefonovať	Začať rozhovor Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor	3

Učebné osnovy –Anglický jazyk v 8.ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet anglický jazyk, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:
3 VH týždenne – 99 VH za školský rok

Obsahový štandard pre komunikačnú úroveň A2 pozostáva z kompetencií, ktoré sú bližšie špecifikované funkciami jazyka. Obsahový štandard je koncipovaný tak, aby nadväzoval na kompetencie žiakov, ktorí sa učia anglický jazyk od primárneho vzdelávania a dosiahli úroveň A1.
Všetky vymedzené kompetencie a funkcie jazyka sú povinnou súčasťou obsahového štandardu.
Obsahový štandard je vymedzený úrovňovo/ročníkovo, jednotlivé kompetencie a funkcie jazyka sa môžu kombinovať a rozvíjať v ľubovoľnom poradí. Navrhované delenie obsahových štandardov do ročníkov je iba odporúčané (nie povinné), pričom žiak musí na konci nižšieho stredného vzdelávania dosiahnuť úroveň A 2. Ďalšou povinnou súčasťou obsahového štandardu je Jazyková dimenzia, ktorá je špecifikovaná príkladmi použitia daného javu v časti Interakčné schémy. Javy, ktoré si žiak osvojil pri určitej kompetencii, používa aj v rámci iných kompetencií vymedzených v tomto obsahovom štandarde. Časti Diskurzná dimenzia a Interkultúrna dimenzia v obsahovom štandarde sú nepovinné a dotvárajú kontext na rozvíjanie kompetencií a využívanie funkcií jazyka.

Tematické okruhy
1.Rodina a spoločnosť
2.Náš domov
3.Ľudské telo, starostlivosť o zdravie
4.Človek na cestách
5.Vzdelávanie a práca
6.Človek a príroda
7.Voľný čas a záľuby
8.Výživa a zdravie
9.Uprostred multikultúrnej spoločnosti
10.Odievanie a móda
11.Šport nám, my športu
12.Obchod a služby
13.Krajiny, mestá a miesta
14.Kultúra a umenie
15.Človek a spoločnosť, komunikácia
16.Mládež a jej svet
17.Profesia a pracovný život
18.Veda a technika v službách ľudstva
19.Vzory a ideály
20.Slovensko
21.Krajina, ktorej jazyk sa učím

Prierezové témy: OSR, VMR, ENV, OZO, MDV, MUV prelínanie sa s predmetmi, biológia, dejepis, informatika, výtvarná výchova, občianska výchova

Kompetencie	Funkcie	Počet hodín
1.Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou	Upútať pozornosť Pozdraviť Odpovedať na pozdrav Poďakovať sa a vyjadriť uznanie Rozlúčiť sa	10
2.Vypočuť a podať informácie	Informovať sa Potvrdiť a trvať na niečom Začleniť informáciu Odpovedať na požiadavky	6
3.Vybrať si z ponúkaných možností	Identifikovať Opísať Potvrdiť/Odmietnuť	10
4.Vyjadriť názor	Vyjadriť názor Vyjadriť súhlas Vyjadriť nesúhlas Vyjadriť presvedčenie	6

	Vyjadriť stupne istoty	
5.Vyjadriť vôľu	Vyjadriť želania Vyjadriť plány	6
6.Vyjadriť schopnosť	Vyjadriť vedomosti Vyjadriť neznalosť Vyjadriť schopnosť vykonať nejakú činnosť	9
7. Vyjadriť pocity	Vyjadriť radosť, šťastie, uspokojenie Vyjadriť smútok Utešiť, podporiť, dodať odvahu	6
8. Vyjadriť očakávanie a reagovať na ne	Vyjadriť nádej, sklamanie, strach Vyjadriť spokojnosť, nespokojnosť Ubezpečiť	6
9. Predstaviť záľuby a vkus	Vyjadriť, čo mám rád, čo sa mi páči, čo uznávam Vyjadriť, že niekoho/niečo nemám rád Vyjadriť, čo uprednostňujem	8
11.Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam	Vyjadriť príkaz/zákaz Vyjadriť morálnu alebo sociálnu normu Žiadať o povolenie a súhlas Dať súhlas Odmietnuť Sľúbiť	5
12.Reagovať na porušenie pravidiel	Ospravedlniť sa	2
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť	Vyjadriť záujem o niečo Vyjadriť prekvapenie Vyjadriť nezáujem	5
14.Dať ponuku a reagovať na ňu	Žiadať niekoho o niečo Odpovedať na žiadosť Navrhnúť niekomu, aby niečo urobil Navrhnúť niekomu, aby sme spoločne niečo urobili Ponúknuť pomoc Navrhnúť, že niečo požičiam/darujem Odpovedať na návrh	4
15.Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti	Poradiť	2
16 Reagovať na niečo čo sa udialo v minulosti	Spomenúť si na niečo / niekoho Pripomenúť niekomu niečo Blahoželať	3
17. Reagovať pri prvom stretnutí	Predstaviť sa Predstaviť niekoho Privítať Reagovať na predstavenie	6
18.Korešpondovať	Začať list Rozvinúť obsah listu Ukončiť list	3
19.Telefonovať	Začať rozhovor	2

	Udržiavať rozhovor Ukončiť rozhovor	

Prierezové témy Anglický jazyk

Ročník: piaty

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Škola, vzťahy, rodina, priatelia, voľný čas, aktivity, izba, dom, záľuby, zručnosti, móda a obliekanie
Environmentálna výchova	Zvieratá
Mediálna výchova	Pomenovania IKT
Multikultúrna výchova	Mená a tituly, priatelia vo svete, školy vo VB, športy vo VB, domy vo VB, ľudia vo svete
Ochrana života a zdravia	Ľudské telo
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Moja rodina v zahraničí, určovanie krstných mien a priezvisk v rodinách na Slovensku a v zahraničí

Ročník: šiesty

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Moja škola, voľný čas
Environmentálna výchova	Zvieratá, populácia Zeme
Mediálna výchova	TV programy, kino, počítačové hry
Multikultúrna výchova	Narodeniny vo VB, sviatky vo VB, zvieratká vo VB, prázdniny vo VB, jedlá vo VB, USA, britská kinematografia
Ochrana života a zdravia	Zdravá strava
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Moja rodina, deľba domácich povinností a prác príprava jedál

Ročník: siedmy

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Rodina a spoločnosť, ambície a úspechy, sociálne a morálne normy
Environmentálna výchova	Veda a technika v budúcnosti, znečistenie Everestu Prírodné katastrofy
Mediálna výchova	Počítačové hry
Multikultúrna výchova	Rodiny vo VB, doprava vo VB, štáty VB, Londýn, N.Y. Slávni ľudia VB, záchranné systémy vo VB
Ochrana života a zdravia	Obľúbené športy Zdravotné problémy
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Moja rodina, opis rodokmeňa, opis životných etáp

Ročník : ôsmy

Prierezová téma	**Téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Duálne vzdelávanie, Výber povolania, Priateľstvo Vyjadrovanie pocitov, Problémy tínedžerov
Enviromentálna výchova	Ochrana a starostlivosť o životné prostredie, Znečisťovanie ŽP, Záchrana zvierat
Mediálna výchova	Televízia, televízne programy, popularita
Multikultúrna výchova	História Veľkej Británie, Tínedžeri a knihy, Športové udalosti Veľkej Británie, Osobnosti VB, História Austrálie, Voľný čas
Ochrana života a zdravia	Starostlivosť o zdravie, Zdravotné problémy,
Výchova k rodičovstvu a manželstvu	Moja rodina, trávenie voľného času spolu cez víkend

RUSKÝ JAZYK

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia.

Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania ruského jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu ruský jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu ruský jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,

- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo čitateľ,
- v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text,
- používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:

- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.

Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:

- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať, analyzovať a vyberať informácie s využívaním interdisciplinárnych znalostí, rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- prijímanie informovaných rozhodnutí a schopnosť zmeny pozícií zoči voči presvedčivým a pádnym argumentom,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové, nezvyčajné spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,
- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí ruským jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie,
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie,
- používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje
  (SERR, 2013, s.111–119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu

(SERR, 2013, s.127, 131).

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci príslušného stupňa vzdelávania.
Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam,
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi,
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb (SERR, 2013, s. 68, 69, 77).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť,
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach,
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch,
- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu,
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi (SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne,
- napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 85, 86, 64).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení,
- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú,
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach,
- opísať seba, čo robí, kde žije (SERR, 2013, s. 60).

Prehľad výskytu kompetencií na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky

Kompetencie	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočuť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť názor				
5. Vyjadriť vôľu				
6. Vyjadriť schopnosť				
7. Vyjadriť pocity				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť záľuby a vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam				
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Dať ponuku a reagovať na ňu				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Komunikovať				
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu				
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené				
25. Porozprávať príbeh				

Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň A1:
Témy/Všeobecne/ Podtémy
1. Rodina a spoločnosť
- Osobné údaje
- Rodina - vzťahy v rodine
- Národnosť/štátna príslušnosť
- Tlačivá/dokumenty
- Vzťahy medzi ľuďmi
- Náboženstvo

Osobné údaje

Rodina - vzťahy v rodine
2. Domov a bývanie
- Môj dom/byt
- Zariadenie bytu
- Domov a jeho okolie
- Bývanie v meste a na dedine
- Spoločnosť a životné prostredie
- Spoločnosť a jej životný štýl
Môj dom/byt
Zariadenie bytu
3. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie
- Ľudské telo
- Fyzické charakteristiky
- Charakterové vlastnosti človeka
- Choroby a nehody
- Hygiena a starostlivosť o telo
- Zdravý spôsob života
- Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie
Ľudské telo
Fyzické charakteristiky
4. Doprava a cestovanie
- Dopravné prostriedky
Dopravné prostriedky
- Osobná doprava
- Príprava na cestu a cestovanie
- Turistika a cestovný ruch
- Problémy cestných, železničných a leteckých sietí
5. Vzdelávanie a práca
- Škola a jej zariadenie
- Učebné predmety
- Pracovné činnosti a profesie
- Školský systém
- Celoživotné vzdelávanie
- Pracovné podmienky
Škola a jej zariadenie
Učebné predmety
6. Človek a príroda
- Zvieratá/fauna
- Počasie
- Rastliny/flóra
- Klíma
- Človek a jeho životné prostredie
- Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia
Zvieratá/ rastliny
Počasie
7. Voľný čas a záľuby
- Záľuby
- Knihy a čítanie
- Rozhlas, televízia a internet

- Výstavy a veľtrhy
- Kultúra a jej vplyv na človeka
- Umenie a rozvoj osobnosti

Záľuby

8. Stravovanie

- Stravovacie návyky
- Mäso a mäsové výrobky
- Zelenina a ovocie
- Nápoje
- Cestoviny a múčne výrobky
- Mliečne výrobky
- Stravovacie zariadenia
- Príprava jedál
- Kultúra stolovania
- Zdravá výživa

Stravovacie návyky
Mäso a mäsové výrobky
Zelenina a ovocie
Nápoje

9. Multikultúrna spoločnosť

- Cudzie jazyky - Rodinné sviatky
- Cudzojazyčná komunikácia
- Štátne a cirkevné sviatky
- Zvyky a tradície v rôznych krajinách
- Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií

Cudzie jazyky
Rodinné sviatky

10. Obliekanie a móda

- Základné druhy oblečenia
- Odevné doplnky
- Výber oblečenia na rôzne príležitosti
- Druhy a vzory odevných materiálov
- Móda a jej trendy

Základné druhy oblečenia

11. Šport

- Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne
- Športové disciplíny
- Význam športu pre rozvoj osobnosti
- Nové trendy v športe
- Fair play športového zápolenia

12. Obchod a služby

- Nákupné zariadenia
- Pošta a telekomunikácie
- Druhy a spôsoby nákupu a platenia
- Hotely a hotelové služby
- Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitnes, ...)
- Kultúra nakupovania a služieb

13. Krajiny,
mestá a miesta

- Krajiny a svetadiely
- Moja krajina a moje mesto
- Geografický opis krajiny
- Kultúrne a historické
pamiatky krajín a miest

14. Kultúra a umenie
- Druhy umenia
- Kultúra a jej formy
- Umenie – spoločnosť – kultúra

15. Človek a spoločnosť; komunikácia
- Jazyk ako dorozumievací prostriedok
- Formy komunikácie
- Kultúra komunikácie

16. Mládež a jej svet
- Aktivity mládeže
- Vzťahy medzi rovesníkmi
- Generačné vzťahy
- Predstavy mládeže o svete

17. Zamestnanie
- Pracovné pomery a kariéra
- Platové ohodnotenie
- Nezamestnanosť

18. Veda a technika v službách ľudstva
- Technické vynálezy
- Vedecký pokrok

19. Vzory a ideály
- Človek, jeho vzory a ideály
- Pozitívne a negatívne vzory

20. Slovensko
- Geografické údaje
- História
- Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

21. Krajina, ktorej jazyk sa učím
- Geografické údaje
- História
- Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície

Metódy, formy práce a postupy vyučovania

Na sa používajú metódy a formy práce, ktoré sú podmienené cieľom vyučovacej hodiny, obsahom učiva, vekových a iných osobitostí žiakov a sú v súlade s didaktickými zásadami. Vyučovací proces a metódy by nemali byť priamo sprostredkované vyučujúcim. Vyučujúci dáva impulzy, ktoré žiakov podnietia k samostatným a autonómnym učebným aktivitám. Osobitú úlohu pritom zohráva, ako naučiť žiakov učiť sa. K tomu patrí rozvíjanie a nacvičovanie počúvania, čítania a zrakového vnímania s porozumením, a to použitím techník porozumenia počutému, čítanému a videnému.

Vyučovanie ruského jazyka zahŕňa v 7., 8., 9.ročníku 2 vyučovacie hodiny v týždni. V rámci upevňovania a rozširovania učiva sa zameriava pozornosť na upevňovanie spôsobilostí, komunikačných zručností a medzipredmetových vzťahov formou prierezových tém.

Kontrola a hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Hodnotenie výkonov žiakov sa uskutočňuje podľa všeobecných metodických pokynov formou primeranou veku. Kontrola vedomostí a zručností je organickou súčasťou všetkých činností žiakov na vyučovacej hodine. Spája sa s hodnotením, ktorého predmet tvorí množstvo a kvalita informácií, ktoré je žiak schopný prijímať alebo odovzdávať v cudzom jazyku v ústnej alebo v písomnej podobe.

- Hodnotenie sa má uskutočňovať v prvom rade pozitívne, to znamená, najprv sa zistí, čo žiak v ústnom alebo písomnom prejave pri skúšaní dokázal. Až na druhom mieste sa berie ohľad na chyby, nedostatky a slabosti v jeho výkone a slúžia ako základ pre zníženie známky alebo ohodnotenia výkonu.
- Pri hodnotení výkonov má vyučujúci zohľadniť nie len aktuálnu úroveň ovládania jazyka ale aj pokrok, ktorý žiak dosiahol v učení v zmysle podpory motivácie učiť sa jazyky. Schopnosť žiaka samostatne vyjadrovať svoje myšlienky sa hodnotí vysoko. Žiakov hodnotíme priebežne tak, aby sme ich povzbudzovali k ďalšej činnosti na zdokonaľovaní svojich učebných výsledkov. Žiaci majú možnosť podieľať sa na hodnotení spolužiakov a seba samých. Učia sa vyvodiť z hodnotenia i sebahodnotenia kritické závery a urobiť potrebné zlepšenie. V predmete ruský jazyk je súčasťou hodnotenia tvorba a prezentácia projektov, ktoré sú zakomponované v tematických plánoch v počte a náročnosti primeraným jednotlivým stupňom vzdelávania v cudzom jazyku. Hodnotí sa úroveň vypracovaného projektu, spôsob spracovania materiálov, osobný vklad, spôsob prezentácie projektu.
- Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách.
- Celkové hodnotenie výkonu žiaka sa uskutočňuje na konci prvého a druhého polroka školského roka a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov v danom vyučovacom predmete. Pritom treba brať ohľad na nasledujúce komponenty:

1. stále výkony počas celého školského roka
2. pokrok v učení (sa)

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011-R z 1.mája 2011. Pri hodnotení a klasifikácii učebných výsledkov žiakov so ŠVVP sa berie do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia na jeho školský výkon a učiteľ sa riadi závermi a odporúčaniami príslušného poradenského zariadenia pre konkrétneho žiaka.

Možné spôsoby získavania podkladov pre klasifikáciu:

- kontrolné práce, didaktické testy, diktáty
- čiastkové ústne a písomné overovanie vedomostí stupňa čítania a písomného prejavu
- projektová - tematická práca
- prezentácia vybranej témy
- ďalšie aktivity: samostatná práca, práca v skupinách, práca vo dvojiciach, aktivita na hodine

Kritéria hodnotenia diktátov podľa stupnice:

0 - 3 chyby **1**
4 - 8 chýb **2**
9 - 13 chýb **3**
14 -19 chýb **4**
20 a viac **5**

Hodnotenie tematických previerok:

100 %– 90% **1**
89 %– 75% **2**
74 %– 50% **3**
49 %– 25% **4**
24 %– 0% **5**

Použité prierezové témy:

Na hodinách ruského jazyka budú žiaci využívať získané vedomosti a zručnosti z predmetov: slovenský jazyk a literatúra, geografia, biológia, matematika, dejepis, etická výchova, občianska výchova, výtvarná výchova.

V edukačnom procese budeme uplatňovať medzipredmetové vzťahy cez prierezové témy:

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj

MKV – multikultúrna výchova

OZO – ochrana života a zdravia

ENV – enviromentálna výchova

MEV – mediálna výchova

FG – finančná gramotnosť

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet ruský jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1, schváleného MŠVVaŠ SR ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:-10A0 s platnosťou od 1.9.2015.

Vzdelávací štandard učebného predmetu svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Úpravy pôvodného dokumentu spočívajú v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky.

Učebné zdroje:

Používaná učebnica a pracovný zošit: Ruský jazyk pre 5. ročník základných škôl, PhDr. Elena Kováčiková, Valentína Glendová, SPN

Na hodinách ruského jazyka budeme ďalej využívať nástennú azbuku, obrázkové príbehy, tabuľu, názorné materiály, dvojjazyčné slovníky, texty piesní, AO – program, rôzne materiály z internetu.

Obsah vzdelávania pre 7. ročník – II. cudzí jazyk RUJ
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP – 2h), 66h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
1. Človek a spoločnosť, komunikácia – 6h	
Žiak: -sa vie pozdraviť, predstaviť -pozná základné poučenie o prízvuku a intonácii oznamovacích a opytovacích viet -vie používať zdvorilostné frázy pri predstavovaní	Pozdravy, predstavovanie sa, osobné údaje. Prízvuk a intonácia ruskej vety. Jednoduché povely a pokyny. Zdvorilostné frázy pri predstavovaní.
2. Rodina a spoločnosť – 5h	
-vie pomenovať členov rodiny -vie usmerniť, kde sa čo nachádza -vie pomenovať časti dňa -vie opísať obrázok na základe osvojenej lexiky -vie čítať a písať nové písmená	Rodina, príbuzenské vzťahy. Deň v rodine, opis obrázkov. Pomenovanie hračiek, časti dňa. Tlačená a písaná azbuka.
3. Domov a bývanie – 6h	
-vie pomenovať miestnosti v byte, jeho zariadenie -vie opísať svoju izbu -vie v reči správne používať bezsponové vety -vie vyjadrovať zápor v ruskej vete	Písmená д, п, и, у, б, з, Môj dom, byt. Zariadenie izby. Precvičovanie bezsponových viet. Zápor v ruskej vete.
4. Vzdelávanie a práca – 13h	
-pozná základné slová z témy škola -vie pomenovať zariadenie v triede, učebné pomôcky -vie počítať do 10	Písmená а, о, к, м, т, э, н, я. Škola a jej zariadenie. Pomôcky v triede. Činnosti v škole. Číslovky do 10.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
5. Obliekanie a móda – 5h	
- vie pomenovať základné časti oblečenia - pozná názvy základných farieb - získa jazykové zručnosti pri nakupovaní - rozvíjať reč správnym používaním konštrukcie na vyjadrenie slovesa mať	Písmená в, е, Odev a obuv. Farby. V obchode. Väzba mám – nemám.
6. Človek a príroda – 6h	
- vie pomenovať niektoré domáce zvieratá, kvety, stromy - zvládol techniku čítania a písania osvojených písmen	Písmená л, р , ж, ш Domáce zvieratá, kvety a stromy. Nácvik čítania pomocou azbuky. Prízvučné a neprízvučné е.
7. Krajiny, mestá a miesta – 12h	
- vie pomenovať niektoré slovenské mestá po rusky - rozumie prečítanému textu - má základné poznatky o Rusku	Písmená с, г, ц, ф, й Mestá Slovenska. Vyjadrenie blízko, ďaleko, neďaleko. Bratislava – hlavné mesto Slovenska. Moskva – hlavné mesto Ruska.
8.Voľný čas a záľuby – 5h	
- vie porozprávať o svojom režime dňa a aktivitách vo voľnom čase - vie časovať slovesá v jednotnom i v množnom čísle - vie uplatniť praktické používanie poučiek o pravopise tvrdých a mäkkých slabík	Písmená х, ъ, ч, щ Režim dňa. Časovanie slovies v jednotnom i v množnom čísle. Záľuby, šport. Pravopis tvrdých a mäkkých slabík.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
9.Krajina, ktorej jazyk sa učím – 4h	
- naučil sa písať nové písmená - pozná pravidlá používania mäkkého znaku - získal základné poznatky o Rusku a hlavnom meste - naučil sa používať správne tvary slovies	Písmená: ы, ь Mäkký a tvrdý znak v ruštine. Moskva – hlavné mesto Ruska. Sloveso byť.
10. Obchod a služby – 4h	
- naučil sa písať a čítať nové písmená - osvojil si výslovnosť samohlások v rôznych pozíciách slova - získal jazykové zručnosti pri nakupovaní v obchode	Písmená: ё, ю Vyslovovanie samohlások v rôznych pozíciách slova. V obchode – situačné scénky. Vyjadrenie vlastníctva.

Obsah vzdelávania pre 8. ročník – II. cudzí jazyk RUJ
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP – 2h), 66h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
1.Človek a príroda **9h**	
Žiak vie vymenovať a popísať ročné obdobia, vie porozprávať o počasí, používať príslovky času tlačeného i písaného textu	Úvod a oboznámenie sa s obsahom učiva *(azbuka písaná i tlačená, slovná zásoba, konverzačné cvičenia)* Ročné obdobia Práca s textom Slovesá „chcieť, môcť“ Konverzačné cvičenia Nácvik hlasného čítania Doplňovacie a prekladové cvičenia Počasie Časovanie slovies (2. osob. jedn. čísl.)
2. Rodina a spoločnosť **8h**	
Žiak vie rozprávať o vzťahoch v rodine a spoločnom trávení voľného času - vie pomenovať názvy mesiacov a dní v týždni vie používať správne tvary slovies v reči	Vzťahy v rodine Náčuv a nácvik dialógov Názvy mesiacov, dní v týždni Vyjadrovanie času s predložkou „v“ Časovanie slovies (3. osob. množ. čísl.) Konverzačné cvičenia Doplnkové texty Báseň „Čo bolo dnes na obed“
3. Krajina, ktorej jazyk sa učím **8h**	
Žiak ovláda základnú slovnú zásobu z témy mesto - má základné vedomosti o Moskve a jej kultúrnych pamiatkach, vie časovať a používať správne tvary slovies vo vetách má schopnosť sluchom rozlišovať mäkkosť a tvrdosť párových spoluhlások	Mesto Náčuv a práca s textom Moskva – kultúrne pamiatky Časovanie slovies (prítomný čas) Minulý čas slovies „ísť, jazdiť“ Konverzačné cvičenia Doplnkové texty Upevňovanie osvojených štruktúr

Výkonový štandard	Obsahový štandard
4. Vzdelávanie a práca **17h**	
Žiak vie pomenovať názvy vyučovacích predmetov, vie pomenovať a usmerniť kde sa čo v škole nachádza vie vytvoriť rozvrh hodín v ruštine	Škola-názvy vyučovacích predmetov Časovanie slovies (1. osoba mn.čísl.) Konverzačné cvičenia Doplnkové texty Rozvrh hodín Škola – rozšírenie slovnej zásoby Počtové úkony Časovanie slovies (2. osob. mn. čísl.) Číslovky 1-100 Vyjadrovanie veku Konverzačné cvičenia Pieseň „2x2 je 4“ Cvičenia na precvičovanie časovania slovies Konverzačné cvičenia Doplňovacie cvičenia Hravá ruština Opakovanie osvojených štruktúr
5. Šport **6h**	
Žiak vie zvládnuť názvy športových disciplín, vie povedať o svojich športových aktivitách, vie utvoriť a používať slovesné tvary v prítomnom a v minulom čase	Športové disciplíny Minulý čas slovies Slovesá „vedieť, dokázať“ Dialógy a konverzačné cvičenia Prekladové a doplňovacie cvičenia Technika čítania a reprodukcia prečítaného

Výkonový štandard	Obsahový štandard
6. Obchod a služby **8h**	
Žiak vie pomenovať názvy osvojených tovarov, vie používať správne slovné spojenia a zvraty, vie uplatniť poznatky o tvaroch prídavných mien v komunikácii	Náčuv a práca s textom Vyjadrovanie blahoželania Budúci čas slovies Písanie osobného listu Precvičovanie prídavných mien V obchode – modelové situácie Pieseň „Veselí turisti“ Upevňovanie osvojených štruktúr
7. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie **5h**	
Žiak pozná základné číslovky a vie určovať čas, vie vyjadriť vek, na základe osvojenej lexiky vie porozprávať o svojom režime dňa a starostlivosti o zdravie	Môj deň Základné číslovky 1-20 a ich zápis Vyjadrovanie času, časovanie slovies Tvorenie prísloviek Doplnkové cvičenia
8. Celoročné opakovanie **5h**	
	Čítanie s porozumením Krátke dialógy Doplňovačky Cvičenia na správny slovosled Opakovanie čísloviek do 100

Učebné osnovy – Ruský jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1 v 8. ročníku základnej školy
Ruský jazyk (2.cudzí jazyk)
Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:
sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet ruský jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1, schváleného MŠVVaŠ SR ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:-10A0 s platnosťou od 1.9.2015.
Rozsah vyučovania predmetu:
2 VH týždenne - 66 VH za školský rok (disponibilné hodiny)
Vzdelávacia oblasť *Jazyk a komunikácia*
Vzdelávací štandard učebného predmetu svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Úpravy pôvodného dokumentu spočívajú v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky.
Použité prierezové témy:
Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Environmentálna výchova
Učebné zdroje:
Používaná učebnica a pracovný zošit: Ruský jazyk pre 5. ročník základných škôl, Elena Kováčiková, Valentína Glendová, SPN

Tematický celok, téma
Úvod a oboznámenie sa s obsahom učiva RUJ v 8.ročníku 1VYH
Opakovanie: azbuka písaná i tlačená, slovná zásoba, konverzačné cvičenia

1.Človek a príroda 8 VYH
Ročné obdobia
Práca s textom
Slovesá „chcieť, môcť“
Konverzačné cvičenia
Nácvik hlasného čítania
Doplňovacie a prekladové cvičenia
Počasie
Časovanie slovies (2. osob. jedn. čísl.)
2. Rodina a spoločnosť 8 VYH
Vzťahy v rodine
Náčuv a nácvik dialógov
Názvy mesiacov, dní v týždni
Vyjadrovanie času s predložkou „v“
Časovanie slovies (3. osob. množ. čísl.)
Konverzačné cvičenia
Doplnkové texty
Báseň „Čo bolo dnes na obed“
3. Krajina, ktorej jazyk sa učím 8 VYH
Mesto
Náčuv a práca s textom
Moskva – kultúrne pamiatky
Časovanie slovies (prítomný čas)

Minulý čas slovies „ísť, jazdiť“
Konverzačné cvičenia
Doplnkové texty
Upevňovanie osvojených štruktúr

4. Vzdelávanie a práca 17 VYH

Škola-názvy vyučovacích predmetov
Časovanie slovies (1. osoba mn.čísl.)
Konverzačné cvičenia
Doplnkové texty
Rozvrh hodín
Škola – rozšírenie slovnej zásoby
Počtové úkony
Časovanie slovies (2. osob. mn. čísl.)
Číslovky 1-100
Vyjadrovanie veku
Konverzačné cvičenia
Pieseň „2x2 je 4“
Cvičenia na precvičovanie časovania slovies
Konverzačné cvičenia
Doplňovacie cvičenia
Hravá ruština
Opakovanie osvojených štruktúr

5. Šport 6 VYH

Športové disciplíny
Minulý čas slovies
Slovesá „vedieť, dokázať“
Dialógy a konverzačné cvičenia
Prekladové a doplňovacie cvičenia
Technika čítania a reprodukcia prečítaného

6. Obchod a služby 8 VYH

Náčuv a práca s textom
Vyjadrovanie blahoželania
Budúci čas slovies
Písanie osobného listu
Precvičovanie prídavných mien
V obchode – modelové situácie
Pieseň „Veselí turisti“
Upevňovanie osvojených štruktúr

7. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie 5 VYH

Môj deň
Základné číslovky 1-20 a ich zápis
Vyjadrovanie času, časovanie slovies
Tvorenie prísloviek
Doplnkové cvičenia

8. Celoročné opakovanie 5 VYH

Čítanie s porozumením
Krátke dialógy
Doplňovačky
Cvičenia na správny slovosled
Opakovanie čísloviek do 100

NEMECKÝ JAZYK

Charakteristika predmetu

Vyučovací predmet druhý cudzí jazyk patrí medzi všeobecnovzdelávacie predmety a vytvára vzdelávaciu oblasť Jazyk a komunikácia. Vzhľadom na široké využitie cudzích jazykov v súkromnej a profesijnej oblasti života, či už pri ďalšom štúdiu, cestovaní, spoznávaní kultúr aj práci, sa dôraz pri vyučovaní cudzích jazykov kladie na praktické využitie osvojených kompetencií, efektívnu komunikáciu a činnostne zameraný prístup. Komunikácia v cudzích jazykoch je podľa Európskeho referenčného rámca (ES, 2007, s. 5) založená na schopnosti porozumieť, vyjadrovať myšlienky, pocity, fakty a názory ústnou a písomnou formou v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí podľa želaní a potrieb jednotlivca.

Výučba druhého cudzieho jazyka smeruje k dosiahnutiu komunikačnej úrovne A1 podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky (SERR) na konci nižšieho stredného vzdelávania. Označenie úrovne A1 je používateľ základného jazyka.

Charakteristika ovládania nemeckého jazyka na úrovni A1 podľa SERR je nasledujúca:

Rozumie známym každodenným výrazom a najzákladnejším slovným spojeniam, ktorých účelom je uspokojenie konkrétnych potrieb, a tieto výrazy a slovné spojenia dokáže používať. Dokáže predstaviť seba aj iných a dokáže klásť a odpovedať na otázky o osobných údajoch, ako napríklad kde žije, o ľuďoch, ktorých pozná, a o veciach, ktoré vlastní. Dokáže sa dohovoriť jednoduchým spôsobom za predpokladu, že partner v komunikácii rozpráva pomaly a jasne a je pripravený mu pomôcť (SERR, 2013, s. 26).

Ciele predmetu

Všeobecné ciele vyučovacieho predmetu nemecký jazyk vychádzajú z modelu všeobecných kompetencií a komunikačných jazykových kompetencií, ako ich uvádza Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (ŠPÚ, 2013). Pri formulácii cieľov vyučovacieho predmetu sa zdôrazňuje činnostne zameraný prístup - na splnenie komunikačných úloh sa žiaci musia zapájať do komunikačných činností a ovládať komunikačné stratégie.

Cieľom vyučovacieho predmetu nemecký jazyk je umožniť žiakom:

- efektívne používať všeobecné kompetencie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností,
- využívať komunikačné jazykové kompetencie tak, aby sa komunikačný zámer realizoval vymedzeným spôsobom,
- v receptívnych jazykových činnostiach a stratégiách (počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením) spracovať hovorený alebo napísaný text ako poslucháč alebo

čitateľ,

v produktívnych a interaktívnych jazykových činnostiach a stratégiách (ústny prejav, písomný prejav) vytvoriť ústny alebo písomný text, používať hovorené a písané texty v komunikačných situáciách na konkrétne funkčné ciele.

Kompetencie

„Používatelia jazyka a učiaci sa jazyk využívajú mnoho kompetencií, ktoré získali vďaka svojim predchádzajúcim skúsenostiam, a ktoré môžu aktivovať tak, aby mohli plniť vzdelávacie úlohy a aktivity v komunikačných situáciách, v ktorých sa nachádzajú. Kompetencie sú súhrnom vedomostí, zručností a vlastností, ktoré umožňujú jednotlivcovi konať“ (SERR, 2013, s. 12, 103).

- Podstatou jazykového vzdelávania je, aby žiak dokázal:
- riešiť každodenné životné situácie v cudzej krajine a v ich riešení pomáhať cudzincom, ktorí sú v jeho vlastnej krajine,
- vymieňať si informácie a nápady s mladými ľuďmi a dospelými, ktorí hovoria daným jazykom a sprostredkovať im svoje myšlienky a pocity,
- lepšie chápať spôsob života a myslenia iných národov a ich kultúrne dedičstvo.
- Dôležité kompetencie pri vytváraní a udržovaní interaktívneho učebného prostredia v škole sú:
- kritické myslenie, t. j. schopnosť nachádzať a vyberať informácie s využívaním rozmanitých zručností a kritického prístupu,
- tvorivé myslenie, t. j. schopnosť nachádzať nové spôsoby spájania faktov v procese riešenia problémov,

- prosociálne a prospoločenské myslenie, t. j. schopnosť analyzovať fakty a problémy v súvislosti s potrebami iných a spoločnosti ako celku.

Všeobecné kompetencie

Všeobecné kompetencie sú tie, ktoré nie sú charakteristické pre jazyk, ale ktoré sú nevyhnutné pre rôzne činnosti, vrátane jazykových činností (SERR, 2013, s.12).

Žiak dokáže:

- uvedomelo získavať nové vedomosti a spôsobilosti,
- opakovať si osvojené vedomosti a dopĺňať ich,
- uvedomovať si a používať stratégie učenia sa pri osvojovaní si cudzieho jazyka,
- chápať potrebu vzdelávania sa v cudzom jazyku,
- dopĺňať si vedomosti a rozvíjať komunikačné jazykové činnosti a stratégie, prepájať ich s poznaným, systematizovať ich a využívať pre svoj ďalší rozvoj a reálny život,
- kriticky hodnotiť svoj pokrok, prijímať spätnú väzbu a uvedomovať si možnosti svojho rozvoja,
- udržať pozornosť pri prijímaní poskytovaných informácií,
- pochopiť zámer zadanej úlohy,
- účinne spolupracovať vo dvojiciach i v pracovných skupinách,
- aktívne a často využívať doteraz osvojený cudzí jazyk,
- využívať dostupné materiály pri samostatnom štúdiu,
- byť otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti.

Komunikačné jazykové kompetencie

Komunikačné jazykové kompetencie sú tie, ktoré umožňujú učiacemu sa konať s použitím konkrétnych jazykových prostriedkov (SERR, 2013, s. 12). Na uskutočnenie komunikačného zámeru a potrieb sa vyžaduje komunikačné správanie, ktoré je primerané danej situácii a bežné vo vybraných krajinách, kde sa hovorí nemeckým jazykom.

Komunikačné kompetencie sa skladajú z týchto zložiek:

- jazykové kompetencie,
- sociolingválne kompetencie, .
- pragmatické kompetencie.

Jazykové kompetencie

Žiak dokáže:

- používať iba základný rozsah jednoduchých výrazov týkajúcich sa osobných údajov a potrieb konkrétneho typu,
- používať základný repertoár slovnej zásoby izolovaných slov a slovných spojení vzťahujúcich sa na dané konkrétne situácie, používať iba obmedzené ovládanie základných gramatických štruktúr a typov viet, ktoré sú súčasťou osvojeného repertoáru,
- ovládať výslovnosť obmedzeného repertoáru naučených slov a slovných spojení, zrozumiteľnú pre rodených hovoriacich, ktorí sú zvyknutí komunikovať s hovoriacimi
- pochádzajúcimi z jazykovej skupiny daného učiaceho sa,
- odpísať známe slová a krátke slovné spojenia, napríklad jednoduché pokyny alebo inštrukcie, názvy každodenných predmetov, názvy obchodov a bežne používané ustálené spojenia,
- vyhláskovať svoju adresu, štátnu príslušnosť a ostatné osobné údaje (SERR, 2013, s. 111 – 119).

Sociolingválne kompetencie

Žiak dokáže:

- nadviazať základnú spoločenskú konverzáciu tak, že používa najjednoduchšie spôsoby vyjadrenia zdvorilosti: pozdraviť sa, rozlúčiť sa, predstaviť sa, poďakovať sa, ospravedlniť sa atď. (SERR, 2013, s. 123).

Pragmatické kompetencie

Žiak dokáže:

- spájať slová alebo skupiny slov pomocou najzákladnejších lineárnych spojovacích výrazov, napríklad „a“ alebo „potom“,
- zvládnuť veľmi krátke izolované a väčšinou vopred naučené jazykové prejavy, s mnohými pauzami, ktoré sú nevyhnutné na hľadanie výrazových prostriedkov, na artikuláciu menej známych slov a na pokusy o vhodnejšiu formuláciu
  (SERR, 2013, s. 127, 131).

Výkonový štandard - komunikačné jazykové činnosti a stratégie

Výkonový štandard určuje požiadavky na komunikačné jazykové činnosti a stratégie: počúvanie s porozumením, čítanie s porozumením, písomný prejav a ústny prejav, ktoré má žiak povinne dosiahnuť na konci príslušného stupňa vzdelávania.

Jazykové činnosti a stratégie sú stanovené úrovňovo a rozvíjajú sa väčšinou integrovane, t.j. viaceré súčasne. Dôraz na konkrétne jazykové činnosti sa odvíja od komunikačnej situácie, v ktorej sa účastníci komunikácie nachádzajú.

Počúvanie s porozumením – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- sledovať reč, ktorá je veľmi pomalá a starostlivo artikulovaná, aby mohol pochopiť význam,
- porozumieť jednoduchým pokynom, ktoré sú pomaly a zreteľne adresované a riadiť sa jednoduchými orientačnými pokynmi,
- porozumieť každodenným výrazom týkajúcim sa uspokojovania jednoduchých, konkrétnych potrieb (SERR, 2013, s. 68, 69, 77).

Čítanie s porozumením - výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- porozumieť veľmi krátkym jednoduchým textom a samostatným slovným spojeniam, vyhľadať známe mená, slová a základné slovné spojenia, podľa potreby sa v čítaní vrátiť späť,
- porozumieť krátkym jednoduchým správam na pohľadniciach,
- rozoznať známe mená, slová a najzákladnejšie slovné spojenia v jednoduchých nápisoch,
- získať približnú predstavu o obsahu jednoduchších informačných materiálov a krátkych jednoduchých opisov, najmä ak má vizuálnu oporu,
- riadiť sa krátkymi, jednoducho napísanými orientačnými pokynmi

(SERR, 2013, s. 71 – 73).

Písomný prejav – výkonový štandard

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- napísať krátky osobný list alebo pohľadnicu, napríklad pozdrav z dovolenky,
- vyplniť jednoduché registračné formuláre s osobnými údajmi ako meno, štátna príslušnosť, adresa, telefón a podobne, napísať jednoduché slovné spojenia a vety o sebe a iných ľuďoch, o tom, kde žijú a čo robia, v písomnej forme požiadať o osobné údaje alebo ich poskytnúť (upravené SERR, 2013, s. 85, 86, 64).

Ústny prejav – výkonový štandard

Ústny prejav – dialóg

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- dohovoriť sa jednoduchým spôsobom, ale komunikácia je úplne závislá od pomalšieho opakovania reči, preformulovania a spresnení,
- porozumieť otázkam a pokynom, ktoré sú mu adresované a ktoré sú vyslovované dôsledne a pomaly,
- používať jednoduché zdvorilostné formulácie ako pozdrav, lúčenie, opýtať sa niekoho, ako sa má,
- predstaviť seba a iných a reagovať, keď ho predstavujú,
- rozumieť každodenným jednoduchým slovným spojeniam a vedieť reagovať na jednoduché informácie (upravené SERR, 2013, s. 76 – 83).

Ústny prejav – monológ

Žiak na konci príslušného stupňa vzdelávania dokáže:

- vytvoriť jednoduché, väčšinou izolované slovné spojenia o ľuďoch a miestach,
- opísať seba, čo robí, kde žije (SERR, 2013, s. 60).

Prehľad výskytu kompetencií na jednotlivých úrovniach SERR pre jazyky:

Kompetencie	Úroveň A1	Úroveň A2	Úroveň B1	Úroveň B2
1. Nadviazať kontakt v súlade s komunikačnou situáciou				
2. Vypočuť si a podať informácie				
3. Vybrať si z ponúkaných možností				
4. Vyjadriť názor				
5. Vyjadriť vôľu				
6. Vyjadriť schopnosť				
7. Vyjadriť pocity				
8. Vyjadriť očakávania a reagovať na ne				
9. Predstaviť záľuby a vkus				
10. Reagovať vo vyhrotenej situácii				
11. Stanoviť, oznámiť a zaujať postoj k pravidlám alebo povinnostiam				
12. Reagovať na porušenie pravidiel alebo nesplnenie povinností				
13. Reagovať na príbeh alebo udalosť				
14. Dať ponuku a reagovať na ňu				
15. Reagovať na niečo, čo sa má udiať v budúcnosti				
16. Reagovať na niečo, čo sa udialo v minulosti				
17. Reagovať pri prvom stretnutí				
18. Korešpondovať				
19. Telefonovať				
20. Komunikovať				
21. Vypracovať štruktúrovanú prezentáciu				
22. Doplniť štruktúrovanú prezentáciu				
23. Zúčastniť sa na diskusii/Argumentovať				
24. Uistiť sa, že slová/výklad/argument boli pochopené				
25. Porozprávať príbeh				

Vybraná povinná lexika pre komunikačnú úroveň A1

1 Rodina a spoločnosť - Osobné údaje - Rodina - vzťahy v rodine - Národnosť/štátna príslušnosť - Tlačivá/dokumenty - Vzťahy medzi ľuďmi - Náboženstvo	Adresse,e, E-mail, Bruder,r, Deutsche,r, Familie, e, Frau, e, Freund, r, Freundin, e, Grossmutter,e, Grossvater, r, Oma, e, Opa, r, Herr, r, Hobby, s, Junge, r, Kind, s, Land, s, Mann,r, Mädchen,s, Monat, r, Mutter,e, Name,r, Haus, s, Schwester, e, Slowake, r, Stadt, e, Strasse, e, Vater,r, haben, heissen, kommen aus, machen, sein + Altersangabe, telefonieren, wohnen, alt, jung, Farben(braun, rot, gelb..)klein, kurz, nett, schön, deutsch, slowakisch, traurig,
2 Náš domov - Môj dom/byt - Zariadenie bytu - Domov a jeho okolie - Bývanie v meste a na dedine - Spoločnosť a životné prostredie - Spoločnosť a jej životný štýl	wohnen, in, Wohnwagen,r, Jugendherberge, e, Hotel,s, bei Verwandten, Campingbus, r, Ferienhaus, s, Zelt, s, mitkommen, Traumurlaub, r,
3 Ľudské telo, starostlivosť o zdravie - Ľudské telo - Fyzické charakteristiky - Charakterové vlastnosti človeka - Choroby a nehody - Hygiena a starostlivosť o telo - Zdravý spôsob života - Nemocnica a klinika, lekáreň a lieky, poistenie	Gesicht, s, Auge, s, Finger, r, Fuß, r, Haar, s, Hand, e, Kopf, r, Mund, r , Nase, e, Ohr, s,, Arzt, r , Ärztin, e, lachen, schlafen, warm/kalt sein, , gut, kaputt, sauber, schlecht, schmutzig,
4 Človek na cestách - Dopravné prostriedky - Osobná doprava - Príprava na cestu a cestovanie - Turistika a cestovný ruch - Problémy cestných, železničných a leteckých sietí	fahren, Frerien,e, nach, Nordamerika, Spanien, bleiben, zu Hause, Wetter, s, Schottland, Italien, dahin, wie, mit dem Bus/der Bahn/dem Auto/dem Schiff/dem Fahrrad, fliegen, gehen, zu Fuss, wie weit, von-nach, nehmen, mein, Pass, r, Sonnenbrille, e, Badeanzug, r, Fotoapparat,r, Unterwäsche, e, Badetuch, s, Nachthemd,s, Sonnenöl,s, Buch,s, Geld,s, Waschzeug, s, Socken, e, Shorts,e, Sportschuhe,e, T-shirts,e, packen, vergessen,

5 Vzdelávanie a práca - Škola a jej zariadenie - Učebné predmety - Pracovné činnosti a profesie - Školský systém - Celoživotné vzdelávanie - Pracovné podmienky	**Škola a jej zariadenie** **Učebné predmety** Bank, e, Bleistift, r, Buch, s, Deutsch, s, Fach, s, Füller, r , Geographie, e, Geschichte, e, Hausaufgabe, e , Heft, s, Klassenzimmer, s, Kreide, e, Mathematik, e, Musik, e, Religion, e, Schüler, r , Schultasche, e, Slowakisch, s, Sport, r, Stuhl, r, Stundenplan, r, Tafel, e, Zeichnen, s, arbeiten, beginnen/beenden den Unterricht, beliebt, besuchen, lernen , lesen, rechnen, schreiben, wichtig , Anspitzer,r, Filzstift,r, Kuli,r, Radiergummi, r, Rechner, r, Lineal,s, Papier,s, haben, kosten, Computer,r, Kassettenrecorder, r, Korb,r, Tisch,r, Tür,e, Wand, e, Fenster,s, wissen, Lieblingsfach, s, welches, Naturwissenschaften, e, Werken, e, furchtbar, fantastisch, schlecht, Wochentage(Montag, Dienstag, Mittwoch..)LehrerIn, SchülerIn, laut, leise, streng, nett, schüchtern, freundlich,
6 Človek a príroda - Zvieratá/fauna - Počasie - Rastliny/flóra - Klíma - Človek a jeho životné prostredie - Príroda okolo nás – ochrana životného prostredia	**Zvieratá/ rastliny** **Počasie** Fisch, r, Hund, r, Katze, e, Land, s, Schwein, s, Stadt, e, Taube, e, Tier, s, Vogel, r, Zoo, r, grün, gut, heiß, kalt, schlecht, schön, warm, fliegen, fressen, Hamster,r,Papagei,r, Wellensittich,r, Maus, e, Schildkröte,e, Kaninchen,s, Meerschweinchen,s, Pferd,s, kein, tierlieb, Liebllingshaustier, s, Spinne,e, Schlange,e, Rattte,e, gar/nicht, Käfig, r, Wald,r, Hexe,e, Feuer,s, Haus,s, Häuschen,s,
7 Voľný čas a záľuby - Záľuby - Knihy a čítanie - Rozhlas, televízia a internet - Výstavy a veľtrhy - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti	**Záľuby** Bild, s, Buch, s, Film, r, Radio, s, Computer, r, Foto, s, lesen, malen, schreiben, sehen, fotografieren, Ball/ Fußball spielen, basteln, laufen, singen, Sport treiben, springen, Musik hören, tanzen, schlafen, fotografieren, schwimmen, telefonieren, Briefmarken sammeln, fernsehen, Rad fahren, Schi fahren, Computer spielen , Karten spielen, Rollschuhfahren, Schach, doch sportlich, Korbball,r, Golf, Lieblingshobby,s, am liebsten, Sammlung,e, Blöckflöte,e, Gitarre,e, Trompete, e, Klavier, s, Schlagzeug, s, Instrument,s, Postkarten, Steine, Puppen, Aufkleber,r,

	Schlüsselring,r, Münze,e, Modelautos,s,Wochenende,s, Sendung,e, Dokumentarfilm,r, Trickfilm,r, Werbespot,r, Musiksendung,e, Quizshow,e, Serie,e, Sportsendung,e, Wettervorhersage, e, Nachrichten,e, spannend, blöd, langweilig, interesant, lustig, wie oft, tagsüber, nie, einmal pro Woche, abends, ab und zu, Stunde,e, Uhr,e, Sekunde,e, Minute,e, dauern, Lieblingsstar,r sein, ihr,
8 Výživa a zdravie - Stravovacie návyky - Mäso a mäsové výrobky - Zelenina a ovocie - Nápoje - Cestoviny a múčne výrobky - Mliečne výrobky - Stravovacie zariadenia - Príprava jedál - Kultúra stolovania	Ananas, e, Apfel, r , Orange, e, Banane, e, Eis, s, Frucht-, Eis, s, Essen, s, Fisch, r ,Flasche, e Frühstück, s, Guten Appetit!, Schokolade, e , Kakao, Milch,e , Mineralwasser, s, Saft, r, , Orangen-, e, Süßigkeit, e, Tee, r, Tisch, r, Torte, e, Trinken, s, Wasser, s, Zitrone, e, Zucker, r, , essen, etwas zu trinken, geben, kochen ,kosten, machen, Kuchen,r, Cola,e, Limonade,e, Chips,e,
9 Uprestred multikultúrnej spoločnosti - Cudzie jazyky - Rodinné sviatky - Cudzojazyčná komunikácia - Štátne a cirkevné sviatky - Zvyky a tradície v rôznych krajinách - Zbližovanie kultúr a rešpektovanie tradícií	**Cudzie jazyky** **Rodinné sviatky** Grammatik, e, Geburtstag, r, Geburtstagstorte, e, Geschenk, s, Musik, e, Weihnachten, s, Weihnachtsbaum, r, Wort, s, auswendig, leicht, schwer, lesen, schreiben, sprechen, Deutsch,s, verstehen, oben, rechts, links, in der Mitte, unten, Post, e, Brieffreund,-in, e,r, Partnerschule,e, Assistentin,e, Assistent,r, Telefonnummer,e, Vorwählnummer,e, Telefonbuch,s, Karte,e, Postkarte,e,
10 Obliekanie a móda - Základné druhy oblečenia - Odevné doplnky - Výber oblečenia na rôzne príležitosti - Druhy a vzory odevných materiálov - Móda a jej trendy	**Základné druhy oblečenia** Hemd, s/ Nacht-, Jeans, e (Pl), Tasche, e, T-Shirt, s, Uhr, e, Schuhe(Sport-), e (Pl.) gelb, lila, orange, pink, rosa, rot, sauber, schmutzig, schön, Unterwäsche e, Sonnenbrille,e,
11 Šport nám, my športu - Druhy športu: zimné a letné, individuálne a kolektívne - Športové disciplíny - Význam športu pre rozvoj osobnosti - Nové trendy v športe	Tennis,s, Gymnastik, e, Spiel, s, Sport , r, Volleyball, r, Schwimmen,s, Hockey,s, Boxen, s, Reiten, s, Radfahren, r, Fußball, r, Tischtennis, s, Handball, r, Kanufahren, r, rennen, spielen, Eishockey, Fußball, Tennis usw., Sport machen, turnen, laufen

- Čestnosť športového zápolenia	
12 Obchod a služby - Nákupné zariadenia - Pošta a telekomunikácie - Druhy a spôsoby nákupu a platenia - Hotely a hotelové služby - Centrá krásy a zdravia (kaderníctva, fitnes, ...) - Kultúra nakupovania a služieb	Adresse, e, Adresse, E-Mail-, e, Bank, e, Brief, r, Cent, r, E-Mail, e Mail, e/s, Euro, r, Geld, s, Karte, Post-, e, Kilo(gramm), s, Liter, r(s), Marke, Brief-, e, Nummer, Fax-, e, Polizei, e, Post, e, Supermarkt, r, Telefon, s, kaputt, finden, geben, hören, kosten, telefonieren, verstehen
13 Krajiny, **mestá a miesta** - Krajiny a svetadiely - Moja krajina a moje mesto - Geografický opis krajiny - Kultúrne a historické pamiatky krajín a miest	
14 Kultúra a umenie - Druhy umenia - Kultúra a jej formy - Umenie – spoločnosť – kultúra - Kultúra a jej vplyv na človeka - Umenie a rozvoj osobnosti	Kino, s, Musik, e, Theater, s, ins Kino gehen, Musik hören, ins Theater gehen
15 Človek a spoločnosť; **komunikácia** - Jazyk ako dorozumievací prostriedok - Formy komunikácie - Kultúra komunikácie	Sprache, e, Text, r , Wort, s, gut , langsam, laut, leicht, leise, richtig, schlecht, schnell, lernen, fragen, heißen, hören, korrigieren, lesen, sagen, schreiben, sprechen, verstehen, wiederholen
16 Mládež a jej svet - Aktivity mládeže - Vzťahy medzi rovesníkmi - Generačné vzťahy - Predstavy mládeže o svete	
17 Profesia a pracovný život - Pracovné pomery a kariéra - Platové ohodnotenie	
18 Veda a technika **v službách ľudstva** - Technické vynálezy - Vedecký pokrok	
19 Vzory a ideály - Človek, jeho vzory a ideály - Pozitívne a negatívne vzory	
20 Slovensko +13 - Geografické údaje	

- História	
- Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	
- Turistické miesta, kultúrne zvyky a tradície	

Slovná zásoba je popri gramatike základným „stavebným materiálom“ pre tvorbu zmysluplných verbálnych výpovedí. Preto aj pri vyučovaní a učení sa cudzieho jazyka je potrebné venovať jej výberu a osvojovaniu si náležitú pozornosť.

Metódy, formy a postupy vyučovania

Vyučovacie metódy a formy spolu úzko súvisia. Metódy dávajú odpoveď na to ako treba postupovať, aby boli dosiahnuté výchovno-vzdelávacie ciele a formy sa zaoberajú tým, ako organizovať výchovno-vzdelávací proces.
Vyučovací proces a metódy by nemali byť priamo sprostredkované vyučujúcim. Vyučujúci dáva impulzy, ktoré žiakov podnietia k samostatným a autonómnym učebným aktivitám. Osobitú úlohu pritom zohráva, ako naučiť žiakov učiť sa. K tomu patrí rozvíjanie a nacvičovanie počúvania, čítania a zrakového vnímania s porozumením, a to použitím techník porozumenia počutému, čítanému a videnému.
Možnosti a formy medzipredmetového vyučovania v spolupráci s vyučujúcimi iných predmetov treba využívať systematicky a cielene – predovšetkým vzhľadom na neskoršie požiadavky v povolaniach a pri sprostredkúvaní vecných poznatkov.
V rámci upevňovania a rozširovania učiva sa zameriava pozornosť na upevňovanie spôsobilostí, komunikačných zručností a medzipredmetových vzťahov formou prierezových tém – napr. témy, ktoré sú spracovávané v rámci rôznych predmetov, napr.: čas – jazyk (materinský aj cudzí, dejepis, zemepis, matematika prírodopis, fyzika, výtvarná výchova, hudobná výchova, etická výchova).

Kontrola a hodnotenie žiakov

Hodnotenie žiaka je nevyhnutná súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, ktorá má informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu.

- Hodnotenie výkonov žiakov sa uskutočňuje podľa všeobecných metodických pokynov formou primeranou veku. Kontrola vedomostí a zručností je organickou súčasťou všetkých činností žiakov na vyučovacej hodine. Spája sa s hodnotením, ktorého predmet tvorí množstvo a kvalita informácií, ktoré je žiak schopný prijímať alebo odovzdávať v cudzom jazyku v ústnej alebo v písomnej podobe. Kritériá hodnotenia majú byť zostavené formou učebných cieľov.
- Hodnotenie výkonov sa môže uskutočňovať na základe buď kvantitatívnych alebo kvalitatívnych (celkových, holistických) metód hodnotenia. Kvantitatívne metódy môžu byť využité predovšetkým pri hodnotení výkonov v oblasti rečovej recepcie (počúvanie a čítanie s porozumením) a jazykového systému (slovná zásoba, gramatika), kvalitatívne metódy v oblasti interakcie (dialogický ústny prejav) a rečovej produkcie (monologický ústny prejav, písanie).

- Pri stanovení známky v rámci kvantitatívneho hodnotenia výkonov (počítanie chýb) je nutné brať ohľad na medzinárodne zaužívaný vzťah medzi percentuálnou chybovou kvótou a postavením jednotlivej známky v platnom známkovacom systéme.
- Kvalitatívne metódy hodnotenia výkonov vyžadujú individuálny subjektívny úsudok vyučujúceho, ktorý však môže byť objektivizovaný pomocou zoznamu kritérií hodnotenia. Kvalitatívne hodnotenie sa má uskutočňovať v prvom rade pozitívne, to znamená, najprv sa zistí, čo žiak v ústnom alebo písomnom prejave pri skúšaní dokázal. Až na druhom mieste sa berie ohľad na chyby, nedostatky a slabosti v jeho výkone a slúžia ako základ pre zníženie známky alebo ohodnotenia výkonu.
- Pri hodnotení výkonov má vyučujúci zohľadniť nie len aktuálnu úroveň ovládania jazyka ale aj pokrok, ktorý žiak dosiahol v učení v zmysle podpory motivácie učiť sa jazyky. Schopnosť žiaka samostatne vyjadrovať svoje myšlienky sa hodnotí vysoko. Žiakov hodnotíme i slovom tak, aby sme ich povzbudzovali k ďalšej činnosti na zdokonaľovaní svojich učebných výsledkov. Žiaci majú možnosť podieľať sa na hodnotení spolužiakov a seba samých. Učia sa vyvodiť z hodnotenia i sebahodnotenia kritické závery a urobiť potrebnú nápravu.V predmete nemecký jazyk je súčasťou hodnotenia tvorba a prezentácia projektov, ktoré sú zakomponované v tematických plánoch v počte a náročnosti primeraným jednotlivým stupňom vzdelávania v cudzom jazyku. Hodnotí sa úroveň vypracovaného projektu, spôsob spracovania materiálov, osobný vklad, spôsob prezentácie projektu.
- Celkové hodnotenie výkonu žiaka na konci školského roka sa má uskutočňovať každopádne kvalitatívne/holisticky. Pritom treba brať ohľad na nasledujúce komponenty:
  1. stále výkony počas celého školského roka
  2. pokrok v učení (sa)

  Celkové hodnotenie na konci školského roka nesmie nikdy závisieť len od výsledku jednej skúšky alebo niekoľkých málo skúšok. Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011 s účinnosťou z 1.mája 2011.

<u>Možné spôsoby získavania podkladov pre klasifikáciu:</u>

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiakov
- sústavným sledovaním výkonu a pripravenosti žiaka na vyučovaciu hodinu
- kontrolné práce, didaktické testy
- čiastkové ústne a písomné overovanie vedomostí stupňa čítania a písomného prejavu
- analýzou výsledkov rôznych činností žiakov
- projektová - tematická práca
- prezentácia vybranej témy
- ďalšie aktivity : samostatná práca, práca v skupinách, aktivita na hodine

<u>Na hodnotenie žiakov v NEJ možno použiť:</u>

1. klasifikáciu známkou
2. bodové hodnotenie
3. percentuálne hodnotenie

Hodnotenie projektov:

výsledná známka pozostáva zo 4 ohodnotených častí projektu, kde každá časť tvorí 25% výslednej známky

1. slovná zásoba 25%
2. lingvistická časť (morfológia, syntax) 25%
3. kreativita/úsilie/zreteľnosť 25%
4. úprava 25%

Hodnotenie testov a písomných prác:

100 %– 90% **1**
89 %– 75% **2**
74 %– 50% **3**
49 %– 25% **4**
24 %– 0% **5**

Výsledné hodnotenie je súhrnom klasifikácie písomných a ústnych skúšok, pozorovania práce žiaka počas hodnotiaceho obdobia v triede a domácej prípravy. Výsledná známka sa neurčuje ako priemer všetkých zapísaných známok.

Medzipredmetové vzťahy

Vo vyučovaní nemeckého jazyka budú žiaci využívať získané vedomosti a zručnosti z predmetov: slovenský jazyk a literatúra, geografia, biológia, matematika, dejepis, etická výchova, občianska výchova, výtvarná výchova. V edukačnom procese budeme uplatňovať medzipredmetové vzťahy cez prierezové témy:

OSR – osobnostný a sociálny rozvoj
MUV – multikultúrna výchova
OZO – ochrana života a zdravia
ENV – enviromentálna výchova
MDV – mediálna výchova
FG – finančná gramotnosť

Vzdelávací štandard z nemeckého jazyka pre nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1 svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Úpravy pôvodného dokumentu spočívali v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky.

Učebné zdroje:

Učebné zdroje sú zdrojom informácií a prostriedkom na vytváranie zručností a návykov, cestou ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov. Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa využívajú učebnice, pracovné zošity, časopisy, slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky, názorné materiály, kartičky a iný materiál na hry, doplnkové aktivity – tradičné zvyky a piesne, výpočtová technika a pod..

- Tradičné didaktické prostriedky
  - funkcia a využitie učebnice
  - druh, funkcia a využitie slovníka
  - funkcia a využitie tabule
  - plánovanie a vedenie žiackych zošitov
  - pracovné zošity
- Didaktické prostriedky vyrobené svojpomocne
  - kartičky a iný materiál na hry
  - práce žiakov ako didaktické prostriedky
  - názorné materiály, fotografie, letáky
  - štruktúrované zbierky materiálov (napr. jazykové portfólio)
- Tlač
  - časopisy pre mládež
  - noviny, časopisy, magazíny
  - komiksy a obrázkové príbehy
  - texty piesní
- Audiovizuálne didaktické prostriedky
  - kazetový magnetofón
  - CD, DVD
  - počítač

Použité učebnice:

II. cudzí jazyk

7. ročník
Používaná učebnica a pracovný zošit: Beste Freunde 1(A1.1), NEMČINA PRE ZÁKLADNÉ ŠKOLY A OSEMROČNÉ GYMNÁZIÁ, Hueber autorov Manuela Georgiakaki, Monika Bovermann, Elisabeth Graf-Riemann, CHristiane Seuthe, Ivica Kolečáni Lenčová, Miriam Rajnohová

8. ročník
Používaná učebnica a pracovný zošit: Beste Freunde 1(A1.1, A 1.2), NEMČINA PRE ZÁKLADNÉ ŠKOLY A OSEMROČNÉ GYMNÁZIÁ, Hueber autorov Manuela Georgiakaki, Monika Bovermann, Elisabeth Graf-Riemann, CHristiane Seuthe, Ivica Kolečáni Lenčová, Miriam Rajnohová

Učebné osnovy – Nemecký jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1(A1.1, A1.2))
v 8. ročníku základnej školy
Nemecký jazyk (2.cudzí jazyk)

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:
sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet nemecký jazyk – nižšie stredné vzdelávanie, úroveň A1, schváleného MŠVVaŠ SR ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:-10A0 s platnosťou od 1.9.2015.

Rozsah vyučovania predmetu:
2 VH týždenne - 66 VH za školský rok (disponibilné hodiny)
Vzdelávacia oblasť *Jazyk a komunikácia*
Vzdelávací štandard učebného predmetu svojou štruktúrou, obsahom aj rozsahom korešponduje s pôvodným vzdelávacím programom z roku 2008. Úpravy pôvodného dokumentu spočívajú v doplnení charakteristiky predmetu a cieľov, precizovaní jednotlivých častí obsahového štandardu a citátov podľa Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky. Zároveň obsahuje odporúčané časti, ktoré dotvárajú plastický obraz o používaní a ovládaní jazyka na úrovni A1.

Použité prierezové témy:
V edukačnom procese budeme uplatňovať medzipredmetové vzťahy(geografia, slovenský jazyk, telesná výchova, výtvarná výchova, dejepis, matematika) cez prierezové témy.
Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Environmentálna výchova, Finančná gramotnosť

Učebné zdroje:
Učebné zdroje sú zdrojom informácií a prostriedkom na vytváranie zručností a návykov, cestou ich motivácie, upevňovania a kontroly nadobudnutých vedomostí, zručností a postojov. Vo vyučovaní nemeckého jazyka sa využívajú učebnice, pracovné zošity, časopisy, slovníky, materiálno-technické a didaktické prostriedky, názorné materiály, kartičky a iný materiál na hry, doplnkové aktivity – tradičné zvyky a piesne, výpočtová technika a pod..
Používaná učebnica a pracovný zošit: Beste Freunde 1(A1.1) a Beste Freunde 2(A1.2), NEMČINA PRE ZÁKLADNÉ ŠKOLY A OSEMROČNÉ GYMNÁZIÁ, Hueber autorov Manuela Georgiakaki, Monika Bovermann, Elisabeth Graf-Riemann, CHristiane Seuthe, Ivica Kolečáni Lenčová, Miriam Rajnohová

Tematický celok, téma.

Úvod. Oboznámenie s obsahom vyučovania NEJ.
Opakovanie osvojených jazykových štruktúr a lexikálnych jednotiek.

Rodina a spoločnosť.....8 VH

Rodina. Moja rodina. Privlastňovacie zámená. Tvorba dialógov. Privlastňovacie zámená sein, ihr. Dotazník.
Opakovanie lekcie. PT: VMR, OSR

Človek na cestách.....6 VH

Dopravné prostriedky. Predložka mit + datív. Opis cesty. Tvorba dialógov. Osobné zámená v akuzatíve.
Opakovanie lekcie.
PT: ENV, OZO, FG

Krajiny, mestá a miesta.....6 VH

Názvy krajín. Miesta v meste. Predložka in + akuzatív. Predložka zu + datív. Opakovanie lekcie. PT: MUV

Ľudské telo, starostlivosť o zdravie.....10 VH

Časti tela. Opis ochorenia. Osobné zámená v datíve(mir, dir). Čítanie s porozumením. Préteritum haben, sein. Spojka deshalb. Nácvik písomného prejavu. Opakovanie lekcie. PT: OZO, VMR

Profesie a pracovný život.....4 VH

Názvy povolaní. Genitív vlastných mien. Nácvik čítania s porozumením. Záporný člen kein v nominatíve a akuzatíve. PT: OSR, FG

Výživa a zdravie.....11 VH

Druhy nápojov. Druhy jedál. Sloveso mögen. Nepravidelné sloveso essen. Vykanie. Osobné zámená v nominatíve. Nácvik písomného prejavu. Projekt Jedlá a nápoje. Opakovanie lekcie. PT: OZO, MUV

Voľný čas a záľuby.....10 VH

Zbierky. Koníčky. Moje záľuby. Nepravidelné slovesá. Rozkazovací spôsob 2. os. sg. Nácvik čítania s porozumením. Slovesá s odlučiteľnou predponou. Projekt – Môj voľný čas. Opakovanie lekcie. PT: OSR, MUV, FG

Obchod a služby.....11 VH

Číslovky 20 – 100. Vyjadrenie ceny. Nakupovanie. Tvorba dialógov. Plurál podstatných mien. Nácvik písomného prejavu: E-mail. Čítanie s porozumením. Telefonický rozhovor. Opakovanie lekcie. PT: OSR, FG, MDV

Vo vyučovacom predmete nemecký jazyk budú ostatné hodiny použité na zvyšovanie a rozvíjanie jazykovej gramotnosti žiakov, na zvyšovanie komunikačných jazykových činností a stratégií, nácviku počúvania a čítania s porozumením, tvorivých úlohách na opakovanie, tvorbe projektov.

Obsah vzdelávania pre 7. ročník – II. cudzí jazyk NEJ
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP = ŠkVP – 2h), 66h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
1. Krajina, ktorej jazyk sa učím – 3h	
Žiak: - vie pomenovať nemecky hovoriace krajiny - vyjadriť názor, prečo sa učím cudzí jazyk - pozná základné informácie o nemecky hovoriacich krajinách	Úvod. Oboznámenie s obsahom učiva v 7. roč. Oboznámenie sa s nemecky hovoriacimi krajinami. U nás hovoríme po nemecky.
2. Človek a spoločnosť, komunikácia – 4h	
Žiak: - vie sa po nemecky predstaviť, pozdraviť a rozlúčiť - ovláda výslovnosť nemeckých samohlások a spoluhlások - osvojil si základné komunikačné zručnosti	Pozdravy. Predstavovanie sa. Výslovnosť a pravopis. Abeceda. Nácvik a opakovanie lexikálnych jednotiek.
3. Vzdelávanie a práca – 14h	
Žiak: - pomenúva vybrané časti školského zariadenia v triede, učebné pomôcky, vyučovacie predmety - pozná a vie pomenovať základné číslovky - pozná a vie pomenovať farby - vie určiť rod podstatného mena a osvojil si používanie neurčitého člena v akuzatíve - použiť osvojenú slovnú zásobu pri tvorbe dialógov - pomenuje dni v týždni a vytvorí rozvrh hodín	Zariadenie v triede. Nácvik čísloviek do 20. Názvy farieb. Hry na upevňovanie čísloviek a pozdravov. Školské potreby, vyučovacie predmety. Dni v týždni, rozvrh hodín. Podstatné mená a neurčitý člen v akuzatíve. Plán týždňa. Tvorba dialógov. Môj rozvrh hodín – príprava a prezentácia projektu.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
4. Rodina a spoločnosť – 9h	
Žiak: - vie vymenovať dni v týždni - pomenúva názvy mesiacov a ročných období - vie sa spýtať na meno a pôvod - osvojil si používanie určitého člena a vie určiť rod podstatného mena - vie sa opýtať na bydlisko a podať informáciu o svojom - osvojil si písanie veľkých a malých písmen	Dni v týždni. Mesiace a ročné obdobia. Osobné údaje. Podstatné mená s určitým členom v nominatíve. Informácie o bydlisku. Tvorba krátkych dialógov. Nácvik písomného prejavu.
5. Krajiny, mestá a miesta – 3h	
Žiak: - vie pomenovať nemecky hovoriace krajiny - pozná a vie určiť polohu vybraných miest - osvojil si názvy krajín a pozná ich zástavy - vie sa opýtať a odpovedať na otázku: Odkiaľ pochádzaš?	Názvy miest a štátov Predložka in + mesto/krajina. Krajiny a ich zástavy, farby. Toto je moja krajina – projekt.
6. Šport nám, my športu – 6h	
Žiak: - je schopný pomenovať druhy športu - osvojil si názvy športových potrieb - aktívne používa osvojené jazykové štruktúry v komunikácii - rozumie prečítanému textu a vie odpovedať na otázky k textu	Športové potreby. Druhy športu. Slovosled v oznamovacej vete a v doplňovacej otázke. Športové aktivity s priateľmi. Aktivity na rozvoj čítania a písania.
7. Mládež a jej svet – 7h	
Žiak: - dokáže povedať, ako trávi čas s kamarátmi - dať ponuku a reagovať na ňu - podať návrh, návrh prijať/odmietnuť - tvorí záporné vety - vie vyjadriť prianie	Stretnutie s kamarátmi. Časové údaje, časti dňa. Tvorivé rozhovory. Píšeme SMS. Modálne slovesá. Životný štýl slovenských tínedžerov. Zhotovenie plagátu.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
8. Voľný čas a záľuby – 10h	
Žiak: - dokáže povedať, ako trávi čas s kamarátmi - dať ponuku a reagovať na ňu - podať návrh, návrh prijať/odmietnuť - tvorí záporné vety - vie vyjadriť prianie	Ako trávim čas so svojimi priateľmi. Vyjadrenie názoru - čo robím rád/ nerád. Časovanie slovesa sein. Vyjadrenie záporu nicht. Prijať alebo odmietnuť návrh. Dohodnúť stretnutie. Hra, pieseň: Priatelia
9.Opakovanie osvojených jazykových štruktúr – 10h	
Žiak: - aktívne využíva nadobudnuté vedomosti a zručnosti v komunikácii	Trénujeme zručnosti: čítanie, počúvanie, rozprávanie, písanie. Tvorivé úlohy na opakovanie. Zvyšovanie a rozvíjanie jazykovej gramotnosti žiakov.

Obsah vzdelávania pre 8. ročník – II. cudzí jazyk NEJ
Časová dotácia: 2h/týždeň ,66h/rok (disponibilné hodiny)

Výstupný štandard	Obsahový štandard
1. Rodina a spoločnosť – 8h	
Žiak: - rozumie rečovému zámeru partnera - vie pomenovať členov rodiny a porozprávať o svojej - vie niekoho opísať - aktívne používa osvojené jazykové štruktúry v komunikácii - ovláda základnú slovnú zásobu týkajúcu sa osobných údajov	Rodina. Moja rodina. Privlastňovacie zámená mein, dein (sg.). Tvorba dialógov. Opakovanie lekcie. (2h) Dotazník. Privlastňovacie zámená sein, ihr. VMR, OSR
2. Človek na cestách – 6h	
Žiak: - vie pomenovať bežné dopravné prostriedky - dokáže sa spýtať na cestu a opísať cestu do školy - vie vyjadriť komplimenty - aktívne využíva nadobudnuté vedomosti a zručnosti v komunikácii	Počúvanie a čítanie s porozumením. Dopravné prostriedky. Predložka mit + datív. Opis cesty. Osobné zámená v akuzatíve. Opakovanie lekcie.(2h) ENV, OZO, FG
3. Krajiny, mestá a miesta – 6h	
Žiak: - dokáže povedať, kto odkiaľ pochádza - pozná a vie pomenovať farby - pomocou slovných spojení s predložkami vyjadrí kam niekto ide - dokáže po nemecky pomenovať dôležité budovy a zariadenia v meste	Názvy krajín. Miesta v meste. Predložka in + akuzatív. Predložka zu + datív. MUV

Výstupný štandard	Obsahový štandard
4. Ľudské telo, starostlivosť o zdravie – 10h	
Žiak: - vie pomenovať základné časti tela a ľahké ochorenia - vie opísať cestu do školy - pozná pravidlá tvorenia préterita slovies - dokáže uviesť dôvod -vie porozprávať, čo sa stalo - aktívne používa osvojené jazykové štruktúry	Názvy častí tela. Časti tela. Vyjadrenie bolesti. Osobné zámená v datíve (mir, dir). Čítanie s porozumením. Préteritum haben, sein. Spojka deshalb. Nácvik písomného prejavu. Opakovanie lekcie.(2h) OZO, VMR
5. Profesie a pracovný život – 4h	
Žiak: - dokáže pomenovať povolania, niečo predpokladať - rozumie prečítanému textu a vie odpovedať na otázky k textu	Názvy povolaní. Genitív vlastných mien. Čítanie s porozumením. Záporný člen kein v N a A. OSR, FG
6. Výživa a zdravie – 11h	
Žiak: - je schopný pomenovať druhy športu - osvojil si názvy športových potrieb - aktívne používa osvojené jazykové štruktúry v komunikácii - rozumie prečítanému textu a vie odpovedať na otázky k textu	Druhy nápojov. Potraviny. Sloveso mögen. Vykanie. Opakovanie lekcie. Druhy nápojov. Potraviny. Nepravidelné sloveso essen. Osobné zámená v nominatíve. Projekt –Jedlá a nápoje. Opakovanie lekcie. OZO, MUV

Výstupný štandard	Obsahový štandard
7. Obchod a služby – 11h	
Žiak: - pozná a vie používať základné číslovky - dokáže sa opýtať na cenu tovaru - vie používať základné frázy pri nakupovaní - dokáže sa ospravedlniť - vie tvoriť a používať množné číslo podstatných mien - dokáže aplikovať slovnú zásobu	Vyjadrenie ceny. Nakupovanie. Tvorba dialógov. Plurál podstatných mien. Privlastňovacie zámená v Pl. Opakovanie lekcie. Nácvik písania: E-mail. Čítanie s porozumením. OSR, MDV, FG
8. Voľný čas a záľuby – 10h	
Žiak: - dokáže opísať svoj deň - dokáže vyjadriť časové údaje - dokáže vyjadriť zbierky, záľuby - dokáže hovoriť o svojich koníčkoch - ovláda pravidlá časovania nepravidelných slovies - ovláda slovnú zásobu k danej téme a používa základné frázy v konverzácii - dokáže vyzvať niekoho, aby niečo urobil	Čítanie s porozumením. Slovesá a odlučiteľnou predponou. Zbierky. (2h) Záľuby. Moje koníčky. Časovanie nepravidelných slovies. Rozkazovací spôsob – 2.os. sg. Opakovanie lekcie. OSR,MUV, FG

Prierezové témy Nemcký jazyk

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Vyjadrenie pocitov, Osobné údaje, Dni v týždni, Rozvrh hodín, Aktivity na rozvoj čítania a písania, Pozdravy, Trénujeme zručnosti
Environmentálna výchova	Mesiace a ročné obdobia, Zariadenie v triede
Mediálna výchova	Píšeme SMS, Hra, pieseň: Priatelia, Program v TV
Multikultúrna výchova	Nemecky hovoriace krajiny, Názvy miest a štátov, U nás hovoríme po nemecky
Ochrana života a zdravia	Športové aktivity, Životný štýl slovenských tínedžerov
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Ako trávim čas s priateľmi, Informácie o bydlisku

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Vykanie, Genitív vlastných mien, Tvorba dialógov, Nácvik písomného prejavu, Čítanie s porozumením, Adresa
Environmentálna výchova	Opis cesty, Záľuby, Dopravné prostriedky
Mediálna výchova	Telefonický rozhovor, Nácvik písomného prejavu: E-mail, Počúvanie s porozumením
Multikultúrna výchova	Názvy krajín, Druhy jedál a nápojov, Moje koníčky, Miesta v meste
Ochrana života a zdravia	Opis cesty, Časti tela, Vyjadrenie bolesti, Potraviny
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Moja rodina, Názvy povolaní, Dotazník, Môj voľný čas

Ročník: deviaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Nácvik čítania s porozumením, Plán dňa, Opis osoby, Tréning zručnosti
Environmentálna výchova	Priatelia, Priatelia zvierat, Prázdninové aktivity
Mediálna výchova	Program pre mladých, Koncert, Počúvanie s porozumením
Multikultúrna výchova	Cestovný plán, Mesto/krajina, Berlín, Rakúsko, Výlet do Švajčiarska
Ochrana života a zdravia	Charakterové vlastnosti
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Rodina, Moja rodina, Byt, Opis bytu/domu, Narodeniny

2. VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A PRÍRODA

FYZIKA

Hodinová dotácia

FYZIKA	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Spolu
Štátny vzdelávací program	2	1	2	1	6
Školský vzdelávací program	0	0	0	0	0
Spolu	2	1	2	1	6

Charakteristika predmetu

Výučba fyziky sa spolu s biológiou a chémiou podieľa na rozvíjaní prírodovednej gramotnosti žiaka tak, aby využíval nadobudnuté vedomosti, bol schopný klásť otázky a na základe dôkazov vyvodzoval závery, ktoré vedú k porozumeniu obsahu výučby prírodných vied. Obsah výučby fyziky je postavený na overenej konštruktivistickej pedagogickej teórii , ktorá kladie pri budovaní fyzikálnych poznatkov dôraz na vlastnú žiacku skúsenosť s fyzikálnymi javmi a objektami. Umožňujú to žiacke pokusy, reálne demonštrácie, priame merania a ich spracovanie. Postupne sa žiak vedie k formalizácii poznávaného obsahu, prípadne k matematickým vzťahom a k zovšeobecneniam v podobe teoretických pojmov. Aj keď má učiteľ možnosť prispôsobiť si obsah výučby vlastným predstavám , túto koncepčnú myšlienku by mal zachovať. Prostredníctvom tvorby vybraných fyzikálnych (často aj prírodovedných) pojmov sa rozvíjajú žiacke bádateľské spôsobilosti, najmä pozorovať, merať, experimentovať, spracovať namerané údaje vo forme tabuliek a grafov. Súčasťou týchto spôsobilostí sú aj manuálne a technické zručnosti žiaka, schopnosť formulovať hypotézy, tvoriť závery a zovšeobecnenia, interpretovať údaje a opísať ich vzájomné vzťahy. Proces fyzikálneho vzdelávania uprednostňuje metódy a formy, ktoré sa podobajú prirodzenému postupu vedeckého poznávania. Vzhľadom na vek žiakov je to najmä už spomenutý empirický postup, pre ktorý je charakteristické riešenie problémov experimentálnou metódou aj s využitím informačno-komunikačných prostriedkov . Aktívna účasť žiaka sa zabezpečuje najmä riešením problémov a prácou v skupinách. Žiak prostredníctvom fyzikálneho vzdelávania získa vedomosti potrebné aj k osobným rozhodnutiam v občianskych a kultúrnych záležitostiach, ktoré súvisia s lokálnymi aj globálnymi problémami ako sú zdravie, životné prostredie, technický pokrok a podobne. Rovnako dôležité je , aby pochopil kultúrne, spoločenské a historické vplyvy na rozvoj vedy a techniky.

Ciele predmetu

Žiaci
- aplikujú empirické metódy práce – pozorovanie, experimentovanie, meranie a spracovanie nameraných hodnôt fyzikálnych veličín pri skúmaní fyzikálnych javov,
- vysvetľujú vybrané fyzikálne javy v bezprostrednom okolí a navrhujú metódy overenia svojich vysvetlení,
- prezentujú a obhajujú svoje postupy a tvrdenia logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,

• komunikujú verbálnou aj písomnou formou, ovládajú symbolickú, tabelárnu, grafickú komunikáciu,
• aplikujú pri riešení fyzikálnych úloh a problémov znalosť fyzikálnych pojmov, zákonov, faktov, nadobudnutý matematický aparát aj odborné informácie získané z rôznych vhodných informačných zdrojov,
• rozlišujú spoľahlivé informácie od nespoľahlivých – kriticky myslia,
• riešia problémy, v ktorých sa integrujú poznatky z viacerých prírodovedných , prípadne humanitných predmetov,
• rozumejú historickému vývoju poznania vo fyzike ako vede a vplyvu technického vývoja na rozvoj poznania a spoločnosti,
• posudzujú užitočnosť vedeckých poznatkov a technických vynálezov pre rozvoj spoločnosti a tiež problémy spojené s ich využitím pre človeka a životné prostredie,
• pracujú v tíme, vedia kooperovať a diskutovať, sú zodpovední za výsledky svojej práce a zverené pomôcky,
• získajú záujem o prírodu a svet techniky,
• nadobudnú otvorenosť k novým objavom vo fyzike a technike,
• získajú pozitívny vzťah k ochrane svojho zdravia a životného prostredia.

Kľúčové kompetencie v predmete

Intelektuálna oblasť

- vedieť vysvetliť na primeranej úrovni prírodné javy v bezprostrednom okolí a vedieť navrhnúť metódy testovania hodnovernosti vysvetlení,
- rozvíjať schopnosti myslieť koncepčne, kreatívne, kriticky a analyticky,
- vedieť aplikovať logické postupy a kreativitu v skúmaní javov v bezprostrednom okolí,
- vedieť získavať, triediť, analyzovať a vyhodnocovať informácie z rozličných vedeckých a technologických informačných zdrojov,
- využívať informácie na riešenie problémov, efektívne rozhodnutia a pri rozličných činnostiach,
- vedieť rozlíšiť argumenty od osobných názorov, spoľahlivé od nespoľahlivých informácii,
- vedieť obhájiť vlastné rozhodnutia a postupy logickou argumentáciou založenou na dôkazoch,
- vedieť analyzovať vzájomné vzťahy medzi vedou, technikou a spoločnosťou.

Schopnosti a zručnosti

- porovnávať vlastnosti látok a telies pozorovaním aj pomocou meradiel fyzikálnych veličín,
- nájsť súvislosti medzi fyzikálnymi javmi a aplikovať ich v praxi,
- využívať každú príležitosť na rozvíjanie logického myslenia,
- vedieť pripraviť, uskutočniť aj vyhodnotiť jednoduchý fyzikálny experiment,
- dodržiavať pravidlá bezpečnosti práce počas experimentovania,
- trénovať schopnosť sústredene pracovať a trpezlivo sa dopracovať k výsledku,
- vynakladať na dosiahnutie cieľa maximálne úsilie a zvládať prípadný neúspech,
- zdokonaľovať sa v komunikácii so spolužiakmi, vedieť pracovať v skupinách,
- vedieť správne formulovať aj otázky aj odpovede, ale aj počúvať druhých. Dokázať obhájiť svoj názor a nehanbiť sa priznať vlastnú chybu
- riešiť problémové situácie,
- vedieť nájsť, získať a spracovať informácie z odbornej literatúry a iných zdrojov aj ich kriticky zhodnotiť z hľadiska ich správnosti, presnosti a spoľahlivosti.

Postojová oblasť

- naučiť žiakov pristupovať k riešeniu problémov,
- byť otvoreným k novým objavom, vedeckým a technickým informáciám,
- vzbudiť u žiakov záujem o prírodu, prírodné vedy a svet techniky,
- snažiť sa pochopiť fyzikálne zákony a využívať ich vo svojom živote, lebo človek je súčasťou prírody, v ktorej platia fyzikálne zákony,
- osvojiť si a rozvíjať schopnosť cielene experimentovať, lebo experiment je jednou zo základných metód aktívneho poznávania vo fyzike a rozvíja nielen manuálne zručnosti, ale aj rozumové schopnosti,
- vytvárať pozitívny vzťah žiakov k procesu poznávania a zdokonaľovania svojich schopností.

Sociálna oblasť

- uvedomiť si poslanie prírodných vied ako ľudského atribútu na vysvetlenie reality nášho okolia
- uvedomiť si možnosti, ale aj hranice využitia vedy a techniky v spoločnosti,
- vedieť kriticky posúdiť úžitok a problémy spojené s využitím vedeckých poznatkov a techniky pre rozvoj spoločnosti,
- vedieť sa učiť, komunikovať a spolupracovať v tímoch,
- vedieť sa rozhodovať,
- byť autoregulatívny napr. pri dodržiavaní pracovnej disciplíny, vlastnom samovzdelávaní,
- mať cit pre hranice vlastných kompetencií a svoje miesto spoločnosti.

Štruktúra kompetencií rozvíjaných vyučovaním fyziky

Poznávacia	Komunikačná	Interpersonálna	Intrapersonálna
používať kognitívne operácie	*tvoriť, prijať a spracovať informácie*	*akceptovať skupinové rozhodnutia*	*regulovať svoje správanie*
formulovať a riešiť problémy, používať stratégie riešenia	*vyhľadávať informácie*	*kooperovať v skupine*	*vytvárať si vlastný hodnotový systém*
uplatňovať kritické myslenie	*formulovať svoj názor a argumentovať*	*tolerovať odlišnosti jednotlivcov a iných*	
nájsť si vlastný štýl učenia a vedieť sa učiť v skupine		*diskutovať a viesť diskusiu o odbornom probléme*	
tvorivo myslieť a uplatniť výsledky myslenia			

Učebné osnovy

Rozsah vyučovania predmetu:
Šiesty ročník - 2 hodiny týždenne/66 hodín za školský rok (66 hodín iŠVP) .
Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre predmet fyzika .

TEMATICKÉ CELKY:

Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, tuhých látok a telies
Správanie telies v kvapalinách a plynoch

Stratégie vyučovania
Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Šiesty ročník

Názov tematického celku	Metódy	Formy práce
Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, tuhých látok a telies	- motivačné : motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia; - expozičné : rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž ; - problémové metódy: projektová; - praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; - aktivizujúce : diskusia, - fixačné : metódy opakovania a precvičovania.	frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie. Praktická aktivita: meranie dĺžky, urobenie zápisu merania, výpočet priemernej dĺžky telesa , manipulácia s predmetmi , meranie objemu, dĺžky, hmotnosti, tvorba a prezentácia projektu.
Správanie telies v kvapalinách a plynoch	- motivačné : motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia; - problémové metódy: projektová; - praktické aktivity , práca s knih - expozičné : rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , manipulácia s predmetmi, inštruktáž ; ou a textom; samostatné učenie	frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie,. Praktická aktivita : meranie hmotnosti ,meranie objemu, namerané hodnoty zapísať do tabuľky, zostrojiť graf hustoty, , písomná kontrolná práca po tematickom celku , slovné hodnotenie praktických zručností .

	prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; - aktivizujúce : diskusia, - fixačné : metódy opakovania a precvičovania.	

Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálové výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, tuhých látok a telies	Viera Lapitková a kol. Fyzika pre 6..ročník ZŠ	PC	encyklopédie, pomôcky z fyzikálneho kabinetu, rysovacie a písacie potreby.	Časopisy, internet, Hravá fyzika
Správanie telies v kvapalinách a plynoch	Viera Lapitková a kol. Fyzika pre 6..ročník ZŠ	PC, interaktívna tabuľa	encyklopédie, pomôcky z fyzikálneho kabinetu, rysovacie a písacie potreby.	Časopisy, internet, Hravá fyzika

Siedmy ročník - 1 hodina týždenne/33 hodín za školský rok (33 hodín iŠVP) .
Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre predmet fyzika .

TEMATICKÉ CELKY:

Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok
Teplo

Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Metódy	Formy práce
Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok	- motivačné : motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia; - expozičné : rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž ; - problémové metódy: projektová; - praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; - aktivizujúce : diskusia, didaktické hry ; - fixačné : metódy opakovania a precvičovania. počítačová prezentácia	frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie. Praktická aktivita: meranie teploty, urobenie zápisu merania, výpočet priemernej dennej teploty, zostrojenie grafu závislosti teploty od času, manipulácia s predmetmi , meranie teploty telies , ústne opakovanie , samostatná práca žiakov pri tvorbe projektu, jeho vypracovaní a jeho prezentovaní v triede
Teplo	motivačné : motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia; - expozičné : rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž ; - problémové metódy: projektová; - praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; - aktivizujúce : diskusia, didaktické hry ;	frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie. Praktická aktivita určenie tepla prijatého a odovzdaného, urobenie zápisu merania, výpočet tepla, ústne opakovanie učiva žiakmi, písomná kontrolná práca po tematickom celku, samostatná práca žiakov pri tvorbe projektu, jeho vypracovaní a jeho prezentovaní v triede.

	- fixačné : metódy opakovania a precvičovania. počítačová prezentácia,	

Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálové výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok	Viera Lapitková a kol. Fyzika pre 7..ročník ZŠ	PC	encyklopédie, pomôcky z fyzikálneho kabinetu, rysovacie a písacie potreby.	Časopisy, internet, Hravá fyzika
Teplo	Viera Lapitková a kol. Fyzika pre 7..ročník ZŠ	PC, interaktívna tabuľa	encyklopédie, pomôcky z fyzikálneho kabinetu, rysovacie a písacie potreby.	Časopisy, internet, Hravá fyzika

Ôsmy ročník - 2 hodiny týždenne/66 hodín za školský rok (66 hodín iŠVP) .
Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre predmet fyzika .

TEMATICKÉ CELKY:

Svetlo
Sila a pohyb. Práca. Energia

Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Metódy	Formy práce
Svetlo	- motivačné : motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia; - expozičné : rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž ; - problémové metódy: projektová; - praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; - aktivizujúce : diskusia, - fixačné : metódy opakovania a precvičovania. počítačová prezentácia,	frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie. Praktická aktivita experimenty so žiarovou a zrkadlom , manipulácia s predmetmi , ústne opakovanie učiva žiakmi, písomná kontrolná práca po tematickom celku ,prezentácia projektu žiakom v triede, slovné hodnotenie praktických zručností
Sila a pohyb. Práca. Energia	- motivačné : motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia; - expozičné : rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž ; - problémové metódy: projektová; - praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; - aktivizujúce : diskusia, - fixačné : metódy opakovania a precvičovania. počítačová prezentácia	frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie. Praktická aktivita riešenie úloh na výpočet gravitačnej sily, výpočet dráhy a rýchlosti, výpočet práce, výkonu, polohovej a pohybovej energie , manipulácia s predmetmi – silomer, závažie, rôzne telesá, ústne opakovanie učiva žiakmi, ,písomná kontrolná práca po tematickom celku , slovné hodnotenie praktických zručností.

Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálové výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Svetlo	Viera Lapitková a kol. Fyzika pre 8..ročník ZŠ	PC	encyklopédie, pomôcky z fyzikálneho kabinetu, rysovacie a písacie potreby.	Časopisy, internet, Hravá fyzika
Sila a pohyb. Práca. Energia	Viera Lapitková a kol. Fyzika pre 8..ročník ZŠ	PC, interaktívna tabuľa	encyklopédie, pomôcky z fyzikálneho kabinetu, rysovacie a písacie potreby.	Časopisy, internet, Hravá fyzika

Deviaty ročník - 1 hodina týždenne/33 hodín za školský rok (33 hodín iŠVP) .
Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre predmet fyzika .

TEMATICKÉ CELKY:
Magnetické a elektrické javy
Elektrický prúd

Stratégie vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

Názov tematického celku	Metódy	Formy práce
Magnetické a elektrické javy. Elektrický prúd	- motivačné : motivačné rozprávanie, rozhovor , problém , demonštrácia; - expozičné : rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor, demonštračná metóda , pozorovanie, manipulácia s predmetmi, inštruktáž ; - problémové metódy: projektová; - praktické aktivity , práca s knihou a textom; samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky; - aktivizujúce : diskusia, - fixačné : metódy opakovania a precvičovania. počítačová prezentácia	frontálna výučba, individuálna práca žiakov, skupinová práca žiakov, práca vo dvojiciach, demonštrácia a pozorovanie, kooperatívne vyučovanie, problémové vyučovanie, projektové vyučovanie. Praktická aktivita : experimenty s predmetmi magnety, žiarovka, elektrické vodiče, elektrické články, zapájanie elektrických obvodov, experimenty s magnetmi, ústne opakovanie učiva žiakom, tvorba a prezentácia projektu žiakom v triede , písomná kontrolná práca po tematickom celku . Slovné hodnotenie praktických zručností

Učebné zdroje:

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálové výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
Magnetické a elektrické javy. Elektrický prúd	Viera Lapitková a kol. Fyzika pre 9..ročník ZŠ	PC	encyklopédie, pomôcky z fyzikálneho kabinetu, rysovacie a písacie potreby.	Časopisy, internet, Hravá fyzika

Hodnotenie

Pri hodnotení a klasifikácii žiakov budeme vychádzať z metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ schválených MŠ SR.

Žiaci budú hodnotení priebežne, kontrolu vedomostí budeme realizovať ústne, formou testu na konci tematického celku a krátkymi písomnými prácami.

Ústne odpovede

Jedna ústna odpoveď za klasifikačné obdobie je hodnotená známkou a odrazí sa v nej :

- schopnosť charakterizovať používané fyzikálne veličiny
- schopnosť vysvetliť jednoduché fyzikálne javy
- vedieť používať získané vedomosti v praxi , resp. vysvetliť ich využitie
- vedieť realizovať a vysvetliť jednoduché pokusy .

Tematické písomné testy

- v rozsahu jednej vyučovacej hodiny sú hodnotené známkou a zapísané sú v pláne pre jednotlivé ročníky nasledovne :

ročník	téma	termín
6.	Vlastnosti kvapalín a plynov	november
	Vlastnosti tuhých látok a telies	január
	Správanie sa telies v kvapalinách	apríl
	Správanie sa telies v kvapalinách a plynoch	jún
7.	Teplota a čas . Premena kvapaliny na plyn	november
	Premena plynu na kvapalinu . Topenie a tuhnutie	január
	Výmena tepla	apríl
	Výmena tepla	jún
8.	Skúmanie sily	október
	Pohyb telesa	január
	Práca . Výkon . Energia	marec
	Skúmanie vlastností svetla	apríl
	Odraz a lom svetla	jún
9.	Magnetické a elektrické vlastnosti látok	november
	Vedenie elektrického prúdu v kovových vodičoch	január
	Zapájanie elektrických spotrebičov . Elektrická práca a príkon . Elektromagnety	apríl
	Vedenie elektrického prúdu v kvapalinách a plynoch	jún

Hodnotenie testov a iných písomných prác sa bude bodovať a úspešnosť sa vyjadrí v percentách. Pre klasifikáciu sa využije nasledovná hodnotiaca stupnica.

100 % - 90 % ... 1
89 % - 75 % ... 2
74 % - 50 % ... 3
49 % - 25 % ... 4
24 % - 0 % ... 5

Písomné práce archivuje učiteľ do konca príslušného školského roka.

Projekty

- ich hodnotenie je náročnejšie. Práca na projekte, často dlhodobá, musí byť adekvátne ohodnotená.

Bodové a percentuálne hodnotenie žiackych projektov :

kritérium hodnotenia	maximálny počet bodov	pridelený počet bodov
Splnenie – 40 %	**40 bodov**	
a) rozsah	10 bodov	
b) obsah – žiak dodržal tému, obsiahol zadanie	10 bodov	
c) obrazový materiál – v požadovanej forme a kvalite	5 bodov	
d) samostatné spracovanie textu – nie je mechanicky skopírovaný, vidieť prácu s textom, pri praktických úlohách – samotné uskutočnenie zadanej úlohy	15 bodov	
Správnosť – 50 %	**50 bodov**	
a) správnosť textového materiálu – vhodný výber, správne prevedenie praktickej úlohy a jej popis, správne gramaticky, lexikálne spracovaný cudzojazyčný text a pod.	20 bodov	
b) vhodný výber obrazového materiálu – tematicky, alebo názorná fotodokumentácia praktickej úlohy	5 bodov	
c) prínos, nové informácie, obohacujúce pre spolužiakov	5 bodov	
d) prezentácia – samostatná (nečíta, hovorí spamäti), zrozumiteľná (spolužiaci rozumejú), názorná, úroveň prejavu	15 bodov	
e) zaujímavosť prezentácie – publikum sa nenudilo, zapamätalo si prezentované informácie	5 bodov	
Súhrn – 10 % - subjektívne hodnotenie zo strany spolužiakov, samotného žiaka a učiteľa	**10 bodov**	
žiak rozumie téme, dokáže odpovedať na otázky učiteľa, spolužiakov, tvorivosť, vlastný prístup k problému, zapojenie sa do tímovej práce, ak bol projekt skupinový a pod.	10 bodov	

Laboratórne úlohy a praktické cvičenia

známka	príprava	riešenie	doplňujúce úlohy	záver	organizácia práce	úprava
1	teoretické úlohy sú správne vypracované	správne riešené všetky úlohy	aspoň polovica úloh správne	správne odborne formulované závery	veľmi dobrá	veľmi dobrá
2	menšie nedostatky vo vypracova-ných úlohách	menšie chyby v úlohách (výpočty, premena a pod.)	aspoň polovica úloh správne	správne odborne formulované závery, menšie štylistické chyby	dobrá	dobrá
3	menšie nedostatky vo vypracova-ných úlohách	menšie chyby v úlohách (výpočty, premena a pod.)	chýbajú	nepresná formulácia záveru, štylistické, aj menšie odborné chyby	žiak nepracuje celkom samostatne	málo prehľadná
4	chyby vo vypracovaných úlohách	riešené úlohy sú chybné, nepresné	chýbajú	zle formulovaný záver, chýba záver	nevie samostatne pracovať	nepre-hľadná

Pri hodnotení učebných výsledkov žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa bude brať do úvahy možný vplyv zdravotného znevýhodnenia žiaka na jeho školský výkon.

Učiteľ oznamuje žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnote – ných prejavov a výkonov . Pri ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď . Výsledok hodnotenia písomných prác a praktických aktivít oznámi žiakovi a predloží k nahliadnu – tiu najneskôr do 10 dní .

Žiak je skúšaný ústne , písomne alebo prakticky v polročnom hodnotiacom období najmenej dvakrát z predmetu , ak sa vyučuje 1-2 hodiny týždenne a najmenej trikrát , ak sa vyučuje tri hodiny týždenne .

Do celkovej klasifikácie sa zahŕňa aj nadštandardná aktivita na hodine , ktorá súvisí s vyučo –

vacím predmetom – napríklad tvorivé nápady , inovatívne , neštandardné postupy riešenia úloh , objavovanie nových súvislostí , riešenie úloh nad rámec povinných úloh , zapojenosť do súťaží a olympiád . Do klasifikácie sa zahŕňa aj nesplnenie úloh , ako je neodôvodnené nevypracovanie domácich úloh , ignorovanie práce na hodine a pod.

Medzipredmetové vzťahy

Na hodinách fyziky budú žiaci využívať získané vedomosti a zručnosti zo všetkých vyučovacích predmetov . Nadobudnuté vedomosti a zručnosti z fyziky využijú žiaci v predmetoch matematika, chémia, geografia, informatika, dejepis...

Fyzika
Obsah vzdelávania pre 6. ročník
Časová dotácia: 2h/ týždeň , 66h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Skúmanie vlastností kvapalín, plynov, tuhých látok a telies (34h)	
Žiak vie / dokáže : - opísať pozorované javy pri skúmaní vlastností látok a telies, - overiť jednoduchým experimentom vybrané vlastnosti kvapalín , plynov a tuhých telies, - rozlíšiť merateľné a nemerateľné vlastnosti látok a telies, - odmerať hmotnosť, dĺžku, objem telesa vhodne vybraným meradlom, spresňovať merania opakovaním merania a vypočítaním priemeru z nameraných hodnôt, - zaznamenať namerané údaje správnym zápisom, - prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, - rozlíšiť termíny fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka, značka jednotky, - zostrojiť graf lineárnej závislosti a zistiť hodnoty z grafu, - použiť postup riešenia problémov : predpoklad- experiment – potvrdenie /nepotvrdenie predpokladu, - rozlíšiť termíny látka a teleso, - porovnať a určiť spoločné a rozdielne vlastnosti kvapalín, plynov, tuhých látok a telies, - vytvoriť a prezentovať projekt primeraný obsahu vyučovania.	vlastnosti kvapalín: nestlačiteľnosť, tekutosť, deliteľnosť účinky pôsobenia vonkajšej sily na hladinu kvapaliny v uzavretej nádobe, Pascalov zákon využitie vlastností kvapalín meranie objemu kvapalného telesa odmerným valcom, kalibrácia objem, značka V, jednotky objemu ml, l vlastnosti plynov: stlačiteľnosť, tekutosť, rozpínavosť, deliteľnosť využitie vlastností plynov tekutosť ako spoločná vlastnosť kvapalín a plynov fyzikálna veličina, značka fyzikálnej veličiny, jednotka fyzikálnej veličiny, značka jednotky látka a teleso, vlastnosti tuhých látok a telies: krehkosť, tvrdosť, pružnosť, deliteľnosť meranie hmotnosti tuhých, kvapalných a plynných telies hmotnosť, značka m, jednotky hmotnosti kg, g, t odhad dĺžky, meradlo, stupnica meradla (najmenší dielik, rozsah) dĺžka, značka d, jednotky dĺžky mm, cm, dm, m, km objem tuhých telies, jednotky objemu cm^3, dm^3, m^3, určenie objemu pravidelných telies (kocka, kváder) výpočtom, určenie objemu ne – pravidelných telies pomocou odmerného valca rozdielne a spoločné vlastnosti kvapalín , plynov a tuhých telies

Správanie telies v kvapalinách a plynoch (32h)	
Žiak vie / dokáže : - riešiť problémy postupom: formulovanie problému - vyslovenie hypotézy – realizácia pokusov a meraní – spracovanie, posúdenie a interpretovanie výsledkov a pokusov meraní, - prezentovať výsledky pozorovania a merania pred spolužiakmi, - určiť hustotu tuhých telies a kvapalín z nameraných hodnôt ich hmotnosti a objemu, - zostrojiť graf závislosti hmotnosti od objemu pre telesá z homogénnej látky, - vyhľadať hodnoty hustoty látok v tabuľkách, - riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet hustoty, - vysvetliť vybrané javy správania sa telies v kvapalinách a plynoch pomocou hustoty, - vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky	plávajúce, vznášajúce a potápajúce sa telesá vo vode, meranie ich hmotnosti a objemu hustota, značka , jednotka hustoty g/cm^3, vzťah $\rho = m/V$ vzťah medzi objemom a hmotnosťou telies zhotovených z rovnakej látky hustota kvapalín vytlačený objem kvapaliny plávajúcimi telesami a potápajúcimi sa telesami porovnanie hmotnosti telies plávajúcich v kvapaline s hmotnosťou telesami vytlačenej kvapaliny porovnanie hmotnosti potápajúcich sa telies s hmotnosťou telesami vytlačenej kvapaliny vplyv teploty na hustotu správanie sa telies (bubliniek) vo vzduchu a v plyne s väčšou hustotou ako má vzduch hustota plynov

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet .

Fyzika
Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 1h/ týždeň , 33h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Teplota. Skúmanie premien skupenstva látok (16h)	
Žiak vie / dokáže : - opísať pozorované javy pri skúmaní premien skupenstva látok, - navrhnúť k meraniam tabuľku, - zaznamenať časový priebeh teploty pri premenách skupenstva látok do tabuľky a grafu , analyzovať záznamy z meraní, - objaviť z výsledkov experimentov faktory ovplyvňujúce vyparovanie (počiatočná teplota, veľkosť voľného povrchu kvapaliny, prúdenie vzduchu), - objaviť z výsledkov experimentu rozdiel medzi vyparovaním a varom charakteristiky varu, - modelovať experimentom zostrojenie teplomera, vznik dažďa, - vyhľadať hodnoty teploty varu, teploty topenia (tuhnutia) látok v tabuľkách, - zrealizovať a vyhodnotiť meteorologické pozorovania a merania, - prezentovať výsledky aktivít pred spolužiakmi	meranie teploty, modelovanie zostrojenia Celsiovho teplomera, kalibrácia teplomera teplota, značka t, jednotka teploty ºC meranie času, meranie teploty v priebehu času, graf závislosti teploty od času, využitie PC pri zostrojovaní grafov čas, značka t, jednotky času s, min, h premena kvapaliny na plyn, vyparovanie, podmienky vyparovania, vlhkomer var, teplota varu, graf závislosti teploty od času pri vare vody, tlak vzduchu a teplota varu premena vodnej pary na vodu, kondenzácia, teplota rosného bodu destilácia, modelovanie dažďa premena tuhej látky na kvapalnú, kvapalnej na tuhú, topenie, tuhnutie teplota topenia a tuhnutia pre kryštalické a amorfné látky graf závislosti teploty od času pri topení a tuhnutí meteorologické pozorovania
Teplo (17h)	
Žiak vie / dokáže : - opísať historický prístup k chápaniu pojmu teplo, - overiť experimentom fyzikálnu vlastnosť látok – tepelná vodivosť, - opísať šírenie tepla vedením, prúdením, žiarením, - opísať využitie tepelných vodičov a tepelných izolantov v praxi,	historické aspekty chápania pojmu teplo, staršia jednotka tepla cal teplo a pohyb častíc látky, teplota šírenie tepla vedením, prúdením, žiarením tepelné vodiče a tepelné izolanty odovzdávanie a prijímanie tepla telesom, kalorimeter

- dodržať podmienky experimentu, - odhadnúť výslednú teplotu pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou, - overiť experimentom odovzdávanie tepla kovmi vode, - objaviť z výsledkov experimentu faktory ovplyvňujúce veľkosť prijatého a odovzdaného tepla, - vyhľadať hodnoty hmotnostnej tepelnej kapacity látok v tabuľkách, - riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tepla, - overiť postup stanovenia energetickej hodnoty potravín (napríklad spaľovaním), - získať informácie o energetickej hodnote potravín, - posúdiť negatívne vplyvy spaľovacích motorov na životné prostredie a spôsoby eliminácie týchto vplyvov.	výsledná teplota pri výmene tepla medzi horúcou a studenou vodou výsledná teplota pri odovzdávaní tepla horúcimi kovmi (Cu, Al, Fe) vode, rozdiel dvoch teplôt Δt tepelná rovnováha hmotnostná tepelná kapacita, značka c, jednotka J/kg . ºC teplo, značka Q, jednotka tepla J, vzťah $Q = m . c . \Delta t$ teplo a premeny skupenstva energetická hodnota potravín

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Fyzika
Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 2h/ týždeň , 66h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Svetlo (20h)	
Žiak vie / dokáže : - overiť experimentom premenu svetla na teplo a vypočítať vzniknuté teplo, - porovnať zdroje svetla – Slnko a žiarovku z hľadiska šírenia svetel - ných lúčov, - overiť experimentom priamočiare šírenie svetla, - rozlíšiť termíny – odrazené , prepustené a absorbované svetlo, - overiť experimentom rozklad svetla na spektrum, - overiť experimentom skladanie farebných svetelných lúčov, - navrhnúť a zrealizovať experiment na dôkaz platnosti zákona odrazu svetla, - overiť experimentom lom svetla, - znázorniť obraz predmetu vytvorený spojkou a rozptylkou, - vysvetliť princíp použitia okuliarov pri korekcii chýb oka, - určiť aplikácie základných zákonov optiky v technickej praxi, - tvoriť nové informácie z pozorovaní a zovšeobecniť závery, - vytvoriť a prezentovať projekt , v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje informácií.	svetelná energia a jej premena na teplo, výpočet tepla svetelný lúč, rovnobežné a rozbiehavé svetelné lúče zdroj svetla, Slnko a žiarovka ako zdroje svetla dôkazy priamočiareho šírenia svetla odrazené, prepustené a absorbované svetlo, rozklad svetla, farby spektra absorbovanie a odraz farieb spektra povrchmi rôznej farby, svetlo a fotosyntéza skladanie farebných svetelných lúčov odraz svetla, zákon odrazu lom svetla, vznik dúhy zobrazovanie šošovkami optické prístroje – lupa, fotoaparát chyby oka, okuliare svetelné znečistenie
Sila a pohyb. Práca. Energia (46h)	

Žiak vie / dokáže : - vysvetliť silu ako mieru vzájomného pôsobenia telies, - odmerať silu vhodne vybraným silomerom, určiť jeho rozsah, chybu merania, - znázorniť sily v konkrétnej situácii a určiť telesá, na ktoré tieto sily pôsobia, - skladať sily pôsobiace na teleso v jednej priamke, - objaviť praktickou činnosťou rovnováhu na páke, - určiť ťažisko vybraných telies a chápať jeho význam, - rozlíšiť termíny tlaková sila a tlak, - riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet tlaku, - riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet hydrostatického tlaku, - analyzovať situácie, v ktorých sa prejavujú účinky trenia, - zmerať silomerom veľkosť trecej sily vo vybraných situáciách, - zostrojiť graf závislosti dráhy od času pre rovnomerný pohyb, - zostrojiť graf závislosti rýchlosti od času pre rovnomerný pohyb, - zistiť hodnoty (rýchlosť, čas, dráha) z grafu, interpretovať grafické závislosti rýchlosti od času a dráhy od času pre rôzne pohyby, - riešiť úlohy s využitím vzťahov pre rovnomerný pohyb, - riešiť úlohy s využitím vzťahu pre výpočet mechanickej práce, - vysvetliť na príkladoch vzťah medzi mechanickou prácou a teplom, medzi mechanickou prácou a polohovou alebo pohybovou energiou, - vysvetliť na jednoduchých príkladoch vzájomnú premenu foriem energie a zákon zachovania energie, - vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané informácie a správne cituje zdroje informácií.	vzájomné pôsobenie telies, sila, značka F, jednotka sily N gravitačná sila, značka F_g , vzťah na výpočet sily, ktorou Zem priťahuje telesá pri svojom povrchu $F_g = m.g$, gravitačné zrýchlenie, značka g, gravitačné pole meranie sily, silomer, kalibrácia silomera, chyba merania skladanie síl, rovnováha síl, otáčavé účinky sily ťažisko telesa a jeho určenie tlaková sila, tlak, značka p, jednotka tlaku Pa, hPa, kPa, MPa, vzťah $p = F/S$ hydrostatický tlak, značka p_h, vzťah $p_h = h . g . \rho_k$ atmosférický tlak, barometer, normálny atmosférický tlak trenie, trecia sila, meranie veľkosti trecej sily pohyb telesa, pohyb rovnomerný a nerovnomerný rýchlosť rovnomerného pohybu, značka v, jednotka rýchlosti m/s, km/h, km/s, vzťah $v = s/t$, priemerná rýchlosť v_p dráha rovnomerného pohybu, značka s, vzťah $s = v . t$ grafické znázornenie rýchlosti a dráhy pohybu v čase mechanická práca, značka W, jednotka práce J, vzťah $W = F . s$ výkon, značka P, jednotky výkonu W, kW, MW pohybová energia telesa, značka E_k, jednotky pohybovej energie J, kJ, MJ polohová energia telesa, značka E_p , jednotky polohovej energie J, kJ, MJ, vzťah $E_p = m . g . h$ vzájomná premena pohybovej a polohovej energie telesa, zákon zachovania mechanickej energie energia v prírode

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Fyzika
Obsah vzdelávania pre 9. ročník
Časová dotácia: 1h/ týždeň , 33h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Magnetické a elektrické javy . Elektrický obvod (33h)	
Žiak vie / dokáže : - zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti vlastnosti magnetu, - vysvetliť princíp určovania svetových strán kompasom, - zovšeobecniť na základe experimentálnej skúsenosti elektrické vlastnosti látok, - vysvetliť prenos elektrického náboja na elektroskope, - overiť experimentom , či je látka vodičom elektrického prúdu, - zakresliť elektrický obvod pomocou schematických značiek, - zapojiť elektrický obvod podľa schémy, - vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kovoch, - odmerať veľkosť elektrického prúdu a elektrického napätia v elektrickom obvode, - zostrojiť z nameraných hodnôt graf závislosti prúdu od napätia pre rezistor, - riešiť úlohy s využitím Ohmovho zákona, - navrhnúť a zrealizovať meranie na dôkaz závislosti elektrického odporu od vlastností vodiča, - riešiť kvalitatívne úlohy týkajúce sa elektrických obvodov so spotrebičmi zapojenými za sebou a vedľa seba, - rozlíšiť termíny elektrická práca, elektrický výkon a pozná ich praktické využitie, - navrhnúť a zrealizovať experiment na dôkaz magnetického poľa	magnet a jeho vlastnosti, magnetické pole Zem ako magnet, kompas stavba atómu – jadro a obal atómu, protón, elektrón, neutrón zelektrizovanie telies, elektrický náboj kladný a záporný elektrické pole elektroskop, elektrometer elektrický obvod, časti elektrického obvodu, znázornenie elektrického obvodu schematickými značkami elektrické vodiče a elektrické izolanty z tuhých látok elektrický prúd v kovovom vodiči, tepelné účinky prúdu žiarovka a história jej vynálezu elektrický prúd, značka I, jednotky elektrického prúdu A, mA, meranie elektrického prúdu, ampérmeter elektrické sily a elektrické pole vo vodiči elektrické napätie, značka U, jednotky elektrického napätia V, kV meranie elektrického napätia, voltmeter Ohmov zákon I = U/R, elektrický odpor vodiča, značka R, jednotky elektrického odporu ohm, kiloohm, megaohm meranie elektrického odporu rezistora graf závislosti elektrického prúdu od elektrického napätia závislosť elektrického odporu od vlastností vodiča, reostat zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode za sebou zapojenie spotrebičov v elektrickom obvode vedľa seba elektrická práca, značka W, jednotky elektrickej práce J, kWh

v okolí vodiča (cievky) s prúdom, pozná využitie tohto javu, - vysvetliť na základe časticovej stavby látok vedenie elektrického prúdu v kvapalinách a plynoch , pozná praktické využitie tohto vedenia, - rešpektovať pravidlá bezpečnosti pri práci s elektrickými spotrebičmi a pravidlá ochrany pred bleskom, - vytvoriť a prezentovať projekt, v ktorom tvorivo využije získané poznatky.	elektrický príkon, značka P, jednotky elektrického príkonu W, kW, MW magnetické pole v okolí vodiča a cievky s prúdom, elektromagnet vedenie elektrického prúdu v kvapalinách, zdroje elektrického na – pätia vedenie elektrického prúdu v plynoch bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami elektrická energia a jej premeny

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet.

Prierezové témy - FYZIKA

Ročník: šiesty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Využitie vlastností kvapalín Využitie vlastností plynov Projekt o vlastnostiach kvapalín a plynov Projekt – vlastné meradlo s vlastnou merateľnou veličinou Vplyv hmotnosti na správanie sa telies vo vode Vplyv objemu a tvaru telies na ich správanie vo vode Projekt – určenie hustoty vody v domácnosti Správanie sa telies v kvapalinách s rôznou hustotou
Environmentálna výchova	Objem kvapaliny vytlačenej telesami Vplyv teploty na hustotu
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	V čom je fyzika užitočná Poučenie o BOZP
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Vlastnosti kvapalín a plynov – projekt Meradlo s vlastnou merateľnou veličinou Určenie hustoty vody v domácnosti Praktické využitie zmeny hustoty plynov vplyvom teploty
Regionálna výchova	
Dopravná výchova	

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Meranie teploty v priebehu času Zhrnutie tematického celku Teplota. Skúmanie premien skupenstva Šírenie tepla. Kalorimeter Výmena tepla medzi kovmi a vodou Látka a teplo. Výpočet tepla
Environmentálna výchova	Meranie teploty. Jednotka teploty Vyparovanie Modelovanie dažďa Odhad a meranie výslednej teploty pri odovzdávaní tepla telesom teplejším telesu chladnejšiemu Stanovenie energetickej hodnoty potravín formou ich spaľovania Utriedenie vedomostí o teple
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	V čom je fyzika užitočná Poučenie o BOZP Meranie teploty. Teplomer Topenie a tuhnutie
Tvorba projektu	Projekt – zariadenie na výrobu tepla

a prezentačné zručnosti	Premeny skupenstva látok
Regionálna výchova	
Dopravná výchova	

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Meranie sily. Znázornenie sily Úlohy s využitím vzťahu pre výpočet dráhy pohybu telesa Mechanická práca , aj na jednoduchých strojoch
Environmentálna výchova	Meranie sily. Znázornenie sily Atmosférický tlak. Meranie atmosférického tlaku vzduchu Polohová a pohybová energia a ich vzájomná premena Netradičné zdroje energie Slnečné žiarenie, svetlo, teplo Rozklad svetla. Farby spektra Svetelné znečistenie
Mediálna výchova	Dráha pohybu telesa Tvoriť nové informácie z pozorovaní a zovšeobecňovať závery
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	Poučenie o BOZP Atmosférický tlak. Meranie atmosférického tlaku Energia, ktorú nevieme využiť a ovládnuť Odrazené, prepustené a absorbované svetlo Svetelné znečistenie
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Projekt – skúmanie vlastností svetla Odraz a lom svetla
Regionálna výchova	
Dopravná výchova	Rýchlosť pohybu. Priemerná rýchlosť nerovnomerného pohybu

Ročník: deviaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Elektrický obvod. Časti obvodu
Environmentálna výchova	Elektrolýza a jej využitie Využitie elktromotorov
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	Poučenie o BOZP Bezpečnosť pri práci s elektrickými zariadeniami Elektromagnetická indukcia Magnetické pole v okolí vodiča s prúdom
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Elektrizovanie telies Elektrický obvod Elektrický odpor. Jednotka odporu
Regionálna výchova	Využitie elektromotorov
Dopravná výchova	

CHÉMIA

Hodinová dotácia

Chémia	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Spolu
Štátny vzdelávací program	0	0	2	2	1	5
Školský vzdelávací program	0	0	0	0	0,5	0,5
Spolu	0	0	2	2	1,5	5,5

Názov predmetu	**Chémia**
Vzdelávacia oblasť	**Človek a príroda**
Časový rozsah výučby	7. roč. – 2 h / týždeň 66 h / rok 8. roč. – 2 h / týždeň 66 h / rok 9. roč. – h / týždeň 49,5 h / rok

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Vyučovací predmet chémia má bádateľský a činnostný charakter, to znamená, že žiaci vlastnou činnosťou objavujú vlastnosti látok, zákonitosti ich správania a vzájomného pôsobenia. Obsah vychádza zo situácií, javov a činností, ktoré majú chemickú podstatu, sú blízke žiakovi a sú dôležité v živote každého človeka. Tvoria ho nielen chemické poznatky, ale aj činnosti, ktoré vyúsťujú do zvládnutia viacerých prvkov vedeckej činnosti, z ktorých najdôležitejší je experiment. Vykonávaním vlastných „vedeckých“ činností si žiaci osvojujú dôležité spôsobilosti, predovšetkým spôsobilosť objektívne a spoľahlivo pozorovať a opísať pozorované. Žiaci merajú, zaznamenávajú, triedia, analyzujú a interpretujú získané údaje, vytvárajú a overujú predpoklady a tvoria závery .

V siedmom ročníku je obsah predmetu chémia členený do dvoch hlavných oblastí:

1. **Látky a ich vlastnosti - 37 hodín**
2. **Zmeny pri chemických reakciách - 29 hodín**

CIELE PREDMETU

Žiaci

- sa zoznámia so základnými poznatkami o látkach dôležitých pre život,
- porozumejú chemickým javom a procesom,
- používajú odbornú terminológiu na opísanie chemických javov a procesov,
- rozumejú pokynom na realizáciu praktických činností a dokážu ich podľa návodu uskutočniť,
- plánujú a realizujú pozorovania, merania a experimenty,
- spracúvajú a vyhodnocujú údaje získané pri pozorovaní, meraní a experimentovaní,
- získavajú manuálne zručnosti, intelektové a sociálne spôsobilosti pri realizácii žiackych experimentov,
- osvojujú si a uplatňujú zásady bezpečnej práce s látkami,
- vyhľadávajú v dostupných zdrojoch poznatky o použití rôznych látok v priemysle, poľnohospodárstve a v živote z hľadiska významu pre

  človeka, vplyvu na životné prostredie a ľudské zdravie,
- využívajú poznatky a skúsenosti získané v predmete chémia pri ochrane zdravia a životného prostredia.

ĎAĽŠIE CIELE PREDMETU

- **Identifikácia a správne používanie pojmov**. Žiak vie správne používať základné pojmy a identifikovať ich v reálnych situáciách. Pritom nie je vhodné iba mechanické odrecitovanie definícií. Vedomosť týchto pojmov žiak dokáže tým, že rozumie textu, v ktorom sa vyskytujú a že ich aktívne používa v správnom kontexte.
- **Kvalitatívny popis objektov**, systémov a javov a ich klasifikácia – žiak vie popísať a poprípade načrtnúť objekt, systém alebo jav, ktorý pozoruje podľa skutočnosti, modelu alebo nákresu vie popísať stavbu systému, vie nájsť spoločné a rozdielne vlastnosti látok, predmetov alebo javov.
- **Vysvetlenie javov** – žiak vie vysvetliť niektoré javy pomocou známych zákonov alebo pomocou jednoduchších javov
- Predvídanie javov a určovanie kauzálnych súvislostí – žiak vie v jednoduchých prípadoch predpovedať, čo sa v určitej situácii stane, rozhodnúť, či za určitých

okolností je daný jav možný alebo nie (napríklad určiť faktory, ktoré ovplyvňujú rýchlosť chemickej reakcie).

- **Pozorovanie, experimentovanie, meranie a odhady** – žiak vie zrealizovať jednoduchý experiment podľa návodu, navrhnúť a zrealizovať jednoduchý experiment, ktorý simuluje určitý jav, alebo dáva odpoveď na určitú otázku. Do tejto skupiny patria predovšetkým merania a odhady veľkosti niektorých veličín, zhromažďovanie a vhodné usporiadanie údajov,
- **Kvantitatívny popis** – žiak vie vypočítať niektoré veličiny z iných. Vie v jednoduchých prípadoch porovnať dve veličiny rovnakého druhu, určiť ako sa určitá mení. Vie určiť hodnotu niektorých veličín z grafu alebo z tabuľky alebo naopak.
- **Aplikácia vedomostí –** žiak vie opísať niektoré prírodné alebo umelé systémy a v jednoduchších prípadoch opísať aj princíp ich fungovania. Vie uviesť príklady aplikácie určitých prírodných javov, rozhodnúť, kedy je daný jav výhodný a kedy nevýhodný. Vie posúdiť dôsledky určitých javov alebo ľudskej činnosti z ekologického, ekonomického alebo zdravotného hľadiska.

METÓDY A FORMY PRÁCE

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

1. **Vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).
2. **Praktické aktivity**
3. **Exkurzia podľa podmienok školy**

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

1. **Motivačné metódy**, ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia), motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

2. **Expozičné metódy** pri vytváraní nových poznatkov a zručností, ako je rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva), rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),

beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), demonštračná metóda (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), pozorovanie (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), manipulácia s predmetmi (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), inštruktáž (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

3. **Aktivizujúce metódy** - diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovanie za účelom riešenia daného problému), situačná metóda (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), inscenačná metóda (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

4. **Problémové metódy**, učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení

5. **Projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

6. **Praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomné vzťahy a ich významu. Pri pozorovaniach treba uprednostniť živé biologické objekty, klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov.

7. **Práca s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

8. **Fixačné metódy** - metóda opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

9. **Diagnostické metódy** - zabezpečíme korektné a objektívne hodnotenie.

KONTROLA HODNOTENIA ŽIAKOV

Kontrola žiakov bude prebiehať:

- **verbálnou formou** - krátke frontálne alebo individuálne skúšanie
- **písomnou formou** – testy v časovom rozsahu 15-30 min., tematické testy (40 min.) po ukončení tematického celku, päťminútovky
- **laboratórne práce** - hodnotia sa známkou, zohľadňujú sa vstupné vedomosti a príprava na laboratórnu prácu, postup práce, písomný výstup vrátane formálnej úpravy. Žiaci odovzdávajú protokol buď ako samostatný dokument, alebo ako pracovný list pracovného zošitu. Neodovzdanie laboratórneho protokolu sa hodnotí známkou nedostatočný (5).

Námety laboratórnych prác

- **7. ročník:**
    - Filtrácia
    - Kryštalizácia
    - Sledovanie rozkladu peroxidu vodíka
    - Hasenie plameňa oxidom uhličitým
    - Sledovanie vplyvu rôznych faktorov na rýchlosť chemickej reakcie
- **formou hodnotení rôznych aktivít žiakov:** samostatný domáci pokus , referát k preberanej téme - hodnotí sa podľa obsahu a prezentácie
- **formou prezentácie projektov -** hodnotí sa známkou, zohľadňuje sa obsah, kreativita, inovatívny prístup a forma. V prípade dokázaného plagiátorstva sa projekt hodnotí známkou nedostatočný (5).

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Vnútorný systém hodnotenia žiakov na II. stupni v predmete chémia vychádza z **Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.**

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí. medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Žiakov postupne

vedieme k tomu, aby sa učili sebahodnoteniu , ale aj ohodnotiť svojho spolužiaka.V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní.

Hodnotenie písomných previerok

Systém hodnotenia je založený na bodovacom systéme, z ktorého sa vypočítava percentuálna úspešnosť a pridelí sa zodpovedajúca známka.

Kritérium hodnotenia je výsledkom dohody predmetovej komisie.

100% - 90% 1 (výborný)
89% - 75% 2 (chválitebný)
74% - 50 % 3 (dobrý)
49% - 25% 4 (dostatočný)
24% - 0% 5 (nedostatočný)

Výsledné hodnotenie je súhrnom klasifikácie písomných a ústnych skúšok, laboratórnych prác, pozorovania práce žiaka počas hodnotiaceho obdobia v triede a domácej prípravy.
Výsledná známka sa neurčuje ako priemer všetkých zapísaných známok.
Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s metodickým pokynom z 28. apríla 2009 na hodnotenie žiakov ZŠ.

UČEBNÉ ZDROJE

H. Vicenová M. Ganajová: Chémia pre 7.ročník základných škôl a 2.ročník gymnázií s osemročným štúdiom, Expol Pedagogika s.r.o., 2017
H. Vicenová : CVIČEBNICA – CHÉMIA pre 7. ročník základnej školy a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom , Expol Pedagogika s.r.o., 2017
odborné časopisy, DVD, CD, encyklopédie, internet

Chémia
Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 2h/ týždeň , 66h/rok

Látky a ich vlastnosti (37 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
• získať návyky systematického pozorovania vlastností látok,	pozorovanie vlastností látok: skupenstvo, farba, zápach, rozpustnosť,
• určiť spoločné a rozdielne vlastnosti látok,	horľavosť na modelovej skupine látok (cukor, kuchynská soľ, piesok,
• rozlíšiť základné piktogramy označujúce nebezpečné látky,	modrá skalica, sklo, parafín, plast, voda, etanol – lieh, ocot)
• roztriediť príklady látok na zmesi a chemicky čisté látky,	príklady chemicky čistých látok a zmesí
• uviesť príklady rovnorodých a rôznorodých zmesí,	rovnorodé a rôznorodé zmesi
• rozlíšiť pojmy roztok, rozpustená látka, rozpúšťadlo,	roztoky: rozpúšťadlo, rozpustená látka
• vypočítať hmotnostný zlomok zložky v roztoku; hmotnosť rozpustenej látky, rozpúšťadla a roztoku,	vodný roztok, nasýtený roztok plynné a kvapalné roztoky, tuhé roztoky (zliatiny) hmotnostný zlomok zložky v roztoku
• pripraviť roztoky daného zloženia podľa daného návodu,	
• pripraviť (jednoducho, bez výpočtu) nasýtený roztok,	
• dodržiavať zásady správneho a bezpečného zaobchádzania	základné laboratórne pomôcky a zariadenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
s laboratórnymi pomôckami, • realizovať postupy na oddeľovanie zložiek zmesí podľa návodu (usadzovaním, odparovaním, filtráciou, kryštalizáciou), • vysvetliť rozdiely medzi rôznymi druhmi vôd, • uviesť príklady rôznych druhov vôd, • posúdiť význam vody pre život z hľadiska príčin a dôsledkov ich znečistenia, • vysvetliť rozdiel medzi čistením odpadových vôd a úpravou pitnej vody, • skúmať vlastnosti rôznych druhov vôd, • modelovať jednoduchými pokusmi postupy čistenia vôd, • vymenovať základné zložky vzduchu, • chápať význam vzduchu pre život. •	spôsoby oddeľovania zložiek zmesí: odparovanie, usadzovanie, kryštalizácia, filtrácia, destilácia voda ako chemicky čistá látka (destilovaná voda) voda ako zmes látok (minerálna, pitná, úžitková, odpadová) úprava pitnej vody čistenie odpadových vôd vzduch ako zmes zdroje znečistenia vzduchu: prach, výfukové plyny, splodiny horenia a priemyselné splodiny

Premeny látok (29 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
• uviesť príklady prakticky dôležitých chemických reakcií, • rozlíšiť reaktanty a produkty v chemických reakciách, • uskutočniť podľa návodu jednoduché pokusy na chemické zlučovanie a chemický rozklad, • vymenovať príklady exotermických a endotermických reakcií známych zo života, • uskutočniť pokusy na meranie tepelných zmien pri chemických reakciách, • zaznamenať výsledky pokusov do tabuliek a interpretovať ich, • zdôvodniť zásady hasenia látok na modelových príkladoch zo života, • dodržiavať zásady bezpečnej práce s horľavinami, • navrhnúť s pomocou učiteľa modelový pokus na hasenie, • rozlíšiť pomalé a rýchle reakcie, • uskutočniť a vyhodnotiť experimenty o vplyve rôznych faktorov na rýchlosť chemickej reakcie.	pozorovanie chemických dejov (chemická reakcia, reaktant, produkt) zákon zachovania hmotnosti chemické zlučovanie, chemický rozklad tepelné zmeny pri chemických reakciách (exotermické a endotermické reakcie) zápalná teplota horľavina požiar hasenie látok rýchlosť chemických reakcií príklady pomalých a rýchlych reakcií faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 2h/ týždeň , 66h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
1 ZLOŽENIE LÁTOK 20 h	
- rozlíšiť pojmy chemický prvok a chemická zlúčenina - získavať návyky systematického pozorovania vlastností látok - získať predstavu o veľkosti častíc látok - opísať stavbu atómu - používať názvy a značky chemických prvkov - vysvetliť vznik molekuly - rozlíšiť dvojatómové a viacatómové molekuly - rozlíšiť atómy a molekuly - vysvetliť vznik katiónu a aniónu - rozlíšiť katióny a anióny - napísať schému vzniku iónov - rozlíšiť atómy, molekuly a ióny - rozlíšiť častice prvkov a zlúčenín - vysvetliť použitie značiek a vzorcov pri zápise prvkov a zlúčenín - získavať návyky systematického pozorovania vlastností látok - porovnať vlastností látok - chápať chemickú väzbu ako súdržné pôsobenie medzi atómami - poznať funkciu elektrónov pri vzniku chemickej väzby - vysvetliť na príkladoch látok H_2 a NaCl vznik kovalentnej a iónovej väzby - prezentovať osvojené poznatky 1. TC	- makroskopický pohľad na chemicky čisté látky (chemický prvok, chemická zlúčenina) - mikroskopický pohľad na látky: časticový model látky (atóm, ión, molekula) - stavba atómu a jeho model (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón) - symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce) - pozorovanie vlastností iónových, kovalentných a kovových látok (lesk, tvrdosť, kujnosť, elektrická a tepelná vodivosť, magnetizmus) - chemické väzby v niektorých látkach (kovalentná a iónová väzba)

Výstupný štandard	Obsahový štandard
2 VÝZNAMNÉ CHEMICKÉ PRVKY A ZLÚČENINY 46 h	
- orientovať sa v PTP - vyvodiť možné vlastnosti prvkov a ich zlúčenín podľa ich umiestnenia v PTP - získavať návyky systematického pozorovania vlastností látok - vyvodiť možné vlastnosti vodíka a jeho zlúčenín podľa jeho umiestnenia v PTP - poznať vodík ako biogénny prvok - vyvodiť možné vlastnosti kyslíka a jeho zlúčenín podľa jeho umiestnenia v PTP - poznať kyslík ako biogénny prvok - vyvodiť možné vlastnosti vzácnych plynov podľa ich umiestnenia v PTP - vyvodiť možné vlastnosti halogénov a ich zlúčenín podľa jeho umiestnenia v PTP - poznať fluór, chlór a jód ako biogénne prvky - vyvodiť možné vlastnosti alkalických kovov a ich zlúčenín podľa ich umiestnenia v PTP - poznať sodík a draslík ako biogénne prvky - vyvodiť možné vlastnosti železa a jeho zlúčenín podľa jeho umiestnenia v PTP - poznať železo ako biogénny prvok	- opis periodickej tabuľky prvkov (ďalej len PTP) - vlastnosti látok a ich súvislosti s PTP - vodík - kyslík (ozón) - železo - alkalické kovy (sodík, draslík) - halogény (fluór, chlór. bróm, jód) - vzácne plyny - oxidy (oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, oxid siričitý, oxid sírový, oxid vápenatý, oxid kremičitý, oxidy dusíka) - kyseliny (kyselina chlorovodíková, kyselina dusičná, kyselina uhličitá, kyselina sírová) hydroxidy (hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý) - soli (chlorid sodný, chlorid draselný, síran vápenatý, síran meďnatý, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý, hydrogenuhličitan sodný) - pozorovanie kyslých a zásaditých vlastností látok (indikátor, kyselina, zásada, neutralizácia, pH stupnica) - pozorovanie oxidačných a redukčných vlastností látok (oxidačnoredukčné reakcie)

Učebné osnovy Chémia v 8. ročníku základnej školy

Rozsah vyučovania predmetu : 2 VH týždenne – 66 VH za školský rok
Výchovno – vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:
sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet chémia, schváleného ako súčasť ŠkVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom **2015 – 5129/5980: 2-10A0**

Zloženie látok 20 hodín
- makroskopický pohľad na chemicky čisté látky (chemický prvok, chemická zlúčenina)
- mikroskopický pohľad na látky: časticový model látky (atóm, ión, molekula)
- stavba atómu a jeho model (elektrónový obal, jadro atómu, protón, neutrón, elektrón)
- symbolické vyjadrenie zloženia látok (značky a vzorce)
- pozorovanie vlastností iónových, kovalentných a kovových látok (lesk, tvrdosť, kujnosť, elektrická a tepelná vodivosť, magnetizmus)
- chemické väzby v niektorých látkach (kovalentná a iónová väzba)

Významné chemické prvky a zlúčeniny 46 hodín
- opis periodickej tabuľky prvkov (ďalej len PTP)
- vlastnosti látok a ich súvislosti s PTP
- vodík
- kyslík (ozón)
- železo
- alkalické kovy (sodík, draslík)
- halogény (fluór, chlór. bróm, jód)
- vzácne plyny
- oxidy (oxid uhoľnatý, oxid uhličitý, oxid siričitý, oxid sírový, oxid vápenatý, oxid kremičitý, oxidy dusíka)
- kyseliny (kyselina chlorovodíková, kyselina dusičná, kyselina uhličitá, kyselina sírová) hydroxidy (hydroxid sodný, hydroxid draselný, hydroxid vápenatý)
- soli (chlorid sodný, chlorid draselný, síran vápenatý, síran meďnatý, uhličitan sodný, uhličitan vápenatý, hydrogenuhličitan sodný)
- pozorovanie kyslých a zásaditých vlastností látok (indikátor, kyselina, zásada, neutralizácia, pH stupnica)
- pozorovanie oxidačných a redukčných vlastností látok (oxidačnoredukčné reakcie)

Prierezové témy Chémia

Ročník: siedmy

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)	Projekt: Voda/vzduch Projekt: Chemické reakcie v bežnom živote
Environmentálna výchova (ENV)	Voda Vzduch
Mediálna výchova (MDV)	
Multikultúrna výchova (MUV)	
Ochrana života a zdravia (OZO)	BOZP Vlastnosti látok Tepelné zmeny pri chemických reakciách
Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)	
Finančná gramotnosť (FG)	Význam vody Význam vzduchu

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)	Projekt: Chemické prvky Projekt: Významné chemické prvky a zlúčeniny
Environmentálna výchova (ENV)	Halogenidy Oxidy Kyseliny Hydroxidy Soli
Mediálna výchova (MDV)	
Multikultúrna výchova (MUV)	
Ochrana života a zdravia (OZO)	Kyseliny Hydroxidy
Výchova k manželstvu a rodičovstvu (MVR)	
Finančná gramotnosť (FG)	Oxidy stavebníctve Oxidy v životnom prostredí

Ročník: deviaty

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR)	Laboratórna práca č. 1: Zloženie roztokov Chemické výpočty Vlastnosti jednoduchých organických látok Deriváty uhľovodíkov Sacharidy Tuky Organické látky v živých organizmoch Organické látky v bežnom živote
Environmentálna výchova (ENV)	Chemicky čisté látky Zdroje uhľovodíkov Uhľovodíky Alkány Halogénderiváty Kyslíkaté deriváty Bielkoviny Plasty a syntetické vlákna Mydlá a pracie prostriedky Mydlá Pesticídy Látky ohrozujúce človeka a životné prostredie
Mediálna výchova (MDV)	
Multikultúrna výchova (MUV)	Laboratórna práca č. 1: Zloženie roztokov Laboratórna práca č. 2: Sacharidy Laboratórna práca č. 3 : Tuky Laboratórna práca č. 4: Bielkoviny Laboratórna práca č. 5: Mydlá Projekt: Organické látky v bežnom živote
Ochrana života a zdravia (OZO)	BOZP Laboratórna práca č. 1: Zloženie roztokov Laboratórna práca č. 2: Sacharidy Laboratórna práca č. 3 : Tuky Laboratórna práca č. 4: Bielkoviny Laboratórna práca č. 5: Mydlá
Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR)	
Finančná gramotnosť (FG)	Látky ohrozujúce životné prostredie a človeka

ZÁVER

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom iŠVP pre príslušný predmet.

Prierezové témy budú zapracované v témach:

- **Ochrana života a zdravia - OZO**

  Úvodná hodina a všetky vyučovacie hodiny, na ktorých sa robia experimenty- bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci.
  Vlastnosti látok - rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie.
  Tepelné zmeny pri chemických reakciách - rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie.

- **Enviromentálna výchova – ENV**

  Voda . Úprava pitnej vody. Čistenie odpadových vôd. - šetrne sa správať k prírodným zdrojom , aktívne sa podieľať na eliminácii znečistenia životného prostredia.
  Vzduch . Znečistenie vzduchu - šetrne sa správať k prírodným zdrojom , aktívne sa podieľať na eliminácii znečistenia životného prostredia.
  Horenie – vypaľovanie tráv, spaľovne.

- **Osobnostný a sociálny rozvoj – OSR**

- **Voda** – tvorba a prezentácia projektov- nadobudnúť základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňovať ich pri prezentácii seba a svojej práce.
- **Mediálna výchova – MEV**- všetky vyučovacie hodiny, na ktorých žiaci pracujú s odbornou literatúrou a internetom.
- **Tvorba projektu a prezentačné zručnosti –TP**
- **Finančná gramotnosť – FG -** Voda – človek vo sfére peňazí, finančná zodpovednosť a prijímanie rozhodnutí, plánovanie a hospodárenie s peniazmi.

Horenie. Pomalé a rýchle chemické reakcie. BOZP – riadenie rizika a poistenie.
Faktory ovplyvňujúce rýchlosť chemických reakcií - človek vo sfére peňazí.

BIOLÓGIA

Charakteristika učebného predmetu

Učebný predmet umožňuje rozvíjať a prehlbovať poznatky o živých organizmoch s dôrazom na vzájomné vzťahy organizmov a vzťahy k prostrediu, ako aj človeka k živým a neživým zložkám prostredia. Predmet je zameraný na chápanie živej a neživej prírody ako celku. To predstavuje poznanie konkrétnych prírodných celkov a život organizmov v ich životnom prostredí. Orientuje sa na prejavy života a vzájomné vzťahy organizmov, chápanie základných súvislostí živých a neživých zložiek prírody, ako výsledku vzájomného pôsobenia rôznych procesov. Vedie k schopnosti triediť informácie a poznatky, využívať ich v praktickom živote, rozvíjať aktívny a pozitívny vzťah k prírode, človeku a ochrane jeho zdravia.

Základným štrukturálnym prvkom je špirálovité usporiadanie obsahu v jednotlivých ročníkoch a tematických celkoch. Poznatky sa rozvíjajú na základe princípu od vonkajších k vnútorným štruktúram vo vzájomných vzťahoch a súvislostiach.

Učivo v 5. - 6. ročníku je usporiadané v nadväznosti na osvojené poznatky z nižšieho stupňa vzdelávania a skúsenosti žiakov z vnímania prírodných objektov, vzťahov organizmov a človeka v prírodnom prostredí. Štruktúra učiva je orientovaná na konkrétne prírodné celky, poznávanie jednotlivých organizmov v nich žijúcich, triedenie a zovšeobecňovanie poznatkov, s pozornosťou na potravové vzťahy a vzťahy k prostrediu, s postupným prechodom na pochopenie vnútorných štruktúr. Usporiadanie učiva vedie k postupnému poznávaniu zložitosti organizmov a postupne prehlbovať poznatky.

Usporiadanie učiva v 7. ročníku nadväzuje na predchádzajúci učebný systém s rešpektovaním vzájomných súvislostí. Štruktúra učiva v 7. ročníku umožňuje plynulý prechod k pochopeniu človeka ako biologického objektu a na základe anatomicko-fyziologických poznatkov, smeruje k pochopeniu princípov individuality, biologickej a sociálnej podstaty človeka, pochopeniu základných spoločenských vzťahov na základe etických noriem, v prospech ich rozvoja. Štruktúra učiva umožňuje pochopenie, osvojovanie si zdravého životného štýlu a ochranu pred škodlivými vplyvmi.

Štruktúra obsahu v 8. a 9. ročníku sa orientuje na dynamické hľadisko zloženia Zeme, zemského povrchu v súčinnosti so živými zložkami prírody. Predstavuje spolu s vedomosťami nadobudnutými v nižších ročníkoch komplexný pohľad na prírodu a jej vývoj. Nadväzne sa ďalej orientuje na poznanie vzťahov živej a neživej prírody so zameraním na

základné ekologické poznatky. Obsah ročníka je vcelku zameraný na komplexné poznanie a chápanie vzájomných vzťahov a súvislostí v prírode.

Ciele učebného predmetu

Ciele sú zamerané na poznávanie živej a neživej prírody ako celku, čo predstavuje:

1. Poznať a chápať život v prírodných celkoch a život organizmov v nich žijúcich.
2. Poznať väzby organizmov na životné prostredie v prejavoch života a vzájomných vzťahoch ako súčastí celku.
3. Chápať základné súvislosti a vzťahy prírodných objektov, ako výsledok vzájomného pôsobenia prírodných procesov a javov.
4. Chápať základné biologické procesy vo väzbe na živé a neživé zložky prírody.
5. Viesť k schopnosti triediť informácie a osvojené poznatky a využívať v praktickom živote.

Kompetencie v oblasti prírodných vied:

◄ Poznávať živé organizmy a ich význam v prírode a pre život človeka. Chápať lesný, vodný, trávny, poľný ekosystém a ľudské obydlia ako životný priestor organizmov, poznať typických predstaviteľov podľa vonkajších znakov, životných prejavov a potravových vzťahov, zásady prevencie a spôsob ochrany pred škodlivými druhmi.

◄ Poznať základnú stavbu, funkcie a životné prejavy rastlinných a živočíšnych buniek, jednobunkových a mnohobunkových organizmov.

◄ Poznať základné podmienky života, faktory prostredia a vzťahy organizmov, následky vplyvu človeka na biosféru a možnosti ich odstránenia

◄ Poznať hlavné znaky základných životných procesov baktérii, rastlín, húb a živočíchov, podstatu a význam dedičnosti v prírode a pre človeka.

◄ Poznať zložky životného prostredia, ich vzájomný vzťah, význam pre podmienky života organizmov a človeka a faktory vplývajúce na kvalitu životného prostredia, zdravie a spôsob života človeka a organizmov, základné hľadiská ochrany životného prostredia a prírody.

Stanovené ciele sa dosahujú rozvíjaním ďalších **kľúčových kompetencií** žiakov:

V oblasti komunikačných schopností:

◄ identifikovať a správne používať základné pojmy, objektívne opísať, vysvetliť alebo zdôvodniť základné znaky biologických objektov a procesov, podstatu procesov a vzťahov, vecne správne sa vyjadrovať verbálne, písomne a graficky k danej učebnej téme, vedieť využiť informačné a komunikačné zdroje, vyhľadávať, triediť a spracovávať informácie a dáta z rôznych zdrojov, zrozumiteľne prezentovať svoje poznatky, skúsenosti a zručnosti, vedieť spracovať jednoduchú správu z pozorovania na základe danej štruktúry, vedieť spracovať a prezentovať jednoduchý projekt so zameraním na ciele, metódy, výsledky a ich využitie.

V oblasti identifikácie problémov, navrhovania riešenia a schopnosti ich riešiť:

◄ riešiť úlohy zamerané na rozvoj porozumenia a aplikácie, navrhovať rôzne riešenia úloh, postupov a prístupov, rozvíjať schopnosti a zručnosti pri riešení praktických úloh, spracovávaní jednoduchých správ z pozorovaní a jednoduchých školských projektov, využívať tvorivosť a nápaditosť, samostatne tvoriť závery na základe zistení, skúmaní alebo riešení úloh, predpokladať a určiť príčinné súvislosti, pozorovať, experimentovať a odhadovať.

V oblasti sociálnych kompetencií:

◄ vyjadrovať svoje názory, postoje a skúsenosti, pracovať vo dvojiciach alebo v skupinách, vzájomne radiť a pomáhať, prezentovať a zhodnotiť výsledky svojej alebo skupinovej činnosti, hodnotiť vlastné výkony a pokroky v učení,

V oblasti získavania, osvojovania a rozvíjania manuálnych zručností:

◄ používať správne postupy a techniky pri praktických činnostiach, dodržiavať pravidlá bezpečnosti a ochrany zdravia, využívať učebné, kompenzačné a iné pomôcky, rozvíjať zručnosti pri práci s prírodninami a pri terénnych pozorovaniach, aplikovať teoretické poznatky a skúsenosti v praktických podmienkach.

Obsah učebného predmetu

Metódy, formy a postupy vyučovania

Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliada učiteľ na usporiadanie obsahu vyučovania, vlastné činnosti a činnosti žiakov zacielené na dosiahnutie stanovených cieľov a kľúčových kompetencií žiakov. Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Na vzbudenie záujmu žiakov o učebnú činnosť možno využiť **motivačné metódy**, ako je **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia), **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov), **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému), **motivačnú demonštráciu** (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

Expozičné metódy je potrebné využívať pri vytváraní nových poznatkov a zručností. Odporúča sa **rozprávanie** (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie), **vysvetľovanie** (logické systematické sprostredkovanie učiva), **rozhovor** (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, konvergentných a divergentných otázok, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie), **beseda** (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom), **demonštračná metóda** (demonštrácia obrazov, modelov, prírodnín), **pozorovanie** (cielené systematické vnímanie objektov a procesov), **manipulácia s predmetmi** (praktické činnosti, experimentovanie, pokusy, didaktická hra), **inštruktáž** (vizuálne a auditívne podnety k praktickej činnosti, vedenie žiakov k chápaniu slovnému a písomnému návodu).

Významné miesto majú **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výberu možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda** (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Pre realizáciu cieľov sú dôležité **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže) – pozorovanie dostupných prírodných procesov na podporu chápania vzájomných vzťahov a ich významu.

Pri pozorovaniach treba uprednostniť živé biologické objekty, klásť dôraz na poznávanie a rozlišovanie organizmov podľa podstatných vonkajších znakov.

Odporúča sa zvýšiť dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z **aktivizujúcich** metód je vhodná **diskusia** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), **situačná metóda** (riešenie problémového prípadu reálnej situácie so stretom záujmov), **inscenačná metóda** (sociálne učenie v modelovej predvádzanej situácii, pri ktorej sú žiaci aktérmi danej situácie), **didaktické hry** (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti), **kooperatívne vyučovanie** (forma skupinového vyučovania založená na vzájomnej závislosti členov heterogénnej skupiny).

Fixačné metódy sú neoddeliteľnou súčasťou vyučovania, napr. **metódy opakovania a precvičovania,** (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry).

Z **organizačných foriem** sa uplatňuje **vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu). **Terénne pozorovania, praktické aktivity a exkurziu** volí učiteľ podľa podmienok školy a regionálnych možností, pričom dbá na dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov.

Kontrola a hodnotenie žiakov

Žiak je hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy známkou **výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).** Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa odporúčajú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia:

1. Pri **verbálnej forme** kontroly úrovne osvojenia poznatkov je vhodné uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo určenia konkrétneho žiaka učiteľom (na predchádzajúcej hodine). Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov stanovených výkonovou časťou vzdelávacieho štandardu.

2. **Písomnou formou** je vhodné kontrolovať a hodnotiť osvojenie základných poznatkov prostredníctvom testu na konci tematického celku alebo skupiny podobných učebných tém v časovom limite 20 min v rozsahu 10 – 15 otázok zostavených podľa výkonovej časti vzdelávacieho štandardu.

3. Pri **praktických aktivitách** je vhodné slovné hodnotenie praktických zručností (vrátane správnosti nákresov a schém podľa potreby) s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh. Optimálne je slovné hodnotenie so stručným komentárom k výkonu žiaka. V piatom ročníku sa odporúča pristupovať k tvorbe záverov na základe stručnej osnovy danej učiteľom.

4. Preverovať úroveň **samostatnej práce žiakov a schopností práce s textom** formou hodnotenia správ zo samostatných pozorovaní .

5. Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **prezentácie projektov.**

Kritériá hodnotenie projektov a prezentácií:

1. Forma 10 b
- členenie projektu (prehľadnosť, účelnosť, logická nadväznosť),
- gramatika,
- štýl,
- dodržanie formálnych náležitostí.

2. Obsah 10 b
- informatívnosť projektu (pravdivosť, kvantita, pestrosť informácií, vernosť téme),
- kreativita (tvorivé spracovanie informácií, úroveň argumentácie, pochopenie problematiky, práca počas konzultácií).

3. Prezentácia 10 b
- formálna stránka (vystupovanie, oblečenie),
- technická stránka prezentácie,
- obsahová stránka.

4. Obhajoba 10 b
- orientácia v téme,
- úroveň argumentácie.

Hodnotenie písomných prác a projektov:

100 %– 90%.....**1**

89 %– 75%.....**2**

74% - 50%.....**3**

49% - 25%.....**4**

24% - 0%.....**5**

Laboratórne cvičenia sú hodnotené známkou na základe individuálnych kritérií:

◄ aktivita,
◄ samostatnosť pri práci,
◄ presnosť pri práci,
◄ správny zápis a záver.

Učebné zdroje

Učebné zdroje sú zdrojom informácií pre žiakov. Sú to učebnice, odborná literatúra, časopisy, encyklopédie, nástenné obrazy, atlasy rastlín, živočíchov, húb, hornín a minerálov, trvalé preparáty, internet a pod. Využívané sú aj materiálno-technické pomôcky ako napr. mikroskop, preparačné súpravy, didaktická technika – PC, dataprojektor, internet, interaktívna tabuľa.

Medzipredmetové vzťahy

Vo vyučovaní biológie sa najlepšie uplatňujú poznatky z predmetov: geografia, dejepis, fyzika, chémia, výtvarná výchova. Žiaci nadväzujú najmä na vedomosti z predchádzajúceho ročníka, hlavne z vlastivedy a prírodovedy.

Obsah vzdelávania pre 5. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP – 2h), 66h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
1. Príroda a život 5 h	
Žiak vie: ◄ rozlíšiť na príklade živé a neživé časti prírody, ◄ rozhodnúť, ktoré informácie získajú pozorovaním a ktoré pokusom, ◄ vybrať vhodnú pomôcku na pozorovanie konkrétnej prírodniny, ◄ pozorovať prírodniny mikroskopom, lupou.	príroda, živé a neživé časti prírody, organizmy pozorovanie, pokus lupa, mikroskop, ďalekohľad mikroskopický preparát, podložné sklo, krycie sklíčko, pinzeta, preparačná ihla
2. Spoločenstvá organizmov 39 h	
◄ rozlíšiť spoločenstvá podľa zastúpenia organizmov, ◄ rozhodnúť o zaradení vybraných organizmov do lesného, vodného, poľného, lúčneho a vysokohorského spoločenstva, ◄ rozlíšiť organizmy podľa vonkajšej stavby, ◄ pozorovaním zistiť spoločné a rozdielne znaky skupín organizmov, ◄ vysvetliť prispôsobenie sa organizmov danému prostrediu, ◄ zdôvodniť potravové vzťahy medzi organizmami žijúcimi v spoločenstve, ◄ zostaviť jednoduchý potravový reťazec pre každé spoločenstvo, ◄ zhodnotiť význam organizmov v prírode a pre človeka, ◄ argumentovať, prečo musia byť niektoré rastliny a živočíchy chránené, ◄ vyhľadať informácie, ktoré rastliny alebo živočíchy v ich regióne sú chránené, ◄ nájsť príklady poškodzovania prírody nevhodnou činnosťou človeka v okolí školy, ◄ rozhodnúť, ktoré zásady správania sa v prírode sú bezpečné z hľadiska ochrany vlastného zdravia, ◄ akceptovať zásady zberu húb a liečivých rastlín z prírody, ◄ zhodnotiť význam kyslíka rozpusteného vo vode pre život vodných organizmov,	spoločenstvo lesa, vody, poľa, lúky, vysokohorské baktérie, huby, rastliny, živočíchy potravový reťazec dreviny, stromy, kry, byliny vonkajšia stavba tela rastlín a húb (drevín, bylín, húb s plodnicou) vrstvy lesa dreviny ihličnaté a listnaté machy, paprade, prasličky rastliny chránené, liečivé, jedovaté podzemné zásobné orgány huby jedlé, jedovaté lišajníky, spolužitie vonkajšia stavba tela živočíchov (bezstavovce, stavovce) parazity, inštinkt ryby, obojživelníky, plazy, vtáky, cicavce koža, šupiny, perie, srsť bylinožravce, mäsožravce, všežravce vtáky stále, sťahovavé, dravce, sovy, spevavce voda stojatá, tečúca, kyslík, teplota vody planktón, riasy jednobunkové, mnohobunkové, sinice

Výstupný štandard	Obsahový štandard
◄ zdôvodniť škodlivosť a príčiny premnoženia niektorých druhov organizmov pre lesné a poľné spoločenstvo, ◄ zhotoviť záznam z pozorovania (nákres a popis), ◄ vyhľadať neznáme organizmy pomocou atlasu, ◄ spracovať doplňujúce informácie o jednotlivých spoločenstvách vyhľadané z rôznych zdrojov, ◄ prezentovať vlastné práce (plagáty, modely, prezentácie).	živočíchy jednobunkové, mnohobunkové plávacie blany, mastné perie, vtáky kŕmivé, nekŕmivé hustá srsť, silný chvost, hlodavé zuby, hlodavce lúka, pasienok, pole, medza, remízka trávnaté porasty, hospodárske plodiny obilniny, krmoviny, okopaniny, olejniny pohlavná dvojtvarosť, hniezdenie

Praktické aktivity – 8 h

Opakovanie učiva a prezentácia projektov - 14 h

Námety praktických aktivít: Pozorovanie vybraných rastlinných alebo živočíšnych objektov lupou a mikroskopom. Poznávanie lesných bylín (podľa prírodnín, herbárových položiek, obrazov, atlasov a pod.). Poznávanie a rozlišovanie jedlých a jedovatých húb. Pozorovanie machu lupou alebo mikroskopom. Pozorovanie schránok mäkkýšov lupou a ich rozlíšenie (ulita, lastúra). Pozorovanie vonkajších znakov a spôsob pohybu rýb v akváriu. Poznávanie poľných a lúčnych rastlín a živočíchov (v životnom prostredí, podľa atlasu, obrazov, herbárových položiek, trvalých preparátov, a pod.).

Obsah vzdelávania pre 6. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP – 1h), 33h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
1. Život s človekom a v ľudských sídlach 10 h	
Žiak vie: Uviesť osobitosti ľudských obydlí a ich okolia pre život organizmov. Uviesť význam zdomácňovania živočíchov pre človeka. Opísať využitie mliečnych a kvasných baktérií. Uviesť podmienky výskytu plesní v domácnosti. Pomocou ukážky pomenovať aspoň 5 druhov zeleniny. Vysvetliť potrebu hnojenia pôdy v záhrade pri dlhoročnom pestovaní plodín. Vysvetliť význam ovocia a zeleniny vo výžive človeka. Popísať hierarchiu včelieho spoločenstva. Význam chovu včiel pre človeka. Vysvetliť význam rýb pre človeka. Na príklade kury domácej vysvetliť pohlavnú dvojtvarosť. Porovnať odlišnosti vonkajších znakov psa a mačky. Uviesť zásady chovu psa a mačky v domácnosti. Uviesť príklad starostlivosti o drobné domáce živočíchy. Podľa ukážky rozpoznať aspoň 3 druhy hospodárskych zvierat, rozlíšiť a pomenovať samca, samicu a mláďa hospodárskych zvierat.	Chápať význam a vplyv človeka a jeho činností na organizmy a ich prispôsobovanie sa prostrediu. Poznať mikroorganizmy žijúce v blízkosti človeka, ich význam a škodlivosť pre človeka. Zoznámiť sa s rastlinami pestovanými v záhradách. Poznať rôzne druhy ovocia a zeleniny a ich význam vo výžive človeka. Zoznámiť sa s dôležitosťou a významom včelárstva, rybárstva a rybnikárstva a chovom vtákov pre človeka. Poznávať plemená psov a mačiek, chápať ich význam pre človeka. Charakterizovať chovateľsky významné hospodárske zvieratá, chápať ich význam pre človeka. Poznať pojem parazit, poznať vonkajších a vnútorných parazitov, ich nebezpečnosť a prevenciu pred nakazením.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Na ukážke poznať 2 živočíchy znehodnocujúce potraviny. Poznať zásady ochrany pred vnútornými parazitmi. Na ukážke rozlíšiť myš a potkana, uviesť riziko výskytu myší a potkanov v domácnosti.	Poznať nebezpečné druhy cicavcov žijúce v blízkosti človeka, ochranu a prevenciu nákazy. Poznávanie živočíchov žijúcich v okolí ľudských sídiel podľa vonkajších znakov, význam.
2. Živé organizmy a ich stavba 18 h	
Na ukážke pomenovať jednotlivé organely rastlinnej a živočíšnej bunky, definovať rozdiely medzi nimi. Vysvetliť význam bunkového jadra a chloroplastu.	Chápať pojem bunka, poznať rozdiely medzi rastlinnou a živočíšnou bunkou, poznať časti bunky – bunkové organely a ich význam.
Porovnať stavbu vírusu a baktérie. Rozhodnúť, či pôvodcom nákazy chrípky, žltačky, angíny je vírus alebo baktéria. Uviesť príklad troch nákazlivých ochorení. Uviesť možnosti predchádzania šíreniu vírusových a bakteriálnych nákaz. Na príklade črievičky pomenovať hlavné časti jednobunkovcov. Pomocou obrazu porovnať stavbu tela črievičky a drobnozrnka. Určiť a popísať jednotlivé časti rastlinného a živočíšneho organizmu.	Poznať rozdiely medzi bunkovými a nebunkovými organizmami. Poznať stavbu vírusu a baktérie, ich vplyv na človeka – nákazlivé ochorenia, prevencia. Charakterizovať stavbu jednobunkových a mnohobunkových organizmov, pletivo, tkanivo, orgán, sústava orgánov.
Na ukážke pomenovať časti tela machu a paprade. Uviesť význam výtrusov pre machy a paprade. Pomocou obrazu popísať stavbu koreňa – priečny rez. Uviesť živiny, ktoré rastlina prijíma koreňom. Vysvetliť význam koreňa pre rastlinu. Pomocou ukážky rozdeliť rastliny medzi byliny a dreviny. Vysvetliť	Poznať stavbu tela machov a papradí. Charakterizovať stavbu tela kvitnúcich rastlín. Popísať stavbu a funkciu koreňa – prijímanie živín, význam pre život rastliny.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
význam cievnych zväzkov v stonke. Určiť na konáriku púčiky a vysvetliť ich význam. Zdôvodniť význam stonky pre život rastliny.	Rozlíšiť stavbu stonky drevín a bylín. Popísať prúdenie látok stonkou, význam pre život rastliny.
Na ukážke listu určiť dôležité časti pre fotosyntézu. Uviesť význam prieduchov v pokožke listu. Vymenovať látky fotosyntézy, dýchania. Uviesť význam listov pre prijímanie živín a dýchanie.	Popísať stavbu, význam listu, dôležitosť fotosyntézy, dýchania, vyparovania vody. Význam pre život v prírode.
Rozlíšiť na ukážke kvetné obaly, tyčinky, piestik. Uviesť význam peľového zrnka a vajíčka. Pomocou schémy popísať opelenie, oplodnenie. Zdôvodniť, prečo je kvet rozmnožovacím orgánom rastliny.	Poznať stavbu kvetu, popísať rozmnožovanie rastlín – pohlavné, nepohlavné.
Na ukážke plodu určiť oplodie a semeno. Na ukážke rozlíšiť suchý a dužinatý plod. Na ukážke semena pomenovať zárodok a klíčne listy. Vysvetliť význam plodu a semena pre rastlinu, živočícha, človeka	Popísať stavbu plodu a semena. Rozdelenie plodov, význam pre rozmnožovanie rastlín.
Rozlíšiť stavbu jedlej a jedovatej huby s plodnicou. Na ukážke rozlíšiť hubu s výtrusnicami na lupeňoch a rúrkach. Na ukážke rozlíšiť kvasinku a pleseň. Pomocou ukážky opísať stavbu lišajníka.	Poznať rozdiel v stavbe húb s plodnicou a bez plodnice. Charakterizovať stavbu lišajníka.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Vysvetliť, ako nezmar prijíma potravu a dýcha. Vysvetliť pojem rozptýlená nervová sústava, význam púčikov u nezmara. Opísať prijímanie potravy hlísty a pásomnice. Podľa ukážky popísať rozmnožovanie hlísty alebo pásomnice. Vysvetliť nevyhnutnosť dostatočnej tepelnej úpravy mäsa a umytia ovocia a zeleniny pred konzumáciou. Uviesť miesto uloženia vnútorných orgánov slimáka. Podľa ukážky porovnať schránku slimáka a škľabky. Popísať jednotlivé časti ulitníkov a lastúrnikov. Uviesť, aký orgán umožňuje dážďovke pohyb. Zdôvodniť pojem zatvorená obehová sústava, rebríčková nervová sústava. Uviesť význam opasku dážďovky. Vysvetliť význam jedovej žľazy pavúka. Na príklade raka vysvetliť pojem vonkajšia kostra. Porovnať dýchacie orgány pavúka a raka. Ku každému typu ústneho orgánu a spôsobu pohybu hmyzu uviesť príklad.	Charakterizovať stavbu tela príhlivcov, ploskavcov a hlístovcov. Chápať pojem obojpohlavný živočích. Upozorniť na nebezpečenstvo vnútorných parazitov. Charakterizovať stavbu tela mäkkýšov, vedieť rozlíšiť ulitníky a lastúrniky. Charakterizovať stavbu tela a jednotlivé sústavy obrúčkavcov. Poznať stavbu tela a telesné funkcie článkonožcov.

Praktické aktivity – 3 h

Opakovanie učiva a prezentácia projektov – 2 h

Námety praktických aktivít: Pozorovanie buniek pokožky dužinatej šupiny cibule, plesne alebo kvasinky mikroskopom. Pozorovanie a rozlišovanie vyživovacích a rozmnožovacích orgánov kvitnúcej rastliny voľným okom. Pozorovanie vnútornej stavby koreňa, stonky dreviny a byliny, vnútornej stavby kvetu. Pozorovanie stavby tela a prejavov života črievičky, vonkajšej stavby tela hmyzu, ústnych ústrojov, končatín a krídel hmyzu.

Námety na samostatné pozorovania (krátkodobé, dlhodobé): Vypestovať podľa návodu pleseň a pozorovať stavbu tela. Naklíčiť podľa návodu semeno a pozorovať jeho stavbu. Ako vplýva smer svetla na rast stonky? Potrebujú semená na klíčenie vzduch (vodu, teplo)? Prečo sa v sfarbenej vode zafarbili biele kvety?

Námety na tvorbu projektov: Zeleň v okolí môjho bydliska (školy, obce, mesta, sídliska). Pestovanie a ochrana zelene v triede (škole, v domácnosti). Dreviny v našom parku (záhrade, okolí školy). Môj pes (mačka, chrček, morča, kanárik). Vtáky v okolí môjho bydliska (školy, parku, sídliska). Starostlivosť o vtáky v zime (v okolí školy, bydliska).

Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP – 2h), 66h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
1. Stavba a funkcie tela stavovcov 20 h	
Žiak vie: - rozlíšiť pojmy orgán a orgánová sústava, - identifikovať jednotlivé orgánové sústavy stavovcov pomocou obrázkov, - pomenovať základné orgány orgánových sústav stavovcov pomocou obrázkov, - vysvetliť význam orgánových sústav pre život stavovca, - zdôvodniť adaptáciu orgánov opornej, dýchacej a obehovej sústavy stavovca vzhľadom na jeho prirodzené prostredie a spôsob života, - zdôvodniť odlišnosti orgánov tráviacej sústavy v závislosti od potravy, - porovnať vonkajšie a vnútorné oplodnenie, - analyzovať rozdiely vo vývine jedinca rýb, obojživelníkov, plazov, vtákov a cicavcov, - naplánovať a uskutočniť sledovanie správania stavovcov, - prezentovať svoje zistenia rôznymi formami, - pozorovať kožné útvary stavovcov a zhodnotiť ich význam, - vytvoriť prezentáciu o význame vybranej orgánovej sústavy stavovcov.	- stavovce - orgán, orgánová sústava - orgánové sústavy stavovcov, sústava krycia, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, nervová, zmysly rozmnožovanie a vývin stavovcov - oplodnenie vonkajšie, vnútorné, vývin jedinca mimo tela samice, v tele samice - životné prejavy a správanie stavovcov dýchacej sústavy, funkciu a významom orgánov.
2. Človek a jeho telo 34 h	
- porovnať spoločné a odlišné znaky ľudského a živočíšneho organizmu, - pomenovať na ukážke orgány ľudského tela, - vysvetliť význam procesov a štruktúr v ľudskom tele, - objasniť prepojenie orgánových sústav, - zistiť, čo sa odohráva v ľudskom tele pri aktívnom pohybe	- znaky ľudského organizmu, ľudské spoločenstvo - rasizmus - stavba a funkcia orgánových sústav: koža, oporná, pohybová, tráviaca, dýchacia, obehová, vylučovacia, rozmnožovacia, regulačné sústavy výživa, zložky potravy, potravinová pyramída, stravovacie návyky krvné skupiny, darcovstvo krvi,

Výstupný štandard	Obsahový štandard
(namáhavej práci), sústavy. - demonštrovať jednoduché zručnosti potrebné k poskytnutiu prvej pomoci, - aplikovať osvojené spôsoby boja proti nákazlivým ochoreniam, - zhotoviť plán pozorovania a skúmania ľudského tela, - orientovať sa v informáciách súvisiacich so zdravým životným štýlom a ochranou zdravia, - naplánovať a uskutočniť projekt v súvislosti so zdravím alebo zdravým životným štýlom človeka	transfúzia - vývin jedinca, starostlivosť o dieťa antikoncepcia, plánované rodičovstvo - ochorenia orgánových sústav, úrazy - zásady predlekárskej prvej pomoci - infekčná choroba, choroboplodné mikroorganizmy, inkubačná doba - prevencia, imunita, očkovanie - zdravie, zdravý životný štýl, režim dňa, stres, hygienické zásady, - intímna hygiena, alkoholizmus, obezita, hladovanie, fajčenie - psychoaktívne látky (legálne a nelegálne drogy), závislosť

Praktické aktivity – **4 h** – podľa výberu, možností a podmienok školy

Opakovanie učiva a prezentácia projektov – 8 h

Námety praktických aktivít: Pozorovanie a určovanie kostí (na modeloch, obrazoch, kostre a pod.). Porovnanie stavby a funkcie kostry stavovcov (na modeloch, obrazoch a pod.). Porovnanie šupiny ryby, pera vtáka a chlpu cicavca. Stavba vtáčieho vajca. Prvá pomoc pri zlomeninách a vykĺbení. Prvá pomoc pri zastavení dychu. Prvá pomoc pri krvácaní zo žily a tepny. Prvá pomoc pri zastavení činnosti srdca. Prvá pomoc pri šoku. Činnosť zmyslových orgánov.

Námety na samostatné pozorovania (krátkodobé, dlhodobé): Vonkajšie prejavy dýchania a v pokoji a pri telesnej aktivite. Zmeny tepu v pokoji a pri pohybovej činnosti.

Námety na tvorbu projektov: Režim dňa. Zdravý životný štýl. Škodlivosť fajčenia. Drogy okolo nás. Stravujeme sa správne? Medziľudské vzťahy v našej triede.

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP – 1h), 33h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
1. Základné životné procesy organizmov 17 h	
Zdôvodniť odlišnosť stavby a funkcie rastlinnej a živočíšnej bunky zhodnotiť význam jednotlivých životných procesov pre život organizmov, ✓ vytvoriť pojmovú mapu vzťahov orgánových sústav živočíchov, ✓ porovnať životné procesy rastlín a živočíchov, ✓ naplánovať pozorovanie základných znakov a procesov organizmov rôznymi zmyslami a rôznymi spôsobmi, ✓ uskutočniť jednoduchý pokus alebo pozorovanie na skúmanie životných procesov organizmov, formulovať závery z uskutočneného pozorovania alebo pokusu.	Bunka rastlinná a živočíšna Bunkové organely a ich funkcie, delenie buniek výživa organizmov, živiny organizmy parazitické, saprofytické, symbiotické baktérie rozkladné, kvasné, mliečne, hľuzkové výživa rastlín, fotosyntéza výživa živočíchov, trávenie, vstrebávanie dýchanie organizmov, rozklad organických látok, uvoľnenie energie vylučovanie živočíchov dráždivosť, citlivosť a pohyb rastlín a živočíchov regulácia hormonálna, nervová rozmnožovanie organizmov pohlavné a nepohlavné rast, vývin, životný cyklus organizmov
2. Dedičnosť a premenlivosť organizmov 6 h	
lokalizovať uloženie genetickej informácie v bunke, ✓ opísať stavbu chromozómu, ✓ monitorovať dedične podmienené znaky svojej rodiny, ✓ vysvetliť príčinu tvorby kópie nukleovej kyseliny a význam zníženia počtu chromozómov pri vzniku pohlavných buniek, ✓ schematicky znázorniť prenos určitého znaku z rodičov na potomkov, ✓ rozlíšiť na príklade dedičnú a nededičnú premenlivosť, ✓ zhodnotiť význam dedičnosti a premenlivosti, ✓ zdôvodniť podstatu šľachtenia, ✓ diskutovať o dedičných chorobách, ich vplyve na život človeka a možnosti využitia genetického poradenstva, ✓ posúdiť využitie vedeckých poznatkov genetiky.	genetika dedičnosť, premenlivosť, potomstvo genetická informácia jadro, chromozóm, nukleová kyselina, DNA, dvojzávitnica gén, znak, vlastnosť kópia DNA alela dominantná, recesívna bunka telová, pohlavná, oplodnená kríženie, schéma kríženia premenlivosť nededičná, dedičná šľachtenie, odroda, plemeno dedičná choroba genetické poradenstvo

Výstupný štandard	Obsahový štandard
3. Životné prostredie organizmov a človeka 7 h	
zistiť, ako pozitívne a negatívne človek zasahuje do zložiek životného prostredia, ✓ monitorovať znečistenie ovzdušia, vody, pôdy v okolí školy a bydliska, ✓ zdôvodniť príčiny negatívneho vplyvu človeka na životné prostredie, ✓ zhodnotiť dôsledky znečisťovania ovzdušia, vody a pôdy na život, ✓ argumentovať o pozitívach a negatívach priemyslu, dopravy, energetiky, poľnohospodárstva, ťažby nerastných surovín, ✓ určiť chránené rastliny, živočíchy a chránené územia Slovenska, ✓ analyzovať možnosti zabránenia vzniku smogu, skleníkového efektu, kyslých dažďov, ozónovej diery, hromadenia odpadov, ✓ zhodnotiť význam recyklácie druhotných surovín a alternatívnych zdrojov energie, ✓ dodržiavať osvojené návyky na šetrenie energie a pitnej vody, ✓ zorganizovať aktivity na šetrenie vody alebo energie vo svojom okolí, ✓ vytvoriť pojmovú mapu vzájomných vzťahov organizmov a prostredia, ✓ navrhnúť jednoduchý projekt zameraný na riešenie environmentálnych problémov v okolí.	životné prostredie zložky životného prostredia človeka ekológia, environmentalistika podmienky života priemysel, doprava, energetika, poľnohospodárstvo znečistenie vzduchu, vody, pôdy globálne environmentálne problémy odpad, skládky, spaľovanie, recyklácia starostlivosť o prírodné a životné prostredie človeka ochrana prírody, zákon o ochrane prírody, chránené druhy, chránené územia obnoviteľné zdroje energie

Praktické aktivity – 2 h

Opakovanie učiva a prezentácia projektov – 1 h a priebežne počas celého roka

Námety praktických aktivít: Rozlíšenie typických znakov húb a rastlín podľa životných procesov. Pozorovanie rozmnožovacích orgánov výtrusných a semenných rastlín. Rozlíšenie živočíchov podľa typických znakov a funkcií sústav orgánov. Pozorovanie a odlíšenie bunkovej stavby tiel organizmov. Porovnanie vonkajšej a vnútornej stavby tiel rastlín a živočíchov. Poznávanie bezstavovcov Slovenska.
Námety na samostatné krátkodobé a dlhodobé pozorovania a aktivity žiakov: Zložky životného prostredia našej triedy (školy, bydliska).
Námety na tvorbu žiackych projektov: Návrh optimálneho životného prostredia našej triedy (školy, bydliska). Ako zlepšiť životné prostredie našej triedy (vybraného priestoru školy a pod.)

Prierezové témy Biológia

Ročník: piaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	
Environmentálna výchova	Poznávame prírodu
Mediálna výchova	Využívanie rôznych informačných zdrojov pri získavaní informácií p prírode
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	Život v lese, na brehu, poliach, lúkach
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Tvorba a prezentácia žiackych projektov
Regionálna výchova	Poznávanie regiónu po stránke botanickej a zoologickej
Dopravná výchova	

Ročník: šiesty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Život s človekom a v ľudských sídlach Základná štruktúra života
Environmentálna výchova	Život s človekom a v ľudských sídlach Vnútorná stavba tela rastlín a húb Vnútorná stavba tela bezstavovcov
Mediálna výchova	Život s človekom a v ľudských sídlach
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	Život s človekom a v ľudských sídlach Základná štruktúra života Vnútorná stavba tela rastlín a húb
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Tvorba a prezentácia žiackych projektov
Regionálna výchova	Rastlinstvo a živočíšstvo regiónu
Dopravná výchova	

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Vnútorná stavba tela stavovcov Človek a jeho telo
Environmentálna výchova	Vnútorná stavba tela stavovcov Človek a jeho telo

Mediálna výchova	Vnútorná stavba tela stavovcov Človek a jeho telo
Multikultúrna výchova	Vnútorná stavba tela stavovcov Človek a jeho telo
Ochrana života a zdravia	Vnútorná stavba tela stavovcov Človek a jeho telo
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Tvorba a prezentácia žiackych projektov
Regionálna výchova	
Dopravná výchova	

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Dedičnosť
Environmentálna výchova	Životné prostredie, mutácie Základné životné procesy
Mediálna výchova	Spracovanie poznatkov z exkurzií Ochrana ŽP - leták
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	Ekologické katastrofy a vplyv na ŽP
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Životné prostredie – najkrajšia záhrada Exkurzie – spracovanie poznatkov
Regionálna výchova	Problémy životného prostredia regiónu
Dopravná výchova	

Ročník: deviaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Neživá príroda a jej poznávanie Zem a jej stavba Geologické procesy História Zeme Príroda Slovenska Podmienky života a vzťahy organizmov
Environmentálna výchova	Neživá príroda a jej poznávanie Zem a jej stavba Stavebné jednotky zemskej kôry Geologické procesy História Zeme Podmienky života a vzťahy organizmov

Mediálna výchova	Zem a jej stavba Stavebné jednotky zemskej kôry Geologické procesy História Zeme Príroda Slovenska Podmienky života a vzťahy organizmov
Multikultúrna výchova	Stavebné jednotky zemskej kôry
Ochrana života a zdravia	Stavebné jednotky zemskej kôry Geologické procesy Príroda Slovenska Podmienky života a vzťahy organizmov
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Stavebné jednotky zemskej kôry Geologické procesy História Zeme Príroda Slovenska Podmienky života a vzťahy organizmov
Regionálna výchova	Geologické procesy História Zeme
Dopravná výchova	

3. VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SPOLOČNOSŤ

DEJEPIS

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavnou funkciou dejepisu je kultivovanie historického vedomia žiakov ako celistvých osobností a uchovávanie kontinuity historickej pamäti v zmysle odovzdávania historických skúseností či už z miestnej, regionálnej, celoslovenskej, európskej alebo svetovej perspektívy. Súčasťou jej odovzdávania je predovšetkým postupné poznávanie takých historických udalostí, javov a procesov v čase a priestore, ktoré zásadným spôsobom ovplyvnili vývoj slovenskej i celosvetovej spoločnosti a premietli sa do obrazu našej prítomnosti. Žiaci si prostredníctvom dejepisu postupne osvojujú kultúru spoločenskej komunikácie a demokratické spôsoby svojho konania, lebo chápanie, vnímanie a porozumenie historických procesov predstavuje jeden zo základných predpokladov komplexného poznávania ľudskej spoločnosti.

V procese výučby dejepisu na základnej škole sa kladie osobitný dôraz na dejiny 19. a 20. storočia preto, lebo v nich môžeme nájsť z väčšej časti korene súčasných spoločenských javov i problémov. Dejepis vedie žiakov k vzťahu k vlastnej minulosti cez prizmu prítomnosti ako súčasti rozvíjania, korigovania, kultivovania a zachovávania ich historického vedomia, v ktorom rezonuje i vzťah k minulosti iných národov a etník. Rovnako tak k pochopeniu a rešpektovaniu kultúrnych a iných odlišností ľudí, rôznych diverzifikovaných skupín a spoločenstiev. Má tiež prispievať k rozvíjaniu hodnotovej škály demokratickej spoločnosti. Dejepis pripisuje dôležitosť aj demokratickým hodnotám európskej civilizácie.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom čase,
- nadobudnú spôsobilosť orientovať sa v historickom priestore,
- naučia sa čítať a používať dejepisnú mapu,
- získajú základné vedomosti a spôsobilosti z oblasti vybraných historických udalostí, javov, procesov z národných a svetových dejín,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť príčiny, priebeh a dôsledky historických udalostí,

- získajú schopnosti poznávať históriu na základe analýzy primeraných školských historických písomných, obrazových, hmotných a grafických prameňov a sú schopní týmto prameňom klásť primerane adekvátne otázky,
- rozvinú si komplex kompetencií – spôsobilostí, schopností rozvíjať a kultivovať kultúrny dialóg a otvorenú diskusiu ako základný princíp fungovania histórie i školského dejepisu v demokratickej spoločnosti.
- osvoja si postupne spôsobilosť historickej kultúry ako schopnosti orientovať sa v mnohosti kultúrnych situácií, v ktorých sa stretávame s históriou.

Základné predmetové kompetencie (spôsobilosti)

Žiaci si kladú otázky a použijú ich na osvojovanie daných významov, ktoré súvisia s riešením základných operácií:

s historickým časom

- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti chronologicky,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti synchrónne,
- .rozpoznať postupne nerovnomernosť historického vývoja,
- .využívať medzníky ako prostriedok orientácie v minulosti.

s historickým priestorom

- rozlišovať miestny, regionálny, národný, globálny historický priestor,
- zaraďovať historické udalosti, javy, procesy a osobnosti v historickom priestore,
- rozpoznať podmienenosť medzi historickým priestorom a spôsobom života a obživy

človeka, spoločnosti.

s historickými faktami, udalosťami, javmi a procesmi a ich hodnotiacim posudzovaním

- vymedziť jednotlivú historickú udalosť, jav, proces, osobnosť,
- popísať jednotlivé historické udalosti, javy, procesy, osobnosti na základe určujúcich znakov,
- rekonštruovať konanie a postoje ľudí v minulosti,
- skúmať konanie ľudí v daných podmienkach a vysvetľovať ho,
- určiť príčiny jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- vymedziť dôsledky jednotlivých historických udalostí, javov, procesov,
- rozpoznať charakteristické znaky jednotlivých historických období,
- rozpoznať základné faktory, ktoré ovplyvňovali historický vývoj.

Žiaci aplikujú svoje otázky v nových situáciách, v skúmateľských postojoch a pracovných postupoch pri vyšetrovaní, pátraní v školských historických písomných, obrazových, grafických a hmotných prameňoch – stopách po minulosti pri vymedzovaní predmetu skúmania, napríklad **písomného úryvku z prameňa, mapy, grafu, diagramu,**

- pri vytvorení plánu skúmania, napríklad **fotografie, historického obrazu,**
- pri komunikácii v tíme o výsledkoch skúmania, napríklad **pästného klinu, nástroja pomocou zmyslov, v múzeu, archíve,**
- pri vytvorení záznamu zo skúmania, napríklad **o ľuďoch, predmetoch a veciach na karikatúre, verbálneho textu.**

pri vyhľadávaní relevantných informácií

z rôznych zdrojov–textov verbálnych, obrazových, grafických, i z textov kombinovaných,

- z učebníc, cvičebníc, pracovných zošitov, slovníka cudzích slov, atlasov, novín, časopisov, z webových stránok,
- z populárno-vedeckej literatúry a historickej beletrie.

pri využívaní týchto informácií a verifikovaní ich hodnoty

- vyberaní informácií, napríklad **z úryvku písomného prameňa, z učebnice, z internetu,**
- organizovaní informácií, napríklad **prostredníctvom poznámok, kľúčových pojmov, pamäťových máp, obrazového materiálu,**
- porovnávaní informácií, napríklad **podobnosti a odlišnosti, porovnať staré a nové, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo,**
- rozlišovaní a triedení informácií, napríklad **rozlíšiť fakt, fikciu prostredníctvom karikatúry, legendy, povesti, spomienky,**
- zaraďovaní informácií, napríklad **na časovú priamku historické udalosti, do tabuľky, grafu, diagramu,**
- kritickom zhodnotení rôznych zdrojov informácií, napríklad **zhodnotením viacerých webových stránok na jednu tému.**

pri štruktúrovaní výsledkov, výstupov a potvrdení vybraného postupu

zoradení výsledkov, napríklad na časovú priamku, do Vennovho diagramu, do tabuľky, do schém, rozpoznaní podstatného od nepodstatného, napríklad určovaním kľúčových pojmov, postupným vymedzovaním, historických pojmov v texte, zostavovaním pojmov do pamäťovej mapy,

- integrovaní výsledkov do chronologického a historického rámca, napríklad **prostredníctvom chronologickej tabuľky,**
- vyhodnocovaní správnosti postupu, napríklad overovaním historických faktov,
- tvorbe súboru vlastných prác, produktov (portfólio), napríklad **obrazového materiálu, plagátu, letáku, nákresu, kresby.**

„Učenie o histórii začína vtedy, keď žiak zameria svoju pozornosť, napríklad na základe otázky, záujmu či vonkajšieho podnetu vo vzťahu k histórii ako celku a vníma z nej vybrané primerané materiály z minulosti. S týmto materiálom potom pracuje pomocou vecnej analýzy. Ďalším jeho krokom je interpretácia popísaného a hľadanie vzťahov k iným historickým svedectvám. Následne žiak hľadá historický i osobný význam, vytvára hodnotový súd. Ten sa potom stáva východiskovým bodom pre proces komunikácie s ostatnými a podnecuje ďalšie otázky vo vzťahu k minulosti, prítomnosti a budúcnosti. Môže rovnako tak viesť ku konaniu, vytváraniu produktov žiakovej činnosti, k vlastnému zobrazeniu a výkladu histórie, čo možno tiež chápať ako určité rozšírenie histórie ako celku. Všetky tieto naznačené kroky možno zhrnúť do nasledujúcich špecifických kompetencií učenia sa o histórii: **1. pozorovanie, 2. analýza, 3. Interpretácia**, **4. hodnotenie** a **5. produkcia.**“

Uvedený komplex predmetových kompetencií sa konkretizuje vo vzdelávacom štandarde.

Obsah vzdelávania pre 5. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP = ŠkVP), 33h/rok

Človek v premenách času a priestoru (23 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže:	
✓ použiť správne pojmy, ktoré súvisia s tokom času, zakresliť na časovú priamku časové kategórie o blízkych po vzdialené, ✓ preskúmať okolie svojho bydliska, ✓ rozpoznať staré od nového ✓ rozpoznať, čo sa zmenilo za posledný rok jeho života, ✓ zaznamenať rozprávanie rodinných príslušníkov o minulosti, ✓ rozlíšiť jednotlivé generácie vo svojej rodine, ✓ rozlíšiť jednotlivé druhy historických prameňov, ✓ Rozpoznať rozdiel medzi zemepisnou a dejepisnou mapou, ✓ Zostaviťobrazový materiál o pohybe ľudí v minulosti a prítomnosti, ✓ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú ✓ danú tematiku.	minulosť, prítomnosť, budúcnosť deň, mesiac, rok, dátum, letopočet kalendár desaťročie, storočie, tisícročie bydlisko, obec, región, Slovensko rodinný album, fotografia generácia, rodostrom historické pramene (písomné, obrazové, hmotné) múzeum, knižnica, archív, školská kronika mapa vysťahovalectvo, prisťahovalectvo, stretávanie kultúr základné analytické otázky: Kto je autorom prameňa? Kedy bol napísaný prameň? Čo je obsahom prameňa? Komu bol prameň určený? Aký bol zámer autora prameňa?

Človek a komunikácia (10 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ rozlíšiť jednotlivé druhy komunikácie medzi ľuďmi, ✓ prerozprávať príbeh z minulosti svojho regiónu, ✓ identifikovať dôsledky konfliktov a vojen pre človeka a prostredie, v ktorom žije, ✓ zdôvodniť stálu prítomnosť vojen v minulosti a prítomnosti, ✓ pracovať so školskými historickými prameňmi, ktoré približujú danú tematiku.	jazyk, písmo, kniha, noviny, rozhlas, televízia, internet náboženstvo legendy, mýty, povesti konflikt, vojna, detský vojak, mier, obete detská práca

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet

2 tematické okruhy:

TC 1: **Človek v premenách času a priestoru** 23 hodín :

Témy: **Priestor a čas** 7 VH

Pamiatky v priestore a čase 7 VH

Človek minulosti a človek súčasnosti 3VH

Človek premýšľajúci a vynachádzavý 6VH

TC 2: **Človek a komunikácia** 10 hodín

Témy: **Pamäť ľudstva** 3 VH

Duchovný život človeka 4 VH

Vojny v dejinách 3 VH

Obsah vzdelávania pre 6. ročník

Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP 1h; ŠkVP 1h), 66h/rok

Obrazy pravekého sveta (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ◄ rozpoznať rozdiely v spôsobe obživy a života pravekých zberačov, lovcov a roľníkov, ◄ porovnať výhody a nevýhody kamenných a kovových nástrojov, resp. zbraní, ◄ zdôvodniť oddelenie remeselníkov od roľníkov, ◄ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	zberač, lovec, roľník kameň, meď, bronz, železo, oppidum

Obrazy starovekého sveta (35 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ◄ odhaliť vzťah medzi prírodnými podmienkami údolí veľkých riek a vznikom prvých štátov, ◄ rozlíšiť jednotlivé vrstvy spoločnosti v mestskom štáte, ◄ identifikovať poznatky obyvateľov najstarších štátov, ktoré nám slúžia dodnes, ◄ určiť hlavné znaky aténskej demokracie, ◄ vymedziť hlavné znaky rímskej republiky,	riečne civilizácie, deľba práce mestský štát polis, aténska demokracia, olympijské hry republika, cisárstvo, Limes Romanus, judaizmus, kresťanstvo, Biblia islam, Korán

Výkonový štandard	Obsahový štandard
◄ zdôvodniť premenu rímskej republiky na ríšu, ◄ rozpoznať príčiny budovania rímskej hranice pozdĺž Dunaja, ◄ zhromaždiť informácie o prítomnosti Rimanov na našom území, ◄ zhrnúť príčiny zániku Rímskej ríše, ◄ zhodnotiť prínos antickej kultúry pre našu prítomnosť, ◄ zostaviť turistického sprievodcu o divoch starovekého sveta, ◄ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	

Obrazy stredovekého sveta (20 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
riečne civilizácie, deľba práce mestský štát polis, aténska demokracia, olympijské hry republika, cisárstvo, Limes Romanus, judaizmus, kresťanstvo, Biblia islam, Korán	kráľ, léno, vazal, lénny systém, šľachta, duchovenstvo poddaní, mestské obyvateľstvo hrad, dedina, mesto, kláštor, univerzita

Úvodná hodina, opakovanie, projekty, záverečné opakovanie a hodnotenie – 5 hodín

Tematické celky:

1 disponibilná hodina, t.j. 33 hodín ročne bolo rozdelené na posilnenie jednotlivých tematických celkov nasledovne:

1 Obrazy pravekého sveta – 6 hodín

História a pravek

Život v kamennej dobe – lovci a zberači

Kamenná doba –pastieri a roľníci

2 Obrazy starovekého sveta – 35 hodín

Človek objavuje meď a bronz

Človek využíva železo

Civilizácie starého Orientu (Egypt, Mezopotámia, India, Čína ...)

Staroveké Grécko

Grécko bájí a povestí

Dávnoveké Grécko

Klasické Grécko

Macedónia a helenistický svet

Staroveký Rím

Kráľovská doba

Rímska republika

Rímske cisárstvo

Kresťanstvo v Rímskej ríši

3 Obrazy stredovekého sveta – 20 hodín

Korene stredoveku

Feudalizmus, Kto žil v stredovekom štáte

Ako sa žilo v stredoveku

Kultúra, veda a umenie v stredoveku

Nové mocné kráľovstvá stredoveku

Úvodná hodina, opakovanie, projekty, záverečné opakovanie a hodnotenie – 5 hodín

Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP = ŠkVP), 33h/rok

Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ◄ rozlíšiť kľúčové udalosti z obdobia Veľkej Moravy, ◄ rozpoznať kultúrny odkaz Veľkej Moravy, ◄ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	Samova ríša, Franská ríša, Byzantská ríša Veľká Morava byzantská misia

Slováci v Uhorskom kráľovstve (10hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ◄ rozlíšiť kľúčové udalosti stredovekého Uhorska, ◄ rozpoznať mnohonárodnostný charakter Uhorska, ◄ zdôvodniť politický a hospodársky rozmach Uhorska, ◄ vytvoriť turistického sprievodcu po banských mestách, ◄ pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	Uhorsko dynastie kolonizácia banské mestá

Obrazy novovekého sveta (8 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ◄ rozpoznať dôsledky vynálezu kníhtlače na človeka a spoločnosť, ◄ vymedziť hlavné príčiny a dôsledky zámorských objavov, ◄ porovnať proces výroby v cechu a manufaktúre, ◄ zovšeobecniť hlavné myšlienky reformácie, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	mešťan, humanizmus a renesancia kolónie, kolonializmus remeselník, cech, manufaktúra reformácia, protestant, katolík

Habsburská monarchia na prahu novoveku (7 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ◄ rozpoznať hlavné zmeny v Uhorsku po roku 1526, ◄ vystihnúť spoločné znaky protihabsburských povstaní v Uhorsku, pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	Moháč, Turci Bratislava Habsburgovci protireformácia

Prezentácia projektov -Uhorsko v 16.-18. Storočí (**2 hodiny**)

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP = ŠkVP), 33h/rok

Zrod modernej doby 17 h

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ● zhrnúť základné myšlienky osvietenstva, ● rozpoznať viedenský kongres ako medzník vo vývoji európskych dejín ● porovnať proces výroby v cechu, manufaktúre a továrni, ● vystihnúť základné znaky priemyselnej revolúcie ● zdôvodniť vplyv zjednotených štátov na mocenské pomery v Európe, ● pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia.	osvietenstvo Veľká francúzska revolúcia priemyselná revolúcia továreň, podnikateľ, robotník národný štát, nacionalizmus militarizácia

Moderný slovenský národ 16 h

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ● zhodnotiť význam osvietenských reforiem ● rozpoznať ciele slovenského národného hnutia ● vystihnúť, čo sa zmenilo a čo sa nezmenilo v postavení Slovákov po revolúcii, ● určiť príčiny a dôsledky vysťahovalectva z Rakúsko-Uhorska, ● pracovať so školskými historickými prameňmi z daného historického obdobia	tereziánske a jozefínske reformy spisovný jazyk revolučný rok 1848/49 Slovenský národná rada, Matica slovenská rakúsko – uhorské vyrovnanie modernizácia, industrializácia, maďarizácia

Zaradenie prierezových tém do učiva dejepisu do všetkých tematických celkovv siedmeho ročníka:

Multikultúrna výchova – vplyv migrácie na kultúru

Osobný a sociálny rozvoj – život jednotlivca v stredoveku

Environmentálna výchova – dopad činnosti človeka na prírodu

Finančná gramotnosť – druhy platidiel v minulosti

Multikultúrna výchova – národy v Uhorsku

Osobný a sociálny rozvoj – život jednotlivca v Uhorsku

Environmentálna výchova – vplyv činnosti človeka , valasi

Finančná gramotnosť – druhy platidiel v Uhorsku

Multikultúrna výchova – humanizmus ako pohľad na človeka

Osobný a sociálny rozvoj - kalokagathia

Finančná gramotnosť – kríza ako dôsledok zámorských objavov

Multikultúrna výchova – vplyv Turkov na Slovensko

PRIEREZOVÉ TÉMY A MEDZIPREDMETOVÉ VZŤAHY

Osobnostný a sociálny rozvoj

- osvojiť si, využívať a rozvíjať zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce
- rozmýšľať o sebe, o svojom aktuálnom živote, vzťahoch s ľuďmi a smerovaní v budúcnosti
- rešpektovať svoje práva a tiež rešpektovanie názorov, potrieb a práv ostatných
- získať a uplatňovať základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií
- rešpektovať rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Multikultúrna výchova

- poznať živé a hodnotné hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo Slovenska
- poznať tradície a svoj región, jeho kultúrne a prírodné bohatstvo
- akceptovať kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu
- uplatňovať svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí

Ochrana života a zdravia

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života

Mediálna výchova

- nadobudnúť základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne
- pochopiť a rozlíšiť pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov

Medzipredmetové vzťahy

Slovenský jazyk a literatúra, Anglický jazyk, Informatika, Geografia, Etická výchova, Občianska náuka, Biológia

METÓDY A FORMY PRÁCE

Motivačné:

- motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia),
- motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- motivačný problém (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- motivačnú demonštráciu (vzbudenie záujmu pomocou ukážky).

Pri vytváraní nových poznatkov a zručností využijeme **expozičné metódy:**

- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- vysvetľovanie (logické systematické sprostredkovanie učiva),
- rozhovor (verbálna komunikácia formou otázok a odpovedí na vyjadrenie faktov, otázok na pozorovanie, posúdenie situácie, hodnotenie javov, rozhodovanie),
- beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom),
- demonštračná metóda pozorovanie.

Pre posilnenie rozvoja logického a kritického myslenia budeme využívať **problémové metódy**, ku ktorým patrí **heuristická metóda** (učenie sa riešením problémov založenom na vymedzení a rozbore problému, tvorbe a výbere možných riešení a vlastnom riešení) a **projektová metóda.**

Pre realizáciu cieľov využijeme **praktické aktivity** (samostatná činnosť na základe inštruktáže). Zvýšime dôraz na **prácu s knihou a textom** (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, učenie sa z textu, orientácia v štruktúre textu, vyhľadávanie, triedenie, využívanie podstatných informácií), **samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej techniky a experimentovanie** (samostatné hľadanie, skúšanie, objavovanie).

Z **aktivizujúcich** metód budeme využívať **diskusiu** (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov, zdôvodňovaní za účelom riešenia daného problému), **didaktické hry**, **kooperatívne vyučovanie.**

Fixačné metódy , ktoré budeme využívať sú: **Metóda opakovania a precvičovania,** (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

FORMY

Z **organizačných foriem** uplatňujeme **vyučovaciu hodinu** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu), t**erénne pozorovania, praktické aktivity a exkurzie.**

HODNOTENIE PREDMETU

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách v každom vzdelávacom výstupe. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce.

Použité budú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Hodnotiť sa budú ústne odpovede, písomné práce po jednotlivých tematických celkoch, 1 projekt a prístup žiaka k vyučovaciemu predmetu (2x počas školského roka). Pod prístupom žiaka k vyučovaciemu predmetu rozumieme: nosenie a úpravu pomôcok, vypracovanie domácich úloh a cvičení, aktivitu na hodinách.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu – Metodický pokyn č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy. Hodnotiť sa bude známkou.

Písomné práce budú hodnotené podľa stupnice:

100 % - 90 % - výborný
89,9 % - 75 % - chválitebný
74,9 % - 50 % - dobrý
49,9 %- 25 % - dostatočný
24,9 % - 0% - nedostatočný

Prospech žiaka v dejepisnom vyučovaní sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný,

2 – chválitebný,

3 – dobrý,

4 – dostatočný,

5 – nedostatočný.

Výborný (1)

- žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov
- vie ich pohotovo využívať pri intelektuálnych, motorických, praktických a iných činnostiach
- samostatne, tvorivo uplatňuje získané vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh
- jeho ústny aj písomný prejav je správny, výstižný
- výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Chválitebný (2)

- žiak pracuje správne a samostatne s minimálnou pomocou učiteľa
- žiak s menšími nepresnosťami opisuje historické situácie
- pohotovo, ale s menšími nepresnosťami odpovedá na otázky týkajúce sa danej roblematiky
- jeho ústny aj písomný prejav má občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti

Dobrý (3)

- žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a pri ich využívaní medzery.
- osvojené kľúčové kompetencie využíva s menšími nedostatkami.
- na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých úloh
- podstatnejšie nepresnosti dokáže s učiteľovou pomocou opraviť.
- v ústnom a písomnom prejave má častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti
- výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Dostatočný (4)

- žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov
- pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú podstatné chyby.
- nevyjadruje sa pojmovo správne
- je nesamostatný pri využívaní poznatkov a hodnotení javov.

- jeho ústny aj písomný prejav má často v správnosti, presnosti a výstižnosti vážne nedostatky.
- v kvalite výsledkov jeho činností sa prejavujú omyly
- vážne nedostatky dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Nedostatočný (5)

- žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami,
- má v nich závažné medzery, preto ich nedokáže využívať.
- pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú značné chyby.
- je nesamostatný pri využívaní poznatkov, hodnotení javov, nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa.
- jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný.
- kvalita výsledkov jeho činností sú na nízkej úrovni.
- vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

UČEBNÉ ZDROJE

5. roč. Margita Mihálíková a kolektív, Dejepis pre 5. roč. zákl. škôl, SPN – 2009

6. roč. Branislav Krasnovský a kolektív, Dejepis pre 6. roč. zákl. škôla a 1.ročník gym. s osemročným štúdiom, SPN – 2011

7. roč. Ján Lukačka a kolektív, Dejepis pre 7. roč. zákl. škôl a 2.ročník gym. s osemročným štúdiom, SPN – 2011

8. roč. Marcela Bednárová a kolektív, Dejepis pre 8. roč. zákl. škôl a 3.ročník gym. s osemročným štúdiom, VNS – 2011

9. roč. Dušan Kováč a kol. Dejepis pre 9. ročník základnej školy a 4.ročník gym. s osemročným štúdiom,

Učebné osnovy

DEJEPIS v 5. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:
sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet dejepis, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

1 VH týždenne - 33 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť *Človek a spoločnosť 33 vyučovacích hodín*

Človek v premenách času a priestoru.....18 VH
Minulosť, prítomnosť, budúcnosť, meranie času, časová priamka, letopočet, kalendár, bydlisko, obec, región, zmeny v okolí, rodinný album, fotografia ako historický prameň, rodostrom, historické pramene, práca s historickým prameňom, práca so školským historickým prameňom, múzeum, knižnica, archív, školská kronika, historická mapa, vysťahovalectvo, prisťahovalectvo, stretávanie kultúr

Človek a komunikácia .....15 VH
Jazyk, písmo, kniha, noviny, komunikačné zdroje, médiá, náboženstvo, legendy, mýty, povesti, konflikt, vojna, detský vojak, mier, obete, detská práca

Použité prierezové témy:
Osobnostný a sociálny rozvoj, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Environmentálna výchova, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova / jej súčasťou je regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra/, Ochrana života a zdravia.

DEJEPIS v 6. ročníku základnej školy

Výchovno- vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet dejepis, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod Číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

2 VH týždenne- 66 VH za školský rok

Časová dotácia vyučovania predmetu je navýšená o jednu hodinu týždenne bez rozšírenia obsahu. Tieto vyučovacie hodiny sa použijú **na zmenu kvality výkonu** v oblasti:

- Zostaviť turistického sprievodcu o divoch starovekého sveta
- Zhodnotiť prínos antickej a stredovekej spoločnosti pre našu kultúru
- Vedieť vysvetliť fungovanie stredovekej spoločnosti
- Práca s historickým prameňom a historickým dokumentom, s historickým filmom

Vzdelávacia oblasť Človek a spoločnosť 66 vyučovacích hodín

Obrazy pravekého sveta ..... 15 VH

zberač, lovec, roľník, kameň, meď, bronz, železo, oppidum

Obrazy starovekého sveta ..... 34 VH

riečne civilizácie, deľba práce, mestský štát, polis, aténska demokracia, olympijské hry, republika, cisárstvo, Limes Romanus, judaizmus, kresťanstvo, Biblia, islam, korán

Obrazy stredovekého sveta ..... 17 VH

kráľ, léno, vazal, lénny systém, šľachta, duchovenstvo, poddaní, mestské obyvateľstvo, hrad, dedina, mesto, kláštor, univerzita

Použité prierezové témy:

osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, mediálna výchova, environmentálna výchova, výchova k manželstvu a rodičovstvu, ochrana života a zdravia

DEJEPIS v 7. ročníku základnej školy

Výchovno- vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet dejepis, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0

Rozsah vyučovania predmetu:

1 VH týždenne- 33 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť *Človek a spoločnosť 33 vyučovacích hodín*

Predkovia Slovákov v Karpatskej kotline ..... 6 VH

Samova ríša, Franská ríša, Byzantská ríša, Veľká Morava, byzantská misia

Slováci v Uhorskom kráľovstve ..... 10 VH

Uhorsko, dynastie, kolonizácia, banské mestá

Obrazy novovekého sveta ..... 9 VH

mešťan, humanizmus, renesancia, kolónie, kolonializmus, remeselník, cech, manufaktúra, reformácia, protestant, katolík

Habsburská monarchia na prahu novoveku 8VH

Moháč, Turci, Bratislava, Habsburgovci, protireformácia

Použité prierezové témy:

osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, mediálna výchova, environmentálna výchova, výchova k manželstvu a rodičovstvu, ochrana života a zdravia

DEJEPIS v 8. ročníku základnej školy

Výchovno- vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet dejepis, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

1 VH týždenne- 33 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť *Človek a spoločnosť 33 vyučovacích hodín*

Zrod modernej doby ..... 17 VH

osvietenstvo Veľká francúzska revolúcia priemyselná revolúcia továreň, podnikateľ, robotník národný štát, nacionalizmus militarizácia

Moderný slovenský národ ..... 16 VH

tereziánske a jozefínske reformy spisovný jazyk revolučný rok 1848/49 Slovenská národná rada, Matica slovenská rakúsko – uhorské vyrovnanie modernizácia, industrializácia maďarizácia

Použité prierezové témy:

osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, mediálna výchova, environmentálna výchova, výchova k manželstvu a rodičovstvu, ochrana života a zdravia

Prierezové témy Dejepis

Ročník: piaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Priestor a čas Historické pramene Čo je náboženstvo Rozvoj sociálnych zručností pri práci v skupine
Environmentálna výchova	Ako ľudia spoznávali sily prírody Ako si človek zmenšoval svet
Mediálna výchova	Prvé knihy Kníhtlač a jej význam Médiá
Multikultúrna výchova	Z čoho vznikajú vojny
Ochrana života a zdravia	Detská práca Z čoho vznikajú vojny Vojny a ich dôsledky pre človeka
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Príprava miniprojektov v rámci hodín dejepisu – erby miest, hrady a zámky Slovenska
Regionálna výchova	Návšteva múzea, pamätníky a pomníky
Dopravná výchova	Ako si človek zmenšoval svet Doprava a druhy dopravy

Ročník: šiesty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Grécko bájí a povestí Kráľovská doba Rímska republika Francúzsko v stredoveku Rozvoj sociálnych zručností pri práci v skupine
Environmentálna výchova	Ako si človek zmenšoval svet Život v kamennej dobe – lovci a zberači Vidiecke sídlo a stredoveké mesto
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	Riečne civilizácie Byzantské cisárstvo Kresťanstvo
Ochrana života a zdravia	Sťahovanie národov a jeho dôsledky
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Príprava miniprojektov v rámci hodín dejepisu
Regionálna výchova	Zlaté Moravce – pamiatky mesta a okolia
Dopravná výchova	

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Kultúrny prínos Veľkej Moravy – Konštantín a Metod Objavitelia a objavovaní Reformy Jozefa II.
Environmentálna výchova	Tatársky vpád Zlatá baňa Uhorska

	Bratislava – hlavné mesto Uhorska
Mediálna výchova	Johann Gutenberg
Multikultúrna výchova	Život našich predkov a vznik Veľkej Moravy Kráľovstvo sv. Štefana Zlatá baňa Uhorska Vek rozumu – osvietenstvo Na hranici s Osmanskou ríšou Slovanská vzájomnosť
Ochrana života a zdravia	Dôsledky bitky pri Moháči
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Kniežatá Veľkej Moravy Johann Gutenberg
Regionálna výchova	Cyrilo-Metodská tradícia v našom regióne Renesancia a humanizmus
Dopravná výchova	

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Francúzska revolúcia, Napoleon Bonaparte, Napoleon a Slovensko, Vo víre revolúcií a nacionalizmu Kultúra a umenie Slovenské národné hnutie Anton Bernolák Štúrovská generácia
Environmentálna výchova	Napoleon Bonaparte Priemyselná revolúcia Triedny projekt Objavy a vynálezy
Mediálna výchova	Triedny projekt Objavy a vynálezy Aktivity Slovákov na svoju obranu Významné osobnosti
Multikultúrna výchova	Vo víre revolúcií a nacionalizmu Habsburská monarchia Slováci a revolučný rok 1848/49 Odboj Slovákov a Čechov
Ochrana života a zdravia	Francúzska revolúcia, Napoleon Bonaparte Zjednotitelia Talianska a Nemecka
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Triedny projekt Objavy a vynálezy Kultúra a umenie Od Memoranda k Matici Región a mikroregión Mestské privilégiá Významné osobnosti Hrady okolia – Gýmeš, Hrušov
Regionálna výchova	Región a mikroregión Vianočné zvyky a tradície Remeslo má zlaté dno Významné osobnosti Zlatých Moraviec
Dopravná výchova	

Ročník: deviaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Slovensko vstupuje do ČSR Rozbitie Československej republiky Európa – obeť diktátorov Aký bol Slovenský štát Slovenské národné povstanie Rozdelenie Európy Rovnováha strachu Dve tváre komunistickej totality Prevratový rok 1989
Environmentálna výchova	Život v okupovanej Európe Na východ od železnej opony
Mediálna výchova	Kultúrny rozlet Slovenska
Multikultúrna výchova	Nové štáty na mape Európy Zlaté dvadsiate roky? Mračná nad Československom Európa – obeť diktátorov Návrat Slovenska do obnovenej ČSR
Ochrana života a zdravia	Hitlerova diktatúra
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Príprava miniprojektov v rámci hodín dejepisu Život v Slovenskom štáte Veľmoci proti Hitlerovi Na ceste k Európskej únii
Regionálna výchova	Kultúrny rozlet Slovenska Slovenské národné povstanie
Dopravná výchova	

GEOGRAFIA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Učebný predmet geografia rozvíja u žiakov poznanie o výnimočnosti a jedinečnosti planéty Zem. Pomáha správne pochopiť podstatu javov a procesov, ktoré na Zemi prebiehajú a uvedomiť si princípy, na ktorých je postavená existencia života. Štúdium geografie umožňuje žiakom spoznávať krajinu v celej svojej komplexnosti a zložitosti. Podporuje snahu porozumieť vzťahom medzi jednotlivými zložkami a prvkami krajiny a chápať ich silnú vzájomnú previazanosť. Základnou zručnosťou, rozvíjanou v geografii, je práca s mapovými podkladmi v tlačenej a digitálnej podobe. Vedieť mapu vyhľadať, čítať, pracovať s ňou, analyzovať jej obsah a interpretovať ho, orientovať sa v nej a podľa nej v neznámom prostredí, tvoria základ geografického myslenia a vzdelávania. Dôkladné poznanie Zeme je nevyhnutnou podmienkou jej ochrany. Každé miesto na Zemi je osobité. Od iných sa odlišuje typickým podnebím, rastlinstvom, živočíšstvom, ale aj obyvateľmi s vlastným jazykom, kultúrou a spôsobom života. Tolerancia žiakov k inakosti predpokladá pochopenie podstaty príčin rôznorodosti a rozmanitosti jednotlivých krajín. Vyžaduje úctu k princípom demokracie a občianskej slobody, ktorých nerešpektovanie môže viesť k vojnovým konfliktom a globálnym katastrofám. Geografia zohráva v tomto smere nezastupiteľnú úlohu. Zdôrazňuje súvislosti a nie vždy jasnú prepojenosť príčin s dôsledkami. Formuje osobnosť mladého človeka upozorňovaním na podobnosť, ale aj zvláštnosti popisovaných regiónov, ktoré porovnáva so Slovenskom, pričom poukazuje na jeho jedinečnosť v kontexte Európy, či sveta.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- vyhľadajú, porovnajú, posúdia pravdivosť a zhodnotia dostupné informácie o krajine z rôznych informačných zdrojov,
- prezentujú informácie o krajine v rôznych podobách (grafy, tabuľky, schémy, diagramy, fotografie, filmy a pod.),
- interpretujú mapy rôzneho druhu v digitálnej aj tlačenej podobe,
- zdôvodnia rôznorodosť prírodných podmienok na Zemi a ich vplyv na život človeka,
- zaujmú postoj k najvážnejším problémom ľudstva a ponúknu vhodné riešenia,
- pochopia zložitosť krajiny a silnú vzájomnú previazanosť jej prírodných a socioekonomických zložiek.

Obsah vzdelávania pre 5. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (iŠVP = iŠkVP = 2h), 66h/rok

Planéta Zem (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka vie/dokáže: • rozpoznať základné prvky slnečnej sústavy na jednoduchom náčrte, • opísať zdanlivú dráhu Slnka a Mesiaca na oblohe (obrázkoch, náčrtoch), • vysvetliť príčiny striedania dňa a noci na Zemi, • určiť podľa mapy časových pásem, kde na Zemi je viac hodín ako na Slovensku a kde menej, • uviesť dôvody vzniku teplotných pásem na Zemi, • vysvetliť striedanie ročných období, • rozpoznať na glóbuse (mape) svetadiely a oceány na Zemi.	vesmír, slnečná sústava (Slnko a osem planét, Mesiac) guľatý tvar Zeme dopad slnečných lúčov otáčanie Zeme sklon zemskej osi severná a južná pologuľa, východná a západná pologuľa obeh Zeme okolo Slnka priklonenie severnej a južnej pologule časové pásma svetadiely, svetový oceán

Zobrazovanie Zeme (12 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka vie/dokáže: • rozlíšiť na glóbuse jednotlivé zemské pologule, • určiť vybrané miesto na mape pomocou geografických súradníc, • porovnať na mapách rôznych grafických mierok vzdialenosti,	glóbus nultý poludník, poludníky, rovník, rovnobežky východná a západná pologuľa geografická sieť mapa, obsah mapy (mapové znaky, grafická mierka mapy)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
• identifikovať na mape základné objekty v krajine (vie „čítať“ obsah mapy), • vyhľadať konkrétne miesta na digitálnych mapách.	GPS

Cestujeme po Zemi (41 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka vie/dokáže: Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní vybraným pohorím: • vysvetliť (vlastnými slovami) príčiny vzniku pohorí, • vymenovať činitele, ktoré sa podieľajú na zarovnávaní pohorí, • zhodnotiť podľa mapy (glóbusu) rizikové zemetrasné oblasti na Zemi, • zdôvodniť usporiadanie rastlinstva a živočíšstva podľa nadmorskej výšky (výškovú stupňovitosť), Porozprávať podľa mapy a obrázkov o cestovaní popri rieke od jej prameňa k ústiu: • vysvetliť vznik riek a jazier, • opísať, ako sa vytvárajú doliny (kaňony) a vodopády, Porozprávať o cestovaní balónom od rovníka do polárnych krajín: • zosumarizovať zmeny v ovzduší so stúpajúcou výškou, • vysvetliť vznik usporiadania rastlinstva a živočíšstva na Zemi do	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
pásiem (šírkovú pásmovitosť), • priradiť k jednotlivým šírkovým pásmam dva typické rastlinné druhy a dva druhy živočíchov, • na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany prírodných pamiatok zapísaných v Zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape (glóbuse).	
Žiak na konci 5. ročníka vie/dokáže: Porozprávať o cestovaní mestom a vidiekom: • porovnať životné podmienky ľudí žijúcich v meste a na vidieku, • zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na rozmiestnenie obyvateľstva, • na dvoch príkladoch zhodnotiť význam ochrany kultúrnych pamiatok zapísaných v Zozname kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape(glóbuse).	mestá, vidiecke sídla prírodné a kultúrne pamiatky zapísané v zozname UNESCO

Geografické exkurzie a vychádzky (7hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka vie/dokáže: • vytýčiť trasu geografickej exkurzie (vychádzky) a slovne opísať jej priebeh, • odhadnúť vzdialenosti k zaujímavým bodom na mape (vrcholy, kultúrno-historické a prírodné pamiatky) a náročnosť prístupu k nim, • pomocou prístroja GPS (mobilu) nájsť zaujímavé miesto.	turistické vybavenie, turistická mapa orientácia mapy, kompas členitosť terénu, nadmorská výška, záujmové body, vrcholy s výhľadom, turistické značky, smerovník Geocaching, GPS

Obsah vzdelávania pre 6. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (iŠVP = 1h, iŠkVP = 1h), 66h/rok

Afrika (31 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ vymedziť polohu a opísať pobrežie Afriky z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), ✓ zdôvodniť vplyv pasátov na vznik afrických púští a polopúští, ✓ vysvetliť príčiny rovnomerného rozloženia podnebných pásem vo vzťahu k rozšíreniu rastlinstva a živočíšstva v Afrike, ✓ porovnať prírodné podmienky v štyroch podnebných pásmach Afriky, ✓ uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Afriky,	Afrika Madagaskar, Somálsky polostrov Guinejský záliv, Stredozemné more, Červené more, Gibraltársky prieliv rovník, obratníky panvy, pohoria, plošiny, púšte Sahara, Namib, Atlas, Kilimandžáro pasáty Níl, Kongo, Niger rastlinné pásma, živočíchy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zhrnúť dôvody rozdielov v zaľudnení najbližšieho okolia najväčších riek Afriky, ✓ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Afriky, ✓ uviesť príčiny častých národnostných a náboženských sporov a konfliktov medzi národmi žijúcimi v Afrike, ✓ vysvetliť dôvody nízkeho podielu obyvateľov žijúcich v mestách, ✓ v obsahu tematickej mapy identifikovať štyri najzaľudnenejšie oblasti Afriky a mestá s viac ako 5 miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), ✓ zhodnotiť hospodársku vyspelosť jednotlivých oblastí Afriky, ✓ uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov v jednotlivých regiónoch Afriky, ✓ zdôvodniť zaradenie jednej z pamiatok Afriky do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ju na mape.	oblasti Afriky Káhira, Lagos, Johannesburg, Kinshasa Juhoafrická republika Keňa Egypt Nigéria rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia národnostné zloženie hospodárstvo a nerastné suroviny problémy obyvateľstva Afriky pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO

Ázia (35 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ vymedziť polohu Ázie voči ostatným kontinentom a oceánom (čítanie mapy), ✓ opísať z mapy pobrežie a povrch Ázie (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány, povrchové celky), („čítanie“ mapy), ✓ uviesť príčiny veľkej členitosti povrchu Ázie, ✓ zdôvodniť veľký počet sopiek a seizmicky aktívnych oblastí v pobrežných oblastiach Ázie („Ohnivý kruh“), ✓ vysvetliť prúdenie monzúnov, ✓ identifikovať na mape oblasti Ázie, ktoré sú monzúnmi ovplyvňované, ✓ zdôvodniť rozdiely v podnebí vnútrozemských a pobrežných oblastí Ázie, ✓ objasniť príčiny rozdielov v množstve tečúcej vody počas roka v korytách najdlhších riek Ázie, ✓ vymedziť podľa mapy povodia najväčších ázijských riek a zaradiť ich do úmorí a bezodtokových oblastí, ✓ identifikovať na mape oblasti Ázie ohrozované tajfúnmi a cunami, ✓ zhrnúť odlišnosti a podobnosť priestorového rozloženia rastlinstva a živočíšstva v Ázii a v Amerike, - uviesť päť príkladov typických rastlinných a živočíšnych druhov v Ázii,	Ázia Filipíny, Japonské ostrovy, Kamčatka, Veľké Sundy, Predná India, Zadná India, Malá Ázia, Arabský polostrov, Kórejský polostrov, Cyprus Suezský prieplav, Červené more, Beringov prieliv, Kaspické more, Bajkal, Mŕtve more, Aralské jazero Chang-Jiang, Huang He, Ob, Mekong, Jenisej, Ganga, Brahmaputra, Eufrat, Tigris Himaláje, Tibetská náhorná plošina, Pamír, Mount Everest, Kaukaz, Ural Západosibírska nížina, Indogangská nížina, Veľká čínska nížina monzúny, tajfúny, cunami typy krajiny

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetliť dôvody veľkej kultúrnej a náboženskej rôznorodosti obyvateľstva Ázie, ✓ zdôvodniť príčiny napätia a nestability v Ázii a identifikovať regióny, ktoré sú nimi ohrozené, ✓ uviesť príčiny rýchleho rastu počtu obyvateľov Ázie, ✓ pomocou tematickej mapy opísať najhustejšie a najredšie osídlené oblasti Ázie, ✓ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Ázie, ✓ pomocou tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najväčších miest Ázie („čítanie“ mapy), ✓ zdôvodniť veľké rozdiely v hospodárskej vyspelosti štátov Ázie a jej regiónov, ✓ uviesť dve najvýznamnejšie hospodárske odvetvia v rozvinutých a dve v menej rozvinutých štátoch Ázie, ✓ popísať dôsledky vysokej závislosti štátov z oblasti Perzského zálivu od ťažby a vývozu ropy,	obyvateľstvo Ázie Bombaj, Šanghaj, Dillí, Beijing (Peking), Soul, Tokio kresťanstvo, hinduizmus, judaizmus, islam, budhizmus hospodárstvo Ázie Čína India Japonsko Indonézia Turecko Izrael ázijské tigre, elektronika, ropa pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO
✓ uviesť príčiny náboženských sporov a dlhodobých konfliktov medzi štátmi v juhozápadnej Ázii, ✓ zdôvodniť výnimočnosť postavenia Číny, Indie a Japonska v Ázii aj vo svete, ✓ uviesť tri závažné problémy znižujúce životnú úroveň obyvateľov jednotlivých regiónov Ázie, ✓ odôvodniť zaradenie troch pamiatok Ázie do Zoznamu kultúrneho dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape.	

<u>1 disponibilná hodina, t.j. 33 hodín ročne bolo rozdelené na posilnenie jednotlivých tematických celkov</u>

Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (iŠVP = iŠkVP = 1h), 33h/rok
Európa (33 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ vymedziť polohu a opísať pobrežie Európy z mapy (zálivy, ostrovy, polostrovy, moria, oceány) („čítanie“ mapy), ✓ identifikovať na mape najväčšie pohoria a nížiny Európy, ✓ vysvetliť vplyv Severoatlantického prúdu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na vznik podnebných pásem Európy, ✓ vymedziť podľa mapy povodia najväčších európskych riek a zaradiť ich do úmorí, ✓ zdôvodniť rozmiestnenie jednotlivých typov krajín na území Európy, ✓ vysvetliť výrazný vplyv ľadovcov na formovaní povrchu Európy, ✓ porovnať prírodné podmienky východnej Európy s ostatnými európskymi regiónmi, ✓ vysvetliť dôsledky dlhodobého vplyvu človeka na pôvodnú prírodnú krajinu v Európe, ✓ uviesť dva príklady typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých krajinných pásmach Európy, ✓zhrnúť dôvody starnutia obyvateľov Európy, ✓ zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľstva Európy, ✓ zdôvodniť náboženskú a národnostnú rôznorodosť obyvateľov Európy,	Škandinávsky polostrov, Pyrenejský polostrov, Apeninský polostrov, Balkánsky polostrov Britské ostrovy, Island, Sicília, Korzika, Sardínia Stredozemné more, Severné more, Čierne more, Baltské more, Kaspické more Lamanšský prieliv, Gibraltársky prieliv, Atlantický oceán nultý poludník, severný polárny kruh Alpy, Pyreneje, Karpaty, Apeniny, Škandinávske vrchy, Ural, Mont Blanc, Etna Východoeurópska nížina, Panónska panva povodie, úmorie, rozvodie Volga, Odra, Dunaj, Rýn, Labe kontinentalita ľadovec podnebné pásma typy krajín Moskva, Paríž, Londýn, Berlín, Rím rozmiestnenie obyvateľstva, hustota zaľudnenia štruktúra obyvateľstva, národnostné zloženie, náboženské zloženie hospodárstvo, nerastné suroviny problémy Európy oblasti Európy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetliť pojem štruktúra obyvateľstva, ✓ zdôvodniť nízky podiel obyvateľov zamestnaných v poľnohospodárstve, ✓ vysvetliť príčiny vysokého stupňa urbanizácie Európy, ✓ v obsahu tematickej mapy rozlíšiť štyri najľudnatejšie oblasti Európy a všetky mestá s viac ako miliónom obyvateľov („čítanie“ mapy), ✓ porovnať hospodársku vyspelosť a štruktúru priemyslu piatich rozlohou najväčších štátov Európy, ✓ na konkrétnych príkladoch vysvetliť význam EÚ, ✓ zaujať postoj k dvom závažným problémom Európy, ✓ zdôvodniť zaradenie štyroch pamiatok Európy do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, ✓ zhodnotiť výnimočnosť postavenia Nemecka (Francúzska, Spojeného kráľovstva, Ruska) v Európe a vo svete, -rozlíšiť na mape jednotlivé oblasti Európy a uviesť dôvody ich vyčlenenia, -usporiadať podľa rozlohy a počtu obyv. 3 najväčšie štáty Európy, ✓ vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty štátov v jednotlivých oblastiach Európy.	Česko Poľsko Nemecko Francúzsko Spojené kráľovstvo Švédsko Taliansko Rusko pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (iŠVP = iŠkVP = 1h), 33h/rok

Slovensko /33 hodín/

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: - zhodnotiť polohu Slovenska v rámci Európy a sveta z mapy (hranice, susedné štáty, horské celky, nížiny, podnebné pásma) („čítanie" mapy), - identifikovať na mape najväčšie pohoria, nížiny a kotliny Slovenska, - vysvetliť vplyv oceánu a prevládajúceho západného prúdenia vzduchu na podnebie Slovenska, - zdôvodniť vznik troch klimatických oblastí na území Slovenska, -vymedziť a porovnať podľa mapy povodia najväčších slovenských riek, - vysvetliť príčiny rozdielov v množstve vody počas roka v najväčších riekach Slovenska, - v tematickej mape rozlíšiť oblasti s vysokým výskytom zdrojov podzemnej vody, - odôvodniť pomocou nákresu usporiadanie vegetačných (rastlinných) stupňov na Slovensku, - uviesť päť typických rastlinných a živočíšnych druhov žijúcich v jednotlivých vegetačných stupňoch, -v tematickej mape ohraničiť veľkoplošné chránené územia na Slovensku („čítanie" mapy), - v časovej postupnosti zaradiť tri najdôležitejšie historické udalosti v dejinách Slovenska, - vysvetliť príčiny zmien v počte obyvateľov Slovenska za posledných 50 rokov, -zhodnotiť vplyv prírodných podmienok na nerovnomerné rozmiestnenie obyvateľov Slovenska, - zdôvodniť rozmiestnenie národností na území Slovenska,	Karpaty Tatry, Nízke Tatry, Slovenské Rudohorie, Štiavnické vrchy, Slovenský raj, Slovenský kras, Muránska planina, Veľká Fatra, Malá Fatra, Poľana, Pieniny, Vihorlat, Slanské vrchy, Nízke Beskydy Podunajská nížina, Záhorská nížina, Hornonitrianska kotlina, Považské Podolie, Žilinská kotlina, Juhoslovenská kotlina, Košická kotlina, Východoslovenská nížina Dunaj, Váh, Hron, Orava, Hornád, Poprad, Ondava jazerá, plesá, umelé vodné nádrže minerálne a termálne pramene klimatické oblasti vegetačné (rastlinné) stupne chránené oblasti história obyvateľstvo mestá, vidiecke sídla

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- na základe tematickej mapy vytvoriť zoznam desiatich najľudnatejších miest Slovenska, - zdôvodniť výnimočné postavenie Bratislavy a Košíc na Slovensku a v Európe, - vysvetliť príčiny zmien v hospodárstve Slovenska po roku 1989, - porovnať hospodárstvo a odvetvovú štruktúru priemyslu v jednotlivých regiónoch Slovenska, - v obsahu tematickej mapy rozlíšiť najznečistenejšie oblasti Slovenska („čítanie“ mapy), - zhodnotiť možnosti Slovenska z pohľadu rozvoja cestovného ruchu, - zaujať postoj k trom závažným problémom Slovenska, - zdôvodniť zaradenie pamiatok do Zoznamu kultúrneho a prírodného dedičstva UNESCO a ukázať ich na mape, - vymedziť na mape administratívne členenie Slovenska, hranice jednotlivých krajov (VÚC) a určiť ich hlavné mestá, - porovnať prírodné podmienky krajov na západnom, strednom a východnom Slovensku, - usporiadať podľa rozlohy a počtu obyvateľov tri najväčšie kraje Slovenska, - porovnať jednotlivé kraje navzájom a vystihnúť tri spoločné a tri rozdielne črty v ich hospodárstve.	Bratislava, Trnava, Košice, Prešov, Banská Bystrica, Žilina, Nitra, Trenčín, Poprad, Martin hospodárstvo a nerastné suroviny administratívne členenie cestovný ruch problémy Slovenska pamiatky zaradené v zozname prírodného a kultúrneho dedičstva UNESCO

Metódy a organizačné formy vyučovania

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

STRATÉGIE VYUČOVANIA

Vyučovanie bude prebiehať v priestoroch: kmeňové triedy, počítačová učebňa, ďalšie priestory školy, mimoškolské zariadenia - hvezdáreň, priemyselné podniky a pod. Pri voľbe vyučovacích metód a foriem prihliadame na obsah vyučovania, na individualitu žiakov a klímu triedy tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet. Pri výučbe využívame najmä:

- riadený rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov)
- výklad učiteľa
- problémová metóda (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému)
- rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie)
- demonštračná metóda (demonštrácia s využitím dataprojektoru)
- prezentačná metóda (prezentácia s využitím dataprojektoru)
- kooperatívne vyučovanie (forma skupinového vyučovania - napr. vo dvojiciach)
- heuristická metóda (učenie sa riešením problémov)
- samostatná práca žiakov (s pracovným listom, s počítačom, s internetom)
- projektové, zážitkové vyučovanie

Kontrola a hodnotenie žiakov

Žiaci budú hodnotení známkou podľa hodnotiacich kritérií v súlade s Metodickým pokynom MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a priebežne slovne. Súčasťou hodnotenia bude aj celoročný projekt na vybranú tému.

Priebežné hodnotenie sa uskutočňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a má motivačný charakter.

Pri **verbálnej forme** - uprednostňovať prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka, prípadne určenia konkrétneho žiaka učiteľom. Pri verbálnej kontrole zisťovať a hodnotiť najmä osvojenie základných poznatkov podľa vzdelávacích štandardov.

Písomnou formou - prostredníctvom testu na konci tematického celku v časovom limite 20 min v rozsahu 10 - 15 otázok.

Schopnosti žiakov samostatne pracovať s mapou je vhodné preverovať prostredníctvom **praktických aktivít-zemepisných cvičení,** pri ktorých sa overia nadobudnuté vedomosti.

Úroveň kombinovaných verbálnych, písomných, grafických prejavov a komunikatívnych zručností je vhodné kontrolovať a hodnotiť prostredníctvom **tvorby a prezentácie projektov.**

Žiaci budú hodnotení známkou podľa hodnotiacich kritérií v súlade s Metodickým pokynom MŠ SR č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a priebežne slovne. Súčasťou hodnotenia bude aj celoročný projekt na vybranú tému.

Hodnotiace kritériá:

Stupeň 1 (výborný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať pri činnostiach. Samostatne a tvorivo uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí. Jeho ústny a písomný prejav a praktické činnosti sú správne. Výsledky jeho činností sú kvalitné až originálne.

Stupeň 2 (chválitebný): žiak ovláda poznatky, pojmy a zákonitosti podľa učebných osnov a plánov, vie ich pohotovo využívať. Uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení úloh, hodnotení javov a zákonitostí samostatne a kreatívne alebo s menšími podnetmi učiteľa. Jeho ústny, písomný prejav a praktické činnosti majú občas nedostatky v správnosti, presnosti a výstižnosti. Výsledky jeho činností sú kvalitné, bez väčších nedostatkov.

Stupeň 3 (dobrý): žiak má v celistvosti a pri ich využívaní osvojenia poznatkov, pojmov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov nepodstatné medzery. Na podnet učiteľa uplatňuje osvojené vedomosti a kľúčové kompetencie pri riešení jednotlivých činnostiach. V ústnom, písomnom prejave a praktických činnostiach sú častejšie nedostatky v správnosti, presnosti, výstižnosti. Výsledky jeho činností sú menej kvalitné.

Stupeň 4 (dostatočný): žiak má závažné medzery v celistvosti a úplnosti osvojenia poznatkov a zákonitostí podľa učebných osnov a plánov, ako aj v ich využívaní. Pri riešení úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú podstatné chyby. Je nesamostatný. Jeho ústny a písomný prejav a praktické činnosti majú často vážne nedostatky, ktoré dokáže žiak s pomocou učiteľa opraviť.

Stupeň 5 (nedostatočný): žiak si neosvojil vedomosti a zákonitosti požadované učebnými osnovami a plánmi. Pri riešení teoretických a praktických úloh s uplatňovaním kľúčových kompetencií sa vyskytujú značné chyby. Žiak nevie svoje vedomosti uplatniť ani na podnet učiteľa. Jeho ústny a písomný prejav je nesprávny, nepresný. Kvalita výsledkov jeho praktických činností sú na nízkej úrovni. Vážne nedostatky nedokáže opraviť ani s pomocou učiteľa.

dosiahnutý počet bodov v percentách	známka
100% - 90%	1
89% - 75%	2
74% - 50%	3
49% - 25%	4
24% - 0	5

Hodnotenie projektov a prezentácií:

Kritériá hodnotenia projektov, prezentácií a referátov :

1. Forma **10b**

-členenie projektu (prehľadnosť, účelnosť, logická nadväznosť),

-gramatika,

-štýl,

-dodržanie formálnych náležitostí.

2. Obsah **10b**

-informatívnosť projektu (pravdivosť, kvalita, pestrosť informácií, dodržanie témy),

-kreativita (tvorivé spracovanie informácií, úroveň argumentácie, pochopenie problematiky,

-práca počas konzultácií).

3.Prezentácia **10b**

-formálna stránka (vystupovanie, oblečenie,

-technická stránka prezentácie,

-obsahová stránky.

4.Obhajoba **10b**

-orientácia v téme,

-úroveň argumentácie.

Hodnotenie testov, projektov a prezentácií:

100 %- 90% **1**

89 %- 75% **2**

74 %- 50% **3**

49 %- 25% **4**

24 %- 0% **5**

Učebnice a učebné zdroje:

- Ružek, P. a kol. Geografia pre 5.ročník ZŠ. VKÚ, Harmanec, 1. vydanie, 2009. (odporúčacia doložka MŠ SR CD-2009-34138/34923-1:919)
- Tolmáči L. a kol. : Geografia pre 7. ročník základných škôl a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, VKÚ a.s., Harmanec 2010
- Rúžek I. a kol., Geografia pre 8. ročník základných škôl a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, VKÚ a.s., Harmanec 2011
- Tolmáči L. a kol.: Geografia pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, Orbis Pictus Istropolitana, s.r.o. Bratislava 2012

Pracovné listy: žiacke pracovné listy vytvorené učiteľom

Atlas: zošitové atlasy VKÚ Harmanec, Čeman, R.: Atlas sveta. MAPA Slovakia

Nástenné mapy: školský kabinetný fond

Iné učebné pomôcky: školský kabinetný fond - zbierka prírodnín, glóbus

Doplnková literatúra: časopisy: GEO, školské pramene, súkromné knihy

IKT zdroje: - edukačné CD-ROM - Didakta Zemepis, Európska únia,
- DVD (školské zdroje)
- interaktívny zošit z geografie pre 5.-8. ročník. MAPA Slovakia. 2011
- edukačný free-sofvér: GoogleEarth, GapMinder, KGeography, Stellarium,
- dataprojektor

Medzipredmetové vzťahy

Vo vyučovaní geografie je vhodné využívať poznatky, ktoré žiaci získajú aj na iných predmetoch ako napríklad dejepis, biológia, matematika, výtvarná výchova. Najlepšie medzipredmetové vzťahy sú medzi geografiou a biológiou, kde sa dá kombinovať najviac informácií a údajov.

Prierezové témy

a/ *Multikultúrna výchova* : porovnávanie kultúr v štátoch a väčších oblastiach, architektonické diela v rôznych svetadieloch, štruktúra obyvateľstva z hľadiska národov a národností.

b/ *Mediálna výchova* : výber informácií z dokumentárnych a odborných filmov.

c/ *Environmentálna výchova* : upozorňovanie na znehodnocovanie svetových kultúrnych lokalít, vzťah k ich uchovaniu a ochrane, najohrozenejšie oblasti na svete.

d/ *Osobnostný a sociálny rozvoj* : rozvíjanie myslenia, skupinová práca

OBČIANSKA NÁUKA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet prispieva k vytváraniu a rozvoju sociálneho a občianskeho vedomia žiakov. Prostredníctvom vymedzených pojmov a výkonov sprostredkuje potrebné vedomosti, zručnosti a nadobudnutie spôsobilostí, ktoré im umožnia orientovať sa v sociálnom prostredí a v bežných životných situáciách. Umožňuje žiakom pochopiť seba samých a pomáha im v ich socializačnom procese. Vedie ich k poznávaniu svojej rodiny, školy, obce, regiónu, Slovenska a Európskej únie. Učí ich demokraticky myslieť a konať, poznávať svoje práva a povinnosti a obhajovať práva druhých. Poskytuje žiakom základné vedomosti z oblasti štátu a práva, umožňuje im pochopiť ekonomický život spoločnosti a vedie ich k aktívnej občianskej angažovanosti, ktorej jedným z dôležitých predpokladov je kritické myslenie.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- získajú vedomie jedinečnosti a neopakovateľnosti každého človeka v spoločnosti,
- realisticky sa spoznávajú, hodnotia seba samých,
- osvoja si pravidlá a normy spoločenského spolunažívania,
- uvedomujú si práva a povinnosti a primerane svoje práva obhajujú,
- preberajú zodpovednosť za vlastné názory, postoje a dôsledky konania,
- uznávajú základné princípy demokracie,
- budujú si tolerantný prístup k iným názorom, postojom, hodnotám a kultúram,
- učia sa aktívnemu občianstvu a osobnej angažovanosti,
- získajú základné vedomostí o sociálnoekonomickom a právnom fungovaní spoločnosti.

Obsah vzdelávania v 6. ročníku
Časová dotácia: 1 h/týždeň (ŠVP - 1 h), 33 h/rok

Moja rodina (10 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ určiť typy spoločenstiev, v ktorých žije, ✓ uviesť typy spoločenských rolí, ktoré vo svojom živote zohráva/bude zohrávať, ✓ vysvetliť pomocou príkladov päť základných funkcií rodiny, ✓ charakterizovať základné znaky rodiny, ✓ porovnať rozdiely vo fungovaní harmonickej a rozvrátenej rodiny, ✓ uviesť na príkladoch fungovanie pravidiel v rodine, ✓ zostaviť rebríček práv a povinností detí v rodine, ✓ navrhnúť zoznam piatich práv a povinností rodičov v rodine, ✓ určiť vzťahy medzi členmi svojej širšej rodiny, ✓ uviesť na príkladoch fungovanie vzťahov medzi príbuznými, priateľmi, susedmi.	rodina, poslanie a funkcie rodiny vzťahy v rodine normy a pravidlá práva a povinnosti (detí a rodičov) medziľudské vzťahy viacgeneračné spolunažívanie príbuzní, priatelia, susedia

Moja trieda, moja škola (8 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ vypracovať individuálny návrh práv a povinností žiaka v školskej triede/škole, ✓ zdôvodniť vybrané práva a povinnosti žiaka zo školského poriadku, ✓ vysvetliť na príkladoch pozitívne a negatívne vzory pre život v triede/v	školská trieda triedna samospráva školská samospráva

Výkonový štandard	Obsahový štandard
škole, ✓ zdôvodniť úlohu a význam fungovania žiackej školskej rady, ✓ vytvoriť prehľad mimovyučovacej a mimoškolskej činnosti/aktivity v škole, obci a okolí.	mimovyučovacia činnosť mimoškolská činnosť

Moja vlasť (15 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ zdôvodniť vlastnými slovami význam občianstva pre človeka, ✓ vytvoriť na základe získaných informácií prezentáciu obce, mesta, regiónu, ✓ predstaviť činnosť vybraných významných osobností obce/regiónu, ✓ prezentovať pozitívne tradície svojho regiónu, ✓ vysvetliť spôsoby používania štátnych symbolov Slovenskej republiky, ✓ rozlíšiť na príkladoch štátne sviatky, dni pracovného pokoja a pamätné dni v SR, ✓ prezentovať vyhľadané základné informácie o vzniku, význame a základných inštitúciách EÚ.	občan obec región Slovenská republika štátne symboly Európska únia

Obsah vzdelávania v 7.ročníku
Časová dotácia: 1 h/týždeň (ŠVP - 1 h), 33 h/rok
Postavenie jednotlivca v spoločnosti (17 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ simulovať v rolových hrách základné typy osobnosti podľa temperamentu, ✓ rozpoznať prejavy kladných a záporných charakterových vlastností konkrétneho človeka, ✓ porovnať rôzne spôsoby učenia sa, ✓ zhodnotiť prínos spolupráce a súťaženia v sociálnej skupine, ✓ rozpoznať pozície a roly jednotlivcov v sociálnych skupinách, ✓ identifikovať jednotlivé životné štýly, ✓ zdôvodniť svoj výber vhodných a nevhodných spôsobov trávenia voľného času.	osobnosť človeka socializácia jednotlivca sociálna komunikácia učenie sociálne skupiny sociálne vzťahy zdravý životný štýl

Sociálne vzťahy v spoločnosti (14 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ analyzovať štruktúru spoločnosti podľa veku, pohlavia, náboženstva, vzdelania, národnosti, ✓ určiť hlavné príčiny sociálnych zmien v spoločnosti a ich ✓ dôsledky, ✓ uviesť príklady rozmanitosti kultúr v Slovenskej republike, ✓ rozpoznať prejavy šikanovania, extrémizmu, vandalizmu, ✓ vysvetliť príčiny rôznych konfliktov v spoločnosti, ✓ navrhnúť konkrétne formy pomoci pre zdravotne postihnutých a starých ľudí v okolí.	spoločnosť sociálne zmeny v spoločnosti sociálne a politické napätia – konflikty, vojny, extrémizmus tolerancia dobrovoľníctvo charitatívna činnosť

PROJEKTY 2 h - (ľubovoľná téma - skupinová práca)

Obsah vzdelávania v 8.ročníku
Časová dotácia: 1 h/týždeň (ŠVP - 1 h), 33 h/rok
Štát a právo (23 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie:	Úvodná hodina
- analyzovať články Ústavy SR, týkajúce sa znakov štátu a štátnej moci.	**Ústava SR**
- zhodnotiť význam Ústavy SR pre občana, pozná obsah jednotlivých článkov Ústavy SR.	Význam Ústavy SR
- vysvetliť príčiny vzniku štátu.	Články Ústavy SR
- charakterizovať všetky znaky štátu.	**Štát a jeho podstata**
- ovládať text štátnej hymny.	Štát a jeho podstata
- vzdať úctu štátnym symbolom.	Znaky štátu, štátne symboly
- vysvetliť úlohu štátu z hľadiska jeho základných funkcií.	**Funkcie štátu**
- vysvetliť na príkladoch vybraných štátov funkcie štátu.	Funkcie štátu
-rozlišiť vnútorné a vonkajšie funkcie štátu. na príkladoch vybraných štátov porovnať rôzne formy vlády.	Vnútorné a vonkajšie funkcie štátu
- uviesť konkrétne typy príkladov na demokratickú a nedemokratickú formu vlády.	**Formy vlády**
- uviesť základné znaky republiky, monarchie, diktatúry.	Základné formy vlády – republika, monarchia, diktatúra
- zdôvodniť potrebu deľby štátnej moci na jednotlivé zložky.	**Deľba štátnej moci**
- porovnať jednotlivé zložky štátnej moci.	Zákonodarná, výkonná, súdna moc
- charakterizovať úlohu -parlamentu a prezidenta v SR.	Parlament NR SR, prezident SR
- základné znaky demokratického štátu.	**Demokracia**
- vystihnúť rozdiely medzi priamou a nepriamou demokraciou.	Znaky demokracie
- odôvodniť význam volieb pre život občana v demokratickom štáte.	Priama a nepriama demokracia
- rozlíšiť jednotlivé druhy volieb v SR – komunálne, parlamentné, prezidentské voľby.	**Voľby**
- zhodnotiť význam noriem.	Voľby ako znak demokracie
- vytvoriť hierarchiu právnych predpisov.	Druhy volieb v SR
- rozlišovať základné odvetvia práva.	**Právne normy**
- kedy človek získava spôsobilosť na právne úkony.	Právne normy
	Právny systém v SR
	Právna spôsobilosť
	Právna spôsobilosť
	Odvetvia práva
	Občianske právo

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- Poznať základné práva spotrebiteľov v SR. - ako postupovať pri reklamácii tovaru. - vysvetliť poslanie Zákona o rodine a jeho úlohy. - poznať právne formy uzatvorenia a ukončenia manželstva v SR. -charakterizovať základné práva a povinnosti dieťaťa a rodičov. - vysvetliť všetky uvedené pojmy. - zdôvodniť potrebu dodržiavania zákonov SR. - rozpoznať na príkladoch znaky protiprávneho konania. - poznať základné pojmy a osoby pri súdnom procese.	Ochrana spotrebiteľov Rodinné právo Zákon o rodine **Trestné právo** Trestná zodpovednosť Protiprávne konanie Súdny proces Prezumpcia neviny

Ľudsképráva a slobody (10 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: - orientovať sa v texte Druhej hlave Ústavy SR a Dohovoru o právach dieťaťa, - rozpoznať v konkrétnych situáciách prejavy diskriminácie, - identifikovať rodové stereotypy v okolí a médiách, - prezentovať výsledky samostatne nájdených príkladov najčastejšieho porušovania práv dieťaťa v rodine, škole, na Slovensku, vo svete. - preukázať svoje vedomosti pri záverečnom opakovaní a hodnotení z predmetu Občianska náuka.	**Ľudské práva a slobody** Ľudské práva a slobody Predsudky Diskriminácia Dohovor o právach dieťaťa Práva detí Porušovanie práv dieťaťa Projektová práca **Záverečné opakovanie a zhrnutie učiva**

PROJEKTY 2 h - (ľubovoľná téma - skupinová práca)

Metódy vyučovania

Motivačné metódy:

- **motivačné rozprávanie** (citové približovanie obsahu učenia),
- **motivačný rozhovor** (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- **motivačný problém** (upútanie pozornosti prostredníctvom nastoleného problému),
- **motivačná demonštrácia** (vzbudenie záujmu pomocou ukážky),
- **expozičné metódy - rozprávanie, vysvetľovanie, rozhovor.**

V predmete budeme využívať aj skupinové vyučovanie (tímovú prácu) a tvorbu projektov.

Kontrola a hodnotenie žiakov

Vnútorný systém hodnotenia žiakov na II. stupni v predmete občianska náuka vychádza z **Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.** Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Neporovnávame výsledky detí. medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa učili sebahodnoteniu , ale aj ohodnotiť svojho spolužiaka.

Vo výchovno-vzdelávacom procese sa bude uskutočňovať **priebežné a celkové hodnotenie**:

- **priebežné hodnotenie** - pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka na vyučovacích hodinách a bude mať hlavne motivačný charakter; učiteľ bude zohľadňovať vekové a individuálne osobitosti žiaka a prihliadať na jeho momentálnu psychickú i fyzickú disponovanosť,
- **celkové hodnotenie** - na konci prvého polroka a druhého polroka v školskom roku a má čo najobjektívnejšie zhodnotiť úroveň jeho vedomostí, zručností a návykov vo vyučovacom predmete.

V procese hodnotenia bude učiteľ uplatňovať primeranú náročnosť, pedagogický takt voči žiakovi, rešpektovať práva dieťaťa a humánne sa správať voči žiakovi. Predmetom hodnotenia budú najmä učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol v predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách, osvojené kľúčové kompetencie, ako aj usilovnosť, osobnostný rast, rešpektovanie práv iných osôb, ochota spolupracovať a správanie žiaka podľa školského poriadku.

Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov a správania žiaka získa učiteľ najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavné diagnostické pozorovanie žiaka,
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie,
- rôzne druhy skúšok (písomné, ústne), didaktické testy,
- analýza výsledkov rôznych činností žiaka,
- konzultácie s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, všeobecného lekára pre deti a dorast, najmä u žiaka s trvalejšími psychickými a zdravotnými ťažkosťami a poruchami.

Žiak bude z predmetu skúšaný **ústne** najmenej **raz** v polročnom hodnotiacom období a **písomne** najmenej **dvakrát** v polročnom hodnotiacom období. Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a posúdi klady a nedostatky hodnotených prejavov a výkonov. Po ústnom skúšaní učiteľ oznámi žiakovi výsledok ihneď. Výsledky hodnotenia písomných činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 10 dní. Druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok, aby zabránil preťažovaniu žiaka.

Podkladom pre celkové hodnotenie vyučovacieho predmetu budú:

- známka za ústnu odpoveď,
- známky za rôzne písomné druhy skúšok, didaktické testy,
- posúdenie prejavov žiaka.

Učebné zdroje

Pri výučbe občianskej náuky budeme využívať odbornú, doplnkovú literatúru (Zbierka zákonov: Zákon o rodine, Školský poriadok, Školský systém v SR, kronika školy...), internet, noviny, časopisy..

Medzipredmetové vzťahy

Na hodinách občianskej náuky budú žiaci využívať všetky nadobudnuté vedomosti, zručnosti z predmetov etická výchova, dejepis, geografia, literárna výchova, informatika.

Prierezové témy

Osobný a sociálny rozvoj:

- rozvíjať sociálnu komunikáciu,
- rozvíjať schopnosť hodnotiť problém z rôznych uhlov pohľadu,
- viesť ku kritickému mysleniu a využívaniu logického myslenia,
- naučiť uplatňovať svoje práva a rešpektovať názory a práva ostatných,
- rozvíjať sebareguláciu, organizačné schopnosti, sociálnu komunikáciu,
- rozvíjať sociálne zručnosti pre život, zmysel angažovania sa.

- Získavanie a udržanie si osobnostnej integrity, pestovanie kvalitných medziľudských vzťahov, rozvoj sociálnych spôsobilostí potrebných pre osobný a sociálny život a spoluprácu.

Mediálna výchova:

- formovať schopnosť kriticky posudzovať médiá, mediálny obraz a ich vplyv na verejnú mienku,
- motivovať žiakov sledovať aktuálne dianie doma a vo svete a dokázať k nemu zaujať stanovisko.

Multikultúrna výchova:

- rozvíjať prosociálne aspekty multikulturality,
- rozvíjať toleranciu k ľuďom s odlišnými postojmi, názormi, životnými hodnotami,
- poukázať na základné problémy sociokultúrnych rozdielov,
- uplatňovanie svojich práv s rešpektovaním práva druhých,
- rozvíjať ľudské vzťahy, zásady ľudského spolužitia /interkultúrne kontakty/,
- rozpoznávanie prejavov rasovej neznášanlivosti a prevencia vzniku xenofóbie.

Tvorba projektu a prezentačné zručnosti:

- - využívať rôzne typy prezentácií, naučiť sa organizovať vlastnú prácu, riadiť seba a tím,
- získať rôzne typy informácií, zhromažďovať, triediť a selektovať ich,
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne.

Enviromentálna výchova:

- -odkryť súvislosti medzi ekologickými, technicko-ekonomickými a sociálnymi javmi s dôrazom na význam preventívnej obozretnosti v konaní a ďalšie princípy udržateľnosti rozvoja spoločnosti.

V priebehu školského roka žiaci 6. ročníka vypracujú k vyčleneným témam dva projekty. V tematickom celku Moja rodina žiaci vypracujú individuálne projekty na tému *Náš rodokmeň* (mojej) rodine a v tematickom celku Moja škola vypracujú žiaci formou tímovej práce projekt *Galéria osobností našej školy „ Boli tu pred nami"*
V priebehu školského roka žiaci 7. ročníka vypracujú dva projekty na ľubovolnú tému – skupinová práca..

Učebnice:

6. roč. Alena Drozdíková a kolektív, Občianska náuka pre 6. roč. zákl. škôl, SPN 2010 + Alena Drozdíková a kolektív, Občianska náuka pre 5. roč. zákl. škôl, SPN

7. ročník, Alena Drozdíková, Občianska náuka pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, SPN 2017

8. ročník, Ďurajková, Vargová, Občianska výchova pre 8. ročník ZŠ a 3. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, SPN 2006

9. ročník, H.Kopecká, E. Muchová, Občianska náuka pre 9. ročník ZŠ a 4. ročník gymnázií s osemročným štúdiom, SPN 2012

Učebné osnovy – Občianska náuka 8. ročník základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:
Sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet občianska náuka, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy.

Rozsah vyučovania predmetu:
1 VH týždenne – 33 VH za školský rok

Štát a právo **23hodín**

Ústava Slovenskej republiky
Štát - znaky a funkcie
Forma vlády
Deľba štátnej moci, demokracia
Voľby
Právo, právne normy
Právna spôsobilosť, spôsobilosť na právne úkony
Trestná zodpovednosť, prezumpcia neviny

Ľudské práva a slobody **10 hodín**

Ľudské práva a slobody
Predsudky
Diskriminácia – formy diskriminácie
Práva dieťaťa
Dohovor o právach dieťaťa

PRIEREZOVÉ TÉMY: **Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova,Výchova k manželstvu a rodičovstvu,Finančná gramotnosť,Ochrana života a zdravia,Multikultúrnosť,Boj proti extrémizmu.....**
V každom tematickom celku sa v rámci vyučovacej hodiny budeme venovať práci s encyklopédiami, pričom sa bude klásť dôraz na rozvíjanie čitateľskej gramotnosti, zamerať sa na tvorbu projektov, využívať metodický materiál aktivity k prevencii extrémizmu a radikalizmu.

Prierezové témy:Občianska náuka

Ročník : šiesty

Prierezová téma	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Poslanie a funkcie rodiny,Dohovor o právach dieťaťa,Obec ,v kt.žijem
Enviromentálna výchova	Zdravý spôsob života,Naše prírodné rezervácie,chránené oblasti
Mediálna výchova	Školský systém,život žiaka v zahraničí,Budúcnosť obce,EÚ
Multikultúrna výchova	Práva dieťaťa,Minulosť a súčasnosťobce,Zvyky a tradície rodiny
Ochrana života a zdravia	Zdravý spôsob života,zdravý životný štýl,Pamätihodnosti obce
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Rodina jej zvyky,funkcie,viacgeneračné rodiny,Moja obec,moja vlasť

Ročník :siedmy

Prierezová téma	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Osobnosť,Ľudská psychika,temperament,Náboženská štruktúra spol.
Enviromentálna výchova	Rozdiely medzi bohatým severom a juhom,Globálne klimatické zmeny
Mediálna výchova	Sociálne zmeny v spoločnosti,ľudské práva,dobrovoľníctvo
Multikultúrna výchova	Pohyb obyvateľstva,Ľudské rasy,extremizmus
Ochrana života a zdravia	Sociálne skupiny,Občianske združenia,politické strany
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Občianstvo,Rola a status

Ročník :ôsmy

Prierezová téma	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Štát ajeho podstata,právne vedomie ,spotrebiteľ a jeho práva
Enviromentálna výchova	Ľudské práva a slobody,ochrana prírody,Vznik štátov
Mediálna výchova	Funkcia štátu,Tripartita, Občianske právo
Multikultúrna výchova	Rodinné právo,Základné ľudské práva a slobody,Práva národnostných menšín
Ochrana života a zdravia	Právne normy,Trestné právo,šikanovanie-kyberšikana
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Rodinné právo,znaky štátu

Ročník :deviaty

Prierezová téma	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Plán podnikateľa,Potreby a statky,služby
Enviromentálna výchova	Podnikanie a ochrana životného prostredia,Alternatívne zdroje,Výrobný proces
Mediálna výchova	Trhový mechanizmus,Peniaze a ich funkcia v spoločnosti
Multikultúrna výchova	Peniaze,Ako funguje trh,EÚ –ekonomická funkcia
Ochrana života a zdravia	Je ekonomické,čo je ekologické?
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Rodinný rozpočet,peňažné ústavy,poisťovne

4. VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A HODNOTY

NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet náboženská výchova v nižšom strednom vzdelávaní odovzdáva základné náukové predpoklady kresťanských životných postojov a konania žiakov. Ponúka im pomoc pri orientácii v súčasnom svete z biblického hľadiska, kresťanskej tradície a vedie k oboznámeniu a ponuke kresťanského štýlu života. Umožňuje konfrontovať sa s veľkými existenčnými otázkami človeka a hľadať na ne odpovede. Zároveň je aj službou spoločnosti, kde napomáha výchove detí a mladých ľudí najmä svojím preventívnym systémom. Ovplyvňuje hodnotovú orientáciu žiakov, ktorá im pomáha byť prospešnými rodine, spoločnosti a Cirkvi. Je výchovou k zodpovednosti za vlastné konanie, učí žiakov kriticky myslieť, nenechať sa manipulovať ani nebyť manipulátormi, chápať vlastné konanie i konanie druhých ľudí v kontexte rôznych životných situácií.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- získajú povedomie úcty k jedinečnosti a neopakovateľnosti každej živej bytosti, zvlášť človeka ako originálneho Božieho stvorenia,
- prehĺbia si vedomosti o existencii a pôsobení Boha podľa učenia Katolíckej cirkvi,
- získajú vedomosti o dôležitosti Panny Márie v dejinách spásy,
- naučia sa vnímať v životoch svätých Božie pôsobenie a výzvu nasledovať ich,
- získajú vedomosti o vzniku a účinkovaní Cirkvi v dejinách i v dnešnom svete,
- nadobudnú orientáciu v morálnych hodnotách, ktoré vyplývajú z Desatora a patria ku kresťanskému životnému štýlu,
- zorientujú sa v otázkach, ktoré prináša dnešná spoločnosť a v kresťanskom postoji voči nim,
- uplatnia vhodné komunikačné zručnosti k vyjadrovaniu vlastných myšlienok, citov, názorov a postojov,
- objavia potrebu modlitby a sviatostného života pre svoj vzťah s Bohom a ľuďmi,
- získajú poznatky o iných náboženstvách, čo ich vedie k vzájomnej tolerancii,

- nadobudnú vzťah oddanosti k Trojjedinému Bohu, jeho zákonom a výzve k budovaniu jeho kráľovstva,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia a uchovajú svoju vieru v Ježiša Krista ako Pána a Spasiteľa,
- uplatnia v živote výzvu byť Ježišovými učeníkmi a odovzdávať Jeho posolstvo vo svojom okolí.

Poznámka:

Inovované vzdelávacie štandardy boli prerokované a schválené na zasadnutí Subkomisie pre školské vyučovanie náboženstva dňa 11. júna 2014 v Banskej Bystrici, s účinnosťou postupne od **1. septembra 2015.**

Obsah vzdelávania pre 5. ročník
Časová dotácia: 1 h / týždeň / 33 h / rok
Ročníková téma: POZNÁVANIE CEZ DIALÓG
Ročníkový cieľ: Prehlbovať medziľudské vzťahy cez skvalitnenie komunikácie. Spoznávať spôsoby komunikácie človeka s Bohom. Oceniť komunikáciu s Bohom prostredníctvom modlitby a slávenia.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
1. téma: BOH HOVORÍ K ČLOVEKU (7 h)	
Orientovať sa v pojmoch: Biblia, Sväté písmo, Starý zákon, Nový zákon, vymenovať základné delenie SZ a NZ, vymenovať evanjeliá, hľadať podľa súradníc daný text vo Svätom Písme, reprodukovať tri výroky Ježiša Krista, opísať najdôležitejšie udalosti zo života sv. Cyrila a Metoda, vysvetliť prínos misie sv. Cyrila a Metoda pre Slovensko	Úvodná hodina, oboznámenie so šk. poriadkom, hodnotením Sväté písmo - posvätná kniha Orientujem sa vo Svätom písme Evanjeliá Byzantská misia na území Veľkej Moravy, sv. Cyril a Metod Žiaci vierozvestcov, sv. Gorazd a sv. Bystrík
2. téma: DIALÓG BOHA A ČLOVEKA (5 h)	
Rozlíšiť formy modlitby, prerozprávať časti biblického príbehu zo života kráľa Dávida a Šalamúna, charakterizovať stručne jednotlivé prosby modlitby Otče náš, zdôvodniť potrebu modlitby pre svoj život, zdôvodniť,prečo Boh niekedy modlitbu nevyslyší, vymenovať tri vlastnosti (charakteristiky) dobrej modlitby,	Modlitba v SZ Dávid a Šalamún Druhy modlitby Miesto a čas modlitby v živote človeka Modlitba Otče náš Mária - vzor modlitby (Cez Máriu k Otcovi)
3. téma: NÁŠ DIALÓG S BOHOM (7 h)	
Vysvetliť úlohu a zmysel symbolov, vymenovať základné časti liturgického roka, priradiť správnu farbu k liturgickému obdobiu, uviesť päť prikázaných sviatkov, určiť základné časti chrámu, vymenovať päť liturgických úkonov a predmetov,	Komunikácia prostredníctvom symbolu, náboženské symboly Liturgické úkony, postoje, gestá Liturgické farby a predmety Liturgický rok Liturgický rok Svätý dar slávenia - prikázané sviatky Posvätné miesta - chrám a jeho časti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
4. téma: OBETA BOŽIEHO ĽUDU (7 h)	
Opísať prostredníctvom príkladu zo života zmysel obety, uviesť príklady obety druhých ľudí, vysvetliť jednoduchým spôsobom sprítomnenie Ježišovej obety pri sv. omši a potrebu sa jej zúčastniť, nájsť analógiu medzi baránkom v SZ a Božím baránkom v NZ, rozlíšiť časti sv. omše, charakterizovať symbolický význam obetných darov chleba a vína pri sv. omši	Obeta a jej zmysel (Kto horí pre mňa?) Rút - tá, ktorá horela pre iných Obeta Ježiša Krista, Veľká noc Baránok Boží Novozákonná – starozákonná obeta Sv. omša- sprítomnenie Ježišovej obety Moja obeta
5. téma: DIALÓG CEZ SLUŽBU (7 h)	
Vymenovať formy pomoci Cirkvi chudobným a biednym v dejinách a v súčasnosti, vymenovať troch svätcov, ktorí zasvätili svoj život pomoci iným, porovnať možnosti angažovanosti chlapcov a dievčat v službe rodine a spoločenstvu, oceniť službu rodičov pre rodinu, poukázať na úlohu kňaza ako Božieho služobníka, vysvetliť potrebu sviatosti manželstva, kňazstva a zasväteného života z pohľadu služby.	Som chlapec a dievča, slúžim rodine Manželstvo Slúžim chorým Svätí, ktorí zasvätili svoj život pomoci iným Kňaz - Boží služobník Zasvätené osoby Systematizácia učiva

Obsah vzdelávania pre 6. ročník
Časová dotácia: 1 h/týždeň / 33 h/rok
Ročníková téma: POZNÁVANIE PRAVDY
Ročníkový cieľ: Spoznávať Božiu pravdu. Oceniť hodnotu pravdy. Orientovať svoj život podľa pravdy. Praktizovať život v pravde podľa hlasu svedomia.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
1. TÉMA: PRAVDA AKO HODNOTA (5 h)	
Žiak vie: vysvetliť príbeh o Jakubovi a Ezauovi (vzhľadom na klamstvo), rozlíšiť v konkrétnej situácii pravdu od klamstva, posúdiť pravdu v masmédiách na základe novinových článkov, sformulovať zásady pre správne fungovanie medziľudských vzťahov	Úvodná hodina, oboznámenie so šk. poriadkom, BOZ. Pevný ako kameň Pravda či klamstvo Nikto ťa neodsúdil? Sila slova Hovorí sa, že...,
2. TÉMA: HĽADANIE PRAVDY O SVETE (7 h)	
Žiak vie: charakterizovať inšpiráciu a pravdivosť Svätého písma, porovnať biblický príbeh o stvorení sveta s vedeckým pohľadom a starovekými mýtmi, zhodnotiť potrebu hľadania pravdy v súvislosti so stvorením sveta,	Človek sa pýta prečo? Vedecké hľadanie pravdy Svet očami „básnika“ Na počiatku Oslava Tvorcu Ekologické problémy Ekologické problémy
3. TÉMA: HĽADANIE PRAVDY O SEBE (8 h)	
Žiak vie: vysvetliť biblický príbeh o stvorení človeka, vysvetliť hodnotu človeka stvoreného na Boží obraz a potrebu úcty, vyjadriť pravdy vyplývajúce z biblického príbehu o páde človeka, diskutovať o dôsledkoch prvotného hriechu, hriechu a slabosti človeka v dnešnej dobe, vnímať svoje vlastné hranice, vysvetliť pojem svedomie (mravný zákon),	Človek – najmilší Boží zámer Mám hodnotu Človek v raji a jeho pád O sebeckom obrovi To nie ja, to on...! Svedomie –pokrivené zrkadlo Sviatosť zmierenia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
4. TÉMA: OHLASOVATELIA PRAVDY (5 h)	
Žiak vie: vysvetliť význam ohlasovania pravdy, opísať povolanie proroka Ezechiela a Izaiáša ako ohlasovateľov pravdy, vysvetliť výrok Ježiša: „Vaše áno, nech je áno a vaše nie, nech je nie“ (Mt 5, 37), vyjadriť potrebu prítomnosti Ducha Svätého pri ohlasovaní pravdy (sviatosť birmovania), opísať poslanie sv. Petra, sv. Štefana, sv. Pavla, uviesť príklad ohlasovateľov v dnešnej dobe	Slová ako obrazy, obrazné vyjadrovanie Ohlasovatelia pravdy - Ezechiel Ohlasovatelia pravdy - Izaiáš Ježiš učí v podobenstvách Podobenstvá – ukrytá pravda Ohlasovatelia pravdy (sv. Peter, sv. Štefan, sv. Pavol, novodobí ohlasovatelia)
5. TÉMA: KONAŤ V PRAVDE (8 h)	
Žiak vie: ‚vysvetliť význam „Zlatého pravidla“ (Mt 7,12), oceniť prínos Ježišovho príkazu lásky, porovnať ho s podobnými pravidlami v iných náboženstvách, sformulovať príklady skutkov telesného i duchovného milosrdenstva, posúdiť na konkrétnych situáciách postoj spoločnosti k pravde, láske a spravodlivosti, vysvetliť pojem sociálneho hriechu.	Zlaté pravidlo Pravidlá pre život Zákon lásky- Ježišov príkaz lásky Skutky lásky Hrdinovia lásky Zodpovednosť za iných Zodpovednosť doma Systematizácia učiva

Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 1 h / týždeň / 33 h/rok
Ročníková téma: SLOBODA ČLOVEKA
Ročníkový cieľ: Poznávať hranice osobnej slobody. Oceniť kresťanský pohľad na vinu a odpustenie. Osvojiť si návyky kresťanského životného štýlu.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
1. téma: SLOBODA A ČLOVEK (7 h)	
opísať exodus Hebrejov z otroctva v Egypte, porovnať na konkrétnej životnej situácii život v slobode a v otroctve hriechu, posúdiť potrebu Božieho zákona a jeho vplyv na slobodu človeka, opísať pojem slobody a jej zneužitie, uviesť príklady závislostí a ich nebezpečenstvá, rozlíšiť rôzne spôsoby chápania slobody človeka v zmysle Desatora,	Sloboda človeka Prečo dodržiavať Desatoro? Múdrosť overená generáciami Práva človeka Norimberský proces a nacizmus Komunizmus a väzni svedomia Otroctvo v minulosti a dnes – časová priamka
2. téma: SLOBODA A ROZHODNUTIA (5 h)	
posúdiť niektoré biblické príbehy o slobodnej voľbe človeka a jej dôsledky, poukázať na dopad rozhodnutí človeka na jeho osobný život, život spoločnosti i na večný život, uviesť príklady, ktoré ilustrujú heteronómnu a autonómnu morálku, oceniť pravidlá v osobnom i spoločenskom živote.	Rozhodnutie a sloboda Rozhodnutie a dôsledky Svedomie Rozvoj svedomia Počúvať srdcom
3. téma: BOH OSLOBODZUJE ČLOVEKA (6 h)	
opísať vinu a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky, sformulovať biblický pohľad na vinu a odpustenie, uviesť príklady odpustenia v rodine a v škole, vysvetliť sviatosť pokánia a zmierenia a spôsob jej prijímania, (opísať postup sviatosti zmierenia) uviesť príklady sviatostných i mimosviatostných foriem pokánia	Vlastné hranice a vina Kto za to môže? (sociálny hriech) Ježiš oslobodzuje od hriechu. Vianoce Zažiť odpustenie – Ježiš a hriešnica Sviatosť zmierenia – oslobodenie od hriechov Obrátenie a pokánie

Výkonový štandard	Obsahový štandard
4. téma: REŠPEKTOVANIE VIEROVYZNANÍ (8 h)	
rozoznať rozdielne a spoločné prvky jednotlivých svetových náboženstiev, opísať svetové náboženstvá a ich prínos pre život v spoločnosti, rozlíšiť medzi náboženstvom a sektou, vysvetliť pôvod kresťanstva ako zjaveného náboženstva, zhodnotiť prínos kresťanstva.	Veriť... Hlavné učenie svetových náboženstiev Ekuména, Posvätné miesta Svätiť sviatočné dni Židovské slávenie sviatkov Putovanie po ceste predkov Veľká noc, Božie milosrdenstvo
5. téma: LÁSKA AKO PRINCÍP SLOBODY (7 h)	
vyjadriť dôležitosť príslušnosti k Cirkvi, zdôvodniť dôležitosť autority v spoločnosti i v Cirkvi, vysvetliť, kto patrí do hierarchie Cirkvi, rozpoznať hranice osobnej slobody, uviesť diecézy Katolíckej cirkvi na Slovensku, interpretovať blahoslavenstvá.	Autorita? A načo? Hierarchia – rozdelenie služieb Projekt – cirkevná hierarchia Blahoslavenstvá – „Nádej v beznádeji“ Život podľa blahoslavenstiev Moja angažovanosť Byť soľou zeme

Poznámka: Ak pre predmet NBV je jedna vyučovacia hodina – vzdelávacie štandardy (výkonové a obsahové) sa zároveň stávajú učebným plánom pre predmet v ŠkVP a tieto vzdelávacie štandardy tvoria 100% učiva.

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 1 h / týždeň / 33 h / rok
Ročníková téma: DÔSTOJNOSŤ ČLOVEKA
Ročníkový cieľ: Definovať pôvod práva človeka na život, dôstojnosť a úctu. Vnímať osobnú hodnotu človeka. Interiorizovať kresťanské postoje a hodnoty.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
1. Téma: KTO SOM (5 h)	
Žiak vie: vysvetliť pojmy sebaúcta, sebaprijatie a komplexy uvedomiť si zodpovednosť za rozvíjanie svojich talentov vyjadriť vlastný názor. rozvíjať návyk vonkajších prejavov sebaúcty eliminovať svoje komplexy trénovať v pozitívnom sebahodnotení	Úvodná hodina, oboznámenie so šk. poriadkom, hodnotením a BOZ. Prvý dojem Sebapoznanie Prekonávanie obáv Sebaprijatie Sebaúcta
2. téma: KTO JE ČLOVEK (6 h)	
Žiak vie: vysvetliť pôvod ľudských práv v židovsko-kresťanskej viere v jedného Boha sformulovať pojem dôstojnosť človeka vo svetle viery a Svätého písma oceniť kresťanský pohľad pri hľadaní a akceptovaní dôstojnosti človeka prispieť k budovaniu dobrých vzťahov prejavením úcty každému človekovi opísať vnímanie muža a ženy v rôznych kultúrach a rôznych historických kontextoch a porovnať ho s kresťanským pohľadom oceniť uskutočňovanie sociálnych rolí muža a ženy z pohľadu kresťanského ideálu rozvíjať návyk vonkajších prejavov ohľaduplnosti a zdvorilosti voči opačnému pohlaviu	Kto je človek? Človekom pre to, čo mám, alebo kým som Človek vo svetle viery a Svätého písma Človek ako muž a žena Byť mužom Byť ženou
3. téma: ĽUDSKOSŤ (9 h)	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie: položiť si otázky o príčinách a zmysle ľudského utrpenia a hľadať na ne odpoveď na základe poznania dejinných súvislostí hľadať príčiny odvrátenej tváre ľudskosti vnímať nebezpečenstvo náboženského fundamentalizmu, intolerancie a odsudzovania prejaviť vonkajší skutok empatie voči iným spoznať a odmietnuť manipuláciu Žiak vie: vymenovať dôsledky posudzovania hodnoty človeka na základe iba jeho výkonu porovnať Ježišov zákon lásky so sociálnymi zákonmi modernej spoločnosti integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi vytvoriť zákony „svedectva lásky“ obohacujúce spoločnosť (štát, mesto, školu, triedu)	Vzdať sa toho najmilšieho Zápas Ohnivá pec Konať alebo čakať Prečo Ježiš a trpiaci Kde je Boh, keď ľudia trpia Vojnový konflikt Extrémizmus
4. téma: DÔSTOJNOSŤ A VÝKON (5 h)	
integrovať hodnoty milosrdenstva do sústavy hodnôt sociálneho cítenia spoločnosti i jednotlivca, nadchnúť sa pozitívnymi vzormi z dejín Cirkvi	Práca a jej zmysel Hodnota práce a dôstojnosť človeka Hodnota človeka Mať alebo byť Spoločné dobro
5. téma: KULTÚRA ŽIVOTA (8 h)	
Žiak vie: zdôvodniť prínos kresťanských hodnôt pre súčasnú kultúru na podklade Svätého písma posúdiť hodnotu človeka od počatia po prirodzenú smrť uvedomiť si kresťanské hodnoty integrované v spoločnosti akceptovať a preferovať život ako hodnotu zostaviť škálu osobných hodnôt (môj rebríček hodnôt) vytvoriť referát: Môj patrón	Hodnota a rebríček hodnôt Hodnoty kultúry života a kultúry smrti Úcta k životu Od počatia po prirodzenú smrť Kultúra – rozvoj človeka a ľudskej spoločnosti Kresťanská Európa Kresťanské vzory Systematizácia učiva

Poznámka: Ak pre predmet NBV je jedna vyučovacia hodina – vzdelávacie štandardy (výkonové a obsahové) sa zároveň stávajú učebným plánom pre predmet v ŠkVP a tieto vzdelávacie štandardy tvoria 100% učiva.

Predmet sa cieľmi spolupodieľa na utváraní a rozvíjaní kľúčových kompetencií: Napĺňanie cieľov jednotlivých vzdelávacích oblastí a vyučovacích predmetov sa realizuje v školskom prostredí prostredníctvom **kľúčových a predmetových kompetencii** žiakov, ktoré zároveň rozvíja. Kľúčové kompetencie majú procesuálny charakter. Žiaci si ich osvojujú na veku primeranej úrovni prostredníctvom obsahu, metód vzdelávania a Činnosti.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií, ako základným orientačným nástrojom pre vymedzenie kľúčových kompetencií ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

- kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa
- sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)
- kompetencie (spôsobilosti) uplatňovať matematické myslenie a poznávanie v oblasti vedy a techniky
- kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií
- kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- kompetencie (spôsobilosti) občianske
- kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne
- kompetencie (spôsobilosti) pracovné
- kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti
- kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry
- odborné kompetencie (odborné Školy)

Vyučovací predmet náboženská výchova sa podieľa na rozvoji kľúčových kompetencií najmä rozvíjaním týchto predmetových kompetencií:

1. kompetencie k učeniu sa

Žiak

- vyberá a využíva pre efektívne učenie vhodné spôsoby, metódy a stratégie, plánuje, organizuje a riadi vlastné učenie
- kriticky hodnotí výsledky svojho učenia a diskutuje o nich
- rozumie symbolickému spôsobu vyjadrovania jazyka Biblie a jazyka Cirkvi, integruje náboženský spôsob vnímania a chápania sveta do svojho celkového vzťahu k svetu, súbežne s pohľadom prírodných a humanitných vied
- prejavuje ochotu venovať sa ďalšiemu štúdiu a dialógu medzi týmito obormi aj v ďalšom živote
- udalosti svojho života vníma a spracováva ako životnú skúsenosť, t. j. schopnosť transformovať na základe reflexie prežitých udalostí svoje konanie v budúcnosti

2. kompetencie k riešeniu problémov

Žiak

- vníma, rozpozná a pochopí problém, premyslí a naplánuje riešenie problému
- samostatne rieši problém s dôrazom na etický princíp k druhým ľuďom a k životnému prostrediu, kriticky myslí, hľadá kritéria pre voľbu riešenia problémov, zdôvodní návrhy svojich riešení s ohľadom na učenie Cirkvi
- robí uvážené rozhodnutia, je schopný ich obhájiť, zhodnotí výsledky svojich činov
- chápaním vlastnej tradície a chápaním postojov inak svetonázorovo alebo zmýšľajúcich ľudí predchádza konfliktom
- postoj vzájomnej tolerancie vníma ako základnú zásadu vlastného konania

3. komunikačné kompetencie

Žiak

- formuluje a vyjadruje svoje myšlienky a názory v logickom slede, vyjadruje sa výstižne, súvislé a kultivovane
- účinne sa zapája do diskusie, obhajuje svoj názor a vhodne argumentuje
- využíva informačné a komunikačné prostriedky a technológie pre kvalitnú a účinnú komunikáciu
- využíva získané komunikačné zručnosti k vytváraniu vzťahov potrebných k plnohodnotnému súžitiu a kvalitnej spolupráci s ostatnými ľuďmi
- objavuje zmysel symbolického vyjadrovania, rozumie symbolickému vyjadrovaniu v rituáloch a slávnostiach.

4. sociálne a interpersonálne kompetencie

Žiak

- účinne spolupracuje v skupine, na základe poznania alebo prijatia novej roly v pracovnej činnosti pozitívne ovplyvňuje kvalitu spoločnej práce
- podieľa sa na utváraní príjemnej atmosféry v triednom tíme, ohľaduplnosťou prispieva k upevňovaniu medziľudských vzťahov, v prípade nutnosti poskytne pomoc alebo o ňu požiada
- prispieva k diskusii v pracovnej skupine a v triede, chápe potrebu efektívne spolupracovať s druhými pri riešení danej úlohy, oceňuje skúsenosti druhých ľudí
- angažuje sa a uskutočňuje vo svojom živote humánne princípy v duchu solidarity a lásky
- vytvára si pozitívny obraz o sebe, ktorý podporuje jeho sebadôveru a samostatný rozvoj
- ovláda a riadi svoje konanie a správanie tak, aby bol so sebou spokojný a vážil si sám seba

5. občianske kompetencie

Žiak

- rešpektuje, chráni a oceňuje národnú tradíciu, kultúrne a historické dedičstvo
- prejavuje pozitívny postoj k umeleckým dielam, rozvíja zmysel pre kultúru, aktívne sa zapája do kultúrneho diania a Športových aktivít
- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami Širšej skupiny, resp. spoločnosti
- rešpektuje presvedčenie iných ľudí a váži si ich vnútorné hodnoty
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti
- odmieta útlak a hrubé zaobchádzanie, uvedomuje si povinnosť postaviť sa proti fyzickému aj psychickému násiliu
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných
- chápe základné ekologické súvislosti a enviromentálne problémy, rešpektuje požiadavky na kvalitné životné prostredie
- rozhoduje sa v záujme podpory a ochrany zdravia

6. pracovné kompetencie
Žiak

- dokáže si stanoviť ciele s obradom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny
- prácu vníma nielen ako zdroj príjmu zaisťujúci určitú životnú úroveň, ale aj ako povolanie k spolupráci na rozvoji dobrej budúcnosti pre ľudí a pre svet

7. existenciálne kompetencie
Žiak

- objavuje zmysel pravdy, spravodlivosti
- osvojí si kritický a diferencovaný prístup k vlastnej osobe, prijíma sám seba, je pripravený sa na tomto základe si stanoviť nové životné ciele
- objavuje z uznáva dôstojnosť človeka bez ohľadu na jeho schopnosť podať výkon
- vysvetlí hodnotu individuálneho ľudského života
- objavuje hranice Človeka - utrpenie a smrť, je otvorený pre možnosti ich prekonania, ktoré ponúka kresťanská viera
- objavuje zmysel života, preberá sebariadenie, preberá zodpovednosť za sebaurčenie
- rozumie psychickým, sociálnym a historickým súvislostiam, ktoré podmieňujú hľadanie zmyslu života a je otvorený pre jeho transcendentnú hĺbku
- vytvára si rebríček hodnôt a osvojuje si životný štýl na základe etických princípov, analyzuje dôležité faktory ovplyvňujúce myslenie a životný štýl súčasného človeka
- vníma vo svojom živote ako dôležité rozhodnúť sa na základe poznania a skúsenosti pre svetonázorový postoj
- je schopný posúdiť a oceniť hodnotu vzťahov /priateľstva, manželstva, rodiny/, vysvetlí význam manželstva a rodiny a posúdi ich prínos pre spoločnosť, chápe zmysel vernosti

Postupy a charakteristika výučby predmetu

Výučba predmetu náboženská výchova má byť zaujímavá a stimulujúca. Má žiakov učiť riešil' praktické otázky osobného a spoločenského života na základe morálnych princípov, ktoré sú nemenné. Výučba má žiakov aktivizovať a pripraviť na život v spoločnosti, ktorá môže kultúrne rásť len aktivitou uvedomelých a zodpovedných občanov s vysokým morálnym kreditom.

Vychováva nielen svojim obsahom učiva ale aj klímou triedy. Klíma jednotlivých tried vytvára klímu celej Školy. Výučba predmetu cielene posilňuje triednu i školskú klímu.

Metódy a formy práce vyplývajú zo vzdelávacích a výchovných potrieb žiakov, z ich veku a životných skúseností. Doporučuje sa využívať aktivizujúce vyučovacie metódy, vhodné projektové vyučovanie v spolupráci so všeobecnovzdelávacími predmetmi.

Pred začatím výučby je potrebné, aby sa učiteľ dobre oboznámil s celým vzdelávacím obsahom učiva predmetu, aby poznal učivo iných všeobecnovzdelávacích predmetov alebo na strednej škole aj odborných spoločenskovedných predmetov.

Hodnotenie predmetu

Hodnotenie žiakov bude založené na kritériách v každom vzdelávacom výstupe. Cieľom hodnotenia je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky a aké pokroky naopak dosiahol. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce.

Použité budú adekvátne metódy a prostriedky hodnotenia. Hodnotiť sa budú práce po jednotlivých tematických celkoch. Pod prístupom žiaka k vyučovaciemu predmetu rozumieme: nosenie a úpravu pomôcok, vypracovanie domácich úloh a cvičení, aktivitu na hodinách.

Cieľom je ohodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami. Pri hodnotení a klasifikácii budeme vychádzať z metodických pokynov pre hodnotenie a klasifikáciu – Metodický pokyn na hodnotenie č. 22/2011, vydaný MŠ SR v Bratislave.

Kritériá klasifikácie výchovno – vzdelávacích výsledkov žiaka v predmete náboženská výchova

Od školského roku 2010/2011 na základe schválenia v Pedagogickej rade konanej dňa 2. septembra 2010, je predmet náboženská výchova klasifikovaný.

Hodnotenie zo strany učiteľa – poskytuje žiakovi spätnú väzbu v jeho práci a prístupu k vyučovaniu. Hodnotenie musí byť:

a) zrozumiteľné a jednoznačné
b) pedagogicky zdôvodniteľné
c) odborne správne
d) porovnateľné s danými kritériami hodnotenia žiaka
e) vždy doložiteľné, učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka

Hodnotenie žiaka v predmete náboženská výchova

Vo vyučovacom predmete náboženská výchova pri priebežnej klasifikácii učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie (domáce úlohy) riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri súhrnnej klasifikácii hodnotí:

a) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách
b) osvojené kľúčové kompetencie
c) stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
d) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu
e) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese
f) snahu o rozvoj svojich kompetencií

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak žiak dosahuje konkrétne výstupy stanovené vo výkonovom štandarde, očakávané kompetencie a ciele vzdelávania pohotovo, v určenom čase, s výrazným podielom samostatnej práce alebo len s minimálnou pomocou učiteľa. V činnostiach je aktívny, naplno využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje svoju autentickosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa pripravuje a plní zadané úlohy. Pri vyučovaní naplno využíva svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje menšiu mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy v určenom čase dosahuje s malou pomocou učiteľa. V prípade potreby je schopný nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje snahu rozvíjať svoje kompetencie. Vie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má drobné nedostatky. Pri vyučovaní sa snaží naplno využívať svoje schopnosti, možnosti a rezervy.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje nízku mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy dosahuje v dlhšom ako určenom čase a s výraznou pomocou učiteľa. Prejavuje čiastočný záujem o vyučovanie a rozvoj svojej osobnosti. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len čiastočne a preukazuje len malú snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 4 – dostatočný sa udeľuje výnimočne žiakovi, ktorý je na vyučovacích hodinách pasívny, nespolupracuje. Pri riešení teoretických a praktických úloh neprejavuje autentickosť, kreativitu a originalitu. Stanovené výstupy dosahuje len pri výraznej pomoci učiteľa a za oveľa dlhší ako určený čas. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, nedokáže aplikovať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Nevie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie trvalo preukazuje výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len veľmi málo a nepreukazuje takmer žiadnu snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 5 – nedostatočný sa udeľuje celkom výnimočne žiakovi, ktorý proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné. Nedosahuje žiadne stanovené výstupy a to aj pri maximálnej pomoci a snahe učiteľa. Odmieta zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa nepripravuje. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní nevyužíva; snahu pre zlepšenie tohto stavu neprejavuje.

Čo učiteľ náboženstva/náboženskej výchovy nehodnotí?

V školskom vyučovaní predmetu náboženská výchova sa **nehodnotí** účasť na liturgickom slávení v Cirkvi, nakoľko školské vyučovanie náboženstva/náboženskej výchovy je ponuka pre život s Cirkvou a nie kontrola života s Cirkvou. Nehodnotí sa postoj k Bohu, ale k edukačnému procesu v predmete.

Zdroje:

GEMBALOVÁ, A.: *Kritéria klasifikácie (a základné kritéria slovného hodnotenia) výchovno – vzdelávacích výsledkov žiaka v predmete náboženstvo/náboženská výchova.* In: Katolícky učiteľ, č. 1 2009/2010.

Kritériá hodnotenia v predmete náboženská výchova

Známkou hodnotíme:

1. prácu s pracovným zošitom - priebežne
2. vytvorenie projektu – raz za polrok
3. krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok
4. aktivitu na hodine

Prospech žiaka sa klasifikuje týmito stupňami:

1 – výborný
2 – chválitebný
3 – dobrý
4 – dostatočný
5 – nedostatočný

Kritéria hodnotenia projektu:

1. obsah –2 body
2. forma – 2 body
3. prezentácia – 4 body
4. obhajoba – 2 body

celkové hodnotenie:

10 – 9 bodov ....výborný
8 – 7 bodov .....chválitebný
6 – 5 bodov.....dobrý
4 – 3 bodov.....dostatočný
2 – 0 bodov.....nedostatočný

Stupnica pri testoch:

100% - 90%	*výborný*
89,9% - 75%	*chválitebný*
74,9% - 50%	*dobrý*
49,9% - 35%	*dostatočný*
34,9% a menej	*nedostatočný*

Najväčšiu váhu pri klasifikácii má hodnotenie projektu a testu.

Učebné osnovy – Náboženská výchova v 5. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania: sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet náboženská výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom **2015-5129/5980:2-10A0.**

Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne – 33 hodín za školský rok

Boh hovorí človeku 7 hodín
Sväté písmo - posvätná kniha, orientujem sa vo Svätom písme, Evanjeliá
Byzantská misia na území Veľkej Moravy, sv. Cyril a Metod
Žiaci vierozvestcov, sv. Gorazd a sv. Bystrík

Dialóg Boha a človeka 5 hodín
modlitba ako dialóg modlitba ako prosba, nárek, chvála, vďaka tanec, spev, slávenie, mlčanie ako modlitba, miesto a čas modlitby v živote človeka
Modlitba Otče náš

Náš dialóg s Bohom 7 hodín
komunikácia prostredníctvom symbolu náboženské symboly potreba slávenia v živote človeka liturgický rok miesto slávenia – posvätné miesta

Obeta Božieho ľudu 7 hodín
obeta, obetavosť, jej zmysel v živote človeka náboženský význam slova obeta
židovský a kresťanský obetný kult
obeta Ježiša Krista sv. omša
osobná obeta

Dialóg cez službu 7 hodín
Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, kláštorná starostlivosť o chudobných a chorých)
starostlivosť o chudobných a chorých v súčasnej farnosti (charita, Paliatívna starostlivosť)
služba chorým, služba ľudskej rodine a služba Cirkvi a spoločnosti sviatosti služby spoločenstvu (sviatosť manželstva a kňazstva)

Učebné osnovy – Náboženská výchova v 6. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania: sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet náboženská výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom **2015-5129/5980:2-10A0.**

Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne – 33 hodín za školský rok

Pravda ako hodnota **5 hodín**
potreba pravdy Jakub a Ezau
Sila slova – šírenie informácii (pravda v etike, v médiách, zachovanie tajomstva, posudzovanie, čestnosť, ohováranie, osočovanie)
8. Božie prikázanie

Hľadanie pravdy o svete **7 hodín**
Cesty hľadania pravdy v dávnej minulosti
Mýtický obraz sveta
Vedecké hľadanie
pravdy
Stvorenie sveta – biblický príbeh stvorenia, oslava Tvorcu
Ekologické problémy

Hľadanie pravdy o sebe **8 hodín**
Pôvod človeka
Biblický obraz stvorenia človeka (Božia obraz, hodnota každej ľudskej osoby)
Pád človeka (prvotný hriech, hriech)
Hranice človeka (svedomie, pocit viny, mravný zákon)
Sviatosť zmierenia – kresťanská nádej

Ohlasovanie pravdy **5 hodín**
Proroci Ezechiel, Izaiáš
Ježiš Kristus – učiteľ pravdy, podobenstvá
Ohlasovanie pravdy (sv. Peter, sv. Štefan, sv. Pavol)

Konať v pravde **8 hodín**
Zodpovednosť za druhých z pohľadu prirodzenej morálky („zlaté pravidlo“)
Ježišov príkaz lásky (morálky)
Skutky lásky (skutky telesného a duchovného milosrdenstva)
Spravodlivosť a pravda v spoločnosti
Sociálny hriech, zodpovednosť

Učebné osnovy – Náboženská výchova v 7. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania: sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet náboženská výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom **2015-5129/5980:2-10A0.**

Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne – 33 hodín za školský rok

Sloboda človeka **7 hodín**
Chápanie slobody a povolanie k nej
Exodus – cesta k slobode
Hranice slobody – Desatoro
Práva človeka, väzni svedomia, nacizmus, komunizmus
Otroctvo človeka (druhy závislostí ako prejav hriechu)

Sloboda a rozhodnutie **5 hodín**
Slobodné rozhodnutie (nutnosť voľby a jej pravidlá)
Sloboda a zodpovednosť, svedomie
Princípy rozhodovania (autonómna a heteronómna morálka)

Boh oslobodzuje človeka **6 hodín**
Vina a odpustenie vo svetle prirodzenej morálky
Kresťanský pohľad na vinu a odpustenie
Chápanie viny v iných kultúrach a náboženstvách
Kristus oslobodzuje (formy pokánia – sviatostné a mimo sviatostné)

Rešpektovanie vierovyznaní **8 hodín**
Rozdielne cesty hľadania Boha – Hinduizmus, Budhizmus, Islam, Judaizmus
Náboženstvo, sekta
Kresťanstvo – zjavené náboženstvo
Putovanie po ceste predkov – kresťanské korene

Láska ako princíp slobody **7 hodín**
Sloboda a vzťah k autoritám (hierarchia, anarchia, nezávislosť)
Láska ako cesta k slobode – Blahoslavenstvá
Hierarchia Cirkvi (autorita – služba)
Sloboda a prosociálne správanie (angažovanosť v rodine, v Cirkvi)

Učebné osnovy – Náboženská výchova v 8. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania: sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet náboženská výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom **2015-5129/5980:2-10A0.**
Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne – 33 hodín za školský rok

Kto som **5 hodín**
Sebapoznanie (jedinečnosť, objavenie svojej veľkosti)
Zodpovednosť za prijaté dary
Sebaprijatie, komplexy
Sebaúcta

Kto je človek **6 hodín**
Ľudská dôstojnosť
Človek ako muž a žena (úcta k človekovi)
Dôstojnosť muža a ženy, matriarchát, patriarchát
Kresťanské chápanie rovnakej dôstojnosti muža a ženy pred Bohom

Ľudskosť **9 hodín**
Odvrátená tvár ľudskosti (zneužívanie, manipulácia, vojna – v minulosti a dnes, problém „spravodlivých“ vojen)
Otázky o zmysle utrpenia, pochybnosť ako miesto komunikácie,
Boh ukrytý v biede sveta (bol som hladný ....)
Božie kráľovstvo ako kráľovstvo pokoja
Ľudskosť (búranie predsudkov, tolerancia,
Ježišov postoj k ľuďom na okraji
Objavenie ľudskosti (vykúpenie – pozdvihnutie človeka) „Mať“ alebo „byť“
Hodnota práce a dôstojnosť človeka
Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, sociálne učenie Cirkvi)
Utrpenie – sviatosť pomazania chorých

Dôstojnosť a výkon **5 hodín**
„Mať“ alebo „byť“ Hodnota práce a dôstojnosť človeka
Cirkev slabých (etika chudoby a milosrdenstva v Cirkvi, sociálne učenie Cirkvi)
Utrpenie – sviatosť pomazania chorých

Kultúra života **8 hodín**
Kultúra – rozvoj človeka, rozvoj ľudskej spoločnosti
Hodnoty kultúry života a kultúry smrti (liberalizmus – relativizmus hodnôt, konzervativizmus – ochrana hodnôt)
Ľudskosť – kresťanský ideál (kresťanské vzory)

Učebné osnovy – Náboženská výchova v 9. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania: sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet náboženská výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom **2015-5129/5980:2-10A0.**

Rozsah vyučovania predmetu: 1 hodina týždenne – 33 hodín za školský rok

Zodpovednosť **4 hodiny**
Etymológia pojmu zodpovednosť
Život – pozvanie k zodpovednosti (podobenstvo o talentoch)

Zodpovednosť za seba **6 hodín**
Sebarozvoj (sebaocenenie a prijatie)
Potreba životných vzorov
Korekcia mediálnych vzorov (imitovanie vzorov)
Výzva k hľadaniu a odkrývaniu životného zmyslu
Ponuka kresťanských vzorov

Zodpovednosť za svoju vieru **8 hodín**
Prečo veriť? (dôvody pre vieru, dôvody pre neveru)
Poverčivosť – nesprávna forma religiozity
Nebezpečenstvo siekt a ich ponuky dnes
Vyznanie viery - rozhodnutie pre vieru
Reč Cirkvi - metaforická reč dogiem Nová reč Cirkvi – II. vatikánsky koncil
Kresťanská zrelosť (sviatostný život)

Zodpovednosť za budovanie vzťahov **6 hodín**
Túžba po presiahnutí seba (ontologická potreba lásky človeka k človeku a človeka k Bohu)
Vzťahy muž a žena (Pieseň piesní)
Priateľstvo a láska Ideál rodiny a pseudorodina
Medzigeneračné vzťahy

Zodpovednosť za svet v ktorom žijem **9 hodín**
Ekológia a zodpovednosť Gn 1,28-29 (globálne problémy)
Angažovanosť kresťana v spoločnosti (politika, štátny režim)
Úloha Cirkvi v spoločnosti
Kresťanské denominácie na Slovensku
Ekumenizmus

Prierezové témy Náboženská výchova

Ročník: piaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Dialóg Boha a človeka, Náš dialóg s Bohom, Obeta Božieho ľudu, Dialóg cez službu
Environmentálna výchova	
Mediálna výchova	Dialóg cez službu
Multikultúrna výchova	Boh hovorí k človeku, Náš dialóg s Bohom, Obeta Božieho ľudu
Ochrana života a zdravia	
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Dialóg cez službu

Ročník: šiesty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Pravda ako hodnota, Hľadanie pravdy o sebe, Ohlasovanie pravdy, Konať v pravde
Environmentálna výchova	Hľadanie pravdy o svete
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	Ohlasovanie pravdy
Ochrana života a zdravia	
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Hľadanie pravdy o sebe

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Sloboda človeka, Sloboda a rozhodnutie, Boh oslobodzuje človeka, Rešpektovanie vierovyznaní, Láska ako princíp slobody
Environmentálna výchova	Sloboda a rozhodnutie
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	Sloboda človeka, Rešpektovanie vierovyznaní, Láska ako princíp slobody
Ochrana života a zdravia	
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	

Ročník : ôsmy

Prierezová téma	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Kto som, Kto je človek, Ľudskosť, Dôstojnosť a výkon, Kultúra života
Enviromentálna výchova	Dôstojnosť a výkon
Mediálna výchova	Kto som, Kto je človek, Kultúra života
Multikultúrna výchova	Kto je človek, Ľudskosť, Dôstojnosť a výkon, Kultúra života
Ochrana života a zdravia	Ľudskosť
Výchova k rodičovstvu a manželstvu	Kto je človek, Kultúra života

Ročník : deviaty

Prierezová téma	Téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Zodpovednosť, Zodpovednosť za seba, Zodpovednosť za svoju vieru, Zodpovednosť za budovanie vzťahov, Zodpovednosť za svet v ktorom žijem
Enviromentálna výchova	Zodpovednosť za svet v ktorom žijem
Mediálna výchova	Zodpovednosť za seba
Multikultúrna výchova	Zodpovednosť za svet v ktorom žijem
Ochrana života a zdravia	Zodpovednosť, Zodpovednosť za svet v ktorom žijem
Výchova k rodičovstvu a manželstvu	Zodpovednosť za budovanie vzťahov

ETICKÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hlavnou funkciou povinne voliteľného predmetu etická výchova v nižšom strednom vzdelávaní je osobnostný a sociálny rozvoj žiakov s vlastnou identitou a hodnotovou orientáciou, v ktorej významné miesto zaujíma prosociálne správanie. Pri plnení tohto cieľa sa primárne využíva zážitkové učenie, riadený rozhovor, diskusia, simulačné hry, ktoré popri informáciách účinne rozvíjajú mravný úsudok, rozlišovanie dobra od zla, orientáciu v etických dilemách dnešnej spoločnosti. Jej súčasťou je rozvoj sociálnych spôsobilostí ako napr. otvorená komunikácia, empatia, asertivita, pozitívne hodnotenie iných a pod. Podieľa sa na primárnej prevencii porúch správania a učenia. Žiaci sú vedení k harmonickým a stabilným vzťahom v rodine, v kolektíve spolužiakov i v iných sociálnych skupinách.

V nižšom strednom vzdelávaní vedieme žiakov k reflexii a prehodnocovaniu svojho správania i správania iných, vzhľadom na cieľovú rovinu etickej výchovy, ktorou je sociálne rozvinutý človek a spolupracujúce spoločenstvo. Preto sa etická výchova javí ako predmet, ktorý pripravuje pôdu pre ostatné výchovy, ktoré súvisia s uplatnením sa nielen v konkrétnych osobných vzťahoch žiaka, ale aj v jeho pripravenosti žiť pre spoločné dobro s inými ľuďmi a pre iných.

Vzdelávací program pre predmet etická výchova má svoje špecifiká. Jedným z nich je rozvíjanie komunikačných a sociálnych spôsobilostí, ktoré sa orientujú na postoje k životným situáciám a ku konkrétnym prejavom prosociálneho správania. Nadobudnuté vedomosti, spôsobilosti a zručnosti sú predpokladom kritického myslenia, diskusie a hodnotiacich postojov. V etickej výchove sa stávajú prostriedkom, od ktorého sa odvíja požadované správanie.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- osvoja si základné postoje, ktoré podmieňujú kultivované medziľudské vzťahy,
- nadobudnú spôsobilosť na pochopenie a rešpektovanie najvyššej hodnoty, ktorou je život človeka a všetko, čo vedie k jeho rozvoju,
- získajú spôsobilosti, ktorými posilnia sebaúctu a hodnotenie iných,
- získajú spôsobilosti pri vyjadrovaní svojich citov a nadobudnú úctu k citovému životu iných,
- naučia sa participovať na živote spoločnosti (triedy, školy, regiónu, klubu, mesta),
- zdôvodnia dôležitosť nezávislosti od vecí, drog, médií,
- naučia sa kriticky myslieť, kultivovane diskutovať a akceptovať názory iných,
- ocenia prvky prosociálneho správania v rodine, v žiackom kolektíve i v iných sociálnych skupinách,
- nadobudnú spôsobilosť pochopiť svoju sexuálnu identitu, hodnotu priateľstva, lásky, manželstva a rodiny,

- osvoja si pozitívny postoj k postihnutým, chorým a iným ľuďom, ktorí potrebujú zvýšené porozumenie a pomoc,
- zdôvodnia dôležitosť stanovenia si životných cieľov, etických hodnôt a zachovávania spoločensky uznávaných noriem.

Metódy, formy a postupy vyučovania

V etickej výchove viac ako v ostatných predmetoch sa dá využiť komunikačné a zážitkové učenie. Preto hlavnými formami v rámci expozičných, motivačných metód budú: **simulované, inscenované a modelové situácie, ktoré si žiaci budú môcť pretransformovať do osobného života.**
Okrem daných metód a foriem budeme priebežne spolupracovať s CPPPaP v našom meste, s policajným zborom a inými inštitúciami zaoberajúcimi sa činnosťou mladých ľudí. Zároveň sa budeme naďalej zapájať do projektov PEER, Cesta k emocionálnej zrelosti, ...

Kritéria hodnotenia (a základné kritéria slovného hodnotenia) výchovno- vzdelávacích výsledkov žiaka v predmete etická výchova

Hodnotenie zo strany učiteľa – poskytuje žiakovi spätnú väzbu v jeho práci a prístupu k vyučovaniu. Hodnotenie musí byť:

f) zrozumiteľné a jednoznačné
g) pedagogicky zdôvodniteľné
h) odborne správne
i) porovnateľné s danými kritériami hodnotenia žiaka
j) vždy doložiteľné, učiteľ vedie evidenciu o každom hodnotení žiaka

Hodnotenie žiaka v predmete etická výchova
Vo vyučovacom predmete etická výchova pri priebežnom hodnotení učiteľ hodnotí očakávané výstupy stanovené vo výkonovom štandarde v príslušnom ročníku, alebo v cieľoch učebných osnov, prípravu na vyučovanie (domáce úlohy) riešenie teoretických a praktických úloh.
Pri súhrnnom hodnotení sa berú do úvahy:

g) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách
h) osvojené kľúčové kompetencie
i) stupeň tvorivosti a samostatnosti prejavu
j) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu
k) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese
l) snahu o rozvoj svojich kompetencií

Stupňom 1 – výborný sa žiak hodnotí, ak žiak dosahuje konkrétne výstupy stanovené vo výkonovom štandarde, očakávané kompetencie a ciele vzdelávania pohotovo, v určenom čase, s výrazným podielom samostatnej práce alebo len s minimálnou pomocou učiteľa. V činnostiach je aktívny, naplno využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických

a praktických úloh preukazuje svoju autentickosť, kreativitu a originalitu. V prípade potreby je schopný v plnej miere nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Má záujem a snahu o rozvíjanie svojich kompetencií. Vie pohotovo zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a aktívne vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa pripravuje a plní zadané úlohy. Pri vyučovaní naplno využíva svoje schopnosti a možnosti.

Stupňom 2 – chválitebný sa žiak hodnotí, ak je v činnostiach aktívny, využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje menšiu mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy v určenom čase dosahuje s malou pomocou učiteľa. V prípade potreby je schopný nachádzať a používať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Prejavuje snahu rozvíjať svoje kompetencie. Vie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má drobné nedostatky. Pri vyučovaní sa snaží naplno využívať svoje schopnosti a možnosti.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak hodnotí, ak je v činnostiach skôr pasívny, málo využíva svoje osobné predpoklady. Pri riešení teoretických a praktických úloh preukazuje nízku mieru autentickosti, kreativity a originality. Stanovené výstupy dosahuje v dlhšom ako určenom čase a s výraznou pomocou učiteľa. Prejavuje čiastočný záujem o vyučovanie a rozvoj svojej osobnosti. Jeho vedomosti a zručnosti sú obmedzené, s problémami aplikuje medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Ťažšie zaujíma postoj k požadovaným záležitostiam a s problémami vyjadruje svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie a plnenie zadaných úloh má výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len čiastočne a preukazuje len malú snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 4 – dostatočný sa udeľuje výnimočne žiakovi, ktorý je na vyučovacích hodinách pasívny, nespolupracuje. Pri riešení teoretických a praktických úloh neprejavuje autentickosť, kreativitu a originalitu. Stanovené výstupy dosahuje len pri výraznej pomoci učiteľa a za oveľa dlhší ako určený čas. Jeho vedomosti a zručnosti sú veľmi obmedzené, nedokáže aplikovať medzipredmetové vzťahy a súvislosti. Nevie zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Jeho príprava na vyučovanie trvalo preukazuje výrazné nedostatky. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní využíva len veľmi málo a nepreukazuje takmer žiadnu snahu pre zlepšenie tohto stavu.

Stupeň 5 – nedostatočný sa udeľuje celkom výnimočne žiakovi, ktorý proklamatívne ignoruje výučbu, odmieta spolupracovať, jeho vedomosti a zručnosti sú nedostatočné. Nedosahuje žiadne stanovené výstupy a to aj pri maximálnej pomoci a snahe učiteľa. Odmieta zaujať postoj k požadovaným záležitostiam a vyjadriť svoj vlastný názor. Na vyučovanie sa nepripravuje. Svoje schopnosti, možnosti a rezervy pri vyučovaní nevyužíva; snahu pre zlepšenie tohto stavu neprejavuje.

Odporúčania k hodnoteniu žiakov:
Hodnotenie žiaka nesmie slúžiť ako hodnotenie názorov žiaka a jeho správania sa na hodinách etickej výchovy

Kritéria hodnotenia:

Známkou hodnotíme:

1. vytvorenie projektu – raz za polrok
2. krátke overenie vedomostí formou testu – raz za štvrťrok
3. aktivitu na hodine
4. vypracovanie rôznych referátov, prehľadu aktualít z médií

Kritériá hodnotenia projektov a prezentácií:

1. Forma 10 b
   - členenie projektu (prehľadnosť, účelnosť, logická nadväznosť),
   - gramatika,
   - štýl,
   - dodržanie formálnych náležitostí

2. Obsah 10 b
   - informatívnosť projektu (pravdivosť, kvantita, pestrosť informácií, vernosť téme),
   - kreativita (tvorivé spracovanie informácií, úroveň argumentácie, pochopenie problematiky, práca počas konzultácií)

3. Prezentácia 10 b
   - formálna stránka (vystupovanie, oblečenie),
   - technická stránka prezentácie,
   - obsahová stránka.

4. Obhajoba 10 b
   - orientácia v téme,
   - úroveň argumentácie.

Hodnotenie testov, písomných prác, projektov a prezentácií:

100 %– 90% **1**
89 %– 75% **2**
74 %– 50% **3**
49 %– 25% **4**
24 %– 0% **5**

Učebné zdroje

Na hodinách ETV budeme čerpať z učebnice Etická výchova pre 5. roč. autorov Piovarčiová, Gogolová a kol., doplnkovú učebnicu Ako poznám sám seba autorov Kašparová a kol., Etickú výchovu od R.R.Olivariho, dostupné informácie z masmédií.
Na hodinách EV budeme čerpať z učebnice Etická výchova pre 6. roč. autorov Piovarčiová, Gogolová a kol., doplnkovú učebnicu Ako poznám sám seba autorov Kašparová a kol., Etickú výchovu od R.R.Olivariho, dostupné informácie z masmédií.
Na hodinách EV budeme čerpať z učebnice Etická výchova pre 7. roč. Darina Macáková, doplnkovú učebnicu Ako poznám sám seba autorov Kašparová a kol., Etickú výchovu od R.R.Olivariho, dostupné informácie z masmédií
Na hodinách EV budeme čerpať z učebnice Etická výchova pre . 8. Darina Macáková, doplnkovú učebnicu Ako poznám sám seba autor, Zakázané ovocie najviac chutí, Didaktis, Mgr. Kveta Slyšková, Drogová závislosť a prevencia, Jaroslav Stančiak, Jozef Novotný

Medzipredmetové vzťahy.

Na hodinách etickej výchovy budeme využívať poznatky najmä z predmetov dejepis, občianska náuka, náboženská výchova, biológia a iné. Zručnosti získané na hodinách etickej výchovy žiaci môžu využívať na iných predmetoch, no najmä v reálnom živote.
Všetky témy sú vzájomne poprepájané, navzájom na seba nadväzujú, súčasťou hodín ETV sú aj návštevy kultúrno - spoločenských podujatí, vychádzky do mesta – prírody.

Prierezové témy.

Na hodinách etickej výchovy sa uplatňujú enviromentálna výchova, mediálna výchova, multikultúrna výchova, výchova k rodičovstvu a manželstvu sú priebežne zaraďované počas školského roka, prispievajú ku komplexnému rozvoju osobnosti.

Obsah vzdelávania pre 5. ročník
Časová dotácia: 1 h / týždeň / 33 h/rok
Otvorená komunikácia (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ objasniť pravidlá otvorenej komunikácie, ✓ identifikovať na príkladoch prejavy neverbálnej komunikácie, ✓ ovládať základné komunikačné zručnosti, ✓ identifikovať komunikačné šumy a prekážky, ✓ diskutovať o problémoch komunikácie v triede,	komunikácia, druhy a úrovne verbálna a neverbálna komunikácia úrovne komunikácie komunikačné zručnosti komunikačné šumy a prekážky

Poznanie a pozitívne hodnotenie seba (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetliť pojmy – sebaúcta, sebahodnotenie, sebaovládanie, ✓ identifikovať prvky podporujúce sebaúctu, ✓ zhodnotiť svoje silné a slabé stránky, ✓ vysvetliť vzťah medzi sebaúctou a sebaovládaním,	sebapoznanie a sebaúcta prvky podporujúce sebaúctu sebaovládanie, sebahodnotenie sebapoznanie a osobnostný rozvoj akceptácia slabých stránok a rozvoj silných stránok

Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých (9 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdôvodniť potrebu poznania pre pozitívne hodnotenie iných, ✓ vyjadriť formy a príklady pozitívneho hodnotenia iných, ✓ napísať list osobe, v ktorom vyjadrí obdiv a poďakovanie, ✓ vyjadriť pochvalu,	pozitívne hodnotenie iných formy pochvaly a uznania pozitívne hodnotenie v záťažových situáciách renatalizácia

Tvorivosť v medziľudských vzťahoch (5 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vymedziť faktory podporujúce tvorivosť, ✓ vysvetliť miesto tvorivosti v medziľudských vzťahoch, ✓ vymyslieť spôsoby riešenia problémových situácií v triede, ✓ určiť znaky tvorivého človeka,	tvorivosť a iniciatíva faktory tvorivosti tvorivosť v medziľudských vzťahoch

Etické aspekty ochrany prírody (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdôvodniť osobnú zodpovednosť každého človeka za životné prostredie, ✓ napísať úvahu o svojom vzťahu k prírode, ✓ vytvoriť projekt ochrany prírody v miestnej lokalite, ✓ realizovať konkrétne žiacke ochranárske aktivity.	Ekosystém vnímanie prírody ľudská činnosť a životné prostredie zodpovednosť za prírodu

Vyhodnotenie celoročnej práce na ETV, opakovanie učiva 5.ročníka/1 VH

Počas školského roka je možné tento vzdelávací program prispôsobiť aktuálnym požiadavkám a potrebám, na vyučovacích hodinách sa žiaci môžu zúčastniť rôznych kultúrno - spoločenských podujatí, pomáhať s prípravou rôznych podujatí organizovaných školou alebo inou inštitúciou, taktiež v rámci ETV sa žiaci zapájajú do rôznych akcií.

Obsah vzdelávania pre 6. ročník
Časová dotácia: 1 h / týždeň / 33 h/rok
Identifikácia a vyjadrovanie citov (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ pomenovať city zodpovedajúce prežívaniu pohody a nepohody, ✓ uviesť príklady vplyvu citov na zdravie človeka, ✓ zahrať scénku s vyjadrením rôznych emocionálnych stavov, ✓ rozlíšiť kultivovanosť a nekultivovanosť vo vyjadrovaní citov, ✓ zahrať formou scénky spôsob vyjadrenia citov spojených s nepohodou,	city základné delenie citov city a zdravie city a výkonnosť kultivované vyjadrovanie citov

Kognitívna a emocionálna empatia (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetliť pojem empatia a jej dôležitosť v medziľudských vzťahoch, ✓ vysvetliť, čo ovplyvňuje empatiu, ✓ používať prvky aktívneho počúvania v komunikácii, ✓ diskutovať o dôvodoch empatie pri riešení problémov,	empatia faktory ovplyvňujúce empatiu empatia v modelových situáciách počúvanie a empatia

Asertívne správanie (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ rozlíšiť pasívne, agresívne a asertívne správanie, ✓ predviesť v scénkach ukážky jednotlivých druhov správania, ✓ použiť asertívne techniky v modelových situáciách, ✓ vysvetliť podstatu asertívnych práv, ✓ použiť v bežnej komunikácii prvky asertívneho správania,	asertivita typy správania: pasívne, agresívne a asertívne, ich výhody a nevýhody asertívne techniky a ich použitie asertívne práva a ich použitie

Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre (5 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetliť pojmy: vzor, model, idol, ideál, ✓ rozlíšiť pozitívne a negatívne vzory historických postáv, ✓ analyzovať vlastnosti zobrazených vzorov, ✓ posúdiť, ktoré vlastnosti vzoru je vhodné si osvojiť, ✓ diskutovať o morálnych dilemách,	vzor, model, idol, ideál vzory správania v histórii literárne vzory filmoví hrdinovia dobro a zlo

Pozitívne vzory v každodennom živote (5 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ uviesť rozdiel medzi reálnymi a zobrazenými vzormi, ✓ vysvetliť dôležitosť prosociálnych vzorov, ✓ identifikovať pozitívne vzory vo svojom okolí, ✓ zhodnotiť dôležitosť prítomnosti vzorov vo svojom živote, ✓ posúdiť dôsledok vlastného správania pre iných, najmä mladších,	reálne vzory správania verejné vzory správania anonymné prosociálne vzory

Prosociálne správanie (5 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetliť prosociálne správanie a jeho druhy, ✓ uviesť príklady prosociálnych ľudí vo svojom okolí, ✓ vysvetliť vzťah empatie a prosociálneho správania, ✓ prejaviť konkrétnu pomoc spolužiakom, ✓ zhodnotiť, v akých sociálnych projektoch by mohol participovať.	prosociálne správanie a jeho druhy (pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca) fyzická a psychická pomoc empatia v prosociálnom správaní spolupráca na sociálnych projektoch

Témy sú vzájomne neoddeliteľné, súčasťou vyučovacích hodín je aj návšteva rôznych kultúrno - spoločenských podujatí, vychádzky do mesta, sociálno – psychologický výcvik, realizácia rôznych projektov a programov.

Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 1 h / týždeň / 33 h/rok
Objavovanie vlastnej jedinečnosti a identity (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ zdôvodniť význam poznania silných a slabých stránok osobnosti, ✓ vystihnúť svoje silné a slabé stránky, ✓ dokázať vyjadriť svoj názor, ✓ prejaviť sebaúctu a zdravé sebavedomie,	dôstojnosť ľudskej osoby sebaúcta, zdravé sebavedomie sebaprijatie úcta k iným

Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory (5 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdôvodniť význam asertivity v každodennom živote, ✓ charakterizovať asertívne techniky, ✓ vysvetliť pojem manipulácia a asertívne právo, ✓ simulovať príklady presadenia sa v rôznych situáciách, ✓ prezentovať príklady riešenia konfliktov,	asertivita asertívne techniky, asertívne práva, manipulačné povery manipulácia a tlak skupiny

Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ formulovať zásady prosociálneho správania, ✓ vysvetliť vzťah asertivity a prosociálneho správania, ✓ opísať pojmy: vlastná identita, rešpekt, nezávislosť, ponúkanie a prijímanie slobody, vernosť záväzkom, ✓ zdôvodniť potrebu zodpovednej slobody v živote jednotlivca, ✓ diskutovať o prosociálnom správaní v triednom kolektíve, ✓ konkretizovať rôzne prejavy rešpektu,	nezávislosť a rešpekt identita osobnosti a jej rozvoj sloboda, zodpovednosť, vernosť – vytrvalosť prijatie záväzkov tolerancia a rešpekt

Etické aspekty vzťahu vo vlastnej rodine (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vymedziť vlastné práva a povinnosti v rodine, ✓ vysvetliť potrebu pozitívneho hodnotenia, empatie, asertivity a tvorivosti v rodinnom prostredí, ✓ realizovať projekt – „jeden deň v mojej rodine“, ✓ diskutovať o možnostiach prosociálneho správania v rodine, ✓ naplánovať si konkrétnu iniciatívu na budovanie vzťahov v rodine,	rodina, v ktorej žijem komunikačné zručnosti v rodine sociálne zručnosti v rodine tolerancia a rešpektovanie autority súrodenecké vzťahy

Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdôvodniť potrebu vnímania sexuality ako hodnoty, ✓ diskutovať o otázkach sexuality slobodne a s úctou, ✓ prejaviť pozornosť a empatiu voči opačnému pohlaviu, ✓ vysvetliť počatie a prenatálny život človeka, ✓ rozlíšiť medzi pohlavnou zrelosťou a pripravenosťou stať sa rodičom, ✓ zhodnotiť význam priateľstva a lásky medzi mužom a ženou, ✓ vysvetliť príčiny a riziká predčasného sexu, ✓ opísať prejavy, príčiny a dôsledky pohlavných chorôb a AIDS, ✓ poukázať na dôležitosť osobného vzťahu k sexuálnemu partnerovi,	sexuálna identita vzťahy medzi chlapcami a dievčatami priateľstvo a láska počatie a prenatálny život človeka pohlavná zrelosť a pripravenosť na rodičovstvo predčasný sex pohlavné choroby a AIDS sexualita – súčasť integrity človeka

Vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným ľuďom (4 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ prejaviť pochopenie pre starých a chorých ľudí, ✓ zdôvodniť potrebu komunikácie s nimi, ✓ diskutovať o prínose starých, chorých a postihnutých ľudí pre spoločnosť, ✓ navrhnúť projekt osobnej účasti ľuďom odkázaným na pomoc.	sociálna empatia vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným obmedzenia a prednosti v chorobe a v starobe odlišnosti a generačné rozdiely

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 1 h / týždeň / 33 h/rok

Zdroje etického poznania ľudstva (7 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ uviesť hlavné zdroje etiky, ✓ vymenovať niektoré mravné hodnoty, ✓ vysvetliť, na čo slúžia mravné normy, ✓ vysvetliť význam svedomia, ✓ vymenovať príklady pozitívnych vzorov z dejín a literatúry, ✓ porovnať etický odkaz náboženstiev, ✓ diskutovať o aktuálnych etických problémoch v spoločnosti,	zdroje etiky mravné hodnoty a mravné normy hodnotová orientácia, rebríček hodnôt svedomie etika a náboženstvá aktuálne etické problémy v spoločnosti

Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota (8 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetliť spôsoby starostlivosti o zdravie svoje a iných, ✓ identifikovať prejavy zdravého životného štýlu, ✓ vysvetliť dôsledky nesprávnej životosprávy, ✓ diskutovať o etických problémoch súčasnosti, ✓ rozlíšiť medzi etickým a neetickým konaním človeka,	život a zdravie ako hodnota starostlivosť o zdravie, psychohygiena zdravý životný štýl profesijná etika etika a rozvoj technológií etika a ekológia etické problémy doby – eutanázia, génová manipulácia, trest smrti, interrupcia

Ekonomické hodnoty a etika (10 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ určiť formy vlastníctva, ✓ diskutovať o vzťahu k peniazom, ✓ vysvetliť pojem konzumizmus, ✓ analyzovať prejavy a dôsledky sociálnej nerovnosti, ✓ zhodnotiť význam solidarity, ✓ posúdiť potrebu pomoci slabším, ✓ vystihnúť negatívne prvky reklamy, ✓ vysvetliť zásady ochrany spotrebiteľa na konkrétnych príkladoch zo života,	vlastníctvo peniaze – „cieľ, alebo prostriedok?“ materiálne a nemateriálne hodnoty konzumná spoločnosť sociálna nerovnosť ekonomické cnosti solidarita, dobrovoľníctvo, charita reklama a manipulácia zákazníkov ochrana spotrebiteľa

Dobré meno a pravda ako etické hodnoty (8 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ zdôvodniť potrebu pravdy v živote človeka, ✓ vysvetliť význam tajomstva a utajovaných skutočností, ✓ pomenovať význam poznania a poznávania v živote človeka, ✓ zdôvodniť význam rešpektovania cti a dobrého mena, ✓ diskutovať o dôležitosti vzdelávania, ✓ zostaviť si konkrétny plán efektívneho zvládnutia školských úloh.	poznanie pravda ako etická hodnota kritické myslenie, argumentácia pravda a lož, etické dilemy tajomstvo dobré meno jednotlivca i spoločenstva poznanie a úsilie poznávať

Témy sú vzájomne neoddeliteľné, súčasťou vyučovacích hodín je aj návšteva rôznych kultúrno - spoločenských podujatí, vychádzky do mesta, sociálno – psychologický výcvik, realizácia rôznych projektov a programov.

Učebné osnovy –Etická výchova v 5.ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania: sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet Etická výchova, schváleného ako súčasť ŠVP pre prvý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:1 VH týždenne - 33 VH za školský rok

Otvorená komunikácia – 7 hodín

Komunikácia, druhy a úrovne ,Verbálna a neverbálna komunikácia, Úrovne komunikácie, Komunikačné zručnosti ,Komunikačné šumy a prekážky

Poznanie a pozitívne hodnotenie seba-7 hodín

Sebapoznanie a sebaúcta, Prvky podporujúce sebaúctu, Sebaovládanie, sebahodnotenie, Sebapoznanie a osobnostný rozvoj, Akceptácia slabých stránok a rozvoj silných stránok

Poznanie a pozitívne hodnotenie druhých – 5 hodín

Pozitívne hodnotenie iných ,Formy pochvaly a uznania, Pozitívne hodnotenie v záťažových situáciách, Renatalizácia

Tvorivosť v medziľudských vzťahoch – 7 hodín
Tvorivosť a iniciatíva, Faktory tvorivosti, Tvorivosť v medziľudských vzťahoch

Etické aspekty ochrany prírody - 7 hodín

Ekosystém, Vnímanie prírody, Ľudská činnosť a životné prostredie, Zodpovednosť za prírodu

Použité prierezové témy:
Multikultúrna výchova, Mediálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Finančná gramotnosť, Environmentálna výchova,

Učebné osnovy – Etická výchova 6.ročník základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet biológia, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:
1VH týždenne –33VH za školský rok

Identifikácia a vyjadrovanie citov 5 hodín

-city ,základné delenie citov ,city a zdravie ,city a výkonnosť, kultivované vyjadrovanie citov

Kognitívna a emocionálna empatia 4 hodiny

-empatia ,faktory ovplyvňujúce empatiu, empatia v modelových situáciách, počúvanie a empatia

Asertívne správanie 6 hodín

-asertivita ,typy správania: pasívne, agresívne a asertívne, ich výhody a nevýhody, asertívne techniky a ich použitie, asertívne práva a ich použitie

Pozitívne vzory správania v histórii a v literatúre 7 hodín

- vzor, model, idol, ideál, vzory správania v histórii, literárne vzory, filmoví hrdinovia dobro a zlo

Pozitívne vzory v každodennom živote 3 hodiny

-reálne vzory správania, verejné vzory správania ,anonymné prosociálne vzory

Prosociálne správanie 8 hodín

- prosociálne správanie a jeho druhy (pomoc, darovanie, delenie sa, spolupráca), fyzická a psychická pomoc, empatia v prosociálnom správaní, spolupráca na sociálnych projektoch –

Použité prierezové témy: Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova

Učebné osnovy –Etická výchova 7.ročník základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet biológia, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

1 VH týždenne – 33 VH za školský rok

Objavovanie vlastnej jedinečnosti a identity: 4 hodiny

Dôstojnosť ľudskej osoby sebaúcta, zdravé sebavedomie, sebaprijatie úcta k iným

Byť sám sebou, vedieť obhájiť svoje práva a názory: 5 hodín

Asertivita asertívne techniky, asertívne práva, manipulačné povery manipulácia a tlak skupiny

Prosociálnosť ako zložka vlastnej identity: 5 hodín

Nezávislosť a rešpekt, identita osobnosti a jej rozvoj, sloboda, zodpovednosť, vernosť – vytrvalosť prijatie záväzkov, tolerancia a rešpekt

Etické aspekty vzťahu vo vlastnej rodine: 6 hodín

Rodina, v ktorej žijem, komunikačné zručnosti v rodine, sociálne zručnosti v rodine, tolerancia a rešpektovanie autority, súrodenecké vzťahy

Etické aspekty integrovania sexuálnej zrelosti do kontextu osobnosti: 8 hodín

Sexuálna identita, vzťahy medzi chlapcami a dievčatami, priateľstvo a láska, počatie a prenatálny život človeka, pohlavná zrelosť a pripravenosť na rodičovstvo, predčasný intímny život, pohlavné choroby a AIDS, sexualita – súčasť integrity človeka

Vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným ľuďom: 5 hodín

Sociálna empatia, vzťah k chorým, starým, zdravotne a sociálne znevýhodneným , obmedzenia a prednosti v chorobe a v starobe, odlišnosti a generačné rozdiely

Použité prierezové témy: Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova

Učebné osnovy – Etická výchova 8.ročník základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet biológia, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

1VH týždenne –33VH za školský rok

Zdroje etického poznanie ľudstva: 7 hod

-etika, mravné hodnoty a normy, svedomie- pozitívne vzory(príklad zrelých osobností), literatúra, náboženstvo, umenie a ľudová slovesnosť

Život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota: 6 hod

-ochrana života a starostlivosť o zdravie ako etický problém základy duševnej hygieny niektoré problémy lekárskej etiky (eutanázia, génová manipulácia)

Ekonomické hodnoty a etika: 14 hod

- vlastníctvo a peniaze ako prostriedok a ako cieľ, primárna orientácia na peniaze a materiálne dobrá ako jeden z deštrukčných prvkov ľudského života (materializmus, konzumizmus), reklama- jej ciele a metódy, dešifrovanie, manipulácií konzumizmu a orientácia na rozvoj celého človeka, ekonomické cnosti- sporivosť, podnikavosť, umenie hospodáriť, svojpomoc, solidarita, pomoc sociálne slabším, poctivosť, ochrana spotrebiteľa

Dobré meno a pravda ako etické hodnoty: 6 hod

-poznanie a pravda ako etické hodnoty, pravda a lož, tajomstvo, je vždy nesprávne nepovedať pravdu, česť, dobré meno, ublíženie na cti

Prierezové témy: Ochrana života a zdravia, Osobnostný a sociálny rozvoj, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Finančná gramotnosť

Prierezové témy Etická výchova

Ročník: piaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Vnímanie iných ľudí, počúvanie, zážitkové učenie, komunikácia a jej formy
Environmentálna výchova	Vnímanie prírody, úcta k všetkým formám života, zbery, triedenie, úprava ŽP
Mediálna výchova	pozitívne hodnotenie iných
Multikultúrna výchova	Identifikácia citov k menšinám
Ochrana života a zdravia	
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	

Ročník: šiesty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Ja, my, naše plány, odolať tlaku skupiny, riešenie konfliktu, vyjadrovanie a delenie citov
Environmentálna výchova	Zbery, triedenie, úprava ŽP
Mediálna výchova	pozitívne vzory správania sa v histórii a v každodennom živote
Multikultúrna výchova	pozitívne vzory správania sa v histórii a v každodennom živote
Ochrana života a zdravia	
Výchova k rodičovstvu a manželstvu	

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Priateľstvo a láska, môj budúci partner
Environmentálna výchova	Zbery, triedenie, úprava ŽP
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	Zázrak života, etický aspekt v rodine
Ochrana života a zdravia	Pohlavné choroby, vzťah k postihnutým
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Ekonomické hodnoty a etika, pravda a lož, život, telesné a duševné zdravie ako etická hodnota
Environmentálna výchova	Zbery, triedenie, úprava ŽP
Mediálna výchova	Vplyv médií na človeka
Multikultúrna výchova	Etický aspekt manželstva medzi kultúrami
Ochrana života a zdravia	Zdravý životný štýl, ochrana ŽP
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Pohlavná zrelosť

5. VZDELÁVACIA OBLASŤ MATEMATIKA A PRÁCA S INFORMÁCIAMI

MATEMATIKA

Hodinová dotácia

Matematika	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Spolu
ŠVP	4	4	4	4	5	21
ŠkVP	1	1	1	1		4
Spolu	5	5	5	5	5	25

V **5. ročníku** je obsah predmetu matematika členený **do piatich** tematických celkov:

Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión 30 hodín

Počtové výkony s prirodzenými číslami 50 hodín

Geometria a meranie 32 hodín

Súmernosť v rovine (osová a stredová) 10 hodín

Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie 10 hodín

V **6. ročníku** je obsah predmetu matematika členený **do šiestich** tematických celkov:

Počtové výkony s prirodzenými číslami , deliteľnosť - 16 hodín

Desatinné čísla , počtové výkony (operácie) s desatinnými číslami - 47 hodín

Obsah obdĺžnika , štvorca a pravouhlého trojuholníka v desatinných číslach , jednotky obsahu – 20 hodín

Uhol a jeho veľkosť , operácie s uhlami – 21 hodín

Trojuholník , zhodnosť trojuholníkov - 17 hodín

Kombinatorika v kontextových úlohách - 11hodín

V **7. ročníku** je obsah predmetu matematika členený **do piatich** tematických celkov:

Zlomky , počtové výkony so zlomkami , kladné racionálne čísla - 37 hodín

Percentá , promile - 25 hodín

Kváder a kocka , ich objem a povrch v desatinných číslach , premieňanie jednotiek objemu - 30 hodín

Pomer , priama a nepriama úmernosť – 30 hodín

Kombinatorika - 10hodín

Vo vyučovacom predmete matematika sa zvyšuje v iŠkVP časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu týždenne, t.j. 33hodín ročne, ktoré sa využijú na riešenie súhrnných cvičení po tematických celkoch a na opakovanie učiva na úvod a koniec školského roka.

Predmet matematika v nižšom strednom vzdelávaní je prioritne zameraný na budovanie základov matematickej gramotnosti a na rozvíjanie kognitívnych oblastí – vedomosti (ovládanie faktov, postupov), aplikácie (používanie získaných vedomostí na riešenie problémov reálneho života), zdôvodňovanie (riešenie zložitejších problémov, ktoré vyžadujú širšie chápanie súvislostí a vzťahov).

Vyučovanie matematiky musí byť vedené snahou umožniť žiakom, aby získavali nové vedomosti špirálovite, vrátane opakovania učiva na začiatku školského roku, s **výrazným zastúpením propedeutiky**, prostredníctvom riešenia úloh s rôznorodým kontextom, aby tvorili jednoduché hypotézy a skúmali ich pravdivosť, vedeli používať rôzne spôsoby reprezentácie matematického obsahu (text, tabuľky, grafy, diagramy), rozvíjali svoju schopnosť orientácie v rovine a priestore. Má napomôcť rozvoju ich algoritmického myslenia, schopnosti pracovať s návodmi a tvoriť ich. Vyučovanie by malo viesť k budovaniu vzťahu medzi matematikou a realitou, k získavaniu skúseností s matematizáciou reálnej situácie a tvorbou matematických modelov. Matematika na 2. stupni ZŠ sa podieľa na rozvíjaní schopností žiakov používať prostriedky IKT na vyhľadávanie, spracovanie, uloženie a prezentáciu informácií. Použitie vhodného softvéru by malo uľahčiť niektoré namáhavé výpočty alebo postupy a umožniť tak sústredenie sa na podstatu riešeného problému. Obsah vzdelávania je spracovaný na kompetenčnom základe. Pri objavovaní a prezentácii nových matematických poznatkov sa vychádza z predchádzajúceho matematického vzdelania žiakov, z ich skúseností s aplikáciou už osvojených poznatkov. Výučba sa prioritne zameriava na rozvoj žiackych schopností, predovšetkým väčšou aktivizáciou žiakov.

Vzhľadom na charakter predmetu je potrebné prispôsobiť schopnostiam žiakov rýchlosť preberania tematických celkov rovnako ako ich poradie, prípadné rozdelenie na časti a presuny v rámci ročníkov. V porovnaní s predchádzajúcim vzdelávacím štandardom sú v tomto štandarde upravené a presunuté niektoré tematické celky. Preto je nutné na každej škole prispôsobiť poradie tematických celkov a ich rozloženie do ročníkov tak, aby všetci žiaci do skončenia ZŠ absolvovali celý vzdelávací štandard uvedený v tomto dokumente. Poradie tematických celkov v ročníku nie je týmto dokumentom určené. Podľa potrieb žiakov je vhodné sa k učivu viackrát vracať. Žiaci daného ročníka by mali ovládať výkonový a

obsahový štandard školského vzdelávacieho programu predchádzajúcich ročníkov, preto je tiež potrebné minimálne na úvod každého ročníka a vždy, keď je to podľa učiteľa potrebné, zaradiť primerané opakovanie učiva.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- získajú schopnosť používať matematiku v svojom budúcom živote,
- rozvíjajú svoje logické a kritické myslenie,
- argumentujú, komunikujú a spolupracujú v skupine pri riešení problému,
- spoznajú matematiku ako súčasť ľudskej kultúry a dôležitý nástroj pre spoločenský pokrok,
- čítajú s porozumením primerané súvislé texty obsahujúce čísla, závislosti a vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy a diagramy,
- využívajú pochopené a osvojené postupy a algoritmy pri riešení úloh, vedia matematizovať reálnu situáciu a interpretovať výsledok,
- vyhľadávajú, získavajú a spracúvajú informácie z primerane náročne spracovaných zdrojov vrátane samostatnej práce s učebnicou a ďalšími textami,
- osvoja si základné primerané matematické pojmy, poznatky, znalosti a postupy uvedené vo vzdelávacom štandarde,
- rozvíjajú zručnosti, ktoré súvisia s procesom učenia sa, s aktivitou na vyučovaní a s racionálnym a samostatným učením sa.

METÓDY VYUČOVANIA

Dialóg a diskusia – pri frontálnom opakovaní, pri riešení problémov na zvýšenie individuálneho porozumenia.

Situačné metódy – pri riešení problémových úloh na základe konfrontácie vedomostí, zručností, názorov a postojov, z ponúkaných riešení vybrať najvhodnejšiu.

Brainstormingové metódy – (burza dobrých nápadov) s cieľom vyprodukovať čo najviac myšlienok v minimálnom čase, zistiť, aké poznatky žiaci majú a aké im chýbajú.

Heuristická metóda – metóda riadeného objavovania.

Metódy precvičovania a upevňovania úloh.

Kognitívne metódy – na základe predchádzajúcich skúsenosti a vedomosti riešiť problémy, hľadať súvislosti, analyzovať a spájať.

Zážitkové a skúsenostné metódy – pri riešení úloh z praxe.

HODNOTENIE

Systém kontroly a hodnotenia žiakov

Vnútorný systém hodnotenia žiakov na II. stupni v predmete matematika vychádza z Metodického pokynu č. 22/2011 z 1. mája 2011 na hodnotenie žiakov základnej školy . Hodnotenie žiak v predmete matematika sa môže vykonávať nasledovnými spôsobmi :

- známkou
- percentami .

Pri klasifikácii výsledkov v matematike sa v súlade s požiadavkami učebných osnov a vzdelávacích štandardov hodnotí :

- kvalita myslenia , predovšetkým jeho logickosť , samostatnosť a tvorivosť
- schopnosť žiaka posudzovať správnosť použitých postupov pri riešení rôznych úloh, schopnosť argumentovať a diskutovať o kvalite a efektívnosti rôznych postupov
- schopnosť správne navrhnúť postup riešenia danej úlohy poskladaním menších úloh, zovšeobecňovaním iných postupov , analógiou , modifikáciou , kontrolou správnosti riešenia , nachádzaním a opravou chýb
- schopnosť porovnávať rôzne postupy a princípy , analyzovať ich , hľadať vzťahy
- schopnosť riešiť konkrétne situácie pomocou známych postupov a metód , demonštrovať použitie princípov a pravidiel na riešenie úloh , na vyhľadávanie a usporiadanie informácií , prezentovať informácie a poznatky
- porozumenie požadovaných pojmov , princípov a zručností , schopnosť ich vysvetliť , ilustrovať , zdôvodniť , uviesť príklad , interpretovať , prezentovať
- schopnosť riešiť úlohy a prezentovať informácie samostatne , ale aj v skupine žiakov
- vedieť vyjadriť funkčné závislosti graficky aj tabuľkou .

Podklady na hodnotenie výchovno – vzdelávacích výsledkov získava učiteľ týmito metódami, formami a prostriedkami :

- sústavným diagnostickým pozorovaním žiaka
- sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie
- analýzou jeho prístupu k osvojovaniu a získavaniu príslušných kompetencií
- konzultáciami s ostatnými pedagogickými zamestnancami a podľa potreby s odbornými zamestnancami zariadenia výchovného poradenstva a prevencie

- rozhovormi so žiakmi a so zákonnými zástupcami žiakov
- rôznymi druhmi skúšok.

Hodnotenie písomných previerok je založené na bodovacom systéme , z ktorého sa vypočítava percentuálna úspešnosť a priradí známka .

V každom ročníku sú povinné tieto písomné previerky :

- vstupná previerka – prvý septembrový týždeň – hodnotená len percentuálne
- 1. školská písomná práca – november
- 2. školská písomná práca – január
- 3. školská písomná práca – apríl
- 4. školská písomná práca – jún

Harmonogram môže byť čiastočne upravený podľa podmienok v konkrétnom ročníku , napr. zvýšená chorobnosť žiakov , vyučujúceho , iné nepredvídané okolnosti .

Pri každej školskej písomnej práci je potrebné vykonať aj javové analýzy .

Okrem týchto predpísaných previerok učiteľ na základe zváženia a potreby zaradí nasledovné previerky :

- previerka po prebratí tematického celku – 45 min.
- previerka po prebratí časti tematického celku – 20 – 30 min.
- previerka po prebratí konkrétnej témy – 10 – 15 min.

Previerky do 30 minút nemusia byť vopred oznámené žiakom , previerkam nad 30 minút vždy predchádza opakovanie a tým aj oznámenie o termíne konania .

Hodnotiaca stupnica :

100 % - 90 % ... 1
89 % - 75 % ... 2
74 % - 50 % ... 3
49 % - 25 % ... 4
24 % - 0 % ... 5

Uvedená hodnotiaca stupnica sa používa pri každej písomnej práci .

Bonusové úlohy v písomných prácach sa hodnotia ako úlohy vypracované navyše podľa uvá – ženia vyučujúceho .

Písomné práce a ďalšie druhy skúšok rozvrhne učiteľ rovnomerne na celý školský rok , čím

zabráni preťažovaniu žiaka .Výsledky písomnej práce oznamuje žiakovi , klasifikáciu zdôvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky ohodnotených prejavov a výkonov . Písomné práce archivuje do konca školského roka . Od 5. ročníka učiteľ občas zaraďuje k písomným prácam odpoveďové hárky s voľbou možnosti odpovede na základe riešeného príkladu .

Ústne odpovede

V matematike menej časté verbálne hodnotenie žiakov prebieha priebežne podľa potrieb učiteľa alebo žiaka , býva individuálne . Frontálne či skupinové priebežné slovné hodnotenie plní najmä motivačnú funkciu pre prácu na jednotlivých vyučovacích hodinách .
Ústnymi odpoveďami sú :

- cielené skúšanie žiaka pri tabuli
- krátke odpovede počas vysvetľovania , precvičovania , overovania učiva .

Žiak je hodnotený verbálne dva razy za každý polrok .
Domáce úlohy sú nehodnotené . Ak žiak domácu úlohu nevypracuje , má možnosť urobiť ju dodatočne . Po opätovnom nevypracovaní je skúšaný verbálne a hodnotený známkou .

Celkové hodnotenie

Výsledné hodnotenie je súhrnom klasifikácie písomných a ústnych skúšok , pozorovania práce žiaka počas hodnotiaceho obdobia . Pri písomných prácach sa dbá na váhu jednotli – vých prác . Najväčšiu váhu majú školské úlohy . K celkovému hodnoteniu práce žiaka sa berie do úvahy aj jeho zapojenosť do matematických súťaží a olympiád , prihliada sa aj k tomu , že žiak mohol v priebehu klasifikačného obdobia zakolísať v učebných výkonoch pre určitú indispozíciu . Stupeň prospechu sa neurčuje na základe aritmetického priemeru z klasifikácie za príslušné obdobie .
Žiaci so ŠVVP sú hodnotení s ohľadom na svoje možnosti a v súlade s platným metodickým pokynom na hodnotenie a klasifikáciu žiakov ZŠ . Hodnotenie žiakov so špeciálnymi poru – chami učenia a integrovaných žiakov sa uskutočňuje v spolupráci so špeciálnym pedagógom.

Cieľom hodnotenia a klasifikácie vzdelávacích výsledkov je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Hodnotenie tým plní informatívnu, korekčnú a motivačnú funkciu. Pri hodnotení zohľadňujeme špecifiká daného žiaka.

K rozvoju žiakov s hlbším záujmom o matematiku prispievajú aj matematické súťaže, napríklad Matematická olympiáda, Pytagoriáda, Matematický Klokan, Komparo, e – testovanie, iBobor atď.

Neoddeliteľnou súčasťou individuálneho prístupu vyučujúceho k žiakom je starostlivosť o zaostávajúcich žiakov individuálnou starostlivosťou s cieľom doplniť osvojenie si predovšetkým základných vedomostí. Na zvládnutie numerických zručností u týchto žiakov výrazne pomáhajú kalkulačky a tabuľky vzorcov.

UČEBNÉ ZDROJE

Ján Žabka , Pavol Černek : Matematika pre 5.ročník ZŠ 1. a 2. časť , Orbis Pictus Istropolitana Bratislava

Ján Žabka , Pavol Černek : Matematika pre 6.ročník ZŠ 1. a 2. časť , Orbis Pictus Istropolitana Bratislava

Ján Žabka , Pavol Černek : Matematika pre 7.ročník ZŠ 1. a 2. časť , Orbis Pictus Istropolitana Bratislava

Ján Žabka , Pavol Černek : Matematika pre 8.ročník ZŠ 1. a 2. časť , Orbis Pictus Istropolitana Bratislava

Viera Kolbaská : Matematika pre 9.ročník ZŠ 1. časť , Slovenské pedagogické Nakladateľstvo Bratislava

Zuzana Berová , Peter Bero : Pomocník z matematiky pre 5. – 9. ročník ZŠ , Orbis Pictus , Istropolitana Bratislava

Anna Dzurusová , Lucia Kallová , Andrea Lakyová , Zuzana Petriláková , Katarína Poláčiková , Zuzana Račková : Hravá matematika 5 , pracovný zošit v súlade s inovovaným ŠVP , TAKTIK Košice

Anna Dzurusová , Petra Gazdová , Veronika Kopancová , Eduard Skonc :Hravá matematika 6 , pracovný zošit v súlade s inovovaným ŠVP , TAKTIK Košice

Anna Dzurusová , Jaroslava Hlásniková , Mariana Kasenčáková , Vladimír Krajňák , Jan Podpera , Katarína Poláčiková :Hravá matematika 7 , pracovný zošit v súlade s inovovaným ŠVP , TAKTIK Košice

Anna Dzurusová , Imrich Faguľa , Veronika Kopancová , Andrea Lakyová , ZuzanaPetriláková , Katarína Poláčiková , Zuzana Račková :Hravá matematika 8, pracovný zošit v súlade s novým ŠVP , TAKTIK Košice

Miloš Bélik , Martina Compľová , Anna Dzurusová , Jaroslava Hlásniková , Vladimír Krajňák , Andrea Lakyová , Marta Megyesiová , Katarína Poláčiková Eduard Skonc : Hravá matematika 9 , pracovný zošit v súlade s novým ŠVP , TAKTIK Košice

Peter Bero , Zuzana Berová , Lívia Poláchová : Praktické financie 5 , Orbis Pictus Istropolitana spol s r.o. , Bratislava

Monika Reiterová : Finančná gramotnosť pre 2. stupeň základných škôl, Príroda , spol . s r.o. , Bratislava

Matematika
Obsah vzdelávania pre 5. ročník
Časová dotácia: 5h/týždeň (iŠVP – 4h, iŠkVP – 1h), 165h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Vytvorenie oboru prirodzených čísel do a nad milión (30 h)	
Žiak vie / dokáže: - prečítať a zapísať prirodzené čísla, - rozložiť prirodzené číslo na jednotky rôzneho rádu, - rozlíšiť párne a nepárne čísla, - porovnať a usporiadať prirodzené čísla aj nad milión, - zaokrúhliť prirodzené čísla aj nad milión nadol, nahor, na desiatky, stovky, ... - zobraziť prirodzené číslo na číselnej osi - k danému číslu priradiť jeho obraz a opačne, - doplniť do danej neúplne označenej číselnej osi, - vysvetliť vlastnými slovami , že vzdialenosť obrazov za sebou idúcich čísel na číselnej osi je rovnaká, - poznať základné rímske číslice a čísla, - prečítať letopočet zapísaný rímskymi číslicami, - vyriešiť jednoduché slovné úlohy, v ktorých sa vyskytujú ako podnet dáta (tabuľky, mapy, diagramy, schémy).	prirodzené číslo, cifra, číslica rád číslice, zápis prirodzeného čísla, stovky, tisíce, desaťtisíce, ... , susedné čísla, párne, nepárne čísla číselná os, vzdialenosť na číselnej osi znaky <, >, =, usporiadanie vzostupné a zostupné, zaokrúhľovanie nahor, nadol a zaokrúhľovanie na jednotky, desiatky ... rímske číslice I,V, X, L, C, D, M tabuľka, diagram, graf propedeutika desatinných čísel(napr. model eurá a centy): - porovnávanie a usporiadanie desatinných čísel - zaokrúhľovanie nadol na ... , zaokrúhľovanie nahor na ... , - sčítanie a odčítanie desatinných čísel (ako navzájom opačné operácie) - násobenie desatinného čísla 10, 100, 1000, - súvis s prirodzenými číslami - propedeutika zlomkov (zlomok ako časť celku)
Počtové výkony s prirodzenými číslami (50h)	
Žiak vie / dokáže: - spamäti a písomne sčítať a odčítať primerane veľké prirodzené čísla - zmenšiť alebo zväčšiť o daný počet prirodzené číslo, - porovnať čísla rozdielom, - písomne , aj pomocou kalkulačky sčítať aj viac sčítancov, - pohotovo použiť kalkulačku pri sčítaní a odčítaní, - že čísla sa dajú sčítať v ľubovoľnom poradí, - že od daného čísla sa dajú čísla odčítať v ľubovoľnom poradí,	počtové výkony (operácie) – sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie sčítanec, súčet, menšenec, menšiteľ, rozdiel činiteľ, súčin, delenec, deliteľ, podiel, zvyšok pri delení viac, menej, rovnako, polovica, tretina, štvrtina, ... poradie počtových výkonov, úloha zátvoriek propedeutika záporných čísel (napr. model farebné čísla) propedeutika pomeru, priamej a nepriamej úmernosti (slovné úlohy)

- spamäti vynásobiť a vydeliť primerané prirodzené čísla mocninou čísla 10, v obore malej násobilky číslami ukončenými nulami (napr. 70, 800, 7200: 9 a pod.), - písomne vynásobiť a vydeliť prirodzené čísla jednociferným číslom (aj so zvyškom), - písomne vynásobiť prirodzené číslo dvojciferným alebo trojcifer - ným číslom, - písomne vydeliť dvojciferným číslom, - zmenšiť alebo zväčšiť prirodzené číslo daný počet krát, - porovnať čísla podielom, - pohotovo použiť kalkulačku pri násobení a delení prirodzených čísel (aj so zvyškom), - že čísla sa dajú násobiť v ľubovoľnom poradí, - vynásobiť pomocou sčítania a vydeliť pomocou postupného odčíttania a rozdeľovaním na rovnaké časti, - správne určiť poradie počtových výkonov v úlohách s prirodzenými číslami, - počítať správne so zátvorkami, - použiť prirodzené čísla pri opise reálnej situácie, - vyriešiť jednoduché slovné úlohy s prirodzenými číslami, - vyriešiť aplikačné úlohy a úlohy rozvíjajúce špecifické myslenie s využitím počtových operácií (aj ako propedeutika zlomkov, pomeru, priamej a nepriamej úmernosti).	propedeutika distributívnosti
Geometria a meranie (32 h)	

Žiak vie / dokáže: - rozlíšiť a načrtnúť rovinné útvary – bod, úsečka, priamka, kružnica, trojuholník, štvoruholník, - narysovať úsečku danej dĺžky a trojuholník, štvorec, obdĺžnik, ak poznajú dĺžky ich strán, - zostrojiť kružnicu s daným polomerom, - rozlíšiť priestorové útvary – kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa - poznať niektoré základné vlastnosti trojuholníka, štvoruholníka, štvorca, obdĺžnika, kružnice a kruhu, - narysovať pomocou dvojice pravítok, alebo pomocou pravítka s ryskou rovnobežné a kolmé priamky (úsečky), - narysovať trojuholník, štvoruholník, štvorec, obdĺžnik vo štvorcovej sieti, - odmerať dĺžku úsečky s presnosťou na milimetre, - odhadnúť vzdialenosť na metre, - premeniť jednotky dĺžky v obore prirodzených čísel, - vyriešiť slovné úlohy s premenou jednotiek dĺžky a úlohy vyžadujúce základné poznatky o trojuholníku, štvorci a obdĺžniku, - vypočítať obvod trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, - vypočítať obsah štvorca a obdĺžnika s celočíselnými rozmermi ako počet štvorcov, z ktorých sa skladá, - zväčšiť a zmenšiť útvary vo štvorcovej sieti podľa návodu alebo pomocou inej siete, - postaviť jednoduchú stavbu z kociek podľa návodu (náčrtu, nákresu, kódovania) a naopak, - určiť počet jednotkových (rovnakých) kociek, z ktorých sa skladá kocka a kváder (propedeutika objemu).	priamka, bod, úsečka, trojuholník a jeho vrcholy a strany, štvoruholník a jeho vrcholy, strany a uhlopriečky, štvorec, obdĺžnik, kružnica (kruh) – stred, polomer a priemer kocka, kváder, valec, kužeľ, ihlan, guľa pravítko, kružidlo, rovnobežky, kolmica, päta kolmice, rovnobežník, susedné strany, protiľahlé strany, vodováha, olovnica dĺžka úsečky, dĺžky strany trojuholníka, štvorca, obdĺžnika, obvod jednotky dĺžky – m, dm, cm, mm, km kocka, kváder, stena, vrchol a hrana kocky a kvádra náčrt, nákres, plán, kódovanie štvorcová sieť, obsah, propedeutika jednotiek obsahu cm^2, mm^2 v štvorcovej sieti

Súmernosť v rovine (osová a stredová) (10h)	
Žiak vie / dokáže: - pre daný bod nájsť (nakresliť / zostrojiť) bod, s ktorým je osovo súmerný podľa danej osi, - identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa osi, - nájsť (nakresliť / zostrojiť) os súmernosti dvojice bodov, úsečky, - nájsť (nakresliť / zostrojiť) osi súmernosti osovo súmerného útvaru, - pre daný bod nájsť (nakresliť / zostrojiť) bod, s ktorým je stredovo súmerný podľa daného stredu, - identifikovať rovinné geometrické útvary súmerné podľa stredu, - nájsť (nakresliť / zostrojiť) stred súmernosti dvojice bodov, - nájsť stred súmernosti stredovo súmerných rovinných útvarov, - zostrojiť obraz bodu, úsečky, priamky, kružnice, alebo jednoduchého útvaru (obrazca) zloženého z úsečiek a častí kružnice v osovej a v stredovej súmernosti, - pracovať s osovo a stredovo súmernými útvarmi v štvorcovej sieti, dokresliť, opraviť ich.	súmernosť a zhodnosť geometrických útvarov, stred súmernosti, stredová súmernosť, os súmernosti, osová súmernosť, útvary osovo a stredovo súmerné, vzor, obraz konštrukcia rovinného geometrického útvaru v osovej a stredovej úmernosti
Riešenie aplikačných úloh a úloh rozvíjajúcich špecifické matematické myslenie (10h)	
Žiak vie / dokáže: - prečítať údaje z jednoduchej tabuľky, - zhromaždiť, roztriediť, usporiadať dáta (údaje), - znázorniť dáta (údaje) jednoduchým diagramom, - rozlíšiť väčšiu a menšiu pravdepodobnosť, - zvoliť stratégiu riešenia úloh z bežného života, - zistiť počet vypisovaním všetkých možností, - pracovať podľa zvoleného (vlastného, vypracovaného) návodu alebo postupu, - analyzovať jednoduché úlohy na propedeutiku desatinných čísel, zlomkov a priamej úmernosti .	dáta, údaje, triedenie, usporiadanie, systém, tabuľka, jednoduchý diagram, štatistika možnosť, počet možností, zisťovanie počtu možností zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov hry, pokusy a pozorovania, stratégia riešenia získavanie skúseností s prácou a organizáciou súborov predmetov

Vo vyučovacom predmete matematika sa zvyšuje v učebnom pláne v iŠkVP časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu.
Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu v nasledujúcich oblastiach:

- rozvoj algoritmického myslenia,
- výber vhodnej stratégie pri riešení úloh,
- aplikovanie teoretických vedomostí a zručností pri riešení úloh vyplývajúcich z reálneho života,
- rozvoj logického a kritického myslenia, schopnosť argumentovať, komunikovať a spolupracovať pri riešení problému v skupine,
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich,
- správnosť používania matematickej symboliky a znázorňovania,
- presnosť rysovania,
- schopnosť čítať s porozumením súvislé texty, ktoré obsahujú čísla, závislosti, vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky, grafy, diagramy,
- budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou,
- zvyšovanie matematickej gramotnosti.

Matematika
Obsah vzdelávania pre 6. ročník
Časová dotácia: 5h/týždeň (iŠVP – 4h , iŠkVP – 1h), 165h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Počtové výkony s prirodzenými číslami , deliteľnosť (16 h)	
Žiak vie / dokáže : - ovládať základné operácie v obore prirodzených čísel, - rozložiť zložené číslo na súčin menších čísel v obore malej a veľkej násobilky, - zistiť podľa dodaného návodu, či je dané číslo deliteľné číslami 2, 3, 4, 5, 6, 9, 1 , 100, - rozhodnúť o správnom poradí počtových operácií pri riešení úloh , - vyriešiť úlohy , v ktorých sa nachádza viac operácií napr. 2 . 6 + 20 : 4 (aj na kalkulačke).	objav deliteľnosti dvoma, piatimi, desiatimi a stomi práca podľa návodu – kritériá deliteľnosti 2,3,4,5,5,9,10,100 propedeutika počítania s približnými (zaokrúhlenými číslami) sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie a ich využitie pri riešení jednoduchých slovných úloh (propedeutika rovníc) propedeutika výpočtu objemu kvádra a kocky ako súčin príslušných celočíselných rozmerov – prirodzených čísel , propedeutika jednotiek objemu : mm^3, cm^3, dm^3, m^3
Desatinné čísla , počtové výkony (operácie) s desatinnými číslami (47 h)	
Žiak vie / dokáže : - prečítať a zapísať desatinné čísla a určiť rád číslice v zápise desatinného čísla, - uviesť príklady použitia desatinných čísel v bežnom živote a pracovať s nimi v uvedenom kontexte, - správne zobraziť desatinné číslo na číselnej osi,	desatinné číslo, celá časť desatinného čísla, desatinná časť desatinného čísla, desatinná čiarka, desatiny, stotiny, tisíciny, ..., rád číslice v desatinnom čísle , číselná os , vzdialenosť čísel na číselnej osi, porovnávanie , usporiadanie desatinných čísel, znaky = , >,<,
- zistiť vzájomnú vzdialenosť desatinných čísel na číselnej osi, - porovnať, usporiadať podľa predpisu (zostupne , vzostupne) a zaokrúhliť podľa zadania desatinné číslo na celé číslo, na desatiny, na stotiny, na tisíciny , ... nahor , nadol aj aritmeticky , - sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané desatinné čísla spamäti, ostatné písomne alebo pomocou kalkulačky, - vynásobiť a vydeliť kladné desatinné čísla mocninami čísla 10 spamäti,	zaokrúhľovanie nadol na ..., nahor na ..., zaokrúhľovanie na ..., aritmetický priemer, objav periodickosti pri delení dvoch prirodzených čísel , perióda , periodické čísla sčítanie a odčítanie, resp. násobenie a delenie ako navzájom opačné operácie (propedeutika rovníc) jednotky dĺžky (km, m, dm, cm, mm), hmotnosti (t, kg, dag, g, mg) a ich premena v obore desatinných čísel

- desatinné číslo vydeliť prirodzeným a správne zapísať zvyšok (aj na kalkulačke), - vypočítať jednoduchý aritmetický priemer desatinných čísel, - vyriešiť slovné úlohy s desatinnými číslami, - využiť vlastnosti desatinných čísel pri premene jednotiek dĺžky a hmotnosti, - porovnať veľkosti vyjadrené jednotkami a usporiadať ich podľa veľkosti vzostupne a zostupne.	propedeutika zlomkov na rôznorodých kontextoch : celok časť celku zlomok ako časť celku znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom) propedeutika nepriamej úmernosti (riešenie slovných úloh)
Obsah obdĺžnika , štvorca a pravouhlého trojuholníka v desatinných číslach , jednotky obsahu (20h)	
Žiak vie / dokáže : - určiť približný obsah rovinného útvaru v štvorcovej sieti, - vypočítať obsah a obvod štvorca a obdĺžnika v obore desatinných čísel, - vypočítať obsah pravouhlého trojuholníka ako polovicu obsahu obdĺžnika, - premeniť základné jednotky obsahu s využívaním vlastností desatinných čísel,	rovinné útvary, štvorec, obdĺžnik, mnohouholník, obsah, výmera, plocha, jednotka štvorcovej siete jednotka obsahu, premena jednotiek obsahu : hektár, ár, kilometer štvorcový, meter štvorcový, decimeter štvorcový, centimeter štvorcový, milimeter štvorcový (ha, a, km^2, m^2, dm^2, cm^2, mm^2) slovné vzorce pre výpočet obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika a pravouhlého trojuholníka
- zanalyzovať útvary zložené zo štvorcov a obdĺžnikov z hľadiska možností výpočtu ich obsahu a obvodu, - vypočítať obvod a obsah obrazcov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov, - vyriešiť úlohy z praxe na výpočet obvodov a obsahov útvarov zložených zo štvorcov a obdĺžnikov.	
Uhol a jeho veľkosť , operácie s uhlami (21h)	
Žiak vie / dokáže : - odmerať veľkosť narysovaného uhla v stupňoch, - narysovať pomocou uhlomera uhol s danou veľkosťou, - primerane odhadnúť veľkosť uhla, - premeniť stupne na minúty a naopak, - zostrojiť os uhla pomocou uhlomera,	uhol, veľkosť uhla, jednotky stupeň a minúta, uhlomer, ramená uhla, vrchol uhla os uhla a jej vlastnosti porovnávanie uhlov priamy, pravý, ostrý a tupý uhol, uhol väčší ako priamy uhol vnútorné uhly trojuholníka , objav vzťahu pre súčet vnútorných

- porovnať uhly podľa ich veľkosti numericky, - pomenovať trojuholník podľa veľkosti jeho vnútorných uhlov, - vypočítať veľkosť tretieho vnútorného uhla trojuholníka, ak pozná veľkosť jeho dvoch vnútorných uhlov v stupňoch, - rozlíšiť vrcholové a susedné uhly, - vypočítať veľkosť vrcholového a susedného uhla k danému uhlu, - sčítať a odčítať veľkosti uhlov (v stupňoch), - využiť vlastnosti uhlov pri riešení kontextových úloh.	uhlov trojuholníka pravouhlý, ostrouhlý a tupouhlý trojuholník vrcholový uhol, susedný uhol sčítanie a odčítanie veľkostí uhlov
Trojuholník , zhodnosť trojuholníkov (17h)	
Žiak vie / dokáže : - rozlíšiť základné prvky trojuholníka, - vypočítať veľkosť vnútorných uhlov trojuholníka, - vyriešiť úlohy s využitím vlastností vnútorných a vonkajších uhlov trojuholníka, - rozhodnúť o zhodnosti dvoch trojuholníkov v rovine, - zostrojiť trojuholník podľa slovného postupu konštrukcie s využitím vety sss, sus, usu, - opísať slovne postup konštrukcie trojuholníka, - narysovať pravidelný šesťuholník, - vetu o trojuholníkovej nerovnosti, - na základe vety o trojuholníkovej nerovnosti rozhodnúť o možnosti zostrojenia trojuholníka z troch úsečiek, - opísať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník a ich základné vlastnosti (veľkosti strán a uhlov, súmernosť), - presne a čisto narysovať rovnostranný a rovnoramenný trojuholník, - zostrojiť výšky trojuholníka (v ostrouhlom, pravouhlom a tupouhlom) a ich priesečník	trojuholník, základné prvky trojuholníka (vrcholy, strany, vnútorné a vonkajšie uhly) ostrouhlý, pravouhlý, tupouhlý trojuholník náčrt, konštrukcia zhodnosť dvoch trojuholníkov, veta sss , sus , usu konštrukcia trojuholníka podľa vety sss , usu , sus trojuholníková nerovnosť, $a + b > c$, $a + c > b$, $b + c > a$ rovnoramenný a rovnostranný trojuholník, ramená, základňa, hlavný vrchol rovnoramenného trojuholníka objav základných vlastností rovnoramenného a rovnostranného trojuholníka (veľkosť strán, veľkosť uhlov) pravidelný šesťuholník výška trojuholníka (priamka, úsečka, dĺžka úsečky), päta výšky, priesečník výšok trojuholníka

Kombinatorika v kontextových úlohách (11h)	
Žiak vie / dokáže : - systematicky usporiadať daný malý počet prvkov podľa predpisu, - z daných prvkov vybrať skupinu prvkov s danou vlastnosťou a určiť počet týchto prvkov,pokračovať v danom systéme	usporiadanie prvkov (s opakovaním , bez opakovania) dáta, údaje, tabuľka, diagram kontextové úlohy s kombinatorickou motiváciou propedeutika štatistiky, pravdepodobnosti a kombinatoriky (zhromažďovanie, usporiadanie a grafické znázornenie údajov)
usporiadania / vypisovania, - zvoliť stratégiu riešenia kombinatorickej úlohy, - zvoliť optimálny spôsob zápisu riešenia tabuľkou a diagramom.	

Vo vyučovacom predmete matematika sa zvyšuje v učebnom pláne v iŠkVP časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu .
Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu v nasledujúcich oblastiach :

- rozvoj algoritmického myslenia
- výber vhodnej stratégie pri riešení úloh
- aplikovanie teoretických vedomostí a zručností pri riešení úloh vyplývajúcich z reálneho života
- rozvoj logického a kritického myslenia , schopnosť argumentovať , komunikovať a spolupracovať pri riešení problému v skupine
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich
- správnosť používania matematickej symboliky a znázorňovania
- presnosť rysovania
- schopnosť čítať s porozumením súvislé texty , ktoré obsahujú čísla , závislosti , vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky , grafy , diagramy
- budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou
- zvyšovanie matematickej gramotnosti .

Matematika
Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 5h/týždeň (iŠVP – 4h , iŠkVP – 1h), 165h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Zlomky , počtové výkony so zlomkami , kladné racionálne čísla (37 h)	
Žiak vie / dokáže: - správne chápať, prečítať a zapísať zlomok , - chápať, že každé racionálne číslo môžeme vyjadriť nekonečným množstvom zlomkov , - v rámci toho istého celku uviesť príklad rovnakého zlomku v inom tvare , - kedy sa zlomok rovná jednej celej, kedy sa rovná nule a kedy nemá zmysel , - graficky znázorniť a zapísať zlomkovú časť z celku , - správne znázorniť zlomok na číselnej osi , - porovnať a usporiadať zlomky s rovnakým menovateľom (čitateľom) a výsledok porovnávania zapísať znakmi >, <, = , - vykrátiť a rozšíriť zlomok daným číslom , - krátením upraviť zlomok na základný tvar , - sčítať a odčítať zlomky s rovnakými aj nerovnakými menovateľmi , - nájsť niektorého spoločného menovateľa zlomkov (upraviť zlomky na rovnakého menovateľa) , - pri počítaní dodržať dohodnuté poradie operácií , správne používať zátvorky , - písomne vynásobiť a vydeliť zlomok prirodzeným číslom a zlom-	celok , zlomok ako časť z celku znázornenie zlomkovej časti celku (aj vhodným diagramom) znázornenie zlomkov na číselnej osi zlomok ako číslo zlomková čiara , čitateľ a menovateľ zlomku rovnosť zlomkov, krátenie (zjednodušovanie) a rozširovanie zlomkov základný tvar zlomku zmiešané číslo porovnávanie zlomkov (<,>,=) sčitovanie a odčítanie zlomkov , rovnaký a nerovnaký menovateľ zlomkov, spoločný menovateľ , spoločný násobok , krížové pravidlo násobenie zlomkov , delenie zlomkov zlomková časť z celku prevrátený zlomok desatinný zlomok , periodické číslo , perióda , periodický rozvoj (kladné) racionálne číslo propedeutika kladných a záporných čísel riešením úloh : číselná os kladné a záporné číslo

Výkonový štandard	Obsahový štandard
kom , - vypočítať zlomkovú časť z celku, - pomocou kalkulačky prevodom na desatinné čísla s danou presnosťou počítať so zlomkami, - prečítať a zapísať desatinné zlomky, - previesť zlomok na desatinné číslo, - zapísať zlomok v tvare desatinného čísla (alebo periodickým číslom) s požadovanou presnosťou (na požadovaný počet miest), - určiť pri prevode zlomku na desatinné číslo periódu v zápise výsledku , - zmiešané číslo previesť na zlomok , zlomok , kde je čitateľ väčší ako menovateľ , zapísať v tvare zmiešaného čísla , - vyriešiť jednoduché slovné úlohy so zlomkami .	navzájom opačné čísla usporiadanie čísel
Percentá , promile (25 h)	
Žiak vie / dokáže : - vypočítať jedno percento (%) ako stotinu základu , - rozlíšiť , určiť a vypočítať základ , - rozlíšiť , určiť a vypočítať hodnotu časti prislúchajúcej k počtu percent , - vypočítať počet percent , ak je daný základ a časť prislúchajúca k počtu percent , - vypočítať základ , keď poznajú počet percent a hodnotu prislúchajúcu k tomuto počtu percent , - uplatniť vedomosti o percentách pri riešení jednoduchých slovných úloh z praktického života,	percento(%), základ, časť prislúchajúca k počtu percent , počet percent. promile (‰) . kruhový diagram , stĺpcový diagram . istina , úrok , jednoduché úrokovanie , úroková miera , pôžička , úver , vklad štatistické údaje , tabuľka , graf , diagram

Výkonový štandard	Obsahový štandard
- že ak je rôzny základ , rovnakej časti zodpovedajú rôzne počty percent (napr. : číslo 50 je o 25% väčšie ako číslo 40 , ale číslo 40 je o 20 % menšie ako číslo 50 a pod.) , - vypočítať 1 promile (‰) ako tisícinu základu , - vzťah medzi zlomkami , percentami a desatinnými číslami , - vypočítať 10 % , 20% , 25% , 50% bez prechodu cez 1% , - prečítať údaje súvisiace s počtom percent / promile z diagramov (grafov) , - zapísať znázornenú časť celku počtom percent / promile , - znázorniť na základe odhadu (počtu percent / promile) časť celku v kruhovom diagrame , - porovnať viacero častí z jedného celku a porovnanie zobraziť vhodným stĺpcovým aj kruhovým diagramom , - zostrojiť kruhový alebo stĺpcový diagram na základe údajov z tabuľky , - vypočítať úrok z danej istiny za určité obdobie pri danej úrokovej miere , - vypočítať hľadanú istinu , - vyriešiť primerané slovné (podnetové , kontextové) úlohy z oblasti bankovníctva a finančníctva , v ktorých sa vyskytujú ako podnet štatistické dáta (v tabuľkách , diagramoch , ...).	
Kváder a kocka , ich objem a povrch v desatinných číslach , premieňanie jednotiek objemu (30 h)	
Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
Žiak vie : - načrtnúť a narysovať obraz kvádra a kocky vo voľnom rovnobežnom premietaní ,	priestor , vzor , obraz , náčrt voľné rovnobežné premietanie, perspektíva kocka , kváder , viditeľné a neviditeľné hrany

- vyznačiť na náčrte kvádra a kocky ich viditeľné a neviditeľné hrany a ich základné prvky , - načrtnúť a narysovať sieť kvádra a kocky , - zostaviť na základe náčrtu alebo opisu teleso skladajúce sa z kvá - drov a kociek , - zhotoviť náčrt telies , skladajúcich sa z kvádrov a kociek , - nakresliť nárys, bokorys a pôdorys telies zostavených z kvádrov a kociek , - vzťah 1 liter = 1 dm^3 , - premeniť základné jednotky objemu , - vypočítať povrch a objem kvádra a kocky , ak pozná dĺžky ich hrán, - vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet povrchu /objemu kvádra a kocky aj s využitím premeny jednotiek obsahu / objemu .	teleso , jednoduché a zložené teleso nárys , bokorys , pôdorys sieť kvádra , sieť kocky , ... povrch kocky, jednotky povrchu objem kvádra a kocky , jednotky objemu: m^3, dm^3, cm^3, mm^3, km^3, l , dl ,cl , ml , hl , premena jednotiek priestorová predstavivosť a úlohy na jej rozvoj
Pomer , priama a nepriama úmernosť (30h)	
Výkonový štandard	**Obsahový štandard**
Žiak vie / dokáže: - zapísať a upraviť daný pomer a postupný pomer, - rozdeliť dané číslo (množstvo) v danom pomere, - zväčšiť / zmenšiť dané číslo v danom pomere, - vyriešiť primerané slovné úlohy na pomer rôzneho typu a praktické úlohy s použitím mierky plánu a mapy, - rozhodnúť, či daný vzťah je alebo nie je priamou / nepriamou úmernosťou, - vyriešiť úlohy (aj z praxe) s využitím priamej a nepriamej úmernos- ti (aj pomocou jednoduchej alebo zloženej trojčlenky),	pomer, prevrátený pomer, postupný pomer ako skrátený zápis jednoduchých pomerov, rozdeľovanie celku v danom pomere plán, mapa, mierka plánu a mapy priama a nepriama úmernosť trojčlenka (jednoduchá, zložená) tabuľka priamej a nepriamej úmernosti kontextové úlohy na priamu a nepriamu úmernosť, pomer a mierku

Kombinatorika (10h)	
Žiak vie / dokáže : - vypísať (všetky) možnosti podľa určitého systému , - vytvoriť systém (napr .strom možností) na vypisovanie možností , - systematicky usporiadať daný počet predmetov (prvkov, údajov) , - vyriešiť primerané kombinatorické úlohy , vrátane intuitívneho použitia pravidla súčtu a súčinu .	objav podstaty daného systému vo vypisovaní možností systematické vypisovanie možností , rôzne spôsoby vypisovania možností počet usporiadaní , počet možností úlohy na tvorbu skupín , predmetov a ich počet z oblastí hier , športu a z rôznych oblastí života (propedeutika variácií) propedeutika základných modelov kombinatoriky

Vo vyučovacom predmete matematika sa zvyšuje v učebnom pláne v iŠkVP časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu .
Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu v nasledujúcich oblastiach :

- rozvoj algoritmického myslenia
- výber vhodnej stratégie pri riešení úloh
- aplikovanie teoretických vedomostí a zručností pri riešení úloh vyplývajúcich z reálneho života
- rozvoj logického a kritického myslenia , schopnosť argumentovať , komunikovať a spolupracovať pri riešení problému v skupine
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich
- správnosť používania matematickej symboliky a znázorňovania
- presnosť rysovania
- schopnosť čítať s porozumením súvislé texty , ktoré obsahujú čísla , závislosti , vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky , grafy , diagramy
- budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou
- zvyšovanie matematickej gramotnosti .

Matematika
Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 5h/týždeň (iŠVP – 4h , iŠkVP – 1h), 165h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Kladné a záporné čísla , počtové výkony s celými a desatinnými číslami , racionálne čísla (25 h)	
Žiak vie / dokáže : - uviesť príklady využitia kladných a záporných celých čísel v praxi , - prečítať a zapísať celé čísla (aj z rôznych tabuliek a grafov) , - určiť k danému číslu číslo opačné , - vymenovať a vypísať dvojice navzájom opačných celých čísel (aj z číselnej osi) , - porovnať celé aj racionálne čísla a usporiadať ich podľa veľkosti , - správne zobraziť celé čísla na číselnej osi , - priradiť k celému číslu obraz na číselnej osi , - zobraziť kladné a záporné desatinné čísla na číselnej osi , - určiť absolútnu hodnotu celého , desatinného a racionálneho čísla , - sčítať a odčítať celé a desatinné čísla , - vyriešiť primerané slovné úlohy na sčítanie a odčítanie celých a desatinných čísel (kladných a záporných) , - jednoducho zapísať postup riešenia slovnej úlohy, výpočet a odpoveď , - spamäti , písomne a na kalkulačke vynásobiť a vydeliť záporné číslo kladným , - vyriešiť primerané slovné úlohy na násobenie a delenie celých čísel.	číselná os , zobrazenie na číselnej osi kladné a záporné číslo , celé číslo navzájom opačné čísla kladné a záporné desatinné číslo absolútna hodnota čísla usporiadanie čísel porovnanie čísel pojem racionálneho čísla súčet , rozdiel , súčin a podiel celých , desatinných a racionálnych čísel

Premenná , výraz (35 h)	
Žiak vie / dokáže : - sčítať, odčítať, vynásobiť a vydeliť primerané číselné výrazy , - rozhodnúť o rovnosti dvoch číselných výrazov , - vyriešiť jednoduché slovné úlohy vedúce k lineárnej rovnici bez formalizácie do podoby rovnice , - zapísať postup riešenia slovnej úlohy , - overiť skúškou správnosti, či dané číslo je riešením slovnej úlohy , - rozlíšiť číselný výraz a výraz s premennou , - zostaviť podľa slovného opisu jednoduchý výraz s premennou , - určiť vo výraze s premennou členy s premennou a členy bez pre – mennej , - určiť hodnotu výrazu, keď je daná hodnota premennej , - sčítať a odčítať výrazy s premennou , - vynásobiť a vydeliť primerané výrazy s premennou číslom rôznym od nuly , - vyjadriť neznámu z jednoduchých vzorcov (napr. $o = 4.a$) , - zvoliť vhodnú pravouhlú sústavu súradníc v rovine , - vyznačiť body v pravouhlej sústave súradníc , - určiť súradnice daného bodu zobrazeného v pravouhlej sústave súradníc .	číselný výraz , rovnosť a nerovnosť číselných výrazov nerovná sa , je rôzne od , znaky = , nerovná sa hodnota číselného výrazu výraz s premennou – algebrický výraz dosadzovanie čísel za jednotlivé premenné rovnica dopočítavanie chýbajúcich údajov v jednoduchých vzorcoch koeficient , premenná , člen s premennou , číslo (člen bez premennej) neznáma veličina vo vzorci vzorec(skrátený zápis vzťahov) , vzorce na výpočet obvodu a obsahu štvorca , obdĺžnika vyjadrenie a výpočet neznámej z jednoduchého vzorca vynímanie pred zátvorku riešenie jednoduchých úloh , vedúcich na lineárne rovnice bez formalizácie do podoby rovnice : úvahou , metódou pokus – omyl , znázornením priama a nepriama úmernosť ako príklady závislosti veličín pravouhlá sústava súradníc v rovine , bod v sústave súradníc , súradnice bodu , graf propedeutika riešenia lineárnych rovníc s jedným výskytom neznámej propedeutika riešenia lineárnych rovníc s viacnásobným výskytom neznámej propedeutika znázornenia priamej a nepriamej úmernosti grafom
Rovnobežník , lichobežník , obvod a obsah rovnobežníka , lichobežníka , trojuholníka (25 h)	
Žiak vie / dokáže : - zostrojiť dve rovnobežné priamky (rovnobežky) a, b, ktoré sú preťaté priečkou p , - určiť súhlasné a striedavé uhly pri dvoch rovnobežných priamkach preťatých priečkou ,	rovnobežnosť , rovnobežky , rôznobežky , priečka , rovnobežky preťaté priečkou súhlasné a striedavé uhly a ich vlastnosti štvoruholníky , rovnobežníky , štvorec , kosoštvorec , obdĺžnik , kosodĺžnik , lichobežník a ich základné vlastnosti (o stranách ,

- vyriešiť úlohy s využitím vlastností súhlasných a striedavých uhlov, - načrtnúť a pomenovať rovnobežníky: štvorec, kosoštvorec, obdĺžnik, kosodĺžnik , - rozlíšiť a vysvetliť rozdiel medzi pravouhlými a kosouhlými rovnobežníkmi , - narysovať štvorec, obdĺžnik, kosoštvorec, kosodĺžnik a správne označiť všetky ich základné prvky , - zostrojiť a odmerať v rovnobežníku (štvorci , kosoštvorci obdĺž - niku , kosodĺžniku) jeho dve rôzne výšky , - načrtnúť lichobežník , pomenovať a opísať jeho základné prvky , - zostrojiť ľubovoľný lichobežník (všeobecný, pravouhlý, rovno – ramenný) podľa daných prvkov a na základe daného konštrukčné- ho postupu , - vyriešiť primerané konštrukčné úlohy pre štvoruholníky s využitím vlastností konštrukcie trojuholníka a s využitím poznatkov o rovnobežníkoch a lichobežníkoch , - vypočítať obvod a obsah štvorca , kosoštvorca , obdĺžnika , koso - dĺžnika , lichobežníka a trojuholníka , - vyriešiť slovné (kontextové a podnetové) úlohy z reálneho života s využitím poznatkov o obsahu a obvode rovnobežníka , lichobež- níka a trojuholníka a s využitím premeny jednotiek dĺžky a obsahu .	vnútorných uhloch , uhlopriečkach a ich priesečníku) strany , veľkosti strán , vnútorné uhly rovnobežníka (štvoruhol - níka) , dve výšky rovnobežníka , uhlopriečky, priesečník uhlopriečok rovnobežníka , vlastnosti rovnobežníka súčet vnútorných uhlov štvoruholníka základňa lichobežníka , rameno lichobežníka , výška lichobežníka , všeobecný lichobežník , pravouhlý lichobežník , rovnoramenný lichobežník obvod a obsah rovnobežníka (kosoštvorca , kosodĺžnika) , lichobežníka a trojuholníka (objavovanie výpočtu obsahu týchto útvarov)
Hranol (20h)	
Žiak vie / dokáže : - načrtnúť kocku , kváder a hranol vo voľnom rovnobežnom pre - mietaní , - opísať hranol a identifikovať jeho základné prvky , - určiť počet hrán, stien a vrcholov hranola , - zostrojiť sieť kolmého hranola , - použiť príslušné vzorce na výpočet objemu a povrchu (kocky, hranola a kvádra) , - vypočítať objem a povrch kocky, hranola a kvádra , - vyriešiť slovné úlohy s využitím objemu alebo povrchu kocky ,	teleso , kocka , kváder , vrcholy , hrany , steny hranol (kolmý , pravidelný , trojboký , štvorboký , šesťboký , ...) sieť , podstava , plášť a ich vlastnosti povrch , objem , vzorce na ich výpočet jednotky povrchu (mm^2 , cm^2 , dm^2, m^2, ...) a objemu (mm^3,cm^3, dm^3 , m^3 , ...)

kvádra a hranola .	
Kruh , kružnica (15h)	
Žiak vie / dokáže : - zostrojiť kružnicu s daným polomerom alebo s daným priemerom , - vysvetliť vzťah medzi polomerom a priemerom kružnice , - určiť vzájomnú polohu kružnice a priamky , - zostrojiť dotyčnicu ku kružnici v určenom bode ležiacom na tejto kružnici , - zostrojiť dotyčnicu ku kružnici z daného bodu , ktorý leží mimo tejto kružnice , - slovne opísať postup konštrukcie dotyčnice ku kružnici približnou metódou aj pomocou Talesovej kružnice , - vyznačiť na kružnici kružnicový oblúk a kružnicový oblúk prislú - chajúci danému stredovému uhlu , - v kruhu vyznačiť kruhový výsek a kruhový výsek prislúchajúci danému stredovému uhlu , - vyznačiť v kruhu kruhový odsek , - určiť a odmerať stredový uhol prislúchajúci k danému kružnicové – mu oblúku alebo kruhovému výseku , - vypočítať obsah a obvod kruhu a dĺžku kružnice , - vyriešiť slovné úlohy , ktoré využívajú výpočet obsahu alebo obvo- du kruhu alebo dĺžku kružnice .	kruh a kružnica , medzikružie stred kruhu , kružnice polomer a priemer kruhu a kružnice a ich vzťah vzájomná poloha kružnice a priamky sečnica , nesečnica ,dotyčnica ku kružnici , tetiva , ich vlastnosti vzdialenosť stredu kružnice od tetivy Talesova kružnica kružnicový oblúk , kruhový výsek , kruhový odsek , stredový uhol Ludolfovo číslo a jeho približné hodnoty obsah kruhu , obvod kruhu , dĺžka kružnice
Tematický celok : Pravdepodobnosť , štatistika (12h)	
Žiak vie / dokáže : - uskutočniť primerané pravdepodobnostné experimenty , - posúdiť a rozlíšiť možné a nemožné udalosti (javy) , - rozhodnúť o pravdepodobnosti jednoduchej udalosti , - vypočítať relatívnu početnosť udalosti , - spracovať, zhromaždiť a roztriediť údaje v experimente , - vytvoriť zo zhromaždených údajov štatistický súbor , - vypočítať aritmetický priemer z údajov v tabuľke alebo grafe , - zaznamenať a usporiadať údaje do tabuľky ,	udalosť , pravdepodobnosť pokus , početnosť , relatívna početnosť možné a nemožné udalosti porovnávanie rôznych udalostí vzhľadom na mieru ich pravde - podobnosti štatistika , štatistický súbor , štatistické zisťovanie jednotka a znak , početnosť javu , aritmetický priemer tabuľka , kruhový diagram , stĺpcový diagram

- prečítať a interpretovať údaje z tabuľky, z kruhového a stĺpcového diagramu , - znázorniť údaje z tabuľky kruhovým a stĺpcovým diagramom a naopak .	

Vo vyučovacom predmete matematika sa zvyšuje v učebnom pláne v iŠkVP časová dotácia o jednu vyučovaciu hodinu .
Táto vyučovacia hodina sa použije na zmenu kvality výkonu v nasledujúcich oblastiach :

- rozvoj algoritmického myslenia
- výber vhodnej stratégie pri riešení úloh
- aplikovanie teoretických vedomostí a zručností pri riešení úloh vyplývajúcich z reálneho života
- rozvoj logického a kritického myslenia , schopnosť argumentovať , komunikovať a spolupracovať pri riešení problému v skupine
- schopnosť pracovať s návodmi a tvoriť ich
- správnosť používania matematickej symboliky a znázorňovania
- presnosť rysovania
- schopnosť čítať s porozumením súvislé texty , ktoré obsahujú čísla , závislosti , vzťahy a nesúvislé texty obsahujúce tabuľky , grafy , diagramy
- budovanie vzťahu medzi matematikou a realitou
- zvyšovanie matematickej gramotnosti .

Matematika
Obsah vzdelávania pre 9. ročník
Časová dotácia: 5h/ týždeň , 165h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Mocniny a odmocniny , zápis veľkých čísel (40h)	
Žiak vie / dokáže : - prečítať správne zápis druhej a tretej mocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom mocnenca (základ) a mocniteľa (exponent) , - zapísať druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla ako súčin rovnakých činiteľov , - zapísať súčin konkrétneho väčšieho počtu rovnakých činiteľov v tvare mocniny a opačne , - vysvetliť vzťah $x^2 = (-x)^2$ a $x^3 \neq (-x)^3$ - prečítať správne zápis druhej odmocniny ľubovoľného kladného racionálneho čísla a tretej odmocniny ľubovoľného racionálneho čísla a určiť v ňom stupeň odmocnenia a odmocnenca (základ) , - zapísať druhú odmocninu kladného racionálneho čísla a tretiu odmocninu ľubovoľného racionálneho čísla , - vypočítať na kalkulačke druhú a tretiu mocninu ľubovoľného racionálneho čísla , druhú odmocninu kladného racionálneho čísla a tretiu odmocninu ľubovoľného racionálneho čísla , - vypočítať spamäti hodnotu druhej a tretej mocniny malých priro - dzených čísel (1, ... 5) a hodnotu druhej odmocniny z čísel 4 , 9 , 16 , 25 , ... , 100 , - zapísať ako mocninu 10 čísla 100, 1000, 10 000, ... , - zapísať čísla v tvare $a.10^n$ (pre $1 \leq a < 10$) – vedecký zápis čísla , - vyriešiť primerané numerické a slovné úlohy s veľkými číslami s využitím zručností odhadu a zaokrúhľovania , - používať zaokrúhľovanie a odhad pri riešení praktických úloh .	súčin rovnakých činiteľov , jeho zápis pomocou mocniny druhá mocnina , druhá mocnina ako obsah štvorca , zápis druhej mocniny reálneho čísla tretia mocnina , tretia mocnina ako objem kocky , zápis tretej mocniny základ mocniny (mocnenec) , exponent (mocniteľ) druhá odmocnina , znak odmocnenia , základ odmocniny (odmocnenec) , zápis druhej odmocniny tretia odmocnina , znak odmocnenia , zápis tretej odmocniny mocniny čísla 10 , predpony a ich súvis s mocninami zápis čísla , vedecký zápis čísla , zápis čísla v tvare $a.10^n$ (pre $1 \leq a < 10$ a $n \in N$) a práca s takýmito číslami na kalkulačke veľmi veľké a veľmi malé čísla , vytváranie predstavy o nich odhad , odhad výsledku , zaokrúhľovanie

Pytagorova veta(20h)	
Žiak vie / dokáže : - vymenovať základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka , - formuláciu Pytagorovej vety a jej význam. , - zapísať Pytagorovu vetu v pravouhlom trojuholníku ABC s pravým uhlom pri vrchole C vzťahom $c^2 = a^2 + b^2$, ale aj vzťahom pri inom označení strán pravouhlého trojuholníka , - vyjadriť a zapísať zo základného vzťahu Pytagorovej vety obsah štvorca nad odvesnou a ($a^2 = c^2 - b^2$) a nad odvesnou b ($b^2 = c^2 - a^2$), podobne aj pri inom označení strán trojuholníka , - vyjadriť vzťah pre výpočet dĺžky odvesien pomocou odmocnín , podobne aj pri inom označení strán trojuholníka , - vypočítať dĺžku tretej strany pravouhlého trojuholníka, ak sú známe dĺžky jeho dvoch zvyšných strán , - samostatne použiť Pytagorovu vetu na riešenie kontextových úloh z reálneho praktického života .	pravouhlý trojuholník, základné prvky a vlastnosti pravouhlého trojuholníka – pravý uhol , odvesny, prepona , súčet dvoch ostrých uhlov je 90°. Pytagorova veta pre pravouhlý Δ ABC a jej odvodenie vzťahy $c^2 = a^2 + b^2$, $a^2 = c^2 - b^2$, $b^2 = c^2 - a^2$ ... význam a využitie Pytagorovej vety vyjadrenie neznámej zo vzorca
Ihlan , valec , kužeľ , guľa , ich objem a povrch (30h)	
Žiak vie / dokáže : - načrtnúť valec, ihlan, kužeľ vo voľnom rovnobežnom premietaní , - opísať ihlan , valec , kužeľ a guľu a pomenovať ich základné prvky , - určiť počet hrán , stien a vrcholov ihlana , - zostrojiť sieť valca, ihlana, kužeľa , - dosadením do vzorcov vedieť vypočítať objem a povrch ihlana , valca , kužeľa a gule , - vyriešiť primerané slovné úlohy na výpočet objemu a povrchu ihlana , valca , kužeľa a gule	(rotačný) valec , (rotačný) kužeľ , guľa , guľová plocha , ihlan (pravidelný , trojboký ,štvorboký , ...) , sieť , podstava (horná , dolná) , plášť , výška ,vrchol , strana kužeľa , stred gule , polomer a priemer gule . objem , povrch
Riešenie lineárnych rovníc a nerovníc s jednou neznámou (30h)	
Žiak vie / dokáže : - rozhodnúť o rovnosti (nerovnosti) dvoch číselných (algebrických) výrazov , - rozlíšiť zápisy rovnosti, nerovnosti, rovnice , nerovnice , - vyriešiť jednoduchú lineárnu rovnicu s jedným výskytom neznámej,	rovnosť a nerovnosť dvoch algebrických výrazov lineárna rovnica s jednou neznámou lineárna nerovnica s jednou neznámou ľavá a pravá strana rovnice (nerovnice) , riešenie (koreň) rovnice a nerovnice

- vyriešiť jednoduchými úpravami jednoduchú lineárnu rovnicu s viacnásobným výskytom neznámej (napr. : 2 (x + 8) > 42) , - vyriešiť jednoduché rovnice s jedným výskytom neznámej v menovateli , - urobiť skúšku správnosti riešenia jednoduchej rovnice s neznámou v menovateli , - určiť podmienky riešenia rovnice s neznámou v menovateli , - vyjadriť neznámu zo vzorca (z primeraných matematických a fyzikálnych vzorcov) , - vybrať vhodnú stratégiu riešenia slovnej úlohy (rovnicou , nerovnicou , tipovaním ...) , - vyriešiť slovné (kontextové) úlohy vedúce k lineárnej rovnici (nerovnici) , - overiť správnosť riešenia slovnej úlohy .	znamienka rovnosti (nerovnosti) , znaky nerovnosti , ostré a neostré nerovnosti skúška správnosti výraz , lomený výraz , výraz s neznámou v menovateli rovnica s jednou neznámou podmienky pre riešenie rovnice (s neznámou v menovateli) , skúška správnosti slovná (kontextová) úloha , zápis , matematizácia textu úlohy postup riešenia , zostavenie lineárnej rovnice(nerovnice) , skúška správnosti , odpoveď vyjadrenie neznámej zo vzorca
Podobnosť trojuholníkov (20h)	
Žiak vie / dokáže : - vysvetliť podstatu podobnosti dvoch geometrických útvarov , - rozhodnúť o podobnosti dvojice trojuholníkov v rovine , - vypočítať pomer podobnosti dvoch podobných trojuholníkov , - na základe viet o podobnosti trojuholníkov vyriešiť primerané výpočtové a konštrukčné úlohy , - využiť vlastnosti podobnosti trojuholníkov pri riešení praktických úloh zo života pri meraní (odhadovaní) vzdialeností a výšok , - určiť skutočnú vzdialenosť (mierka mapy) a skutočné rozmery predmetov (mierka plánu) .	geometrické útvary v rovine zhodnosť geometrických útvarov podobnosť geometrických útvarov, podstata podobnosti pomer podobnosti dvoch geometrických útvarov podobnosť trojuholníkov vety o podobnosti trojuholníkov (sss , uu , sus) podobnosť trojuholníkov v praxi
Grafické znázorňovanie závislostí (13h)	
Žiak vie / dokáže : - opísať a zostrojiť pravouhlý súradnicový systém , - zobraziť bod (úsečku , trojuholník , atď.) v pravouhlom súradnico – vom systéme (napr. A [3,2] , úsečka XY , ak X [2,-4] a Y [-3,3] ... - zostrojiť graf priamej úmernosti a lineárnej závislosti podľa údajov	pravouhlý systém súradníc , sústava súradníc v rovine súradnicové osi , priesečník súradnicových osí súradnice bodu graf , hodnota hodnoty v tabuľke , najmenšia hodnota , nulová hodnota , najväčšia

z tabuľky , - určiť k danej prvej súradnici druhú súradnicu bodu , ktorý leží na danom grafe , - prečítať údaje z grafu priamej a nepriamej úmernosti a použiť ich pri výpočte , - vyriešiť slovné úlohy na využitie grafov priamej a nepriamej úmernosti .	hodnota závislosť dvoch hodnôt , nezávislá a závislá premenná graf priamej úmernosti , graf nepriamej úmernosti lineárna závislosť , lineárna funkcia graf lineárnej funkcie
Štatistika (12h)	
Žiak vie : - zrealizovať primeraný štatistický prieskum , - pripraviť a spracovať jednoduchý vlastný projekt zameraný na štatistický prieskum určitej udalosti s vyjadrením početnosti určitého javu , - vyriešiť primerané úlohy zo štatistiky s využitím výpočtu aritmetického priemeru , - spracovať získané hodnoty - údaje z vlastného štatistického prieskumu do tabuľky, - interpretovať údaje z tabuľky , - prostredníctvom viacerých druhov diagramov - grafov, znázorniť hodnoty – údaje .	štatistický prieskum , štatistický súbor, rozsah štatistického súboru , štatistický znak , triedenie absolútna početnosť , početnosť a relatívna početnosť javu tabuľka , graf - diagram , prechod od jedného typu znázornenia k inému hodnoty - údaje , ich znázornenie a interpretácia využitie IKT v štatistike , prieskum

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre príslušný predmet .

Zvyšné prierezové témy OZO, ENV, OaSR, MeV budú zapracované v slovných úlohách matematiky v každom ročníku.

Záver

Pre zvýšenie záujmu o matematiku:

- hry s počítačmi
- zhotoviť pútače z matematiky
- na vyučovacích hodinách využívať zábavné úlohy
- využiť rozširujúce učivo na rozvoj tvorivosti a schopnosti samostatne študovať matematickú literatúru
- matematické krížovky
- matematické rozcvičky
- súťaže na hodinách s bodovaním a vyhodnotením

Prierezové témy Matematika

Ročník: piaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Vo všetkých témach, kde sa dá využiť práca v skupinách, dvojiciach.
Environmentálna výchova	Riešenie slovných úloh, výpočty obvodu a obsahu štvorca, obdĺžnika.
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	Riešenie slovných úloh na počtové výkony s prirodzenými číslami
Ochrana života a zdravia	
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Geometria, rysovanie a meranie.
Regionálna výchova	Slovné úlohy na počtové výkony s prirodzenými číslami.
Dopravná výchova	

Ročník: šiesty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Riešenie úloh v skupinách Kontrolné práce Sebahodnotenie
Environmentálna výchova	Riešenie slovných úloh s desatinnými číslami Riešenie slovných úloh s kombinatorickou tematikou Obvody a obsahy rovinných útvarov Tabuľky, grafy, diagramy
Mediálna výchova	Tabuľky, grafy, diagramy
Multikultúrna výchova	Riešenie slovných úloh na násobenie a delenie prirodzených čísel Riešenie slovných úloh s desatinnými číslami Kombinatorické úlohy
Ochrana života a zdravia	Riešenie slovných úloh s kombinatorickou tematikou Tabuľky, grafy, diagramy Obvody a obsahy rovinných útvarov
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Tabuľky, grafy, diagramy Tvorba vlastnej slovnej úlohy Prezentácia skupinovej práce Vlastné metódy vedúce k výpočtu obvodu a obsahu zložitejších útvarov
Regionálna výchova	Riešenie slovných úloh s desatinnými číslami Riešenie slovných úloh s kombinatorickou tematikou Obvody a obsahy rovinných útvarov Tabuľky, grafy, diagramy
Dopravná výchova	Riešenie slovných úloh s desatinnými číslami Riešenie slovných úloh s kombinatorickou tematikou Obvody a obsahy rovinných útvarov Tabuľky, grafy, diagramy

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Vo všetkých témach, kde sa dá využiť práca v skupinách, dvojiciach.
Environmentálna výchova	Riešenie slovných úloh na počtové výkony s percentami a zlomkami. Mierka, priama a nepriama úmernosť.
Mediálna výchova	Percentá, grafy, diagramy.
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Kocka, kváder – voľné rovnobežné premietanie. Objem a povrch kocky.
Regionálna výchova	Slovné úlohy na počtové výkony
Dopravná výchova	

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Kontrolné práce Úlohy riešené v skupinách
Environmentálna výchova	Slovné úlohy s celými číslami Úlohy na obvody a obsahy rovinných útvarov z praxe Povrch a objem hranola Kombinatorické úlohy Tabuľky, grafy, diagramy
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	Podnetové a kontextové úlohy
Ochrana života a zdravia	Slovné úlohy s celými číslami Úlohy na obvody a obsahy rovinných útvarov z praxe Povrch a objem hranola Kombinatorické úlohy Tabuľky, grafy, diagramy
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Slovné úlohy s celými číslami Úlohy na obvody a obsahy rovinných útvarov z praxe Povrch a objem hranola Kombinatorické úlohy Tabuľky, grafy, diagramy
Regionálna výchova	Slovné úlohy s celými číslami Úlohy na obvody a obsahy rovinných útvarov z praxe Povrch a objem hranola Kombinatorické úlohy Tabuľky, grafy, diagramy
Dopravná výchova	Slovné úlohy s celými číslami Úlohy na obvody a obsahy rovinných útvarov z praxe Povrch a objem hranola Kombinatorické úlohy Tabuľky, grafy, diagramy

Ročník: deviaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Vo všetkých témach, kde sa dá využiť práca v skupinách, dvojiciach.
Environmentálna výchova	Riešenie slovných úloh, výpočty objemu a povrchu telies valca, ihlana, kužeľa /.
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	Riešenie slovných úloh na riešenie rovníc a nerovníc.
Ochrana života a zdravia	
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Geometria, objemy a povrchy telies /valec, ihlan, kužeľ, guľa /.
Regionálna výchova	Slovné úlohy na riešenie rovníc a nerovníc.
Dopravná výchova	

INFORMATIKA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

V predmete informatika sa prelínajú dve zložky. Jedna zložka je zameraná na získanie konkrétnych skúseností a zručností pri práci s počítačom i aplikáciami – na prácu s digitálnymi technológiami. Druhá zložka je zameraná na budovanie základov informatiky. Hlavne na riešenie problémov pomocou počítačov. Prvá zložka tvorí základ vyučovania informatiky v rámci primárneho vzdelávania a z väčšej časti sa prelína i celým nižším stredným vzdelávaním. Skúsenosti získané praktickou činnosťou v tejto oblasti sú potom dobrým predpokladom pre zvládnutie druhej zložky, ktorá má dominantné postavenie pri výučbe informatiky na strednej škole. Zároveň sa však druhá zložka objavuje už i v primárnom vzdelávaní, aj keď iba vo veľmi jednoduchej forme. Informatika zároveň pripravuje žiakov na to, aby korektne využívali takto nadobudnuté zručnosti a poznatky i v iných predmetoch.

Vzdelávací obsah informatiky v Štátnom vzdelávacom programe je rozdelený na päť tematických okruhov:

- **Reprezentácie a nástroje** (práca s grafikou, práca s textom, práca s prezentáciami, práca s tabuľkami, informácie, štruktúry; práca s multimédiami)
- **Komunikácia a spolupráca** (práca s webovou stránkou, vyhľadávanie na webe, práca s nástrojmi na komunikáciu)
- **Algoritmické riešenie problémov** (analýza problému, jazyk na zápis riešenia, pomocou postupnosti príkazov, pomocou cyklov, interpretácia zápisu riešenia, hľadanie, opravovanie chýb; pomocou vetvenia, pomocou premenných, pomocou nástrojov na interakciu)
- **Softvér a hardvér** (práca so súbormi a priečinkami, práca v operačnom systéme, počítač a prídavné zariadenia, práca v počítačovej sieti a na internete, práca proti vírusom a špehovaniu)
- **Informačná spoločnosť** (bezpečnosť a riziká, digitálne technológie v spoločnosti, legálnosť používania softvéru)

Učivo v tematickom okruhu **Reprezentácie a nástroje** je kľúčové aj pre nižšie sekundárne vzdelávanie. Pojem informácia, typy informácií (textová, multimediálna, atď.), aplikácie na spracovanie špecifických informácií sú veľmi dôležité pre pochopenie mechanizmov pri

riešení najrôznejších problémov pomocou, resp. prostredníctvom IKT. Žiaci by sa už od prvej triedy mali učiť pracovať so základnými počítačovými aplikáciami, aby:

1. vedeli základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
2. vedeli vytvárať jednoduché tabuľky a grafy,
3. získali ďalšie zručnosti kreslenia v grafickom prostredí a spracovávaní grafických informácií,
4. porozumeli nahrávaniu a prehrávaniu zvukov a videí,
5. prostredníctvom didaktických hier, edukačných prostredí a encyklopédií pochopili využitie IKT v iných predmetoch,
6. pomocou IKT dokázali realizovať čiastkové úlohy a výstupy z projektového vyučovania.

Tematický okruh **Komunikácia a spolupráca** sa venuje využitiu nástrojov internetu na komunikáciu na vlastné učenie sa a aj na riešenie školských problémov, na získavanie a sprostredkovanie informácií.

Žiaci:

1. by sa mali naučiť pracovať s elektronickou poštou,
2. by mali pochopiť spôsob a mechanizmy vyhľadávania informácií na internete,
3. by mali získať základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT (rozhovory, okamžité správy),
4. by mali poznať niektoré základné postupy pri využívaní internetu v informačnej spoločnosti (cestovný poriadok, mapy, internetový obchod),
5. by si mali uvedomovať bezpečnostné riziká pri práci s internetom.

V tematickom okruhu **Algoritmické riešenie problémov** sa žiaci zoznámia so špecifickými postupmi riešenia problémov prostredníctvom IKT. Zoznámia sa s pojmami ako algoritmus, program, programovanie. Najväčším prínosom tohto okruhu bude to, že žiaci získajú základy algoritmického myslenia a schopnosť uvažovať nad riešením problémov pomocou IKT. Naučia sa uvažovať nad rôznymi parametrami efektívnosti rôznych riešení problémov, naučia sa rôzne postupy a mechanizmy pri riešení úloh z rôznych oblastí.

Tematický okruh **Softvér a hardvér** sa venuje popisu a pochopeniu mechanizmov informačných a komunikačných technológií.

Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi fungovania:

1. jednoduchého hardvéru,
2. rôznych oblastí určenia softvéru,
3. úlohami operačných systémov (napr. práca so súbormi a priečinkami),
4. lokálnej siete a internetu.

Tematický okruh **Informačná spoločnosť** sa nachádza v prieniku informatiky a občianskej výchovy. Zaoberá sa etickými, morálnymi a spoločenskými aspektmi informatiky. Oboznamuje s možnými rizikami a metódami na riešenie týchto rizík.

Žiaci by mali:

1. oboznámiť sa s využitím IKT v najrôznejších oblastiach znalostnej spoločnosti,
2. pochopiť, že používanie IKT si vyžaduje kritický a zvažujúci postoj k dostupným informáciám,
3. viesť k zodpovednému používaniu interaktívnych médií – rozumieť rizikám, ktoré sa tu nachádzajú.

Reprezentácie a nástroje

Pojmy:

- typy informácií, reprezentácia, bit, bajt
- formátovanie textu, nadpisy, odrážky, obrázky v texte
- grafická informácia, fotografia, animácia
- informácie v tabuľkách, bunka, vzťahy medzi bunkami, grafy
- úprava zvukov, hudobný formát, prehrávanie a vytváranie videa
- prezentácia, snímka, prezentačný program, prezentácia na webe
- encyklopédia, odkazy

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- vytvorenie plagátu, vizitky, pozvánky
- úprava fotografií, koláž, texty v obrázkoch
- vytvorenie alebo prerozprávanie príbehu ako prezentácia
- hľadanie slova, pojmu v tabuľke, v dokumente, v encyklopédii, hľadanie titulu v elektronickej knižnici
- edukačné prostredia pre iné predmety (napr. dynamická geometria, fyzikálne experimenty, práca s mapami, trenažéry pre cudzí jazyk)

Komunikácia a spolupráca

Pojmy:

- elektronická pošta, adresár príjemcov, príloha správy
- webová adresa, katalógy, portály, vyhľadávače
- rozhovor (chat), okamžitá správa (ICQ)

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- formátovanie emailovej správy
- školský web, weby inštitúcií, edukačný portál, vyhľadávanie pomocou google
- rozhovor (chat) so spolužiakmi v triede, okamžité správy so spolužiakmi a učiteľom
- prechádzanie a hľadanie v internetovom obchode (knihy, filmy, hudba, elektronika, hračky).

Algoritmické riešenie problémov

Pojmy:

- postup riešenia, etapy riešenia problémov
- programovací jazyk, elementárny príkaz, postupnosť, procedúra, cyklus
- zložitosť riešenia problému

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- v detskom programovacom prostredí riešenie úloh s opakovaním nejakých činností, zoskupovanie častí riešenia do procedúr
- porovnanie času trvania rôznych riešení problému

Softvér a hardvér

Pojmy:

- vstupno/výstupné zariadenia, skener
- oblasti aplikácií softvéru
- operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh
- priečinok, disk, CD, usb-pamäťový kľúč, archív
- lokálna sieť, zdieľanie súborov v triede
- princípy fungovania internetu, adresa, doména, IP, http, ftp, smtp
- formáty súborov

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- porovnávanie periférií podľa ich určenia a kapacít
- práca so skenerom, jednoduché princípy fungovania skenera
- naštartovanie operačného systému, prihlásenie a odhlásenie používateľa
- spúšťanie naraz viac aplikácií, sledovanie behu aplikácií v správcovi úloh
- ukladanie informácií na rôzne média, porovnanie kapacít a rýchlosti ukladania
- vytváranie archívov, výber z archívu, rozbaľovanie archívu
- práca so súbormi v lokálnej sieti triedy
- logické princípy fungovania internetu, zisťovanie IP čísla počítača
- skúmanie rozdielov rôznych formátov súborov

Informačná spoločnosť

Pojmy:

- informačné technológie vo vedomostnej spoločnosti
- riziká technológií, vírusy, antivírusové programy, hackeri
- zásady bezpečnosti
- platnosť, správnosť informácií, nebezpečný obsah
- licencie programov, legálnosť používania, freeware, shareware
- legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu

Vlastnosti a vzťahy, postupy a metódy:

- ako pomáhajú počítače v praktickom živote a živote spoločnosti, ukážky jednoduchých aplikácií
- ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú
- kto, prečo a ako pácha počítačovú kriminalitu, čo môže spôsobiť
- rozdiel v používaní a šírení rôznych programov z pohľadu legálnosti
- diskusia na tému používania obrázkov, textov a hudby stiahnutých z internetu, autorské práva

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- uvažujú o informáciách a rôznych reprezentáciách, používajú vhodné nástroje na ich spracovanie,
- uvažujú o algoritmoch, hľadajú a nachádzajú algoritmické riešenia problémov, vytvárajú návody, programy podľa daných pravidiel,
- logicky uvažujú, argumentujú, hodnotia, konajú zdôvodnené rozhodnutia,

- poznajú princípy softvéru a hardvéru a využívajú ich pri riešení informatických problémov,
- komunikujú a spolupracujú prostredníctvom digitálnych technológií, získavajú informácie na webe,
- poznajú, ako informatika ovplyvnila spoločnosť,
- rozumejú rizikám na internete, dokážu sa im brániť a riešiť problémy, ktoré sa vyskytnú
- rešpektujú intelektuálneho vlastníctvo.

Hodnotenie žiaka

Vo vyučovacom predmete informatika pri priebežnom hodnotení učiteľ hodnotí prípravu na vyučovanie, riešenie teoretických a praktických úloh.

Pri súhrnnej klasifikácii hodnotí:

a) učebné výsledky žiaka, ktoré dosiahol vo vyučovacom predmete v súlade s požiadavkami vymedzenými v učebných osnovách

b) osvojené kľúčové kompetencie

c) stupeň tvorivosti a samostatnosti

d) osvojenie potrebných vedomostí, skúseností, zručností a ich tvorivú aplikáciu

e) usilovnosť a vzťah žiaka k činnostiam v edukačnom procese

f) snahu o rozvoj svojich kompetencií

Známkou hodnotíme:

1. vytvorenie projektu
2. krátke overenie vedomostí písomnou formou
3. aktivitu na hodine

Kritériá hodnotenia projektu:

1. obsah – 1 bod (čo sa opisuje v projekte - nápad)
2. forma – 4 body (využitie programových nástrojov pri vkladaní obsahu do projektu)
3. prezentácia – 3 body (ako daný projekt vyzerá z estetickej stránky, tj. využitie nástrojov na doladenie výsledného efektu projektu)
4. stupeň tvorivosti a tvorivá aplikácia zručností – 2 body

Celkové hodnotenie:

10 – 9 bodov ..... výborný

8 - 7 bodov ..... chválitebný

6 – 5 bodov ..... dobrý

4 – 3 bodov ..... dostatočný

2 – 0 bodov ..... nedostatočný

Stupnica pri písomnom overovaní vedomostí:

100% - 90% ..... výborný

89,9% - 75% ..... chválitebný

74,9% - 50% ..... dobrý

49,9% - 35% ..... dostatočný

34,9% ..... nedostatočný

Učebné zdroje:

Tvorivá informatika , slovenské pedagogické nakladateľstvo

Obsah vzdelávania pre 5. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP= ŠkVP - 1h), 33h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Informačná spoločnosť (2 h)	
Žiak má poznať využitie IT v praxi-oblasti - peniaze: banky, obchod - vzdelávanie, výskum - informácie, informačné sysrémy (zdravotníctvo, obchod, doprava...) - výroba:automatizované systémy, robotika - kultúra, umenie, masmédiá - domácnosť:zábava, hry	IKT v bežnom živote (digitálne zariadenia v domácnosti, mobil...) a v znalostnej spoločnosti (architektúra, doprava, zdravotníctvo...)
Softvér a hardvér (5 h)	
Žiak má poznať systémy na spracovanie údajov – z pohľadu ich architektúry (počítač, prídavné zariadenia) a logickej štruktúry (operačný systém); - zvládnuť základnú obsluhu počítača: prihlásenie sa do školskej siete, ovládanie klávesnice, práca s myšou, vedieť používať výučbové programy na CD/DVD. Žiak má získať základné zručnosti pre prácu v operačnom systéme - manipulácia so súbormi, aplikácie na prácu so súbormi rôznych typov -priečinky-manipulácia s nimi -vizuálne prostredie-manipulácia s oknami, ovládacie prvky aplikácií, riešenie rôznych problémov - funkcie operačného systému (Windows). -oboznámenie sa s výučbovým programom na cudzie jazyky.	Počítačové a programové systémy. Počítač a jeho periférie -procesor, pamäť -periférne zariadenia –vstupné/výstupné/ uchovávanie informácií -klávesnica, obrazovka, myš, tlačiareň, skener Operačný systém. Operačný systém Windows. Súbory-typy. Aplikácie na prácu so súbormi rôznych typov-priečinky, okná. Výučbový program na cudzie jazyky.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Reprezentácie a nástroje (6 h)	
Žiak má získať základné zručnosti kreslenia v grafickom prostredí -práca s myšou, kreslenie, výber farby, druh štetca, panel nástrojov, uloženie súboru -otvorenie súboru, písanie textov, možnosti z menu, vlastná farba - práca s oblasťami-vystrihnutie, kopírovanie, presunutie obrázkov, otočenie, lupa	Prostredie grafického editora Skicár: -spustenie programu -základné nástroje na kreslenie - nástroje na písanie textu - práca s obrázkami
Reprezentácie a nástroje (9 h)	
Žiak má poznať a dodržiavať základné zásady písania textu - písanie bežného textu, nadpisy, tabulátor - uloženie textu na disk - otvorenie súboru -ovládanie jednoduchého formátovania - oprava existujúceho textu, presun, kopírovanie, vkladanie, mazanie - vyhľadanie a nahradenie textu, slova - tlač textu - vytvorenie tabuľky -vloženie obrázkov,wordart, klipart, presun obrázkov, ich zmena veľkosti - kombinovanie textu a obrázkov	Textová informácia. Prostredie textového editora MicrosoftWord: -spustenie programu -písanie textu, používanie klávesnice - blokové operácie, formátovanie textu - selekcia textu - tabuľka v texte - obrázky v texte
Algoritmické riešenie problémov (6 h)	
Žiak má poznať zásady tvorby projektu: - vytvorenie tabuľky - vloženie obrázkov, wordart, klipart, presun obrázkov, ich zmena veľkosti - kombinovanie textu a obrázkov	Prostredie textového editora MicrosoftWord: - tabuľka v texte - obrázky v texte

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Komunikácia a spolupráca (4 h)	
Žiak chápe, ako IKT slúži na sprostredkovanie informácií medzi ľuďmi, vie využívať IKT na vlastné učenie sa, rešpektuje autorské práva - získavanie informácií:prehliadač stránok, adresa webovej stránky, - vyhľadávanie stránok pre použitie v praxi: www.mapy.sk, www.počasie.sk, www.cp.sk Žiak zvládne základné IKT nástroje na komunikáciu: -registrácia na verejnom portáli, poskytujúcom e-mailové služby, -posielanie a prijímanie e-mailu, -otvorenie a odoslanie prílohy, -poslanie sms z internetu, -spracovanie textového dokumentu a jeho zaslanie spolužiakovi e-mailom.	Internet. Elektronická pošta. Sieť, webová adresa, vyhľadávače (www.google.sk), web v bežnom živote - neinteraktívna komunikácia – e-mail, pravidlá pre e-mailovú komunikáciu, netiketa, e-mail v praxi
Informačná spoločnosť (1 h)	
Žiak má vedieť o nebezpečenstvách na internete, vedieť, ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú -www.bezpečnenainternete.sk	Riziká informačných technológií: -vírusy -počítačová kriminalita -spôsoby ochrany pred vírusmi a počítačovou kriminalitou. Právne aspekty? -etiketa, správanie sa pri používaní IKT -autorské práva na softvér-licencie -autorské práva na dokumenty-texty, obrázky, hudba

Obsah vzdelávania pre 6. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP = ŠkVP – 1h), 33h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Informačná spoločnosť (4 h)	
Žiak má poznať rôzne typy údajov, históriu zbierania a uchovávania informácií, pojem digitalizácia.	Organizačné pokyny, bezpečnosť pri práci. Poukázanie na uchovávanie informácií: najstaršie nálezy s nápismi, objav papiera, kníhtlače, prvé počítacie zariadenie.
Softvér a hardvér (3 h)	
Žiak má mať rozšírené vedomosti o systémoch na spracovanie údajov z pohľadu ich architektúry (počítač a jeho časti) a logickej štruktúry (operačný systém).	Demonštrácia hardvéru na „rozobranom“PC, v pracovnom liste označenie hlavných častí PC. Prenášanie informácií pomocou vonkajších pamäťových zariadení. Matičná doska, procesor, disk.
Reprezentácie a nástroje (8 h)	
Žiak má vedieť - ukladať, otvárať, tlačiť dokument, - vkladať údaje do buniek, opravovať údaje v bunke, vymazať údaje, - zmeniť šírku bunky, zmeniť viaceré stĺpce, - formát buniek, zarovnanie v bunke, meniť farbu, - zlúčiť, rozdeliť bunky, - tvoriť jednoduché grafy.	Microsoft Excel – tabuľkový procesor - popis prostredia - tvorba tabuľky - grafy - úpravy grafov
Algoritmické riešenie problémov (13 h)	
Žiak má poznať formáty číselných údajov a pracovať s nimi.	Microsoft Excel – tabuľkový procesor - zákl. matematické funkcie - relatívna adresa - absolútna adresa - aritmetické operácie - databázy

Komunikácia a spolupráca (1 h)	
Žiak má chápať spôsob vyhľadávania informácií na internete, vedieť využívať IKT na vlastné učenie sa, rešpektovať autorské práva.	Vyhľadávanie informácií na internete. Práca so stránkami pre vlastné učenie sa: www.wikipedia.sk, www.magimaxclub.net, www.skolahrou.sk... Registrácia používateľa.
Komunikácia a spolupráca (4 h)	
Žiak má zvládnuť prácu s elektronickou poštou, vedieť používať adresár príjemcov, poslať skrytú kópiu, e-mail s prílohou správy viacerým adresátom, vytvoriť „podpis“.	Tvorba a využitie adresára pri rozposielaní vytvorenej pozvánky (pohľadnice, oznamy) a jej zasielanie viacerým adresátom e-mailom. Skrytá kópia, vytvorenie „podpisu“.

Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP = ŠkVP – 1h), 33h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Informačná spoločnosť (3 h)	
Žiak má poznať využitie IKT v znalostnej spoločnosti (bankovníctvo, zdravotníctvo, doprava, umenie, ...). Žiak má dokázať posúdiť spoľahlivosť získaných informácií. Žiak sa má oboznámiť s pojmami spamy a hoaxy.	Informačné technológie v znalostnej spoločnosti. Riziká technológií, vírusy, antivírusové programy. Spamy a hoaxy.
Softvér a hardvér (4 h)	
Žiak má - dokázať spúšťať naraz viac aplikácií, - poznať ukladanie informácií na rôzne média, - vedieť porovnať kapacitu, - dokázať vykonať zálohovanie údajov.	Operačný systém, používateľ, prihlasovanie do systému, správca úloh. Disk, USB-pamäťový kľúč, archív. Ukladanie informácií na rôzne média. Bit, byte. Zálohovanie údajov.
Reprezentácie a nástroje (14 h)	
Žiak má - vedieť vložiť novú snímku – zvoliť rozvrhnutie snímky, - vedieť použiť šablóny, - vedieť vložiť a formátovať text, - vedieť kresliť objekty a pracovať s nimi, - vedieť vložiť klipart alebo iný obrázok	Aplikácie na tvorbu prezentácií. Microsoft Power Point. Textová informácia. Grafická informácia, fotografia, animácia. Skenovanie obrázkov, zmena veľkosti obrázku, otočenie, efekty, úprava fotografií. Informácie v tabuľkách.
Algoritmické riešenie problémov (8 h)	
- vedieť upraviť fotografiu, koláž, texty v obrázkoch, - vedieť pracovať s tabuľkami, - vedieť vložiť zvuk, - vedieť vložiť hypertextový odkaz, - vedieť navrhnúť a vytvoriť prezentáciu, - poznať zásady správneho prezentovania,	Aplikácie na nahrávanie a spracovanie zvuku – zapojenie mikrofónu, nahrávanie zvukov, jednoduché efekty. Základné pravidlá prezentovania informácií. Legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu – uvádzanie zdrojov. Vytvorenie jednoduchej prezentácie o sebe.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
- vedieť spustiť a ovládať prezentáciu, - vedieť otvoriť novú prezentáciu, uložiť prezentáciu.	Tvorba prezentácie na určitú tému – Naša trieda, Naša škola, Moje mesto, ... Tvorba prezentácie z ľubovoľného predmetu.
Komunikácia a spolupráca (4 h)	
Žiak má - získať základné vedomosti o priamej komunikácii prostredníctvom IKT – rozhovor (chat), Skype, okamžitá správa (ICQ), - uvedomiť si bezpečnostné riziká pri práci s internetom. Žiak vie, čo sú autorské práva, legálny a nelegálny softvér, pozná rozdiel v používaní a šírení programov s rôznymi stupňami licencií.	Interaktívna komunikácia. Mobilné telefóny. Ukážky on – line komunikácie. Autorské práva, legálny a nelegálny SW. Licencie programov,legálnosť používania. Freeware, shareware, openware, legálnosť použitia obrázkov a textov z internetu.

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP – 1h), 33h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Informačná spoločnosť (2 h)	
Žiak má pochopiť, že pomocou vhodných aplikácií sa dajú spracovávať údaje najrôznejších typov. Žiak si má utvrdiť základnú terminológiu IT.	Bezpečnosť pri práci, organizačné pokyny. Opakovanie z predošlých ročníkov – hardvér, softvér, bit, byte.
Softvér a hardvér (4 h)	
Žiaci by sa mali zoznámiť s princípmi fungovania jednoduchého hardvéru, rôznych oblastí určenia softvéru a úlohami operačných systémov lokálnej siete a internetu.	Základná doska. Procesor. Záznamové zariadenia. Pamäte (ROM,RAM). Prídavné karty. Periférne zariadenia. Operačné systémy. Systémové nástroje OS. Údržba počítača.
Algoritmické riešenie problémov (11 h)	
Žiak má mať rozvinuté svoje algoritmické myslenie: vedieť zapísať postup riešenia, etapy riešenia problémov, vedieť používať základné príkazy.	Základné príkazy z programovacieho prostredia Imagine. Geometrické tvary. Rodný list korytnačky. Druhá korytnačka. Panel kreslenia.
Reprezentácie a nástroje (13 h)	
Žiak má mať rozšírené svoje zručnosti kreslenia v grafickom prostredí, pochopiť princíp tvorby animácií, vedieť vytvoriť jednoduchú animáciu.	Príkazy s premennými. Súradnice, pozície, súradnicová sústava. Živý obraz. Edukačná animácia. Podmienka.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Komunikácia a spolupráca (3 h)	
Žiak má poznať netiketu a rešpektovať autorské práva. Žiak má vedieť, ako sa šíria počítačové vírusy na internete, ako sa odhaľujú a odstraňujú, čo môže spôsobiť počítačová kriminalita.	Netiketa. Správanie sa pri používaní IKT. Autorské práva. Licencie. Počítačová kriminalita. Vírusy. Spôsoby ochrany pred vírusmi. Spôsoby ochrany pred počítačovou kriminalitou. Spamy a hoaxy. Inštalácia programov. Práca s multimediálnym CD.

Obsah vzdelávania pre 9. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠkVP – 1), 33h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Informačná spoločnosť (4 h)	
Žiak pozná zásady správania sa v počítačovej učebni. Žiak pozná riziká práce s počítačom – negatívne vplyvy na človeka, riziká počítačových vírusov. Žiak má vedieť o nebezpečenstvách na internete, vedieť, ako vznikajú a ako sa šíria počítačové vírusy, ako sa odhaľujú a odstraňujú -www.bezpecnenainternete.sk -www.zodpovedne.sk	Oboznámiť žiakov s bezpečnosťou práce v počítačovej učebni, najmä pri práci s netbookmi. Poukázať na riziká práce s počítačmi. Riziká informačných technológií: -vírusy -počítačová kriminalita -spôsoby ochrany pred vírusmi a počítačovou kriminalitou. Právne aspekty? -etiketa, správanie sa pri používaní IKT -autorské práva na softvér-licencie
Softvér a hardvér (6 h)	
Žiak vie samostatne pracovať v programe MS Word: Vie vytvoriť projekt, referát, predmetovú prácu s využitím vkladania WordArtu, ClipArtu, obrázkov, tabuliek, grafov. Vie uplatňovať administratívne zásady, používanie odrážok, vkladania čísel strán, riadkovania. Žiak vie samostatne pracovať v programe MS Excel: Vie vytvoriť tabuľku, graf. Vie používať štatistické metódy a následne ich aplikovať do prostredia programu MS Word. Žiak vie samostatne pracovať v programe MS PowerPoint: Vie vytvoriť zložitejšiu prezentáciu s využitím vkladania obrázkov, tabuliek a textov vytvorených aj v iných programoch (najmä MS Word, MS Excel). Žiak vie do prezentácií aplikovať rôzne efekty, animácie.	Prostredie textového editora Microsoft Word - Aplikácia poznatkov z predchádzajúcich ročníkov Prostredie tabuľkového editora Microsoft Excel - Aplikácia poznatkov z predchádzajúcich ročníkov Prostredie programu Microsoft PowerPoint Aplikácia poznatkov z predchádzajúcich ročníkov

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Algoritmické riešenie problémov (4 h)	
Žiak si rozvíja svoje algoritmické myslenie: vie zapísať postup riešenia, etapy riešenia problémov, pozná programovací jazyk, vie používať elementárny príkaz - pohyb korytnačky po stránke, pero-farba, hrúbka, bodka, náhodné farby a hrúbky, zatáčania - vytvorenie vlastného tlačidla -cyklus - vlastný príkaz -geometrické tvary -rodný list korytnačky – udalosť -zoznam možností, ľubovoľný prvok z týchto možností -automatické ťahanie	Prostredie programu Imagine: - Aplikácia poznatkov z predchádzajúcich ročníkov -pohyb korytnačky po stránke, pero-farba, hrúbka, bodka, náhodné farby a hrúbky, zatáčania - vytvorenie vlastného tlačidla -cyklus - vlastný príkaz -geometrické tvary -rodný list korytnačky – udalosť -zoznam možností, ľubovoľný prvok z týchto možností -automatické ťahanie
Reprezentácia a nástroje (12 h)	
Žiak vie pracovať v programe MS Office Picture Manager, InfranView. Pozná prácu s digitálnym fotoaparátom a digitálnou fotografiou. Vie upraviť digitálnu fotografiu – veľkosť, farbu, kontrast, pomenovanie. Pozná dôvody archivovania fotografií. Vie používať zálohové média na ukladanie fotografií (CD, DVD, externý disk, USB kľúč) Žiak vie pracovať v programe Audacity. Pozná prácu s nahrávačom hlasu, digitálnym diktafónom. Vie upraviť nahratý zvuk, uložiť ho, využiť ho v prezentácii. Vie prehrať nahratý a upravený zvuk prostredníctvom Windows Media Player. Žiak vie pracovať v programe Windows Movie Maker. Vie nahrať krátke video videokamerou, digitálnym fotoaparátom, príp. webkamerou. Nahraté video vie prehrať prostredníctvom programu Windows Media	Práca v programe Microsoft Office Picture Manager, InfranView. - Vytváranie fotografií digitálnym fotoaparátom - Prenos fotografií z fotoaparátu do PC - Úprava veľkosti - Pomenovanie fotografií, hromadná konverzia - Archivovanie fotografií Práca v programe Audacity. - Nahrávanie zvuku - Prehrávanie zvuku - Úprava zvuku – kopírovanie, odstránenie šumu, skrátenie nahrávky - Ukladanie zvuku - Formát MP3 Práca v programe Windows Movie Maker. - Nahrávanie videa videokamerou, fotoaparátom, webkamerou - Prehrávanie nahratého videa - Úprava videa

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Player. Vie vytvoriť krátke video s využitím digitálnych fotografií, zvukov a videí. Upravené video vie uložiť do formátu .wmv a následne ho aplikovať do prezentácií.	- Vkladanie titulkov, hudby - Orezávanie, skracovanie a kopírovanie úsekov videa - Ukladanie videa vo formáte .wmv
Komunikácia a spolupráca (5 h)	
Žiak si vie vytvoriť a aktívne využívať mailovú schránku. Pozná formu písania mailu, vkladanie príloh. Pozná spôsob posielania obsahovo väčších mailov (www.uschovna.cz). Žiak si vie vytvoriť jednoduchú internetovú stránku, vie ju upravovať, dopĺňať, inovovať. Pozná bezpečnú prácu s internetom a internetovými stránkami.	Vytvorenie mailovej schránky, forma písania mailu. Práca v využitím www.webnode.sk - Tvorba a úprava jednoduchej internetovej stránky

Opakovanie učiva a prezentácia projektov – 2 h

Námety na tvorbu žiackych projektov: Štáty Európskej únie, Osobnosť šoubiznisu, Významný vedec/umelec, Vysnívaná škola, Život bez povinností, Pamiatky UNESCO, Hudobný večierok, Cesta okolo sveta...

Prierezové témy Informatika

Ročník: piaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Reprezentácie a nástroje
Environmentálna výchova	Softvér a hardvér
Mediálna výchova	Reprezentácie a nástroje
Multikultúrna výchova	Komunikácia a spolupráca
Ochrana života a zdravia	Informačná spoločnosť
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Informačná spoločnosť

Ročník: šiesty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Informačná spoločnosť
Environmentálna výchova	Softvér a hardvér
Mediálna výchova	Reprezentácie a nástroje
Multikultúrna výchova	Komunikácia a spolupráca
Ochrana života a zdravia	Softvér a hardvér
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Komunikácia a spolupráca

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Algoritmické riešenie problémov
Environmentálna výchova	Informačná spoločnosť
Mediálna výchova	Informačná spoločnosť
Multikultúrna výchova	Reprezentácie a nástroje
Ochrana života a zdravia	Komunikácia a spolupráca
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Komunikácia a spolupráca

Ročník : ôsmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Informačná spoločnosť
Environmentálna výchova	Softvér a hardvér
Mediálna výchova	Algoritmické riešenie problémov
Multikultúrna výchova	Komunikácia a spolupráca
Ochrana života a zdravia	Informačná spoločnosť
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Softvér a hardvér

6. VZDELÁVACIA OBLASŤ ČLOVEK A SVET PRÁCE

TECHNIKA

CHARAKTERISTIKA

Učebný predmet vedie žiakov k získaniu základných užívateľských zručností v rôznych oblastiach ľudskej činnosti a prispieva k poznaniu trhu práce, vytváraniu životnej i profesijnej orientácie žiakov. Koncepcia predmetu vychádza z konkrétnych životných situácií, v ktorých človek prichádza do priameho kontaktu s ľudskou činnosťou a technikou v jej rozmanitých podobách a širších súvislostiach a prostredníctvom technických vymožeností chráni svet a kultúrne pamiatky. Predmet musí byť založený predovšetkým na praktickej činnosti. Jeho náplň sa cielene zameriava na zručnosti a návyky pre uplatnenie žiakov v ďalšom živote a spoločnosti. Je založený na tvorivej myšlienkovej spoluúčasti a spolupráci žiakov. Náplň učebného predmetu je určená všetkým žiakom bez rozdielu pohlavia. Žiaci sa učia pracovať s rôznymi materiálmi a pomôckami a osvojujú si základné pracovné zručnosti a návyky, rozvíjajú tvorivé technické myslenie. Pri navrhovaní výrobkov v oblasti dizajnu a pracovných postupov spájajú praktické zručností s tvorivým myslením. Základné vzdelávanie obohacuje o dôležitú zložku tým, že kladie základy z oblasti techniky, ktoré sú nevyhnutné pre ďalšie štúdium a uplatnenie človeka v reálnom živote. Žiaci sa učia plánovať, organizovať a hodnotiť pracovnú činnosť samostatne i v skupine. Sú vedení k dodržiavaniu zásad bezpečnosti a hygieny pri práci. V závislosti na veku žiakov sa postupne buduje systém, ktorý žiakom poskytuje dôležité informácie z pracovnej oblasti a pomáha im pri zodpovednom rozhodovaní o ďalšom profesijnom zameraní i rozhodovaní v živote.

CIELE

Žiaci

- rozlíšia a bezpečne použijú prírodné a technické materiály, nástroje, náradie a zariadenia;
- si osvoja dodržiavanie stanovených pravidiel a adaptujú sa na zmenené alebo nové úlohy a pracovné podmienky;
- experimentujú s nápadmi, materiálmi, technológiami a technikami;
- si vytvoria vhodné návyky pre rodinný život;

- pociťujú zodpovednosť za svoje zdravie, ľudské vzťahy a financie ako aj za pohodlie a bezpečnosť v ich bezprostrednom okolí;
- cítia zodpovednosť za kvalitu svojich i spoločných výsledkov práce;
- si osvoja základné pracovné zručnosti a návyky z rôznych pracovných oblastí, organizujú a plánujú prácu a používajú vhodné nástroje, náradie a pomôcky pri práci i v bežnom živote;
- vytrvalo a sústavne plnia základné úlohy, uplatňujú tvorivosť a vlastné nápady pri pracovnej činnosti a pri vynakladaní úsilia na dosiahnutie kvalitného výsledku;
- si vytvoria nový postoj a hodnoty vo vzťahu k práci človeka a životnému prostrediu;
- chápu prácu a pracovné činnosti ako príležitosti na sebarealizáciu, sebaaktualizáciu a na rozvíjanie podnikateľského myslenia;
- sa orientujú v rôznych odboroch ľudskej činnosti, formách fyzickej i duševnej práce, osvoja si potrebné poznatky a zručnosti významné na možnosti uplatnenia, na voľbu vlastného profesijného zamerania a na ďalšiu profesijnú a životnú orientáciu.

VZDELÁVACÍ ŠTANDARD

Vzdelávací štandard učebného predmetu technika sa člení na dva tematické okruhy technika a ekonomika domácnosti, pričom každý z nich sa ďalej člení na jednotlivé tematické celky. Dôraz sa kladie na tematický okruh technika. Z tematického okruhu technika je povinných najmenej dve tretiny z celkovej časovej dotácie vyučovacieho predmetu v každom školskom roku a najviac jedna tretina z celkovej časovej dotácie vyučovacieho predmetu v školskom roku sa venuje tematickému okruhu ekonomika domácnosti (podľa materiálno-technických a personálnych podmienok).

KOMPETENCIE ŽIAKA

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

1. schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byt samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
3. schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.

Pracovné kompetencie žiaka:

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržuje stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené nebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

V predmete Technika sa budú uplatňovať rôzne metódy a formy práce tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjajúce sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa použijú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia.

Pri **praktických aktivitách** budeme používať kritériá na hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh, aktivitu žiakov. Žiaci sa **klasifikujú v predmete technika** podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl.

Kontrola a hodnotenie žiakov

Pri kontrole žiakov budeme využívať formy:

1. verbálna forma – prezentovanie poznatkov žiakmi na základe dobrovoľnej odpovede žiaka alebo konkrétneho žiaka učiteľom,

2. praktická činnosť.

Hodnotí sa:

- teoretická časť,
- praktická časť,
- samostatná práca,
- aktivita,

- tvorba a prezentácia projektu, (odborná a grafická úroveň prezentácie, využitie dostupných zdrojov)
- prístup k predmetu.

Žiak bude hodnotený podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy známkou **výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).**

Medzipredmetové vzťahy sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania. Zabezpečujú komplexnosť vzdelávania, využívanie aplikačných súvislostí a riešenia problémov, situácií a javov v logickom celku. Dôsledné poznanie štruktúry učiva je jedným z prvých krokov, ktoré vedú k ich uplatňovaniu.

Prierezové témy

V rámci nižšieho stredného vzdelávania sa uplatňujú tieto témy: Osobnostný a sociálny rozvoj (OSR), Ochrana života a zdravia (OZO), Environmentálna výchova (ENV), Výchova k manželstvu a rodičovstvu (VMR), Multikultúrna výchova (MUV), Mediálna výchova (MDV) a Finančná gramotnosť

Učebné osnovy - Technika v 5. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet technika, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

1 VH týždenne - 33 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť *Človek a svet práce*

Vzdelávací štandard učebného predmetu sa člení na dva tematické okruhy technika a ekonomika domácnosti

Technika

Človek a technika .....5 VH

Pravidlá BOZP, pojem technika, pozitívne a negatívne vplyvy techniky, ochrana prírody

Človek a výroba v praxi .....8 VH

Remeslo, remeselník v minulosti a v súčasnosti, výrobok, proces vzniku výrobku, pracovné nástroje a náradie, návrh a zhotovenie jednoduchého výrobku

Úžitkové a darčekové predmety .....9 VH

Surovina a technické materiály, náčrt, návrh, zhotovenie a prezentácia výrobku

Ekonomika domácnosti

Plánovanie a vedenie domácnosti .....3 VH

Domáce práce a údržba domácnosti .....2 VH

Príprava jedál a výživa .....3 VH

Ručné práce .....3 VH

Obsah vzdelávania v predmete TECHNIKA pre 5. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP = ŠkVP – 1h), 33h/rok

Človek a technika (5 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ dodržiavať pravidlá BOZP, hygieny a správania sa, ✓ vysvetliť pojem technika v užšom a širšom zmysle slova, ✓ uviesť príklady pozitívnych a negatívnych vplyvov techniky na človeka, prírodu a spoločnosť, ✓ zdôvodniť na príkladoch potrebu pozitívneho prístupu človeka k tvorbe techniky, ✓ vypracovať projekt na tému z ochrany prírody.	školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni technika prostredie technické – prírodné – spoločenské, vzťahy medzi nimi ochrana, príroda, negatívne vplyvy techniky

Človek a výroba v praxi (8 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ porovnať profesie remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, ✓ vysvetliť pojem výrobok, ✓ opísať proces vzniku jednoduchého výrobku,	remeslo, remeselník, pracovný nástroj, pracovné náradie, remeslá v minulosti a v súčasnosti výrobok, vznik výrobku: myšlienka – proces výroby – výrobok návrh výrobku

✓ vyhľadať príklady výrobkov, pracovných nástrojov a pracovného náradia remeselníkov v minulosti a v súčasnosti, ✓ vyhodnotiť priebeh tematickej exkurzie z výroby, ✓ prezentovať návrh a zhotovenie vlastného jednoduchého výrobku z dostupných prírodných materiálov v danom regióne.	človeku spríjemňujúceho život

Úžitkové a darčekové predmety (9 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ vytvoriť náčrt jednoduchého výrobku, ✓ vybrať technické materiály a nástroje na zhotovenie výrobku, ✓ navrhnúť postup práce pri zhotovení výrobku, ✓ zhotoviť navrhnutý výrobok, ✓ prezentovať výsledky svojej práce.	surovina, materiál, polotovar, darčekový a úžitkový predmet myšlienka, návrh, náčrt, rozmery, náradie a nástroje, postup práce materiál: špajdľa, vetvička, gaštan, plastelína, kôra, latka, tenký drôt, alobal, kartón a pod. výrobky: náhrdelník; náušnice; náramok; zvieratko; počítadlo; svietnik; kvet; stojan na pero; stojan na „mobil“ a pod.

EKONOMIKA DOMÁCNOSTI

Plánovanie a vedenie domácnosti (3 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: • vysvetliť na konkrétnych príkladoch funkciu peňazí ako prostriedku na zabezpečenie životných potrieb, • uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec), • zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti	súlad osobných želaní s potrebami človeka, vzťah ľudská práca – peniaze finančné informácie, finančné inštitúcie (bankové a nebankové subjekty, dcérske spoločnosti a pobočky zahraničných bánk), hotovostný a bezhotovostný platobný styk

Domáce práce a údržba domácnosti (2 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: • zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti s prácami v domácnosti, • ovládať jednoduché pracovné postupy pri základných činnostiach v domácnosti, orientovať sa v návodoch na obsluhu bežných domácich spotrebičov	údržba odevov a textílií upratovanie domácnosti, organizácia upratovania, postupy, prostriedky a ich dopad na životné prostredie odpad a jeho ekologická likvidácia

Príprava jedál a výživa (3 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: • orientovať sa v základnom vybavení kuchyne,	kuchyňa (základné vybavenie, udržiavanie poriadku a čistoty,

• používať základný kuchynský inventár a bezpečne obsluhovať základné spotrebiče, • dodržiavať základné princípy stolovania, spoločenského správania sa a obsluhy pri stole, v spoločnosti	bezpečnosť a hygiena prevádzky) úprava stola a stolovanie(jednoduché prestieranie, obsluha a správanie sa pri stole, slávnostné stolovanie v rodine, dekorácie a kvety na stole)

Ručné práce (3 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 5. ročníka základnej školy vie/dokáže: • oboznámiť sa s pomôckami a nástrojmi pre ručné práce, • rozoznať rôzne druhy tkanín, • šiť rôznymi stehmi, • robiť drobné opravy odevov • používať základný kuchynský inventár a bezpečne obsluhovať	základné pomôcky a nástroje na ručné práce, šijací stroj tkaniny – bavlnené, hodvábne, vlnené, syntetické základné stehy, pomocné stehy, obnitkovacie stehy, spojovacie stehy, ozdobné stehy prišívanie zapínadiel prišitie pútka navlečenie gumy a šnúrky

INOVOVANÉ UČEBNÉ OSNOVY Z TECHNIKY 6. ROČNÍK

Rozsah vyučovania predmetu

Šiesty ročník - 1 hodina týždenne/33 hodín za školský rok (33 hodín ŠVP)

Učebné osnovy sú totožné so vzdelávacím štandardom ŠVP pre predmet technika .

Tematické celky

1.Technika: - 22 hod.

Človek a technika – 2 h

Grafická komunikácia v technike – 5 h

Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania – 9 h

Elektrická energia, elektrické obvody – 4 h

Jednoduché stroje a mechanizmy – 2 h

2.Ekonomika domácnosti: **- 11 hod.**

Plánovanie a vedenie domácnosti – 4 h

Pestovateľské práce a chovateľstvo – 5 h

Svet práce – 2 h

Obsah vzdelávania pre 6. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP = ŠkVP – 1h), 33h/rok

Človek a technika (2 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ vysvetliť vlastnými slovami rozdiely medzi vynálezom, patentom a objavom, ✓ opísať proces vzniku výrobku.	školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni významné etapy v dejinách vývoja techniky v Európe a vo svete vynález, patent, objav a ich spoločenský význam proces vzniku výrobku: myšlienka – konštruovanie – výroba – použitie výrobkov – likvidácia a recyklácia

Grafická komunikácia v technike (5 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ poukázať na základné rozdiely medzi technickým zobrazovaním a kresbou, ✓ uviesť príklady uplatnenia piktogramov, ✓ vytvoriť vlastný návrh piktogramu, ✓ vybrať vhodný pohľad na zobrazenie telesa, ✓ uviesť príklad zobrazenia telesa na jednu priemetňu – nárysňu, ✓ porovnať význam základných druhov čiar na technickom náčrte a výkrese, ✓ určiť z technického výkresu rozmery zobrazeného telesa, ✓ narysovať zobrazenie jednoduchého telesa v jednej priemetni, ✓ priradiť kóty k zobrazenému jednoduchému telesu, ✓ vypracovať projekt na porovnanie rôznych druhov zobrazení.	zobrazovanie v technike návrh, náčrt, technický náčrt, piktogram, technický výkres kóta, kótovanie, druhy čiar, mierka zobrazovanie telies na jednu priemetňu – nárysňu čítanie jednoduchého technického výkresu vlastný jednoduchý výrobok odporúčané výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku

Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania (9 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ porovnať vlastnosti rôznych drevín, ✓ zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania dreva podľa technického výkresu, ✓ rozlíšiť základné druhy kovov, ✓ porovnať vlastnosti kovov, ✓ vysvetliť princíp spracovania kovov na polotovary, ✓ uviesť príklady využitia kovov v praxi v závislosti od ich vlastností, ✓ zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania plechu a drôtu podľa technického výkresu, ✓ rozlíšiť základné druhy plastov, ✓ uviesť príklady použitia plastov v praxi, ✓ zrealizovať na výrobku vybrané pracovné postupy ručného obrábania plastov podľa technického výkresu.	drevo – stavba, štruktúra, rozdelenie, vlastnosti, drevo – ťažba, surovina, spracovanie, druhy reziva, polotovary, použitie, pracovné postupy: meranie a obrysovanie, rezanie, rašpľovanie, pilovanie, brúsenie, vŕtanie, lepenie, spájanie klincami a skrutkami, povrchová úprava, výrobok z dreva výrobky: kŕmidlo pre vtáčikov (do klietky; do exteriéru); stojan na varešky; počítadlo; rámik na obraz; krabička na šperky; stojan na „mobil“ a pod. výroba železa a ocele, surovina kovy – rozdelenie, vlastnosti, polotovary, použitie pracovné postupy: meranie a obrysovanie, vyrovnávanie, strihanie, štikanie, ohýbanie, pilovanie, prebíjanie, vysekávanie, povrchová úprava, samostatná práca, výrobok z kovu výrobky: ozdobná brošňa alebo retiazka; kvet; košík; stojan na písacie potreby; oplietané vajíčko; zvonkohra a pod. plasty – rozdelenie, vlastnosti, druhy, výroba plastov, surovina, použitie, likvidácia a recyklácia pracovné postupy: meranie a obrysovanie, rezanie, pilovanie, vŕtanie,
	leštenie a matovanie, lepenie, spoj skrutkou, samostatná práca, výrobok z plastu výrobky: prívesok na kľúče; stierka na cesto; kvet; hodiny; škrabka na okno; pokladnička; ozdoba na vianočný

	stromček; veľkonočný svietnik a po

Elektrická energia, elektrické obvody (4 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ vysvetliť rozdiely medzi monočlánkom, batériou a akumulátorom, ✓ znázorniť prvky jednoduchých elektrických obvodov, ✓ zapojiť jednoduchý elektrický obvod na stavebnici, ✓ zdôvodniť zber nebezpečného odpadu, ✓ opísať hlavné zásady postupu poskytnutia prvej pomoci pri úraze elektrickým prúdom, ✓ zapojiť samostatne ďalšie elektrické obvody na el. stavebnici podľa schémy.	elektrická energia, výroba – premena energií, zdroje, využitie v priemysle a v domácnosti, šetrenie elektrickou energiou elektrické obvody prvky a schematické značky, schémy elektrických obvodov elektrotechnická stavebnica nebezpečný odpad – jeho zber a separovanie (monočlánky, batérie, akumulátory) účinky elektrického prúdu prvá pomoc pri úraze elektrickým prúdom

Jednoduché stroje a mechanizmy (2 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 6. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ uviesť príklady využitia jednoduchých strojov, mechanizmov a prevodov v praxi, porovnať niektoré druhy prevodov v mechanických hračkách.	jednoduché stroje, mechanizmy prevody – druhy a princípy, využitie (mechanické hračky, mechanické prístroje a zariadenia v domácnosti a v praxi)

Učebné osnovy - Technika v 7. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:

sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet technika, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/5980:2-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:

1 VH týždenne - 33 VH za školský rok

Vzdelávacia oblasť *Človek a svet práce*

Vzdelávací štandard učebného predmetu sa člení na dva tematické okruhy technika a ekonomika domácnosti

Technika

Grafická komunikácia v technike .....4 VH

Pravidlá BOZP, technické kreslenie, pravouhlé premietanie, návrh a realizácia výrobku

Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania .....9 VH

Technické materiály – drevo, kovy, plasty a pracovné postupy ich spracovania, návrh technologického postupu zhotovenia vlastného výrobku a jeho realizácia

Stroje a zariadenia v domácnosti .....6 VH

Stroje a zariadenia - mechanické, plynové, benzínové, charakteristika, návody na obsluhu a údržbu, bezpečné používanie

Svet práce .....3 VH

Trh práce – povolanie ľudí, druhy pracovísk, charakter a druhy pracovných činností, možnosti vzdelávania, informácie a poradenské služby

Ekonomika domácnosti

Plánovanie a vedenie domácnosti .....6 VH

Hotovostný a bezhotovostný platobný styk, rozpočet domácnosti, príjmy a výdavky, spotrebiteľská gramotnosť

Pestovateľské práce.....4 VH

Základné podmienky pestovania rastlín, okrasné rastliny, základné druhy náradia

Záverečné hodnotenie.....1 VH

Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP = ŠkVP – 1h), 33h/rok

Grafická komunikácia v technike (4 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ určiť jednotlivé priemety na technickom výkrese, ✓ doplniť chýbajúci priemet telesa na technickom výkrese, ✓ uviesť príklady reálnych predmetov, ktoré je potrebné zobraziť viacerými priemetmi, ✓ narysovať jednoduchý technický výkres výrobku v troch priemetoch, ✓ vysvetliť rozdiel medzi technickým výkresom a technickou dokumentáciou, ✓ naprojektovať tvar, rozmery, materiál a pracovný postup na vlastný jednoduchý výrobok.	školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni zobrazovanie telies na tri priemetne, technická dokumentácia výrobku návrh, technický výkres vlastného jednoduchého výrobku z dreva (kombinovaného výrobku) výrobky: sú uvedené v rámci nasledujúceho tematického celku; návrh výrobku (polotovar, pracovné postupy... usmerňuje učiteľ) má byť realizovateľný v rámci nasledujúceho tematického celku

Technické materiály a pracovné postupy ich spracovania (9 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ porovnať vlastnosti vybraných druhov technických materiálov, ✓ vykonať jednoduchý experiment na porovnanie vybranej vlastnosti materiálov, vlastnosť aplikujú na príkladoch v praxi,	technické materiály – kovy, drevo, plasty, keramické materiály, sklo, guma, textil, kompozitné materiály, vlastnosti a využitie pracovné postupy obrábania dreva: rezanie, dlabanie, vŕtanie, lepenie, spájanie skrutkami, spájanie dreva plátovaním, povrchová úprava pracovné postupy obrábania kovov: rezanie, pilovanie, vŕtanie, nitovanie, ohýbanie pracovné postupy obrábania plastov: vŕtanie, lepenie,

✓ uviesť príklady využitia vybraných druhov technických materiálov v praxi, ✓ navrhnúť technologický postup zhotovenia vlastného výrobku, ✓ zrealizovať na výrobkoch vybrané pracovné postupy ručného obrábania podľa technického výkresu.	ohýbanie, tvárnenie, spájanie skrutkami samostatná práca, výrobok kombináciou materiálov výrobky: otvárač na veká fliaš; vianočný svietnik; značkovač záhradného záhonu; hviezdicová miska pod kvetináč; dopravná značka; netradičný prívesok; forma na odlievanie panáčika /autíčka; kyprič pôdy a pod.

Stroje a zariadenia v domácnosti (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ charakterizovať stroje a zariadenia používané v domácnosti, ✓ zdôvodniť výhody a nevýhody využitia strojov a zariadení na rôzny pohon, ✓ vyhľadať na internete návod na obsluhu a základnú údržbu strojov a zariadení, ✓ identifikovať nebezpečenstvo pri práci so strojmi a zariadeniami, ✓ prezentovať bezpečné postupy používania vybraných mechanických strojov a zariadení v domácnosti, ✓ vypracovať projekt na tému obsluhy a údržby vybraného domáceho stroja (zariadenia).	stroje a zariadenia – mechanické, plynové, benzínové, elektrické stroje a zariadenia – charakteristika, návody na obsluhu a údržbu, bezpečné používanie

Svet práce (3 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: ✓ orientovať sa v pracovných činnostiach vybraných profesií.	trh práce – povolanie ľudí, druhy pracovísk, pracovných prostriedkov, pracovných objektov, charakter a druhy pracovných činností, kvalifikačné, zdravotné a osobnostné požiadavky, rovnosť príležitostí na trhu práce možnosti vzdelávania – náplň učebných a študijných odborov, prijímacie skúšky, informácie a poradenské služby zamestnanie – pracovné príležitosti v obci (regióne), spôsoby hľadania zamestnania, písanie životopisu, motivačného listu, pohovor u zamestnávateľa, problémy nezamestnanosti, úrady práce, práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov

EKONOMIKA DOMÁCNOSTI
Plánovanie a vedenie domácnosti (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: • vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí), • roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti, • porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych obchodoch • vyhľadať informácie o právach spotrebiteľov vrátane nároku na reklamáciu.	hotovostný a bezhotovostný platobný styk príjmy a výdavky, ekonomika domácnosti spotrebiteľská gramotnosť

Pestovateľské práce (4 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: • vykonávať jednoduché pestovateľské činnosti, • zvoliť vhodné pracovné postupy pri pestovaní vybraných rastlín, • zvoliť podľa druhu pestovateľských činností správne pomôcky, nástroje a náradie a urobiť ich údržbu.	základné podmienky pre pestovanie rastlín okrasné rastliny (zásady ošetrovania izbových rastlín, rozmnožovanie izbových rastlín stonkovými odrezkami) pestovanie vybraných okrasných rastlín nástroje a náradie – ich použitie a údržba

Záverečné hodnotenie (1 hodina)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 7. ročníka základnej školy vie/dokáže: • vyjadrovať sa výstižne, súvisle a sebakriticky, • aktívne využívať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi	spracovanie poznatkov a informácií, kreatívne využitie v praxi

Učebné zdroje

Učebnými zdrojmi pri výučbe predmetu sú: učebnice, odborné časopisy, encyklopédie a odborná literatúra, manuály. Prínosom pri vyučovaní je používanie meotaru, PC, internetu a prezentácii na IKT. Bezpochyby má prínos aj využívanie názorných učebných prostriedkov (modely, obrazy, fotografie, ...)

Medzipredmetové vzťahy sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania. Zabezpečujú komplexnosť vzdelávania, využívanie aplikačných súvislostí a riešenia problémov, situácií a javov v logickom celku. Dôsledné poznanie štruktúry učiva je jedným z prvých krokov, ktoré vedú k ich uplatňovaniu.

Použité prierezové témy:

V rámci nižšieho stredného vzdelávania sa uplatňujú tieto témy: Osobnostný a sociálny rozvoj(OSR), Ochrana života a zdravia(OZO), Environmentálna výchova(ENV), Výchova k manželstvu a rodičovstvu(VMR), Multikultúrna výchova(MUV), Mediálna výchova(MDV) a Finančná gramotnosť.

Učebné zdroje: Technická výchova pre 5. a 9. ročník základných škôl
Doc. Ing. Ivan Krušpán, CSc., PaedDr. a kol.
Schválilo MŠ SR pod číslom 4672/98-41 zo dňa 14. 12. 1998
Technika učebnica pre 7. ročník ZŠ a 2. ročník gymnázia s osemročným štúdiom, schválilo MŠVVaŠ SR pod č.2012-12124/51296:10-91
PZ pre 5. ročník ZŠ: Technika RAABE
PZ pre 6. ročník ZŠ: Technika od nápadu k výrobku RAABE
Pracovný zošit pre 7. ročník ZŠ, TECHNIKA, vyd. RAABE,
Ing. Eleonóra Boocová a kol., ISBN: 987-80+8140-203-6
(časopisy, internet, využívanie názorných učebných prostriedkov)

Učebné osnovy - Technika v 8. ročníku základnej školy

Výchovno-vzdelávacie ciele a obsah vzdelávania:
sú v súlade s cieľmi a obsahovým a výkonovým štandardom vzdelávacieho štandardu pre vyučovací predmet technika, schváleného ako súčasť ŠVP pre druhý stupeň základnej školy pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0.

Rozsah vyučovania predmetu:
1 VH týždenne - 33 VH za školský rok
Vzdelávacia oblasť *Človek a svet práce*
Vzdelávací štandard učebného predmetu sa člení na dva tematické okruhy technika a ekonomika domácnosti

Technika
Úvod do vyučovania, BOZP .....1 VH
Elektrické spotrebiče v domácnosti .....6 VH
Druhy elektrických spotrebičov, princíp činnosti elektrických spotrebičov, pravidlá bezpečného používania domácich spotrebičov, ekonomika domácnosti, spotreba elektrickej energie, kúpa elektrického spotrebiča – projekt
PT: OSR, ENV, OZO, VMR, FG
Technická elektronika .....6 VH
Elektronické súčiastky, dióda, zapojenie diódy, snímače a regulačné prvky, jednoduché elektrické obvody, prenos telekomunikačných signálov, elektronická stavebnica
PT: OSR, OZO
Technická tvorba .....7 VH
Konštruovanie a technológia výroby, návrh a tvorba technickej dokumentácie, dizajn a marketing, realizácia výrobku, prezentácia výrobku
PT: OSR, ENV, MDV, FG
Svet práce .....4 VH
Voľba profesijnej orientácie, informácie a poradenské služby, návrh vlastnej profesijnej orientácie, mzda a ostatné druhy príjmov
PT: OSR, MDV, MUV, FG

Ekonomika domácnosti
Plánovanie a vedenie domácnosti .....3 VH
Finančné inštitúcie a produkty, reklama, spotrebiteľská gramotnosť
PT: OSR, MDV, FG
Príprava jedál a výživa.....5 VH
Základné zložky potravy, základné postupy pri príprave jedál, príprava jedál, denný režim – rozloženie a zloženie potravy, uchovávanie a podávanie hotových pokrmov
PT: VMR, OZO, MUV

Záverečné hodnotenie.....1 VH

Použité prierezové témy:
Environmentálna výchova, Osobnostný a sociálny rozvoj, Ochrana života a zdravia, Výchova k manželstvu a rodičovstvu, Mediálna výchova, Multikultúrna výchova, Finančná gramotnosť

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP = ŠkVP – 1h), 33h/rok

Elektrické spotrebiče v domácnosti (7 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: • opísať princípy činnosti vybraných elektrických spotrebičov, • ovládať pravidlá použitia vybraných elektrických spotrebičov v domácnosti, • vypočítať spotrebu elektrickej energie vybraných spotrebičov v domácnosti s využitím energetického štítku • porovnať finančné náklady na prevádzku niektorých elektrických spotrebičov v domácnosti, • zdôvodniť zber a likvidáciu vyradených elektrických spotrebičov, • zrealizovať prieskum projekt na kúpu elektrického spotrebiča do domácnosti.	školský poriadok, pracovný poriadok v školskej dielni, BOZP elektrické spotrebiče v domácnosti, druhy elektrických spotrebičov princíp činnosti elektrických spotrebičov pravidlá bezpečného používania a obsluhy ekonomika domácnosti, energetický štítok (energetická trieda) elektrických spotrebičov spotreba elektrickej energie

Technická elektronika (6 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: • vysvetliť využitie diódy v priepustnom a nepriepustnom stave, • vysvetliť využitie diódy a tranzistora v elektrickom obvode, • uviesť spôsoby regulácie elektrických prístrojov a zariadení v domácnosti • pracovať samostatne s elektrickou stavebnicou • opísať princíp prenosu telekomunikačných signálov	dióda, tranzistor, integrovaný obvod, mikročip logické obvody snímače a regulačné prvky prenos signálov, telekomunikačná technika elektronická stavebnica

Technická tvorba (7 hodín)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: • vytvoriť technickú dokumentáciu k vlastnému jednoduchému výrobku • vytvoriť reklamný leták s cenovou ponukou na predaj vlastného výrobku, • navrhnúť vlastný výrobok • zrealizovať na svojom výrobku pracovné postupy ručného obrábania materiálov s využitím zapájania elektrických obvodov, • vypracovať projekt vlastného jednoduchého výrobku	konštruktér, technológ, konštruovanie, technológia výroby návrh a tvorba technickej dokumentácie, dizajn marketing PC, kresliace programy výrobky: stolový ventilátor na solárny pohon; solárne osvetlenie záhradného chodníka; ochranca bytu/domu – pohybový snímač so zvukovým signálom; štedrovečerný stolový blikajúci (LED) stromček; z nefunkčného „mobilu“ autíčko; netradičný šach a pod.

Svet práce (4 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: • posúdiť svoje možnosti pri rozhodovaní o voľbe vhodného povolania a profesijnej prípravy, • využiť profesijné informácie a poradenské služby pre výber vhodného vzdelania • navrhnúť plán pre dosiahnutie kariérnych cieľov, vrátane požiadaviek na vzdelanie a odbornú prípravu, • vysvetliť pojem mzda (hrubá, čistá), • roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti • uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátna sociálna podpora) • použiť internetovú kalkulačku na výpočet výšky čistej mzdy.	trh práce – povolanie ľudí, druhy pracovísk, pracovných prostriedkov, pracovných objektov, charakter a druhy pracovných činností, kvalifikačné, zdravotné a osobnostné požiadavky, rovnosť príležitostí na trhu práce možnosť vzdelávania – náplň učebných a študijných odborov, prijímacie skúšky, informácie a poradenské služby, zamestnanie – pracovné príležitosti v obci (regióne), spôsoby hľadania zamestnania, písanie životopisu, motivačného listu, pohovor u zamestnávateľa, problémy nezamestnanosti, úrady práce, práva a povinnosti zamestnancov a zamestnávateľov

EKONOMIKA DOMÁCNOSTI

Plánovanie a vedenie domácnosti (3 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: • vysvetliť dôležitosť komunikácie o finančne významných záležitostiach s finančnou inštitúciou (predchádzanie konfliktom, krízové situácie) • vysvetliť, prečo je používanie kreditnej karty určitou formou pôžičky, • vysvetliť rozdiel medzi bankovými a nebankovými subjektmi • kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou.	finančné informácie, finančné inštitúcie (bankové a nebankové subjekty, dcérske spoločnosti a pobočky zahraničných bánk) úspory, sporenie, možnosti sporenia úvery, kreditná karta spotrebiteľská gramotnosť (kritický spotrebiteľ)

Príprava jedál a výživa (4 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: • opísať vplyv technologickej úpravy na kvalitu jedla, • pripraviť jednoduché jedlá v súlade so zásadami zdravej výživy, • pripraviť tradičné slovenské jedlo a typické jedlo inej kultúry •	základné zložky potravy príprava jedál denný režim – rozloženie a zloženie potravy uchovávanie a podávanie hotových jedál

Záverečné hodnotenie (2 hodiny)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 8. ročníka základnej školy vie/dokáže: • vyjadrovať sa výstižne, súvisle a sebakriticky, • aktívne využívať nadobudnuté vedomosti a zručnosti v praxi	spracovanie poznatkov a informácií, kreatívne využitie v praxi

KOMPETENCIE ŽIAKA

Všeobecné (univerzálne) kompetencie:

1. schopnosť riešiť problém, schopnosť uplatňovať tvorivé nápady vo svojej práci,
2. schopnosť preberať zodpovednosť, schopnosť byt samostatným, schopnosť hodnotiť a vyjadrovať vlastný názor,
3. schopnosť sebapoznania a seba hodnotenia v smere vlastnej profesijnej orientácie,
4. schopnosť flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.

Pracovné kompetencie žiaka:

- používa bezpečné a účinné materiály, nástroje a vybavenie, dodržuje stanovené pravidlá, plní povinnosti a záväzky, adaptuje sa na zmenené nebo nové pracovné podmienky
- pristupuje k výsledkom pracovnej činnosti nielen z hľadiska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spoločenského významu, ale i z hľadiska ochrany svojho zdravia i zdravia druhých, ochrany životného prostredia i ochrany kultúrnych a spoločenských hodnôt
- využíva znalosti a skúsenosti získané v jednotlivých vzdelávacích oblastiach v záujme vlastného rozvoja i svojej prípravy na budúcnosť, robí podložené rozhodnutia o ďalšom svojom vzdelávaní a profesionálnom raste
- orientuje sa v základných aktivitách ktoré bude potrebovať k uskutočneniu podnikateľského zámeru a k jeho realizácii, chápe podstatu, cieľ a riziko podnikania, rozvíja svoje podnikateľské myslenie

Kritériá, metódy a prostriedky hodnotenia

V predmete Technika sa budú uplatňovať rôzne metódy a formy práce tak, aby boli splnené stanovené ciele a rozvíjajúce sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet.

Kritériá hodnotenia budú zisťovať, či žiak vzdelávací výstup – výkonový štandard zvládol, alebo nie. Na kontrolu a hodnotenie žiakov sa použijú postupy na zabezpečenie korektného a objektívneho hodnotenia.

Pri **praktických aktivitách** budeme používať kritériá na hodnotenie praktických zručností s dôrazom na samostatnosť a správnosť tvorby záverov z riešenia úloh, aktivitu žiakov. Žiaci 8. ročníka sa **klasifikujú v predmete technika** podľa Metodických pokynov na hodnotenie a klasifikáciu žiakov základných škôl.

Hodnotenie: teoretická časť, praktická časť, tvorba a prezentácia projektu (odborná a grafická úroveň prezentácie, využitie dostupných zdrojov), samostatná práca, aktivita, prístup k predmetu.

Medzipredmetové vzťahy sú nevyhnutnou súčasťou vzdelávania. Zabezpečujú komplexnosť vzdelávania, využívanie aplikačných súvislostí a riešenia problémov, situácií a javov v logickom celku. Dôsledné poznanie štruktúry učiva je jedným z prvých krokov, ktoré vedú k ich uplatňovaniu.

Prierezové témy Technika

Ročník: piaty

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Remeslo, remeselník Čo je to dizajn? Pojem úžitkové a darčekové predmety Prezentácia vlastnej práce výrobku Peniaze a ich funkcia Upratovanie domácnosti
Environmentálna výchova	Prostredie prírodné, spoločenské, technické Pozitívne a negatívne dôsledky techniky Projekt – Ochrana prírody Odpad a jeho likvidácia
Mediálna výchova	Základné princípy stolovania
Multikultúrna výchova	Remeslá v minulosti a v súčasnosti Výrobky v minulosti a v súčasnosti
Ochrana života a zdravia	Technika a my História techniky Najvýznamnejšie objavy a vynálezy 18. -20. storočia Spotebiče v kuchyni
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Základné pomôcky a nástroje na ručné práce Tkaniny Základné stehy, drobné opravy odevov
Finančná gramotnosť	

Ročník: šiesty

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Pracovné postupy pri práci s kovmi. Vlastný výrobok z kovu Osobné príjmy a výdavky Voľba povolania
Environmentálna výchova	Dejiny techniky. Proces vzniku výrobku. Surovina a materiál. Návrh vlastného výrobku Pracovné postupy práce s drevom Výrobok z dreva Pestovanie vybraných druhov zeleniny
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	Výchova žiakov k BOZP na hodinách techniky Pôda a jej spracovanie
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Plánovanie a vedenie domácnosti
Finančná gramotnosť	Osobné príjmy a výdavky Hodnotová orientácia

Ročník: siedmy

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Grafická komunikácia v technike Návrh jednoduchého výrobku Zobrazovanie telies na tri priemetne Možnosti vzdelávania
Environmentálna výchova	Technické materiály - vybrané druhy Základné podmienky pestovania rastlín Okrasné rastliny Pestovanie vybraných okrasných rastlín
Mediálna výchova	Spotrebiteľská gramotnosť
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	Poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci Použitie plastov v praxi Bezpečné používanie strojov a zariadení v domácnosti
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Príjmy a výdavky Hospodárenie domácnosti
Finančná gramotnosť	Bezhotovostné peniaze Používanie platobných kariet Hospodárenie domácnosti

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Princípy činnosti elektrických spotrebičov Pravidlá bezpečného používania domácich spotrebičov Elektronické súčiastky Dióda, zapojenie diódy Elektronická stavebnica Konštruovanie a technológia výroby Dizajn a marketing Realizácia výrobku Voľba profesijnej orientácie
Environmentálna výchova	Druhy elektrických spotrebičov
Mediálna výchova	Ekonomika domácnosti Prenos telekomunikačných signálov Informácie a poradenské služby zamestnanca
Multikultúrna výchova	Príprava jedál
Ochrana života a zdravia	Poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci Snímače a regulačné prvky Jednoduché elektrické obvody Základné zložky potravy
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Kúpa elektrického spotrebiča - projekt
Finančná gramotnosť	Spotreba elektrickej energie Mzda a ostatné druhy príjmov Finančné inštitúcie a produkty

Ročník: deviaty

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Vývoj odievania
Environmentálna výchova	Hľadiská pre voľbu súčasného odevu Ručné šitie – nástroje a pomôcky
Mediálna výchova	
Multikultúrna výchova	Odevné materiály
Ochrana života a zdravia	Hygiena a BOZP Údržba odevov a bielizne Zaobchádzanie s práčkou a žehličkou Zariadenie a vybavenie kuchyne Výživa človeka Význam bielkovín pre zdravie človeka Význam nápojov pre zdravie človeka
Výchova k manželstvu a rodičovstvu	Kultúra racionálneho bývania
Finančná gramotnosť	Ekonomika domácnosti Denný režim v stravovaní a zásady stolovania

7. VZDELÁVACIA OBLASŤ UMENIE A KULTÚRA

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Výtvarná výchova je predmet, na ktorom žiaci prostredníctvom výtvarných činností spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení (kresby, maľby, plastiky, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu). Všetky ostatné didaktické formy ako používanie učebnice, edukačných materiálov, premietanie filmov a podobne sú len doplnkovými aktivitami (v rámci motivácie alebo následných ukážok, diskusií).

Ťažiskom je práca žiakov s výtvarnými materiálmi, technikami a nástrojmi (od ceruzky až po fotoaparát a počítač). Zahŕňa tvorbu od vymyslenia nápadu (čo chcú žiaci vytvoriť), cez nachádzanie formy (ako to vyjadriť), až po realizáciu (schopnosť previesť nápad a formu v materiáli prostredníctvom výtvarnej techniky). Prostredníctvom tohto procesu sa jednak zvyšuje gramotnosť žiakov – schopnosť rozumieť vizuálnym znakom na základe vlastnej skúsenosti, jednak sú uvádzaní do znalosti rôznych foriem súčasnej vizuálnej kultúry i kultúrnej tradície. Žiaci touto formou získavajú dôležité kompetencie porozumenia reklame, filmu a videu, dizajnu, architektúre; fotografiám obrazom a objektom, ktoré ich obklopujú a vytvárajú ich „obraz sveta“.

HLAVNÝ CIEĽ PREDMETU

Žiaci sú prostredníctvom aktívnych činností uvádzaní do vizuálnej kultúry a komunikácie – na úrovni poznania i vlastného vyjadrovania.

CIELE PREDMETU

Žiaci

- spoznávajú vyjadrovacie prostriedky vizuálnych umení – výtvarného umenia, fotografie, dizajnu, architektúry, videa a filmu, rozumejú im a získavajú základnú gramotnosť v ich používaní,
- rozvíjajú si pozorovacie schopnosti, schopnosti reagovať na vizuálne podnety a výtvarne ich spracovávať,
- rozvíjajú tvorbu vlastných myšlienkových konceptov a ich formálnu a technickú realizáciu,

- spoznajú a slovne pomenujú (výraz), formu, námet umeleckých diel a svoj zážitok z nich výtvarne interpretujú,
- poznávajú vybrané typické diela vizuálnej kultúry, reprezentujúce smery moderného a súčasného umenia a historické slohy,
- osvojujú si primerané kultúrne postoje, názory a hodnotové kritériá; cez zážitky aktívneho vyjadrovania a vnímania umeleckých diel sú uvádzaní do poznávania hodnôt umenia a kultúry – vo vzťahu k tradícií a na úrovni aktuálneho myslenia a interpretácie.

Obsah vzdelávania pre 5. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP 1h, ŠkVP 1h), 66 h/rok

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky /6 hod./	Vlastnými slovami opísať čo je negatív a čo pozitív. -technika: kresba, strihanie, maľba cez šablónu; alt. linorez - námet: figúra, predmet (výrazný obrysový tvar)-*Akvárium,Kompozícia z odtlačených listov*	ukážky: vizuálne fotografie založené na prelínaní pozitívu a negatívu,	Kresliť podľa skutočnosti, snažiť sa o dôrazné zachytenie obrysu. Kontrastne vyfarbiť rozlišujúce pozadie a figúry; vystrihovať a skladať s využitím šablóny – negatív - pozitív. V kompozícii využívať obidve časti šablóny. Kresba figúr (resp. predmetov) v pohybe (v rôznych polohách), šrafovanie figúry ako plochy, šrafovanie pozadia ako plochy.
	Zhotovovanie materiálových koláží a asambláže s dôrazom na vnímanie povrchu. - námet: zobrazenie kontrastu materiálov rôznych textúr (konfrontácia materiálov – drsné a hladké, matné a lesklé, tvrdé a mäkké...); -technika: koláž, asambláž,	následné ukážky: materiálové koláže, asambláže a plastiky s dôrazom na vnímanie povrchov (Rodin, Rosso, art brut, umenie pre slepých ...)	Pracovať s materiálmi rôzneho povrchu, krčivosti, tvrdosti, S materiálmi ako napr. šmirgeľ, kartón, vata, textílie, plasty...),snažiť sa prirovnať, konfrontovať vlastnosti textúr (napr. portrét drsného kovboja a jemnej baletky...);
	Získanie základných poznatkov- svetlo a tieň, -technika: kresba ceruzou (uhlíkom, rudkou, perom) -námet: tieňovanie predmetu-*Jesenný strom*	následné ukážky: kresliarske zobrazovanie predmetov, upozornenie na linku,	Kresliť predmet podľa videnej skutočnosti. Snažiť sa zachytiť jeho tvar tieňovaním (roztieraním kresliaceho materiálu), šrafovaním, lavírovaním;
Možnosti zobrazovani a videného sveta	Získanie základných poznatkov- svetlo a tieň, -námet: tieňovanie predmetu -technika: kresba ceruzou (uhlíkom,	následné ukážky: kresliarske zobrazovanie predmetov, upozornenie na linku,	Žiaci kreslia predmet podľa videnej skutočnosti. Snažia sa zachytiť jeho tvar tieňovaním (roztieraním kresliaceho materiálu), šrafovaním, lavírovaním;

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
/10 hod./	rudkou, perom) *Jesenný strom*		
	Zoznamovanie sa so základmi konštrukcie tvaru. Modelovanie predmetu podľa skutočnosti. - námet: tvarovo zaujímavý, nie zložitý predmet -technika: modelovanie z plastelíny , hliny (modelovacej hmoty)	ukážky: rôzne ponímanie tvaru a povrchu v sochárstve Ukážky: plastika Jaspera Johnsa	Modelovať predmet podľa videnej skutočnosti , pričom dávajú pozor, aby veľkosť zodpovedala proporcií daného predmetu, kontrolujú ho z rôznych pohľadov.
	Základy farebnej výstavby tvaru / svetlo a tieň na lokálnom farebnom tóne. Maľovanie tvarovo a farebne zaujímavého predmetu. -technika: maľovanie temperovými farbami (pastelom) - námet: predmet položený tak, aby vrhal tieň-*Zátišie s ovocnou misou*	ukážky: maľby zátišia od baroka po 20. stor. (holandské zátišia, Cézanne, Morandi, Picasso, Mudroch, Matejka ...)	Maľba s dôrazom na farebnú výstavbu tvaru. Pokus o farebnú modeláciu svetla a tieňu. Zachytiť približne ten správny odtieň farby predmetu.
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia /2 hod./	Vysvetlenie žiakom použitia materiálov a techniky na základe možností danej doby. technika: mozaika z farebných papierových štvorčekov, (farebný papier , časopis) - námet: inšpirovaný byzantským chrámom- *Mozaika*	ukážky: antické a byzantské mozaiky; súčasné mozaiky;	Urobiť návrh mozaikovej dlažby. Snažiť o tvar a líniu, farebné rozloženie z geometrických tvarov; využiť opakovania, otáčania a prevrátenia obrazcov.
	Nadobudnutie vedomosti čo je ikona. Ako sa maľujú ikony a ich pozadie. Žiaci analyzujú charakteristické prvky, farebnosť ikony. -námet: zhotovenie ikony -technika: maľovanie temp. farbami	ukážky: kostolov, diela antické a byzantské známych autorov	Pokúsiť sa namaľovať ikonu, ktorá by charakterizovala nejaké povolanie.

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	(pastelom)		
Podnety filmu a videa /2 hod./	Čo je to záber? Poznať hodnotu každého záberu. Úvod do filmovania. -technika: krátky digitálny videozáznam - námet: akcia, dianie v triede- *Vianočná pohľadnica*	Ukážky z filmov (Chaplin, Wong Kar-Wai, Chunking Express, Sukorov, Ruská Archa); videoperformancie (Wood a Harison)	Hľadať výsek časti skutočnosti prostredníctvom papierového rámika, slovne vyjadrujú dej, ktorý sa v ňom odohráva; precvičovať si cez hľadáčik kamery (príp. mobilu) rozlišovať veľkosti záberu, uhlu pohľadu, osvetlenia, farebného naladenia.
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia /6 hod./	Nadobudnutie vedomosti o kubizme. Vedieť analyzovať dela. -technika: kolorovaná kresba, maľba - námet: zátišie (predmety odvoditeľné od geometrických tvarov)- *Maľovaná abeceda*	následné ukážky: kubistická maľba a plastika; futuristické umenie; (Gris, Picasso, Braque, Léger; Duchamp, Picabia, Boccioni; Rodčenko, El Lisickij ...). Ukážky konštruktivizmu vo výtvarnom umení a v architektúre.	Analyzovať geometrickú štruktúru predmetov. Hľadať v predmetoch v zátiší základné geometrické tvary. Nakresliť základnú geometriu vybratého predmetu.
	Zistiť čo majú tieto dva smery spoločné v čom sa odlišujú. Analyzovať geometrické štruktúry predmetov. Vedieť určiť základné geometrické tvary predmetov. -námet: veža, fantastická budova technika: priestorová konštrukcia z drevených tyčiek a kartónu; asambláž		Vybrať si predmet, ktorý zobrazia v pohybe. Navrhnúť konštrukciu veže zo základných geometrických prvkov; realizovať malý model.
	Nadobudnutie vedomosti o surrealizme a abstraktnom umení. Základné pochopenie princípov tvorby daných štýlov ich odlišnosť.. technika: kresba, maľba - námet: fantastický novotvar;- *Kultúrna*	následné ukážky: surrealistického (Ernst, Dalí, Miró, Margritte,...) a abstraktného umenia;	Snažiť sa o fantastické (nelogické) kombinovanie rôznych predmetov (ich častí); cieľom je vytvoriť novotvar; žiaci svoje novotvary nazvú a slovne interpretujú; diskusia o nápadoch spolužiakov.

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	krajina – vytvárať vzor z cestovín, špagátov		
Podnety fotografie /2 hod./	Priblížiť si dejiny fotografie. Naučiť sa ukladať fotografiu a základné operácie s fotografiou v počítači. Technické možnosti s aparátom. Základy práce s fotoaparátom. -technika: hry s ostrosťou a neostrosťou - námet: fotografovanie zaujímavostí- *Rodostrom*	ukážky: fotografie s rôznou expozíciou, zaostrením... a ďalšie technické možnosti fotoaparátu; abstraktná fotografia; vedecká fotografia;	Pracovať s fotoaparátmi; oboznamujú sa aj s problémami komponovania záberu (výsek skutočnosti v hľadáčiku), pracovať so zaostrovaním a s expozíciou; naučiť sa ako ukladať fotografie z digitálneho fotoaparátu do počítača; fotografie si vytlačiť.
Podnety architektúry /2 hod./	Hravé skúmanie priestoru. Vytváranie vlastnej architektúry, interiérov. - námet: hra na zariaďovanie vlastného priestoru - *Môj vysnívaný dom* -technika: kresba - návrh, príp. model z Môj vysnívaný dom z krabíc	ukážky: pyramída a labyrint, ukážky pokusov ako zachytiť prázdno na ploche a v objeme Loos, Corbusier, Eisenman	Maľovať a dotvoriť interiér -prvky , ktoré ho napĺňajú. Rozvíjať si priestorovú predstavivosť. Robiť model ...
Podnety dizajnu /4 hod./	<u>Čo je erb kde sa používal. obalový dizajn. Na čo slúži značka logo.</u> <u>Návrh loga, značky,</u> - námet: časti erbu, logo pre vlastnú firmu, obľúbenú hudobnú skupinu - *Tvorba vlastnej značky* technika: návrh (kresba, maľba)	následné ukážky: historických erbov, súčasné značky, logá firiem pozitívne príklady súčasného obalového dizajnu; diskusia	Vybrať si firmu ((automobily, športové kluby...) alebo výrobok, pre ktorý vytvorí erb, vyjadrí značkou, navrhuje logo a potom prezentuje pred triedou.
	Priblíženie si obalovej kultúry. Súčasný obalový dizajn. Čo je propagácia. Vysvetli čo znamená: „ Obal predáva! „ - námet: návrh obalu pre ľubovoľný predmet.	Ukážky: žiaci si prinesú rôzne obaly z predmetov , potravín.	Navrhnúť obal pre ľubovoľný predmet, ktorý tradične nebalíme (napr. kaleráb, vianočný kapor, automobil), voľba materiálu, tvaru, spôsobu otvárania .

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	-technika: kresba, maľba		
Tradícia a podnety remesiel /6 hod./	Priblíženie si histórie keramiky. Námet: návrh kresby na nádobu - uplatnenie fantázie, -Technika :kolorovanie	Ukážky: Vestonická venuša, keramické nádoby Ukážky: keramiky	Využiť farieb na sklo. Doniesť si poháre, na ktoré potom maľovať farbami na sklo prípadne temperami.
	Kombinácia hrnčiarstva a drotárstva. Poznanie kultúry. -technika: modelovanie, príp. drôtovanie; - námet: hra na remeselníka - *Šperkovnica, tanierik*	v rôznych historických obdobiach;	Modelovať z hliny nádobu (novotvar), rôznym spôsobom (vlys, špagátová technika, vryp...) dekorovať;
	Chápať princípy dekoratívnej tvorby. Zistiť ako vznikol ornament. Kde všade môžeme vidieť ornamenty. Námet: tvorba ornamentu -technika- kresba, maľba, vryp	ukážky rôznych typov ornamentov	Zvoliť si predmet, na ktorý budú maľovať ornamenty.
Elektronické médiá /4 hod./	Získanie základných zručností pri úprave a prenose digitálneho obrazu.	ukážky: technický postup	Naskenovať obrázok (vlastná maľba, fotografia z časopisu...); obrázok upravovať, transformovať, rozmnožovať, zosvetľovať, stmavovať, zväčšovať, zmenšovať, zaostrovať, rozostrovať, otáčať v grafickom programe;
	Základné úkony s vlastným obrázkom (fotografiou) (skenovanie, základné operácie s digitálnym obrazom)	ukážky možností úpravy digitálnej fotografie v počítači	Operácie robiť s fotografiou z digitálneho aparátu.
11. Synestetické podnety /4 hod./	Priblíženie si ako vznikli noty, ako zaznamenávali hudbu. Predstaviť si niektorých hudobných skladateľov. -technika: kresba (tuš, fixka...) - námet: nový spôsob zapisovania hudby- *Farebná hudba*	tvorba : Milana Adamčiaka	Zapisovať hudbu do notových papierov, prostredníctvom ikonických znakov, vlastných grafických symbolov, geometrických tvarov ... dôraz môže byť na tvare znakov, ich farbe, ich umiestnení; následne pokus o interpretáciu

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	Čo je grafická partitúra. Získať nový pohľad na záznam zvuku. -technika: farebná kresba, maľba, grafika (linorez, monotypia, suchá ihla) koláž, asambláž	ukážky: grafické partitúry, historické formy zapisovania	Dokončiť práce.
13.Podnety poznávania sveta /6 hod./	Poznávanie dejín rodiny- rodokmeň. Dejiny mojej rodiny. -technika: príbeh a obraz (alt. socha - pomník) na jeho základe - námet: analógie s látkou dejepisu- *Umenie Egypta*	Ukážky starých fotografií, partie kamarátov	Priniesť si prefotené fotografie rodiny. Farebne si vytvoriť rodostrom a zhotoviť si vlastný rodokmeň.
	Výtvarné hry s problematikou dejepisu Ako vyzerali veci kedysi a dnes. - námet: analógie s látkou dejepisu -technika: kresba	ukážky: muzeálnych vecí	Výtvarná hra- veci kedysi a dnes. Vybrať si ľubovoľný predmet. Vyhľadať si na internete ako vyzeral kedysi, nakresliť ho ako vyzeral kedysi a dnes. Predmet z minulosti kresliť ceruzkou alebo uhlíkom, a s účastný znázorniť farebne.
	Mapa a obrazotvornosť. Na čo slúži mapa. výtvarné hry s problematikou zemepisu - námet: analógie s látkou zemepisu	následné ukážky: konceptuálne a neokonceptuálne umenie, analógie medzi rezmi glóbusom a Rungeho farebným glóbusom; Projekt českého umelca Dávida Černého	Snažiť sa znázorniť jednotlivé štáty podľa toho čo je pre ne charakteristické. Podľa predlohy (mapky) si nakresliť obrysy krajiny a vnútro vymaľovať tým čo je pre krajinu charakteristické (Taliansko- futbalové ihrisko, Belgicko – čokoláda...)
14. Tradícia a podnety remesiel /6 hod./	Charakteristické znaky jednotlivých regiónov. Ich tradície. -námet- tradície nášho regiónu - *Historický ornament*	regionálna identita, postavenie,	Kresba nášho regiónu. Ako vyzerá naša obec, kde sa nachádza. Čo je typické pre našu obec. Výtvarne stvárňovať svoju obec.
	Výtvarné reakcie na rôzne typy	Ukážka ornamentov	Analyzovať prvky ornamentu z rôznych

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	regionálnych ornamentov. - námet: aplikácie ornamentu na súčasný odev -technika: maľba (farba na látku)	jednotlivých regiónov, ornament výtvarnom umení	regiónov a kultúr, porovnávať ich. Zisťovať, čo je typické pre ich región. Kombinovať a tvoriť novotvary; vymýšľať netradičné aplikácie ornamentu.
	Výtvarné reakcie na rôzne typy ornamentov v architektúre a dizajne. Dekorácia. -námet: aplikácie ornamentu na odev, na automobil, lietadlo, úžitkový predmet -technika: maľba (farba na látku)	ornament ako prejav rytmu, symetrie a asymetrie, ukážky: symetria a asymetria v prírode, ornament v architektúre a v dizajne.	Vytvoriť si novodobé budovy, ktoré žiaci pokreslia ornamentmi. Rozvíjať tvorivosť, fantáziu.
Škola v galérii /4 hod./	Spoznávanie originálov výtvarných diel. Výstava v galérii. Objavovanie diela/ diel v galérii a hlbšie uvažovanie o nich na základe predchádzajúceho vzbudenia záujmu o originál diela a jeho bližšie spoznanie.	Návšteva galérie, predstavenie galerijného priestoru a prevádzky sprostredkovane.	Žiaci rozdelení do dvojíc alebo - kresliť dielo podľa slovného opisu jedného zo skupiny, ktorý dostane jeho reprodukciu. Uvažovať o diele, jeho rozmeroch, autorovi, roku vzniku,... a následné hľadať originály diel a konfrontovať svoje predstavy so skutočnosťou.
	Objavovanie prvkov obrazu, ľubovoľná sada rôznych reprodukcií diel. -námet- vytvorenie školskej galérie- žiacke práce	Výstava žiackych práv na chodbách školy. Vytvorenie školskej galérie.	Vyhodnotiť práce žiakov a ich výtvarných činnosti počas celého školského roka.

Poznámka:

Každá vyučovacia jednotka je rozšírená o jednu vyučovaciu hodinu, kde sa prelína teoretická časť s praktickou časťou, pretože obsahový štandard / riešenie výtvarného problému a jeho následné vyhodnotenie / sa nedá počas jednej vyučovacej hodiny naplniť.

Obsah vzdelávania pre 6. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP 1h, ŠkVP 1h), 66 h/rok

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky /6 hod./	Žiaci sa učia kresliť a pracovať s proporciami. Poznajú pojem mierka a proporčné vzťahy. Vedia pracovať s mierkou zobrazovania: zmenšovanie – zväčšovanie, vzďaľovanie – približovanie. Pozorujú vzťahy podľa skutočnosti. Pracujú s proporciami: približný pomer častí videnej a kreslenej predlohy. Farebne budujú priestor.	Ukážky: figúra v prostredí – výraz priestoru v závislosti od mierky.	Žiak dokáže interpretovať základnú proporčnú stavbu videného prostredníctvom ceruzky, štetca. Vie kresbou vyjadriť základné vzťahy predmetov v priestore, vyjadriť vzťahy farieb v priestore pri zobrazovaní exteriéru (krajiny).
	Zmena mierky oproti skutočnosti.		Snaha zachytiť predmety a nakresliť ich. Jeden podľa skutočnosti a druhý vedľa neho niekoľko krát zväčšený.
Možnosti zobrazovania videného sveta /10 hod./	Schematický náčrt. Vedieť zachytiť polohu tela, sklon trupu, chodidiel, ramena, krku, hlavy. Sledovať proporcie postavy (človek, zviera), analyticky pozorovať postavy, kresliť postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, pohybu).	Ukážky: zobrazovania ľudskej figúry	Žiak dokáže uplatniť poznatky o proporcionalite spolu so skúsenosťami z fyzických aktivít a poznatkami z biológie pri výtvarnom vyjadrení skutočnosti. Žiak dokáže spájať časti tela do celku. Vie vyjadriť približné proporcie pri kreslení postavy aj pri modelovaní postavy.
	Pojmy: skulptúra, plasty. Modelovanie postavy podľa videnej skutočnosti (základy geometrickej výstavby proporcií, častí vo vzťahu k celku, pohybu). Najprv si vytvoriť z drôtenú kostru postavy, na ktorú budú nanášať modelovaciu hmotu (plastelínu). Odev	Ukážky rôznych plastík a skulptúr	

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	postavy dotvoriť textúrou.		
	Časti obrazu, plastika. Vysvetlenie si pojmu freska. Uplatniť skúsenosti s kreslením postáv. Vytvoriť celkovú figurálnu kompozíciu.	Ukážky: kresba figúry v dejinách umenia. Ukážky obrazov a sôch.	Tvoriť figurálnu kompozíciu. Vystrihovať postavy z časopisov a nalepovať na výkres. Farebne dotvoriť.
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia /6 hod./	Priblíženie si doby (stredovek.)	Ukážky stredoveku a gotiky. Internet. Drevená socha (Pieta)	Rozpoznať typické znaky gotického umenia a architektúry. Tvorivo použiť (transformovať) historický motív.
	Oboznámenie s gotickou architektúrou.	Ukážky: Využitie dostupných obrázkov gotickej katedrály na internete	Snaha načrtnúť katedrálu v Remeši vo Francúzku. Kresliť ceruzkou a dokončovať vodovými farbami alebo akvarelom.
	Oboznámiť sa s pojmom vitráž. Pochopiť vizuálne vlastnosti vitráže, zážitok námetu. Hotovú vitráž dotvoriť - olemovať čiernymi pásmi, lemom. Do vnútra okna vkladať postrihaný farebný papier. Snažiť sa vytvoriť nejaký obrazec.	Ukážky: Využitie vitráží na internete	S využitím farebného papiera vytvárať vitráže – okna.
Podnety filmu a videa /4 hod./	Nemý film. Keď pozeráme film väčšinou si neuvedomujeme, že ho aj počúvame. - hudba, hlas a ruchy	ukážky: L. Lye, Color Cry N. McLaren, Fidle-de-dee O. Fischinger, Studie 5,7,8 Nilsson/Simonsson, Hudba pre jeden byt a 6 hudobníkov S. Kubrick, Vesmírna odysea D. Hanák, Prišiel k nám Old Shatterhand, Vorlíček, Což takhle dát si špenát,	Prezentácia nemých filmov. Pomenovať vzťah obrazu a zvuku vo videu alebo vo filme z hľadiska výrazu.
	Hudba, hlas a slovo, strih. Žiak kombinuje videné a počuté. Dôležitosť zvuku vo filme. Pochopiť vzťah obrazu a zvuku vo videu a filme - ozvučenie krátkej ukážky (experimentovanie s ozvučením s použitím vybraného obrazu a zvuku v		Pozrieť si zábery zo Chaplinovho nemého filmu Kid. Opisovať jednotlivé zábery. Ozvučiť niektoré ukážky pomocou Audacity.

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	počítačovom programe).		
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia /6 hod./	Žiaci sa snažia zachytiť pohyb. Nakreslia si psa bez nôh. Nohy mu dorobia v pohybe tak , že si pokrčia kúsok papiera, naň nanesú temperu a potom ju pohybom rozotrú na mieste kde má mať pes nohy. Obr. učebnica str. 41, Pohyb psa. Kinetický objekt: žiaci navrhujú a realizujú objekt z ľahkých materiálov, ktorý môže byť napr. zavesený v priestore (drôty, špagát) a reaguje na pohyb vzduchu, alebo je rozhýbaný dotykom	kinetické umenie; porovnanie s futurizmom. Ukážky na DVD.	Osvojiť si pojem kinetické výtvarné dielo a jeho výrazové možnosti. Vytvoriť jednoduchý kinetický objekt, pochopiť optické klamy, ilúzie a dvojznačné zobrazenia.
	Hra so zrakom. Žiak dokáže vytvoriť jednoduché čierno-biele lineárne dielo s efektmi optického klamu (napr. dve zebry otočené k sebe. môžu kresliť len hlavy.). Inšpirovať sa vybraným princípom op-artovej tvorby (mihotavý efekt, ilúzia priestorovosti, svetelný a farebný kontrast, séria, mriežka...).	Ukážka: umenia op-artu	Vytvoriť dielo s efektmi optického klamu. Nachádzať súvislosti a rozdiely medzi rôznymi umeleckými štýlmi.
	Rozvíjanie predstavivosti. Opis dojmov, ktoré v tebe svetelné objekty a inštalácie vyvolávajú. Porovnať maliarov ako stvárňujú svetlo s výtvarníkmi, ktorí vytvárajú svetelné objekty. Žiaci navrhujú objekt - využívajúci matnicu a svietidlo,	ukážky: svetelné umenie (objekty, inštalácie, akcie, performancie, svetlo na verejných priestranstvách...), rôzne druhy technológií	Pochopiť výrazové možnosti osvetlenia, svetelného lúča, pohybujúceho sa tieňa...

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	- využívajúci svetelný lúč prechádzajúci cez štrbinu, - využívajúci farebné fólie a svietidlo (baterku) - kinetický objekt kombinovaný s osvetlením (baterka) a vrhajúci tiene... Kresba s ceruzkou. Snaha zachytiť svetlo. Kreslenie obrázku s názvom „ Duša“ (uč. str. 53). Výkres vyfarbia jemnými ťahmi (obyčajnou) ceruzkou. Z gumou vygumujú tvar postavy. Do vnútra vygumovanej postavy nakreslia menšiu postavu.		
Podnety fotografie /4 hod./	Zmena objektu pomocou svetla. Vyskúšať si luminografiu - v triede si spraviť prítmie. Kresliť svetlom (lampou) pred fotoaparátom s dlhším expozičným časom.	ukážky: dadaistické a surrealistické objekty, montáže a asambláže;	Pracovať s digitálnym fotoaparátom. Vyskúšať si luminografiu. Využiť poznatky o výtvarných vyjadrovacích prostriedkoch pri fotografovaní.
	Akú úlohu má osvetlenie pri fotení. Práca s materiálmi – príprava inscenovaného prostredia(inštalácie). Umiestnenie predmetu v inscenácii, osvetlenie, nasvietenie s farebným svetlom, fotografovanie s rôznych uhlov pohľadu – celok, detail.		Práca s digitálnym fotoaparátom. V triede si spravíme prítmie. Nafotíme si predmet pre svetle lampy tak, že ho raz na svietime zhora, potom zdola, zľava, sprava- všimnime si , ako sa mení výraz toho istého motívu.
Podnety architektúry /2 hod./	Poznať pojem urbanizmus - náhľad, pôdorys, plán. Pokúsiť sa vytvoriť plán cesty z domu do školy- štruktúra zón, doprava, uzly; - vzájomné vzťahy, vzťah	následné ukážky: utopické návrhy miest od 60. rokov 20. storočia po dnešok v architektúre a filme	Tvorba plánu žiakovej cesty z domu do školy. Rozlíšiť prvky a funkcie častí zástavby mesta alebo dediny, Vytvoriť jednoduchý plán usporiadania

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	ku krajine.		urbánneho celku (mesto, dedina, osada, časť) podľa svojej predstavy.
Podnety dizajnu /6 hod./	Oboznámiť sa s vývojom odevov. Poznať pojem ľudový odev, odevný dizajn. Skupinová práca. Tvoriť odev z igelitových tašiek a novinového papiera. (uč. str. 85)	následné ukážky: experimentálna móda; ukážky z histórie odievania; vlastný výber najlepšieho modelu	Vytvoriť v skupine odev.
	Oboznámiť sa s pojmom móda vo svete, módna prehliadka.		Pomocou odevov z minulej hodiny prezentovať módnu prehliadku.
	Návrh na oblečenie pre rôznych profesií. Opis typického oblečenia jednotlivých profesií. Tvorba svojich odevov.		Vytvoriť rôzne návrhy odev pre módnu prehliadku.
Elektronické médiá /4 hod./	Digitálna úprava farieb obrazu - úprava svetlosti, sýtosti, kontrastu farieb; - --- rozostrenie, zaostrenie, voľná transformácia - digitálne filtre, farebné filtre, krivky farieb.	Počítač	Upravovať obrázky v počítači.
	Digitálne úprava obrazu - vrstvy, filtre, transformácie, farebne variácie, písmo a obraz.	Ukážky: montáže v počítačovom umení	Vytvoriť koláže z vlastných digitálnych kresieb, fotografií , malieb, alebo písma. Vytvoriť varianty digitálneho obrazu pomocou operácií v počítačovom programe.
Synestetické podnety /4 hod./	Pojem farebná hudba. Znázorniť svoju vlastnú farebnú hudbu. Maľovať temperami- rozotieraním. Prelínať farieb. Žiaci si na kúsok papiera nanesú temperu a „utierajú“ ju na výkres.	Ukážka na DVD.	Vytvoriť kolorovanú kresbu.
	Snaha zachytiť zvuk na výtvarnom diele. Výtvarné umenie so zvukom.	Ukážka: obrázky, ktoré zachytávajú hudbu.	Použiť zvukové vlastnosti materiálov a objektov.

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
	- objekt vydávajúci zvuk – hudobno-vizuálny nástroj, ozvučené povrchy (textúry: napr. vrúbkovaný papier, plech ...). Vytvoriť zvukovú performanciu s vlastnými zvukovými objektmi (nástrojmi vydávajúcimi zvuky, ruchy, šumy).		
Podnety poznávania sveta /2 hod./	Podnety z biológie. Výtvarne interpretovať prírodne štruktúry (napr. makrosnímky rastlinných a živočíšnych tkanív, minerálov, pozorovanie mikroskopom, röntgenové snímky, snímky geologických vrstiev, kryštálov, tepelné snímky povrchu Zeme, kozmické snímky, pozorovaná štruktúra listov ...). Kresba tušom. Zobraziť detaily listu, ako by sme ho videli pod mikroskopom.	ukážky: dokumentácia biologických štruktúr, zábery z vesmíru; reflexia prírodných štruktúr vo výtvarnom umení	Výtvarne reagovať na témy biológie.
Tradícia a podnety remesiel /6 hod./	Rozhovor o zvykoch. Zvyky v meste a zvyky na dedine.	ukážky: rôzne druhy pletenia	Tvorivo variovať tradičnú techniku.
	Podnety košikárstva - pletenie objektu z prútov (napr. papier, kartón, bužírka, drôt, drevo...) Technika pletenia košíkov. Vedieť pliesť jednoduchý predmet. Postup – uč. str. 105.		Vytvoriť svoj vlastný košík.
	Starodávne zvyky a novodobé zvyky. Čo je cech. Zástava a znak cechu. výtvarné reakcie na tradičné formy (architektúry odevov, jedál, zvykov...).	Ukážka: obrázky, odborná literatúra, Internet	Vymyslieť si znak cechu. Poznať tradičné spôsoby remeselníckej výroby.

Tematický celok	Obsahový štandard / výtvarný problém, námet, technik/	Odporúčané ukážky a východiskový materiál	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup
Škola v galérii /6 hod./	Vytvoriť také dielo, kde pozorovateľ jeho diela nepriamo musí zapojiť všetkých 5 zmyslov. Napr. tanier s jedlom. (uč. str. 74).	Ukážka: Využitie obrazovej sady Umenie zblízka	Vedieť vytvoriť dielo s fiktívnym znázornením všetkých zmyslov.
	Fŕkanie farby na výkres. Žiaci potom hľadajú vo vzniknutom diele predmet osobu...	ukážky: V. Kandinský, F. Kupka, P. Mondrian, J. Pollock, minimalizmus, Eva Hesse, sochy H. Moora, abstraktné sochy J. Mathého,	Vytvoriť abstraktné umenie. Vedieť, aké sú to zobrazujúce a nezobrazujúce predmety.
	Skupinová práca. Do nepriehľadného vrecka alebo pod látku schovať rôzne predmety a dať ho žiakom, aby pomocou hmatu skúsili určiť, o aký predmet a tvar ide. Vnímať a opísať jeho povrch , teplotu, materiál. Potom predmet žiak namaľuje. (bez toho že predmet vôbec nevidel)		Vytvoriť symboliku farieb. Aké pocity vytvárajú u žiaka jednotlivé farebné tony, tvary.

Poznámka:
Každá vyučovacia jednotka je rozšírená o jednu vyučovaciu hodinu, kde sa prelína teoretická časť s praktickou časťou, pretože obsahový štandard / riešenie výtvarného problému a jeho následné vyhodnotenie / sa nedá počas jednej vyučovacej hodiny naplniť.

Obsah vzdelávania pre 7. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP 1h), 33 h/rok

Tematický celok /okruh/	Obsahový štandard /výtvarný problém/	Výkonový štandard Edukačný proces a výstup	Odporúčané ukážka a východiskový materiál
Výtvarný jazyk, základné prvky výtvarného vyjadrenia (3 h)	Žiaci si osvoja pojmy chaos a poriadok, rytmus. Uvedomiť si rôzne možnosti usporiadania.	Žiak vie vyjadriť výtvarnými prostriedkami poriadok a chaos, pritom využije tie isté prvky. Žiaci vytvárajú koláž, roláž.	Ukážky: na DVD
	Utvrdiť si poznatky o farbách a farebných kontrastoch, doplnkové farby, miešanie nových farieb. Rozvoj predstavivosti.	Žiak vie usporiadať jednotlivé prvky. Vie hľadať, dotvárať a dopĺňať zmysel v náhodných zoskupeniach. Žiaci si nanesú určite množstvo tempery do stredu výkresu a výkres preložia. Potom vo vzniknutej kompozícií hľadajú nie aký tvar, predmet, obrysy...	Ukážky: Ukážky z diel- Frank Gehry
	Utvrdiť si poznatky o abstraktnom umení.	Vedieť čo je abstraktné umenie. Žiak si vystrihne 2 makety (nejaký predmet). Žiak fŕkaním vytvorí obrysy predmetov, každý predmet inou farbou.	Ukážky: abstraktných obrazov
Možnosti zobrazovania videného sveta (4 h)	Rozvíjať cit pre priestorové vnímanie. Pochopiť perspektívne zobrazovanie	Žiaci sa snažia zachytiť perspektívu. Kresba chodby a postavy a postavy, ktoré sú v rôznych vzdialenostiach.	Ukážky: renesančné zobrazovanie perspektívy

	Maľovanie sýtymi a teplými farbami. Farebná perspektíva. Čo je bližšie to je výraznejšie. Poznať teplé a studené farby.	Naučiť žiakov všímať si umiestnenie vecí v priestore a tvorivo na ne reagovať. Kresba krajiny (pohľad z okna). Žiaci miešajú farby tak , aby predmety čo sú ďalej, boli svetlejšie a chladnejšie.	Ukážky: diela známeho maliara Vincenta van Gogha
	Oboznámiť sa s umením inštalácie, intermediálnym umením. Naučiť sa pozmeniť všedný priestor a priviesť nás k jeho novému vnímaniu.	Žiaci vedia používať slovo inštalácia v rôznych oblastiach. Čo všetko vieme nainštalovať. Pokus o zmenu priestoru (v škole) na nevšedný.	Ukážky: ukažky land- art. Internet
	Architektonický priestor. Utvrdiť si poznatky čo je interiér a exteriér.	Žiaci vedia vytvoriť pôdorys budovy, ktorý nám napomáha predstaviť si priestor.	Ukážky: budovy rôznej architektúry
Podnety výtvarného umenia / médiá, štýly, procesy, techniky, témy (4 h)	Oboznámiť sa z hnutím dadaizmus. Pojem asambláž.	Žiaci vedia: pochopiť vznik umeleckého smeru z dejinných súvislostí. kolážou, asamblážou, alebo škvrnou stvárniť danú tému -šokovať diváka	Ukážky: -M.Ernst, J.Crotti, F.Picabia
	Oboznámiť sa s pojmom Ready – made. Utvrdiť si poznatky čo je kinetické umenie.	Hľadanie vhodných predmetov, ktoré by sa dali použiť ako socha alebo objekt tak , že by ich spolu pospájali.	Ukážky Ready – made , internet
	Oboznámiť sa s pojmom Pop- art, masová kultúra, konzumná spoločnosť . Utvrdiť si poznatky čo je koláž, asambláž.	Žiaci vedia vytvoriť koláž alebo asambláž, ktorá by odzrkadlovala miesto ich bydliska. Žiaci môžu využiť časopisy, reklamné letáky...	Ukážky Andyho Warhola

	Poznať čo je akčné umenie, happening, performancia.	Žiaci vedia pracovať v skupinách. Skúsia vymyslieť akciu pre celú triedu. (maľovanie štetcom – Jeden drží štetec ostatní mu držia ruku a spolu maľujú.	Ukážky: rôznych diel akčného umenia- internet
Podnety z dejín umenia (2 h)	Oboznámiť sa s pojmom renesancia, mecenáši, kupola. Vedomosti o maliarstve, sochárstve a architektúre toho to obdobia.	Žiaci vedia: rozpoznať prvky renesančného umenia v porovnaní s prvkami románskeho štýlu a gotiky pochopiť pojem „zlatý rez“. Rozhovor o Leonardových lietajúcich strojoch. Žiaci si navrhnú svoj lietajúci stroj.	Ukážky: renesanční architekti, ukážky na DVD
	Renesancia na Slovensku. Poznať rozdiel medzi gotickou a renesančnou pamiatkou.	Žiaci poznajú známe pamiatky. Žiaci si zvolia jednu pamiatku a pokúsia sa o nej získať čo najviac informácií.	Ukážky: Academi Istropolitane, slovenskej architektúry
Podnety fotografie (1 h)	Oboznámiť sa s pojmami fotografia, príbeh, reportáž, koláž	Žiaci vedia utvoriť fotografickú reportáž z nejakej udalosti v triede. K reportáži napíšu aj krátky text.	Ukážky prvých fotografických reportáži.
Podnety filmu (1 h)	Oboznámiť sa s pojmami scenár, scéna, námet, filmová postava, literárna príprava filmu / videa.	Žiaci vedia literárne spracovať jednoduchý námet na scenár k filmu o problematike, ktorá ich trápi a „zaslúžila“ by si filmové spracovanie.	Ukážky spracovania filmu

Podnety architektúry (2 h)	Spoznať rôzne typy , funkcie a výraz stavby. Vedieť aké sú to sakrálne stavby.	Žiaci vedia navrhnúť svoj dom „budúcnosti“ s využitím prvkov modernej architektúry betón, oceľ, sklo, solárne zariadenie tak, aby návrh oslovil prvkami dynamiky.	Ukážky rôznych typov stavieb.
	Aký význam môže mať *výraz* stavby. Oboznámiť sa s pojmom výraz výtvarného diela.	Žiaci vedia navrhnúť budovu, ktorá má výraz ľudskej tváre, alebo budovu, ktorá pripomína nejaký predmet.	Ukážky rôznych typov stavieb s netypickým výrazom.
Podnety dizajnu (1 h)	Zopakuj si čo je dizajn, grafický a telový dizajn.	Žiaci vedia navrhnúť predmet podľa svojho výberu, pričom sa riadia svojou fantáziou. Dôležité je uvažovať o tvare vo vzťahu k funkčnosti a vizuálnej zaujímavosti.	Ukážky netypických predmetov.
Podnety tradičných remesiel (1 h)	Oboznámiť sa s pojmami krajčírstvo,súkenníctvo, plátenníctvo, čipkárstvo, farbiarstvo, výšivka.	Žiaci vedia nakresliť strih na mäkký papier. Za pomoci spiniek, alebo lepiacej pásky ho spojiť. (Žiaci uvidia či spĺňa jeho tvar a ich predstavu.)	Ukážky výšiviek z rôznych oblastí Slovenska.
Podnety hudby a literatúry (3 h)	Snaha naučiť sa výtvarne zachytiť zvuk, výšku a hĺbku tónu, dynamiku za pomoci línií, bodov, škvrny, farby.	Žiaci vedia výtvarne stvárniť melódiu a náladu počutého textu, prednesu.	Ukážky výtvarných diel známych autorov.
Podnety hudby a literatúry	Zakomponovať do vizuálneho obrazu známu ľudovú pieseň, dotvoriť pieseň ornamentom.	Žiaci vedia výtvarne stvárniť melódiu a náladu počutého.	Ukážky výtvarných diel známych autorov.

	Rozvíjať fantáziu, pochopiť vzťah medzi hovoreným slovom a vizuálnym obrazom.	Výtvarne stvárniť melódiu a náladu počutého.	Ukážky výtvarných diel známych autorov.
Podnety rôznych oblastí poznávania (3 h)	Podnety biológie / dejepisu	Žiak má zvládnuť a pochopiť základné anatomické prvky stavby človeka.	Ukážky výtvarných diel známych autorov.
	Naučiť sa niečo nové o zvieratách.	Pokúsiť sa vyjadriť videnú polohu ľudského tela alebo zvieraťa.	Ukážky internet, encyklopédia zvierat.
	Naučiť sa niečo nové o zmenách v prírode, rastlinách.	Žiaci sa naučia rôznymi kresliacimi postupmi hodnoverne nakresliť rastlinu	Ukážky –internet, encyklopédia rastlín.
Tradícia a identita / kultúrna krajina (2 h)	Pripomenúť si osoby , ktoré sa stali legendami Slovenska.	Žiak má zvládnuť namaľovať svojho hrdinu. Niekoho kto je pre neho dôležitý.(Môže to byť aj rozprávkový hrdina alebo hrdina z filmu)	Ukážky osôb, ktoré boli pre nás niečím výnimočné –internet.
Tradícia a identita / kultúrna krajina	Zoznámiť sa s príbehmi, poverami, povesťami. Oboznámiť sa s dejiny mesta. Bratislavské povesti a Ezopove báje	Žiaci vedia povesť a báj spracovať výtvarnou formou. Žiak pozná tradície Veľkej noci.	Ukážky povestí – Legenda o Levočskej bielej pani...
Elektronic. Médiá (4 h)	Oboznámiť sa s pojmami trojrozmerné kreslenie, 3D.	Žiaci vedia pracovať v programe.	Ukážky: voľne šíriteľný program, google SketchUp.(uč. str. 32)

	Pracovať v programe google SketchUp.	Žiaci vedia žiaci vedia pracovať v programe, spájať tvary, vytvárať priestorové útvary.	Ukážky obrázkov vytvorených vo voľne šíriteľom programe google SketchUp.
	Oboznámiť sa s pojmami Morfing. Pracovať v programe Sqirlz Morph.	Žiaci vedia pracovať v programe. Vedia urobiť morfing kresby postavy na kresbu predmetu.	Ukážky: voľne šíriteľný program Sqirlz Morph.
	Pracovať v programe Sqirlz Morph.	Žiaci vedia pracovať v programe, vedia urobiť premenu seba, keď ešte nechodili do školy a fotografie, ako vyzerajú dnes.	Ukážky: obrázkov vytvorených vo voľne šíriteľnom programe Sqirlz Morph.
Škola v galérii / galéria v škole (2 h)	Oboznámiť sa s pojmami komunikácia, interpretácia. Zopakovať si čo je abstraktné umenie.	Žiaci vedia reprodukovať výtvarné dielo. Vedia vymyslieť vlastný príbeh na zvolené reprodukčné dielo.	Ukážky: olejomaľby od C. Majerník, R. Magritte, B.Hostiňák...
	Oboznámiť sa s pojmami Lettrizmus, vizuálna poézia.	Žiaci vedia pracovať s textom. Vedia z textu z vystrihnutých novín poskladať vety s novým významom. Vedia vytvoriť textový obraz.	Ukážky: Egyptské hieroglyfy.

Obsah vzdelávania pre 8. ročník
Časová dotácia: 1h/týždeň, 33 h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Výtvarné vyjadrovacie prostriedky /3 hod./	
Žiak vie pochopiť tvarovú rozmanitosť vo vzťahu k výrazu a konfrontovať rôznosti tvarov	Žiaci uplatňujú štylizačné variácie jedného predmetného tvaru; štylizačné posuny: geometrizácia, skryštalizovanie, zahmlievanie, tvarové zmäkčenie, roztečenie, zoštíhlenie, stučnenie, zmena podobysmerom k..., poľudštenie, hybridácia... Plošná geometrická kompozícia
Možnosti zobrazovania videného sveta /4 hod./	
Žiak vie pochopiť základný nácvik proporčného zobrazovania hlavy podľa Skutočnosti, uvedomuje si vzájomné pomery zobrazovaných častí, vie výstavby tvaru na základe Pozorovania	Žiaci kreslia hlavu podľa modelu; dôraz je na výstavbu (meranie proporcií, porovnávanie častí, hľadanie geometrických základov) tvaru, až potom na vystihnutie výrazu; na základe kresby sa pokúsia o karikatúru, žiaci následne modelujú hlavu podľa modelu; dôraz na priestorové pozorovanie, viacpohľadovosť, výstavbu tvaru od geometrie k organickému výrazu Žiaci sa sústredia na farebnosť pokožky, modeláciu, svetlo a tieň; fantastické farebné posuny
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia / 2 hod./	
Žiak vie sledovať premeny vizuálnej podoby artefaktu, pochopiť technické možnosti zobrazovania procesu zmeny Žiaci pochopia základné konceptualizácie predstavy Žiaci tvoria objekty (obrazy) z premenlivých materiálov (pigmenty, vosk, papierovina, chlieb, sneh, lepené piliny...), vystavia ich na určitý čas fyzikálnym (poveternostným) vplyvom a sledujú (zaznamenávajú) ich zmeny Žiaci vymyslia obraz alebo sochu; vizualizujú ju vo forme slov tak, aby nápisy (ich inštalácia) čo najviac evokovali nezobrazený predmet...	Žiaci tvoria objekty (obrazy) z premenlivých materiálov (pigmenty, vosk, papierovina, chlieb, sneh, lepené piliny...), vystavia ich na určitý čas fyzikálnym (poveternostným) vplyvom a sledujú (zaznamenávajú) ich zmeny Žiaci vymyslia obraz alebo sochu; vizualizujú ju vo forme slov tak, aby nápisy (ich inštalácia) čo najviac evokovali nezobrazený predmet...
Podnety moderného a súčasného výtvarného umenia / 2 hod./	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie sledovať premeny vizuálnej podoby artefaktu, pochopiť technické možnosti zobrazovania procesu zmeny Žiaci pochopia základné konceptualizácie predstavy	Žiaci tvoria objekty (obrazy) z premenlivých materiálov (pigmenty, vosk, papierovina, chlieb, sneh, lepené piliny...), vystavia ich na určitý čas fyzikálnym (poveternostným) vplyvom a sledujú (zaznamenávajú) ich zmeny Žiaci vymyslia obraz alebo sochu; vizualizujú ju vo forme slov tak, aby nápisy (ich inštalácia) čo najviac evokovali nezobrazený predmet...
Výtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia /3 hod./	
Žiaci vedia pochopiť myšlienkové, materiálové a technické možnosti kultúr, uvedomujú si kultúry materiálu a variabilnosť riešení	rokokové odevy a doplnky: analýza a štúdia (skica) rokokového odevu a pokus o aplikáciu dobového tvaroslovia na súčasný odev (športový dres, odev kozmonauta, plavky...) príp. nábytok karosériu auta ... opis ornamentu
Podnety fotografie /2 hod./	
Žiak vie pochopiť výrazovosti tváre, manipulácie s výrazom prostredníctvom svetla a kompozície a hľadanie charakterizačných atribútov	reklama – tvorba fotografií na známe reklamy a slogany, irónia, parafráza
Podnety filmu a videa / 2 hod./	
Žiak zmysluplne komentuje na základe sledovanie ukážok, vďaka ktorým možno vysvetliť a doceniť už zložitejšie problémy, týkajúce sa filmového umenia Vie ukázať základné pravidlá fungovania akcie, fikčného (skratkovitého, klipovitého) diania, rytmizácie vo filmovom zábere.	Žiaci pozerajú krátke ukážky filmov a videí a diskutujú o nich; úlohou je zorientovať sa v základných filmových druhoch a žánroch: - hraný, dokumentárny, animovaný - komédia, detektívka, rozprávka, science-fiction... a rozlíšiť základné typyvideoumenia: - video, videoinštalácia, videoplastika, videoperformancia; porovnať špecifiká filmu a videa; v čom sa môžu prelínať a miešať jednotlivé žánre?
Synestetické podnety /2 hod./	

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak vie vytvoriť návrh plagátu pre rôzne hudobné udalosti.	Žiaci sa snažia odlíšiť rôzne hudobné žánre a prevedenia (napr. koncert komponovanej hudby, opera, džezový, rockový, punkový ... koncert, klip, pouličných hudobníkov, karnevalovú kapelu, štúdiovú hudbu ...) prostredníctvom telového a tvárového dizajnu, odevu, scény, svetelných efektov návrh plagátu pre rôzne hudobné udalosti
Podnety architektúry /1hod./	
Oboznámiť sa s hmotovopriestorovou skladbou interiéru a exteriéru	Žiaci kreslia umiestňovanie miestností do pravidelných rastrov (predtlačené alebo predkreslené, napr. štvorčekovaný papier). Žiaci nakreslia plánik interiéru, napĺňajú ho prvkami tak, aby interiér bol úsporný, krásny, starobylý, pohodlný, čistý, veľký malý... Al.: kresba prvkov barokovej architektúry - kolonáda, priečelie, kupola,...
Podnety dizajnu /3hod/	
Žiak si uvedomí funkcií a vedľajších účinkov reklamy, možných reklamných hier. Rozvíja vtipné riešenia.	a) návrh reklamy na vytipovaný výrobok, podujatie... vymýšľanie reklamného sloganu – jeho riešenie ako textu (v spojení so symbolom, obrazom), návrh reklamného predmetu, pútača, reklamy do časopisu; podpora vtipných, ironických a patafyzických riešení b) návrh na plagát (bilboard) pre aktuálnu aktivitu – vzťah obrazovej a textovej informácie
Tradície a podnety remesiel /2hod/	
Žiak vytvorí objekt z mäkkého dreva alebo navrhne potlač na súčasť ľudového kroja. Žiak vytvorí drevený objekt z mäkkého dreva alebo navrhne potlač na súčasť ľudového kroja	a) <u>podnety rezbárstva:</u> žiaci vyrezávajú z mäkkého dreva (z náhradného umelého materiálu) menšiu sochu (predmet) b) návrh potlače na zásteru, ľudový kroj, šatku, ... a) <u>podnety stolárstva:</u> žiaci vytvárajú drevený objekt – sochu, v ktorej využívajú povrchový charakter dreva, priznaný výtvarný charakter spojovacích techník (čap a rozpor, uholníky, lepenie, klincovanie, skrutkovanie...) b) návrh potlače na zásteru, ľudový kroj, šatku, ...

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Podnety poznávania sveta /3 hod./	
Žiak vie hľadať zodpovedajúce technické prostriedky: a) hľadanie formálneho vzťahu medzi výtvarným jazykom a gramatickými alebo matematickými princípmi b) rozvíjanie fantázie a improvizačných schopností c) posilnenie poznatkov z jazykov a matematiky a ich rozšírenie o estetické hľadisko	a) gramatika: žiaci spolu s učiteľom analyzujú gramatické a slovné tvary: podstatné mená – slovesá – prídavné mená, homonymá – synonymá, oznamovací –rozkazovací – opytovací spôsob, onomatopoické (zvukomalebné) slová... a hľadajú možnosti ich výtvarného zobrazenia (ikonického, symbolického, konceptuálneho)... b) matematika: žiaci spolu s učiteľom analyzujú matematické úkony: sčítanie, odčítanie, násobenie, delenie, kombinácie, variácie... a snažiasa ich vizualizovať
Elektronické médiá /4 hod./	
Žiak vie vytvoriť prezentačné strany upravené v zakladači, zopnuté, vo vlastnom riešení väzby... vie koncepčne a technicky zvládnuť prezentácie.	Každý žiak si vytvorí digitálnu prezentáciu založenú na prepojení textu a obrazu (foto, sken, video); vypracuje titulnú stránku prezentácie, krátky text (napr. životopis) a grafickú úpravu; výstup si napáli na CD bežný textový softvér s použitím obrázkov učiteľ oboznámi žiakov s možnosťami digitálnej prezentácie; žiaci si tvoria portfólio v tradičnej forme (napr. do zakladača a pod.)
Škola v galérii /2 hod./	
Žiak si vie uvedomiť Vzťahy architektúry a jej okolia, vie rozvíjať priestorovú orientáciu, vnímať celky i detaily, precvičuje si orientáciu v prostredí.	a) Priestor galérie – budova a výstavná sieň Uvažovanie o priestore galérie ako mieste, ktoré má svoj príbeh, svojho génia loci, v ktorom kedysi bývali zaujímaví ľudia. Dnes tu bývajú diela. Uvažovanie o tom, ako sa diela do galérie dostali. Kto každý je potrebný k tomu, aby mohla vzniknúť výstava? Akí rôzni ľudia dnes v galérii pracujú? *b*) trieda, školské chodby Uvažovanie o priestore školy, o tom, ako sa tu cítim, čo by sa dalo zmeniť zlepšiť. Predstavte si, že by sa chodby galérie zmenili na výstavné miestnosti. Akú výstavu by ste tu vytvorili, aké diela vystavili?

Učebnice
Výtvarná výchova učebnica pre 5., 6., 7. ročník základných škôl, Čarný, CD-2011-16947/44968:4-919,

Metódy, formy a postupy vyučovania

Vyučovanie výtvarnej výchovy je programovaný a riadený proces, v ktorom učiteľ iniciuje, rešpektuje a podporuje nápady a individuálne riešenie žiaka.

Východiskom procesu sú:

-činnosti žiakov

-témy, námety, obsahy zobrazovania

-reflexia diel výtvarného umenia, dizajnu, architektúry, filmu a videa

Najvhodnejšie metódy a formy na dosiahnutie daných cieľov sú samostatná práca žiakov, práca vo dvojiciach a skupinách.

Používané formy:

-motivačné(rozhovor, výklad, rozprávanie, beseda,....)

-expozičné(demonštrácia techniky, exkurzie, pozorovanie, ...)

-praktické(samostatná praktická činnosť, experimentovanie,....).

Na hodinách výtvarnej výchovy budeme využívať vhodné demonštračné pomôcky a didaktickú techniku.

Učebné zdroje :

- reprodukcie diel výtvarných umelcov v odborných publikáciách,
- internetové stránky zamerané na výtvarné umenie,
- filmové, hudobné a literárne ukážky,
- kultúrne inštitúcie a galérie prezentujúce diela výtvarných umelcov,
- výtvarná tvorba žiakov,
- prírodné objekty,
- školská knižnica

Kontrola a hodnotenie žiakov

Vo výtvarnej výchove a výchove umením je väčšina vedomostí získavaná a overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka, časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky. Pri

hodnotení výtvarných prác budeme využívať verbálnu formu učiteľa aj žiakov. Pri hodnotení sa riadime Metodickými pokynmi číslo 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy.
Vo výtvarnej výchove je väčšina vedomostí získavaná a zároveň overovaná prostredníctvom praktických činností žiaka; časť vedomostí o výtvarnom umení a vizuálnej kultúre sa utvára počas motivačnej, expozičnej a diskusnej časti vyučovacej jednotky. Pri hodnotení výtvarných prác budeme využívať verbálnu formu učiteľa, ale i žiaka. Žiak bude hodnotený podľa Metodického pokynu č.22/2011na hodnotenie žiakov ZŠ známkou:
výborný (1), chválitebný (2), dobrý (3), dostatočný (4), nedostatočný (5).

Výborný

- žiak je iniciatívny a tvorivý vo výtvarnom vyjadrovaní, uplatňuje vlastné nápady, je otvorený voči novým podnetom a experimentovaniu,
- žiak dokáže vyjadriť veku primerané postoje (vkus, názor, spolupráca, individualita) v oblasti vizuálnej kultúry,
- žiak ovláda zručnosti (technické, nástrojové, materiálové) podľa požiadaviek ročníkových kompetencií na vynikajúcej úrovni,
- žiak preukazuje veku primerané mentálne spôsobilosti – na úrovni vnímania, prežívania, fantázie a predstavivosti, vytvárania vlastných koncepcií,
- žiak dokáže veku primerane pomenúvať a interpretovať svoje zážitky, činnosti a ich výsledky,
- žiak preukazuje vedomosti z oblasti vizuálnej kultúry primerané edukačným úlohám (v nižších ročníkoch najmä vedomosti o materiáloch, nástrojoch, základných technikách a druhoch vizuálnych umení; v sekundárnom vzdelávaní o štýloch, ťažiskových obdobiach, nosných umelcoch a médiách),
- žiak dokáže rešpektovať vlastný tvorivý výsledok a je tolerantný voči tvorivým prejavom, názorom a vkusu iných,
- žiak zrealizoval artefakt primerane svojmu veku a schopnostiam.

chválitebný

- žiak v podstate spĺňa kritéria 1. stupňa hodnotenia, ale je menej samostatný, iniciatívny a tvorivý.

dobrý

- žiak realizuje edukačné úlohy priemerne, chýba mu iniciatívnosť, tvorivosť, tolerancia, nerozširuje svoju flexibilnosť, neosvojuje si nové vyjadrovacie prostriedky, podlieha predsudkom a stereotypom.

dostatočný

- žiak realizuje edukačné úlohy na nízkej úrovni, bez vlastného vkladu, s ťažkosťami aplikuje získané zručnosti a poznatky v nových oblastiach.

nedostatočný

- žiak nespĺňa kritéria, nemá záujem o výtvarné aktivity, neguje vyučovací proces (neodporúčame používať stupeň nedostatočný v celkovom hodnotení žiaka; v čiastkovom hodnotení len vo výnimočných prípadoch, napr. zámerné negovanie vyučujúceho procesu).

Poznámky:

Pri niektorých edukačných témach je možné združiť vyučovanie výtvarnej výchovy do spoločných projektov s inými predmetmi.

K učebným osnovám je vydaná metodická príloha, z ktorej budeme vychádzať, s rozvedenými metodickými radmi, ktoré nie sú záväzné, majú charakter inšpiračného materiálu pre učiteľa. Expozičný, pracovný a demonštračný vizuálny materiál sa nachádza na edukačnom DVD.

Predmet VYV je hodnotený na vysvedčení známkami, podľa pokynov rozpracovaných v Metodike hodnotenia.

Predmet VYV vyučuje, vzhľadom na vyššie nároky znalostí médií a technológií, kvalifikovaný učiteľ VYV.

V rámci tematického učebného plánu môže učiteľ edukačné témy zaraďovať do vyučovania v poradí ako a časovom rozpätí podľa vlastného uváženia.

Prierezové témy - výtvarná výchova

Ročník: piaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Kreslenie podľa skutočnosti, kubizmus, skúmanie priestoru, dejiny v tvaroch
Environmentálna výchova	Obalový dizajn
Mediálna výchova	Fotografia, erb, značka, logo, film
Multikultúrna výchova	Negatív, pozitív, kresťanské umenie, mozaika, grafická partitúra, ilustrácia
Ochrana života a zdravia	Maľovanie podľa skutočnosti
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	
Regionálna výchova	
Dopravná výchova	ilustrácia

Ročník: šiesty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Mierka a proporčné vzťahy (Kreslenie mobilu) Podnety architektúry (*Plán mesta)* Škola v galérií (*Obraz pre päť zmyslov*) Možnosti zobrazenia videného sveta : kresba figúry podľa skutočnosti
Environmentálna výchova	Podnety rôznych oblastí poznávania sveta (*Liečivá rastlina)* Podnety biológie (Roje)
Mediálna výchova	Kinetické umenie – (*zhotovenie mobilu)* Škola v galérií (*Obraz pre päť zmyslov*) Podnety hudby, literatúry (*Môj vlastný hud. nástroj)* Podnety výtvarného umenia (*OP-ART)* Podnety fotografie (*Asambláž)* Podnety filmu a videa
Multikultúrna výchova	
Ochrana života a zdravia	Podnety výtvarného umenia (*Plagát ku Dňu Zeme)*
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	
Regionálna výchova	Kultúra krajiny (*Vianoce)* Škola v galérii (Obraz pre päť zmyslov) Podnety dejín umenia (*Erb môjho mesta/dediny)* Možnosti zobrazenia videného sveta (*Na sedliackom dvore)* Kultúra krajiny (*Veľkonočná oblievačka a šibačka)* Podnety tradičných remesiel (*Podnety košikárstva, pletenia)*
Dopravná výchova	

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	
Environmentálna výchova	Dizajn výrobku
Mediálna výchova	Príprava filmu a videa, komiks - scenár
Multikultúrna výchova	Výtvarný jazyk, poznávanie sveta
Ochrana života a zdravia	
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Galéria v škole
Regionálna výchova	Ilustrácia k rozprávke zo zbierky S. Cambela
Dopravná výchova	

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Výtvarné vyjadrovacie prostriedky Možnosti zobrazovania videného sveta Podnety moderného súčasného umeniaVýtvarné činnosti inšpirované dejinami umenia Podnety fotografie,filmu a videa Podnety architektúry,dizajnu Tradície remesiel Podnety poznávania sveta Elektronické médiá Škola v galérii
Environmentálna výchova	Podnety remesiel - rezbárstvo
Mediálna výchova	Fotografia,film
Multikultúrna výchova	Podnety fotografie Podnety architektúry
Ochrana života a zdravia	Maľovanie podľa skutočnosti
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Ľudový kroj
Regionálna výchova	Tradície remesiel v regiónoch
Dopravná výchova	ilustrácia

HUDOBNÁ VÝCHOVA

Hodinová dotácia

Hudobná výchova	5. ročník	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Spolu
ŠVP	1	1	1	1	0	4
ŠkVP	0	0	0	0	0	0
Spolu	1	1	1	1	0	4

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Hudobná edukácia v nižšom strednom vzdelávaní predstavuje kontinuálne, systémové a cieľavedomé pokračovanie hudobnej edukácie primárneho stupňa.

Hudobnú edukáciu možno vymedziť troma prvkami: hudobné umenie – obsah, hudobné schopnosti (zručnosti, návyky) – cieľ a hudobné činnosti – metóda, prostriedok rozvoja hudobných schopností, pochopenia princípov hudby, realizácia hudobného umenia. Sekundárnym obsahom predmetu je umenie, estetika, kreativita, sekundárnym cieľom rozvoj kľúčových kompetencií – komplexný rozvoj osobnosti, všeobecných ľudských kvalít.

Hudobná výchova v základnej škole je predmetom umelecko-výchovným a činnostným, na nižšom strednom stupni sa rozširuje o kognitívny rozmer – uvedomelé prenikanie do štruktúry hudobného diela, hudobno-teoretický a hudobno-historický rozmer, ako konklúzia predchádzajúcej hudobnej činnosti, praktickej hudobnej skúsenosti.

CIELE PREDMETU

Ciele predmetu možno rozdeliť na špecifické hudobné ciele, špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity a sekundárne ciele.

Špecifické hudobné ciele:

Žiaci:

- získajú hudobné schopnosti prostredníctvom hudobných činností,
- realizujú hudobné činnosti na základe nadobudnutých hudobných schopností,
- na základe vlastnej skúsenosti si osvoja konkrétne poznatky z oblasti hudobnej teórie a histórie,

Špecifické ciele z oblasti umenia, estetiky a kreativity:

- pochopia podstatu umenia, vytvoria si vzťah k umeniu, majú priamu skúsenosť v oblasti špecifických umeleckých, estetických a psychologických kategórií – emocionalita, prežívanie, zážitok, vnímanie krásy, vlastná tvorivosť (improvizácia, kompozícia), na základe čoho dokážu reflektovať umenie, vnímať krásu, rozpoznať hodnotu, vyjadriť sa prostredníctvom umenia,

Sekundárne ciele:

- nadobudnú (prehĺbia) kľúčové kompetencie prostredníctvom hudobného umenia.

Vzdelávacia oblasť vytvára priestor pre pochopenie významu kultúry a umenia v živote človeka a spoločnosti. Učí žiaka vnímať a chápať hodnoty umenia, kultúry a kultúrnej tradície a vyjadrovať sa rôznymi umeleckými prostriedkami vybraných médií vizuálneho, dramatického, hudobného umenia a písaného a hovoreného slova. Primerane veku formuje samostatné a zodpovedné postoje žiakov k súčasnej kultúrnej ponuke, rozvíja kritické myslenie najmä vo vzťahu k masmédiám. Obsah vzdelávacej oblasti tak prispieva k formovaniu vizuálnej, mediálnej, sluchovej, jazykovej a pohybovej gramotnosti a tvorivosti žiaka. Prostredníctvom tematických celkov zameraných na kultúrnu tradíciu a dedičstvo sa žiak oboznamuje s kultúrnou tradíciou svojho regiónu, národa a krajiny, čím sa rozvíja vedomie kultúrnej identity.

Hudobná výchova prostredníctvom hudobných činností rozvíja základné hudobné kompetencie žiaka a usiluje sa o vytvorenie kladného vzťahu k hudbe a hudobnému umeniu.

METÓDY A FORMY PRÁCE

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy vyučovania :

1. **Vyučovacia hodina** (základného, motivačného, expozičného, fixačného, aplikačného, diagnostického typu).
2. **Praktické aktivity**

Voľba metód závisí od obsahu učiva, cieľov vyučovacej hodiny, vekových a iných osobitostí žiakov a materiálneho vybavenia.

Motivačné metódy:

- ✓ ako je motivačné rozprávanie (citové približovanie obsahu učenia),
- ✓ motivačný rozhovor (aktivizovanie poznatkov a skúseností žiakov),
- ✓ motivačná demonštrácia (vzbudenie záujmu pomocou, ukážky).

Expozičné metódy:

- ✓ rozprávanie (vyjadrovanie skúseností a aktívne počúvanie),
- ✓ rozhovor
- ✓ beseda (riešenie aktuálnych otázok celým kolektívom).

Aktivizujúce metódy:

- ✓ diskusia (vzájomná výmena názorov, uvádzanie argumentov),
- ✓ inscenačná metóda (učenie v modelovej predvádzanej situácii),
- ✓ didaktické hry (sebarealizačné aktivity na uplatnenie záujmov, a spontánnosti).

Projektová metóda:

- ✓ (riešenie projektu, komplexná praktická úloha, problém, téma, ktorej riešenie teoretickou aj praktickou činnosťou vedie k vytvoreniu určitého produktu).

Práca s knihou a textom:

- ✓ (čítanie s porozumením, spracovanie textových informácií, orientácia v štruktúre textu, využívanie podstatných informácií),
- ✓ samostatné učenie prostredníctvom informačnej a komunikačnej .

Fixačné metódy:

- ✓ metóda opakovania a precvičovania, (ústne a písomné opakovanie, opakovanie s využitím učebnice a inej literatúry, domáce úlohy).

Diagnostické metódy:

- ✓ zabezpečíme korektné a objektívne hodnotenie.

KONTROLA HODNOTENIA ŽIAKOV

- ✓ **verbálnou formou** - krátke frontálne alebo individuálne skúšanie
- ✓ **písomnou formou**

KRITÉRIÁ HODNOTENIA PREDMETU

Vnútorný systém hodnotenia žiakov na II. stupni v predmete hudobná výchova vychádza z **Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov ZŠ.**

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa učili sebahodnoteniu , ale aj ohodnotiť svojho spolužiaka.V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Kritérium hodnotenia je výsledkom dohody predmetovej komisie.
Hodnotenie žiaka v predmete hudobná výchova sa môže vykonávať nasledovnými spôsobmi :

- známkou 1 - 5
- percentami

Celkové hodnotenie:

Výsledné hodnotenie je súhrnom klasifikácie ústneho prejavu a písomných previerok za jednotlivými celkami , pozorovania práce žiaka počas hodnotiaceho obdobia .

Hodnotiaca stupnica :

100 % - 90 % ... 1

89 % - 75 % ... 2

74 % - 50 % ... 3

49 % - 25 % ... 4

24 % - 0 % ... 5

TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

V hudobnej výchove je potrebné rozvíjať u žiakov kompetencie tak, aby vedeli :

- komunikovať, argumentovať,
- používať informácie a pracovať s nimi, riešiť problémy,
- spolupracovať v skupine, prezentovať sám seba, ale aj prácu v skupine.

Hlavným cieľom je, aby sa žiaci prostredníctvom vlastnej organizácie práce naučili:

- riadiť seba, tím, vypracovať si harmonogram svojich prác,
- získavať potrebné informácie, spracovať ich, vedeli si hľadať aj problémy, ktoré treba riešiť, správne ich pomenovať, utvoriť hypotézu, overiť ju a pod.
- prezentovať svoju prácu písomne aj verbálne s použitím informačných a komunikačných technológií.

Kritériá hodnotenia projektov :

1. *Forma 10b*

- členenie projektu (prehľadnosť, účelnosť, logická nadväznosť)

2. *Obsah 10b*

- informatívnosť projektu (pravdivosť, kvalita, pestrosť informácií, dodržanie témy) - kreativita (tvorivé spracovanie informácií, úroveň argumentácie, pochopenie problematiky

3. *Prezentácia 10b*

- formálna stránka (vystupovanie)
- technická stránka prezentácie
- obsahová stránka

4.*Obhajoba 10b*

- orientácia v téme,
- úroveň argumentácie.

UČEBNÉ ZDROJE :

Eva Langsteiová, Belo Felich – Hudobná výchova pre 5.r.,6.r.,7.r.

Obsah vzdelávania pre 5. ročník - HUV
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP – 1h,), 33h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Ako sa nám prihovára hudba 13h	
Žiak vie, dokáže: ✓ Porovnať a počúvať skladby.Pochopiť a použiť správne spevácke návyky (dýchanie, postoj, hlavový tón). Aktívne zopakovať teóriu nôt (celá, polová, štvrťová a osminová nota). Pojmy- sláčikové a dychové nástroje. ✓ Vypočuť si nahrávky zborových skladieb. Porovnať a počúvať skladby. ✓ Pracovať s orff. hud. nástrojmi. Aktívne zopakovať teóriu nôt (celá, polová, štvrťová a osminová nota). Pojmy- sláčikové a dychové nástroje. Dopĺňanie taktov. ✓ Reagovať telom na hudbu, vytvoriť jednoduchý rytm. sprievod s hudobnými nástrojmi. ✓ Vypočuť si nahrávky zborových skladieb. Porovnať a počúvať skladby.Pochopiť, prečo sú v hudbe dôležité vyjadrovacie prostriedky. Vymenovať hud. vyjadrovacie prostriedky. ✓ Rytmizovať pieseň. Rytmizovanie nôt. ✓ Na základe vypočutých skladieb charakterizovať ich náladu.Upevniť si rytmus hraním na hud. nástroje v rôznych piesňach. Rytmizovanie nôt. ✓ Dokázať zatancovať tanec čapkaná. ✓ Vedieť analyzovať rytmus štvrťových a osminových hodnôt v rôznych skladbách. Vie definovať pojmy rytmus, metrum,	Opakovanie ľud. piesní , ich vznik, delenie podľa tematiky. Pracovať na ich rytmicko-melodickom sprievode. Teória nôt, dopĺňanie taktov. Porovnať a počúvať skladby Naučiť sa správnym speváckym návykom. Posúdiť kvalitu vokálneho prejavu druhých. Teória nôt. Sláčikové a dychové nástroje. Poznať orffove hudobné nástroje. Teória nôt. Sláčikové a dychové nástroje. Dopĺňanie taktov. Jednoduché rytmické motívy, hra na telo. Odhaliť pomocou čoho sa vyjadruje hudba. Základné vyjadrovacie prostriedky hudby. Rytmizovanie a melodizovanie vyčítanky. Agogika. U skladieb zaznačiť náladu. Leoš Janáček – Symfonieta: Wolfgang Amadeus Mozart – Malá nočná hudba, 4.časť allegro: Igor Stravinskij – Petruška – 1.časť: Arnold Schonberg – Skladba pre klavír Striedať rytmus štvrťových a osminových hodnôt. Pulzácia hudby. Ovládať pojmy: rytmus, doba, takt, taktovacia schéma, metrum, synkopa, nota-tón. Zoznámiť sa s tancom – čapkaná a s hip hopom. Upevniť cit pre rytmus. Taktovanie a rytmizácia. Pulzácia hudby. Ovládať pojmy: rytmus, doba, takt, taktovacia schéma, metrum,

Výkonový štandard	Obsahový štandard
doba, takt, synkopa, taktovacia schéma, nota-tón. Upevniť si rytmus hraním na hud. nástroje v rôznych piesňach. Rytmizovanie nôt. ✓ Dokáže rytmom reagovať na hudbu. Vie predviesť stoličkový rock and roll. ✓ Vedieť analyzovať rytmus štvrťových a osminových hodnôt v rôznych skladbách. Vie definovať pojmy rytmus, metrum, doba, takt, synkopa, taktovacia schéma, nota - tón. Upevniť si rytmus hraním na hud. nástroje v rôznych piesňach. Vedieť taktovať 2/4 a 3/4 takt. Zdokonaliť si rytmickú presnosť stoličkový rokenrol. ✓ Vedieť analyzovať skladbuSprávne intonovať stúpajúci aj klesajúci rad tónov. S pomocou hud. nástrojov dokázať zhudobniť časť riekanky. Rozlišovať tóny rôznej výšky. Dokáže definovať pojmy melódia, melodika, interval, vie intonovať jednoduchú melódiu počúvaného úryvku. ✓ Aktívne sa zúčastniť na tvorbe jednoduchej melódie spolu so slovami. ✓ Verbalizovať vypočuté skladby.Správne použiť dynamické označovanie v rôznych skladbách i piesňach. Rozpoznať pp, p, mf, f, ff, crescendo a decrescendo ✓ Odlíšiť a správne označiť tempa v rôznych skladbách. Vedieť aspoň 10 latinských názvov pre označenie tempa. Zoznámiť sa s funkciou metronómu. ✓ Vymenovať vianočné zvyky a spieval vianočné koledy. ✓ Vysvetliť pojmy - Vianoce, Nový rok, Stridžie dni, sv.Barbora, 1.a2.sviatok vianočný.Vymenovať vianočné zvyky a spieval vianočné koledy.	synkopa, nota-tón. Stoličkový rock and roll. Hra na telo Upevniť cit pre rytmus. Taktovanie a rytmizácia. Pulzácia hudby. Stoličkový rock and roll. Intonovať stúpajúci a klesajúci rad tónov. Zhudobniť riekanku. Analyzovať tóny rôznej výšky. Hudobná myšlienka - hudobný motív. Pojmy melódia, melodika, interval. Hra na hud. skladateľov. Porovnanie a počúvanie skladieb a ich melódie. G. Verdi - Rigoletto W.A.Mozart- Turecký pochod Pochopiť funkciu dynamiky aj jej označovanie. Základné dynamické znamienka pp. p. mf, f, ff, crescendo a descrescendo. Orlando di Lasso – Echo J.Haydn-S úderom na tympany Uplatnenie tempa v speve, inštrum. prejavoch a počúvaných skladbách /stará uč.6.roč./. Tempové označenie k jednotl. ukážkam. Metronóm. Tempové označenia. W.A. Mozart – Malá nočná hudba J. Cikker – Valaský tanec z opery Juro Jánošík L. Janáček – Symfonietta E.Suchoň – Uspávanka R.Schumann – Pieseň –Album pre mládež W.A.Mozart - Turecký pochod Vianočné zvyky vo svojej krajine. Spievať vianočné koledy a piesne. Intonovať nižší a vyšší tón podľa graf. záznamu. Sluchom rozlíšiť akordy disonantné a konsonantné, dur a mol. Definovať pojmy.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ Vysvetliť pojmy - Vianoce, Nový rok, Stridžie dni, sv.Barbora, 1.a2.sviatok vianočný.Intonovať podľa grafického záznamu alebo solmizácie. Sluchom odlíšiť rôzne akordy - mol a dur, disonantné a konsonantné. Pochopiť rozdiel akord – súzvuk. Vie definovať pojmy súzvuk, akord, harmónia, ✓ rozlíšiť v hudobnej ukážke, ktoré nástroje hrajú melódiu a ktoré harmonický sprievod.Pochopiť rozdiel medzi jednotlivými hud. nástrojmi. Poznať jednotlivé druhy orchestrov . symfonický, komorný, ľudový, dychový, džezový, rockový. ✓ Ovládať rozdelenie hudobných nástrojov do jednotlivých skupín. Pomocou hudobnej ukážky analyzovať hudobné nástroje. Poznať jednotlivé kategórie a podkategórie hud. nástrojov. Vedieť zaradiť jednotlivé hudobné nástroje do kategórií. ✓ Ovládať druhy speváckych zborov, jednotlivé hlasy v zbore – soprán, mezzosoprán, alt, tenor, bas, barytón. ✓ Poznať niektoré zborové skladby.Pochopiť rozdiel medzi homofóniou a polyfóniou. Rozlišovať piesňové formy malá, dvojdielna a trojdielna ✓ Vedieť vysvetliť, čo je to hudobná forma. Orientovať sa v tematickom celku o výrazových prostriedkoch a skladateľských princípov.	Pochopiť súzvuk. Kánon. Porovnať rozmanitosť zvuk. farby v skladbách. Pochopiť druhy orchestrov. A.Dvořák – Tanec kuriatok M. Ravel – Bolero N.Rimskij-Korsakov – Let čmeliaka Zoznámiť sa s nástrojovým zložením orchestra. Naučiť sa rozdelenie hudobných nástrojov do jednotlivých skupín. Analyzovať jednotlivé hudobné nástroje v rôznych ukážkach. Symfonický orchester. B.Britten- Sprievodca mladého človeka orchestrom Zoznámiť sa s druhmi speváckych zborov a jednotlivých hlasov. Vypočuť si ukážky niektorých zborových skladieb. E.Suchoň – Aká si mi krásna B.Smetana – Má hvězda
Prostredníctvom hudby poznávame svoju hudobnú kultúru i kultúru iných národov 12h	
✓ Vedieť zaspievať hymnu. Poznať okolnosti jej vzniku. Pozná hymnu EÚ a jej symboly ✓ Vedieť zaspievať hymnu. Poznať okolnosti jej vzniku. Pozná hymnu SR a jej symboly. Zaspievať vlastenecké piesne ✓ Vedieť zaspievať a vysvetliť vznik ľud. piesní.	Hymna EÚ Spievať hymnu EU. Vlajka, motto, euro. L.van Beethoven – Symfónia e mol (Óda na radosť) Kolo Tatier čierňava, Kopala studienku Spievať hymnu SR. Spievať slov. vlasteneckú pieseň. Vlajka, motto.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ Vedieť zaspievať ľud. piesne. Vedieť určiť charakter piesne ľúbostná, tanečná, regrútska.... ✓ Zatancovať tanec trcipolka, čardáš.Pochopiť skladby. Zoznámiť sa so slov. skladateľmi. ✓ Spolu so sprievodom zaspievať populárne piesne. ✓ Po zoznámení sa s rómskou a rusínskou kultúrou zaspievať ich piesne. Vie vlastnými slovami vyjadriť hudobnú kultúru etnickej skupiny. ✓ Vedieť zaspievať ľud. pieseň a hymnu. ✓ Zatancovať polku. ✓ Zoznámiť sa so skladbami českých skladateľovVedieť zaspievať ľudovú a populárnu českú pieseň. Dokáže zaspievať najznámejšie národné piesne, hlasom improvizovať a komponovať. ✓ Rozpoznať skladby českých skladateľov. Rozlíši základné vyjadrovacie prostriedky hudbyVedieť zaspievať ľud. poľskú pieseň. Poznať najvýznamnejších predstaviteľov národnej hudby a najznámejšie národné piesne.. ✓ Nacvičiť si mazúrku. ✓ Vypočuť si mazúrku. Rozlíši základné vyjadrovacie prostriedky hudbyVedieť zaspievať maďarskú ľud. pieseň. Pozná najvýznamnejších predstaviteľov národnej hudby a najznámejšie národné piesne.. ✓ Vypočuť si skladbu maďarského klaviristu.Aktívne sa zapojiť do procesu opakovania. Dokáže integrovať vokálne, pohybové, inštrumentálne a dramatické činnosti, ✓ využíva osvojené hudobné schopnosti a zručnosti.	Už môj milý z vojny ide. Keď som išla z kostola. Spievať slov. ľudové piesne – pracovné, vojenské. Vysvetliť a rozdeliť ľud. piesne. A tá polka. Tancuj, tancuj. Už sa jedna ohrančaná dievka vydáva. Spievať slov. ľudové piesne –ľúbostné, tanečné. Tanec trcipolka, čardáš E. Suchoň – Krútňava. A. Moyzes – Bola som na hubách. J. Cikker – Juro Jánošík. Zoznámiť sa so skladbami a s ich autormi. A.Moyzes – Bola som na hubách. E.Suchoň – Obrázky zo Slovenska Úsmev. Tvoj svet je môj. Láska je tu s nami. Zaspievať niektoré populárne slovenské piesne.Joj, mamo Zaspievať niektoré piesne rómske a rusínske. V.Monti - Montiho čardášB. Smetana – Proč bychom se netěšili A. Dvořák. – Slov. tanec č.7 c mol Spievať české ľudové piesne. Zoznámiť sa s históriou a hymnou. Hymna ČR. Národné divadlo, polka. Zatancovať základné kroky polky. Počúvať skladby a získať informácie o českých skladateľoch L. Janáček – Pilky. Neťukej. Dej mi víc své lásky. Spievať české ľudové a populárne piesne. Počúvať skladby a získať informácie o českom skladateľovi. F. Chopin – Mazúrka. Hej. Slováci Spievať ľudovú pieseň. Zoznámiť sa s históriou. Nacvičiť mazúrku. Vypočuť si mazúrku. Poľská hymna. Pandur, pandur, Az a szép, az a szép. F. Liszt. B. Bartók. Spievať maďarské ľudové piesne. Zoznámiť sa s históriou.

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ dokáže integrovať vokálne, pohybové, inštrumentálne a dramatické činnosti spojené v dramatickom príbehu, ✓ využíva osvojené hudobné schopnosti, zručnosti a návyky pri spoluvytváraní a prezentácii hudobno-dramatického príbehu	Zoznámiť so skladateľmi. Maďarská hymna. Aktívne opakovať a upevňovať získané vedomosti a poznatky Dramatizovať príbeh
Hudba spojená s inými druhmi umenia, tvorba interaktívneho projektu 8h	
✓ povedať obsah rozprávkovej opery, ✓ vedieť rozpoznať operu a povedať jej jednotlivé časti, ✓ pochopiť, čo je muzikál, ✓ rozpoznať operetu a jej ukážky ✓ pochopiť, čo je balet, povedať obsah ukážky ✓ dokáže integrovať vokálne, pohybové, inštrumentálne a dramatické činnosti spojené v dramatickom príbehu, využíva osvojené hudobné schopnosti, zručnosti a návyky pri spoluvytváraní a prezentácii hudobno-dramatického príbehu	Dramatizácia ľudovej rozprávky A. Dvořáka Rusalka Tibor Frešo – Martin a slnko Opera a muzikál „Rebelové“, alebo„Oliver Twist“ – DVD Jaques Offenbach: Orfeus v podsvetí Balet P.I.Čajkovskij - Luskáčik Zahrajme si divadlo – Trojruža – dramatizácia ľudovej rozprávky Opakovanie je matka múdrosti, zhodnotenie práce a aktivity žiakov

Obsah vzdelávania pre 6. ročník - HUV
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP – 1h,), 33h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
1. Hudba minulosti a súčasnosť (17 hodín)	
• podľa možností intonačne čisto zaspievať známe piesne • orientovať sa v hudobných žánroch – opera, opereta, muzikál, balet • charakterizovať znaky pravekej a starovekej hudby • jednoduchou improvizáciou na detských hudobných nástrojoch vytvárať hudobné motívy • charakterizovať počúvanú skladbu z hľadiska štýlového obdobia • charakterizovať gregoriánsky chorál a svetskú hudbu • vyjadriť názory a pocity z počúvaných vokálnych ukážok • poznať znaky a významných predstaviteľov renesancie • verbálne vyjadriť hudobný zážitok, pocity z počúvanej hudby • poznať znaky a významných predstaviteľov hudobného baroka • tvorba projektov žiakmi o významných hudobných skladateľoch baroka (J.S.Bach, G.F.Händel) • postrehnúť výrazné hudobné myšlienky, hudobné nástroje • zaradiť počúvanú skladbu z hľadiska štýlového obdobia • hodnotiť a porovnávať počúvané skladby • poznať znaky a významných predstaviteľov hudby klasicizmu • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a diela významného hudobného skladateľa (J. Haydn) • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a diela významného hudobného skladateľa (W.A. Mozart) • charakterizovať počúvanú skladbu – hudobné myšlienky,	Opakovanie učiva a piesní z 5. ročníka Počiatky hudby – Pravek a starovek Stredovek Hudobná renesancia Hudobný barok Projekt - J.S. Bach Projekt - G.F. Händel Počúvanie hudby (stredovek, renesancia, barok) Klasicizmus , Projekt - Joseph Haydn Projekt - W.A. Mozart Hudobný klasicizmus na Slovensku Romantizmus Projekt - L. van Beethoven Impresionizmus Počúvanie hudby (klasicizmus, romantizmus, impresionizmus) Tvorba vlastných hudobných nástrojov

Výkonový štandard	Obsahový štandard
hudobné nástroje • poznať slovenských hudobných skladateľov klasicizmu (Zimmerman, Rigler) a ich najznámejšie diela poznať znaky a významných predstaviteľov hudby romantizmu • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a diela významného hudobného skladateľa (L.van Beethoven) • poznať znaky a významných predstaviteľov impresionizmu	
2. Prostredníctvom hudby poznávame kultúru rôznych národov (14 hodín)	
• poznať kultúru, zvyky, tradície, hudbu, hudobných skladateľov rôznych národov • vyjadriť názory a pocity z počúvaných ukážok • na základe získaných poznatkov o hudobných nástrojoch tvoriť vlastné hudobné nástroje • improvizovať v rámci hry na vlastnoručne vytvorených hudobných nástrojoch	Slovenská hudba Spev slovenských piesní Česká hudba Projekt – Bedřich Smetana, Projekt – Antonín Dvořák Rakúska a nemecká hudba Projekt – Richard Wagner Talianska hudba Projekt - Antonio Vivaldi Ruská hudba Projekt – P. I. Čajkovský, Projekt – Sergej Prokofjev Francúzska hudba Projekt – Claude Debussy Írska a škótska hudba Počúvanie hudby

Obsah vzdelávania pre 7. ročník - HUV
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP – 1h,), 33h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
1. Hudobné prechádzky storočiami (11 hodín)	
• vedieť vymenovať jednotlivé hudobné obdobia, znaky a krátko charakterizovať ich významných predstaviteľov a ich diela • vedieť vymenovať fakty o udalostiach od začiatku 20. storočia • zamyslieť sa, aký mala daná doba vplyv na hudbu • poznať znaky a významných predstaviteľov stredoveku a renesancie • poukázať na spoločné črty stredovekých skladieb a skladieb súčasnosti • vyjadriť názory a pocity z počúvaných ukážok • poznať znaky a významných predstaviteľov baroka • poukázať na spoločné črty barokových skladieb a skladieb súčasnosti • verbálne vzjadriť hudobný zážitok • pocity z počúvanej hudby poznať • znaky a významných predstaviteľov klasicizmu • poukázať na spoločné črty klasických skladieb a skladieb súčasnosti • vedieť rozlíšiť romantizmus, impresionizmus • vedieť vymenovať významných predstaviteľov romantizmu a impresionizmu • hodnotiť a porovnávať počúvané skladby • vedieť rozlíšiť skladby romantizmu a impresionizmu • vedieť, čo je modus	Opakovanie učiva a piesní zo 6. ročníka Čo dôležité sa udialo v 20. storočí Návraty do minulosti I. (stredovek, renesancia) Návraty do minulosti II. (barok) Návraty do minulosti III. (klasicizmus) Cit – fantázia – individualizmus Modus Projekt – Modus (skupina 70. rokov) Hudobné nástroje rôznych dôb Tvorba vlastných hudobných nástrojov Zakladatelia modernej slovenskej hudby (A.Moyzes, J. Cikker) Projekt - Eugen Suchoň Galéria hudobných skladateľov 20. storočia Moderná slovenská hudba Vianočné koledy a piesne

Výkonový štandard	Obsahový štandard
• v krátkosti vedieť, čo je aleatorika a seriálová hudba • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a diela hudobnej skupiny 70. rokov (Modus) • rozšíriť si obzor o hudobných nástrojoch • na základe získaných poznatkov o hudobných nástrojoch tvoriť vlastné hudobné nástroje • improvizovať v rámci hry na vlastnoručne vytvorených hudobných nástrojoch • poznať začiatky, znaky i predstaviteľov slovenskej modernej hudby (A. Moyzes, J. Cikker) • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a diela významného hudobného skladateľa (Eugen Suchoň) • spoznať hudobných skladateľov 20. st. a ich diela • charakterizovať počúvané skladby –hudobné myšlienky, hudobné nástroje	
2. Pestrá paleta populárnej hudby (9hodín)	
• poznať začiatky, znaky i predstaviteľov populárnej hudby • charakterizovať počúvané skladby –hudobné myšlienky, hudobné nástroje • hodnotiť a porovnávať počúvané skladby • porovnať charakter vážnej a populárnej hudby • charakteristika výberu hudby žiakmi a zdôvodnenie jej populárnosti v súčasnosti • poznať hlavné znaky a predstaviteľov džezu • charakterizovať a verbálne vyjadriť pocity pri počúvaní džezových skladieb • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a diela	Populárna hudba Vážna verzus populárna hudba Akú hudbu počúvate vy? Džez – korene džezu, džez na Slovensku Projekt – Louis Armstrong, Ella Fitzgerald Prekračovanie hraníc džezu (George Gershwin – *Rápsodia v modrom*) Swing (B. Goodman, D. Ellington) Šansón (E.Piaf, Ch. Aznavour, G. Bécaud, H.Hegerová, M. Lasica)

Výkonový štandard	Obsahový štandard
významných džezových hudobníkov (L. Armstrong, E. Fitzgerald) • charakterizovať tvorbu Georga Gershwina a poukázať na „prekračovanie hraníc džezu“ • pochopiť význam šansónu, vznik, charakteristiku, osobnosti	
3. Hudba na pomedzí (13 hodín)	
• poznať základné fakty o westerne, country a trampských piesňach • vyjadriť názory a pocity z počúvaných ukážok • charakterizovať vznik rock and rollu, jeho osobitosti • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať život a tvorbu hudobníka (Elvis Presley) • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať vznik, predstaviteľov a tvorbu hudobnej skupiny The Beatles • verbálne vyjadriť hudobný zážitok, pocity z počúvanej hudby • verbalizovať osobný pohľad na využitie hudby vo filmoch, v reklame • návody, ako vyhľadávať hudbu na internete • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať vznik, vývoj, znaky i predstaviteľov hudobného štýlu etnomusic • na základe projektu vytvoreného žiakmi poznať vznik, vývoj, znaky i predstaviteľov hudobného štýlu worldmusic • za pomoci DVD spoznať a osvojiť si muzikál Rebelové • poznať, čo je to muzikál, opereta, kabaret, jeho znaky a významných predstaviteľov • spoznať hudbu domácich predstaviteľov a iných národov • vedieť vytvoriť hudobno-dramatický projekt	Country a western, trampské piesne (W. Matuška, B Dylan, V. Vysockij, K. Kryl, J. Nohavica) Rock and roll, Projekt – Elvis Presley Projekt – The Beatles Hudba k filmom, hudba na internete, hudba v reklame Projekt – etnomusic Projekt – worldmusic Muzikál Rebelové Opereta (G.Dusík) Kabaret (Ježek, Werich, Voskovec, Suchý, Šlitr) Všade dobre, doma – poznať česko-slovenskú rockovú scénu 20. storočia Hudba sveta, opakovanie Zahrajme si divadlo „My vrabčiaci“

Obsah vzdelávania pre 8. ročník - HUV
Časová dotácia: 1h/týždeň (ŠVP – 1h,), 33h/rok

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Hudobné prechádzky storočiami /15h/	
• spievať intonačne čisto, • tvorivo pracovať s hlasomaktívne počúvať hudbu, • identifikovať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, určiť ich názov, meno autora,rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia, • z počutej skladby odvodiť a slovne vyjadriť hudobné špecifiká konkrétneho štýlového obdobia, • sledovať plynutie znejúcej hudby v notovom zázname, • aktívne počúvať hudbu, • rozoznať podľa farby ľudské hlasy • rozoznať podľa farby zvuku, vzhľadu i názvu klasické hudobné nástroje, • správne používať elementárne hudobné nástroje, • hrať na jednom klasickom štandardizovanom hudobnom nástroji, • tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi • vymenovať niektorých významných umelcov a hudobné telesá slovenskej a svetovej hudobnej kultúry, • vymenovať koncertné sály, výstavné a muzeálne priestory venované hudbe vo svojom regióne • správne používať elementárne hudobné nástroje, • zahrať na nástroji tóny, motívy podľa notového záznamu, • prezentovať výsledky svojej práce ako sólový hráč, alebo v rôznych inštrumentálnych zoskupeniach,	Znaky štýlového obdobia J. S. Bach: Toccata a fuga d mol A. Vivaldi: Štyri ročné obdobia Keď mesiačik svietil Znaky štýlového obdobia W. A. Mozart, L. van Beethoven, J. Haydn Sláčikové kvarteto Znaky štýlového obdobia F. Schubert, F. Chopin, G. Verdi, P. I. Čajkovskij, Klavírne kvinteto A. Dvořák, B. Smetana, M. Schneider-Trnavský, Partitúra pre orchester L. Anderson: Typewriter, J. Cage: Ocean of sounds, A. Schönberg, K. Stockhausen, A. Copland, Collegium Musicum E. Suchoň: Aká si mi krásna Zborové skladby, soprán, alt, tenor, bas, ženský, mužský a miešaný zbor J. Cikker: Tatranské potoky, A. Moyzes: Džezová sonáta pre dva klavíre, J. Hatrík, M. Bázlik Nástroje bežne používané v stredoeurópskej kultúre Nástrojové zoskupenia v klasickej hudbe Cimbalovka, dychovka, rôzne nástrojové zoskupenia Vianočné zvyky a tradície

Výkonový štandard	Obsahový štandard
• rámcovo poznať periodizáciu dejín európskej hudby, • sluchom rozoznať a slovne vyjadriť najdôležitejšie štýlové odlišnosti stredovekej, renesančnej, barokovej, klasicistickej, romantickej hudby a hudby 20. storočia	
Zaspievajme si /5h/	
• spievať intonačne čisto, • -tvorivo pracovať s hlasom,rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v ľudovej hudbe, • -navrhnúť a zapamätať si jednoduché choreografie, • -zatancovať základné krokové schémy štandardných tancov,sledovať plynutie znejúcej hudby v notovom zázname • -tvorivo pracovať s hudobnými nástrojmi, • -prezentovať výsledky svojej práce ako sólový hráč, alebo v rôznych inštrumentálnych zoskupeniach	Ľudová pieseň Dychové a hlasové cvičenia, intonačné cvičenia Kysucká ľudová pieseň Umelci a hudobné telesá v regióne Nástrojové zoskupenia v ľudovej hudbe Ľudová pieseň Valčík, kultivovaný pohyb, držanie tela, rytmicky korektné pohyby Ľudová pieseň Hra na elementárnych hudobných nástrojoch Ľudová pieseň Valčík, kultivovaný pohyb, držanie tela, rytmicky korektné pohyby
Pestrý svet populárnej hudby /13h/	
• aktívne počúvať hudbu, • -rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia v populárnej hudbe,z počutej skladby odvodiť a slovne vyjadriť hudobné špecifiká konkrétneho žánru, • -spievať technicky správne, • -zatancovať základné krokové schémy štandardných tancov, identifikovať niektoré významné diela alebo úryvky z nich, určiť ich názov, meno autora, • koncentrovane a s porozumením sledovať profesionálne hudobno-pohybového predstavenie, opísať ho vlastnými	Džez, rokenrol, country, folk, šansón, muzikál, kabaret Rôzne funkcie hudby, spoločné a odlišné prvky E. Piaf, G. Becaud J. Offenbach: Orfeus v podsvetí G. Dusík: Modrá ruža, Rodný môj kraj, Zatancuj si so mnou, holubička L. Bernstein: West side story A. L. Webber: Ježiš Kristus Superstar ABBA: Mamma mia Na skle maľované, Neberte nám princeznú, Cyrano z predmestia

Výkonový štandard	Obsahový štandard
slovami i odbornou terminológiou, diskutovať o ňom, • správne používať elementárne hudobné nástroje • podľa vlastných návrhov vytvárať hudobno-dramatické celky, • zhotoviť a spracovať videozáznam projektu, • diskutovať o vlastnom hudobnom projekte	Videozáznam Spev piesní z vybraných muzikálov Dvaja, Tri slová, Ja nemám lásku v malíčku, Zbohom buď lipová lyžka J. Suchý, J. Šlitr, M. Lasica, J. Satinský, J. Filip Spev piesní ABBA, M. Jackson, Bee Gees Gott, Vondráčková, Nagy, Muller, Habera, Spev piesní Hudobné hádanky, vypracovanie projektov Syntéza hlasových, inštrumentálnych a hudobno-pohybových činností

Prierezové témy hudobná výchova

Ročník: piaty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Ako sa nám prihovára hudba Hudba spojená s inými druhmi umenia, silné a slabé stránky
Environmentálna výchova	Prostredníctvom hudby spoznávame kultúru iných národov Vyhľadávať v piesňach prírodný motív Spolupracovať a vzájomne sa pochopiť Pozitívny vzťah k európanom Medziľudské vzťahy
Mediálna výchova	Prostredníctvom hudby spoznávame kultúru iných národov Hudba spojená s inými druhmi umenia, technika spevu
Multikultúrna výchova	Prostredníctvom hudby spoznávame národné piesne a kultúru iných národov Pozitívny vzťah medzi ľuďmi, minulosť a dejiny národa Poznať zvyky a tradície, hymny ostatných štátov
Ochrana života a zdravia	Poznať zásady pri speve, dýchanie, postoj, artikulácia
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Ako sa nám prihovára hudba Tvorivé úlohy
Regionálna výchova	Ako sa nám prihovára hudba
Dopravná výchova	

Ročník: šiesty

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Hudba minulosti a súčasnosť Rozvíjať základné schopnosti dobrej komunikácie a k tomu príslušné vedomosti
Environmentálna výchova	Hudba minulosti a súčasnosť, pozitívny vzťah k prírode
Mediálna výchova	Hudba minulosti a súčasnosť Prostredníctvom hudby spoznávame kultúru iných národov
Multikultúrna výchova	Hudba minulosti a súčasnosť Zručnosti orientovania sa v pluralitnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty k vzájomnému obohateniu seba i druhých Prezentovať výsledky svojej práce ako sólový hráč
Ochrana života a zdravia	Tvorivo pracovať s hlasom
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Hudba minulosti a súčasnosť Práca so zdrojmi
Regionálna výchova	Ľudové piesne nášho regiónu
Dopravná výchova	

Ročník: siedmy

Prierezová téma	téma
Osobnostný a sociálny rozvoj	Hudobné prechádzky storočiami Pestrá paleta populárnej hudby Získať základné sociálne zručnosti pri riešení zložitých situácií Uvedomovať si hodnotu spolupráce
Environmentálna výchova	Hudobné prechádzky storočiami Hudba na pomedzí
Mediálna výchova	Pestrá paleta populárnej hudby Hudba na pomedzí, význam hudby v médiách
Multikultúrna výchova	Hudobné prechádzky storočiami Pestrá paleta populárnej hudby Hudba na pomedzí

	Tvorivo pracovať s hlasom
Ochrana života a zdravia	
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Hudobné prechádzky storočiami Pestrá paleta populárnej hudby, prezentácia o obľúbenom spevákovi Hudba na pomedzí
Regionálna výchova	Ľudové piesne nášho regiónu, folklórne tradície
Dopravná výchova	

Ročník: ôsmy

Prierezová téma	**téma**
Osobnostný a sociálny rozvoj	Prostredníctvom aktívneho počúvania hudby, identifikovať významné diela alebo úryvky z nich a prispievať k utváraniu dobrých medziľudských vzťahov v triede aj mimo ňu Utvárať si pozitívny postoj k sebe samému a k druhým
Environmentálna výchova	Identifikovať ukážky významných autorov, určiť názov piesne a meno
Mediálna výchova	Sledovať plynutie znejúcej hudby v notovom zázname
Multikultúrna výchova	Rozvoj medziľudskej tolerancie Zručnosti orientovať sa v pluralitnej spoločnosti a využívať interkultúrne kontakty k vzájomnému obohateniu seba i druhých Hudobné špecifiká konkrétneho štýlového obdobia
Ochrana života a zdravia	Posúdiť život človeka v priestore tvorený vzájomnými vzťahmi medzi prírodou a spoločnosťou
Tvorba projektu a prezentačné zručnosti	Spolupráca v skupine Pestrá paleta populárnej hudby Inovatívne metódy, didaktické hry, testy, postery, referáty...
Regionálna výchova	Rozoznať podľa zvuku, vzhľadu i názvu bežné nástrojové zoskupenia
Dopravná výchova	

8. VZDELÁVACIA OBLASŤ ZDRAVIE A POHYB

TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA

CHARAKTERISTIKA PREDMETU

Predmet telesná a športová výchova poskytuje základné informácie o biologických, fyzických a sociálnych základoch zdravého životného štýlu. Žiak si v ňom rozvíja schopnosti a osvojuje vedomosti, zručnosti a návyky, ktoré sú súčasťou zdravého životného štýlu nielen počas školskej dochádzky, ale i v dospelosti. Osvojuje si pohybové zručnosti a návyky na efektívne využitie voľného času a zároveň vedomosti o zdravotnom účinku osvojených pohybových zručností a návykov. Dôraz sa kladie na motiváciu k pohybovej a športovej aktivite, vyzdvihnutie osobitostí žiakov a ich individuálnych predpokladov pre vykonávanie daných činností.

Vzdelávací štandard má štyri základné časti: Zdravie a jeho poruchy, Zdravý životný štýl, Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť a Športové činnosti pohybového režimu. Tieto časti zohľadňujú pohybovo a zdravotne orientovanú koncepciu telesnej a športovej výchovy. Časť s názvom Športové činnosti pohybového režimu je členená na základné tematické celky a pre jednoduchšiu orientáciu učiteľa je navrhnutá odporúčaná časová dotácia atletika (15 %), základy gymnastických športov (15 %), športové hry (25 %), sezónne pohybové činnosti (15 %) a povinne voliteľný tematický celok (30 %).

V každom ročníku je povinný aspoň jeden voliteľný TC. Voliteľné TC rozširujú základné TC o pohybové činnosti, ktorých výber umožňuje rešpektovať podmienky školy, záujmy žiakov, záujmy učiteľa, miestne tradície a pod. Vyučovanie voliteľných TC musí rešpektovať plnenie cieľov telesnej a športovej výchovy a bezpečnosť pri cvičení. Obsah voliteľných TC sa využíva na doplnenie základného učiva a na motiváciu žiakov, na rozvoj ich pohybových schopností so zreteľom na skupinové záujmy, individuálne predpoklady žiakov a podmienky školy. Učiteľ môže zaradiť do plánu iba tie športové činnosti, ktoré boli súčasťou jeho pregraduálnej prípravy na vysokej škole, alebo na ktoré získal trénerské alebo cvičiteľské vzdelanie, alebo certifikát v niektorej forme ďalšieho vzdelávania učiteľov a trénerov. Ako povinne voliteľný tematický celok je možné zaradiť menej známe športové hry

ako bejzbal, softbal, ringo, lakros, bedminton, florbal, a iné športy, a pohybové aktivity ako korčuľovanie, in–line korčuľovanie, snowboarding, ale i tanec, ľadový hokej a iné pohybové aktivity.

Základnou organizačnou formou je 45-minútová vyučovacia hodina a zúčastňujú sa jej všetci žiaci zaradení do I. a II. zdravotnej skupiny, prípadne III. zdravotnej skupiny (integrované vyučovanie). Žiaci so zdravotným oslabením, zdravotným postihnutím (III. zdravotná skupina) sa môžu vyučovať samostatne v oddelení zdravotnej telesnej výchovy, pričom obsah vyučovania sa realizuje podľa samostatných vzdelávacích programov.

CIELE PREDMETU

Žiaci:

- vysvetlia účinok pohybovej aktivity na zdravie s jej aplikáciou v dennom režime,
- získajú vedomosti o potrebe pohybu ako prevencie pred civilizačnými ochoreniami,
- získajú informácie o situáciách ohrozujúcich zdravie a poskytnú prvú pomoc na veku primeranej úrovni, osvoja si zásady správnej výživy,
- vysvetlia význam využívania telovýchovných a športových činností vo svojom voľnom čase,
- vysvetlia význam aktívneho odpočinku na odstránenie únavy,
- rozvíjajú pohybové schopnosti a diagnostikujú úroveň pohybovej výkonnosti,
- osvoja si techniku a pravidlá rôznych športov a športových disciplín,

sú motivovaní k vykonávaniu pohybovej aktivity a získajú príjemný zážitok z vykonávanej pohybovej činnosti a zo športu

Pohybové kompetencie

- Žiak si vie vybrať a vykonávať pohybové činnosti,ktoré bezprostredne pôsobia ako prevencia civilizačných chorôb
- Žiak dokáže rozvíjať všeobecnú pohybovú výkonnosť s orientáciov na udržanie a zlepšenie zdravia
- Žiak má osvojené primerané množstvo pohybových činností vo vybraných odvetviach telesnej výchovy a športu a vie ich uplatniť vo voľnom čase

Kognitívne kompetencie

- Žiak vie vysvetliť dôvody potreby vykonávanie pohybovej činnosti v dennom režime so zameraním na úlohy ochrany vlastného zdravia
- Žiak používa odbornú terminológiu osvojených pohybových činností a oblastí poznatkov

- Žiak vie zostaviť a používať rozcvičenie pred vykonaním pohybovej činnosti
- Žiak dodržiava osvojené pravidlá pri vykonávaní pohybových činností súťažného charakteru
- Žiak vie,ktoré sú základné olympijské idey a riadi sa nimi vo svojom živote
- Žiak vie posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti a telesného rozvoja podľa daných noriem
- Žiak vie poskytnúť prvú pomoc v rôznom prostredí
- Žiak dodržiava bezpečnostné a hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti

Obsah vzdelávania TSV pre 5. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP – 2h,), 66 h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	
Vedieť vymenovať civilizačné choroby a choroby nadobudnuté nezdravým životným štýlom. Vedieť prečo je šport a pohyb pre zdravie človeka dôležitý. Vedieť rozpoznať čo je pre zdravie človeka zdravé, a čo nezdravé.	Zdravie a jeho poruchy. Zdravý životný štýl.
Testovanie 5h	
Dosiahnuť čo najlepší výkon v danej testovanej disciplíne. Zistiť svoju výkonnosť a porovnať ju so spolužiakmi.	Skok do diaľky z miesta,12 min. beh, ľah – sed, výdrž v zhybe, člnkový beh
Atletika 11h	
Rozvíjať kondičné a koordinačné vlastnosti. Rozvoj švihového behu. Zvládnuť techniku štartov, skoku kriketkou a granátom. vôľových Zabehnúť 60, 200 a 400 m na čas.	Bežecká abeceda, technika šlapavého a ,hodu špecifické pre disciplíny atletiky Technika nízkeho, vlastností v procese dlhodobého polovysokého a vysokého štartu, technika zaťaženia. skoku do diaľky, technika hodu kriketkou, beh na 60, 200 a 400 m
Športové hry – futbal 5h	
Osvojiť a upevňovať pohybové návyky a zručnosti súvisiace s futbalom. Naučiť sa pracovať pre kolektív. Osvojiť si HČJ a využiť ich v hre. Poznať pravidlá futbalu a vedieť rozhodovať zápas.	Pravidlá futbalu, lopty, technika kopov, prihrávky, streľba z miesta a za pohybu, obchádzanie súpera, činnosť brankára, zvládnutie HČJ v hra.
Športové hry - hádzaná 1h	
Osvojiť a upevňovať pohybové návyky a zručnosti súvisiace s hádzanou. Osvojiť si pravidlá hádzanej, vedieť základné HČJ v hádzanej.	Pravidlá hádzanej, chytanie a prihrávanie lopty, streľba

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Športové hry – basketbal 10h	
Osvojiť a upevňovať pohybové návyky a zručnosti súvisiace s basketbalom, naučiť sa kolektívnemu poňatiu hry. Poznať pravidlá basketbalu. Zvládnuť HČJ individuálne a v hre.	Pravidlá basketbalu ,chytanie a prihrávanie lopty na mieste a za pohybu, dribling s loptou a zastavenie, streľba na kôš po zastavení, využitie HČJ v riadenej hre.
Šport. hry – vybíjaná, prehadzovaná 8h	
Osvojiť a upevňovať pohybové návyky súvisiace s vybíjanou a prehadzovanou. Naučiť sa kolektívnemu poňatiu hry. Poznať pravidlá vybíjanej a prehadzovanej. Ovládať HČJ vo vybíjanej a prehadzovanej a vedieť ich využiť v riadenej hre.	Pravidlá prehadzovanej, vybíjanej, hádzanie a chytanie lopty ,postavenie hráčov na ihrisku. Prehadzovanie lopty cez sieť, triafanie lopty do konkrétneho cieľa. Riadená hra vo vybíjanej a prehadzovanej.
Základná gymnastika 2h	
Zvládnuť akrobatické cvičenia na žinenkách, hlásenie a viesť a pochodové tvary, vedenie rozcvičky	Rozvoj koordinačných schopností Cvičenie na lavičkách, kladine, rebrinách Základné cviky na športovom náradí, Dať nastúpiť triedu, podať nástupové hlásenia, podanie rozcvičky
Rytmická gymnastika 2h	
Vedieť správne vykonávať pohyby pri taktovaní, vedieť reagovať na rôzne tanečné štýly	Cvičenia na taktovanie a tlieskanie, prísunný a poskočný tanečný krok, základné tanečné pohyby pri rôznom druhu hudby
Kompenzačné cvičenia 1h	
Poznať význam strečingových a posilňujú- cich cvičení. Vedieť predcvičiť aspoň 5 strečingových a 5 posilňujúcich cvikov	Strečingové a posilňujúce cvičenia. Rozvoj relaxačných metód za účelom uvoľnenia a posilnenia tela.
Športová gymnastika 12	

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Vedieť technicky správne previesť stanovené cviky zo športovej gymnastiky. Správne držať telo, kontrolovať a koordinovať pohyby tela	Kotúľ vpred, vzad, roznožka cez kozu na dĺžku, stoj na lopatkách, mostík, premet bokom, šplh na tyči
Moderná gymnastika 1h	
Vedieť cvičiť s rôznym gymnastickým náradím. Vedieť koordinovať pohyb tela s gymnastickým náradím.	Cvičenia zo švihadlami, loptami a fit loptami
Všeobecná gymnastika 1h	
Vedieť dať nastúpiť triedu, podať hlásenie a viesť rozcvičenie.	Nástupové a pochodové tvary, obraty na mieste a za pochodu, terminológia pri vedení rozcvičky
Cvičenia v prírode 2h	
Vedieť sa orientovať v prírode s pomocou buzoly ,s pomocou prírodných úkazov, vedieť sa správať ohľaduplne a šetrne k prírode. Vedieť poskytnúť prvú pomoc.	Orientácia a správanie v prírode, poskytovanie prvej pomoci v prírodnom prostredí
Údržba šport. náradia, záverečné 3h	
Vedieť ošetriť šp. náradie, poznať svoje scho- pnosti	

Obsah vzdelávania TSV pre 6. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP – 2h,), 66 h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Poznatky z telesnej výchov a športu 2h	
Vedieť vymenovať civilizačné choroby a choroby nadobudnuté nezdravým životným štýlom. Vedieť prečo je šport a pohyb pre zdravie človeka dôležitý. Vedieť rozpoznať čo je pre zdravie človeka zdravé a čo nezdravé.	Zdravie a jeho poruchy. Zdravý životný štýl.
Testovanie 5h	
Dosiahnuť čo najlepší výkon v danej testovanej disciplíne. Zistiť svoju výkonnosť a porovnať ju so spolužiakmi.	Skok do diaľky z miesta,12 min. beh, ľah – sed, výdrž v zhybe, člnkový beh
Atletika 11h	
Zvládnuť techniku štartov, skoku ,hodu kriketkou a granátom. Zabehnúť 60,200 a 400 m na čas.	Bežecká abeceda, technika šlapavého a švihového behu. Technika nízkeho, polovysokého a vysokého štartu, technika skoku do diaľky, technika hodu kriketkou, beh na 60,200 a 400 m
Športové hry – futbal 5h	
Osvojiť si HČJ a využiť ich v hre. Poznať pravidlá futbalu a vedieť rozhodovať zápas.	Pravidlá futbalu, lopty, technika kopov, prihrávky, streľba z miesta a za pohybu, obchádzanie súpera, činnosť brankára, zvládnutie HČJ v hra.
Športové hry – hádzaná 1h	
Osvojiť si pravidlá hádzanej, vedieť základné HČJ v hádzanej.	Pravidlá hádzanej, chytanie a prihrávanie lopty, streľba
Športové hry – basketbal 10h	
Poznať pravidlá basketbalu. Individuálne zvládnutie HČJ a činnosti v riadenej hre	Pravidlá basketbalu, chytanie a prihrávanie lopty na mieste a za pohybu, dribling s loptou a zastavenie, streľba na kôš po zastavení a po dvoj takte využitie HČJ v riadenej hre.

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Športové hry – volejbal 8h	
Poznať pravidlá volejbalu. Vedieť HČJ pri hre vo dvojici, vedieť postavenie na ihrisku a zvládnuť riadenú hru s prvkami volejbalu a prehadzovanej	Pravidlá volejbalu, vrchné odbitie obojruč, spodné odbitie obojruč, spodné podanie ,postavenie na ihrisku, riadená hra s prvkami prehadzovanej a volejbalu
Základná gymnastika 2h	
Zvládnuť základné cviky na športovom náradí, Dať nastúpiť triedu, podať hlásenie a viesť rozcvičku.	Cvičenie na lavičkách, kladine ,rebrinách, akrobatické cvičenia na žinenkách, nástupové a pochodové tvary, podanie hlásenia, vedenie rozcvičky
Rytmická gymnastika 2h	
Vedieť správne vykonávať pohyby pri taktovaní, vedieť reagovať na rôzne tanečné štýly	Cvičenia na taktovanie a tlieskanie, prísunný a poskočný tanečný krok, základné tanečné po- hyby pri rôznom druhu hudby
Kompenzačné cvičenia 1h	
Poznať význam strečingových a posilňujúcich cvičení. Vedieť predcvičiť aspoň 5 strečingových a 5 posilňujúcich cvikov.	Strečingové a posilňujúce cvičenia.
Športová gymnastika 12h	
Vedieť technicky správne previesť stanovené cviky zo športovej gymnastiky. Správne držať telo , kontrolovať a koordinovať pohyby tela	Kotúľ vpred, vzad, roznožka cez kozu na dĺžku, stoj na lopatkách, mostík, premet bokom, šplh na tyči, skrčka cez kozu, stoj na hlave
Moderná gymnastika 1h	
Vedieť cvičiť s rôznym gymnastickým náradím. Vedieť koordinovať pohyb tela s gymnastickým náradím.	Cvičenia zo švihadlami, loptami a fit loptami

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Všeobecná gymnastika 1h	
Vedieť dať nastúpiť triedu, podať hlásenie a viesť rozcvičku	Nástupové a pochodové, tvary, obraty na mieste, terminológia vedenia rozcvičky
Cvičenia v prírode 2h	
Vedieť sa správne orientovať a správať sa v prírode, vedieť poskytnúť prvú pomoc v prírodnom prostredí	Orientácia a správanie v teréne, poskytovanie prvej pomoci v prírodnom prostredí
Údržba, šport. náradia, záverečné hodnotenie 3h	
Vedieť ošetriť šp. náradie, poznať svoje scho- pnosti	Drobné ošetrovanie telových. Náradia Oboznámenie žiakov s klasifikáciou predmetu

Obsah vzdelávania TSV pre 7. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP – 2h,), 66 h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	
Vedieť vymenovať civilizačné choroby a choroby nadobudnuté nezdravým životným štýlom. Vedieť prečo je šport a pohyb pre zdravie človeka dôležitý. Vedieť rozpoznať čo je pre zdravie človeka zdravé ,a čo nezdravé.	Zdravie a jeho poruchy. Zdravý životný štýl.
Testovanie 5h	
Dosiahnuť čo najlepší výkon v danej testovanej disciplíne. Zistiť svoju výkonnosť a porovnať ju so spolužiakmi.	Skok do diaľky z miesta,12 min. beh, ľah – sed, výdrž v zhybe, člnkový beh
Atletika 11h	
Rozvíjať kondičné a koordinačné vlastnosti Bežecká abeceda, technika šlapavého a Zvládnuť techniku štartov, skoku ,hodu kriketkou špecifické pre disciplíny atletiky. Rozvoj švihového behu.	Technika nízkeho, a granátom. vôľových vlastností v procese dlhodobého polovysokého a vysokého štartu, technika Zabehnúť 60,200 a 400,600 m na čas. zaťaženia. skoku do diaľky, technika hodu kriketkou, beh na 60,200 a 400,600 m
Športové hry – futbal 5h	
Osvojiť si HČJ a využiť ich v hre. Poznať pravidlá futbalu a vedieť rozhodovať zápas.	Pravidlá futbalu, lopty, technika kopov, prihrávky, streľba z miesta a za pohybu, obchádzanie súpera, činnosť brankára, zvládnutie HČJ v hra.
Športové hry – hádzaná 1h	
Osvojiť si pravidlá hádzanej, vedieť základné HČJ v hádzanej.	Pravidlá hádzanej, chytanie a prihrávanie lopty, streľba
Športové hry – basketbal 10h	
Poznať pravidlá basketbalu. Individuálne zvládnutie HČJ a činnosti v riadenej hre. Vedieť reagovať na obranné a útočné herné kombinácie.	Pravidlá basketbalu ,chytanie a prihrávanie lopty na mieste a za pohybu, driblink s loptou a zastavenie, streľba na kôš po zastavení a po dvojtakte využitie HČJ v riadenej hre. Herné obranné a útočné kombinácie

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Športové hry – volejbal 8h	
Poznať pravidlá volejbalu. Vedieť HČJ pri hre vo dvojici, vedieť postavenie na ihrisku a zvládnuť riadenú hru s prvkami volejbalu a prehadzovanej, zvládnutie HČJ v simulovanej hre	Pravidlá volejbalu, vrchné odbitie obojruč, spodné odbitie obojruč, spodné podanie, postavenie na ihrisku, vrchné odbitie jednoruč, príjem podania
Základná gymnastika 2h	
Zvládnuť základné cviky na športovom náradí, nastúpiť triedu, podať hlásenie a viesť a rozcvičky	Cvičenie na lavičkách, kladine, rebrinách. pochodové tvary, podanie hlásenia, vedenie rozcvičky
Rytmická gymnastika 2h	
Vedieť správne vykonávať pohyby pri taktovaní, vedieť reagovať na rôzne tanečné štýly	Cvičenia na taktovanie a tlieskanie, prísunný a poskočný tanečný krok, základné tanečné po- hyby pri rôznom druhu hudby
Kompenzačné cvičenia 1h	
Poznať význam strečingových a posilňujú- cich cvičení. Vedieť predcvičiť aspoň 5 strečingových a 5 posilňujúcich cvikov.	Strečingové a posilňujúce cvičenia.
Športová gymnastika 12h	
Vedieť technicky správne previesť stanovené schopností špecifických pre gymnastické stoj na lopatkách, mostík, premet bokom, šplh cviky zo športovej gymnastiky. Správne držať cvičenia, kontrolovať a koordinovať pohyby tela návyky.	Rozvoj kondičných a koordinačných. Kotúľ vpred ,vzad, roznožka cez kozu na dĺžku, stoj na lopatkách, mostík, premet bokom, šplh, cviky zo športovej gymnastiky. Upevňovať a rozvíjať pohybové na tyči, skrčka cez kozu, stoj na hlave, telo, roznožka cez koňa na dľžku.
Všeobecná gymnastika 1h	
Vedieť dať nastúpiť triedu, podať hlásenie a viesť rozcvičku.	Nástupové a pochodové, tvary, obraty na mieste, terminológia vedenia rozcvičky
Moderná gymnastika 1h	
Vedieť cvičiť s rôznym gymnastickým náradík. Vedieť koordinovať pohyb tela s gymnastickým náradím.	Cvičenia zo švihadlami, loptami a fit loptami

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Cvičenia v prírode 2h	
Vedieť sa správne orientovať a správať sa v prírode, vedieť poskytnúť prvú pomoc v prírodnom prostredí	Orientácia a správanie v teréne, poskytovanie prvej pomoci v prírodnom prostredí
Údržba šport. náradia, záverečné hodnotenie 3 h	
Vedieť ošetriť športové náradie a vykonať drobné opravy	Orientácia a správanie v teréne, poskytovanie prvej pomoci v prírodnom prostredí

Obsah vzdelávania TSV pre 8. ročník
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP – 2h,), 66 h/rok

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Poznatky z telesnej výchovy a športu 2h	
Vedieť vymenovať civilizačné choroby a choroby nadobudnuté nezdravým životným štýlom. Vedieť prečo je šport a pohyb pre zdravie človeka dôležitý. Vedieť rozpoznať čo je pre zdravie človeka zdravé ,a čo nezdravé	Zdravie a jeho poruchy. Zdravý životný štýl.
Testovanie 3h	
Dosiahnuť čo najlepší výkon v danej testovanej disciplíne. Zistiť svoju výkonnosť a porovnať ju so spolužiakmi.	Skok do diaľky z miesta,12 min. beh, ľah – sed, výdrž v zhybe, člnkový beh
Atletika 9h	
Zvládnuť techniku štartov, skoku, hodu kriketkou a granátom. Rozvoj.. Zabehnúť 60, 200 a 400, 800m na čas.	Bežecká abeceda, technika šlapavého a švihového behu. Technika nízkeho, polovysokého a vysokého štartu, technika, skoku do diaľky, technika hodu kriketkou, beh na 60,200 a 400,600 ,800 m
Športové hry – futbal 2h	
Osvojiť si HČJ a využiť ich v hre. Poznať pravidlá futbalu a vedieť rozhodovať zápas, vedieť obranné a útočné kombinácie využiť v hre	Pravidlá futbalu, vedenie lopty, technika kopov, prihrávky, streľba z miesta a za pohybu, obchádzanie súpera, činnosť brankára, zvládnutie HČJ v hra, útočné a obranné kombinácie
Športové hry - hádzaná 1h	
Osvojiť si pravidlá hádzanej, vedieť základné HČJ v hádzanej.	Pravidlá hádzanej, chytanie a prihrávanie lopty, streľba
Športové hry – basketbal 8h	
Poznať pravidlá basketbalu. Individuálne zvládnutie HČJ a činnosti v riadenej hre. Vedieť reagovať na obranné a útočné herné kombinácie	Pravidlá basketbalu, chytanie a prihrávanie lopty na mieste a za pohybu, driblink s loptou, streľba na kôš po zastavení a po dvojtakte využitie HČJ v riadenej hre. Herné kombinácie. obranné a útočné kombinácie

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Športové hry – volejbal 8h	
Poznať pravidlá volejbalu. Vedieť HČJ pri hre vo dvojici, vedieť postavenie na ihrisku a zvládnuť riadenú hru s prvkami volejbalu a prehadzovanej, zvládnutie HČJ v simulovanej hre, vedieť reagovať v hre na vzniknuté útočné a obranné herné kombinácie	Pravidlá volejbalu, vrchné odbitie obojruč, spodné odbitie obojruč, spodné podanie, postavenie na ihrisku, vrchné odbitie jednoruč, príjem podania, vrchné podanie, obranné a útočné kombinácie
Základná gymnastika 2h	
Zvládnuť základné cviky na športovom náradí, Dať nastúpiť triedu, podať hlásenie a viesť rozcvičku.	Cvičenie na lavičkách, kladine ,rebrinách, akrobatické cvičenia na žinenkách, nástupové a pochodové tvary, podanie hlásenia, vedenie rozcvičky
Rytmická gymnastika 2h	
Vedieť správne vykonávať pohyby pri taktovaní, vedieť reagovať na rôzne tanečné štýly	Cvičenia na taktovanie a tlieskanie, prísunný a poskočný tanečný krok, základné tanečné po- hyby pri rôznom druhu hudby
Kompenzačné cvičenia 1h	
Poznať význam strečingových a posilňujú- cich cvičení. Vedieť predcvičiť aspoň 5 strečingových a 5 posilňujúcich cvikov.	Strečingové a posilňujúce cvičenia.
Športová gymnastika 8h	
Vedieť technicky správne previesť stanovené cviky zo športovej gymnastiky. Správne držať telo , kontrolovať a koordinovať pohyby tela. Vedieť si vytvoriť a zacvičiť krátku gymnastickú zostavu.	Kotúľ vpred, vzad, roznožka cez kozu na dĺžku, stoj na lopatkách, mostík, premet bokom, šplh na tyči, skrčka cez kozu, stoj na hlave, roznožka cez koňa na dĺžku, skrčka cez koňa na dĺžku, spájanie jednotlivých cvikov do krátkej gymnastickej zostavy
Všeobecná gymnastika 1h	
Vedieť dať nastúpiť triedu, podať hlásenie a viesť rozcvičku	Nástupové a pochodové, tvary, obraty na mieste a za pohybu, terminológia vedenia rozcvičky
Moderná gymnastika 1h	
Vedieť cvičiť s rôznym gymnastickým náradím. Vedieť koordinovať pohyb tela s gymnastickým náradím.	Cvičenia zo švihadlami, loptami a fit loptami

Výstupný štandard	Obsahový štandard
Cvičenia v prírode 2h	
Vedieť sa správne orientovať a správať sa v prírode, vedieť poskytnúť prvú pomoc v prírodnom prostredí	Orientácia a správanie v teréne, poskytovanie prvej pomoci v prírodnom prostredí
Údržba šport. náradia, záverečné hodnotenie 1h	
Vedieť ošetriť šp. náradie, poznať svoje schopnosti	Drobné ošetrovanie telovýchovného náradia a náčinia. Spôsob klasifikácie v predmete TSV
Povinne voliteľný tematický celok florbal 15h	
Poznať pravidlá florbalu. Zvládnuť HČJ a vedieť icj využiť v riadenej hre. Vedieť reagovať na obranné a útočné herné kombinácie	Pravidlá florbalu.Spracovanie a rozohratie loptičky. Činnosť útočníka, obrancu a brankára

Obsah vzdelávania TSV
Časová dotácia: 2h/týždeň (ŠVP – 2h,), 66 h/rok v 5. – 9. ročníku základnej školy

Výkonový štandard	Obsahový štandard
Žiak na konci 2.stupňa základnej školy vie/dokáže: ✓ vysvetliť význam rozcvičenia pred vykonávaním pohybovej činnosti, ✓ zostaviť a realizovať rozcvičenie pre každý tematický celok, ✓ dodržiavať hygienické požiadavky pri vykonávaní pohybovej činnosti, ✓ aplikovať zásady bezpečnosti, dopomoci a záchrany pri cvičení, ✓ poskytnúť prvú pomoc, ✓ ohodnotiť správne držanie tela, ✓ vysvetliť účinok pohybovej aktivity na ľudský organizmus a na vyskytujúci sa zdravotný problém,	úloha rozcvičenia pred vykonávaním pohybových činností ako prevencia pred zranením cvičenia rozvíjajúce kondičné, kondično-koordinačné, koordinačné schopnosti pre potreby každého tematického celku hygiena úborov dopomoc a záchrana pri cvičení prvá pomoc pri drobných poraneniach, praktické poskytnutie prvej pomoci (umelé dýchanie, masáž srdca, protišokové opatrenia, stabilizovaná poloha, ošetrenie povrchového poranenia, zlomenín, omrzlín, popálenín) zásady držania tela, správne držanie tela, chybné držanie tela, tonizačný program na správne držanie tela základné poznatky z biológie človeka súvisiace a účinkom pohybovej aktivity na vlastný organizmus, redukcia nadhmotnosti, obezity

Zdravý životný štýl

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ vysvetliť základy racionálnej výživy, ✓ charakterizovať a uplatňovať pohybové činnosti podporujúce zdravý životný štýl, ✓ charakterizovať nebezpečenstvo závislosti na návykových látkach s negatívnym dopadom na zdravie človeka, uplatňovať rôzne formy pohybovej aktivity v režime dňa,	zásady racionálnej výživy pohybový režim, aktívny odpočinok negatívne vplyvy fajčenia, alkoholu, nedovolených látok a iných závislostí základné poznatky o formách pohybovej aktivity v režime dňa (ranné cvičenie, spontánna pohybová aktivita, racionálne využívanie voľného času a pod.)

Telesná zdatnosť a pohybová výkonnosť

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ posúdiť a diagnostikovať úroveň svojej pohybovej výkonnosti, ✓ posúdiť a diagnostikovať úroveň telesného rozvoja podľa daných noriem, ✓ aplikovať prostriedky na rozvoj pohybových schopností, ✓ každoročne preukázať rast úrovne pohybových schopností,	poznatky o rozvoji a diagnostikovaní pohybovej výkonnosti, diagnostika VMV, normy VMV, zdravotne orientovaná zdatnosť poznatky o telesnom vývine a jeho diagnostike kondičná príprava, rozvoj základných kondičných a koordinačných schopností, telesné zaťaženie, meranie a vyhodnocovanie údajov o pulzovej frekvencii kondičná gymnastika, všeobecný kondičný program, plyometrický program, základná gymnastika rebriny, lavičky, nízka kladinka, švihadlo, tyč, plná lopta, poradové cvičenia skok do diaľky z miesta, člnkový beh 10x5 m, výdrž v zhybe, ľah–sed za 30 sek, vytrvalostný člnkový beh

Športové činnosti pohybového režimu

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ používať odbornú terminológiu telovýchovných a športových činností, ✓ charakterizovať základné športové disciplíny všetkých tematických celkov, ✓ prezentovať optimálnu techniku preberaných pohybových zručností, ✓ aplikovať pravidlá pri vykonávaní športových činností, ✓ uplatňovať zásady fair-play ako súťažiaci, pomocní rozhodcovia, organizátori, diváci, ✓ uviesť príklady úspešných slovenských a zahraničných športových reprezentantov,	odborná terminológia telovýchovných a športových činností systematika športov a športových disciplín každého tematického celku, názvoslovie telesných cvičení technika preberaných pohybových zručností všetkých tematických celkov pravidlá osvojovaných športových disciplín a športov dodržiavanie fair-play, organizácia súťaží úspechy slovenských a zahraničných športovcov na ME, MS, OH OH, olympijská symbolika, kalokagatia, fair–play

✓ popísať význam základných olympijských myšlienok,	

Športové činnosti pohybového režimu TC: Atletika

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ prakticky demonštrovať osvojenú techniku základných atletických disciplín,	technika atletických disciplín, základy techniky atletických činností atletická abeceda, nízky a polovysoký štart, švihový a šliapavý beh, rýchly beh do 60 m, vytrvalostný beh, štafetový beh skok do diaľky, skok do výšky, hod loptičkou a granátom, vrh guľou

Športové činnosti pohybového režimu TC: Základy gymnastických športov

✓ popísať štruktúru gymnastických športov, ✓ prakticky demonštrovať osvojené cvičebné tvary zo športovej ✓ a modernej gymnastiky, ✓ vytvoriť gymnastické kombinácie v zostave jednotlivca alebo skupiny, ✓ zaznamenať chyby v predvedení a v rozsahu pohybu v gymnastických súťažiach,	rozdelenie gymnastických športov (športová gymnastika, športový aerobik, moderná gymnastika, gymteamy) športová gymnastika prípravné, imitačné cvičenie, metodický postup osvojovania a zdokonaľovania polôh, pohybov, cvičebných tvarov, väzieb, zostavy spoločnej pohybovej skladby akrobacia ľah vznesmo; stojka na lopatkách znožmo, s čelným, bočným roznožením; kotúle vpred, kotúle vzad v rôznych obmenách východiskovej, hlavnej, výslednej polohy, kotúľové väzby, stojka na rukách s rôznou polohou nôh, stojka na rukách – kotúľ vpred, premet bokom, väzby s kotúľom vpred, vzad, stojkou na rukách – kotúľ vpred, podpor stojmo prehnute vzad skoky a obraty znožmo, skrčmo prípätmo, skrčmo roznožmo čelne, bočne, s obratom cvičenie na náradí a s náradím hrazda po ramená – zostava minimálne 4 cvičebné tvary: výmyk, toč jazdmo vpred, toč vzad alebo vpred, prešvihy únožmo vpred, vzad, zoskok preskok – koza na šírku D, na dĺžku CH, kôň na dĺžku CH: skrčka, roznožka, odbočka nízka kladina D (do 110 cm) – zostava 2 dĺžky náradia: chôdza, tanečné kroky, predskok, 2 skoky, rovnovážny cvičebný

	tvar, obrat jednonožne o 180°; ľah vznesmo/kotúľ vpred, zoskok odrazom obojnožne s roznožením čelne, skrčmo prednožmo, kruhy CH – kmihanie vo vise, vis vznesmo, vis strmhlav, zhyb vo vise

Športové činnosti pohybového režimu TC: Športové hry

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ pomenovať a popísať funkcie hráčov v obrane i v útoku, ✓ vyplniť jednoduchý pozorovací hárok o výkone hráča i družstva, ✓ ukázať a v hre (stretnutí) uplatniť techniku základných herných činností jednotlivca, ✓ využiť herné kombinácie a systémy v hre,	funkcie hráčov v jednotlivých športových hrách, systematika herných činností, herné kombinácie a herné systémy hodnotenie herného výkonu hráča i družstva v danej športovej hre basketbal prihrávka, dribling, streľba z miesta, z krátkej a strednej vzdialenosti, bránenie hráča bez lopty a s loptou, hrať na dva koše podľa pravidiel, futbal prihrávka, tlmenie lopty, streľba, obsadzovanie hráča bez lopty a s loptou, hrať podľa pravidiel hádzaná prihrávka jednou rukou od pleca s veľkým náprahom, dribling, streľba zhora z miesta, skokom do bránkoviska, obsadzovanie hráča bez lopty s loptou, hrať na dve bránky podľa pravidiel volejbal , odbitie horné na mieste, po pohybe, spodné podanie, prihrávka na nahrávača pri sieti, nahrávka, hrať podľa upravených pravidiel (2:2, 3:3)

Športové činnosti pohybového režimu TC: Sezónne pohybové činnosti

Výkonový štandard	Obsahový štandard
✓ demonštrovať základné plavecké zručnosti, ✓ popísať základné obrátky pri zvolenom plaveckom spôsobe a štartový skok, ✓ preplávať technicky správne s príslušným štartovým skokom a obrátkou 50 m (vybraný plavecký spôsob), ✓ vysvetliť spôsoby dopomoci a záchrany topiaceho, ✓ popísať základné techniky jednotlivých jázd oblúkov, brzdenía pod., ✓ správne vykonať základné pohyby na lyžiach s	plávanie základné plavecké zručnosti (dýchanie, vznášanie, splývanie, skok do vody, ponáranie) plavecké obrátky, štartový skok, plavecké spôsoby kraul, znak, prsia dopomoc unavenému plavcovi, základy záchrany topiaceho lyžovanie zjazdové lyžovanie – postoje a pohyby na lyžiach, obraty, chôdze,

prispôsobením sa rôznym terénnym nerovnostiam resp. prekážkam pri jazde, ✓ zvládnuť preteky na jednoduchej slalomovej trati, resp. bežeckej trati v dĺžke 1 – 2 km, ✓ správne vykonať základné bezpečnostné techniky – pády pri vykonávaní sezónnych činností, ✓ prispôsobiť si výstroj a výzbroj potrebný pre vykonávanie jednotlivých sezónnych činností,orientovať sa v prírode podľa turistických značiek, mapy, buzoly, ale aj prírodných úkazov, ✓ absolvovať súvislý pochod s prekonávaním terénnych prekážok v dĺžke 4 – 8 km, ✓ v prírode sa správať podľa zásad ochrany životného prostredia, ✓ zorganizovať pohybové hry v prírode pre kolektív spolužiakov, ✓ dodržiavať pravidlá cestnej premávky pre chodcov a cyklistov.	výstupy, základný zjazdový postoj, zjazd šikmo svahom, brzdenie, oblúky v pluhu, prívrat spodnou lyžou, prívrat hornou lyžou, nadväzované oblúky a jazda cez terénne nerovnosti, základy carvingovej techniky bežecké lyžovanie – chôdza, základný, striedavý beh, beh s odpichom súpažne, korčuľovanie, výstupy, obraty, brzdenie, odšliapávanie pády na lyžiach a vstávanie výstroj a výzbroj, príprava a údržba výstroja a výzbroja cvičenia v prírode orientácia na stanovisku podľa buzoly, určovanie azimutu, turistické značky, orientácia podľa mapy, určovanie a výber vybraných smerov presunu, výber, príprava a likvidácia ohniska presun mierne členitým terénom s prekonávaním terénnych prekážok základné pravidlá ochrany životného prostredia, cvičenia rovnováhy na prírodných prekážkach, nosenie prírodných predmetov jednotlivo, v dvojiciach a iných skupinách (klady, kamene, brvná a pod.), pohybové hry v prírode jazda na bicykli, zmeny smeru a rýchlosti jazdy, otáčanie, predchádzanie a jazda zručnosti